JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

OCAK - ŞUBAT - MART 2012 / 01 • 106422 • YIL 16 • SAYI 65 • 6 TL

Brad Mehldau

15. Ankara Jazz Festivali

Tuna Ötenel

Iiro Rantala

Uraz Kıvaner

Okay Temiz

Tahsin Ünüvar

Jan Garbarek

Borusan Müzikevi

BOYUT

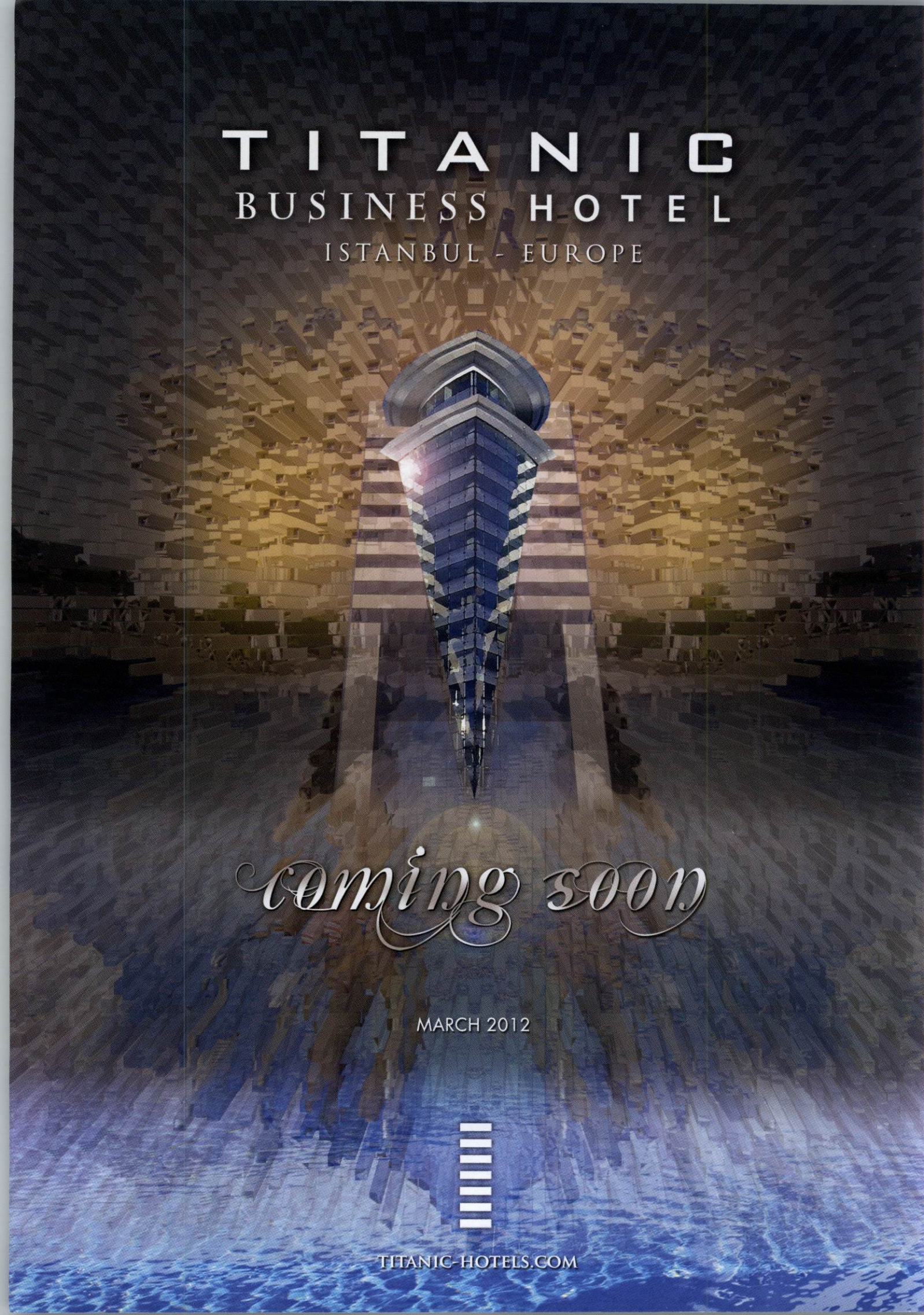
TITANIC
BUSINESS HOTEL
ISTANBUL - EUROPE
coming soon
MARCH 2012
TITANIC-HOTELS.COM

NARDIS

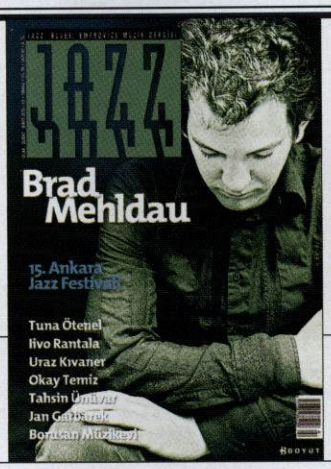

JAZZ

Sayı: 65
Ocak-Şubat-Mart 2012

Merhabalar,

Dergimizin yazarları oldukça yoğun ve heyecanlı bir sezonun ardından bir başka yoğun sezonu sizler için çalıştı, hazırladı. Ocak ayının hem reklam hem de matbaa işlerinin malum yoğunluğundan dolayı bu sayımız biraz geç elinize ulaştı. Ama "güç olmasın" diyerek bu sayımızın genel çalışma konularından bahsetmek istiyorum.

2011 yerli CD prodüksiyonu açısından çok başarılıydı. Pekçok sanatçımız ilk albümlerini piyasaya çıkardılar. 2012 de öyle olacağa benziyor. Uraz Kıvaner'in albümü Ocak ayı içinde, Sibel Gürsoy'un 2 albümü birden hazır diye duydum, çıkış zamanını dört gözle bekliyoruz. Dilek Sert Erdoğan, Ece Göksu, Kerem Türkaydın biliyorum, çalışıyorlar. Bu isimlere daha başkaları da eklenecektir.

Bu sayımızda çalışmalarını yakından takip ettiğimiz isimler ile röportajlar yaptık; **Can Olgun**, Arifa, **Buğra Balcı,** Baki Duyarlar, Serdar İlhan, Burçin Büke, Oğuz Büyükberber, Uraz Kıvaner, Spiral Quartet, Umut Pelit, **Ediz Hafızoğlu,** Okay Temiz, **Tahsin Ünüvar,** Okan Ersan bu isimlerden.

Sezon yine önemli ve oldukça büyük isimlerle dolu. Bunlar arasında İstanbul'a neredeyse her sene gelip giden, tüm dünyada adından her zaman çok söz edilen, kapak konumuz da olan **Brad Mehldau** ile ilgili oldukça geniş bir dosyayı Can Ergelmiş hazırladı. İlgilenenlere çok önemli bir kaynak niteliğinde.

Bir diğer isim ise epeydir gelmeyen, oldukça geniş bir hayran kitlesine sahip saksofoncu **Jan Garbarek**. Onunla ilgili güzel çalışmayı ise Eray Aytimur hazırladı.

Borusan'da da heyecan verici isimler yer alıyor, **Trio Elf,** Youn Sun Nah ve **Ulf Wakenius**, Torun Eriksen ve **İlhan Erşahin,** Nick Bartsch & **Ronin** bunlar arasında yer alıyor.

Salon'daki **Nils Petter Molvear**, Dan Berlund's Tonbruket, **Joshua Redman Trio** konserleri için biletlerinizi şimdiden alın derim.
İstanbul'un iki önemli jazz kulübü Nardis Jazz Club ve İstanbul Jazz Center, ayrıca Babylon, Ghetto ve Tamirane, Aksanat programlarını rahat izlemeniz için açıklamalı tanıtıcı yazılarımızı gözden geçirmenizi dilerim.

Ankara Jazz Festivali 15. yılını çok özel bir programla kutlayacak. Bir aksilik olmaz ise 2 arkadaşımız festivali yerinde sizler için izleyecek.

Yurt dışından yazan arkadaşlarımızdan da güzel yazılar geldi yine. Sevim Yolaçtı **Serdar İlhan** ile konuştu. İsben Önen Avusturya'dan **Helmut Weihsmann** adında çok ilginç bir cazkolik tanıttı bize. **Uğur Hüküm** nasıl bu kadar malzeme buluyor, ben de inanamıyorum. Fransa'da yaşayan jazz severleri biraz da kıskanıyorum. Özellikle de basılı yayın ve malzeme konusunda.

Hepinize sağlıklı, mutlu, başarılı bir yıl, gönlünüze göre iyi müzik dolu günler diliyoruz.

Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

YAYIMLAYAN: BOYUT YAYINCILIK A.Ş.
Genel Yönetmen ve Sorumlu Müdür
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

Tasarım **Çetin ÖZBİLEN**

Katkıda Bulunanlar
Beliz HAZAN, Bilge HİMAM, Burcu YILMAZ, Can ERGELMİŞ, Can KARAKUŞ, Çağlayan YILDIZ, Defne ERGİNER, Devrim DİKKAYA, Dilek HİMAM ER, Duygu FİLİZ, Elif SEVEN, Ezgi Ayça KIZILDERE, Filiz KÜÇÜK, Füsun LEVET, Işıl KILKIŞ, İsben ÖNEN, Kaan ÇAĞLAYANGÖL, Leyla Diana GÜCÜK, Nisso NİYEGO, Özgen ÖZMAN, Özlem Oktar VAROĞLU, Serdar KARABATI, Serdar SIRTANADOLU, Seval Deniz KARAHALİLOĞLU, Sevim YOLAÇTI, Sıdıka GÖZÜTOK, Şeyda KANKAYA, Uğur HÜKÜM, Ülkem ÖZSEZEN

YÖNETİM / REKLAM

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Genel Müdür Yardımcıları
Matbaa: **Memduh ARSLAN**
Müessese: **Ejvet OKTAY**

Reklam Müdürü
Şenay TÜZER KAVAK

Reklam Satış/Pazarlama
Zeynep GÖKIRMAK BİÇİCİ
zeynep.bicici@boyut.com.tr

Abone: Sedef Varıcı
sedef.varici@boyut.com.tr

www.boyutstore.com

Yönetim
Boyut Yayın Grubu
Koza Plaza A26 Tekstilkent 34235
Esenler / İSTANBUL

Baskı
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Matbaacılar Sitesi 1. Cadde
No: 115 34204
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: +90 212 413 33 33
info@boyut.com.tr

ISSN 1300-8846

© Her türlü yayın hakkı, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince Boyut Yayın Gurubu'na aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

BOYUT

© 2012 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

Carmen Souza
21. Akbank Jazz Festivali 2011
Fotoğraf: Sarp Dökmeci

içindekiler

1 NARDIS

4 RIFFS
- FERİT ODMAN AUTUMN IN NY, Çağlayan Yıldız
- PAT METHENY WHAT IS ALL ABOUT, Elif Seven
- SONNY ROLLINS, Zuhal Focan
- SARP MADEN DURGUN SULAR, Çağlayan Yıldız
- CINEMA PARADISO ENNIO MORRICONE, Elif Seven
- JAZZ VE MODA; DESENLER, Dilek Himam
- JAMIE CULLUM, Zuhal Focan
- YAZARLARIMIZ; CEM TUNCER, Devrim Dikkaya
- BERKLEE ANKARA'DA
- TUNA ÖTENEL, Çağlayan Yıldız
- EQUINOKS VINYL'LERİ, Elif Seven
- JAZZ TARİHİNDEKİ KADINLAR, XI, Leyla D. Gücük

34 ŞU JAZZ DEDİKLERİ
- Ali Sönmez

36 FİRMALAR – SOUND'LAR
- IIRO RANTALA, Orhan Kahyaoğlu

42 RÖPS.
- CAN OLGUN, Serdar Sırtanadolu
- ARIFA, Eray Aytimur
- BUĞRA BALCI, Beliz Hazan
- SENİH GÖLPINAR, Bilge Himam
- BAKİ DUYARLAR, Tunçel Gülsoy
- SERDAR İLHAN, Sevim Yolaçtı
- OKAN ERSAN, Tunçel Gülsoy
- BURÇİN BÜKE, Tunçel Gülsoy
- OĞUZ BÜYÜKBERBER, Tunçel Gülsoy
- URAZ KIVANER, Elif Seven
- SPIRAL QUARTET, Eray Aytimur
- UMUT PEZİT, Eray Aytimur
- SERBEST, Eray Aytimur
- OKAY TEMİZ, Seval Deniz Karahaliloğlu
- TAHSİN ÜNÜVAR, Kaan Çağlayangöl

74 NELER OLACAK
- İŞ SANAT'DA SEZON, Zuhal Focan
- BRAD MEHLDAU, Can Ergelmiş
- AKSANAT, Zuhal Focan
- BORUSAN, Zuhal Focan
- BABYLON, Işıl Kılkış
- GHETTO KONSERLERİ, Şeyda Kankaya
- JAZZ CENTER KONSERLERİ, Zuhal Focan
- NARDIS JAZZ CLUB, Zuhal Focan
- TAMİRANE KONSERLERİ, Duygu Filiz
- JAN GARBAREK, Eray Aytimur
- 15. ULUSLARARASI ANKARA JAZZ FESTİVALİ, Özlem Oktar

93 NELER OLDU
- AYKUT USLUTEKİN SERGİSİ, Zuhal Focan
- DIEGI GIGALA, Zuhal Focan
- FOURPLAY, Can Karakuş
- JAMZZ, Leyla D. Gücük
- İZLENİMLER, Hülya Tunçağ
- CHIVAS JAZZ KNIGHTS, Nisso Niyego
- İSTANBUL KONSERLERİNİN ARDINDAN, Serdar Karabatı
- JAZZ KADINLARI, Leyla D. Gücük
- KAPADOKYA JAZZ GÜNLERİ, Burcu Yılmaz
- FRANSA'DAN HABERLER, Füsun Levet
- PETE RUGALO, Viktor Bensusan
- HELMUT'UN MACERALARI, İsben Önen
- PARIS'TEN Uğur Hüküm

116 GÖRÜŞ AÇISI
- İLDENİZ ÇETİN, Filiz Küçük

117 CD VİTRİNİ

Ferit Odman (Autumn in New York), Baki Duyarlar (Colors), Yahya Dai Quartet (Ümitvar Mavi), Sarp Maden (Durgun Sular), Yıldız Ibrahimova (Annemden Rumeli Türküleri), Umut Pelit (Zafir), Şirin Soysal

(Bir Şeyler Var), Ceylan Ertem (Xenopolis), Onur Ataman – Planeur (Gelecek), Christian Mc Bride

Big Band (The Good Feeling), Wynton Marsalis (Selecion from Swinging 21st), Stacey Kent (Dreamer in Concert), Roberta Gambarini (So In Love), Pink Martini & Saori Yuki (1969), Houston Person (So Nice), Freddie Cole (Talk To Me), Eric Alexander (Don't Follow The Crowd), Poncho Sanchez & Terence Blanchard (Chano Y Dizzy!), Jaki Byard (A Matter of Black and White), Tom Harrell (The Time of the Son), Etta Jones & Houston Person (The Way We Were), Jeremy Pelt (The Talented Mr. Pelt), Stanley Jordan (Friends), Michael Buble (Christmas), ZAZ (Sans Tsu Tsou), Tony Bennett (Duets – II), Jim Snidero (Interface), Jerry Bergonzi (Convergence), Eric Reed (The Dancing Monk), 'Papa' John DeFrancesco (A Philadelphia Story), Jeff Lorber Fusion (JLF Galaxy), Jacques Loussier Trio (Scenes from Childhood), Rudresh Mahanthappa (Samdhi), Three Fall (On a Walkabout), Pierrick Pedron (Cheerleaders), Jan Johansson (in Hamburg w/Georg Riedel), Viktoria Tolstoy (Letters to Herbie), Tonbruket (Dig it to the End), Joachim Kühn (Out of the Desert Live), Nils Landgren (The Moon, The Stars and You), Mo' Blow (For those about to Funk), Ben Kraef – Rainer Böhm (Berlin – New York), Ida Sand (The Gospel Truth), Julian & Roman Wasserfuhr (Gravity), Danilo Rea & Flavio Boltro (at Schloss Elmau Opera), Radio String Quartet Vienna (Radiodream), Dieter Ilg (Otello live at Schloss Elmau), Leszek Mozdzer (Komeda), Keith Jarrett (Rio), Marilyn Mazur (Celestial Circle), Dino Saluzzi (Navidad de los Andes), Chick Corea & Stefano Bollani (Orvieto), Gianluigi Trovesi / Gianni Coscia (Frere Jacques Round About Offenbach), Stefano Battaglia Trio (The River of Anyder), Charles Lloyd (& Maria Farantouri), Jon Balke – Batagraf (Say and Play), Ricardo Villalobos & Max Loderbauer (Re: ECM), Music for the Film (Sound and Silence), Archie Shepp & Joachim Kühn (Wo!man), Dave Liebman & Adam Nussbaum & Steve Swallow (Amazing), Samuel Blaser (Consort in Motion), Meshell Nddegeocello (Weather), Gilad Hakselman (Hearts wide Open), Michael Feinstein (The Sinatra Project Vol:2 The Good Life), Patrizio (Patrizio), Flabby (Anything Can Happen), Jim Hall & Pat Metheny, Tony Bennett (All Tiem Greatest Hits), Oscar Peterson (Unmistakable), Dave Brubeck Quartet (Their Last Time Out), Miles Davis (Live in Europe 1967), Dave Brubeck (The Essential), Otis Taylor (Contraband), Il Divo (Wicked Game), Jackie Evancho (Dream with me), Susan Boyle (Somone to Watch Over Me), Titi Robin (Gül Yaprakları), Gülseren & Luis Ernesto Gomez (Kumbiya Turka), Classic Meets Lounge, Melody Players (Songs from our Memories), Gnu Quartet (Something Gnu), Söndörgö (Tamburising Lost Music of the Balkans), Clara Ponty (Into The Light), Harold Lopez-Nussa Trio (El Pais des las Maravillas feat David Sanchez).

127 KLİNİK
- COLTRANE PATERNLERİ Cem Tuncer

129 KÖRLEME
- ALPER YILMAZ Ülkem Özsezen

130 BULMACA
- Ülkem Özsezen

130 CAZGIR
- Özgen Özman

Çağlayan Yıldız
caglayanyildiz@hotmail.com

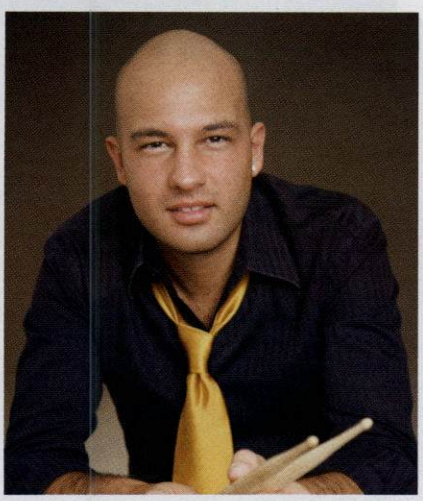

Ferit Odman Autumn in New York

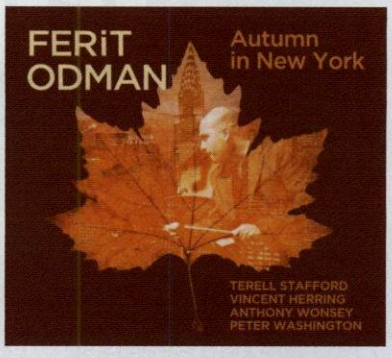

Türkiye'nin genç kuşak davulcularının önde gelen isimlerinden Ferit Odman'ın "Autumn in New York" albümünün tamamı, Jazz Dergisi'nin "Körleme" köşesinde sorulsaydı, (eğer albümü önceden dinlemedilerse) pek çok müzisyenin yanıtlarının yanlış olacağından adım gibi eminim. Sanırım pek çok tahmin, tarz olarak 1960'lar sonrası hard-bop'ına, coğrafya olarak jazz'ın anavatanı ABD'ye, albüm lideri olarak alto saksofoncuya ya da trompetçiye, kayıt tınısı olarak da "yeniden master edilmiş"e yönelik olurdu. Tam tersini düşünebilecek (eleştirmen) arkadaşlarımız olsa da, ben kendi adıma albümün bu niteliklerini tamamen olumlu olarak değerlendiriyorum. Çünkü Ferit Odman, en başından beri bu müziği çalmayı ve üretmeyi seçmiş, gerçekten seven ve tamamen hakkını vererek yapan bir müzisyen. Downbeat, Something Else, All About Jazz gibi güvenilir kaynaklar da bu kanıda...

Ferit Odman, ilk albümü Nommo'yu 2008 yılında ABD'de William Paterson Üniversitesi'nde Yüksek Lisans yaparken kaydetmişti. Elimizdeki ikinci albümü "Autumn in New York" ise, Ferit Odman 2 yıl sonra 1 aylığına New York'u ziyarete gittiğinde, 18-19 Kasım 2010 tarihinde, Brooklyn'deki "Acoustic Recording Studios"da Michael Brorby tarafından kaydedilmiş. Mastering'i ise Alan Silverman tarafından Manhattan-New York'da "ARF! Digital"da yapılmış. Equinox Music'den LP ve CD formatlarında çıkan, 2004 yılında vefat eden piyanist-eğitimci James Williams'a adanan bu albümün produktörlüğünü de Ferit Odman üstlenmiş.

Albümün kadrosu **trompette** Benny Golson Sextet, McCoy Tyner Sextet, Kenny Barron Sextet, Jimmy Heath Big Band, Jon Faddis Orchestra, Vanguard Jazz Orchestra'dan tanıyabileceğiniz **Terell Stafford**; **alto saksofonda** Lionel Hampton Big Band, Nat Adderley, Cedar Walton, Freddie Hubbard, Dizzy Gillespie, Louis Hayes, Art Blakey, Horace Silver Quintet, Jack DeJohnette, Larry Coryell, Steve Turre, Mingus Big Band, Kenny Barron, Carla Bley ile çalışmalarından tanıyabileceğiniz **Vincent Herring**; **piyanoda** Russel Malone, Nicholas Payton, Donald Harrison, Kenny Garrett, Elvin Jones, Carl Allen ile çalışmalarından tanıyabileceğiniz **Anthony Wonsey**; **kontrbasta** kuşağının belki de en fazla kayıtta yer alan basçılarından biri olan ve Art Blakey, Tommy Flanagan, Dizzy Gillespie, Benny Golson. Freddie Hubbard, Donald Byrd, Benny Carter, Hank Jones, Milt Jackson, Bobby Hutcherson, Kenny Burrell, Phil Woods, Cedar Walton, Joe Henderson, Clark Terry, Lionel Hampton gibi uzayıp giden bir ünlüler listesi ile çalışmalarından tanıyabileceğiniz **Peter Washington**'dan oluşuyor. Çıkan sonuçtan da duyulup anlaşılacağı üzere, böyle bir proje için oldukça doğru ve sağlam bir kadro seçimi. Jazz'ın ortak bir "bilinç havuzu" varsa eğer, yukarıda geçen isimlerin hepsi ve daha niceleri şöyle ya da böyle duyuluyor/hissediliyor bu albümde.
Her şeyden önce, iyi bir jazz albümünün şaşmaz niteliklerinden olan canlı performans enerjisi ve interplay (ruh birliği ile birlikte çalma) stüdyoda yakalanabilmiş. Ve bu enerji, oldukça dengeli; gerektiğinde yüksek bir enerjiyle swing ediyor, gerektiğinde yumuşak, tembel ama akıcı boşluklarla nefes aldırıyor. Ferit Odman, "albümün sahibi lider davulcu" tavrından ustalıkla uzak duruyor, asla domine etmeden, egosuzca ve ince bir estetikle müzik neyi gerektiriyorsa onu çalıyor.

Albümde 7 parça yer alıyor. Bu parçaların 3'ü, albümün adandığı piyanist James Williams'a ait. Ferit Odman, "repertuar seçimini ilk albümüne kıyasla daha olgun ve romantik bulduğunu" belirtiyor.

Açılış parçası olan Benny Golson'un "Step Lightly", orta tempolu bir rahat bir swing'le hemen albümün ruhunu belli ediyor. Ferit Odman, trompet ve saksofonun rahat bir unison'la ve yer yer kontrpuanlı çaldıkları melodinin altında parlak, akıcı, gevşek, hafif ama güvenli bir eşlik çalıyor, parçanın ve stilin gerektirdiği sınırlar içinde kalarak gerilim-çözülüm ilişkilerini ve dinamikleri ustalıkla belirliyor. İlk soloyu trompetçi Terell Stafford alıyor, kolay ve bluesy bir giriş yaptıktan sonra, giderek cümlelerinin karmaşıklığını, kromatikliğini ve ritmik yoğunluğunu artırıyor; enstrümanının tüm ses ve ton yelpazesindeki hakimiyetini ustaca gösterdikten sonra enerjiyi çok düşürmediği bir kıvamda soloyu alto saksofona bırakıyor. Vincent Herring, solosuna trompetin son motifiyle başlayıp, soul basitliği ile hard-bop karmaşıklığı arasında gidip gelen, adeta alto saksofon ustaları Cannonball Adderley, Phil Woods, Sonny Stitt'e atfen bir solo çalıyor. Anthony Wonsey ise piyano solosunda çok daha içe dönük bir ton, yeri geldiğinde ekonomik ve gospelvari, yeri geldiğinde ileri bir armonik düşünceyi gösteren karmaşık bir tavır sergiliyor. Sıra bas solosuna geldiğinde Peter Washington oldukça gevşek, lezzetli ve swing'li bir solo çalıyor. Golson'un melodisi nefeslilerce yeniden ustalıkla birlikte çalınarak, albümün ilk parçası klasik bir finalle sonlanıyor.

İkinci parça James Williams'ın "Alter Ego" adlı parçası. 8 ölçülük lirik bir piyano-bas-davul intro ostinato'sundan sonra, A-A-B-B formundaki 32 ölçülük melodi trompet ve saksofon tarafından ilk A ve B'lerde unison, ikinci A ve B'lerde 2 sesli olarak çalınıyor. İlk solo yine trompetin, ikinci solo saksofonun, üçüncü solo da piyanonun. Her üç solo da ruh ve teknik olarak oldukça dengeli çalınmış birer chorus'dan oluşuyor; piyano solosu yine biraz daha içe dönük olsa da her üç solo da tansiyon grafiği yükselen birer rampa çiziyorlar; bunda da Ferit Odman'ın destekleyici ve yükseltici interplay'li çalışının etkisi büyük. Piyano solosundan sonra melodi yine baştakiyle aynı şekilde çalınıyor. Sonda 3 kez tekrarlanan 8 ölçülük "coda" ise, senkoplu yapısıyla bir davul solosu alt yapısı oluşturuyor, ancak Ferit Odman bunu tam bir davul solosu yerine lezzetli kısa cümleler ve "fill"lerle değerlendirmeyi tercih ediyor ve parça güzel bir "ritardando", yani birlikte yavaşlama ile bitiyor.
Albüme adını veren Vernon Duke'ün "Autumn in New York"u albümün üçüncü parçası ve trompetçi Stattford'un piyano-bas-davul eşliğinde ballad çalma sanatının tüm inceliklerini sergilemesi için rezerve edilmiş. Melodi yalnız ve yılların yorgunluğunu taşır bir tavır ve güzellikle çalınmış. Solo ise daha yoğunluklu ve daha parlak renkler içeriyor. "Ritm section" ise tamamen destekleyici, solistin önünü açan, kulak verildiğinde çok dolu, kulak kabartılmadığında oldukça boşluklu ve transparan bir eşlik çalmış. Tam da bir ballad eşliğinde olması gerektiği gibi.

Williams'ın albümde yer alan ikinci parçası "The Soulful Mr. Timmons", Art Blakey'nin piyanistlerinden Bobby Timmons'a ithafen yazılmış. Modern ragtime stilinde bir piyano introsuyla başlıyor, melodide Art Blakey Jazz Messengers'ın ya da Cannonball&Nat Adderley'in tipik soul ve funk'dan esinlenen havalarına bürünüyor. Bir piyanist tarafından bir piyaniste ithafen yazılan bir parçada, ilk solo doğal olarak piyanonun. Wonsey bu parçada diğer parçalardan çok daha dışavurumcu bir tavırla swing'li ve uzunca bir solo çalıyor. Aynı tavır ve enerji, sırasıyla izleyen trompet ve saksofon solosunda da sürdürülüyor. Odman ve Washington'ın birlikte ne kadar iyi swing edebildiklerinin de sağlam bir göstergesi bu parça. 16 ölçülük kısa bas solosunda parçanın enerjisi doğal olarak biraz azalsa da, yine 16 ölçü süren kısa davul solosunda Odman enerjiyi bas solosundan melodi enerjisine sadelikle bağlıyor. Hatta daha sonar melodideki "break"lerde çok daha solo gibi çalarak enerjiyi daha da yükseltiyor ve olması gereken noktada bitiriyor.

Cedar Walton'ın "Hindsight" adlı parçası da bir önceki parçadaki yüksek enerjiyi, akıcılığı ve swing'i koruyor. Melodide beşli mükemmel bir birliktelik içinde. Sololar yine trompet, saksofon ve piyano sırasıyla çalınıyor. Albümün en yüksek tempolu ve yoğun ikinci parçası olduğunu söylemek herhalde yanlış olmaz. Bu da albümün sonuna doğru yaklaşırken doğru bir seçim.

Albümün Robin, Whiting, Chase imzalı ikinci ballad'ı "My Ideal" ise final parçasından önce son bir nefes aldırıyor. Bu kez öncelikle altocu Herring'in, sonrada piyanist Wonsey ve basçı Washington'ın ballad'lar konusunda söylemek istedikleri için rezerve edilmiş. Herkes adeta "kendi ideal"i için "kendi ideal bulduğu tarzda" çalmış.
Albümün son parçası ise Williams'ın "Changing of the Guard" adlı yüksek tempolu, tipik bir köşeli hard-bop bestesi. Ferit Odman, pek çok canlı performansın sonunda tercih edildiği şekilde albümü enerji ve yoğunluk olarak zirvede bırakarak kapatmaya karar vermiş ve bence iyi de yapmış. Herkes inceliği elden bırakmadan, tüm tekniğini ve müzik dili düzeyini açıkça sergilemiş. Sonuç olarak iyi bir konserden çıktıktan sonraki enerji ve doygunluk ile bitiyor albüm. Bu yazının da aynı tadı bırakması umuduyla...

Ferit Odman'a saygılar, sevgiler...

8 MART 2012
PERŞEMBE

BRAD MEHLDAU TRIO

20.00

İŞ SANAT'TA CAZ | '12

İş sanat
issanat.com.tr

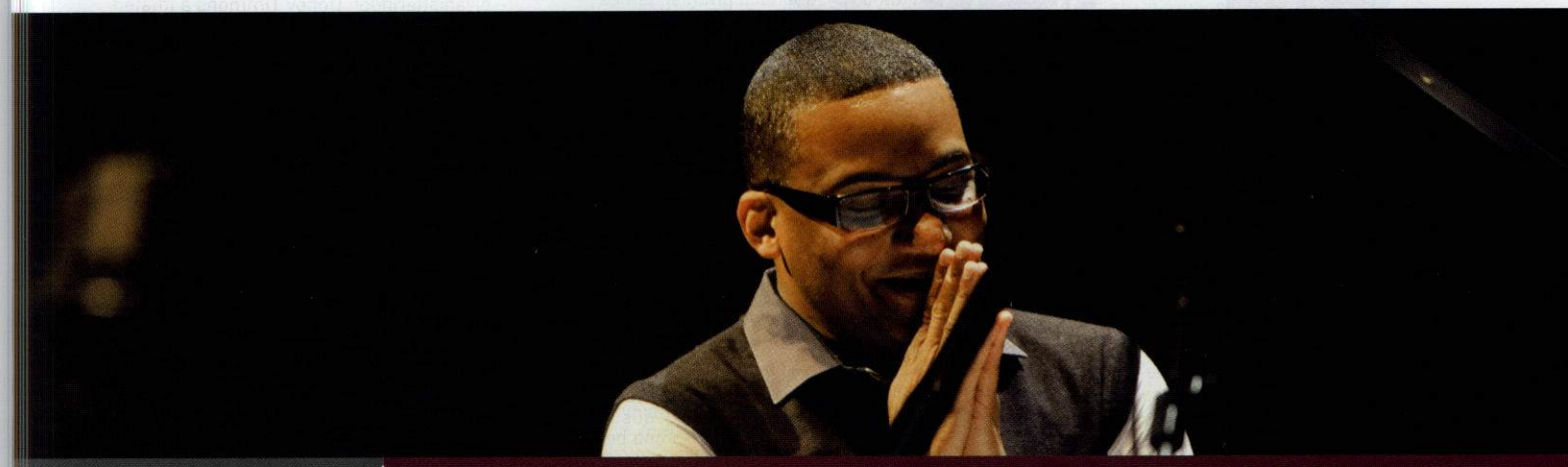

6 NİSAN 2012
CUMA

GONZALO RUBALCABA TRIO

20.00

12 NİSAN 2012
PERŞEMBE

JOHN WILLIAMS & JOHN ETHERIDGE

20.00

biletix Bilet için: biletix.com | (216) 556 98 00 | Biletix satış noktaları Ayrıntılı bilgi için: issanat.com.tr | (212) 316 10 83

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr

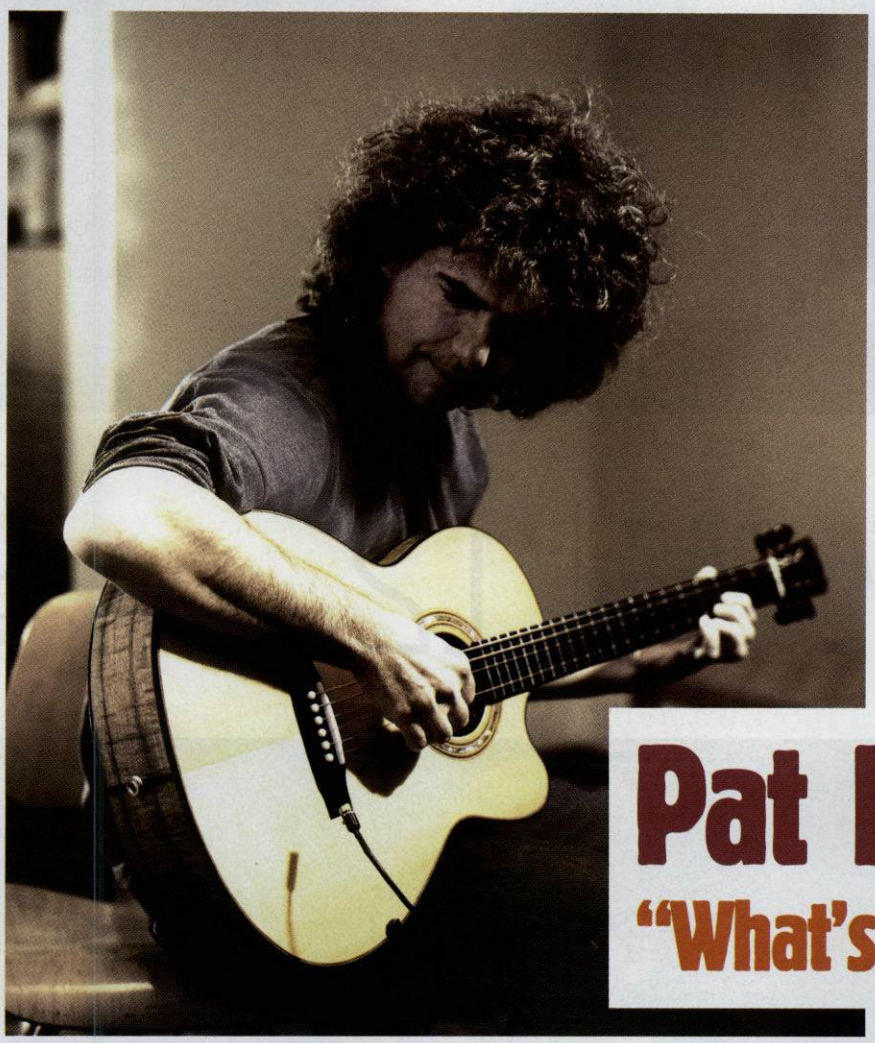

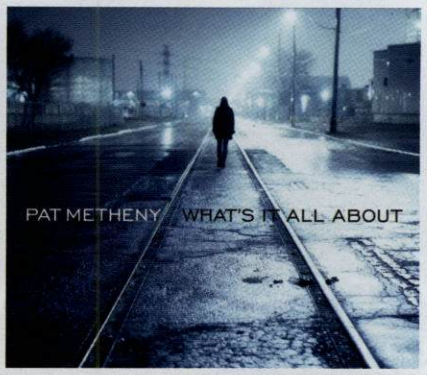

Pat Metheny

"What's It All About."

Çıkacağını öğrendikten sonra heyecanla beklemeye başlayıp "ha geldi ha gelecek" diyerek sonunda kavuştuğumuz 2011 tarihli Pat Metheny solo albümüdür "What's It All About". Albüm çıktıktan birkaç ay sonra da triosuyla CRR'ye konsere geleceğinin haberini alınca artık dünya dursaydı umurumda olmazdı, benden mutlusu yoktu. Önce albümü aldım hemen ardından da konser coşkusunu yaşayan şanslı insanlar arasına katıldım.

2003 çıkışlı "One Quiet Night"ın devam niteliği gibi de olan bu albümde Metheny yine tellerinin akorduyla oynayarak tonlar üzerinde birtakım değişiklikler yapmış. Bariton gitarın ağırlıklı olduğu albümün bir parçasında altı telli gitarını, bir parçasında naylon telli gitarı, bir parçada da kendisinin popüler hale getirdiği, şekil itibariyle Picasso'nun kübist gitarlarına benzeyen bir forma sahip üç boyunlu, 42 telli Picasso gitarını kullanmış. Hatta albümün ilk parçası, bir Paul Simon bestesi olan "Sound of Silence"ta da bu gitarla Japon tınılı bir müzik duyarak başlıyoruz yolculuğumuza. Son derece minimal, alışılagelmişin dışında bir "Sound of Silence" bu. Bence çok da keyifli. Bir önceki, yine solo olup hiç de solo tınlamayan renkli ve eğlenceli "Orchestrion" albümünden sonra bu albüm meditasyon gibi geliyor insana. Burt Bacharach'ın meşhur bestelerinden biri, bu albüme de adını veren "Alfie" yi defalarca dinlesem de dinlemeye doyamıyorum buradaki yorumuyla. Jobim milli marşı haline gelmiş "Garota de Ipanema" da öyle. Oldukça değişik bir yorumlama. Ipanema'ya gitmeye çalışıyoruz ama varmamıza daha çok varmış gibi. Yavaş yavaş... Fazlasıyla sakin. The Carpenters'dan duyduğum sevdiğim duygulu "Rainy Days and Mondays"i de bu albümde bulmak çok hoş bir sürpriz oldu. Pat Metheny'le müzik zevkimiz tutuyormuş demek ki. Parçanın Metheny versiyonunu birkaç kez daha arka arkaya dinlersem üzerime yağmur yağacakmış gibi bir hissim var. Müzisyen olup da duyguyu dinleyene bu kadar güzelce hissettirebilmek zor iş. Bir Mancini bestesi olup enstrümantal versiyonuna çok da şahit olmadığım ve kulağımda Johnny Hartman'ın söyleyişiyle yer etmiş "Slow Hot Wind"in buradaki versiyonuna hayran kalmamak mümkün değil. Pat Metheny gerek tuşesi, gerek bazen azla çoğu anlatma becerisi gerekse ortaya koyduğu fikirleriyle gerçek bir sanatçı. Peki bu "Efsane Albümler Kategorisi"ne girmeye aday 10 parçalık albümü bir John Lennon klasiği olan "And I Love Her" ile kapadık. Her gün en az iki kere dinledik. Sonra ne oldu? Sonra Aralık'ın ilk günü geldi.

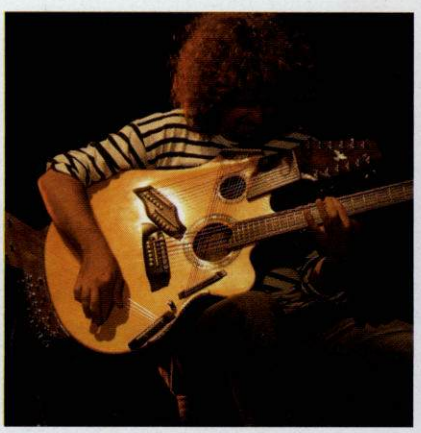

Konser salonundaki yerimizi aldık. Sahne aydınlandı. Sadece üç kişi çıkacak olmalarına rağmen kalabalık gözüken bir sahne. Bir de üzeri siyah örtülerle kapalı birtakım aletler. Ben akustikle alakalı bir durum olduğunu düşünüyorum ama hadi bakalım. Brad Mehldau'nun uzun yol arkadaşı kontrbasçı Larry Grenadier ile çıktı sahneye "pek methini duyduğumuz" müzisyen. Ortak dostları Brad Mehldau'nun bestesi olan "Unrequited" ile açılışı yaptılar. İkinci parça ise, Metheny'nin ilk albümünün ilk parçası olan "Bright Size Life"dı. Geçmişe güzel bir yolculuk yaptık. Bas-gitar ikilisinin üç parçasının ardından davulcu Bill Stewart sahnedeki yerini aldı. "Go Get It"le başladılar. "Question and Answer"dan "Soul Cowboy"a uzanan trio şöleninin ardından Metheny sahnede yalnız kaldı ve akustik gitarla yine Metheny-Mehldau albümünden tanıdığımız, kendi bestesi olan "Find Me In Your Dreams" ile hepimizi büyüledi. Sonra Metheny eline 42 telli Picasso gitarını aldı ve birden o üzeri örtülü aletlerdeki örtüler yavaş yavaş açılmaya başladı. Ben kendimi bir oyuncakçı dükkanındaymışım gibi hissettim. Renkli ve farklı farklı sesler çıkaran, yanıp sönen bir sürü oyuncak bir anda canlanmaya başladı sanki. Harika! Pat Metheny gitarı yardımıyla, "Orchestrion" albümünün konseptini sahnede gerçekleştiriyor. Gitara bağlı olan aletler teker teker hareketlenmeye, ses çıkarmaya başlıyor, looplu melodiler, bir eğlence, bir coşku. Sahnede tek kişi ama sanki koskoca bir orkestra varmış gibi bir ortam. Her şey o kadar güzeldi ki. Ne eksik ne fazla. Metheny bize farklı farklı bir sürü fikrini anlatıyor. Biz de hepsini kafamızı sallayarak dinliyoruz.

Çok büyük bir müzisyensin Pat Metheny! 35 senedir hiç durmadan üreten, her defasında karşımıza yeni bir fikirle çıkabilecek ve bizi her yeni fikrinle mutlu edebilecek kadar büyük bir insansın. İyi ki varsın. En kısa zamanda yine gel.

LÜTFEN SORUMLULUKLA TÜKETİNİZ.
CHIVAS %40 ALKOL İHTİVA EDER.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Saksofon virtüözü Sonny Rollins'e "yılın sanatçısı" ödülü verildi.

2011 Kasımında CRR'de unutulmaz bir konser veren Sonny Rollins, İstanbul dönüşünde Washington DC'de 4 Aralık'da Kennedy Center for the Performing Arts'da düzenlenen bir törende ödülünü aldı. Nardis konserine geldiğinde Christian MC Bride telefonunu elinden düşürmüyordu. Özür dileyerek açıkladı "Keith Jarrett ile konuşuyordum da, Sonny Rollins'in ödül töreninin organizasyonunu ben yapıyorum, ödülü Obama verecek, Benny Golson, Jimmy Heath, Ravi Coltrane, Joe Lovano, Roy Hargrove, Jim Hall, Herbie Hancock, Billy Drummond ve Jack DeJohnette'in de yer alacağı zor bir organizasyon" dedi.
Bu organizasyonda ayrıca şarkıcı Barbara Cook, şarkıcı ve şarkı sözü yazarı Neil Diamond, cellist Yo-Yo Ma, aktrist Meryl Streep de kendi dallarında başarılı bulunup ödül alan sanatçılar arasında yer almışlar.
Organizasyonu düzenleyen Christian Mc Bride'ın ayrıca müzikal direktörlüğünde gecede çalınan parçalar ise; "Just In Time," "In A Sentimental Mood," "Sonnymoon For Two" and "St. Thomas" olmuş.
Gecenin tarihsel anlamı geceye davet edilen gitarist Jim Hall'un tüm zamanların en ünlü jazz albümleri arasında sayılan The Sound Of Sonny (1957) ve The Bridge (1962)'de çalması.
Amerika'nın en önemli dergilerinden olan Down Beat Dergisi'ne yayın hayatı süresince çok kereler röportajlar veren Sonny Rollins 1957'de ilk kez kritikler listesinde tenor saksofonda liste başı, 15 kez de kapak olmuş.
Gecede basına konuşan sanatçı "bu

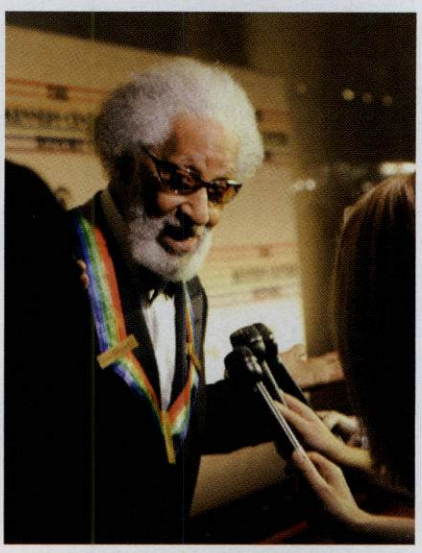

harika ben jazz'ı temsil ediyorum, bu Sonny Rollins olayı değil, jazz adına, bizim ülkemiz için önemli. Bu ödüle layık pek çok müzisyen var, çünkü jazz aslında bizim ülkemiz, Amerika için çok önemli. İnsanlar jazz'ı seviyor, bunu anlatıyor olmamız lazım" demiş.

Berklee Ankara'da

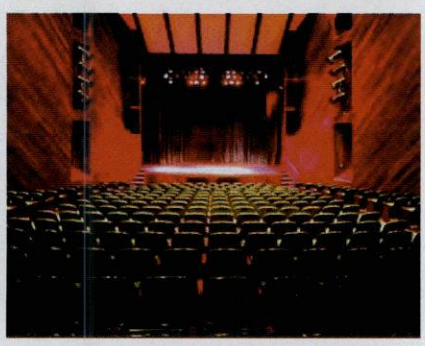

Amerika'ın en önemli jazz okullarından biri olan Berklee College of Music bu seneki Türkiye seçmelerini Ankara'da yapıyor!
Yer: Başkent Üniversitesi Devlet Konservatuarı
Tarih: 6-7 Ocak 2012

Sınav hem Berklee College of Music'e giriş, hem de burs vermek amaçlıdır. Burslar değişik miktarlarda, tamamen yetenek üzerinden verilmektedir.

Başvurmak için geç değil!! Başvurular için şu yolu izleyebilirisiniz: www.berklee.edu sitesinden —-.→ Admissions—→ Apply—→Undergraduate Admissions

Formu doldurup "Register" ettikten sonra, kendiniz belirlediğiniz Username ve Password ile "Login" edip, kalan bilgileri ve başvuru ücretini yatırabilirsiniz. Site sizi adım adım yönlendirecektir. Ücretiniz yattıktan sonra size sınav tarihiniz ve saatiniz gönderilecektir.

Sınav 15dk sürecek, ve kendi enstrumanınızda bir parça çaldıktan sonra doğaçlama ve okuma yapılacaktır. Sınav içeriği hakkında detaylı bilgi, başvurduktan sonra size Berklee tarafından gönderilecektir.

İhtiyacınız olan bilgilerin tamamını www.berklee.edu sitesinde bulabilirsiniz. Sorularınızı bana meltemeges@yahoo.com.tr adresine, ya da Berklee'de Pearly Lee'ye sylee@berklee.edu adresine gönderebilirsiniz.

Başarılar!

Jamie Cullum'ın festival sponsoru Raymond Weil 35. yılını özel bir modelle kutluyor.

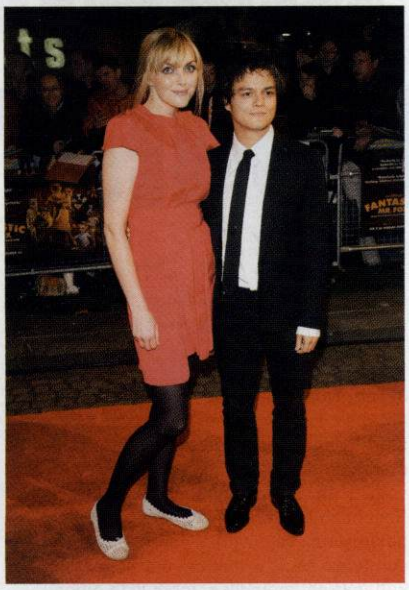

Jamie Cullum, otoriteler tarafından "jazz'ı gençlere sevdiren küçük adam" olarak nitelendiriliyor. İngiltere'de Harry Connick Jr. ve Norah Jones gibi müzisyenlere rakip olarak gösterilen Jamie Cullum, sahne enerjisi, hareketli piyano tarzı ve renkli kişiliği ile müzikseverleri doyumsuz bir müzik şölenine ortak etti.

Harika Çocuk Jamie Cullum

Gitar ve piyano ile sekiz yaşında tanışan Jamie Cullum, ailesinden etkilenerek küçük yaşta jazz müziğine yöneldi. Oscar Peterson ve Dave Brubeck gibi ustalardan esinlenerek, özgün piyano tarzını oluşturdu.

On dokuz yaşında yayınlanan ilk albümü 'Heard It All Before' sayesinde hızla keşfedildi. Jazzı, kendi tarzında yorumlayan Jamie Cullum, 2003 yılında Universal plak şirketiyle anlaşarak, İngiltere'de yıldızlaşmasını sağlayan 'Twentysomething' albümünü yayınladı.

İstanbul Jazz Festivali'ndeki Kıyı Amfi konseri sırasında ise ezana piyanosuyla eşlik ederek adından çok söz ettirdi. Sanatçının İstanbul konserinin sponsoru **Raymond Weil** saat firmasının 35.yıl özel ürünleri için www.gunsal.com

Nils Landgren / The Moon The Stars And You ACT 9505-2

An incredible new vocal jazz album by Swedish singer and trombonist Nils Landgren, accompanied by many greats such as Joe Sample, Steve Gadd, Joao Bosco, Richard Galliano, and Cæcilie Norby. Contains a broad repertoire, from the very intimate "Moon River" to a full symphony orchestra on "Lost in the Stars"—and everything in between!

Lars Danielsson / Liberetto ACT 9520-2

On Liberetto Lars Danielsson remains true to his musical language and style, with often melancholic and uniquely fragmented melodies, a search for new musical spaces and an inherent sense of lyricism. However, here he goes one step further – Liberetto is more intense and more interactive than Danielsson's previous albums, leaning further towards chamber jazz.

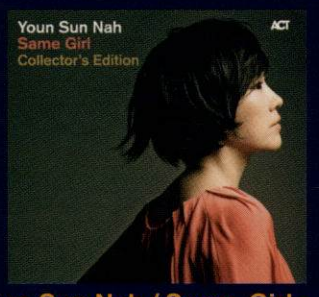

Youn Sun Nah / Same Girl - Collector's Edition ACT 6012-2

A cross-continantal star, Youn Sun Nah's unique vocal style has made her a world-wide success over the course of two excellent albums for ACT. Her collector's edition offers fans a chance to revisit her most recent release with the added bonus of new audio and video material.

Viktoria Tolstoy / Letters to Herbie ACT 9519-2

"Letters to Herbie", is dedicated to one of Viktoria Tolstoy's greatest inspirations: the music of American pianist and composer Herbie Hancock. Its soulful grooving songs, particularly from the 80s, gives Viktoria Tolstoy, together with producer Nils Landgren, a totally new and unmistakable sound between jazz, soul and pop.

Ida Sand / The Gospel Truth ACT 9518-2

On her third ACT CD "The Gospel Truth", the singer signals a return to her roots and a unique combination of European and American soul by fulfilling a long harboured dream: to unite her three great musical influences – jazz, gospel and soul – with her own personal signature.

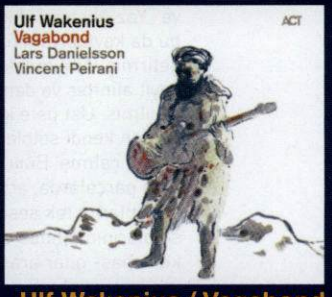

Ulf Wakenius / Vagabond ACT 9523-2

On Vagabond it becomes apparent that as a globetrotter Wakenius is driven by curiosity for all sorts of good music and he proves himself as a truly versatile guitarist... [he] sends the listener musical postcards from all over the world and merges them into a fascinating travel report.

THE ACT COMPANY

ACT20

EQUINOX MUSIC & ENTERTAINMENT

Equinox Music & Entertainment www.equinox-music.com www.actmusic.com
Ortabahçe Caddesi, Şair Leyla Sok., Mizan Apt. 13/1 Beşiktaş 34353 İstanbul TURKEY T. +90 212 327 24 45 / 46 F. +90 212 227 48 98

Çağlayan Yıldız
caglayanyildiz@hotmail.com

Sarp Maden
Durgun Sular

Türkiye'de "jazz gitar" denildiğinde akla ilk gelen isimlerden olan sevgili dostum Sarp Maden'in kendi imzasını taşıyan üçüncü albümü **Durgun Sular**, 14.11.2011 tarihinde "Kalan Müzik" etiketiyle yayınlandı. Albümde **Sarp Maden** gitar, **Engin Recepoğulları** tenor saksofon, **Matt Hall** kontrbas ve **Derin Bayhan** davulda yer alıyor.

Yaklaşık 2 yıldır "Sarp Maden Dörtlüsü" adı altında düzenli olarak birlikte çalan bu grup, bu süre içinde tamamı Sarp Maden bestelerinden oluşan geniş bir repertuar oluşturmuş. Grup birbirini derinlemesine tanımış; grup ruhu, tınısı ve interplay'i şekillenmiş, müziği besleyen doğaçlama yaklaşımları gelişmiş. Dolayısıyla stüdyoya girip kısa bir süre içinde bir albüm kaydetmek için ideal koşullar kendiliğinden olgunlaşmış. Sarp Maden de, şimdiye kadar yapmış olduğu albümlerden farklı olarak, bu albümde özellikle ballad'larını, yani yavaş parçalarını kaydetmek, müzisyenliğinin farklı bir yönünü göstermek istemiş. Kayıtlar için artık "Kalan Müzik Stüdyosu" olan rahmetli Tanju Duru'nun stüdyosunu seçilmiş. Sarp Maden kendi adına çıkan ilk iki albümünü de Tanju Duru sağken bu stüdyoda kaydetmişti. Dolayısıyla, kayıtlar iyi bir albümün gerekliliklerinden olan tanıdık ve rahat çalışılan bir stüdyo ortamında 2 gün içinde gerçekleşmiş. Albümde yer alan on iki parçanın dördü, grup elemanlarının doğaçlama solo olarak çaldıkları interlude'ler yani geçiş parçalarından oluşuyor. Geri kalan sekiz parçanın altısı zaten grubun standart repertuarında yer alıyormuş, grup sadece iki parçayı ("Antares" ve "Yaz Akşamı") ilk kez stüdyoda çalmış ve bu da kayıt ortamına ayrı bir canlılık getirmiş. Albümdeki her parçadan 2-3 canlı kayıt alınmış ve daha sonra içlerinden eleme yapılmış. Üst üste kayıt olarak, sadece Sarp Maden kendi sololarının altına ikinci bir eşlik kanalı çalmış. Bunun nedeni de, zaten yavaş olan parçalarda, armoninin sofistike ayrıntılarını tek sesli (single-line) gitar sololarının altında duyurabilmek ve kontrbas- gitar arasında müziği birbirine yapıştırıcı kaliteli bir dolgu malzemesi kullanmak. Sarp Maden, "Yaz Akşamı" adlı parçada da grup tınısını biraz değiştirmek ve farklı bir renk yakalamak için, elektrik gitar kaydını silip naylon telli akustik gitar kaydetmiş.

1-Antares Sarp Maden'in ilk parçalarından. 80'lerin ikinci yarısında yazılan Antares'i grup ilk kez stüdyoda görüp kaydetmiş. Sarp parçayı şöyle anlatıyor: "O zamanlar bir takım akorlar basıyordum, hoşuma gidiyordu ama aslında ne olduklarını bilmiyordum. Fonksiyonel armoni bilmediğimden ilişkilerini de pek çözemiyordum, ama yine de yazıyordum. Bu parça kayıt günü aklıma geldi ve stüdyoya getirdim. Sonuç da ilginç oldu." Parça, tenor saksofonun melodiyi tiz yelpazesinde açık ve net ifade ettiği, gitarın gerek yanaşık sesli akorlarla, gerek kontrpuanlarla eşlik ettiği, kontrbas ve davulun tembel ama konuya hakim bir eşlik çaldığı, rahat ve geniş bir ruh halinde albümü açıyor. İlk soloyu Sarp Maden alıyor. İlk sekiz ölçüyü uzun soluklu, motifsel gelişime dayalı figürlerle dokuyor. Daha sonra enstrümanın daha tiz yelpazesine çıkarak, nota yoğunluğunu, aralık çeşitliliğini, cümlelerin karmaşıklığını artırarak tansiyonu artırıyor. Burada Sarp Maden'in eşsiz tekniğini müzikal estetiğiyle harmanlayışına bir kez daha tanık oluyoruz. Sonradan eklenen ikinci bir gitar kaydı, gitar solosuna sade ve lezzetli akorlarla eşlik ediyor. 28 ölçülük alışılmadık formun bitiminde Engin Recepoğulları yine melodiyi açılıştaki tavrıyla yineliyor. Normal olarak parçanın biteceğini bekleyen dinleyiciyi bir buçuk dakikayı aşan, duygusal ve teknik açıdan yoğun bir saksofon solosuyla bezenen uzun bir coda sürprizi bekliyor. Parça başladığından farklı bir huzurla bitiyor.

2-Aeo "2000'li yıllarda askerde yazılan bir parça" diyor Sarp Maden. Parça, adını tüm akorların Aeolian yani doğal minör dizisinden gelmesinden alıyor. Parça, sadece tek bir akor tipi ve dizi tipi kullanılarak nasıl son derece sofistike, derin ve yetkin bir beste yazılabileceğinin bir kanıtı gibi. Sarp Maden, parçayı 8 barlık kısa bir solo gitar introsuyla açıp, melodiyi Engin Recepoğulları ile birlikte "chord-melody" tarzında çalıyor. İlk soloyu yine gitar alıyor. Yine sonradan kaydedilmiş bir gitar pad'i uçucu bir tonla sürekli modüle olan akorları duyururken, Sarp Maden bu yapının üzerine Makamsal Türk Müziği ile modern gitar anlayışı arasında gidip gelen bir tavırla soloya başlıyor. Tremolo kolunu mükemmel bir lezzetle kullanarak, şarkı söyleyen cümleleri birbiri ardına sıralıyor. Dinleyici ne 37 ölçülük asimetrik formu farkediyor, ne de arada girip çıkan ¾'lük ölçüleri; akış kesilmiyor. Tansiyon eğrisini ilk parçadaki ustalıkla yükseltip alçaltarak bırakan gitar solosundan sonra, Engin Recepoğulları armonik ve melodik olarak geldiği yerin ve gittiği yerin sürekli farkında olduğunu kanıtlayan bütünlüklü bir solo çalıyor. Melodi, yine baştaki olgunlukla, bu kez başta 8 ölçü davulsuz olarak çalınıyor. Kısa bir kadansla ve yavaşlayarak bitiyor. Parça her ne kadar askerde yazılmış olsa da, bütünüyle çok çok ötelerin özleminin ağırlığını taşıyor sanki.

3-Tabi Tabi adını çalıcısının her zaman anlayışlı, kibar ve uyumlu olan yapısından alıyor. Engin Recepoğulları'nın interlude olarak çaldığı 02':08"lik bu tenor saksofon solosu, ilk cümlesinden itibaren Recepoğulları'nın enstrümanı üzerindeki hakimiyetini ve güvenini yansıtıyor. Açılış cümleleri geniş aralıklar ve arpejler kullanırken, melodik estetiği asla elden bırakmıyor. Genelde modal bir yaklaşım sergileyerek melodik olasılıkları araştıran bu solo, arada çeşitli modülasyonlarla kromatik komşulara da uğrayarak akışı sürprizlerle kırıyor, sıkıcı olmaya bir an bile yanaşmıyor . Son 15 saniyede (bilinçli ya da bilinçsiz), çok uzaktan ve "solmuş" bir "Solar" (Miles Davis parçası) alıntısı duyuluyor. Hüzünlü ve yalnız bir ağıt bu "Tabi Tabi".

4-Sonbahar oldukça içe dönük bir atmosferi olan bir ballad. Melodisi de sanki var da yok gibi uçucu. Arpej midir melodi midir belli olmuyor (olumlu anlamda), en azından 17. Ölçüye kadar. Burada sanki bir belirlilik beliriyor, o da sadece 8 ölçü sürüyor, sonra yine aynı uçuculuğa dönülüyor. Sarp Maden'i tanıdığım kadarıyla, biraz Fransız izlenimciliği etkisi taşıdığını söylemek her halde yanlış olmaz. Gitar solosunda ve onu izleyen saksofon solosunda ise işler çok farklı bir boyuta geliyor. Burada tüm grupta daha dışa dönük, agresif ve köşeli bir enerji çıkıyor. Soloların sadece 4 tane, az ama öz tekrarlayıcı akor üzerine olması, daha serbest bir doğaçlama enerjisi çıkmasına yardımcı oluyor. Bu da albüm içinde güzel ve yerinde bir kontrast oluşturuyor. Sololardan sonra enerji seviyeleri baştaki uçuculuğa ayarlanıyor ve tam da başarıyla hiçbir şey olmamış gibi yapılacakken, coda'da yine bir yükselme yaşanarak parça sona eriyor.

5-Ş "Sarp Maden'in kız arkadaşına ithaf ettiği bir parça" diyerek üzerimize düşen paparazzilik görevimizi de yerine getirelim ve hemen müziğe geri dönelim. "Ş"nin melodisinin ilk sekiz ölçüsünü, gitarın huzurlu eşliğinde Matt Hall arşeyle çalarak açıyor, son sekiz ölçüsünü ise Engin Recepoğulları tamamlıyor. Sarp Maden aslında oldukça karmaşık olan armoniyi kolaymış gibi duyuran minimalist bir akor solosu çalıyor. Dümdüz, egosuz, doğrudan içten gelen bir solo. Melodi baştaki formda tekrarlanıyor ve bitiyor. Adeta "gerçek aşkın havai fişeklere ihtiyacı yok" diyen bir parça bu.

UCM... Where music is magic.

UCM... Müziğin büyüye dönüştüğü yer.

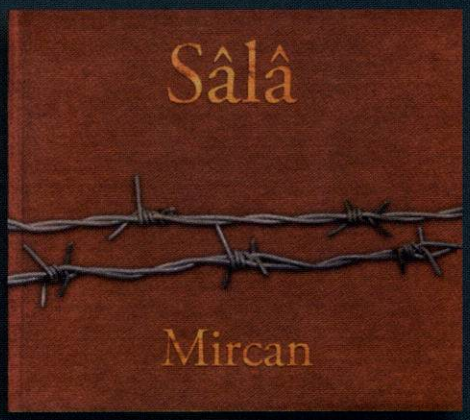

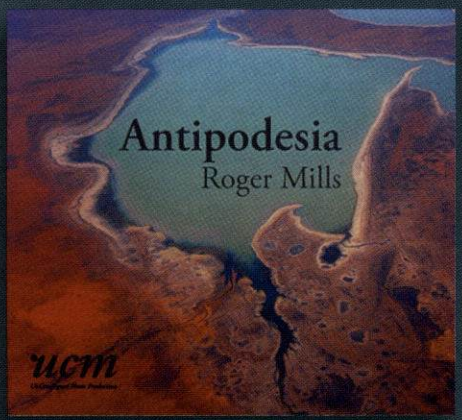

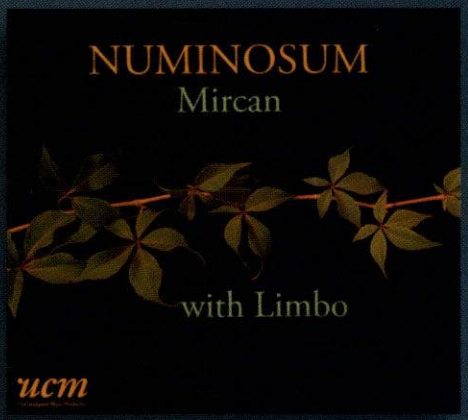

www.ucmproduction.com

ucm
UnCatalogued Music Production

6-Örölt Pörkölt komik ismini Sarp Maden'in Derin Bayhan'a Macaristan'dan hediye getirdiği kahve markasından alıyor. Derin Bayhan'ın interlude olarak çaldığı bu davul solosunda dinleyiciyi enstrümanının Durgun Sularında bir keşfe çıkarıyor. Jazz davul solosundan çok klasik perküsyon bestesi atmosferini taşıyan bu 01':38"lik interlude'de, intro olarak mallet'lerle zil tınıları keşfedilmiş. Daha sonra yumuşak ama yoğun tremololarla, timpaniyi andıran bir yaklaşımla tom'lar ekleniyor. Cümleler ağırlıkla tom'lar ve nadiren açık bir trampet arasında orkestre edilirken, kick ve hi-hat çok ekonomik ve akışı kırıcı noktalama işaretleri gibi kullanılıyor. Zillerin uzayan zengin armonikli tınıları da üst bir katman, pırıltılı bir süreklilik oluşturuyor. Derin Bayhan'dan oldukça ekonomik ve bestelenmiş gibi tınlayan, lezzetli bir solo.

7-Yaz Akşamı bu albümde grubun ilk kez stüdyoda görüp kaydettiği ikinci parça. 5/4'lük sıcak bir akustik gitar introsu, ardından gelecekleri hemen belli ediyor. Beklenti boşa çıkmıyor ve akıcı, sıcak, hafif gelgitli bir yaz akşamı ruh hali gelip oturuyor. Minör akorlar sürekli majör akorlara buharlaşıyor, melodik teknenin burnu hafif dalgalarla inip kalkıyor, birbirlerinin ciğerini bilen eski dostların havadan sudan konuşması tavrıyla sololar çalınıyor, bas davulun içinde ve kontrabasın dibinde kediler uyuyor, akşam güneşinde kemikler ısınıyor, sıcak toprak koklanıyor, bir şeyler yudumlanıyor.

8-Yedinci Renk ¾'lük yavaş bir jazz vals. Ayrıca albümdeki 32 ölçülük standart AABA formundaki tek parça. Bu anlamda yine başarılı bir kontrast. A'lar majör majör aydınlık, B'ler minör ve diminished akorlu hafif bulutlu. Melodiyi izleyen saksofon, kontrbas ve gitar soloları da öyle. Her şey yerli yerinde ve olması gerektiği gibi. Her soloyla ilgili bir şey söylemek gerekirse, Recepoğulları'nın hard-bop diline hakimiyetinden, Matt Hall'un özenli entonasyonundan ve oyunculuğundan, Maden'in müziği istediği anda istediği yere götürebilme yetisinden söz edebiliriz. Ama müziğin kendisi çok daha fazlasını söylüyor zaten.

9-Cihaz: Sarp Maden'in solo olarak çaldığı bu interlude'de, albümün akustik tınısına tamamen kontrast oluşturacak nitelikte elektronik bir serbest doğaçlama yer alıyor. Ancak bu interlude, albümün genel akışına farklı bir katkıda bulunan, oldukça sürprizli, "Durgun Sular" fikrinden uzaklaşmadan, Sarp Maden'in farklı bir yönünü ve çalış biçimini gösteren bütünlüklü bir parça olarak "durgun ama dibi farklı yaşam formlarıyla kaynayan" bir parça olarak "ortaya çıkmış". Tiz doğuşkanlar, dinamik delay'ler, modüle olarak kaybolan gerilimli aralıklar, gitar manyetiğine çalınan ıslık ve haykırılan ses, tremolo yayının gürültüsü, açık filtrelerle oluşturulan padler, komşu mağaradan gelen tel sürtme sesleri ve daha nice organik varlıklarla dolu bir çorba kaynıyor hemen yüzeyin altında.

10-Art Niyet Sarp Maden'in yine az sayıda ama etkili akor tipleri ve diziler kullanarak maksimum etkiyi sağladığı bestelerinden biri. Melodiler ve armoniler hep gitmeleri beklenen yerlerden farklı yerlere gidiyorlar, ama kendi içlerindeki tutarlılık onları kendi hallerine bırakıp oldukları gibi kabullenmemizi sağlıyor. Sarp Maden'in modal düşünce sisteminin organik evrimi sürüp gidiyor. Grup elemanları da bu gelişimi kavrayışları ve destekleyişleri sırasıyla kontrbas, saksofon ve gitar sololarındaki çalışlarıyla kanıtlanıyor.

11-Eve Nasıl Döndüğümü Hatırlamıyorum espirili adını Matt Hall'un her geceki durumundan ve her sabahki repliğinden alıyor. Matt Hall'un interlude olarak çaldığı 01':11"lik bu kontrbas solosu, kontrbasın gövdesinde çalınmış bir perküsif introyla açılıyor. Daha sonra modal bir motif sunulup ve işlenirken, kontrbas gövdesindeki perküsyon eşliği yer yer sürdürülüyor. Solo modal havasını korurken birkaç tonal merkez değiştiriyor, perküsif eşlik bırakılıyor ve sadece melodiler kalıyor. Böylece aslında tek kişinin çaldığı bir duo parçası izlenimi uyandırıyor. Tüm solo boyunca içe dönük, güçlü ve egzotik bir hava hakim. Enstrümanın ve oda akustiğinin iyi kaydedildiği, son derece doğal, dengeli, egosuz ve müzikal bir kontrbas solosu.

12-Durgun Sular albüme ismini veren bir funk ballad. Her ne kadar ağırlıkla minör akorlardan oluşmuş olsa da, oldukça ferah ve açık bir atmosferi var. Yaklaşık beş dakika süren parça albümde solo içermeyen, sadece uzunca bir melodinin bir kez çalınıp bitirildiği tek parça olma özeliğine sahip. Grupça bir hoşçakal deme parçası, iyi seçilmiş bir albüm kapanış parçası...

Sarp Maden'in "Durgun Sular"ı, 20 yılı aşkındır tanıdığım bu ruhun durgunluğunun altında ne kadar dolu, ileri ve karmaşık bir yapı bulunduğunun kanıtı... Grup elemanları da bu ruhla bir ruh birliği içindeler. Sanırım bu da pek fena olmayan bir kapanış cümlesi... Belki de fena bir kapanış cümlesi... Bilmiyorum... Ama kapanış cümlesi olduğunu biliyorum...

12. Uluslararası Antalya Piyano Festivali başlıyor. Volkswagen'in katkılarıyla...

Dünya çapında müzisyenlerden benzersiz bir müzik ziyafeti sizi bekliyor.
Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği festival, Fazıl Say'ın sanat yönetmenliğinde,
25 Kasım'da, Antalya'da başlıyor.

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Das Auto.

Trafik Hayattır | Doğuş Otomotiv | www.vw.com.tr | www.facebook.com/vwturkiye | www.antalyapiyanofestivali.com

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr

Cinema Paradiso ve Ennio Morricone

İtalya'nın güneyine inin. Şimdi biraz sola. Hah! İşte oradaki adada geçiyor hikayemiz. Adadaki bir köyde. Köydeki bir sinema salonunda. Salvatore, nam-ı diğer "Toto" henüz ilkokul öğrencisi olmasına rağmen sinemaya boyundan büyük ilgi duyan ve Sicilya'nın bir köyündeki tek sinema salonu olan "Cennet Sineması"nın projeksiyon odasını kendine mesken tutmuş kahramanımız. Alfredo ise "Cennet Sineması"nın projeksiyon odasının tek sorumlusu. Zamanın gereği olarak filmlerin müstehcen sahnelerini kesmekle yükümlü, evli ve çocuksuz, her öğlen karısının evden yolladığı kumanya sayesinde sabahtan akşama tüm gününü bir projeksiyon odasında geçiren diğer kahramanımız. Toto'nun tek derdi sinemada vakit geçirmek. Alfredo Toto'yu kapıdan kovuyor, Toto bacadan giriyor. Ne yapıyor ne ediyor o projeksiyon odasına ya da sinema salonuna girmeyi başarıyor. Annesinden dayak yiyor yine giriyor, pederden azar işitiyor yine giriyor. Alfredo sonunda bu küçük, zeki, sevimli ve bir o kadar da inatçı çocuğun inadı karşısında yelkenleri suya indiriyor, Ona projeksiyon makinesinin ve sinemanın bildiği bütün inceliklerini anlatıyor ve Toto'ya bu şehirden gidip bir daha da geri dönmemesini söylüyor. Çünkü Alfredo Toto'yu oğlu gibi sevip, onun kendisi gibi bu köyün duvarları arasında sıkışıp kalmadan tutkusunun peşinden gitmesi gerektiğini düşünüyor. Yolculuk Toto'nun ünlü bir yönetmen olmasıyla sonlanıyor.

Ya da belki yolculuk daha yeni başlıyor?

1988 yapımı "Cinema Paradiso"nun yönetmeni, daha sonra 1998 yılında Tim Roth'un müthiş oyunculuğunu sergilediği, bir müzisyenin gemide başlayıp gemide biten hayatının anlatıldığı "The Legend of 1900" filminin de yönetmeni olan Guiseppe Tornatore. Tornatore, kariyerine çok da fazla film sıkıştırmış bir yönetmen değil ama bu film ona sinema kariyeri boyunca alıp alabileceği Oscar, Cannes, Bafta gibi önemli ödülleri tek seferde getirmeyi başarmış sanırım. Filmde insanı saran çok fazla unsur var. Oyuncular çok iyi seçilmiş. 1960'lardaki Louis Malle filmlerinden tanıdığımız, 1994'te de "Il Postino"da Pablo Neruda rolünde izlediğimiz Philippe Noiret, buradaki Alfredo rolünü oldukça iyi oynamış. Gözlerinin içi gülen ve sinemaya olan heyecanını küçük yaşına rağmen büyük bir ustalıkla sergileyen Toto'nun küçüklüğü rolünü oynayan Salvatore Cascio da bir o kadar iyi. Rastlantıya bakın ki "Les Demoiselles de Rochefort"da Michel Legrand bestelerini seslendirerek "ideal kadın"ı arayan genç denizci Jacques Perrin, burada da ünlü bir yönetmen olan Toto'nun yaşlılığı olarak karşımıza çıkıyor ama görünen o ki "ideal kadın" hala bulunamamış. Filmin samimi senaryosu ve iyi seçilmiş oyuncuları bir yana, filmde her türlü sahneye yükselmemizi sağlayan çok önemli bir unsur daha var o da Ennio Morricone ürünü olan ve zamanla jazz standardı formunu alarak birçok jazz müzisyeni tarafından seslendirilmiş olan muhteşem besteler.

Morricone, 50 yıldan uzun süredir devam eden müzik kariyerine 500'den fazla film ve dizi müziği sığdırmış İtalya'nın en önemli bestecilerinden biridir. "The Good, The Bad and The Ugly" ve "The Untouchables" gibi "Spaghetti Western"lerden sonra beni asıl olarak 1984 yapımı, küçükken defalarca dinlemeye doyamadığım "Once Upon A Time In America" müzikleriyle kalbimden vurmuştur. Belki İkinci Dünya Savaşı'ndaki açlık günlerini yaşamış olmanın etkisiyle belki de Akdenizli olmanın getirdiği doğal bir sonuç olarak Morricone çoğunlukla bir damla yaşı, göz pınarıma cuk oturtan türden besteler yapmayı başarmış bir melodi ustasıdır. Cinema Paradiso'daki "Main Theme" ve "Love Theme"in de bence en güzel yorumlanmış versiyonu, bir Pat Metheny - Charlie Haden eseri olan başucu albümüm "Beyond The Missouri Sky"dadır. Öyle bereketli bir albüm ki bu içinde yok yok. Karrin Allyson'ın "From Paris to Rio" albümünde de "Cinema Paradiso Main Theme"i "That Day" adıyla vokalli versiyonuyla keyifli bir şekilde dinlemek mümkün. Bugün bu yazıyı yazmamı sağlayan ise geçen aylarda Chivas Jazz Knights kapsamında Nardis Jazz Kulübü'nde dinlediğim, sesinden de öte repertuarından çok etkilendiğim Roberta Gambarini'dir. Son albümü "So In Love"daki gibi, konser gecesinde de filmin iki tema müziğini beraber seslendiren vokalist şu anda da Ennio Morricone parçaları üzerine özel bir proje de hazırlıyormuş.

Her sene mutlaka bir kere izleyip bir arkadaşıma da izlettiğim ve her seferinde "yok artık bu defa ağlamayacağım" deyip başaramadığım "Cinema Paradiso"yu Ennio Morricone'siz düşünmeye imkan yok. Her ne kadar Alfredo Toto'ya nasihat vermeye çalışırken "Hayat filmlerdeki gibi değildir, hayat daha acıdır" dese de filmlerdeki melodiyi hayatın fonuna yerleştirebildiğimiz sürece problem yok. Yeni seneye çok az kala, güzel melodilerin hep hayatınızın bir köşesinde olması dileğiyle.

F.Dilek Himam
dilek@gencazcilar.org

Kumaşlardaki Jazz desenleri

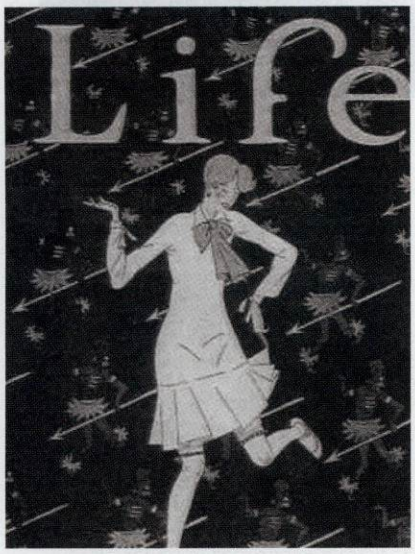

Daha önceki yazılarımızda 1920'li yılların jazz rüzgarı ile birlikte modadaki değişimlerden bahsetmiştik. Bu yazımızda biraz daha bu dönemde ortaya çıkmış giysiler yerine jazz müziğinin etkilediği kumaşlardan ve kumaş baskılarından bahsedeceğiz.

Şekil 1. 1920'lerin elbiselerinden boncuklu püskül detayı
Daha önce de belirttiğimiz gibi 1920'lerin hemen hemen tüm kadın giysilerinde Art Deco ve jazz müziğinin etkisi erkeksi kesimlerde, geometrik formlarda, dans ederken gözleri kamaştıran ve birbirine çarptıkça ses çıkaran püskül ve işlemelerde net bir şekilde ortaya çıkmaktaydı. Aynı zamanda 1920'li yıllarda jazz ve dans temaları, etkisini kumaş ve kumaş baskıları üzerinde de göstermişti. Bunlardan en çok bilineni Çarliston krebi "Charleston Crepe" olarak bilinen Edgar K. Frank & Co tarafından tasarlanmış bir kumaştı:1

Şekil 2: Saksofon çalan Afro-Amerikalı, ipek krep tekstil, 1925-1930, The Museum of the Fashion Institute of Technology, ACOFA #125
Jazz'ın ruhu son derece zekice yakalanmış ve Canton ipeği ile pamuk krep kumaşın üzerine son derece kusursuz bir şekilde aktarılmıştı. Gözünde monokl olan bir İngiliz sanki tehlikeli bir şekilde bir taburenin üzerinde sanki tünemiş gibi bir vahşice

koşan davulcuyu takip etmeye çalışmaktaydı, bu sırada arka planda gruplaşan diğer figürler birbiri ardına dizilmiş gibiydiler. (Charleston Crepe, 1925:16)

Şekil 3 Everything is Hot-tentotsy Now" Life, Temmuz 15,1926; kapak ilüstrasyonu: L.J. Holton
Jazz" temalı kumaş baskıları, ilk olarak Americana Prints adı altında Stehli Silks tarafından 1926 İlkbahar koleksiyonuyla ortaya çıkmıştı. 1928 yılında Stehli tekrar

jazz'dan ilham alarak "Americana" koleksiyonunu yeniden çıkardı. George Gerhshwin'in Rhapsody in Blue'sundan esinlenerek çıkartılan "Rhapsody" adlı kumaş ise John Held Jr. tarafından tasarlanmıştı. Kumaş deseninin özelliği bir sürü beyaz adamın bir jazz grubunda çeşitli enstrümanları çalarken yer alarak resmedilmeleriydi. Bu kumaştaki tekstil baskısında jazz müzisyenleri beyaz olarak gösterilmişti. Benzer bir kumaş Textile Collection of the Museum of the FIT'de yer alan koleksiyonda günümüze ulaşabilmiştir ama kaynağı belli olmayan bu ipekli kumaşta saksofon çalan uzun şapkalı zenci jazz müzisyenleri yer almaktadır (Bkz. Şekil 2)

Şekil 3,4: John Held Jr.'a ait illüstrasyon örnekleri

John held Jr, Life, New Yorker ve Vanity Fair gibi birçok derginin de kapak tasarımcısı olan bir isimdi, aynı zamanda Held son derece trendsetter bir isim olarak da adı geçen bir sanatçıydı. O kadar etkisi büyüktü ki karikatürize ettiği toplumsal figürler ve olaylar adeta dönemin giysilerine, kuaförlerine, coşkulu konuşma tarzlarına yansır ve adeta her alanı kuşatan bir cüretkarlık içermekteydi.Tekstiller sadece jazz dünyasının imajlarından değil jazz tınılarından da ilham alıyordu. Tekstillerdeki baskılar ve tekrarlar 1920'li yılların mekanik dünyasını ve geometrik üslubuna da saygı gösterirken jazz'ın vahşi ve spontan ritimlerinden de ilham almaktaydı. Çarliston dansı bu anlamda iki ünlü sanatçıyı çok etkilemişti. Birisi Sonia Delaunay idi. Sanatçının 1925 yılında yaptığı bu desenlerden birinin adı da Charleston idi.

Şekil 5,6: Sonia Delaunay'e ait bazı desen ve tasarım örnekleri
Bu desen son derece güçlü kontrastlara ve keskin hatlara sahip görsel bir ritmi vurgulayan küçük siyah üçgenlerden oluşan bir desendi. Desenin geometrik biçimi ise giysi silüeti içinde tekrarlanarak vurgulanmaktaydı; örneğin iki üçgen giysinin bel hizasında biraraya gelerek daha fazla vurgulanarak bu şekilde bir kum saati silüeti de elde edilmekteydi. Tekstil desenlerinde olduğu gibi giysi silüetinde de oluşturulmuş bu açısallık, Çarliston dansındaki düzensiz ve açısal hareketlerine gönderme yapmaktaydı.

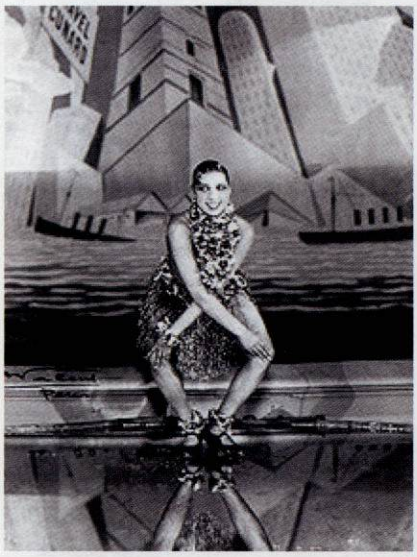

Şekil 7,8: Solda 1920'lerin efsanevi dansçısı Josephine Baker ve sağda ise bir grup Çarliston dansçısı görülüyor. Bu danstan ilham alan bir diğer tasarım evi ise Philippe et Gaston idi. Yine bu dönemin meşhur haute couture evlerinden biri olan mağaza 1927 yılında Charleston adında bir kumaşı piyasaya sürdü. Kumaşın özelliği giysinin arka kısmında bantlar halinde uzun şeritler olarak kullanılmasıydı, bu şekilde kumaş deseninde görsel bir ritim yaratılmış oluyordu. Çizgiler eteğin kenarına kadar uzuyor ve buradan da tekrar yukarıya doğru çıkarak tekrar etekle buluşup öne doğru devam eden bir yol izliyordu. Eteğin ardından salınan çizgisel şeritler elbiseye ekstradan bir hareket ve esneklik sağlayarak yine Çarliston dansındaki hareketlerin salınımını anımsatıyordu.

Şekil 9,10: Philippe et Gaston tasarımlarından örnekler
Jazz etkisinde 1920'lerde ortaya çıkan dönemin modası, giysiler, aksesuarlar ve tekstiller üzerinde oldukça etkili bir karışımı içermekteydi. Öyle ki, bu karışımın içinde jazz'ın tınıları ve vuruşları, görsel bir ritimle kumaşlara da yansımış, dönemin görsel kültürü açısından da zengin bir kaynak oluşturmuştur. Bir sonraki yazımızda görüşmek üzere...

Kaynaklar:
Susan L. Hannel, The Influence of American Jazz on Fashion, Twentieth Century American Fashion, Berg,2005,s.57-77
1 S.68,69

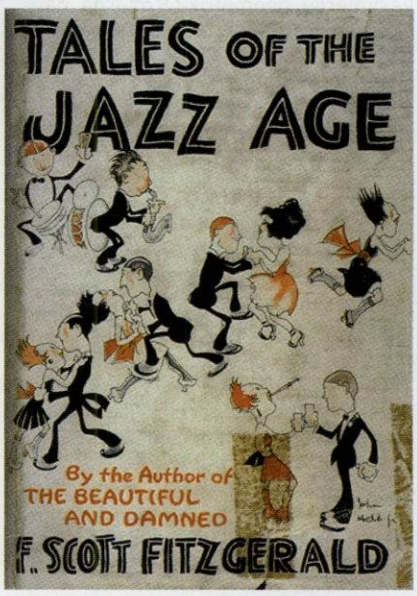

For me, music is everything !

En iyisini Arayanlar İçin...

KUĞU MÜZİK
www.kugumuzik.com

FAZIOLI Steingraeber WILH. STEINBERG VST Feine Klaviere und Flügel PianoDisc

... Müzikal Hediyelikler ...

Kuğu Müzik Aletleri Ltd.

Ataşehir/İstanbul Tel:0216 455 51 46 GSM:0555 685 58 03 www.kugumuzik.com bilgi@kugumuzik.com

Devrim Dikkaya
devrim@gencecazcilar.org

Notaları Üç Ayda Bir Jazz Kliniği'ne Yatıran Cem Tuncer

Jazz Dergisi yazarları arasında özellikle müzisyen olanların yazıları daha bir değerli olmakta, özel takipçileri bulunmaktadır. Genellikle konuk yazar olarak dergimizde ağırladığımız müzisyen yazarların arasında 14 yıldır sürekli olarak sayfa hazırlayan gitar sanatçısı Cem Tuncer dergimize emek veren yazarları tanıttığımız bu serinin yeni konuğu...

"Müzik seven bir aile ortamında büyüdüm"

İlkokulu Alanya'da okudum, güzel yıllardı. Müzikle ilkokulun ilk yıllarında tanıştım mandolin ve piyano çalarak. Ortaokulu ve liseyi Antalya'da okudum ve gitar çalmaya başladım. İlkokulda aldığım müzik derslerinin üzerine gitarı kendi kendime öğrendim. Antalya'da bulunduğum 6-7 sene içinde çeşitli gruplarda rock ve blues çaldım...

"Herşeyi kasetlerden dinleyerek öğrendim."

Jazz sevgisi ortaokulda satın aldığım George Benson albümüyle başladı. İnternet yoktu, kitap çok azdı. Hatta benim jazz müziği ile ilgili kitabım, gitarla ilgili metodum hiç olmadı.

Cem Tuncer pek çok başarılı genç müzisyen gibi 1998 yılında burs kazandığı Bilgi Üniversitesi'nde okuduysa da bir dönemin en önemli müzik okullarından Akademi İstanbul'da da eğitim almıştır.

"Akademi İstanbul Döneminde günde yaklaşık 20 saat çalışıyordum."

O yıllar çok güzel ve kıymetliydi benim için. çok değerli hocalarım oldu. Verimli, dolu dolu, sürekli öğrenmekle geçen senelerdi. Orhan Kahyaoğlu bölüm başkanı idi ve popüler kültür ve müzik üzerine bir dersi vardı. Önder Focan jazz ensemble ve teori dersi veriyordu ayrıca gitar öğrencileriyle birebir çok yakından ilgileniyordu ben o konuda çok şanslıyım Önder ağabeyden çok şey öğrendim. Sarp Maden ve Gökçen Taşkıran gitar dersi veriyorlardı, Mehmet Nemutlu, Semih Korucu ile müzik teorisi ve solfej, Bülent Ortaçgil ile de ensemble çalıştım. Benim için her birinin yeri ayrıdır kendimi çok şanslı hissediyorum. O seneyi günde yaklaşık 20 saat müzik çalışarak geçirdim. Akademi İstanbul jazz bölümünde okuduğum 1 sene benim için çok verimli geçti ve iyi bir müzik eğitimiydi. Kıymetli zamanlarını harcayarak emek veren bütün hocalara teşekkür ederim.

Yazarımız İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde başta Neşet Ruacan, Kamil Özler, Ali Perret olmak üzere L. Butch Morris, Can Kozlu, Aydın Esen, İmer Demirer, Ricky Ford, Selen Gülün, Mike Wilkens gibi önemli müzisyenlerle birlikte çalışır. Her başarılı sanatçının arkasında deneyimlerinden etkilendiği ustalar bulunmaktadır. Cem Tuncer için de Önder Focan ve Neşet Ruacan yaşamı boyunca etkilendiği, örnek aldığı ustalarıdır.

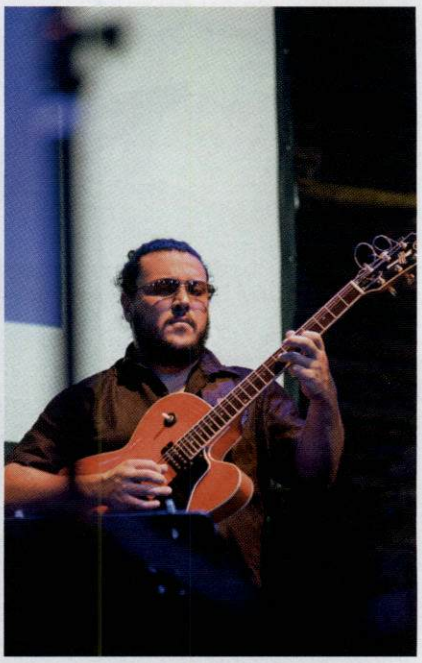

"Focan ailesi 2. ailemdir."

Önder ağabey ile 97 senesinde Akademi İstanbul'da tanıştım. Benim hayatımda Önder Focan'in yeri bambaşkadır. Bana hem hocalık hem ağabeylik yapmış, her konuda destek olmuş beni yüreklendirmiştir. Bu hayatta sahip olduğum en kıymetliler listesinde basta gelir. Biz tanıştığımız günden beri aile gibi olduk öyle de devam ediyoruz bu arada Önder Focan benim için aynı zamanda Zuhal Focan'dır, Ali Focan'dır.

JAZZ COMPANY

"The meeting point of jazz"

Jazz Dünyasında
Eşsiz Yolculuk Devam Ediyor...

The Splendid Journey Into
The World Of Jazz Continues...

Her Cuma&Cumartesi
Every Friday&Saturday 22:00 - 01:00

elite world
istanbul

Şehit Muhtar Caddesi No: 42 34435 Taksim/İstanbul/Türkiye
Tel: +90 212 313 8383 (Pbx) Fax: +90 212 313 8393
www.eliteworldhotel.com.tr • info@eliteworldhotel.com.tr
info line: +90 212 **444 0 883**

LUXE Worldwide Hotels

a member of
Miles&Smiles
TURKISH AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER

www.eliteworldhotel.com.tr / 444 0 883

Kısacası 2. ailem işte.

"Neşet Ağabey'den çok şey arakladım".

Neşet ağabey ile Bilgi Üniversitesi'nde tanıştım. Neşet Ruacan bir duayendir. Bizim camianın babasıdır. Onunla hem gitar hem müzik üzerine çok değerli çalışmalar yaptık. Yani onun tabiriyle ben ondan bir sürü mal arakladım. Yani bu ne demek? Biz usta çırak ilişkisi gibi çalıştık, ben ustamdan bir sürü şey öğrendim demek. Neşet ağabey hayatta her konuda her detayı konuşup tartışabileceğiniz akıl danışabileceğiniz zihin açıcı bir insan. Uzun lafın kısası, benim için Önder ve Neşet ağabeylerim çok kıymetlidirler. Bunları 2 satırla ifade edemem.

Başarılı sanatçı yıl içinde çok sayıda konser vermesinin yanında film ve diziler içinde beste üretmektedir.

"Çok film müziği yaptım ama henüz beni etkileyen bir film olmadı."

Bugünlerde dizi ve film müzikleri ile uğraşıyorum. Son 2 senede 100 civarında yeni müzik yazdım 200 civarı aranjman yaptım (daha fazla bile olabilir:) Bu müziklerden oluşan 4 tane albüm piyasaya sürüldü. Festival ve yarışmalarda birçok ödül kazandım. Öyle bir geçer zaman ki dizisi benim ilk göz ağrılarımdan. Onun için verilen emekler çok kıymetli, yönetmeninden set işçisine kadar herkes çok üst düzey bir performansla çalışıyor. Ben de kendi adıma ona başka bir enerji ile yaklaşıyorum.

Yurt içi ya da dışında beğendiğim çok sayıda film müziği var, ama en çok sevdiklerim arasında Ennio Morricone, John williams, Alberto Iglesias, Eleni Karaindrou müzikleri yer alır.

"Dizi ve film bestelerimde jazz'a da yer veriyorum."

Bestelerimde her zaman form ve armonik yapı bakımından jazz'a yer veriyorum. Özellikle armonik yapı ama melodi daha kendine has belki bazen klasik müzik dilinde çıkıyor.

Cem Tuncer ülkemizdeki pek çok başarılı jazz müzisyeni gibi pop dünyası içinde yer almak durumunda kalır.

"Pop dünyasında kısa süreli yer alma jazz'cılığımızı etkilemez."

Kısa süreli yer almalar bir etki yaratmaz. Yaşam biçimi olarak tercih ederseniz işler değişir. O zaman çalışınız düşünceleriniz ve üretkenliğiniz başka bir hal alıyor. Ben uzun süre pop çaldım. Artık çalmıyorum, ama çaldığım zaman da iki ayrı dünyam oldu. Kotu bir etkileşim olmadı. Çalıştığım her müzisyen ile mutlu oldum ama Sezen Aksu ve Zuhal Olcay'ın yeri ayrıdır.

"Kazım Koyuncu ile ilgili sürpriz bir proje var aklımızda..."

Rahmetli Kazım çok iyi dostumdu. Onu çok özlüyorum. Bu hayatta karşılaştığım en saf en temiz, kalbi müzik için atan devrimci bir insandı. Onunla ilgili sürpriz bir proje var aklımızda. Kendime ait soundtrack albümlerim var zaten. Ama jazz projesi olarak sorarsanız tabi ki de albüm kaydedeceğim, hatta bir tanesini kaydettikten sonra arka arkaya bir kaç tane yapacak kadar birikti artık.

Cem Tuncer bir dönem TRT jazz Orkestrası'nda da yer alır. Yurt içi ve yurtdışında bir çok ödül alan sanatçı "*hepsi kıymetlidir, ama Nomme Jazz Competition benim için bambaşka anlam ve anılarla dolu***" bu ödülün önemini vurgular. *"Kıymetli bir orkestranın neden hiçbir resmi destek görmediğini anlamak mümkün değil."*** .

Maalesef kadro gelmediği için 12 akitli müzisyen arkadaşımla beraber TRT Caz Orkestrasından ayrılmak zorunda kaldık. Kıymetli bir orkestranın neden hiçbir resmi destek görmediğini anlamak mümkün değil. Ülkemizde bir çok şeyin değiştiğini ve ileri gittiğini söyleyen devlet adamları ve hükumet yetkilileri neden sanat politikası hakkında geri gidiyorlar? Böyle bir orkestranın yok olması hem çok acı hem çok ayıp olur. Biz bu orkestranın yaşaması için 10 senedir bırakın kadroyu, neredeyse karşılıksız çalıştık. Ama artık gücümüz tükendi. Umarım bu hareketimizi bir devlet büyüğü görür bu isi ciddiye alır ve bu orkestra yaşamaya devam eder.

"Jazz Dergisi'nde yazmak Cem Tuncer için özel bir anlam ifade etmektedir."

Jazz dergisinde 13-14 yıldır yazıyorum. Dergimiz bu alanda ilk dergidir ve her zaman Türkiye için dünya çapında hizmet veren yegane dergiler arasında ilk sıralardadır. Ben "klinik" isimli köşemde öncelikle jazz gitarcıları için faydalı olabilecek ufak dersler yazıyorum. Yazma amacım öncelikle faydalı olabilmektir. Benim okurum son derece az:) Ama bana ulaşıp bir şeyler soranlara her zaman yardımcı olmaya çalışıyorum.

Takipçilerinin "*döktürmüş muhteşem gitarist, şahane jazz'cı, müzisyen. Doğaçlamadaki ustalığı takdire şayan, kibar, naif kişilik***" olarak tanımladığı yazarımıza notaların kliniğinde nice güzel besteler üretmesini diliyoruz.**

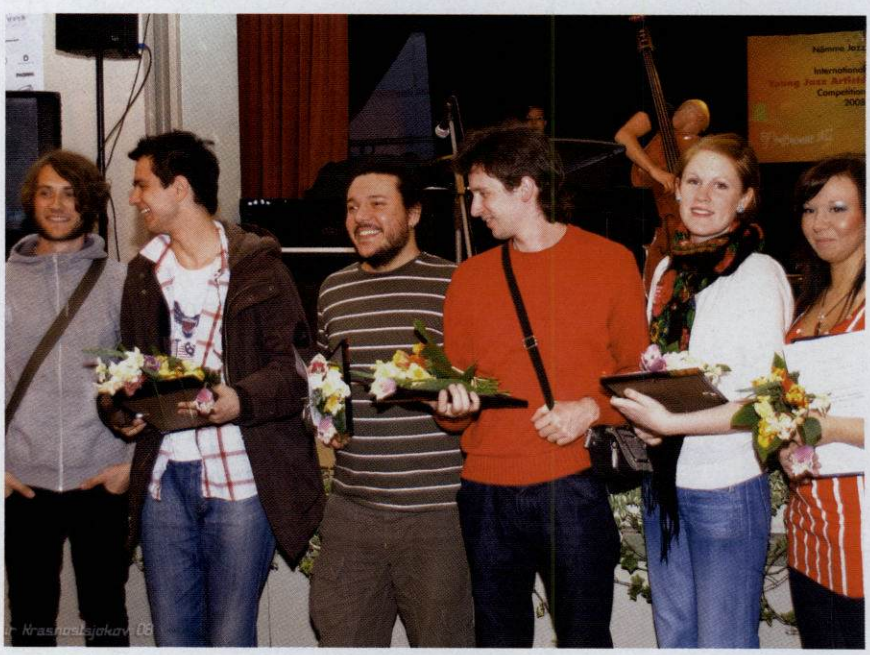

ECM'den 2012'ye merhaba...

ECM2139
Michael Mantler
For Two

ECM2151
Stefano Battaglia Trio
The River Of Anyder

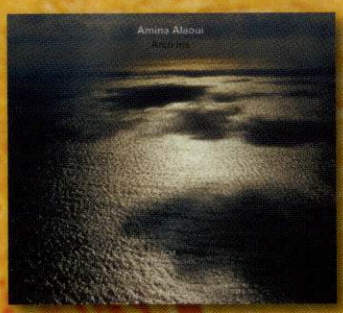

ECM2180
Amina Alaoui Ensemble
Arco Ir˝s

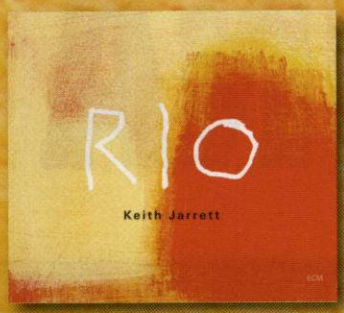

ECM2198.99
Keith Jarrett
Rio

ECM2210
Sinikka Langeland Group
The Land That Is Not

ECM2218
Enrico Rava Quintet
Tribe

ECM2222
Chick Corea, Stefano Bollani
Orvieto

ECM2228
Marilyn Mazur
Celestial Hawk

ECM2236
The Gurdjieff Instrument Ens.,
Levon Eskenian
The Music of Georges I
Gurdjieff

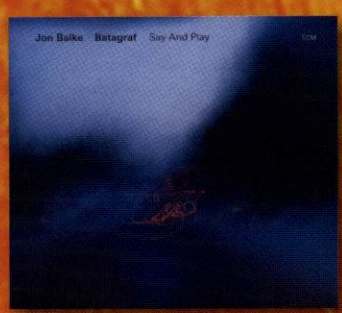

ECM2245
Jon Balke, Batagraf
Say and Pray

AK müzik

A.K. MÜZİK YAPIM ORG. | T: (212) 243 4151 | W: WWW.AKMUZIK.COM.TR

ECM

Çağlayan Yıldız
caglayanyildiz@hotmail.com

TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası Yıldızları TUNA ÖTENEL

Dergimiz tam da yayına hazırken, elimize son anda ulaşan bu albümün tanıtım yazısını yazmak da nöbetçi yazar olarak bana kaldı. Bunu son dakika içinde başarabilmek zaten zorken, bu albüm özelinde bir şeyler yazabilmek de çeşitli nedenlerle ayrıca zor.

Bunun en önemli nedeni, bu albümün bir sanatçının tasarlanmış bir projesi ve ürünü olmaktan çok, bir belgesel niteliği taşıyor olması; ülkemizin en önemli jazz ustalarından Tuna Ötenel'in, TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası'na solist olarak konuk olduğu kayıtlardan derlenmiş.

TRT, bildiğim kadarıyla bu arşiv serisinde daha önce 4 adet jazz albümü yayınladı : "TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası I (1982-1997 arası kayıtlar)"; TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası II (2001 yılı kayıtları)"; "TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası Yıldızları NÜKHET RUACAN"; "TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası Yıldızları ATAKAN ÜNÜVAR". Bu CD de beşincisi. Arşivlerin bu şekilde değerlendirmeye başlanması çok olumlu bir gelişme.

1982'de Süheyl Denizci önderliğinde kurulan TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası, ülkemizin ilk ve en uzun süreli kurumsal big band'idir. Kuruluşundan itibaren bünyesinde son derece iyi müzisyenler barındırmaktadır, ancak bürokrasinin girdiği her yerde karşılaşılan sorunlarla yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır.

Ülkemizdeki en büyük sorunlardan birisi, bazı müziklerin ve bunlara ait yapıların ve geleneklerin kendiliğinden oluşmaması, özel kişisel çabalarla, devlet ve kurumlarının çatısı altında kurulmaya çalışılması. Dolayısıyla bu müziklerin ve toplulukların kendilerine ait organik bir evrim süreçleri olmuyor, bu müziğe gönül vermiş ve ömrünü adamış bireylerin kişisel çaba ve iyi niyetleriyle ayakta tutulmaya ve geliştirilmeye çalışılıyor. Bu nedenle özelde bu albümü ve genelde de bu orkestrayı değerlendirirken, bu gerçekleri göz önünde bulundurmak ve sözü geçen herkese fazladan saygı göstermek lazım. Özellikle de orkestranın ciddi bir darboğazdan geçtiği bu dönemde.

Büyük usta Tuna Ötenel'i genç kuşaklardan tanımayanlarınız olabilir diyerek kısa bir özet geçelim: 1947 yılında Bulgar göçmeni Ahmetoğlu Cevdet Bey'in oğlu olarak dünyaya geldi. Cevdet Bey çok yönlü bir müzisyendi, hatta keman çalarken kuş sesleri çıkarttığı için ona Ötenel soyadı verilmişti. Adeta müziğin içine doğan oğul Ötenel ise, ismini Bulgaristan'dan Türkiye'ye uzanan Tuna nehrinden aldı.

Küçük yaşlarda babasından piyano dersleri alarak müziğe başlayan Tuna Ötenel, 5 yaşında babasının yemek ve dans müzikleri yapan orkestrasına eşlik etmeye başlamıştı bile. Yalnızca piyano değil, çeşitli vurmalı çalgılar ve boyu yetişmediği için ayakta davul çalan Ötenel için bu yıllar, tam bir çekirdekten yetişme dönemi oldu.

Ötenel daha ilkokulu bitirmeden girdiği Ankara Devlet Konservatuarı sınavını, öğretmenleri yeteneğine hayran bırakarak kazandı. Arkadaşları, dinlediği melodiyi hemen ezberleyen Ötenel'e 'şeytan kulak' adını takmakta gecikmediler.

Konservatuarda Ferhunde ve Ulvi Cemal Erkin'in öğrencisi olan Ötenel, zamanla o yıllarda yanına yaklaşılması kesinlikle yasak olan bir müziğe, jazz'a ilgi duymaya başladı ve ne yazık ki bunun bedelini, bütün notları iyi olduğu halde okuldan uzaklaştırılarak ödedi.

Ötenel'in bundan sonraki yılları babasının orkestrası ve Ankara Radyosu Çocuk Kulübü'nde çalarak geçti. 1964 yılında, konservatuar yıllarında aşık olduğu jazz'la kendisini tanıştıran Metin Gürel'le karşılaştı ve onun jazz orkestrasında çalmaya başladı. 1968 yılında ise, "jazz'ı ondan öğrendim" dediği Gürel'in kendisine

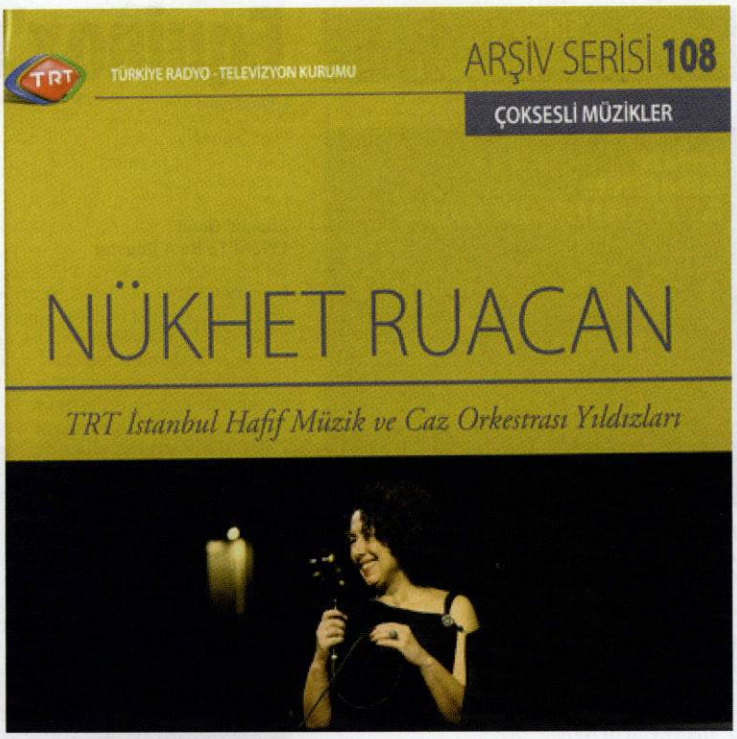

TRT Radyosu'nun prodüksiyonlarından Atakan Ünüvar ve Nukhet Ruacan için yapılmış kayıtlarda mevcut.

bir alto saksofon hediye etmesiyle Ötenel'in jazz macerasında yeni bir sayfa açıldı. Daha sonra tenor ve alto saksofon da çalacak olan Ötenel, piyano altyapısı olduğu için yeni enstrümanında ustalaşmakta hiç güçlük çekmedi ve hatta kendi kuşağının en önemli saksofoncusu oldu.

Metin Gürel Orkestrası'ndan ayrıldıktan sonra, Şanar Yurdatapan, Atilla Özdemiroğlu, Cezmi Başeğmez gibi müzisyenlerle bir süre Dün, Bugün, Yarın Orkestrası'yla, ardından da başka orkestralarda çalışan Ötenel'in bir sonraki durağı, Erol Pekcan Orkestrası oldu. Piyano ve saksofonda Tuna Ötenel, bas gitarda Kudret Öztoprak ve davulda Erol Pekcan'dan oluşan üçlü 1978 yılında Türkiye'nin ilk jazz plağı olan 'Jazz Semai'yi yaptı. Albüm anonim bir halk türküsü olan Ali'yi Gördüm Ali' yi dışında Ötenel'in bestelerinden oluşuyordu.
1995 yılında kendi bestelerinden oluşan "Sometimes" albümünü; 1998'de kontrbasta Pierre Michelot ve davulda Philippe Combelle eşliğinde, "L'Ecume De Vian - Vian Köpüğü" adlı albümünü gerçekleştirdi. Bu albümün tanıtım konserini ODTÜ 3. Caz Günleri'nde yaptı. Albüm çıktığı yıl Jazz Dergisi okuyucuları tarafından "Yılın Jazz Albümü" seçildi. Herbie Hancock, Benny Carter, Harry 'Sweets' Edison, Karyn Korg, Hilton Ruiz, Buster Williams gibi dünyaca ünlü müzisyenlerle çaldı. Piyanonun yanı sıra bateri, kontrbas ve saksofon çaldı, bestecilik ve aranjörlük yaptı. Avrupa'da bir çok festival ve kulüpte çaldı.
2000 yılında, Pierre Michelot ve Philippe Combelle'e trombonda Raul De Souza'nın da katılımı ile Fransa'da kaydedilen ve bütün dünyada satışa sunulan Voyageur albümü Türkiye'de henüz yayınlanmadı. 2005 yılında Auro Records'dan How Much Do You Love Me? adını taşıyan albümü çıktı. Bu albümde piyano ve saksofon çalan Tuna Ötenel'e, gitarda Neşet Ruacan, trompette İmer Demirer, kontrbasta Kürşat And ve davulda Ateş Tezer eşlik etti. Tuna Ötenel, 2003 yılından itibaren 3 yıl Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü'nde jazz piyano dersleri verdi. Son yıllarda geçirmiş olduğu rahatsızlıktan ötürü, sahne müzisyenliğine geçici bir dönem olmasını yürekten dilediğimiz bir ara vermek zorunda kaldı.
"TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası Yıldızları- TUNA ÖTENEL" albümündeki parçalara gelince; hiç yoruma girmeden kısaca parçaların bilgisini vermekle yetineceğim. Nasıl olsa bu belgesel niteliğindeki CD'yi alıp dinleyeceksiniz, öyle değil mi?:
Body And Soul: Düzenlemenin de Tuna Ötenel'e ait olduğu bu Johnny Green parçasında, kendisi tenor saksofon çalıyor.
How Much Do You Love Me: Düzenlemenin Kamil Özler'e ait olduğu bu Tuna Ötenel parçasında, big band'in şefi Neşet Ruacan. Sololar tenor saksofonda Tuna Ötenel'e, trompette İmer Demirer'e ait.
Polonia: Düzenlemenin yine Kamil Özler'e ait olduğu bu Tuna Ötenel parçasında, big band'in şefi Neşet Ruacan. Sololar tenor saksofonda Tuna Ötenel'e, piyanoda Serkan Özyılmaz'a ait.
Count'em: Beste ve düzenlemenin Quincy Jones'a ait olduğu bu parçada, bigband değil, 8 kişilik küçük grup çalmış. Sololar tenor saksofonda Süheyl Denizci'ye, piyanoda Tuna Ötenel'e, flugelhorn'da Aydın Özarı'ya ait.
Groove Blues: Düzenlemenin kime ait olduğu belirtilmeyen bu Don Menza parçasında, big band'in şefi Süheyl Denizci. Sololar piyanoda Tuna Ötenel'e, trombonlarda Fatih Erkoç ve Nejat Dayıoğlu'ya, tenor saksofonda Atakan Ünüvar'a ait.
Splanky: Düzenlemenin kime ait olduğu belirtilmeyen bu Neal Hefti parçasında, big band'in şefi yine Süheyl Denizci. Sololar piyanoda Tuna Ötenel'e, tenor saksofonda Erol Duygulu'ya ait.
I Left My Heart In San Francisco: Düzenlemenin Billy Byers'e ait olduğu bu George Cory parçasında, big band'in şefi yine Süheyl Denizci. Sololar piyanoda Tuna Ötenel'e, vokalde Fatih Erkoç'a ait.
There Will Never Be Another You: Düzenlemenin kime ait olduğu belirtilmeyen bu Harry Waren/Mark Gordon parçasında, big band'in şefi yine Süheyl Denizci. Sololar soprano saksofonda Tuna Ötenel'e, vokal ve trombonda Fatih Erkoç'a, gitarda Neşet Ruacan'a ait.

Biraz fazla romantik kaçarsa hepinizden özür diliyorum, ama Tuna Ötenel ve onun kuşağındaki diğer büyük ustalar tam anlamıyla çölde yeşermiş asırlık çınarlardır. Her türden bilgiye ve müziğe inanılmaz zorluklarla ulaşılabilen bir dönemde yetişmelerine rağmen, müzisyenliklerini evrensel düzeye taşıyabilmişler ve kendilerinden sonra gelen kuşaklar için birer okul olmuşlardır. Kısa bir anekdotla noktalamak istiyorum: kendisi bana dönemin standartları olan film müziklerini notaya dökebilmek için aynı filme birkaç kez üst üste giderek, parçaları karanlıkta kulaktan notaya döktüğünü ve gruplarının o akşamki performansı için düzenleyip çaldıklarını anlatmıştı. Bu yokluktan sırf müzik aşkı ve saf yetenek ile bu düzeyde müzisyenler çıkabiliyorsa, günümüzdeki bolluktan bol bol genç dehalar çıkmasını bekliyoruz. Ve Tuna Ötenel nezdinde o kuşağın tüm büyük ustalarına saygı, sevgi ve minnet duygularımızı gönderiyoruz...

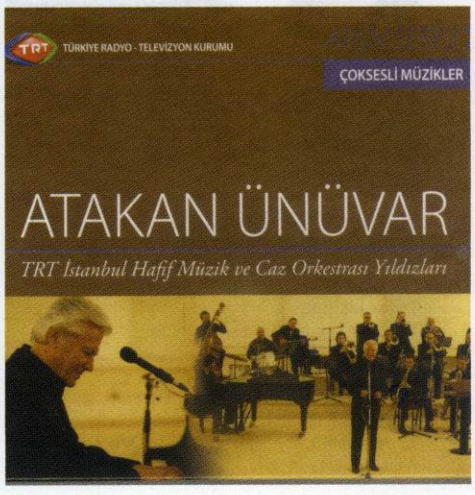

Equinox'dan yeni Vinyl'ler

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr

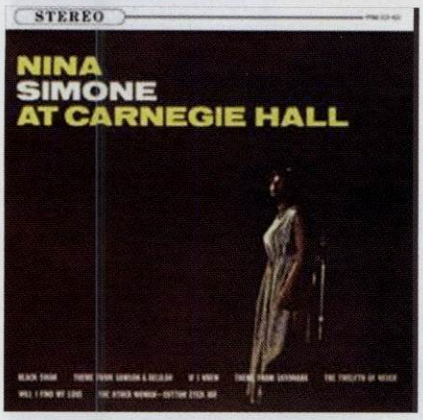

Nina Simone
Nina Simone At Carnegie Hall
Colpix SCP455

Track Listing:
Black Swan
2. Theme From Samson and Delilah
3. If You Knew
4. Theme From Sayonara
5. The Twelth Of Never
6. Will I Find My Love Today
7. The Other Woman/Cotton Eyed Joe

Piyanist Nina Simone; klasik, jazz ve popüler müziği, geleneksel dışı bir biçimde, kendine özgü bir tarzla birleştirerek müziği kategorize etmenin anlamsızlığını kanıtlamıştır. 40 yıldan uzun süre boyunca tutku dolu ve duygulara oynayan sahne performansları ve albümleriyle seyirciyi coşturmayı başardı. Dürüst olmak gerekirse onun çoğu kimselerce normal dışı olarak kabul edilen bağımsız tavırları, kitleleri kendine hayran bırakmıştır. Sahnede seyircilerle flört ederek dönemin sosyal konuları hakkındaki fikirlerini de yüksek sesle belirten sanatçının ruha hitap eden tarafı herkes tarafından bilinmektedir.
Simone'un bize bıraktığı müziği ve hayat görüşü bugün sadece jazz müzisyenleri tarafından değil, ondan etkilenmiş olan pop müzisyenleri tarafından da korunuyor, hatırlanıyor. Simone'un bazı parçaları jazz standardına dönüşmüşken, adını bilmeyen seyirciler de onun sesini film ya da reklam müziklerindeki parçalarından hatırlayabiliyorlar.

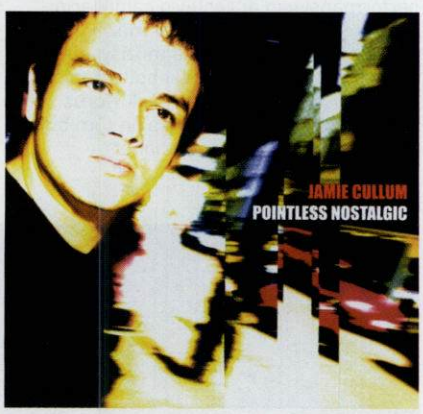

Jamie Cullum: Pointless Nostalgic
Candid CSJ9782

Track Listing:
You And The Night And The Music
I Can't Get Started
Devil May Care
You're Nobody Till Somebody Loves You
Pointless Nostalgic
In The Wee Small Hours Of The Morning
Well You Needn't
It Ain't Necessarily So
High And Dry
Too Close For Comfort
A Time For Love

Lookin' Good
I Want To Be A Popstar
Bu ses getiren duygusal albüm, son dönemlerin en parlak piyanist ve vokalisti Jamie Cullum'un ilk albümü. Candid Records Jamie'nin bu albümünü yayınladıktan sonra, kitleler müzisyeni tanımaya başladı. Akılda kalıcı orijinal parçalar yanında modernleştirilmiş standartlar sayesinde albüm listelerin en tepe noktasına oturarak, dinleyiciden büyük ilgi görmeyi başardı. Daha 20'li yaşlarındayken Cullum'da, normal bir insanın sahip olabilmesi için onlarca yıl uğraşması gereken bir olgunluk vardı. Onun jazz standartlarını ve dönemin popüler müziğini karıştırma çabası, her türün kendi dinleyicisini kızdırabilecek kadar riskli bir atılımdı aslında. Ama Cullum bütün bu farklı türleri biraraya getirebilecek bir ana başlık bularak albümü oldukça dinlemesi kolay ve keyifli bir hale

getirmeyi başardı. Her ne kadar jazz bu albümde en ağır role sahip olsa da Cullum onu da kendi muzip tavrına büründürmeyi başarmış durumda. Müzisyen Radiohead'den Thelonious Monk'a uzanan ikramını aynı enerji ve başarıyla sunuyor dinleyicilere.

Joe Lovano Us Five: Folk Art
Blue Note BST91528

Track Listing:
Powerhouse
Folk Art
Wild Beauty
Us Five
Song for Judi
Drum Song
Dibango
Page 4
Ettenro

Jazz'ın temel olarak Afro-Amerikan folk sanatının bir ürünü olduğunu düşünürsek, Joe Lovano'nun bu albümünün ilerici bakış açısında bu folk sanatın etkilerini eksiksiz olarak görebildiğimizi farkederiz. Basta Esperanza Spalding, piyanoda James Weidman ve davulda iki heyecanlı davulcu Francisco Mela ile Otis Brown III'den oluşan son haline getirdiği beşlisi "Us Five" şu anda müzisyenin en taze ekibi olarak biliniyor. Bop bazlı geleneği temel alıp zaman zaman da ipleri koparıp müziğe farklı tınılar ekleyen ekip, Lovano'nun "ekip olma" vizyonunu tamamen karşılıyor. Lovano'nun enstrüman konusundaki çok seçenekliliği hissedilir biçimde etkisini gösteriyor albümde. Güvenilir tenor saksafonun yanında altosunu ve klarinetini de kullanmayı ihmal etmemiş albümde. Davulcular yalnızca standart kitlerini çalmakla kalmayıp dünyanın bircok farklı kıtasına ait perküsyonlar kullanmayı ihmal etmezlerken Esperanza Spalding ise enstrümanında giderek devleşiyor. Abbey Lincoln'le çalıştığı ilk günlerinde değeri çok da bilinemeyen piyanist Weidman'ın ise burada yıldızının parladığını görebiliriz. Albüme adını veren parçanın konseptin kendisi kadar merak uyandıran türden olduğunu söylemek doğru olur. Modal jazz'dan melodiye geçip, davulcunun solosuyla swing'e geçen ve piyanistin bop tınılarıyla son bulan bir parça. Lovano'nun tenorunun Coltrane sonrası tavrı, ekibin doğaçlamalara fazlasıyla açık bir hale gelmesini sağlıyor. Gerek yüksek seviyedeki müzisyenliği gerekse kendisini "orijinal" olarak tanımlayabilecek besteleri sayesinde albümün, Lovano'nun bugüne kadar yaptığı farklı projeler arasından en güçlüsü olduğunu gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz.

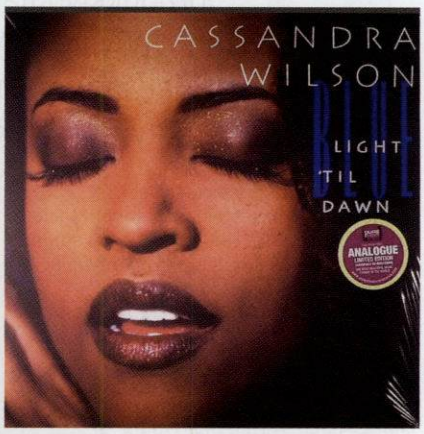

Cassandra Wilson: Blue Light 'Till Dawn
Blue Note BST81357

Track Listing:
You Don't Know What Love Is
Come On In My Kitchen
Tell Me You'll Wait For Me
Children of the Night
Hellhound On My Trail
Black Crow
Sankofa
Estrellas
Redbone
Tupelo Honey
Blue Light 'Til Dawn
I Can't Stand The Rain

Cassandra Wilson, Brooklynli deneysel grup M-Base Collective de dahil olmak üzere birkaç yaratıcı grupla çalıştıktan sonra kariyerine jazz vokalisti olarak devam etmeye karar verdi. Missisipi doğumlu şu anda New York'da yaşayan vokalist, 80'lerin en elit jazz vokalistlerinden biri olmayı başardıktan sonra çok öteye giderek jazz krallığının meşalesi niteliğindeki parçalardan daha fazlasını söylemeye doğru yöneldi ve jazz standartlarının dışındaki parçalara bakmaya başladı. Röportajlarda sesi, kabuklu, dumanlı bir tona sahip kuvvetli bir enstrüman gibi tanımlanmıştır. Performanslarına gospel, blues ve pop parçalarını eklemiştir. "Blue Light 'Til Dawn" sanatçının bu yola girdiğinin ilk örneğidir. Robert Johnson'ın "Come On in My Kitchen"ı, Thom Bell ve Linda Creed'in "Children Of The Night"ı, Van Morrison'ın "Tupelo Honey"si ve meşhur standart "You Don't Know What Love Is" bu albümün güzel seçkileri. Wilson albümde ufak bir New Yorklu yaratıcı müzisyen grubuyla çalışmış Bu çalışma için göz kamaştırıcıdan öte gölgeli bir yalnızlığa yapılan çağrı niteliğinde diyebiliriz. Albüm son derece olgun bir modern hit olmanın yanında bizi büyük bir sıçrama yaparak yeni ve özgün bir anlatım biçiminin içine doğru sürüklüyor.

© 2009 Shure Incorporated

EFSANEVİ SM SERİSİ

Eşsiz ses kalitesi, kullanışlılığı ve dayanıklılığı sayesinde klasik Shure SM serisi mikrofonlar, sahne ve kayıt uygulamalarında profesyonel kullanıcılar tarafından endüstri standardı olarak kabul ediliyor. Şimdi X2u, XLR-USB Sinyal Adaptörü sayesinde Shure SM mikrofonlarınızı PC veya MAC bilgisayarlarınızla da kullanabilirsiniz.

X2u XLR- USB sinyal adaptörü SM57, SM58 veya herhangi bir diğer Shure SM serisi mikrofon ile profesyonel düzeyde gecikmesiz Plug & Play kayıt olanağı sunar.

Shure – 80 yıldır, Efsanevi Performanslar.

Tamamlayıcı bilgiler, referanslar, uygulama desteği ve stok durumu için lütfen arayınız.

NEFAN TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Bahar Sokak Baras Han 4/7 Gayrettepe - İstanbul Tel: (0212) 288 4139 Fax: (0212) 275 9118
Uğur Mumcu Sok. No: 23/7 G.O.P. Ankara Tel: (0312) 447 0792 Fax: (0312) 447 0793
nefan@nefan.com www.nefan.com

SHURE®
LEGENDARY
PERFORMANCE™

L.Diana Gücük
jazzcaffee@gmail.com

Jazz Tarihindeki Kadın Sanatçılar -11

Helen Saine Coston
International Sweethearts of Rhythm grubunun temel üyelerinden olup, grubun kuruluşundan, 1947 yılında evlenip Chicago'ya gidinceye kadar grupta kalmış ve çalmaya devam etmiştir.

Tennessee'de doğan sanatçı 10-13 yaşlarında piyano eğitimi almış ve nota okumayı öğrenmiştir. 1919 yılında Piney Woods Country Life School'a geldiğinde klarinetçi olarak bandolarda çalmış, daha sonra da International Sweethearts of Rhythm'de ise saksofoncu olarak çalmak üzere enstrümanını değiştirmiştir. Sanatçı okul ve gruptaki izlenimini şöyle anlatır; „Okulda, grupta çalmamın ne kadar onur verici bir şey olduğundan bahsediliyordu. O dönemde ünlü olan Johnny Hodges'e benzemeye çalışırdık, ancak tabii ona dünyalar kadar uzaktık".

Grup profesyonel olarak turnelere çıkmaya başladığında, başka gruplarla da, Fletcher Henderson ve Jimmie Lunceford gibi müzisyenlerle de çalmışlardır. „Gruptaki müzisyenler çok yardımcı oluyorlardı, ancak öyleleri de vardı ki, bize hiç yardım etmiyorlardı. Muhtemelen onlar da erkek şovenlerdi, ve bizleri bir *hiç* yerine koydular" demiştir.

Grup ilk kez yola çıktığında, yanlarında yardım etmek için koçları vardı. „Hergün provalar yaptık, yeni bir şehre geldiğimizde saat ikide provaya başlar, dörde kadar şarkı söyler çalardık. Sekizden onikiye kadar, ya da dokuzdan saat bire kadar sahnede çalardık". Grupdaki kadınların bazıları bu başarılarını gecikmiş kariyerlerine göre

gayet iyi buluyordu. Korkunç derecede prova yapılıyordu. Ancak bazılarına göre sahneye çıkıldığında onları çok fazla dikkate almadıklarını düşünenler, çok da fazla çalışmaya gerek duymuyordu çünkü işlerini ciddiye almıyorlardı. Coston ise, şehre geldiğinde açık müzik dükkanlarını arayıp saksofon metodlarını kendine aldığını yazmış ve eklemiştir: „Şimdi düşündüğümde, eğer doğru dürüst bize enstrümanlarımızı çalmayı öğreten birilerini bulabilseydik eminim ki çok daha başarılı olur ve büyük adımlar atabilirdik. Yolda olduğumuz zamanlarda kalıcı bir hoca olmadığı için hep tesadüfi bulduğumuz hocalarla çalışır ancak fazla verim alamazdık. Bir aylığına gibi uzun bir süre belirli bir yerde kaldığımızda da, bize yardımcı olabilecek birilerini bulmaya çalışır ve fazladan bir kaç saat çalışabilmek için fedakarlıklarda bulunurduk. Kendimize yardımımız ancak bu şekilde olmuştur".

„Elimizdeki ilk düzenlemelerimizi çalacağımız zamanlarda, bir aranjöre ihtiyaç vardı. Ancak onun aradığı da, melodiden soloya geçerken, örneğin saksofonun arka planda bir kaç yarım ton ile zor olmayan bir şekilde basitce çalınıyor olması. Mesleğimizden dolayı bir çok şeyi detayıyla öğrendik. Bunda grupta birlikte çalmış olmamızın avantajını gördük. Okuldan çıktığımızda, kendimize iş tecrübesi olan müzisyenleri seçtik öyle ki yıllarca bir yerlerde çalmış olmaları da sadece bize değil gruba artı bir katkı olmuştur."

Coston, *Vi Burnside* gibi bazı müzisyenler önce saksofonu alıp sonra da kendi kendilerine çaldıklarını hatırlatarak ekliyor, „eğer ses net bir şekilde çıkmıyorsa: bekleyin, göstereceğim size derdi ve biz kalabildiğimiz kadar kalırdık. Diğer bütün müzisyenler de ellerinden geldiğince yardımcı olmaya çalışır ve şarkılarını söylemeye başlarlardı."

Gruptaki kadınlar zaman zaman kendilerini basında yer alan haberlerden dolayı iyi hissetmiyorlardı. Çünkü ciddiye alınmadıkları görülüyordu. Helen Saine, geriye baktığında hayatının en güzel yıllarının Sweethearts'ta olduğu söylemiştir. Belki finansal olarak değil ama müzik olarak çok iz bıraktığını belirtmiştir.

Norma Shepherd
„Şunu öğrendim ki; dinleyiciler şarkı söyleyen bir piyanisti kolaylıkla kabul ediyorlar. Benim fikrime göre, bizim altımızda olup, ancak çok iyi seslere sahip olan ama şanssızlıklarından ya da imkansızlıklarından dolayı tanınamayan bir çok müzisyen var. Onların da birçok katkıları olabilirdi müzik dünyasına."

Norma Shepherd Washington D.C'de doğmuştur. Piyano ve şarkı söylemeyi ailesinden öğrenmiştir. Anneannesinin anne tarafı şan öğretmeni idi ve ikisinin de ailesi piyanoyu amatörce çalıyorlardı. Annesi hem söylüyor hem de çalıyordu. „Şarkıları tıpkı evde öğrendiğimiz gibi söylüyor, etrafına toplanıp ona katılıyorduk. Çoğu dini, ancak tam gospel da değil fakat spritüel ve ilahi şeklindeydi."

„Benim küçük erkek kardeşim *harika çocuk* olarak keman çalmaya başladı. Ancak ailem o kadar fakirdi ki ona eğitim için ayırabilecekleri bir bütçeleri yoktu" diyor Norma. Diğer erkek kardeşi kendi kurduğu bir grup olan Fats Waller-Still'de 14 yaşındayken mükemmel piyano çalıyordu. Ondan çok şey öğrendiğini ancak ne yazık ki otuzaltı yaşında olduğunu bir anısından öğreniyoruz. Üçüncü erkek kardeşi Rex Stewart ise Jimmy Ryan ile Willbur de Paris Dixieland'de baş ve gitar çalıyordu. Norma her şeyi evde öğrendiğini ve kızkardeşlerinden de ders aldığını anlatmıştır.

16 yaşındayken erkek kardeşi evden ayrılarak New York'a gitmiş, çünkü Washington'da zenciler için daha az umut ve iş imkanı bulunuyordu."Bu da benim belirli bir yaşa gelip, neden gitmek istediğimin bir sebebiydi. Burada hiç bir olanak göremiyordum. Okullar, kiliselar, tiyatrolar hepsi özelleştirilmişti. Bir tiyatro vardı, Redd Foxx dedikleri Chitlin' Circuit'e aitti. Chitlin' Circuit: Güney ve doğu Amerika'da müzik tiyatrosuna verilen isimdi. Ancak bunlar siyahlara eğlenceyi getirdiler. Pazartesi akşamları buraya gidebilmek için tüm paramızı biriktirirdik. Bu dünya ile bizi bir araya getiren yegane eğlenceydi."

lila piano

2006 yılından bu yana **seçkin markaların** orjinal ürünlerini **uygun fiyat** alternatifleriyle bulabileceğiniz **tek yer...**

Showroom (Müzik Aletleri)
Koşuyolu Cad. No:12
Validebağ / Koşuyolu / İstanbul
Tel: (0216) 326 48 17
GSM: (0532) 234 44 97

Şube
Dereboyu Cad. No: 139/A
Ortaköy / İstanbul
Tel: (0212) 236 55 51
Fax: (0212) 236 55 52

www.lilapiano.com

Myra Keaton

Helen Merrill
21 Temmuz 1931 tarihinde New York'ta Hırvat göçmeni bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. 14 yaşında Brox'ta şarkı söylemeye başlamış, 1947-47 yıllarında Reggie Childs ile turneye çıkmıştır. Evli kaldığı yıllarda, sahneye çıkmama kararı alan sanatçı, 1952 yılında Earl Hines ile yeniden turnelere çıkmaya başlamıştır. Aynı yıl bir single'ı olan *A Cigarette For Company*'i çıkartmıştır. 1954 yılında da Helen Merrill isimli LP'yi Clifford Brown ve Oscar Pettiford ile birlikte çıkarttı ve Quincy Jones tarafından desteklendi. Kariyerinin bu ilk yıllarında Earl Hines, Charles Mingus Thad Jones, Charlie Byrd, Marian McPartland, Al Haig, Jim Hall, Elvin Jones, Ron Carter, Bill Evans ve Stan Getz ile çalıştı. 1956 yılında Dream of You isimli LP'ni çıkarttı. Albümde birlikte çaldığı müzisyenler Gil Evans (arr), Hank Jones (p), Barry Galbraith (g), Oscar Pettiford (b), Joe Morello (d) idi. 1987 yılında aynı albümü yine Gil Evans ile *Collaboration* ismiyle çıkartmıştır.

1950-1970 yılları arasında *The Sigh of New York* lakabıyla tanınmıştır. Avrupa'da da yaşayan sanatçı, İtalya, Fransa Norveç'te albüm çıkartmış ve 1963 yılında George Grunz ile Japonya'ya turneye çıkmıştır. 1972 yılında New York'a yerleşti ve piyanist ve aranjör eşi olan Torie Zito ile albüm çalışmaları yapmıştır. Sanatçının 2002'de çıkarttığı Jelena Ana Milcactic a.k.a. Helen Merrill albümünde geleneksel Hırvat şarkılarına, jazz, pop ve blues'a da yer verdi.

Vera Auer
20/04/1919 tarihinde Viyana'da doğan akordeon ve vibrafon çalan jazz sanatçısı. Avrupa'daki ilk modern jazz kadın müzisyenidir.

Keman çalan en büyük kuzeni kendisine piyano ve akordeon çalmayı öğretmiştir. 1948 yılında gitarist Atilla Zoler ile birlikte grup kurarak önceleri akordeon sonrasında ise vibrafon çalmıştır. Başta Helmut Zukovitz ve vurmalı çalgılarda

Mikuliska ile Auer und Ihre Solisten (Auer ve solistleri) isimli ritim grubu kurmuşlar ve 1950 yılında plak çıkartmışlardır. 1951 yılında Türkiye'ye ve Batı Almanya'ya Friedrich Gülda ile gelmiş ve çalmışlardır. 1956 yılında Almanya Jazz Festivaline katılmıştır.

1959 yılında evlendiğinde artık ünlü bir jazz müzisyeni olmuş ve Amerika'ya dönüş yaptıktan sonra bir çok ünlü sanatçılarla yeniden çalışmaya başlamıştır. Bunların arasında, Dave Burns, Cal Massey, J. J. Johnson, Mal Waldron, Ted Curson, Zoot Sims, Walter Perkins ve Richard Williams'ı sayabiliriz. 1970 yılında Positive Vibes isimli beşlisiyle çaldıkları parçalardan oluşan LP'ını çıkartmıştır.

En eski saksofon sanatçılarından kısa kısa ...

Etta Morgan: İlk kadın saksofon sanatçısı olarak kitaplarda Etta Morgan olarak geçmektedir. Berger ailesi kadın orkestrası üyelerindendir. 1876 yılında haftada 2 gün olmak üzere New York Olympic Theatre'da eşlikçi olarak çalmaktaydı. O zamanlardaki lakabı „dünyadaki tek kadın saksofoncu" olarak geçmiştir.

Elise Hoffmann: Dünyadaki ilk Afro Amerikalı saksofon sanatçısı olarak geçmektedir. 1889 yılında Will Marion Cook Band'de çalmaktaydı.

Myra Keaton: Bir diğer saksofon çalan sanatçı olan Buster Keaton'un annesi Myra Keanton da, Amerika'yı dolaşarak eşi ve Buster'ı alarak vodvillerde çalmıştır. Bunlar kısa varyete şovlarıydı.

İlk saksofon kaydını yapan sanatçı ise Bessie Mc Melm 1892 yılında Edison Fabrikası'nda gerçekleştirmiştir. Ne yazık ki bu isimlerle ilgili daha detaylı bilgilere rastlanılmamıştır.

Viola „Vi" Burnside: 1930'lu ve 40'lı yılların en önemli Afro Amerikan tenor saksofon sanatçılarından biri olmuştur. 1937 yılında, Dixie Rhythm Girls' grubunda çalıyordu. 1938-1940 yılları arasında da ‚Harlem Playgirls' grubunda çalmıştır. 1940 yılından itibaren de International Sweethearts of Rhythim Orchester'da çalmıştır. Başlangıçta grup, Mississippi Piney Woods Country Life school of Jazz grubu idi.

Magnet Backstorm: Lakabı, Padjo' olan sanatçı 1935-1940 yılları arasında Afro Amerikan bir grup olan, Harlem Playgirls'te çalmıştır. Backstorm o kadar iyiydi ki, bir çok erkek saksofon sanatçısına rakip gösteriliyordu. Eddie Durham's Band'de çalan sanatçı daha sonra „The Darlings of Rhythm"de çalmaya başladı.

Josephine Boyd: "The Darlings of Rhythm"de çalıyordu. Bebop stilini keşfeden sanatçı olarak tanınır.

BİZİM İÇİN DÜNYA GERÇEKTEN KÜÇÜK.

Aras'ın Yurtdışı Kargo Hizmeti ile gönderilerinizi, ihtiyacınıza uygun gönderim seçenekleriyle 5 kıtada 227 ülkeye ulaştırıyoruz.

aras®
önem taşır...

444 25 52
www.araskargo.com.tr

Derleyen: Ali Sönmez
(ali.sonmez.2012@gmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"Jazz is the music because Jazz represents all musics. / Jazz müziğin ta kendisidir, çünkü Jazz tüm müzikleri yansıtır." **Sonny Rollins**

Genç Koleksiyoncu: LENNIE TRISTANO (19 Mart 1919 – 21 Kasım 1978)

"Cool" akımının öncülerinden piyanist, besteci ve eğitmen Lennie Tristano, olağanüstü tekniği ve müzik teorisine olan büyük hakimiyetinin yardımıyla ve özellikle eğittiği müzisyenler aracılığıyla, Jazz dünyasında küçük çaplı da olsa bir devrim yapmayı başarmışsa da, tüm yetenek ve bilgeliğine karşın, belki de en az veya en yanlış tanınan ustaların başında gelir... 19 Mart 1919'da Chicago'da doğan ve o dönemde çevreyi etkileyen kızamık salgınından nasibini alarak daha bebekken gözleri bozulan Leonard Joseph Tristano, 9 yaşına geldiğinde tamamen kör olmuştu. 7 yaşına kadar kendi başına piyano çalmayı öğrenen, daha sonra da klasik piyano dersleri alan Lennie, lise yıllarında da tenor saksofon, klarnet, trompet, gitar ve davul çalmayı da öğrendi. Amerikan Müzik Konservatuarı'na yazılan delikanlı, çok başarılı bir öğrencilik hayatının ardından, kompozisyon dalında diploma ve master derecesi aldı. Earl "Fatha" Hines, Teddy Wilson, Art Tatum, ve Big Band piyanisti Billie Kyle'dan etkilenen genç Tristano, Chicago ve civarında piyanist olarak çalışırken, teknik yeteneği ve yeni fikirleriyle kısa sürede dikkat çekti. Dönemin saygın Jazz dergilerinden Metronome'da yayınlanan ve ünlü eleştirmen Barry Ulanov'un imzasını taşıyan bir makale, Lennie Tristano'yu, "geleceğe dönük tüm ilerici müzisyenlere yol gösteren bir öncü" olarak tanımladıysa da, genç piyanistin duygusallıktan uzak, serinkanlı çalış tarzı, çoğu müzisyeni onun fikirlerine uzak durmaya itiyordu. 1946 yılında New York'a taşınan Tristano, kurduğu üçlüyle 52. Cadde'deki kulüplerde sahne aldığında beklediği ilgiyi bulamayınca, yaşamını kazanmak için öğretmenlik yapmaya başladı. Bu arada ilk plaklarından birinde, kendisine destek veren Ulanov'a atıfta bulunduğu "Coolin' off with Ulanov" adlı bestesini kaydetmişti. 1940'lı yılların ikinci yarısında Jazz dünyası Bebop akımıyla sarsılırken, Tristano New York'taki dersanesinde tempo, ölçü, cümle kuruluşu ve armoni hakkında yeni fikirlere dayanan özgün ve spontan bir doğaçlama anlayışını geliştirip öğretiyordu. Bu çalışmaları nedeniyle çoğu kez "Cool Jazz" akımının öncüleri arasında ilk sıralarda anılan Tristano'nun kendine has yaklaşımı, aslında çıkış noktası olarak kullandığı Bebop'a modern bir alternatif oluşturuyordu. 1949 yılının Mart ve Mayıs aylarında, Capitol stüdyolarında, belli başlı öğrencileri olan gitarist Billy Bauer, alto saksofoncu Lee Konitz ve tenor saksofoncu Warne Marsh'ı da içeren beşlisiyle kaydettiği, aralarında "Wow" ve "Crosscurrents"ın da bulunduğu bir dizi parça, piyanist-bestecinin Jazz tarihine geçmesine yol açmıştır. Ornette Coleman'ın ilk "free" kayıtlarından on yıl önce, temasız, öncelikli armonisi bulunmayan, temposu ve uzunluğu önceden kararlaştırılmamış, müzisyenlerin sezgi gücüne dayandırılan iki serbest kolektif doğaçlama kaydı ("Intuition" ve "Digression"), yapımcısının olumsuz tepkisi sonucunda o dönemde yayınlanmamış bile olsa, daha sonra Jazz müziğinin mihenk taşı kayıtları arasına girmiştir. Tristano'nun standartlardan sapması (buna karşılık 1947'de üçlüsüyle kaydettiği "I Can't Get Started" ve "I Surrender Dear" yorumları bu standartların en mükemmel icraları arasında sayılır), özgün armoniler üstünde rahatça uçması, muğlak bir tonalite anlayışı ve çoğu zaman özgür bıraktığı doğaçlamalarında öğrencisi olan müzisyenlerle başdöndürücü kontrpuanlara esin kaynağı olması, zaten Bebop'la zar zor cebelleşmekte olan bazı eleştirmen ve müzisyenlerin onu "bu adam Jazz çalmıyor ki" diye suçlamalarına, müziğini de "ritm bakımından swing'siz, monoton, soğuk, entelektüel, ruhsuz" diye tanımlamalarına yol açmıştır. Gerçekte ise, o devirde çoğu müzisyen ve cazsevere zor gelen Bebop bile, "Asla aynı anda düşünüp çalamam; duygusal olarak imkansız" diyen Tristano'nun öncülüğünü üstlendiği bu "sofistike" müziğin yanında basit kalmıştı. 1950'li yıllarda etrafına topladığı bir avuç sadık öğrencisiyle çalışmalarını sürdüren müzisyen, 1955'te Atlantic plak şirketi için kaydettiği ve ilk stereo kayıtları da içeren albümünde, çeşitli stüdyo tekniklerinden yararlanmıştı. O güne kadar düşünülmemiş olan üst üste kayıt (overdubbing) tekniğiyle gerçekleştirdiği ve Ertegün kardeşlere ithaf ettiği "Turkish Mambo"da, farklı ölçülerde üç melodik hattı birleştirmişti. "Line Up"ta kendisine eşlik eden bas ve davulun ses kayıtlarının hızıyla oynayarak arzu ettiği yalın ve düz ritmi elde etmişti. Charlie Parker'ın anısına yazdığı klasik blues kalıbındaki dokunaklı solo piyano parçası "Requiem"le de, duygulara hitap edebileceğini göstermişti. Çok ciddi, titiz ve mükemmeliyetçi bir karaktere sahip olan Tristano, müziğinin etrafında dönen fırtınalardan ve Jazz dünyasından umduğu takdiri bir türlü görememesinden sıkılarak deneysel plak kayıtlarını da bir kenara bıraktı ve kendini 1951 yılında kurduğu "New School of Music (Yeni Müzik Okulu)"nda sürdürdüğü hocalığa verdi. 60'lı ve 70'li yıllarda iyice inzivaya çekilen ve sadece arasıra gece kulüplerinde ve Jazz festivallerinde sahneye çıkan Tristano'nun, 1960-62 arasında kendi evindeki stüdyosunda kaydettiği solo piyano çalışmalarını bir araya toplayan ve 1962'de Atlantic'ten piyasaya sürülen "The New Tristano", sanatçının son resmi albümü olmuştur. 18 Kasım 1978'de ani bir kalp kriziyle yaşama veda eden ve 28 Ocak 1979 gecesi Town Hall'da 3.5 saat süren bir konserde anılan Tristano'nun etkisi, başta Lee Konitz olmak üzere sadece yetiştirdiği öğrencilerine değil; ilk dönem albümlerinin stilinde ve bestelerinde Charles Mingus'a; özellikle hem armonide, hem de Tristano ekolünün simgesi olan uzun düz melodik çizgilerin tercih edilmesi bakımından, çağdaş piyanistlerden Bill Evans ile Herbie Hancock'a, ve dolaylı olarak Chick Corea, Keith Jarrett ve Kenny Kirkland'a kadar uzanmıştır. Kuramları asıl tesirini Jazz'ı bir sanat müziği kabul eden Avrupalı müzisyenlerin ve soyut yapıtlarının üzerinde hissettiren Tristano'nun kendine has düşünceleri, "West Coast", "Free Jazz" ve "Third Stream" gibi akımları da etkilemiştir... Müziği ve fikirleriyle "Cool Jazz"a teorik temellerini kazandırmış önemli bir müzisyen olmasına karşın, meslek yaşamı boyunca yaptığı tüm kayıtların toplam süresi ne yazık ki 10 saati bile bulmayan Lennie Tristano'nun albümleri arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtlarını birer okla vurguladık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de birer ay-yıldızla işaretledik.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

➲Trio, Quartet, Quintet & Sextet: (1946-49) GIANTS OF JAZZ 53149 ☪
➲Requiem (1949-55) GIANTS OF JAZZ 53259 ☪
➲Lennie Tristano (featuring Lee Lonitz) (1955-62) GIANTS OF JAZZ 53155 ☪

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

➲The Complete Lennie Tristano on Keynote (1946-47) VERVE 830921 ☪
➲Intuition (1949) CAPITOL JAZZ CDP 8 52771 ☪••
* Lennie Tristano Quintet: Live at Birdland (1949) ORCHARD 7839
* Wow – Lennie Tristano Sextet (1950) ORCHARD 7946
* Lennie Tristano Quintet: Live in Toronto (1952) ORCHARD 7940
➲Live at the Confucius Restaurant (1955) GAMBIT 69270 (2 CD)
➲Lennie Tristano (1955) + The New Tristano (1962) RHINO/ATLANTIC JAZZ 71595 ☪
* Contunuity (1958-64) ORCHARD 7944

KOMPLE SETLER

("Tuzu kuru" koleksiyoncular için!)

➲Intuation (1945-52) PROPER BOX 64 (4 CD)
➲The Complete Atlantic Recordings of Lennie Tristano, Lee Konitz & Warne Marsh (1954-61) MOSAIC 174 (6 CD)

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

(I DON'T STAND) A GHOST OF A CHANCE (WITH YOU)

Söz: Bing Crosby & Ned Washington
Müzik: Victor Young

I love you oh so madly
I need your love so badly
But I don't stand a
Ghost of a chance with you

I thought at last I had found you
But other arms surround you
And I don't stand a
Ghost of a chance with you

If you'd surrender just for
A tender kiss or two
You might discover that
I'm the lover meant for you
And I'd be true

So what's the good of all my scheming?
I know I must be dreaming
For I don't stand a
Ghost of a chance with you

TAKE THE A TRAIN

Söz ve Müzik: Billy Strayhorn

You must take the "A" train
To go to Sugar Hill way up in Harlem
If you miss the "A" train
You'll find you missed the quickest way to Harlem

Hurry, get on, now it's coming
Listen to those rails a-thrumming
All aboard, get on the "A" train
Soon you will be on Sugar Hill in Harlem

ŞU CAZ DEDİKLERİ'nin YAYINI SONA ERDİ !

1994 yılında TRT Radyo 3'te, Pazarteşi akşamları 20:00-21:00 arasında, bir İstanbul Radyosu yapımı olarak yayın hayatına atılan ŞU CAZ DEDİKLERİ programı, 1998 yılından itibaren Cuma geceleri 23:00-24:00 arasında yayınlanmaya başladı. İlk yayın ayında, İstanbul Radyosu spikeri Hamiyet Kolçalar tarafından sunulan program, ikinci ve üçüncü yayın aylarında spiker Müge Wöber ve Ali Sönmez tarafından ortaklaşa sunuldu. Nisan 1994'ten itibaren yapımcısı Ali Sönmez tarafından sunulmaya başlanan ŞU CAZ DEDİKLERİ, 30 Aralık 2011 gecesi yayınlanan 940. programın ve 18 yılın ardından TRT Radyo 3'e veda etti.

ŞU CAZ DEDİKLERİ, ilk programdan itibaren, Jazz müziğinini farklı yönleriyle genç kuşaklara bilgilendirerek sevdirmeyi amaçlamıştı. Geride kalan 940 programda, 100 yıllık Jazz tarihini gözden geçirdik, farklı akımları, Jazz'ın usta müzisyenlerini, Jazz tarihine damgasını vurmuş plak şirketlerini, en ünlü Jazz albümlerini, efsanevi Jazz konser kayıtlarını, "Jazz'ın Divaları" diye andığımız en önemli kadın şarkıcıları kapsamlı olarak tanıttık...

ŞU CAZ DEDİKLERİ'nin aşağıda adresini verdiğimiz Facebook sayfası, radyo programının amaç ve hedefleri doğrultusunda Jazz kültürünün yayılmasına katkıda bulunacak.

http://www.facebook.com/SUCAZDEDIKLERI.ALISONMEZ

BİR KİTAP / BİR VİDEO

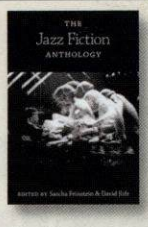

THE JAZZ FICTION ANTHOLOGY

Sascha Feinstein&David Rife (Editörler)
Indiana University Press, 2009
ISBN: 978-0-253-22137-7
528 sayfa
Karton Kapaklı
24.95 $

Özet:
Daha önce Jazz konulu şiirleri bir araya toplayan "The Jazz Poetry Anthology"nin de (IUP, 1991; ISBN: 978-0253206374) editörlüğünü yapmış olan Feinstein ile Jazz romanları üzerine 500 yazardan 700 eseri sıralayan 179 sayfalık kapsamlı bir bibliyografyayı da içeren "Jazz Fiction: A History and Comprehensive Reader's Guide" (Scarecrow, 2007; ISBN: 978-0810859074) adlı referans kitabını yazmış olan Rife'ın bu ortak çalışması, çoğu 20. yüzyıl Amerikan edebiyatından (ama aralarında Jazz tutkunu yabancı yazarlar da var!), 29 yazarın kaleme aldığı Jazz temalı 32 ilginç hikayeyi bir araya topluyor.

Detay: Julian Street'in 1922 yılında yazdığı "The Jazz Baby" adlı en eski Jazz öyküsüne de yer veren ve aralarında James Baldwin, Amiri Baraka, Julio Cortazar, Langston Hughes, Josef Škvorecký; Boris Vian, Richard Yates ve Xu Xi gibi farklı türlerde eserleriyle dünyaca tanınmış yazarların kaleme aldıkları Jazz temalı hikayelerin de bulunduğu bu antoloji, ikisi de 1990 yılında piyasaya sürülen ama ne yazık ki kısa sürede baskıları tükenen, her biri 20'şer öykü içeren Marcella Breton'un editörlüğünü üstlendiği "Hot and Cool: Jazz Short Stories" ve Richard Albert'in roman ve hikayelerden derlediği "From Blues to Bop: A Collection of Jazz Fiction"dan beri türünde hazırlanmış en kapsamlı çalışma. Bu ve adı geçen iki antolojide ortak gördüğümüz iki yapıt var: Baldwin'in Jazz üzerine yazılmış en iyi kurmaca öykü olarak değerlendirilen "Sonny's Blues" ile Eudora Welty'nin "Powerhouse" adlı hikayesi. Bu antolojiyi Albert'ın derlemesinden ayıran en önemli nokta ise, Jazz temalı romanlardan bölümlere yer vermeyip sadece öykülere ve iki "novella"ya (David Huddle'in 70 sayfalık "Tenorman"i ve Julio Cortezar'ın 50 sayfalık "The Pursuer"ı) odaklanmış olması. Okuru geçmişin Jazz dünyasına, Jazz müzisyenlerinin siyah-beyaz yaşamlarına taşıyan kitapta, hikayeler yazarların soyadlarına göre sıralanmış (yazılış yıllarına göre kronolojik bir sıralama belki daha ilginç olabilirdi). İngilizcesi iyi olan Jazzseverlerin okumaktan büyük keyif alacaklarına inandığım önemli bir çalışma.

JAZZ ICONS
Series 4

Naxos Jazz Icons
ABD, 2009
530'
Siyah-Beyaz & Renkli; 1.33:1
DD 1.0 Mono
DVD (Region 0 / NTSC)
120$

Özet:
Ülkemizde de bazı DVD'leri satışa sürülen "Jazz Icons" adını taşıyan seriden ilk kez 53. sayımızda söz etmiş ve serinin ilk 3 setini tanıtmıştık. Bu kez de 2009'da piyasaya sürülen 4. sete göz atıyoruz. Ünlü Jazz müzisyenlerinin 1960'lı ve 70'li yıllarda farklı Avrupa ülkelerinde televizyon kanalları için kaydettikleri performanslardan derlenmiş 7 konser DVD'sinden oluşan sette yer alan müzisyenler, performanslarının kayıt yer ve tarihleri ile konser süreleri şöyle. Jimmy Smith (Fransa, 1969; 90'); Coleman Hawkins (Belçika, 1962 & İngiltere, 1966; 140'); Art Farmer (İngiltere, 1964; 60'); Erroll Garner (Belçika, 1963 & İsveç, 1964; 60'); Woody Herman (İngiltere, 1964; 60'); Art Blakey (Fransa, 1965; 60'); Anita O'Day (İsveç, 1963 & Norveç, 1970; 60'). Görüntü ve ses kalitesi elden geçirilmiş bu ilginç kayıtlara, müzisyen ve konserlerle ilgili bilgiler, özel olarak ısmarlanmış birer önsöz ve sonsöz ile bol resim içeren 20-24 sayfalık kapsamlı kitapçıklar eşlik ediyor. Bu Box Set'teki DVD'leri tek tek satın alabilmeniz de mümkün (ama bu durumda hem her birine 20$ ödemek zorundasınız, hem de box setteki Smith, Garner ve Hawkins'ten ekstra performansların yer aldığı "Bonus" DVD'ye sahip olamıyorsunuz!).

Detay: Konserlerin içerikleri şöyle: Jimmy Smith (23 dakikalık "The Sermon"un yanı sıra 13 parça); Coleman Hawkins (Brüksel konserinden 6; trompetçi Harry "Sweets" Edison'ın da yer aldığı Londra konserinden 11 parça); Art Farmer (gitarist Jim Hall'un da yer aldığı dörtlüden 8 parça); Erroll Garner (başçı Eddie Calhoun ve davulcu Kelly Martin'den oluşan klasik üçlünün Belçika konserinden "Misty" de dahil 8, İsveç konserinden de 9 parça); Woody Herman (16 kişilik big band'i "Swinging Herd"ten 13 parça); Art Blakey (trompette Freddie Hubbard'ın görev yaptığı "The New Jazzmen"den "The Hub", "Blue Moon", "Crisis" ve "NY Theme" yorumları.); Anita O'Day (Her iki konserde de yer alan "Tea for Two" ve "Sweet Georgia Brown' yorumları da dahil olmak üzere 8 ve 6 parça)... Konser video kaydı arşivi yapan Jazzseverlerin yine kaçırmayacakları kaliteli bir set.

LÂKAPLARIYLA JAZZ MÜZİSYENLERİ - 4

Jazz dergisinin 48. sayısında tamamladığımız Jazz Sözlüğü'nde, ünlü Jazz müzisyenlerinin lâkaplarını alfabetik sırayla sunmuştuk. Bu kez de müzisyenleri alfabetik sıraya dizip farklı kaynaklardan derlediğimiz lakaplarının (ve bazen de meslek yaşamlarında kullandıkları takma isimlerinin) anlamlarını ve kaynaklarını açıklıyoruz.

Henderson, Fletcher – Smack (Şapur şupur / (argo) Eroin)
Yumuşak huylu bir karaktere sahip olan bu ünlü piyanist ve orkestra şefinin bu lâkabı almasıyla ilgili iki farklı açıklama vardır. Bunlardan ilki, kalender ve rahat tavırları yüzünden argodaki anlamına atıfta bulunur; diğeri ise müzisyenin yemek yerken ağzını şapırdattığı tevatürüne dayanır.

Herman, Woodrow Charles – Woody (Ağaçlık; ağaçlı)
Ünlü klarnetçi ve orkestra şefinin takma adının sözcük anlamından ziyade, ismi Woodrow'un bir kısaltılması olduğu daha akla yakındır.

Hines, Earl – Fatha (Father (Baba)'dan Babalık)
Döneminin Jazz müzisyenlerine nazaran biraz daha yaşlı olan piyanist, pek çok genç meslektaşının akıl hocalığını yaptığı ve sevecen tavırları yüzünden bu lakabı almıştır.

Hinton, Milt – Judge (Hakim)
Efsanevi kontrbasçıya bu lakap, bilge kişiliği ve Jazz dünyasındaki saygın konumu nedeniyle takılmıştır.

Hodges, Johnny – Jeep, Rabbit (Tavşan)
Çift lakabı olan ender Jazz müzisyenlerinden biri olan alto saksofoncunun, Temel Reis (Popeye) çizgi romanlarında 4. boyuttan gelmiş bir karakter olan "Jeep" lakabını niye aldığına dair kesin bir bilgi yoktur. Tavşan anlamına gelen lakabına dairse çeşitli iddialar mevcuttur: Yeşil salatalı ve domatesli sandviçlerden hoşlandığı, yüzünün tavşanı andırdığı, çok hızlı solo yapabildiği ve hatta genelev ziyaretlerinde işini çok çabuk bitirip odadan hızla çıktığı için bu lakabı aldığı söylenir!

Jackson, Milt – Bags (Torbalar)
Ünlü vibrafoncu lakabının, ordudan terhis olmasının ardından yaptıkları kutlamada içtiği çok miktarda içkinin tesiriyle gözlerinin altında geçici olarak oluşan torbacıklardan kaynaklandığını kabul etmiştir.

Johnson, James Louis – J.J.
Ünlü trombooncunun bestelerini paraflarken kullandığı isminin baş harfleri (yani [J]ames [J]ohnson) önce lakabı, 1970 yılından itibaren de mahkeme kararıyla gerçek adı olmuştur.

Jones, Joseph – Philly Joe
Miles Davis'in beşlisinde ün yapan Philadelphia'lı davulcu "Philly Joe" Jones'a bu lakap, pek sık karıştırıldığı Count Basie'nin davulcusu "Papa" Jo Jones'tan ayırt edilebilmesi için takılmıştır. Philedelphia eyaletinin kısaltılmış adı olan "Philly", yine bu eyaletle özdeşleşmiş, ABD'de çok popüler bir kızarmış et/soğan/mantar ve peynirli sandviçin de adıdır.

Kirnon, Conrad Henry – Connie Kay
Ünlü Jazz kulübü Birdland'te müzisyenleri tanıtan efsanevi cüce sunucu Pee Wee Marquette, bir gece Modern Jazz Quartet'in davulcusunun asıl adını söylemekte zorlanarak onu "Connie Kay" diye takdim etmiş ve bu isim o andan itibaren müzisyenin mahlası olarak kalmıştır!

Orhan Kahyaoğlu
orhankahyaoglu@hotmail.com

Iiro Rantala; İçli, Melodik, Melankolik

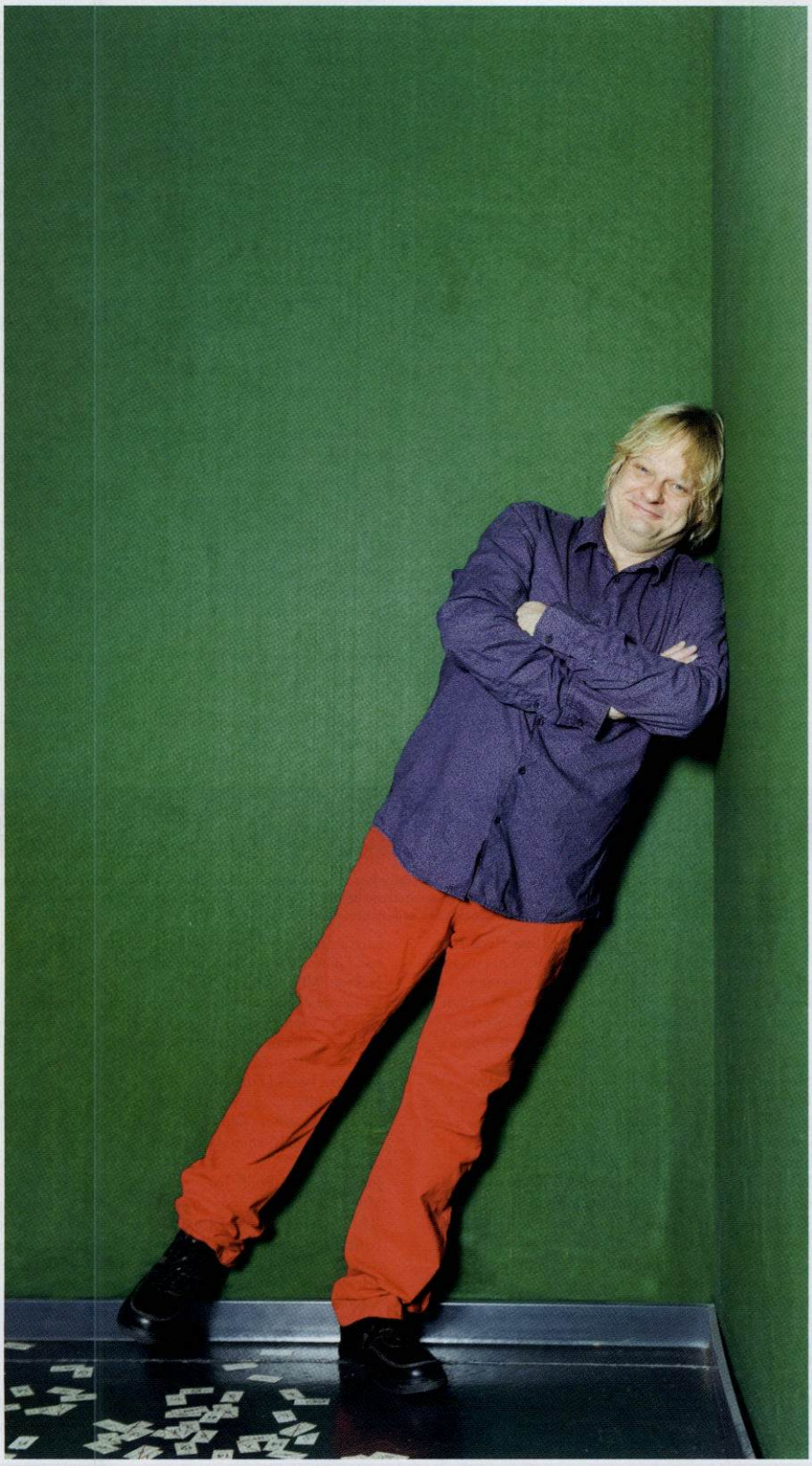

Avrupa'daki jazz serüvenini yakından izleyenler için, önemli yere sahip bir Finlandiyalı piyanisti konu alıyoruz: Iiro Rantala. Bu piyanisti, jazz dünyası, öncüsü olduğu üçlüyle tanımıştı. Trio Töykeät adını taşıyan bu Finlandiyalı grup, gelenekle de açık köprüler kuran özgün bir jazz topluluğuydu. Tiro Töykeät'ın 1988- 2006 yılları arasında, 18 yıl süren müzik yolculuğunda, grubun kendine has sound'unun oluşması ve grup müziğinin biçimlenişinde kompozisyonlarıyla en büyük rolü Iiro Rantala üstlenmişti. Grup, modern jazz geleneğiyle köprüler kurarken, kendi kültür coğrafyasının bazı müzikal kaynaklarını sound'una yedirerek, benzersiz bir müzikal kişiliği temellendirmişti. Tüm bu modernist sadakate rağmen, jazz'ın dünyadaki farklı açılımlarından, avangart deneylerinden sınırlı da olsa yararlanmıştı. Rantala'nın bazı kompozisyonlarında Klasik Müzik'in çeşitli formlarının esintileriyle hep karşılaşıldı. Bu trio, daha ilk yıllarında, dünyaca tanınmanın yanında, ülkesi Finlandiya'da yetişen ilk dünya çapında grup özelliğine de sahip olmuştu. Zaten, yıllar içinde, Rantala ve trio'su ülkesinde alınabilecek bütün ödülleri almanın yanında, uluslararası jazz arenasının da ödüllü grupları arasına girmişti.

Bu trionun yaratıcısı ve belkemiği olan Rantala, triosunu oluşturduğunda yıl 1988 ve piyanist henüz 18 yaşındaydı. Trionun başçısı Eerik Silkasaari, davulcusu Rami Eskelinen'di. İlgi odağı olup ödüller almaya başladığında inanılmaz genç olan bu kadro eğitimini bile henüz tamamlamamıştı. Örneğin Rantala, küçücük yaşta piyanoya başlayıp bir koro üyesi olmanın ardından, 1983'te henüz 13 yaşındayken bir pop/ jazz konservatuarı öğrencisiydi. Ardındansa, Sibelius Akademisi Jazz Departmanında eğitimini sürdürecekti. Grup, 1990 yılında ilk albümü "Paivaa"yı çıkarışlarının ardındansa Rantala ve grubun davulcusu Rami Eskelinen'le New York'taki Manhatten Müzik Okulu'na öğrenci olmuşlardı. Trio serüveni noktalamamakla birlikte, ABD'de farklı jazz projelerinde de yerlerini alıyorlardı. Rantala, bu noktada jazz ufkunu, algısını gitgide genişletmekteydi. Öte yandan, daha ilk albümleri "Paivaa"da, Miles Davis'in de saksofoncularından olan Rick Margitza, trionun konuğu olmuştu.

Rantala, bu New York döneminde, Mingus Workshop Big Band'de çalmanın yanında, ünlü Dave Kikoski'yle de ortak projelerde yer aldı. Jazz'dan ötesine yapılan arayış dolu yolculukların, ilginç projelerin parçasıydı Rantala. "Tango Kings In New York" adlı ilginç tango projesinin mimarı durumundaydı bu genç yetenek. Müzisyen, aynı biçimde, daha ilk gençliğiyle birlikte, trio öncesi veya ona koşut olarak hep big band projelerinin başında oldu. 1987- 93 yılları arasında Espoo Big Band ve "Big Band Family" ile geçen yıllar içinde albümler de yayınlamayı başarıyordu. Yirmili yaşlarda deneyimli bir müzisyen durumundaydı Rantala. Ama, odak hep jazz ve jazz'ın türevi müzikal eğilimler ola geldi.

Iiron Rantala, uzun TrioTöykeät dönemi müziğinde, bireysel becerilerinden, değişik doğaçlama tekniğinden, tutkulu üslup ve stilinden hiç vazgeçmeyen bir çizgiyi temsil etti. İskandinav müzik ve duyarlılığı "cool" yanı bestelerde geri planda gözükse de, oluşan sound'un temel altyapılarının en belirginleri arasındaydı. Yine derinlerde, klasik müzik birikiminin etkisi oldu. Zaten, geçen yıllar içinde, bazı dönemler klasik piyanist ve besteci olarak da Rantala'yla karşılaşıldı. Konçerto yazdı, orkestra müziğinde soloist olarak bulundu. Yani, sofistike sound'ların etrafında gezinmekten, klasik müzik kültür ve geleneğinden topyekün uzak durmadı. Hatta, son yıllarda bu müzik yer yer ön plana çıktı. Ancak, kendi adına çıkardığı ve bu yazının da vesilesi olan, 2011 yapımı "Lost Heroes" adlı albüm, müzisyenin temel doğrultusunun jazz sanatı olduğunu belgeledi. Daha sonra, ayrıntılı anacağımız bu albümde, klasik müzik'le jazz arasında ilginç ve derin köprüler kuruşuna şahit olundu.

Rantala, grubu Trio Töykeät'la, sayısı 60'ı bulan ülkede 2500 konser vermişti. Uzak Asya'dan Avustralya'ya uzanan geniş bir spektrum içinde kendilerini ilgiyle izleyen güçlü bir dinleyici kitlesi oluşturmuşlardı. Ama, trioyu kalıcı kılan, tabii ki albümleriydi. Albüm için yazılan parçaların büyük ölçüde sahibi olan Rantala, 1990'lar bittiğinde çarpıcı bir piyano virtüözü olarak da anılmaktaydı. Grubun, 1994 yapımı "Jazzlantis" adlı ikinci albümü, olgunlaşma sürecini simgeler. Ancak, üç yıl sonra yayınlanan trio'nun üçüncü albümüyle, grup, modern geleneğe bağlı, ama bu geleneğe yeni bireysel müzik açılımları kazandıran bir trio durumundaydı. "Sisu" adlı bu albümde, Rantala ve triosunun ulaştığı teknik mükemmeliyetin yanında, kendine has bir jazz aurası oluşturuşuna şahit olduk. "Sisu"da, iki klasik kemancı trioya konuktur. Albümdeki parçalarda şiirsel doku ön plana çıkar. Ama, bunun yanında, ilginç manik çağrışımlarla da karşılaşılır. Grubun müziğinde, dolayısıyla da Rantala kompozisyonlarında zarif, incelikli bir piyano stilinin derin izleri bulunmaktaydı. Bu stilde, hüzün ve neşe inanılmaz bir içiçelik yaşadı hep. Topyekün olmasa da etkili lirik cümleler piyanistin doğaçlamalarına kadar sinmekteydi. Müzisyenin duygusallığı kadar sezgiciliği de dikkate değerdi. Bu yapının kurulup vücut buluşunda, tabii ki trionun iki ritimcisinin katkıları sonsuzdu. Yeni binyıla adım atılmak üzereyken çıkan, dördüncü albümleri "Kudos"ta trionun kendine has bir mistisizmi dikkat çekmişti. Rantala'nın son albümü "Lost Heroes"de yer alan piyanistin, genç yaşta olan Michael Pattitucci için yazdığı beste "Kudos" albümünün de çarpıcı bir yapıtıydı.

Trio, bu zaman diliminde, Danimarka'nın en çarpıcı ve popüler jazz grubu olduğunu kanıtlamıştı. Aldıkları grup veya bireysel ödüller yanında, ülkenin uluslararası bir sembolü olarak da anılırlar. Finlandiya'nın o ünlü "Indipendent Day" festivaline o zamana kadar katılan ilk jazz grubu olurlar. Bu sürece koşut olarak, grubun yaratıcısı Rantala'da özel bir konuma sahipti. Hem de milenyum'da henüz otuz yaşındayken. Rantala'nın, trio dışında çok sayıda grup projesi, bazen albümler de yayımlayarak 2000'li yıllarda devam etti. 2000'li yıllar grubun, artık olgunlaşma ve jazz tavrını gitgide biricikleştirme serüveni oldu. Rantala, bu süreçte piyano stilindeki ayrıcalığını pekiştirmekteydi. Müzisyenin "konser piyanisti" kimliği de gitgide belirginleşmeye başlamıştı. Piyanistin stilinin de uzantısı olarak dikkate değer bir anlatımcılık gitgide ön plana çıkmaya başladı. Örneğin, bu stildeki nüktedan hava yarattığı müziğin de parçası olmaya başlar. Virtüözite dolu tekniğini de zorlamaya çalışan bir Rantala ön plana çıkmaya başladı. Bitmek tükenmek bilmeyen enerjisi, 2000 sonrası yapılarda had safhaya çıkmaktaydı. Müziğinde baştan beri gizli bir biçimde duran humor duygusu, müziğinin neredeyse kopmaz parçası olmaya doğru gitmekteydi. Bu dönemki yüksek kalibreli çalışını Bred Mehldau'yla karşılaştıranlara rastlamıştık. Bu arada, müziğinin odağı Amerika kaynaklı modern jazz geleneği olsa da, piyanist Avrupalı kimliğini, hissiyatına çalış stili ve kompozisyonlarına yedirmekten hiç vazgeçmedi. Davulcu Estelinen ve basçı Siikassari jazz'ın geleneksel formlarına daha sadıkken; Rantala, bu yapıları zorlamaktan, korkmadığını yer yer kompozisyonlarıyla gösterdi.

Trio Töykeät'a tekrar geri dönersek, Finlandiya'nın bu fenomen grubunun birbirinden etkili albümleri, jazz ortamının topyekün ilgi odağıydı. 2006'ya kadar süren bu serüvende "Music!", "High Standards" ve "Wake" adlı üç albüm deyindiğimiz müzikal yenilik ve olgunluğun birer tezahürüydü. Özellikle, Blue Note'dan çıkan "High Standards"da ilginç bir deneyim ve arayışın işaretlerini

ilk parçada görmüştük. Grup, Glam-rock'un idolü David Bowie'nin "Starman"ine bambaşka bir jazz vücudu kazandırıyorlardı. Rantala'nın müzik ufkundaki genişliğin bir işaretiydi bu parça. Ardından, örneğin bir Latin- jazz klasiği olan Antonio Carlos Jobim'in "Girl From Ipanema"ya bambaşka yorumla farklı bir kimlik kazandırmışlardı. Eklektik bir tavrın da işaretleriyle dolu bu etkili albümde, bir Charlie Parker bestesi olan bepop klasiği "Conformation"a da rastlayabiliyorduk. Öte yandan, bir Leonard Bernstein bestesi "Some Other Time" parçası, ilginç bir müzikal karakteriyle trionun yorum yetisi sonucu apayrı bir jazz tavrına dönüşmüştü. Bu ve benzeri birçok klasiği yorumlarlarken, tabii ki soloist Rantala'nın stilindeki zenginlik, müzik dağarcığındaki çeşitlilik ve eklektik tavır çokça ön plana çıkmıştı. Trio, jazz standartlarını bambaşka bir standart- dışı tavra taşıma uğraşındaydı.

Trionun, onsekiz yıllık ömrünün son stüdyo albümü olan "Wake"deyse aynı müzik tavrından uzak durmasalar da, Rantala ağırlıklı bestelerden oluşan bir yapıta tekrar geri döndüler. Yalnız, bir jazz klasiği olan Duke Ellington'ın "In A Sentimental Mood"a kendi jazz tavırlarını katarak, modern jazz geleneğine görece daha sadık bir Rantala triosuyla karşılaşılmıştı. Artık kendi bireyselliğinden ödün vermeyen müzisyenler grubuydu Trio Töykeät. Ancak, müzisyenlerin süreç içinde kendi bireysel müzik serüvenlerine daha düşkün oluşuna ve özellikle de Rantala'nın müzik ufku ve tavrındaki zenginliğinin de, sanırız uzantısı olarak grubun ömrü noktalandı. Daha sonra grubun bir de konser albümü yayınlandı; "One Night In Tampere".

Iiro Rantala, daha önce de andığımız farklı grup projeleriyle jazz ve türevi müziklerde bir arayış ve çeşitliliği sıkça temsil etti. Ancak, belirgin bir başka nokta, müzisyenin 1990'ların ikinci yarısından sonra klasik müzik orkestralarıyla solist olarak da sahne alışıydı. Aralarında; Finlandiya Radyo Senfoni Orkestrası, Tampere Filarmoni Orkestrası, Finlandiya Oda Orkestrası, Helsinki Filarmoni Orkestrası ve Belgrad Filarmoni Orkestrası'nın da bulunduğu çok sayıda orkestrayla birlikte solist olarak sahne almıştı. Klasik müzik, piyanistin müzik serüveninde hep özel bir yer taşıdı. Onun asıl müziği olan jazz ve kompozisyonlarında da, klasik müziğin esintilerine hep rastlandı. Rantala 2006'da triosunun ömrünü noktaladıkdan sonra, birkaç yıl klasik müzik ile daha çok ilgilendi. Bununla da kalmayıp, konçerto ve koro müzikleri de bestelemekteydi. Örneğin, daha ünlü trio dağılmadan önce, 2005 yılında "Concerto For Piano And Concerto In G≠majAb" adlı son derece orijinal bir albüm de yayınladı. 2000'li yılların ikinci yarısında konser piyanisti olarak da çok kez sahne aldı. Bu süreçte, saymakla bitiremeyeceğimiz konserleri yanında, ilginç albüm projeleri de hayata geçirdi. Piyano konçertosu, 2006 yılında Tapiola Sinfonetta tarafından seslendirildi.

Öte yandan, Rantala'nın 2005- 2010 yılları arasında bir başka grubu "Iiro Rantala New Trio" adıyla varoluşunu sürdürdü. 2008'de albümü de yayınlanan trioda, genç gitar yıldızı Marzi Nyman ve beat-box yapan Felix Zenger bulunmaktaydı. Daha yenilikçi, daha modernist bir tavrı simgeleyen müzikleriyle, bir dönem, önceki trioyu aratmayacak ölçüde başarılı performanslar verdiler. Deneysel ve avangart yanları da olan ilginç bir sound'u simgelediler. Ama, yine de, 18 yıl süren eski trio kadar odak olmadı bu grup, Rantala için. Çünkü, deyindiğimiz gibi Klasik müzikle de yoğun ilgili, konser solisti Rantala'da bu dönem gündemdeydi. Örneğin, bu zaman dilimlerinden birinde piyanist; kemancı Pekka Kuisisko ile birlikte duo konserler verdi. Bu konserler, senfoni orkestrası eşliğinde de gerçekleşiyordu. Humor yüklü, yer yer melankolik atmosferler doğuran performansları dinleyiciler için hep çekici portreler durumundaydı. Bu dönem, virtüoziteyi de aşan bir düzlem yaşayan Rantala için virtüozitesini ünlü besteci ve piyanist Franz Liszt'le karşılaştıranlar olmuştu. Rantala'nın son dönemki New Trio'suna dönersek; bu grup, sınırlarda gezinen müzikal janrına koşut olarak, müzikte bir keşif duygusunu çokça öne çıkaran bir tavrı simgeliyordu.

Finlandiya'nın bu fenomen müzisyeni, sayısı az da olsa, film müziği de besteledi. Radyo ve TV programlarında özel ya da grubuyla süreli yer aldığı oldu. Ulusal sınırlar içinde müzikli "talk show"lar bile yaptı. Yani apayrı mecralarda dolaşıp duran bir Rantala gözüktü 2000'li yılların ikinci yarısında. Doğal olarak, jazz sanatına, önceki yıllar kadar yoğun yönelmedi. Ama, jazz performansından da, uzak da durmadı. Müzisyenin eğitimci yanını da hatırlamak gerek. Sanatçı, 1997- 99 yılları arasında Ebeli Müzik Okulu'nda hocalık yapmıştı. Ancak, 2005- 2006 eğitim dönemi çok ilginçti. Öğrencisi olduğu ünlü Sibelius Akademi'de bu dönem eğitmen olarak bulundu. 2010 yılındaysa Finlandiya Ulusal Balesi/ Pop ve Jazz Konservatuarının da eğitmeni oldu.

Rantala, bu birikime ulaştığında, henüz 40 yaşındaydı. Yani yıl 2010. Bu yılla birlikte jazz'ı yine fazlasıyla ön plana çıkaran Rantala, sonbahara gelindiğinde, kaleme aldığımız yazının da vesilesi olan, belki de ilk solo jazz albümü için stüdyoya girdi. Act Company'nin sahibi olan ünlü Siggi Loch'un prodüksiyonuyla kaydedilen albüm, 2011 yılında "Lost Heroes" adıyla yayınlandı. Piyanist, bu albümde jazz geçmişiyle yüzleşerek, birikim ve kaynaklarını kompozisyonlarıyla gün yüzüne çıkarmaya yöneliyordu. İçinde, hızlı bas çizgilerinin de bulunduğu, klasik müzik birikiminin açık esinlerini barındıran bir jazz tavrını işaretliyor "Lost Heroes". Aslında, Rantala'nın dünyası ve jazz birikim sürecindeki "kahramanları" için yazdığı ve yorumladığı bestelerle bezeli bu yapıt. 10 parçadan 8'i Rantala'nın besteleri. Müzisyenin anlatımcılığa olan eğilimi, bu albümde oldukça belirginleşmiş durumda. Bazı yapıtlarında geri çekilen, bazense belirginleşen müziğindeki humor duygusu, yeni yapıtta tekrar gün yüzüne çıkmış. Piyanistliğinde kusursuzluğu simgelediği bu albümde, melodik öğe belirleyiciyken, oluşturduğu stilin bir parçası olarak ironik esintileri müziğinde belirginleştirmiş. Yaratıcılığını sınamış. Jazz'ın ve kendi öznel tarihinin geçmişiyle yaptığı yolculuklarda

"ithaflar" oldukça dikkate değer. Kompozisyonlarının hemen tümü, kendi müzik evreninde özel yeri olan müzisyenler için yazılmış ve yorumlanmış. Kendi bestesi olmayan iki parçayı bile kendi ustaları için yorumlamış. Lirizm de, romantizm de birtakım parçalarda ana müzikal öğeler durumunda. Dolayısıyla, parçalarda içli bir müzikal atmosfer, zarif doğaçlamalarla karşılaşılıyor. Bazı müzikal durumlarda, duygu olarak sendeleyen, bunun sonucu melankolik ruh hallerini yansıtan besteleri de var. Humor yüklü cümleleri dinlerken, yüksek kalibreli çalışı hemen insanı etkiliyor. Çalışı, ne kadar, ABD kaynaklı bir modern jazz'ı imlese de, Avrupa müziğinin, müzisyenin çalış stilinde yoğun biçimde hissedildiğini söylemek gerek.

İlk parça "Pekka Pohjola" adını taşıyor. İnanılmaz hüzünlü ve lirik esintilerle bezeli bu parçaya adını veren besteci ve piyanist 2008 sonlarında ölmüştü. Rantalala'nın da yol arkadaşlarından olan bu müzisyene, piyanist dokunaklı, o denli de hüzün ve melodinin iç içe girdiği bir beste yapmış. "Waltz Of Bill" adlı diğer beste, jazz trio kültürünün idolu piyanist Bill Evans için yazılmış. Rantala'nın yalnız jazz algısı değil, kompozisyon tavrında, çalış stilinde bu büyük ustanın izleri hep yakalanır. O da, nitekim Evans'a ithafen çarpıcı bir kompozisyon çıkarmış ortaya. Yani, Evans, Rantala'nın "kayıp kahramanları"ndan biri. Albümün "Can't Get Up" kompozisyonu, efsane basçı, genç yaşında trajik bir biçimde ölen Jaco Pastorius'a adanmış. Nitekim, bu beste, içinde hızlı bas çizgilerini barındırıyor. Rantala'nın jazz vizyonundaki çeşitliliği kavrama açısından da ilginç bir yorum. Bu piyanistin tavırlı, daha çok da anlatımcı yanı parçada yakalanmakta. İskandinav jazz'ına yenilikçi boyutlar taşımış piyanist Esbjörn Svensson, Rantala'nın da dostuymuş. Bu piyanistin 2008'deki erken ölümü Rantala'yı öyle etkilemiş ki, ortaya hüzün yüklü bir beste çıkmış: "Tears For Esbjörn". Rantala'nın melankolik yüzünü en çok yansıtan kompozisyonu, Erroll Garner için yazdığı "Thinking Of Misty". Parçanın içli, melodik havası, hüzünle kenetleniyor parça boyu. Rantala'nın "melankolia"sını en çok yansıtan bestelerden biri bu. Rantala'nın olmayan, ünlü Charlie Parker klasiği "Dona Lee" piyanistçe "tekrar" yorumlanmış. Çünkü, ünlü trio döneminde de bu parça yer almıştı. Piyanist, "Dona Lee"yi bu kez Art Tatum'un anısına çalmış. Parker'ı da çalış stiliyle etkilediği bilinen, âmâ piyanist Art Tatum'a ithaf etmiş Rantala bu yorumu. Kendisiyle Tatum arasında duygusal köprüler kurarken, parçanın yorumlanışında kendi bireysel tavrından, ironisinden hiç ödün vermemiş. Rantala, bir de Toots Thieleman bestesi yorumluyor: "Bluesette". Ancak, bu parçayı da efsane piyanist Oscar Peterson için çalmış. Orta tempolu bu sıkı parçada Rentala'nın kıvrak ve zarif stili tüm çıplaklığıyla ön palana çıkıyor. Piyanist, klasik müzik birikimiyle jazz ve doğaçlamacı tavrı arasında garip köprüler kuruyor bu yorumda.

Rantala bestelerine tekrar geri dönersek, sanatçı, Trio Töykeät dönemi albümlerinden birinde yer alan bir bestesini bu albüme almış. "İthaf" esprisinin bir uzantısı olarak. Çünkü, bu eski parça, henüz 36 yaşında ölen büyülü piyanist Michel Petrucciani için yazılmıştı. "One More Waltz For Michel Patricciani" adlı bu kompozisyon için, elimizdeki albümün en ortalama örneği olduğunu söylersek abartmamış oluruz. Parça, kendine has bir içliliğe sahip, değişik bir cool atmosferi imliyor. Ama bu, dinleyene, tamamlanmamış bir yorum izlenimi veriyor. Albümün, belki en çarpıcı ve unutulmaz bestesi olaraksa "Jean And Aino"yu anımsatalım. Finlandiya'nın en ünlü, ulusal kompozitörü Jean Sibelius'un gerçek bir aşk hikayesinden hareketle yazılan bu parça, içindeki yoğun hüzün duygusunu, içliliği tüm müzikal renklerle dinleyene taşıyor. Tutkuyla romantizmin iç içe yoğrulduğu bu etkili parçada, bizce Rantala'nın stilindeki biricikliği tüm duygusal doygunlukla hissediyoruz. Albümün, son parçası "Intermezzo"yuysa, piyanist; ünlü tenor Pavorotti için yazmış. Onun tenor sesinden çokça esinlendiği kompozisyonuna yedirdiği açık. Klasik müzik'e olan düşkünlüğü; bu müzikler jazz tavrı arasındaki köprünün en çok kurulduğu bestelerinden bir başkası bu.

"Lost Hereos"u dinlerken, insan kendi jazz ustalarını aklından geçirmeden edemiyor. Hem de, Iiro Rantala'yı da, çok sevdiği piyanistler arasına koyup koymayacağını düşünüyor. Yaklaşık çeyrek yüzyıllık müzik birikiminin damıtılmış yüzünü kompozisyonlarına taşımış. Hoş olan, parçalarını ithaf ettiği ustaların müzikal esinleriyle dolu değil besteleri. Büyük ölçüde, kendi bireysel macerasını, birikimini damıtıp yeni bir jazz vücuduna döndürmeye çalışıyor. Kendine has bir piyano stili oluşturduğu açık. Kaynaklarıysa, geniş müzikal mecrası. Bakalım, jazz'cı, bu yeni macerayı önümüzdeki yıllarda albümler düzeyinde sürdürecek mi? Bu da, bizim kişisel merakımız olacağa benziyor.

"Sanat, günlük yaşamın ruhun üzerinde bıraktığı tozu temizler"
Pablo Picasso

SANAT ATLASI

Kitaplığınızdaki Sanat Müzesi

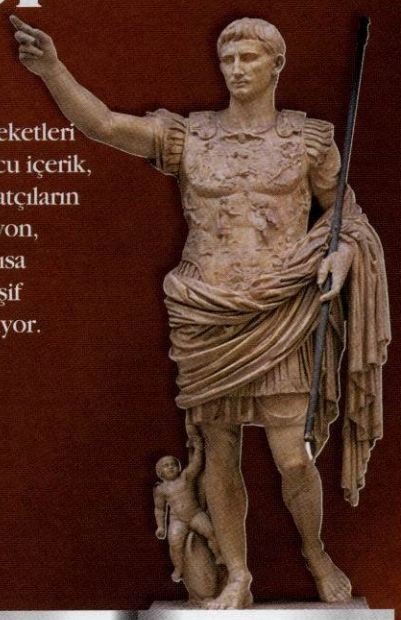

Tarih öncesi dönemden günümüze uzanan estetik ve entelektüel bir kültürel ritüel niteliğindeki eser, Renoir'dan Reinhardt'a, Michelangelo'dan Damien Hirst'e kadar pek çok sanatçı hakkında zengin bilgi, çeşitli tarihsel çağlar ve sanat hareketleri hakkında kısa ama doyurucu içerik, çağlar boyunca plastik sanatçıların kullandığı renk, kompozisyon, perspektif gibi konuların kısa tanımları ile çıkacağınız keşif yolculuğunda size eşlik ediyor.

- *Sanata bakış*
- *Temalar*
- *Sanatçı profilleri*
- *Kronoloji*
- *Sanat hareketleri ve okullar*

Özel kutusunda, isme özel sertifikası ile birlikte adresinize gönderiliyor!

BOYUT

www.boyutstore.com
www.sanatatlasi.com

Kültür Ürünleri Danışma Hattı
444 53 53

Serdar Sırtanadolu
serdar1@mac.com

New York Jazz Sahnesinde Genç Bir Türk: Can Olgun

Evet, bu ismi pek çoğumuz ilk defa duyuyoruz. Sorduk ve araştırdık. Cevabını, Washington, DC'de Eylül ayında yapılan Thelonious Monk Uluslararası Jazz Piyano Yarışması'ndaki 12 muhteşem yarıfinalistin arasından çıkardık. Yazarımız Serdar Sırtanadolu, genç piyanist Can Olgun'la samimi bir sohbet fırsatı buldu.

Öncelikle, Jazz Dergisi adına, zaman ayırabildiğin için çok teşekkür ederim Can. İsmini Türk jazz dinleyicisi daha yeni duymaya başladı. Özellikle Thelonious Monk Piyano Yarışması'ndaki üzerinde çok konuşulan performansını merak edenler de bir hayli fazla.
Benim için çok heyecan verici bu aslında. Röportaj teklifleri hayatıma daha yeni girmeye başladı. Ayrıca Jazz Dergisi'ni New York'tan takip ediyorum. Birinci sınıf bir yayımcılık. Bir Türk olarak gurur duyuyorum hep.

Tahmin edersin ki, bu durumda klasik sorular kaçınılmaz (beraber gülüyoruz). Nerede başladı hayat?
1984'te Marburg'da (Almanya) doğdum. Annem Alman, babam Türk. 5 yaşımda hayatımda bir dönüm noktası olarak saydığım Berlin'e taşındık.

Berlin'de geçen yıllarda sanat muhakkak her yerdeydi diye tahmin ediyorum...
Kesinlikle ve fazlasıyla. Berlin dünyanın kültürel başkentlerinin en başında geleni. Sanatın her yönüyle canlı, alabildiğince renkli üretildiği ve sergilendiği sihirli bir şehir. Bugüne kadarki gelişmemde Berlin havasının çok büyük payı vardır.

Müzik, piyano nasıl girdi Berlin yıllarına?
Piyanoyla tanışmam Berlin'e taşınmamızdan hemen bir sene sonra, ben 6 yaşımdayken, annemin desteğiyle oldu. Bana kuvvetli bir müzik temeli sağladı. Ondan sonra ben kontrolden çıktım, daha fazlasını istedim (gözleri muzipce açılıyor.)

Evden kaçıp Juillard'a mı yazıldın!?
(kahkaha atarken neredeyse sandalyeden düşüyor) Keşke, o kadar radikal değil ama, artık hep kuvvetli hocalarla çalışmaya başladım ortaokul ve lise yıllarımda. Jazz ağır basmaya başladı hayatımda yavaş yavaş. Sonuçta okullarımın jazz programlarına katıldım, Big Band ve Jazz Combo'larıyla çaldım. 2003 yılında girmeyi çok istediğim "Berlin University of the Arts (UdK)"a kabul ettiler beni. Burada Hubert Nuss, David Friedman, Peter Weniger, John Hollenbeck, Kurt Rosenwinkel ve Prof. Dr. Ulrich Mahlert gibi dünya çapında müzik otoriteleriyle çalıştım. Ayrıca Kenny Werner, Jean-Michel Pilc, Ari Hoenig, Fred Hersch, Joey Calderazzo'dan özel dersler aldım. Piyanonun "dream team"i gibi. Geriye baktığımda ne kadar talihli olduğumu daha iyi anlıyorum. Müthiş deneyimlerdi.

Okullar, dersler... peki, canlı performansa zaman oldu mu!?
Öğrenimim devam ederken, Berlin Gençlik Orkestrası Los Angeles'taki Dünya Müzik Forum'una davet edildim ve piyanoyu bana emanet ettiler. Benim için çok onur verici bir durumdu bu. Berlin'deki o kadar harika piyanistin arasından, gerçekten çok özgün yetenekler vardı çevremizde, beni seçmeleri, tabii ki özgüvenime çok iyi bir katkı oldu.

Ama hala okul devam ediyor galiba? Hayat biter, okul bitmez.
Haklısın! Hayatımın hikayesi! 2008'de UdK'in Jazz Piyano bölümünden mezun olduktan sonra, kendime dedim ki "haydi bir de Yüksek Lisans yap!" Duramıyorum galiba okumadan. "Jazz Piyanoyla Pedagoji" üzerine Yüksek Lisans öğrenimi gördükten sonra, aynı yıl, Almanya Akademik Değişim Servisi'nden burs kazandım ve New York'a geldim. Manhattan School of Music'te "Jazz Performası" üzerine ikinci Yüksek Lisans'ımı 2010'da tamamladım.

Thelonious Monk Piyano Yarışması katıldığın ilk yarışma mıydı?
Biliyorsun ki "okullu" müzisyenlerin gelişmelerinde sürekli bir yarışma ortamı var. Özellikle okul dışında. 2007'de "**Berliner Jazz and Blues**" ödüllerine Metrobop isimli trio'mla katıldık, üçüncü olduk. Bu sene de Paris'te **Martial Solal**'de yarıfinalist oldum. Sonrasını yakından biliyorsun. Washington'daki **Thelonious Monk Piyano Yarışması**. Herbie Hancock, Danilo Perez ve Ellis Marsalis gibi jüri üyelerinin önündeki büyük çekişme. Bir de tam ortasında Aretha Franklin dinlemeye gelmez mi? Enteresan bir sürpriz oldu bütün müzisyenler için.

Ertesi gün, Kennedy Center'daki final olağanüstüydü. Nazik davetin ve mükemmel loca için de tekrar teşekkürler. Sahneden geçen isimleri hatırlamaya çalışıyorum...
Hepimiz çok iyi vakit geçirdik. Sohbetler de harikaydi. Pekçok müzisyenle de tanışma fırsatımız oldu. Bir dakika, aslında bende bütün isimler var (konser programını çıkarıyor cebinden). Gece zaten Aretha Franklin onuruna hazırlanmıştı, bildiğin gibi. Kimler yoktu ki; Chaka Khan, Dee Dee Bridgewater, Dianne Reeves, Jennifer Hudson, Herbie Hancock, Wayne Shorter, Ellis Marsalis, Danilo Perez, Ron Carter, Joshua Redman, Joey DeFrancesco, Jacky Terrasson, Jason Moran, John Patitucci, Joe Lovano, Jimmy Heath,Terri Lyne Carrington, Kevin Eubanks, Christian McBride, Terence Blanchard... nasıl becerdiler hepsini aynı sahneye toplamayı, aklım almıyor. Çok etkileyici organizasyondu.

Seni bir ara Jason Moran'le uzunca sohbet ederken yakaladım...
Jason, Manhattan School of Music'teki hocalarımdan biri. Çok kaliteli bir müzisyen. Beraber çok çaldık, çalıştık. New York jazz aleminde de sürekli karşılaşırız.

Evet, New York'ta bir hayli aktif olduğunu duyuyorum. Kimlerle çalıyorsun son zamanlarda?
Değişik gruplarlayım sürekli. Trio ve quartet formatında. Müzisyenler bazen değişiyor haftanın günlerine göre. Çeşitli ülkelerden çoğu zaman. O kadar çok iyi müzisyen var ki New York'ta, her defasında değişik hazlar, renkler geçiyor sahneden. Dizzy's, Blue Note, Iridum çalmayı sevdiğim kulüpler. Geçtiğimiz senelerde de bu yerlerde Dave Liebman, Mark Turner, Seamus Blake, Lage Lund, Mike Moreno, David Friedman ve Matt Wilson'a da eşlik ettim.

Son olarak; etkilendiğin, gelişiminde önemi olan müzisyenler kimlerdi?
Çeşitli dönemlerden geçtim. Her dönem, başka bir tarz, başka bir duruşa taşıdı beni. Değerli üstadım Joey Calderazzo hep en başta gelir. Herbie Hancock ve Bud Powell, inkar edilemezler. Brad Mehldau'yu da yakından takip ediyorum, çünkü iyi bir piyanistte aradığım nitelikleri getiriyor önüme hep. Piyanist olmayan müzisyenleri de unutmamam gerekir; Clifford Brown, Cannonball Adderley ve efsanevi Miles Davis Beşlisi'nin müzikal gelişimimde ciddi katkıları var.

Çok teşekkürler bu güzel sohbet için, Can.
Benim için çok keyifliydi. 29 Aralık'ta Nardis'teki Türkiye prömiyerimde seni de görmek çok isterim.

www.canolgun.com

Can Olgun - Diskografi
- Martin Kruemmling Quartet (konuk sanatci, Mark Turner) 2011
- Metrobop: Songs For The Lost Music - 2010
- Mr. Eart: Facts In The Case Of The Mysterious Pop Murders - Neuklang 2007

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Arifa'ya tarif gerekmez

Arap, Anadolu ve Balkan ezgilerini canlı elektronik altyapılarla harmanlayan ve 2010 yılında yayımladıkları 'Beyond Babylon' adlı ilk albümle Mixed World Magazine tarafından 'En İyi Dünya Müziği Albümü' ödülüne layık görülen Arifa, 21. Akbank Jazz Festivali kapsamında İstanbul'a gelmişti.
Equinox Music sayesinde bazılarımızın festival öncesinde tanıma şansı bulduğu Arifa; saksofon, klarnet ve sample'larda Alex Simu, ud ve vokallerde Mehmet Polat, perküsyonda Sjahin During ve kanunda Osama Abdulrasol'dan oluşuyor. Sınırların kalktığı bir dünya özlemine ufak bir katkı niyetine, bizlerin payına da Arifa'yı sahiplenmek düşüyor.

Arifa nasıl bir araya geldi ve çok kültürlülüğünden ne şekilde besleniyor?
Arifa, Şubat 2010'da toplandı. İlk konserimizi Hollanda'nın doğaçlama müzik adına prestijli sahnelerinden biri olan Bimhuis Amsterdam'da verdik. O konserin ardından Benelux'ün en önemli gazetesi olan 'De Volksrant' performansımızı beş yıldız vererek değerlendirdi. Bu, devam etmemiz ve keşfettiğimiz yeni yolu izlememiz gerektiği yönünde bir işaret oldu. Bizler zaten çokkültürlü bir yaşam içindeyiz. Hollanda'nın onlarca yıllık alamet-i farikalarından olan çok kültürlülük müziğimize de yansıyor. Arifa çok geniş ve değişken bir coğrafyaya yayılmış durumda ve her yolculuğumuzla genişliyor. Buradaki coğrafya ifadesini hem gerçek hem de bir yaşam şekli olarak mecazi anlamda alabilirsiniz. Bizi dinlerken insanların denizleri, çölleri, dağları, tepeleri ve uçsuz bucaksız yeşil ovaları düşünmesini istiyoruz; küçük bir köyün sessizliğini, tıpkı şehrin karmaşası gibi. Çalgıların da birer coğrafyası olduğu için her çalışımızda hem coğrafyamızı hem de yazgımızı seçebilmeyi umuyoruz.

Müziğin etiketlendirilmesini doğru bulmamakla beraber kaçınılmaz olarak şemsiyesi altına sokulduğunuz "Dünya müziği" kavramına ilişkin ne düşünüyorsunuz?
Bizler herkesi Arifa'yı keşfetmek üzere cesaretlendiriyor, müzikal yolculuğumuzla şaşırtıp bunun hangi kısmına nasıl yanıt verip ne gibi bir etiket uygun bulduklarını görmeye çalışıyoruz. Konserlerde "Albümün en güzel kısmı bu" diyen insanlar geliyor ve her birinin farklı birer tınıyı seçmesi en büyük sürpriz oluyor. "Dünya müziği" de tıpkı klasik, jazz veya pop gibi yüzlerce tarzı ve hiçbir ortak noktası olmayan binlerce sanatçıyı içinde barındıran bir genişliğe sahip. Deneyimli bir dinleyicinin kulağında bu etiketlerin hiçbir anlamı olamaz. Sadece türler arasındaki belirgin sınırları yaratan basit bir rehber olarak anlamlı. İnsanlar Bach'ın müziğinde de jazz bulabilirler ve bana kalırsa dinleyici olarak anlayıp duyduklarımız sadece müzik kültürümüz ve deneyimlerimizle ilintilidir, kimse hangi tarzın müzik olup olmadığı konusunda kesin hüküm veremez.

'Beyond Babylon' özellikle düzenlemeleriyle etkiliyor. Hadi bizler Ortadoğuluyuz da Avrupalıları ve Kübalıları fethetmeyi nasıl becerdiniz?
'Beyond Babylon' farklı tarzlardan kimisi küçük ve fikir verici, kimisi ise büyük ve belirgin çeşitli unsur ve konseptler taşıyor. Buna 'Beyond' dememiz müziğin, içindeki bölümlerin toplamının ötesine geçmesi ve kalplere kolaylıkla dokunabilmesi niyetimizden kaynaklanıyor. Müzik yapmanın en önemli aşamasının düzenleme olduğuna inanan insanlarız. İyi bir şef en iyi malzemeleri kullanarak etkileyici aromalar ve sürprizler yaratmayı bilir. Burada kültür ve müzikleri kaynaştırma sürecindeki kilit nokta farklı tarafları anlamak ve niteliklerini korumalarından geçiyor. Bazı şeyler zaten zeytinyağı ve sirke gibi, karışmıyor. İşte o zaman, onları kullanmaktansa uyumlu unsurları seçiyoruz.

Müziğinizde klasik müzik dokunuşları da belirgin. Klasik müzik ve etnik motifler arasındaki geçişleri nasıl dengeliyorsunuz?
Geçmişi öğrenmek ve korumak bizlerin şu anki gelişimini ve geleceği garantilememizi sağlıyor. Hepimizin müzik eğitimi ve kariyerinin başladığı noktada klasik müzik vardır. Ritim evrenseldir ve müziğin en ufak hücresinde yer alır. Bizim müziğimizle yaptığımız tek şey ise bunları daha çok bir araya getirmek, cilalamak ve kimi zaman da hava kadar saydam olmalarını sağlamak.

Arifa bir dörtlü ama yeri geldiğinde arayışlara bağlı olarak formatta değişiklik yapmayı düşünür müsünüz yoksa halihazırdaki enstrüman kapasitelerinden azami ölçüde yararlanmaya koşullanmış düzenlemeler mi tercihiniz?
İşte, Arifa'nın püf noktası bu. Biz bir dörtlüyüz ama sahnede çok daha fazlaymış hissini verecek işlevler yükleniyoruz. Birimiz solosunu çalarken diğeri basta eşlik ediyor ve geleneksel anlayışta bizimki gibi melodiyi taşımakla yükümlü çalgılar açısından başlı başına radikal bir konsept.

Bilgisayar da kullanıyor olmanız kendi müziğinize yine kendiniz kaynaklı bir meydan okuma mı?
Müziğimiz kendi gerçeğimizi yansıtmalı ve titreştirmeli. Günümüzde etrafımızdaki tüm sesler sadece akustik ve doğal yollarla üretiliyor değil. Bu gereksinimle Arifa da elektronikler kullanıyor. Laptop'a enstrüman gözüyle bakmak günümüzün alevlenen tartışmalarından biri ama bizce, müzisyenler yeni ses kaynakları üretebilmenin avantajından faydalanabilmeli.

'Beyond Babylon'un politik ve kültürel esin kaynaklarını da merak ediyorum.
Her parçanın bir öyküsü ve paylaştığı duygular var, hepsi birer mesaj içeriyor. Kimi zaman, dinleyiciyi kendi hayal gücünü kullanıp kendi öyküsünü yaratma yönünde serbest bırakıyoruz. Esin dediğiniz şey ruhlarımıza ve duyularımıza ulaşandır, etrafımızdaki her şeydedir ve hissedebilmek için sadece gözlerimiz ile kulaklarımız açmamız yeterlidir. Sanat, insanlığa barışı getirme yolunda yüzyıllardır başlıca elçi... Eğer sınırların ortadan kalktığı bir dünya gerçekte mümkün olamıyorsa biz de farklı köklerin ve kültürlerin bir arada mutlak bir uyum içinde yaşadığı dünyayı müziğimizle yaparız.

Kaan Çağlayangöl
kaancaglayangol@hotmail.com

Tahsin Ünüvar ile Dün, Bugün ve Yarın Üzerine

Tahsin Ünüvar benim için müzisyen olarak her zaman bir farklı bir yerde olmuştur. Kendisini ilk olarak Cem Karaca'nın "Kavga" 45'liğinin kapağında görmüştüm. Türkiye'de yapılan rock prodüksiyonlarında kolay kolay nefesli çalgılara rastlamak mümkün değil. O günlerden beri albüm kartonetlerinde gözlerim hep Tahsin Ünüvar'ı arar. Kendisinin pop müziğimiz için yaptıklarını hep anımsıyorum, 5 Yıl Önce 10 Yıl Sonra zamanı özellikle hafızamda yer etmiş. Ne zaman bir saksofon solo duysam acaba Tahsin Ünüvar mı derim kendi kendime, bu konuda pek de yanılmam. Çünkü tarzıyla hemen ayırdebilen bir usta ve kulağımda yer etmiş bir müzisyen. Ha bugün ha yarın derken kendisiyle röportaj yapmak ancak bu yılın sonuna nasip oldu. Kendisiyle dünü, bugünü ve yarını konuştuk.

Profesyonel müzik yaşamınız Kardaşlar ile başlıyor sanıyorum daha sonra da Cem Karaca-Dadaşlar ile devam ettiğinizi biliyorum. 1976 senesi olması gerekiyor. Kılıç Danışman'lı Taner Öngür'lü kadroydu diye hatırlıyorum. "Kavga" 45'liğinde çaldığınız flüt çok belirgin olarak aklımda. Rock müziğinden sonra jazz müziğine geçişiniz nasıl oldu anlatır mısınız? Hangi yıllara rastlıyordu?

Gerçek anlamda geniş kitlelere yönelik profesyonel müzik yaşantıma Seyhan Karabay ve Kardaşlar'da başladım. Hatta hayatımda ilk defa ciddi bir stüdyo kaydını da bu grup ile gerçekleştirdim. "Kan Davası" ve "Dam Üstüne Çul Serer". Bunu yazmadan önce Youtube'da hayretler içinde bu kaydı da bulup dinleme imkanım oldu ve tabii ki çok şaşırdım. Bir gün bu grup ile bir Açıkhava Sinemasında konserimiz vardı. Bizden sonra da Cem Karaca sahne alacaktı. Dolayısıyla sahne kenarından beni dinlemiş. O akşam kendisiyle hiç görüşmemiştim. Ertesi sabah hiç unutmam menajeri Mehmet Dalmaz beni telefonla arayarak İzmir Fuarı'na çalışmaya gittiklerini ve istersem flütümü ve mayomu alarak kendilerine dahil olmamı teklif etti. Tabiki daha 20 yaşlarında bir genç olarak bu teklif beni hem çok heyecanlandırmış hem çok sevindirmişti. Okulların da tatilde olmasını fırsat bilerek bu teklifi geri çevirememiştim. Ertesi gün yüzümü kızartarak Seyhan'a bu durumu anlatıp ekip otobüsüne yetişmiştim. Artık Cem Karaca-Dervişan'daydım. Hüseyin Sultanoğlu, Murat Töz, Taner Öngür, Kılıç Danışman ve ben. Dediğiniz gibi bu grupla, "Kavga" ve "Mutlaka Yavrum"da stüdyoda beraber çalıştık.

Flüt ve saksofon çalmaya aynı zamanlarda mı başladınız? Yoksa daha önce flüt mü geliyordu?

Evet flüt benim ilk göz ağrım olmuştur. Hatta ilkokul zamanında blok flütü de sayabiliriz. İlk derslerimi ağabeyim "Atakan Ünüvar"dan almıştım. Yine bir Cem Karaca turnesi zamanında Ankara'da olduğumuz bir sürede, bir müzik mağazasından satın aldığım ilk soprano saksofonu otel odasına getirişimi de unutamam. Zavallı oda arkadaşlarım, o zamanlar benim yüzümden harhalde epeyce kulakları bozulmuştur. İşte o dönemlerden sonra Cem Karaca'nın da katkıları ile saksofonu sahnede kullanmaya başlamıştık bile.

Tahsin Ünüvar Quartet grubunuzu biliyorum, grup nasıl oluştu ve bir araya geldi? Çalışmalarınız hala devam ediyor mu?

Türkiye'de "Kedi Bar" konsept olarak şimdiki emsalleri arasında belki de ilk olanıdır. Kendi quartetimden bahsetmeden önce burasını es geçmem imkansız olurdu. Burada Mehmet Güreli, Ayşe Tütüncü, Şuayip Yeltan ile başlayan serüvenimiz çok iyi bir dostluğa dönüşmüştür. "Kedi Bar" zamanında, gerçekten İstanbul'da müzik dinleyebileceğin bu mekana gelmek moda olmuştu. Burasının da çeşitli nedenlerden dolayı kapanmasının ardından, zaten aynı mekanda çalışma imkanına sahip olduğum Selim Benba, İzzet Hiçkalmaz ile birlikte Tahsin Ünüvar Quartet'i kurup basa da Sahir Kaptan'ı almıştık. Daha sonra çeşitli aralıklarla Nezih Yeşilnil ile de yolumuza devam ettik. Hatırladığım kadarıyla bu quartet ile ilk olarak Hayal Kahvesi'nin açılışını yapmıştık. Grup ile hala İstanbul'da bir araya gelince, fırsat buldukça Nardis konserleri dahil çeşitli faaliyetler yapıyoruz.

Jazz çevresinde birçok isimle çalıştınız, en aklınızda kalan ve en çok hoşunuza giden grup oluşumu hangisiydi?

Bu soruya isterseniz nostaljik bir cevap vereyim. Geçenlerde facebook vasıtasıyla kayıtlarımızı ve resimlerimizi görünce birlikte çalmamızın benim ileriki müzik anlayışıma ne kadar etkili olduğu bir gruptan bahsetmek isterim. Grup Şurup. Evet hakikaten şurup gibi bir gruptu.

Levent Çoker, Şenova Ülker, Erdem Sökmen, Harun Kolçak, Jozi Levi, Ali Peret ve Deniz Dündar ile hiçbirimizin unutamadığı güzel günler yaşamışız. Aslında ilk jazz müziğini icra etme çalışmalarını, birbirlerimizin evinde Önder Focan'la yapmıştık. Hiç unutmam onunla "Easy Leaving"i çalmaya çalışmamızı. Şaka bir yana o şimdi çok iyi çalar da ben hala bu parçayı güzel çalamam.

Kısa bir süre önce kaybettiğimiz Esin Afşar'ın "Jazz Yorumuyla Aşık Veysel" albümünde yer aldınız hatta Esin Afşar'ın birçok yurtiçi, yurtdışı projesinde yer aldığınızı biliyorum. "Caz Yorumuyla Aşık Veysel" albümünden biraz bahseder misiniz? Ayrıca Esin Afşar'la çalışmak sizin ne ifade ediyordu?
Esin Afşar'ın benim hayatımda çok özel bir yeri vardır. Senin de söylediğin gibi onunla sayısız yurt dışı ve yurtiçi konserler vermiştik. Bunlardan en önemlisi 7 eyalet gezdiğimiz büyük Amerika turnesidir. Onu bazen değerli müzisyen arkadaşlarımla sahneyi paylaştığım çok değerli bir sanatçı, ya da derdime ortak olan bir dost olarak her zaman saygı ile anacağım. Esin bana Aşık Veysel'in jazz yorumu nasıl olur dediği zaman gerçekten çok şaşırmış ve heyecanlanmıştım. Projenin detaylarıyla konuştuktan sonra sevgili Baki Duyarlar'ı arayıp onun yardımları ile bu projeyi hayata geçirmiştik. Şimdi o yok ama iyiki de yapmışız diye düşünüyorum.

Londra'da yaşadığınızı biliyorum. İngiltere'de müzik çalışmalarınız var mı?
Aslında Londra'da değil de Ada'nın güneyinde Swansea diye bir Galler şehrinde yaşıyorum. Burası sakin, emekli olduktan sonra huzurlu yaşamaya uygun bir yer. Bu yüzden de müzik faaliyetleri burada sadece belli zamanlarda festivaller çerçevesinde oluşuyor. Buraya taşınalı daha 3 sene oldu bu zamanın bir kısmı da yine İstanbul'da, o zamanlar kadrosunda olduğum Kent Orkestrası'na gidip gelmekle geçti. Şimdi burada evde kurduğum bir "home studio" ile uzun zamandan beri yapmaya fırsat bulamadığım sadece müzik ve ailem ile vakit geçiriyorum.

Nefesli çalgılar olarak düşündüğümüzde ülkemizde jazz müziğinde nefesli çalgıları çalan arkadaşların sayısı iki elin parmaklarını geçmeyecek kadar. Diğer çalgılara göre sayı olarak çok az kişi çalıyor. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?
Aslında nefesli çalgılara olan ilginin az olması biraz da okullarda müziğin fazla ciddiye alınmamasından kaynaklanıyor. Bir de medya bu enstrümanları çalanlara ilgi göstemiyor ki yeni gelen nesil için özendirici olsun. Bu enstrümanlardan doğru dürüst bir ses çıkarmak bile bazen uzun çalışmalar istiyor. Ayrıca dünyanın her yerinde sözlü müzik yapmak çok yaygın, dolayısıyla şarkı söylerken kendi kendine "accompanie" yapabildiğin piyano özellikle gitar gibi enstrümanlar daha popüler oluyor. Her ülkenin müzik kültürü farklı mesela jazz bir zamanlar Amerika'da olduğu gibi popüler olsaydı, saksofon çalmayı merak edenlerin sayısı da artardı. Ben bir ara ders verdim. Pink Panther'de duyduğu melodi yüzünden saksofon çalmaya yönelmiş çocuklar tanıdım. Yukarıda okullardan bahsettim. İngiltere'de kızımın gittiği okuldaki öğrenci orkestrasını görseydiniz eğitim derken ne demek istediğimi daha iyi anlardınız. Okula flüt ve saksofon ile gitmek tarih, coğrafya kitabı ile gitmek kadar normal.

Şu anda devam eden bir projeniz var mı? Gelecek yıllara ait hedefleriniz nelerdir?
Şu sıralarda daha önce bahsettiğim gibi evdeki küçük stüdyomda müzik benim hobim oldu. Bu aslında benim uzun yıllar arayıp da bulamadığım bir durum. Çünkü uzun yıllar ne kadar istemediğim müziği çaldımsa o kadar daha fazla para kazandım. Yıllarca sürüp giden profesyonel müzik yaşantısından herhalde yorulmuşum. Bununla birlikte yeni besteler yazıyorum ve kaydediyorum. Hayat izin verirse bunları sevgili müzisyen arkadaşlarım ile paylaşmak, geliştirmek isterim. Jazz müziğinde paylaşmak çok önemlidir. Her müzisyen kişiselliğini ortaya koyduğu zaman müzik gelişir. Bir parça yazarsın ama beraber çalındığı zaman seni nereye götüreceğini tahmin edemezsin. Belki de jazz müziğinin gizemi budur?

Türkiye'de flüt ve saksofon dendiğinde akıllara gelen birkaç isimden birisiniz. Sizi önek alan birçok genç olduğunu biliyorum. Bu çalgılara meraklı olan gençler için tavsiyeleriniz nelerdir?
Ben bunca zaman, bugün bir müzisyenin saksofon, flüt çalmasına örnek olabilmişsem, çok mutlu olurum. İnşallah onlar bizlerden daha iyi olacaklar ki zaten yeni nesil müzisyenler bunu fazlasıyla ispatlıyor. Benim müzisyenler için tavsiyem, en çok hangi müziği çalmaktan mutlu oluyorlarsa ya da hangi tarz çalarken kendilerini daha rahat hissediyorlarsa o yolu takip etmeleri. Müzikte orijinal, yani farklı olabilmek de çok önemli. Nefesli enstrüman çalanlar bu enstrümana nefeslerini, ruhlarını verdikleri için belki de daha şanslılar. Stan Getz daha sonra Coltrane dinlerken ikisinin de çaldığı enstrümanın tenor saksofon olduğuna şaşırırsınız. Yani kendi sound'unu bulabilmek çok önemlidir.

Son olarak sizin dinlediğiniz flüt ve saksofoncular dünyada ve ülkemizde kimlerdir?
John Coltrane, jazz dinleyeceksem bu isimden vazgeçemiyorum. Sevgili üstat Tuna Ötenel'in "bir sürü adam dinliyorum, Coltrane'e dönünce işte olay bu" dediğini hatırlıyorum. Sonny Rollins, Stan Getz, Joe Handerson, Wayne Shorter bana hala büyük haz veriyor. Alto saksofonun devi Cannobal Adderly ve Michael Brecker. O keşke bu kadar genç gitmeseydi diye düşünüyorum. Joshua Redman da harika bir saksofoncu. Flütde Rahsaan Rolan Kirk, benim uzun bir süre taklit ettiğim Herbie Mann, Jeremy Steig, muhteşem Hubert Laws ilk aklıma gelenler. Türkiye'de diye sormuşsun, o zaman son yıllarda çok iyi yolda olduğunu gördüğüm Engin Recepoğulları, Yayha Dai diyebilirim, eskilerden özellikle Levent Altındağ'ın sopranosu, ülkemizde şu anda jazz saksofonu denince aklıma ilk gelenler.

Tahsin Ünüvar, mütevaziliği ve beyefendi kişiliğinin yanında benim için çok özel bir müzisyen. Gerek rock gerek pop gerekse jazz müziği açısından önemli bir müzisyen olduğunu düşünüyorum. Birçok türde yer almış ve müzik yaşamı boyunca kendisine çok güzel bir yer edinmiş bir isim. Bu röportaj sayesinde kısa bir dönem önce kaybettiğimiz Esin Afşar'ı ve Cem Karaca'yı da anmış olduk. Her müzisyene nasip olmayan farklı türlerin içerisinde yer alması benim için bir müzisyeni en araştırmaya değer kılan özelliktir. Bu röportaj ile geçmişe de bir anlamda ayna tutmuş olduk diye düşünüyorum.

Beliz Hazan
beliz.hazan@gmail.com

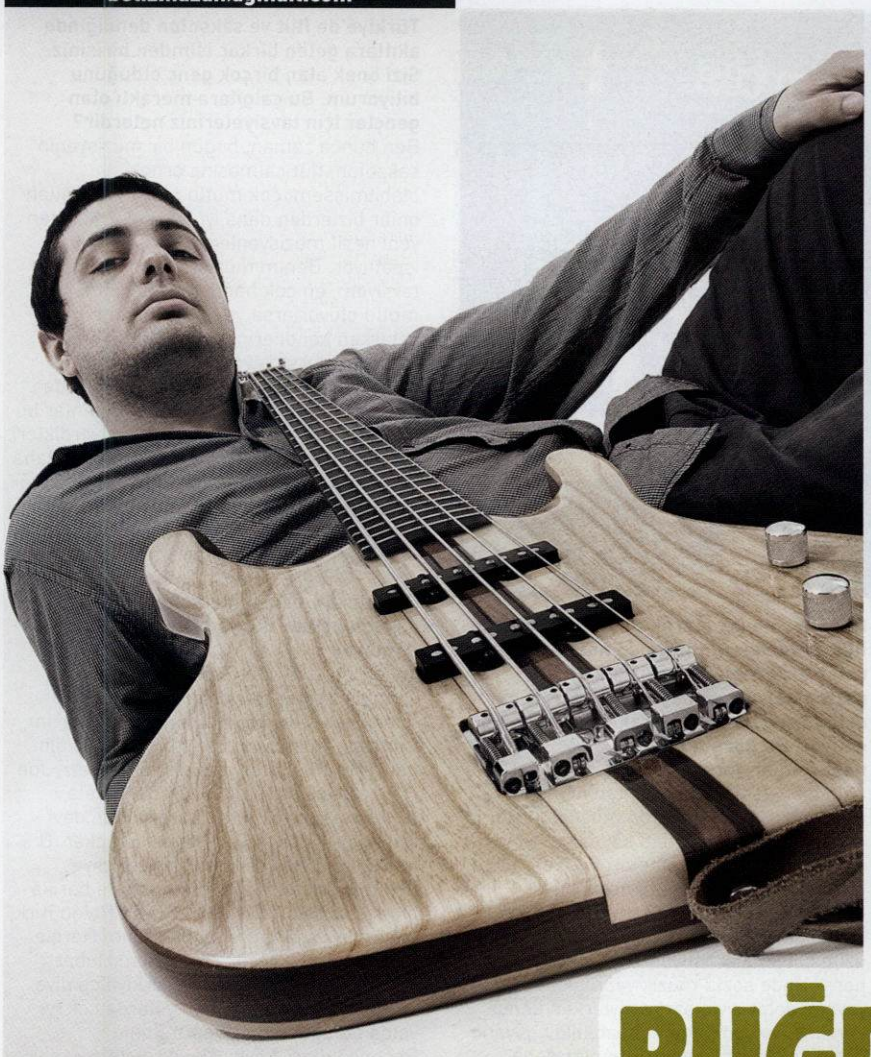

BUĞRA BALCI

Buğra Balcı, Amerika'da jazz'ın başkenti New York'ta Cuny Queens College Jazz performans bölümünde master okumakta olan geleceği parlak genç jazz müzisyenlerinden. Yaşamının yüzde 90'ını oluşturan bas gitarı onun adeta bir parçası. Amerika yaşamının deli dolu temposunda ancak maille yapabildiğimiz bu röportajda kendi ağzından cevapladığı sorularımızı sizinle paylaşmak istiyorum. İyi okumalar.

Merhaba Buğra. Bu genç yaşına rağmen bugüne kadar çeşitli müzik okullarından burs alarak önemli başarılara imza attınız (Italy Siena Jazz 2007, Yamaha All Star Band Bass Gitar Ödülü 2008, Berklee College of Music 2009, Western Oregon University, The Collective School of Music 2010, Modern Music Academy bursları ve New Hampshire Bass Festival 2010 birinciliği). Asıl bu bursları almanda katkısı olan gizli kahramanlar vardır mutlaka (bu bazen bir CD, bazen bir öğretmen, bazen de aileden biri olur). Yaşamınızdaki bu başarıların arkasındaki gizli kahramanlar kimler?

İnanıyorum ki eğer ortada az da olsa bir başarı varsa bunu doğuran güç kaynağını tek bir merkez yerine birçok farklı kişi ve yaşanan kesitlerden alıyordur. Geriye dönüp her baktığımda beni ve sanata bakış açımı değiştiren, geliştiren çok güçlü dopdolu geçen zamanların yanında - o zamanlar farkına varamadığım- sihirli bir yanı olan o dikkat bile edemediğim çok küçük, birbiriyle ilintisiz, tek renkli, zayıf, ucundan dahi yakalaması zor olan saf anların aslında iç dünyamı besleyen vazgeçilmez parçacıkları oluşturduğunu şimdi yeni anlıyorum. Eskiye dönünce kendimi kayıt tuşu basılı kalmış bir kamera gibi hissederim. Yaşadıklarını anı sandığında toplayan biriyim. Fakat bu kapağı ardına kadar açık bir sandık. Böylece dilediğim zaman çağrışımlarla tekrar o günlere gidip ihtiyacım olanı alıp kullanabiliyorum. Tabi ki aklımın zindanlarına kapattığım herkes gibi ben de birçok motivemi yıkabilecek zamanlar geçirdim. Sanatçının başından geçen kötü şeylerin ona ilham verdiğini duymuşuzdur, görmüşüzdür, okumuşuzdur. Elbette onları da çalacağız, besteleyeceğiz, yazacağız, çizeceğiz çünkü yaşanmışlığın gücü yaratıcılığı tetikliyor. Hayatı zor anlarla geçen klasik müzik bestecileri veya jazz müzisyenleri veya ressamlar veya yazarlar ya da diğer sanat türlerinde büyük başarılara imza atmış insanlar var. Ama tamamen bu bölümünden beslenen sanat yapıtlarının karanlık ve yaratım süresince yaratıcının üzerinde duygusal bir ağırlık oluşturduğunu -asıl bu cümleyi yazmamdaki neden birçok genç müzisyenin buna fazlaca takılıp motivelerinin azaldığını gözlemliyorum... Bu sebeple yaşamımdaki güzel anları anıya çevirip biriktirmeye çalışıyorum. Geçmişe saplantılı biri olduğum sanılmasın. Asla. Sadece yaşadıklarımızı, düşündüklerimizi, hissettiklerimizi çaldığımıza inanıyorum. İyi bir müzisyeni ortaya çıkartan yaratıcı süreç ve çalışma motivesi kalbimi adadığım meselelerden ilk ikisidir.

Ben şanslılardanım. Annem Şirin Balcı ve babam Mehmet Balcı bana müzik yaşantım boyunca her zaman destek olmuşlardır (onların emeklerini ve bana olan inançlarını asla görmezlikten gelemem. Her zaman teşekkürü bir borç bilirim). Fakat üzülerek yazıyorum ki maddi şartlar yüzünden Türkiye'deki müziğe yeni başlayanlar iyi bir enstrümanı edinmekte zorluk yaşayabiliyorlar. Doğru sesleri çıkartan iyi bir enstrümanın bir müzisyenin hayatında ne denli ciddi bir gereksinim olduğunu biliriz. Enstrümanı edindikten sonra ise bir sonraki çok daha çetrefilli olan teknik çalışma ve teorik bilgi edinme dönemi başlar. Bir eğitmene ihtiyaç duyulur. Mecburiyetten piyasada çalan, adını duyduğunuz birinden ders almak isteyebilirsiniz. Ama yanlış bir eğitimen seçimi çok zaman kaybettirecektir. Konuya gerçekten hakim birini bulamazsanız da benim gibi bas gitarla bir odada kendi kendinize çalışmaya başlarsınız. Çünkü sahnede olmak, iyi müzisyenlerle çalmak, birilerinin sizi dinlemesini, iyi müzisyenlerin övmesini (bir çeşit feedback), bir grupla tura çıkmayı, kayıtlarda çalmayı daha da önemlisi kendinizi bu yolla, müzikle anlatmak istersiniz. Ailemde müzisyen yok ve bas gitar çalmak istediğimde etrafımda müzikal birikimine güvenebileceğim herhangi birisi de yoktu. Elimde Türkçe bir jazz armonisi kitabı, Berklee'de okutulan bir bas metodu (bu arada o sıralar İngilizce bilmiyordum) ve Bach'ın solo çello için yazdığı suitleri vardı. Gelecek yıllar gösterecekti ki piyano çalmayı kendi kendime öğrendiğim gibi bas gitarı da kendim öğrenmek zorunda kalacaktım. Ancak orta okuldaki bir arkadaşımdan edindiğim bir kitap sayesinde bas gitardaki notaların portedeki (dizekteki) yerlerini keşfedebilmiştim. Düşünsenize çalmak, çok iyi çalmak diğer müzisyenlerin arasına girmek istiyorsunuz ama güvenebileceğiniz bir bas gitar eğitmeniniz yok. İşte bu noktada hergün saatlerce odanızda müzik dinleyip, çalışıp daha doğrusu çalışmaya çalışıp hayallere kapılıyorsunuz. Gözünüzün önüne renkli sahneler, farklı şehirler, ülkeler, alkışlayan dinleyiciler, müzikle kendi derinlerimize ineceğimiz (ki kendimizi gerçekten tanımak adına yapılabilecek değerli yollardan biridir)

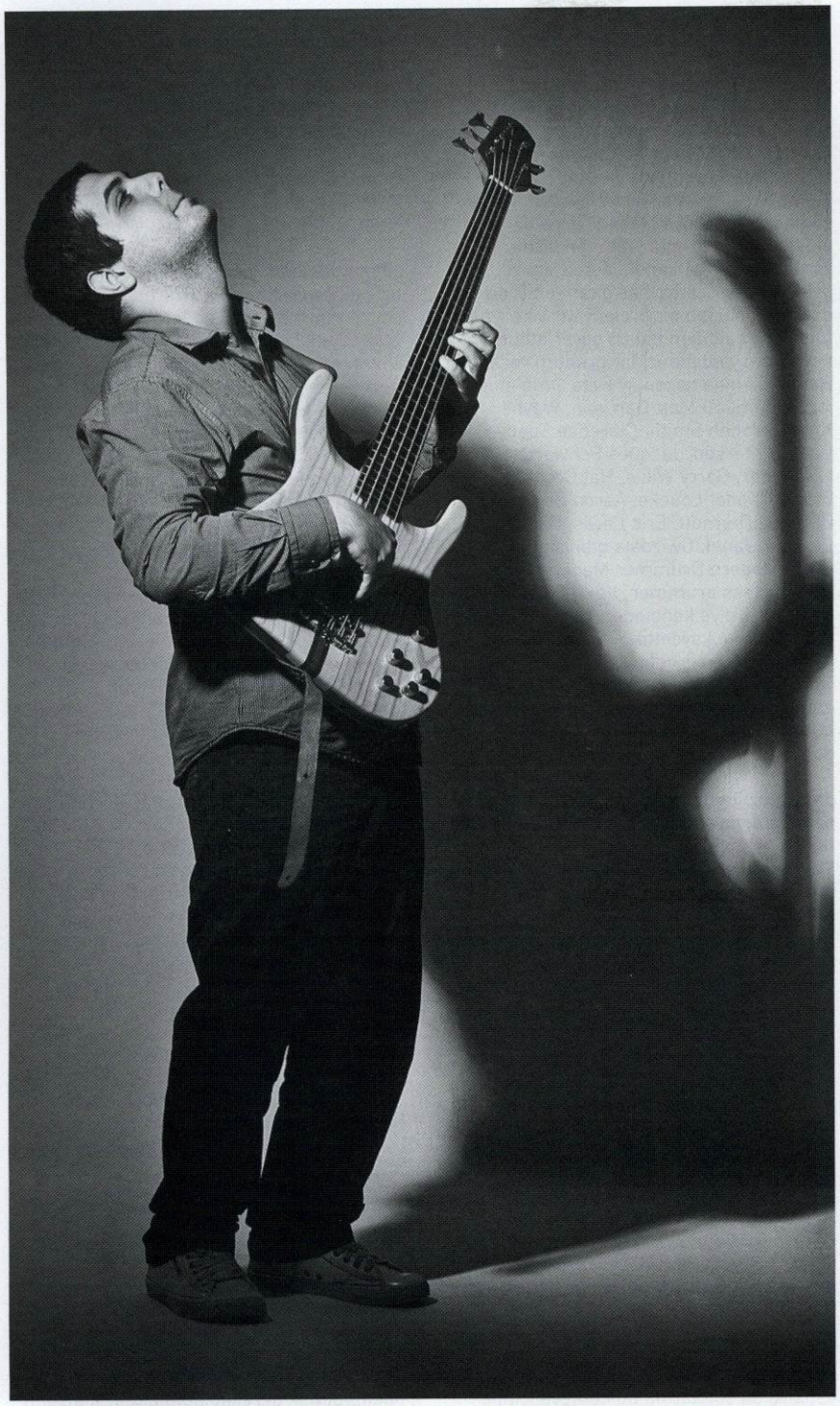

kısaca yaşayacağınız güzel anlar gelir, gelmelidir de. Bu motivasyon bizi biz eden şeylerdendir.
Lise bire geçtiğimde gittiğim bir konserde Murat Ejder'le tanışmıştım. İstanbul'da yaşadığı için çok sık karşılaşamasak, uzaktan da olsa her zaman yardım etmiş, bana inanmıştır. Umuyorum ki bu inancını hiçbir zaman boşa çıkartmamışımdır. Lise birinci sınıfa devam ederken bir akşam annem elinde bir çift CD ile odama girdi. Bana hediye olarak bir bascının albümünü almak istediğini ve satıcının bu albümü önerdiğini söyledi. Elinde tuttuğu Jaco Pastorius'un iki CD'lik "Jaco Pastorius in New York" albümüydü. İlk kez işte o anda Jaco Pastorius ile tanıştım. Tahmin edileceği üzere hemen dinlemeye başladım ve birkez daha bas çalarak yaşamı keşfetmem gerektiğini anladım. Bu hayatımdaki en güçlü, en keskin dönüm noktalarından biridir. O iki CD'yi yıllarca dinledim, hala da arada dinlerim. Basa olan tutkumu bir kat daha alevlendirmiştir. Sonraki zamanlarda ilk transcriptionlarıma başlamıştım. Soloları ve eşlikleri dinleyerek birebir çıkartıyordum (şimdilerde bas gitarla çaldıklarımı dinlediğinizde her ne kadar kendi sesimi bulma yolunda olsam da biraz dikkat edince rahatlıkla Jaco Pastorius'un izlerine rastlayabilirsiniz). Lise üçe kadar kaynaklarımı, dinlediklerimi elimden geldiğince çoğalttım fakat basla çalıştıklarım -açıkça söylemliyim ki- armoni ve dizisel analizlerden uzak ağırlıklı olarak teknik üzerineydi. Lise sona geldiğimde bu teknik beceri işe yaramış olacak ki artık "piyasa"ya girmiş çeşitli gruplarda çalmaya başlamıştım. Fakat içimdeki gelişme, iyi müzik yapma ihtiyacı hiç bitmedi. İlkokulda gittiğim solfej derslerinden sonra ve 1998'te Hüseyin Çebi'yle çalışmaya devam etmemin ardından 2005'te Dokuz Eylül Güzel Sanatlar Fakültesi müzik bölümüne girip Esin Durmaz'la piyano çalışıncaya kadar başka herhangi bir eğitmenim olmadı. Bunun eksikliğini hissettim. Esin Durmaz'la Bach'tan Chopin'e uzanan bir klasik piyano eğitimi yaşadım. Piyanoya olan hakimiyetim arttıkça jazz armonisi üzerine daha verimli çalışabilmeye başladım. Önceden yazılmış transcriptionlarla veya bebop scales... vs veya armonik analizlerin anlatıldığı kitaplarla jazz müziğin teorisine bir adım atmış oldum. Böylece bas çalmam da gelişme gösterdi. Adım duyuldukça daha fazla grupla çalmaya başladım. Birçok şehirde, çeşitli müzisyenlerle çalma fırsatım oldu. Ama çaldığım müzikler artık beni tatmin etmemeye başladığında jazz müziğin kendimi anlatmamda en büyük araç olduğuna karar verdim (asla diğer müzik türlerini aşağıladığım sanılmasın. İyi yapıldığında bütün müzikler güzeldir). Fakat jazz müziğin benim kendimi tamamen yansıtabildiğime inandığım müzik türü olduğa karar vermiştim. Bir sene sonra 2006'da Kürşat And'la tanıştım ve kontrabas çalımı, jazz müziğini anlama başlıkları altında eğitimim devam etti. Kürşat And kontrabas tekniğinin yanında özellikle doğru swing feeling'ini, estetiğini anlamamı ve traditional jazz'ın doğasıyla ilgili birçok bilgi edinmemi-ki bence modern akımı algılamam için bu ilk basamaktır-, zihnimi (jazz müziğine) açmamı sağladı. Elde ettiğim burslara onun katkısı çok. Ona ne kadar teşekkür etsem azdır.
Tüm bunlar olurken "estetiğin" ne kadar önemli ve kilit bir nokta olduğunu kavrıyordum. Teknik bakımdan çok hızlı çalabilirsiniz. Düzenli etüt yapan bir müzisyen doğru şekilde çalışırsa hızlı, çok hızlı çalmaması için hiçbir sebep yok. Fakat tekniğin tuzaklarına düşmemek gerek. Yeterince çalışan bir müzisyen teknik açıdan mükemmelliğe ulaşabilir. Ama çaldıkları tutarlılık, feeling, yaratıcılık, estetik, armoni ve kompozisyon yönünden yetersizse ortaya çıkan müzik ruh ve zihin ürünü olmaktan çıkar, sadece kaslarla icra edilen, sanatsallıktan yoksun ve geleceğe kalma gücüne erişememiş, sürekli kendini tekrar eden kısır bir müziğe dönüşür. Tekniğe önem vermemeliyiz de demiyorum. En basit haliyle anlatmak gerekirse; onu duygularımızı ve düşüncelerimizi enstrümanımızla yansıtırken bir araç niteliğinde kullanmalıyız. Tekniğimiz ne kadar iyi olursa kendimizi, müzikal fikirlerimizi o denli net yansıtabiliriz...
2005'te estetik anlayışımı geliştirmek ve sanatı biraz daha derinlemesine anlayabilmek için resim sanatıyla ilgilenmeye başladım. -İyi resim yapamam- fakat iyi bir resimde olması gerekenlerle ilgili bilgi toplamaya, resim sanatındaki dönemleri incelemeye, resim sergilerine gitmeye başladım. Birbirinden farklı

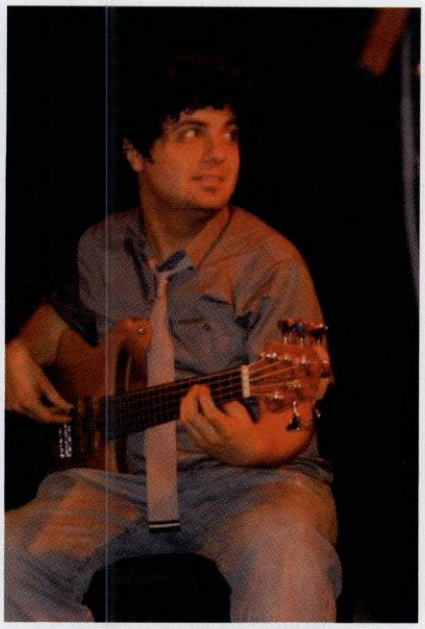

akımlar arasından sürrealizm, empresyonizm ve ekspresyonizm çok ilgimi çekmişti. Okudukça, öğrendikçe resimle müziğin bazı anlarda kesiştiğini de gördüm. Büyük bestecilerden Debussy ve Ravel'in empresyonist ressam Claude Monet'ten etkilenmesi, 12 ton müziğinin öncüsü Schoenberg'in resimle yakından ilgilenmesi, ekspresyonist ressamların sergilerine katılması ve benzer örnekler iki farklı sanat çeşidinin nasıl birbirini etkileyebilceğini açıklıyordu... Resim sanatı hakkında bilgi edindikçe müziğe bakış açım da değişmeye başladı. Bu bağlamda son olarak İzmir'de resim öğretmenliği yapan sayın Didem Konya'ya sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Bu başarılar peşi sıra gelerek anladığımız kadarıyla eğitim oklarını Amerika'ya çevirmiş. Asıl can alıcı nokta olan dünyanın jazz başkenti New York'ta böyle güzel bir deneyimi yaşıyor olmanız. Bize gerek okumakta olduğunuz Queens College Jazz Performance master bölümünden gerekse profesyonel müzik yaşamınızdan bahseder misiniz?

Bildiklerimi paylaşmayı seviyorum. Hem zamanında ihtiyaç duyduğum fakat bulamadığım şimdi daha da benimseyerek bunu (severek) misyon edindiğim hem de paylaştıkça bilgilerin pekiştiğine inandığım için aklımda (ilerde) hep bir öğretim üyesi olma fikri, aynı zamanda akademik bir gelecek ve jazz müziği daha ayrıntılı anlamak için master yapma düşüncesi lisans okurken zaten vardı. Queens College (ben henüz Türkiye'deyken) takip ettiğim isimleri barındırdığı için hakkında tereddüt etmeden sınavına girdiğim bir okul. Şu an David Berkman'la reharmonization, Antonio Hart'la advanced jazz improvisation, (Jack DeJohnette, Art Blakey & The Jazz Messengers, Dizzy Gillespie, Greg Osby, Ravi Coltrane ve daha fazla ismin albümlerinden tanıdığımız bunların haricinde 11 adet kendi kişisel albümü olan) Lonnie Plaxico ile bas çalışıyorum. Özellikle piyano transcriptioni ve sürekli verilen reharmonization ödevlerinin geliştirici yanını yadsıyamam. Açıkçası bu süreçten zevk alıyorum... New York'a geldiğimden bu yana çeşitli müzisyenlerle (Michael Kihn, Bob Quaranta, Robert Schoosleitner, Christian Mendoza, Kim Plainfield, Christian Almiron, Sebastiano Ragusa, Ian Rapien, Sebastien Ammann gibi...) çeşitli yerlerde kayıt ve konser deneyimleri yaşadım. Şu sıralar Geo Progulakis ve Ömercan Şakar'la çalmaya devam ediyorum. Bazı zamanlar bu trioya Maya Sharpe da ekleniyor. Bu grupla jazz standartlarını yorumluyoruz ve kendi bestelerimizi çalıyoruz. Ayrıca bir bas gitar ve bir de davuldan oluşan bir projem var ve bir de funk-pop çaldığım (şu an cover albümünün kayıtlarını yaptığımız) bir grubum var... Bunun dışında geçen ay Pete Jung'ın ilk jazz albümünü Matt Garrison, Wayne Krantz, Jonah Smith, Clarence Spady, Lucky Peterson, Jacques Schwartz-Bart, Nir Felder, Garry Willis, Hal Crook, Bill Frisell, Lionel Loueke, Aaron Goldberg, Chris McDermott, Eric Lewis, Damian Erskine, Janek Gwizdala gibi isimlerle çalan Modern Drummer Magazine'nin "world class drummer" ve "a true innovator" diye kendinden bahsettiği Marko Djordjevic ile kaydettik. Benim için 25 yaşında böyle bir deneyimi yaşamak onur verici. Albüm şu an ses mühendislerinin elinde mix aşamasında. Bir, iki ay içinde bütün işlemlerin bitmiş olacağını düşünüyoruz.

Jazz müziğinde daha çok klasik jazz'ı mı tercih ediyorsunuz modern jazz'ı mı? Bu iki tür arasında keskin bir ayırım var mı? Tercihiniz doğrultusunda çaldığınız parçaları belirlerken nelere dikkat ediyorsunuz?

Çok güzel bir soru ve oldukça açıklaması zor benim için. Çünkü modern jazz ve geleneksel jazz arasındaki belirgin farkları açıklamam için Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Bud Powell, Thelonious Monk, Miles Davis, Art Blakey, Sonny Rollins, John Coltrane, Charles Mingus, Ornette Coleman'dan John McLaughlin, Joe Zawinul ve daha saymadığım birçok isme, bununla beraber günümüz müzisyenlerinin müziği taşıdıkları, şu an hala taşıyor oldukları platforma derinlemesine bir göz atmak gerekir... Benim tercihime gelecek olursak traditional jazz veya fusion veya diğer jazz türlerini çalarken veya bir isim koymadan şöyle diyelim müzikle yolculuk ederken öncelikle beraber çaldığım müzisyenlerle olan uyumu, o anki müziğin ne istediğini düşünürüm. Sonra ise kontrabas veya bas gitar çalma sırasında eşlik ya da sololarımı bu çerçeve içinde gerçekleştiririm. Ama kişisel fikrim yenilikten, kendi dünyamın sınırlarını zorlamaktan yanadır. Bu biraz da seçim meselesi. Eğer X kişisinin anlayışı beğeniliyor diye iç sesimi dinlemeyi değil de X kişisi ve X kişisinin/X kişilerini sevenlerin gözünden yaşamı+müziği algılamayı seçersem bence bu kendime yapabileceğim en büyük saygısızlıktır (bu arada X'i sevenlere ve X müzisyenlerine asla bir ironik gönderme yapmıyorum. Dediğim gibi seçim meselesi. Saygı duyarım). Çünkü her zaman gelişim ve geleceğe kalmak benim için önemini korumuştur, koruyacaktır. Elbette büyük resmi bozmadan, olabildiğince tutarlı olmak ve estetiğe sadık kalmak koşuluyla...

Etkilendiğiniz sanatçılarda en çok dikkat ettiğiniz özellikler ya da kendinize model olarak aldığınız etkenler var mı?

Açıkça söylemeliyim ki "Model aldığım etkenler" deyince aklıma hemen bas sanatçıları gelmiyor. İlk anda Marquez, Gogol, Dostoyevski, Nabokov, Larkin, Cabrera, Stern, Flaubert, Dali, Monet, Cezanne, Van Gogh, Russell, Munch, Kokoschka, Picasso gibi isimler parıldadı zihnimde. Artık biliyoruz ki her sanat türü bir bakış açısına ihtiyaç duyar. Bu bakış açısının hemen arkasından bakan sanatçı yaşamı algıladığı şekilde bize yansıtırken seçimler yapmak zorundadır. Konu müzikse, müzisyenin hayatı ve kendi iç dünyasını ele alış şekli ve bu ikisi arasındaki itişme bize onun üslubunu gösterir. Müzik notaları seçme ve yerleştirme sanatıdır. Müzisyen de tıpkı ressamlarda, yazarlarda olduğu gibi biçimleri kendi üslubuna göre değiştirir, kişiselleştirir. İşte tam bu noktada etkilendiğim sanatçıları düşününce - ki sadece müzisyen ya da özellikle jazz müzisyeni değil- onlarda beni etkileyen şeyin üslup olduğunu görüyorum. Onlardan öğrenmeye çalıştığım şey de bu, yani üslupları. -Gerçekten- ne demek istediklerini anlamaya çalışıyorum. Ancak bu sayede onların gölgesinden kurtulup kendi üslubum, sanatım için ilham alabileceğimi, sanatta tutarlı bir zemine kavuşabilceğimi savunurum. Tabii ben bir müzisyenim yani yazar kelime işçisidir ben de nota. Bu nedenle özellikle eğer şu sıralar dinlediğim müzisyenleri sorarsanız; Scirabin, Ravel, Debussy, Chopin, Bach, Stravinsky, Bartok, Schoenberg, Rahmaninov, Prokofiev, Kenny Garret, David Binney, Brad Mehldau, John Scofield, David Liebman, Danilo Perez, Patitucci, Miroslav Vitous, Adam Rogers, Alan Pasqua, Mark Turner, Chris Potter, Keith Jarret, Brain Blade ve Dan Weiss'ın yer aldığı müzikler, Edward Simon, John Coltrane, Joe Lovano, Joey Calderazzo, Matthew Garrison gibi ve şu an buraya yazmadığım birçok isim sayabilirim. Müziklerinde kendi feeling'ini, dinamiğini, akışkanlığını bulmuş müzisyenleri dinlemeye seviyorum. Ancak bu sayede kendi iç sesimi ve kendi üslubumu besleyebileceğim kanısındayım.

Türkiye'deki gençlere jazz eğitimi açısından ufuklarını açabilecek önerileriniz var mı?

Öncelikle enstrümanı tanımak ve ona hakim olmak gerekir. Çünkü teorik açıdan bildiklerimizi/kendimizi müzikal anlamda verimli bir şekilde yansıtabilmek, dinleyicilere ve beraber çaldığımız müzisyenlere aktarabilmek için enstrümana hakim olunmalı. Tekniğiniz sizi sınırlandırmamalı. Şöyle derler; spor gibi düzenli etüt yapıldığında performans artışı sağlanır. Sabırlı ve inançlı olunmalı. Bilindiği gibi yeni başlayanlar için sıkıcı ve aşılması zor bir süreç gibi görünür, kimileri için öyledir de. Fakat tıpkı insan ilişkileri gibi biz bu durumu ne denli problem haline getirirsek o, o denli probleme dönüşür ve azalan motivasyonla beraber disiplinsizliği getirir. Bu da içinden çıkılması güç bir kısır döngü halini alır. Mümkün olduğunca zevk almaya, çalışmanızı eğlenceli kılmaya

gayret edin. Merak etmeyin siz enstrümanla zaman geçirdikçe o da size olumlu yanıtlar verecektir. Kendinize inanın. Çünkü hayatınız boyunca bir odada etüt yapmayacaksınız. Birgün çalıştığınız odadan çıkıp birçok sahnede ve birçok müzisyenle çalacaksınız. Unutmayın "kişinin 'geleceğe' dönük umutları şimdiki gücünün kaynağıdır" demiş Maxwel. Teknik çalışmaların yanında armoniye, duyuş aralığını genişletmeye de ağırlık verilmeli. Hızlı çalabilirsiniz, zamanlamanız çok yerinde olabilir ama armoni açısından yeterli donanıma, güçlü melodik yapılara sahip değilseniz çaldıklarınızın sanatsal bir değeri de olmayacaktır. Müzik tarihine bakınca çok hızlı çalmayan ama müziğiyle çok şey anlatan tarihe geçmiş müzisyenleri görebilirsiniz. "Evet" ben de müziğimde hızlı cümlelere yer veriyorum. Çünkü şu an böyle hissediyorum. Ama çok hızlı çalmak bir zorunluluk da değildir. Eğer yeterli donanıma ve sanatsallığa erişirseniz siz de gelecekte tıpkı o büyük sanatçılar gibi anılabilirsiniz. Armoni çok derin ve zaman isteyen bir konu fakat substitute, passing chords, secondary dominant, modal interchange gibi temel öğelerle ilgili konulara piyano üzerinde çalışmaya başlayabilirsiniz. Üstünde çalıştıkça eksiklerinizle karşılaşıp tamamlayabilir veya yeni başlıklara geçebilirsiniz. Nitelikli müzik dinlemeye önem verin. İyi müzik nedir? Sanatsal olduğuna inandığınız veya bu konuda (gerçekten) yeterliliğine inandığınız birinin/birilerinin önerdiği her müziği dinleyip ufkunuzu genişletmeye çalışın (dinlediklerinize dönüşmeyin). Dinlediklerniz yaratıcılığınızı ve duyuş algılayışınızı geliştirecektir. Eski dönemler, yeni anlayışlar, klasik ya da jazz... Hayal gücünüzün sınırlarını zorlayın. Elbette fazlaca ayrıntılı bir period, örnek vermem gerekirse transcription yapın (tabi ki eğer bas çalıyorsanız bas çalanlara öncelik verebilirsiniz. Ama benim asıl vurgulamak istediğim ufkunuzu genişletmek, ileriyi hayal edebilmek için sadece bas sanatçılarını değil. Üflemeli, tuşlu Herhangi bir enstrüman olabilir). Eğer ilk başlarda dinleyerek yapmak zor oluyorsa önceden yazılmışları çalışın, müzikteki sürekliliği/dinamiği sağlayan şeyleri, eskiyi ve yeniyi araştırın, feeling'inizi geliştirin, sergilere gidin, gezin, okuyun, izleyin, estetiğin peşine düşün, duymaya çalışın. Size ilham kaynağı olabilecek parçacıkları hayatın içinden çekip alın. Çünkü hayal gücünüzün sınırları müzisyenliğinizin de sınırlarıdır.

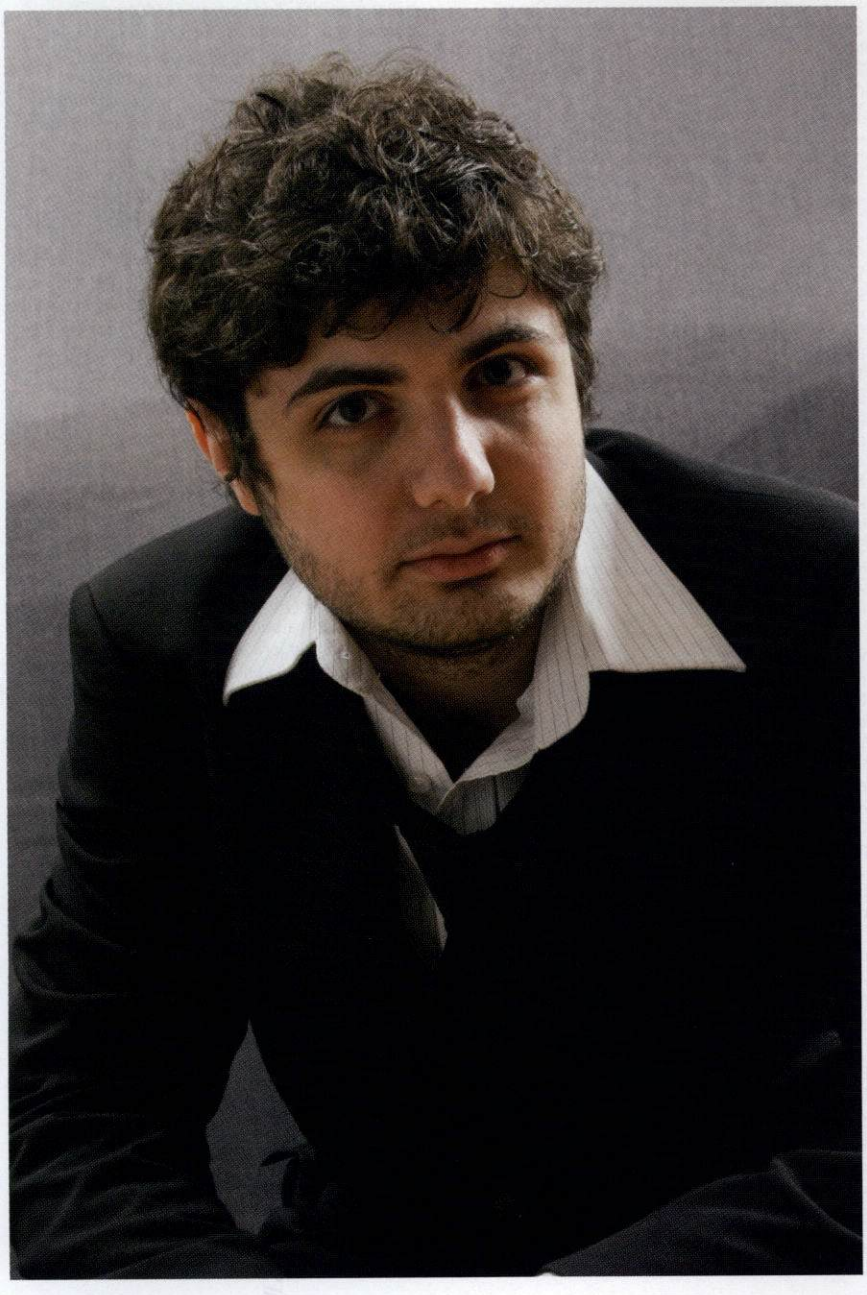

Biliyorum iyi bir müzisyen olmak için çok çalışmak gerekir (ben de dinliyorum, algılarımı her geçen gün biraz daha kuvvetlendirmeye çalışıyorum ve hayatım boyunca da böyle devam edecek. Çünkü çok klişe gibi gelebilir ama müziğin bir sonu yok. Bu tamamen sizin hayal gücünüze ve farkındalığınıza bağlı). Çok çalışmak bazıları için iç çatışması yaşamayı getirebilir. Sizi anlıyorum; kırılganlıkları, kızgınlığı, hayalleri, tutkusu ve neşesiyle birçok safhadan geçen çalan, besteleyen sanatçının aslında tek sorunu/isteği yarattığı ürünün onu anlayacak en azından anlamaya çalışacak birileri tarafından fark edilmesidir. Eğer istediğiniz buysa merak etmeyin, siz yeterince iyi olunca o da gerçekleşir. İnancınızı asla kaybetmeyin.

Bu doğrultuda bir proje oluştursanız nasıl bir proje hazırlardınız?

Gelişim için ne yapılması gerekiyorsa bunun içinde olmayı çok isterim. Bununla ilgili internetten bana danışan müzisyenlerin taleplerini oldukça dikkate alıyorum. Ayrıca çok saygı duyduğum Lonnie Plaxico'nun bas metodu yazmam gerektiğini önermesinden sonra bir içerik listesi hazırladım. Zaman isteyen bir durum. Metodun bir iki sene içinde bitmesini umuyorum.

Gelecekte sizi nerede göreceğiz? Hangi müzisyenlerle çalmak istersiniz?

Uzak gelecekte (öncelikle yani burdaki master bitince ve daha da evrenin, müziğin sınır tanımaz bilincine bir adım daha yaklaşıp - ki asla bitmeyen bir serüven) bir müzik okulu ya da workshoplar aracılığıyla yeni nesil müzisyenlerle bildiklerimi, deneyimlerimi paylaşarak onların gelişimine yardımcı olmak, onların müziğe, sanata duyularını açmalarını farkındalıklarını arttırmayı, bunu özellikle kendi ülkemde gerçekleştirmek isterim. Avrupa ve Amerika için değil ama - şimdilerde - Türkiye'de buna daha çok ihtiyaç var. Tabi zaman uzamının içinde seyrederken karşıma neler çıkacak onu şimdiden bilmek imkansız. Yakın gelecekteyse Kaliforniya'daki bir jazz kampında eğitmenlik yapmak için çağrılmıştım. Şu an görüşmeler sürüyor. Eğer karşılıklı ortak bir karara varabilirsek önümüzdeki yaz orada olacağım ya da New Hampshire bas festivalinde (kesinleşince ilgilenenler için internetteki sayfamda detayları paylaşacağım). New York'ta beraber çalmak istediğim isimler ise, projeler gerçekleştikçe internetteki müzik sayfama ekleyeceğim. Sürpriz olsun. Ama çalmak istediğim müzisyenlerin arasından spesifik bir isim vermem gerekirse, o isim elbette fazlaca saygı duyduğum sınırların ötesindeki Aydın Esen'dir. Çok ileride, çok özel bir müzisyen. Bir gün onunla birlikte çalmayı çok isterim.

Jazz Dergisi'ne ve Beliz Hazan'a çok teşekkür ederim.

Bilge Himam
bilgeshim@gmail.com

Senih Gölpınar ile Geçmişten Günümüze Bir Jazz Sohbeti

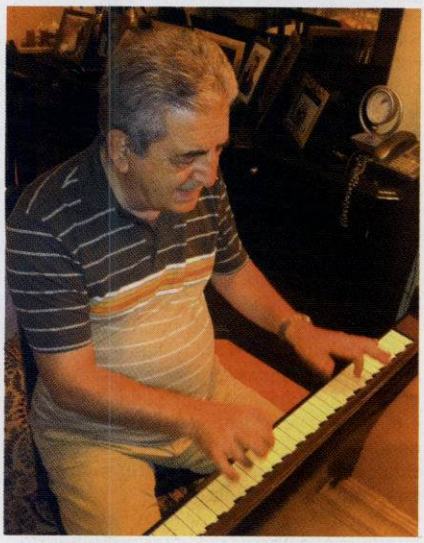

26 Ocak 1945 yılında İstanbul' da doğan Senih Gölpınar, profesyonel olarak jazz ile ilgilenmeye 1964 yılında başladı. 1999 yılında, en yakın arkadaşı olan Topkapı Orkestrası şefi, piyanist Ertuğrul Çayıroğlu'nu kaybedene kadar, profesyonel olarak devam etti. Bu orkestra ile birçok programlar yaptı.

Müziğe başlama hikâyesini sorduğumuzda şu şekilde cevap veriyor: "4 yaşında gaz tenekeleri ile davul çalmaya başladım. Tahta kaşıklar baget görevi yapıyordu. Evde devamlı müzik dinlenir, halam ud ve akordeon çalardı. Her tür müzik ayrım yapılmadan tek kaynak olan TRT Radyolarından dinlenirdi. 1958-1963 yılları arası teyp bantları aracılığı ile jazz müziği ile tanıştım. Bu konuda mahallemizin çocuğu ve komşumuz, sevgili Ömür Göksel'in katkıları çok büyüktür.

Senih Gölpınar daha sonra bu konuya ilgisini eğitimle pekiştirmeyi ihmal etmedi ve 1964 yılında İstanbul Belediye Konservaturi'na Tiyatro ve Şan bölümünü kazanarak girmiştir. 2 yıl sonra, profesyonel olarak Ankara ve İzmir gibi kentlere orkestralara giderek sahne tecrübesi kazandı.

Senih Gölpınar kendisinin jazz ile ilgilenme sürecini şu şekilde aktarıyor; " Elvis Presley ve Rock'n Roll modası Ray Charles'ın blues'ları hafif hafif Frank Sinatra ve Tony Bennett'i kulaklara sokmaya başladı. Ella Fitzgerald ve Louis Armstrong, jazz'ın başköşeye kurulmasına büyük katkı yaptılar. Orkestralarda davul çalıp şarkı söylemeye başladığım dönemde, gece kulüplerinde jazz çalınması halk tarafından beğeni ile karşılanmaktaydı. Çocukken gaz tenekesi çalarak başlayan ritim merakım jazz sayesinde gelişti. O yıllarda şarkıcılık sahnede artistik şovlarla yapılmaktaydı. Türkiye'nin en büyük orkestralarında solist olarak 1966 yılından itibaren çalışmaya başladım. Zamanın en ünlü orkestrası Müfit Kiper ile ve daha sonra Faruk Akel Orkestrası ile çalıştım. İlk çalıştığım, o zamanın ünlü "Çatı" isimli lokalinde kombo yapan İlham Gencer hocamdı. Daha sonra İlhan Feyman ve Onay Ongan jazz triosunda solist ve jazz ve pop şarkıcısı olarak yer aldım. TRT Televizyonu'nda program yapan Erol Pekcan'ın daveti üzerine 1976- 1980 yılları arasında canlı yayınlanan ve jazz parçalarından oluşan programlar yaptım".

12 yıl boyunca profesyonel olarak dans müziği ve pop müzik alanlarında başladığı şarkıcılığa ballad ve jazz türü ile devam eden Senih Gölpınar, genelde Frank Sinatra ve Tony Bennett, Tom Jones gibi devlerin parçalarını seslendirdi. O dönemin adlarından biri olan Erol Pekcan ile Büyük Ankara Oteli, Faruk Akel ile Foliesbergere- Taksim, İlhan Feyman ile Set Cafe- Ankara, İlham Gencer ile "Çatı" lokallerinde çalıştı. Ayrıca TRT' de Pazar günleri yayınlanan program kapsamında jazz performansı programları yaptı.

Kendisi, son elli yılda, jazz müziğini ve bu müziğin Türkiye'deki gelişimini nasıl bulduğu konusuna şu şekilde değiniyor; "Türkiye'de jazz'ın son elli yılına büyük emekleri geçen sanatçıların bazıları Süheyl Denizci, İsmet Sıral, Metin ve Melih Gürel Kardeşler, Tuna Ötenel, Erol Pekcan, Altan İrtel, Eray Turgay, Aydemir Mete, Selçuk Sun, Nejat Cendeli, Kerem Görsev, Tuluyhan Uğurlu, Atilla Şereftuğ, Mehmet Ceyhan, Salim Ağırbaş, Turhan Eteke, Tuncer Tanyol, Ali Çetinkaya, Emin Fındıkoğlu olarak düşünülebilir. Bu isimler, çalıştıkları lokallerde repertuarlarının arasına mutlaka jazz parçası serpiştirirler ve jazz'ın sevilmesini, yaşamasını sağlarlardı.

Jazz Türkiye'de artık azımsanmayacak sayıda ve çok kaliteli bir dinleyici altyapısına sahip. Bu gelişmeler bana göre, Türkiye standartları üzerinde bir popülariteyi işaret ediyor. Kerem Görsev kendini jazz'a adamış bir isim. Neşet Ruacan kendini her konuda çok iyi yetiştirdi. Tuluyhan Uğurlu modern jazz'ın temsilcisi sayılmalıdır. Trompetçi İmer Demirer ise uluslar arası düzeyde bir değerimizdir. Yabancı sanatçılardan Herbie Hancock piyanoda bir ekol oluşturdu. Miles Davis ile oluşturdukları "Blue Note", jazz dünyasına imzasını koydu. Eskilerden kalma büyük orkestralar artık pek fazla yaşayamıyorlar. Duke Ellington, Glenn Miller, Sten Kenton gibi bol nefesli orkestralar yerine kombolar (piyano, bas, davul) gece kulüplerinde ve festivallerde belki de daha ekonomik olduğu için, yer alıyorlar".

Yaşadığı döeneme ait jazz şarkıcılarına ve müzisyenlerine ait ilginç anılara değinen Gölpınar bize bazı renkli anıları anlattı; "Jazz sanatçıları özel hayatlarında ilginç insanlardır. Yaratıcıdırlar, tabuları yoktur. Her olaya toleranslı yaklaşırlar ancak benimsedikleri jazz ekolünün dışındaki gelişmelere pek katılmazlar. Her jazz'cının bir idolü vardır ve vazgeçilmezdir. Örneğin ünlü piyanist İlham Gencer, anneden piyanist olmasına rağmen nota kullanmaz ve absolit kulağına güvenerek "West Side Story" filminden çıkar çıkmaz piyanosunun başına oturup, tüm film müziklerini, geceleri çaldığı "Çatı" adlı kulüpte dinleyicilerine sunabilen nadir sanatçılarındandır.

Dünyanın sayılı jazz piyanisti Erroll Garner böylesi bir ekolün duayenidir.

En ilginç hayat hikayelerinden biri de Nat King Cole'a aittir. "Yaşadığı bölgenin kilisesinde koroya girer. Papaz ona, org çalması için nota ve armoni dersleri verir. 15-16 yaşlarındayken bir gece kulübünde vestiyer ve tuvalet temizlik görevlisi olarak çalışmaya başlar. Evinde piyanosu olmadığı için gündüz çok erken saatte işe gelerek kulübün muhteşem piyanosunda saatlerce çalışmaktadır. Bir gece, kulübün çok ünlü piyanisti rahatsızlanınca, işe gelemez ve patron, bana derhal bir piyanist bulun dediğinde, şef garson, vestiyerde çalışan çocuğun gündüzleri piyano çalıştığını gördüğünü söyler ve piyanist iyileşene kadar müşterileri oyalamasını teklif eder. Patron bu çok acil durumda piyano sesinin kesilmemesi için teklifi kabul eder ve Nat King Cole o akşam başına oturduğu piyanodan ve o kulüpten 14 yıl ayrılmayacaktır. Bu olaydan sonra ünü, sesi ve piyanosu tüm dünyayı sarar.

Rahmetli Erol Pekcan ise; en çok jazz müzisyeni ve jazz parçalarını tanıtan müzisyen olarak bilinirdi. Pek çok müzisyeni TRT Jazz programlarına konuk ederek Türkiye'de jazz'ın kemikleşmiş bir dinleyici kitlesinin oluşmasına öncülük etmiştir. Bugün jazz festivalleri ve konserleri tıklım tıklım doluyorsa başta Erol Pekcan olmak üzere bir avuç jazz aşığının fedakar çalışmaları bunda en önemli etkendir.

Senih Gölpınar, bugün Türkiye'de adı yeterince duyurulamayan sanatçılara değindiğimizde, şu cevabı ekledi; " Hepimizin adını çok iyi bildiğimiz pek çok sanatçı ekonomik sebeplerle ticari kazanç getiren tarzlara yönelmişlerdir. Çünkü hayatın gerçeği önce hayatı sürdürmeyi gerektiriyor. Örneğin Ömür Göksel jazz müziğini en iyi takip eden müzisyenlerin başında gelmesine rağmen, ününü stadyumlarda tezahürat olarak söylenmeye kadar uzanan şarkılar yapmış ve adını duyurmuştur. Orhan Gencebay bir jazz meraklısı ve sıkı bir jazz dinleyicisidir. Dönemin popüler şarkıcılarından Işın Karaca aslında çok iyi bir jazz solisti olabilecek donanım ve yetenekte ancak galiba aynı ticari kaygılar buna mani oluyor. Sertab Erener dünyanın en ünlü kadın vokallerinden bile üstün teknik ve donanıma sahip olduğu gibi, ses rengi inanılmaz zengin. Broadway müzikallerinde dahi onun gibisinin gelmediğini düşünüyorum. Bence jazz söyleme zamanı artık geldi. Ayrıca Sertab bunu yaparsa yeniden doğacaktır".

"Uluslararası organizasyonlar ile ortaklaşa jazz konserleri düzenlenerek dünyanın en ünlü orkestra ve grupları sık sık konserlerle, Türk dinleyicisinin karşısına çıkmalı ve polifonik müziği insanımız kulağına, beynine ve yüreğine yerleştirilmelidir. Müziği insanımızın kulağına, beynine ve yüreğine yerleştirilmelidir. Müzik evrenseldir, milliyeti yoktur, tüm insanlığındır. Ayrıca Anadolu'nun otantik ezgileri, Ortaoğu motifleri batılı albümlerde alaturka enstrümanlarla icra edilmeye ve dinleyici kitlesini artırmaya başladı bile. Jazz müziği hassas, kulakları doyuran duygu, ezgi ve ritimler bütünüdür. Armoniyle zenginleşir, müzikal özgürlüğü yaratıcılara sunarak çağdaş yapıt ve yorumların oluşumuna ortam sağlar. Kısaca günümüz toplumunda kendi müziklerinde yeni fikirler oluşturabilen uzmanların genelde jazz müziği dinledikleri, yaşanan bir gerçektir" diyerek jazz'ın daha yaygın dinlenme oranını artırmaya yönelik fikirlerini de bizimle paylaşan Senih Gölpınar, aynı zamanda Türkiye'deki jazz ortamına dair görüşlerini bu şekilde aktarıyor.

Emekli bankacı olan Senih Gölpınar'ın kızı Ceyda Gölpınar da ailenin müzisyenlik geleneğini devam ettirerek, flüt sanatçısı olarak yaşamına devam etmektedir. "Müziğin bize yaşattığı duygu ve sevgiyi gelecek nesillere aktarmak bizim için en büyük keyif olacak" diyerek sohbetimize noktayı koyan Senih Gölpınar'a teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Kendisine ait performansları izlemek için aşağıdaki linkleri izleyebilirsiniz:
http://www.youtube.com/watch?v=cwGSlFGT0AY
http://www.youtube.com/watch?v=DdyXuuboy04&feature=relate

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

Baki Duyarlar'dan Jazz'ın Farklı Rrenkleri, "Colors" Albümü Üzerine

2Geçtiğimiz Haziran ayında Baki Duyarlar Akbank Sanat Jazz Günleri kapsamında bir konser verdi. Baki'ye bu konserde Hollanda'da geçirdiği konservatuar günlerinden tanıdığı müzisyen arkadaşları eşlik etti ve hepsi de dünyaca tanınmış değerli müzik insanları idi.

Baki Duyarlar ülkemizin yetiştirdiği değerli müzik insanlarından birisi, usta bir piyanist olmanın yanı sıra kompozitör ve eğitmen. Birkaç nesilden beri müzisyen olan bir aileden geliyor, müzik eğitimine 11 yaşında başladı. Konservatuar eğitiminin ardından Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı Kompozisyon bölümüne girdi, aldığı eğitim sonrasında Hollanda Rotterdam Devlet Konservatuarı Jazz Bölümü'nde ünlü müzisyenlerle çalıştı. Eğitiminin ardından, ünlü tenor saksofoncu Stanislav Mitrovic ile "OnQ" grubunu kurarak pek çok jazz festivaline katıldı. 1997 yılında İstanbul'a geri döndükten sonra ise Türkiye'de gerçekleşen önemli festivallerde piyanist kimliği ile yerini aldı. Erkan Oğur ve Bülent Ortaçgil gibi sanatçılarla çalıştı. Halen piyanist kimliği ile üretimlerine ve performanslarına devam ederek uluslararası jazz festivallerinde ülkemizi temsil ediyor.

Baki bu sene başında çıkardığı ilk albümü 'Overseas'in ardından yeni projesi olan "**Colors**" albümünü çıkarttı. Albüm hakkında yayınlanan yazılardan birisinde şöyle bir ifade dikkatimi çekti:

*Colors'daki eserler bir süredir üzerinde çalışılan tek tek parçalar olsalar da, kendi aralarında aynı müzikal elementleri paylaşıyor. Albümde bir bütünün parçaları olarak bir araya gelen farklı besteler ve klasik Avrupa **m**üziği formlarına benzeyen bir jazz müziğinden söz edebiliriz.*

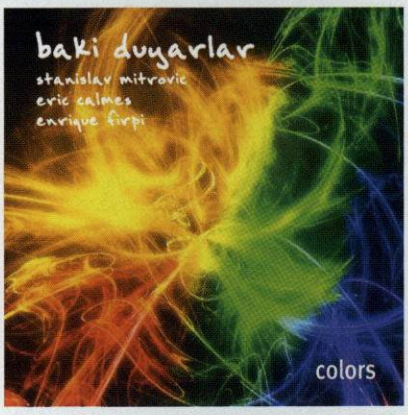

*Bu proje için Hollanda'da yaşıyor olması sebebiyle yolları kesişmiş, asıl kökleri farklı ülkelerden gelen dört müzisyen bir araya geldi. Tenor saksofonda **Stanislav Mitrovic**, bas gitarda **Eric Calmes –Kuraçao** ve davulda **Enrique Firpi** ve piyanoda **Baki Duyarlar**, dört ayrı ülkenin dört ayrı rengin insanları bir araya gelerek albümü kaydettiler.*

*Baki Duyarlar'a ait 8 eserin yer aldığı albümün kayıtları **Zeynep Tunay** tarafından İstanbul **Babajim Stüdyosu**'nda, edit, mix ve mastering ise **Ada Stüdyo**'da **İhsan Apça ve Özkan Mete** tarafından yapıldı. Ayrıca COLORS'in stüdyo kayıtlarına **Simya Jazz Grubu**'da eşlik etti.*

Bana albümü Simya Jazz Grubundan arkadaşlarım olan **Servisimin ve Mehmet Birced** getirdiler. Albümü dinledikten sonra Baki'nin kapısını çaldım, daha doğrusu Baki ile birlikte Cihangir'in en keyifli mekanlarından ve 10 adım ötedeki evimin salonu olarak kullandığım **Firuz Cafe**'de buluştuk, çaylar geldi, teyp döndü. Döndü bakın neler düştü hafızasına; soruları size tekrarlamıyorum, okuyacağınız cevaplarda onları da bulacaksınız:

*Bu albüm benim müzik yolculuğumda senin tahmin ettiğin gibi bir durak değil, doğrusu şöyle, ortaya çıkan şey üç halkası olan bir zincir yüzünden ortaya çıktı. Bir Eğer halkaların bir tanesi bile eksik olsaydı albüm bugün elimizde olmayacaktı. Zincirin ilk halkası benim Hollanda'ya gitmem ve müzik okumamdır. Yıllar sonra gelen ikinci halkası da menajerim **Şule Uslutekin**in bir zihni sinir projesi olan konserim için kalkıp Hollanda konsolosluğuna gitmesi ve onlardan destek istemesi oldu. Birlikte çalacağımız müzisyenlerin masraflarını karşılamaları için kapılarını çaldık.*
Onlar sağ olsunlar, canlı performans için desteklerini esirgemediler. Hollanda'da yolu kesişen dört farklı kökenden gelen adamın yollarının bir kere de İstanbul'da bir araya gelmesini sağladılar.
*Arkadaşlarım ile uzun yıllardan beri karşılaşmamıştık ve eskiden kalma çok güzel anılarımız vardı. Şule hanımın girişimiyle **Aksanat**'da konseri yaptık. İstanbul'da iyi piyanosu olan salon bulmak çok zordur, sağ olsun Aksanat'ın müdürü **Derya Bigalı** hanım bize çok destek verdi, salonunu açtı. Ona da çok teşekkür borçluyum.*
Ben onları buraya davet ederken konserden sonra bir gün daha ekstradan kalmalarını istemiştim. Kaldılar ve Fazzioli piyanosundan dolayı çok beğendiğim Babajim stüdyolarında albümü kaydettik. Ama kaydı sonra stüdyodan alamadık çünkü Hollanda konsolosluğu bize söz verdiği desteği veremedi. Meğer konserlere destek verebilirlermiş ama CD ve kitaba veremezlermiş.
*Bu sırada arkadaşlarım olan **Simya Jazz Grubu** bu projeye destek vermek istediklerini söylediler, zaten çoğu Aksanat'taki konsere gelmişlerdi. Kendi ismimizi senin isminle bir arada görmek istiyoruz dediler ve post production masraflarını üstlendiler ve zincirin 3 halkası da onlar oldu.*

Hayal gücü tanıtımdan ilk albümümün de kapağını yapan Ragıp kapağı tasarladı, bir başka değerli arkadaşım Teri Erbeş fotografları çekti, ortaya güzel bir albüm çıktı.

*Albümle ilgili çok güzel eleştiriler alıyorum, mesela "**Mountain in Blue**"daki dağın Ağrı dağı olduğunu düşünenler var. Ben de müziği bestelerken aynen böyle olsun istemiştim, ortada bir dağ var ve herkes kendi dağını hissetsin. Ben bu parçayı bütün dağlar için yazmıştım.*
*11 Ocak 2011'de 45 yaşıma gireceğim. "**The Pink Wilds**" 15 yaşlarımda yazmıştım. Konservatuarda Fransızca öğretilirdi ve o dönemde yeni yeni İngilizce öğrenmeye başlamıştım. Aslında parçanın adı The Pink Winds yani "pembe rüzgarlar" idi ama ben*

imla hatası yaparak onu "pembe vahşiler" haline soktum. Albümdeki tüm parçalar için 15 ile 45 yaş arası yazmış olduğum parçalar diyebilirsin.
Ama şimdi 46 yaşıma kadar dört albüm yayınlamayı planlıyorum, iki tane bugüne kadar çıkmıştı, üçüncüsü ise hazır ve bekliyor.

Bir acelesi mi var?
İlk 45 yılın 45. sinde çıkan ilk albüm ve onu 8 ay arayla takip eden ikinci albüm, içimden Baki'yi dinlerken acaba bir acelesi mi var diye düşünmüştüm, meğer varmış:

Ozan Musluoğlu ile konuşurken o bana sen Coltrane ekolünden geliyorsun, sanki bir acelen var, arka arkaya bir çok albüm çıkartmak istiyorsun dedi. Galiba haklı, çok beklemeden yeni albümler yayınlamak istiyorum. Üçüncü albüm İstanbul'da yaşayan Türk meslektaşlarım ile kaydedildi. ***Cem Aksel*** *davul çaldı,* ***Erdal Akyol*** *kontrabas çaldı, ben piyano çaldım. Belki de biraz aileme veya babama teşekkürlerimi iletmek üzere hafif Türk klasik müziği kokan bir albüm. Grubun içerisinde bir klasik kemençe ustası* ***Derya Türkan*** *var. Ama biz gene bildiğimiz jazz'ı çalıyoruz. Derya da klasik Türk musikisi çalmasına rağmen jazz meraklısıdır. Derya'nın kendine özgü bir kemençe tonu ve tekniği var. Albümde onun bu tonu için yazdığım iki tane "suit" var. Ama seni yanıltmış olmayayım, bu albüm Türk müziği elementlerinin olduğu ama aslında bizim tayfanın bildiğini okuduğu bir çalışma olarak ortaya çıktı. Bu sefer ayrıca Türkçe sözlü vokaller var. Jazz dinleyicisinin dışındaki dinleyiciye de jazz merak sardıracak kıvamda bir kayıt oldu. Projenin adı* ***Kemencezz*** *olacak. Bu tip füzyon denemeleri daha önce de oldu ama ben inanıyorum ki bu tip füzyonlar sahnede değil önce kağıt üzerinde olmalı. Ben bir takım şarkıları alıp bu enstrümansyona uydurmadım. Geçen ay Murat Bardakçı'nın Türk beşleri hakkında giriştiği polemiği çok haksız bulmuyorum. O Türk beşlerinin görevi Türkiye'de yapılan halk müziklerini bire bir ele alıp üstüne aranjman kılıklı bir şeyler yazıp onları eser diye yayınlamak olmamalıydı. Daha çok* ***Bela Bartok*** *gibi o malzemeyi çok iyi öğrenip kendi türkülerini bestelemek olmalıydı. Bunu ıskaladılar. Ben konservatuarda yarım bıraktığım bölüm olan kompozisyon bölümünde okurken* ***Adnan Saygun*** *ve* ***İlhan Usmanbaş'****ın öğrencisi oldum. Beni jazz sevip çaldığım için pek sevmediklerini ifade ederlerdi. Ben de orayı bırakıp jazz'ı akademik olarak okumak için Hollanda'ya gitmiştim. Cumhuriyet döneminin başlarında olduğu kadar yakın dönemlerde de bu tip besteciler bağnaz olarak kaldılar. Türk halk müziğini aslında sevmezlerdi. Bugünün yeni nesil bestecileri de aynı şekilde Türküleri armonize etmeye çalışıyorlar. Halbuki günümüzün hem klasik müzik hem de jazz bestecilerinin kendi türkülerini yazmaları lazım.*

Ben kurumsal bir şirketin desteği ile onun adını taşıyan Maria Schneider Orkestrası gibi, Gil Evans tarzı bir sanat "big band" ini oluşturmak, onlara beste ve düzenleme yapmak, beste yaptırıp satın almak, bir repertuar oluşturarak Türkiye'nin her yerinde çaldırmak istiyorum. Ama bu bir hayalden öteye gidemiyor.

Türkiye ve Avrupa, fırtsalar ve tehditler
Baki bundan sonraki projelerinde eğer tekrar yabancı müzisyenlerle çalışmak isterse Avrupa'daki krizin müzisyenlerin ilgisini Türkiye'ye çekmiş gözüktüğünü düşünüyor, o yüzden birlikte çalacak müzisyen bulmakta zorlanmam diyor. Ama bizim müzisyenlerle ilgili bazı düşüncelerini de paylaşmaktan çekinmiyor:

Bence Türk müzisyenleri kendi ekollerini oluşturmuyorlar. Ben buradan daha çok müzisyenin yurt dışına gidip oradaki festivallere katılmasını isterdim. Tabi bunun bir Türk okulunun oluşması ile de bağlantısı var.

Bu yıl Akbank Jazz festivalinde "JAmZZ" Genç Yetenekler Yarışması yapıldı.
Daha önce bir müzik kariyeri olmayan, 30 yaşını aşmamış amatör genç yeteneklere, Festival'in bir parçası olma ve profesyonel sanatçılarla birlikte sahneye çıkma imkanı sunan bir proje idi ve ben orada ***İmer Demirer****,* ***Cem Aksel*** *ve* ***Kağan Yıldız****'la birlikte bir çeşit rehberlik yaptım. Jüri başkanlığı ve sözcülüğü benim üstüme kaldı. 66 başvuru oldu ve bu oldukça yüksek bir sayı idi. Tüm özgeçmişleri ve kayıtları inceledim. Elimizden geldiğince adil olmaya çalıştık.* ***Anıl Birgen*** *adlı genç bir piyanist birincilik ödüllerinden birisini kazandı. Hacettepe Üniversitesi jazz bölümünden. Şimdi Graz'da okumaya gidiyor. Ufacık bir bölüm açılması bile birçok şeyi değiştirdi. Üç günlük okul bile genç müzisyenlerin yurt dışına açılmasında etkili olabiliyor.*

SON SÖZ
Aslında bir müzisyene yarattığı müziği söz olarak ifade etmesini istemek çok da anlamlı değil. Ben gene de ondan bu anlama gelebilecek bir şeyler söylemesini istedim. O albümü anlatmaktan daha farklı şeyler söylemeyi tercih etti:

Bu albüm farklılıkların yaratabileceği sinerjiyi insanlara göstermek istiyor. Türkiye yapısı itibariyle bir çok kültürel renge ve geleneğe açık bir ülke. Biz her şeyden keyif alabilen insanlarız, ben kendi müziğimi başkalarıyla bir araya gelerek yaratırken işte bu avantajımı kullanıyorum. Türkiye bugün ekonomik olarak bir bölge liderliğine soyundu ama aynı liderliği gösterebileceği bir kültürel düzeye de gelmesi yeni eserler yaratabilmesi lazım. Bir okul yaratmak lazım ve bu okulu yaratmayı da devletten beklememek lazım. Devlet konservatuarlarında böyle bir bölüm beklemek biraz fütürist kaçıyor. Bunun için mutlaka özel sektörün girişimi yapması ama Bilgi Üniversitesi'nde olduğu gibi bir müddet sonra bu iş kar etmiyor diye kapatmaması lazım.

Sevim Yolaçtı
sevjazz@gmail.com

ABD'de Türk müziğinin tanıtıcılarından Serdar İlhan

Manhattan East Village'da "Drom" isimli canlı müzik mekanının işletmeciliğini yapan Serdar İlhan, organize ettiği konser ve festivallerle Amerika'da Türk kültürü ve müziğini tanıtıyor.

1994 yılında Carnegie Hall – Weill Recital Hall'da "Turquaz" isimli bir grupla ilk ciddi müzik organizasyonunu gerçekleştiren İlhan, 16 yıldır önemli festivallere ve konserlerle imza atmış.

Carnegie Hall'dan bu yana Aydın Esen, Erkan Oğur, Zülfü Livaneli, MFÖ, Sertap Erener, Kenan Doğulu, Hüsnü Şenlendirici, Nükhet Duru gibi sanatçılarımızı New Yorklu müzikseverle buluşturan İlhan, bugüne kadar gerçekleştirdiği önemli etkinlikleri şöyle anlatıyor:

"Türk müziğinin tanıtımı açısından bakarsak, 2000 yılındaki Town Hall Farandouri / Livaneli konseri, 2002'deki Lincoln Center "Jazz Made in Turkey" Festivali, 2010 Nevruz Celebrating ve son 3 yıldır Mehmet Dede ile beraber yaptığımız Istanbulive 1,2 ve 3 bence en önemlilerindendir. Istanbulive'a NY Times, NPR, New Yorker gibi çok önemli Amerikalı basın kuruluşları yer verdi! Bütün bunların dışında, son 7 senedir Mehmet Dede ile birlikte New York Gypsy Festivali'ni de organize ediyoruz. Bu festivalde her sene dünyanın değişik ülkelerinden gruplar sahne alıyor, ayrıca bu grupların bazılarına da Kuzey Amerika ve Kanada'da turneye çıkarıyoruz. Geçen sene festivalin bir konserini de Central Park'taki Summer Stage'de yaptık "Gypsy Music from Black Sea" adıyla. Gypsy festivali ile ilgili NY Times 'New York'un en istikrarlı festivallerinden birisi' dedi".

Müzik eğitimi aldınız mı? Konser organizasyonları ve müzikal etkinlikler haricinde başka projelere imza atıyor musunuz?
Ben Mimar Sinan Üniversitesi Grafik Bölümü mezunuyum. Müzik eğitimi almadım ama çok iyi bir dinleyiciyim diyebilirim. Çocukluğumdan beri gitar çalmaya çalışırım. New York'taki ilk yıllarımda birkaç arkadaşımla birlikte bir sene kadar barlarda çalmışlığım da var. Benim konum "dünya müziği" ve "jazz". Genelde bu iki genre ile igili oluyor projelerim. Bunun dışında tiyatro ve söyleşiler de yaptım. Buradan oyuncu arkadaşlarımızla yaptıklarımızın dışında Genco Erkal, Müşfik Kenter ve Ferhan Şensoy'un oyunlarını getirdim New York'a. Geçtiğimiz sene Türksoy ile 120 kişilik büyük bir dans projesi yaptık. Ayrıca Roman müziği ile ilgili bir dans müzikal projemiz de var.

Yanı sıra New York'ta Atatürk'ü ve düşüncelerini tanıtan bir gece yapmak istiyorum. Yıllar önce Nazım için yapmıştım çok güzel olmuştu.

Sanatçıları yoğunlukla hangi dinleyici kitlesine göre seçiyorsunuz?
Bu hazırladığımız programa göre değişiyor. Türklere yönelik projelerin hemen hemen yarısı bana istek olarak geliyor, bazılarını da ben yapmak istiyorum tabi. Genelde belli bir çizgide projeler gerçekleştiriyorum, Türkiye'den uzun yıllar uzaktayım benim dönemim ile şimdiki dönem çok farklı. Uzun süreden sonra son iki yıldır Türkiye'ye gidiyorum ve bana eskiye göre çok farklı geliyor. Kültür yapısı da çok değişmiş. New York'ta konser veren sanatçı dostlarımız buradaki seyirci kalitesinin çok iyi olduğunu söylüyorlar.

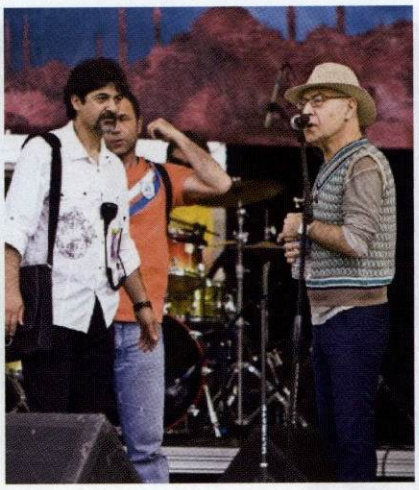

Organize ettiğiniz Türk sanatçıların konserlerine yabancılardan ilgi oluyor mu?
Amerikalı seyirci çok kozmopolit, o yüzden ben sınıflandırmak istiyorum. Mesela bir pop şarkıcımız geldiği zaman ilgi olmuyor ama Halk Müziği, Anadolu Rock ya da Gypsy Müziği çalan sanatçımıza daha çok Türk olmayan seyirci geliyor. Özellikle NY seyircisi çok eğitimli, değişik müziklerle tanışmak istiyor.
Bugüne kadar en çok yabancı izleyiciyi Selim Sesler başta olmak üzere, Hüsnü Şenlendirici, Mercan Dede, Erkan Oğur ve Zülfü Livaneli çekti diyebilirim.

Central Park'ta düzenlediğiniz *"Istanbulive"* konserleri nasıl başladı?
Summer Stage festivalinin yöneticisi 3 sene önce benden festivalin bir gününe Roman müziği koymamı istedi. Ben de onlara Türk müziği önerdim ve kabul ettiler. Genelde Summer Stage ücretsiz oluyor ama biletli konserler de yapılabiliyor. Biz önce bilet satmak istedik ama bilet satarsak bizden çok yüksek bir kira almaları gerektiğini söylediler, onun üzerine girişi bedava yapmaya karar verdik ve bunu da sadece sponsorluklarla yapabilirdik. İlk önce Başbakanlık Tanıtma Fonuna başvurduk, ama bir cevap alamadık.
Daha sonra, Istanbulive'i proje haline getirip Turizm ve Kültür Bakanlığı'na ve birçok kuruluşa yolladık. İlkinden itibaren Turizm ve Kültür Bakanlığı, Marmara Manhattan, THY, Türk Kültür Vakfı ve Fenerbahçe USA ve birçok Türk Amerikan firmaları destek oldular. Festivallere 3 senede 18 bin kişi katıldı, Türkiye ismi her yıl 3 ay boyunca çeşitli Amerikan medyasında gündemde kaldı, çok güzel yazılar çıktı basında.
Summer Stage yöneticileri bu sene de bizimle çalışmak istiyorlar ama başka bir başlıkla. Çünkü aynı gösteriyi tekrarlamak istemiyorlar. Bize 3 kez yapma şansı verdiler ama bu sene yeni bir başlık istiyorlar.
Artık yorulduk bu büyük projelere para bulmak için çabalamaktan. Bir yandan işletmesini yaptığım Drom ve Gypsy Festivali bizi hep yoğun tutuyor zaten. Kültür Bakanlığı bu geleneği devam ettirmek istiyor haklı olarak, bakalım zaman içinde sonuçlandıracağız ne yapabileceğimizi. Belki bu sefer Istanbulive'i Lincoln Center Festivali'ne ya da Celebrating Brooklyn Festivaline taşırız.

2004 yılında Lincoln Center'da *"Jazz Made in Turkey"* festivali organize ettiniz fakat daha sonra bunun devamı gelmedi, sebebi nedir? İleride Amerika'da benzer bir Jazz festivali organize etmeyi düşünüyor musunuz?
"Jazz Made in Turkey" Festivali çok güzel bir projeydi, Türkiye'de daha çok etnik ağırlıklı jazz yapan grup ve sanatçılarla Amerikalı konukları 3 günlük bir festivalde bir araya getirmiştim. Ahmet Ertegün, Arif Mardin ve İlhan Mimaroğlu da konuşmacı olarak katılmışlardı. Bu projeyi de yine iş adamları ve Kültür Bakanlığı'nın katkılarıyla gerçekleştirmiştim. Bunu yaparken ciddi bir maddi risk almıştım üzerime. Aynı stresi bir daha yaşamak istemediğim için tekrara kalkışmadım. Eğer belli bir maddi destek garantilenebilirse tekrar bu projeyi hayata geçirmeyi çok isterim.

"New York Gypsy Allstars" projesi ne zaman ve nasıl ortaya çıktı?
New York Gypsy All Stars, 7 sene önce işletmesini yaptığım Maia Meyhane zamanında oluştu. Çarşamba günleri fasıl geceleri yaparken klarinetiyle İsmail Lumanovski geldi ve grupla çaldı, daha sonra bir akşam Yunan bir bascı var çok iyi dediler, Panagiotis Andreou çıktı çalmaya başladı ve muhteşem bir müzik çıktı ortaya.
İlk Gypsy Festivalinde Ivo Papazov, Hüsnü Şenlendirici ve Yuri Yunakov çalmak için bir araya geldiler ve Roxy'de sahne aldılar o günden beri de en son Tamer Pınarbaşı, Engin Günaydın ve Jason Lindner'in katılmasıyla grup son halini aldı. Grubun oluşumu çok ilginç; arkasında yatan fikir de keza öyle. Grup Türk, Yunan, Mekodon ve Amerikalı müzisyenlerden oluşuyor. Herhangi bir ülkenin değil ama çok önemli bir bölgenin müziğini yapıyor ve bunu bu ülkelerin gençlerine bir mesaj olarak vermek istiyor, Türk, Yunan ve Balkanların ortak kültürünün bir sentezi. "Biz bu kültürü bir bütün olarak algılıyoruz, yapılan müzikte sınırlarımızı kaldırıyoruz ve bu bölgenin toplumlarının birbirleri arasında derin bir kültür bağı olduğuna inanıyoruz". Bu sene Womex'te grubu tanıtmaya çalıştık ve özellikle jazz festivallerinden ilgi gördük.

New York'ta tanınan müzik külübünüz "Drom"un özelliği nedir? Külübün dinleyici kitlesini yoğunlukla kimler oluşturuyor?
Son 7 yıldır New York Gypsy Festival'ini düzenliyorum ve bu müziği dolayısı ile promote etmekteyim. Mekanın ismini buradan yola çıkarak düşündüm ve çok sevdiğim "Latco Drom" isimli filmden aldım ismi. Roma dilinde yolculuk anlamına geliyor. Asıl kökeni de Yunancada dromus'tan geliyor yani yol. Drom'un en büyük özelliği Dünya Müziği yapılıyor olması! Yemekleri Akdeniz, keza içkiler de çoğunluk Akdeniz ülkelerinden. Diğer müzik mekanları gibi katı kurallarımız yok, daha toleranslıyız izleyicilerimize ve müzisyenlerimize.
Bizde çoğunlukla Dünya Müziği ve jazz konserleri oluyor. İzleyici kitlemiz ağırlıklı Amerikalı ve Avrupalı müzikseverlerden oluşuyor. Türkler de geliyor ama daha çok Türk müziği olduğu zaman.

Burası benim 3. mekanım, ilk St Marx Café, sonra Maia Meyhane ve ardından

Drom. Son 4 yıldır işletmeciliğini yaptığım bu mekan New York World Music piyasasında bunca yıllık çalışmalarımın bir devamı denebilir. Biz New York'un 3, 4 Dünya Müziği yapılan mekanlarından biriyiz ve çok beğeniliyoruz. Gerçekten iyi bir müzik programı yapıyoruz, 3 sene önce bir müzik blogu tarafından en iyi canlı müzik mekanı, bu sene de ünlü Village Voice tarafından "Best of NYC 2011" listesine girdik.

Drom'da sahne alan sanatçıları hangi kriterlere göre seçiyorsunuz?
Günde 2 ile üç konser yapıyoruz, programımızın yarısından fazlasını lokal gruplar oluşturuyor. Bizim için en önemli iki konu, çalan grupların artistik seviyelerinin yüksekliği ve oluşmuş bir kalabalığa sahip olması. 50 kişiden az seyircisi olan grupların konserlerini yapmamaya çalışıyoruz, çünkü mekanımız büyük bu tür konserler için. Çalacak gruplara sahne, backline, ses sistemi ve ses mühendisini biz sağlıyoruz, duyurularını yapıyoruz, bilet satıyoruz, gazete ilanlarını veriyoruz. Konser öncesi production ve house managerlerimiz ilişkiye geçip gerekli hazırlıklarını yapıyorlar, aynı gün ses provalarını yapıyorlar ve sonrasında konsere çıkıyorlar. Genellikle gruplara 2 ila 3 ay sonrasına gün veriyoruz.

Türkiye'den önümüzdeki günlerde kimler gelip konser verecek?
Son 4 senede birçok Türk sanatçıyı ağırladık; Sertap Erener, Gülsen, Erkan Oğur, Fahir Atakoğlu, Nükhet Duru, Kurtalan Ekspres bunlardan bazıları. Geçen haftalarda Ege konser verdi, Ocak'ta Zülfü Livaneli ve NY Gypsy All-Stars ile turne yapacağız, bu turne kapsamında Drom'da da iki konser olacak. Mart ayında Telvin konseri ihtimali var, ama eminim bu süre içinde sanatçı arkadaşlarımızdan NY'a gelecekler olur ve onları da Drom'da ağırlarız.

Yabancı jazz müzisyenlerinin yanı sıra Türk jazz dünyasından hangi isimlerle çalışıyorsunuz?
Drom'da birçok jazz sanatçısını ağırladık ve bu programlarımız da devam ediyor. Türk ve Amerikalı müzisyenleri zaman zaman biraraya getirdiğim oluyor. Örneğin Hüsnü Şenlendirici ve Al di Meola, keza Livaneli ve di Meola. Telvin ile Joe Lovano birlikte çaldılar. Drom'da Fahir Atakoğlu senede iki kez trio ile konser veriyor. Gelecekte bu tür organizasyonları çoğaltmak istiyorum. Bu tür projeler Türk müziğinin tanınmasına katkı oluyor.

Sürekli olarak müzisyenlerle çalışmanın sevdiğiniz ve hoşunuza gitmeyen yanları neler?
Sürekli müzikle iç içeyim, bazen günün 14 saati müzikle geçiyor. Bu çok keyifli bir birşey ama kötü tarafı da var, artık kötü müziği hiç tolere edemiyorum. Boş zamanlarımda da nadiren müzik dinliyorum, sessizliği tercih ediyorum. Bu da mekan sahibi olmanın dezavantajı olsa gerek.

ABD dışındaki ülkelerde ve Türkiye'de konser ve festival organizasyonları gerçekleştiriyor musunuz?
Bu sene Antalya Jazz Festivali'nin programlamasını ben yaptım, sanırım buna seneye de devam edeceğiz. Ayrıca 7 senedir yaptığımız New York Gypsy Festivalini İstanbul'a taşıyacağız. Bir de Broadway Müzikallerinden birini İstanbul'da sergilemek istiyoruz.

2012 yılı yurt içi ve yurt dışı projeleriniz neler?
Yapmak istediğimiz birkaç proje var. New York Gypsy Festivalinin 8.sini yapacağız. MedFest'i başlatmak istiyoruz (Akdeniz Müzik Festivali). Türkiye'de Antalya Jazz Festivali ve İstanbul Gypsy Fest olacak galiba. Bunların dışında New York Gypsy All-Stars ile beraber North America, Kanada ve Türkiye turnemiz olacak. Ocak'ta Livaneli ve Gypsy All Stars Amerika turnesi yapacağız. Yine NYGA ile Kore ve Fransa konserimiz olacak.

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

Okan Ersan ile "A Reborn Journey" Üzerine

Okan Ersan ile uzun zamandan beri tanışıyoruz ama yüz yüze gelmemiz ancak kısmet oldu. Tanışma vesilemiz onun yeni albümü "A Reborn Journey" oldu.

"A Reborn Journey"de Okan Ersan'a Türkiye'nin en seçkin müzisyenlerinden oluşan "**İstanbul Superband**" eşlik etmiş. Grubun müzisyenleri **Volkan Öktem, Eylem Pelit, Serkan Özyılmaz, Aycan Teztel, Levent Altındağ** ve **Şenova Ülker** albümde performanslarını sergilemenin yanı sıra albümün prodüktörlüğünü de Okan Ersan ile birlikte yapmışlar. Ayrıca, misafir sanatçı olarak neyzen **Ercan Irmak**, darbuka üstadı **Mısırlı Ahmet**, efsanevi saksofon üstadı **Ernie Watts** ve solist **Ola Onabule**, Okan Ersan'ın bu yolculuğunda kendisine eşlik etmişler.

Okan Ersan 1972 Kıbrıs doğumlu bir müzisyen 39 yaşında, yavru vatanın insanlarının tatlı şivesi ile Türkçe konuşuyor. Uzun saçları, sevimli bakışları ve pırıl pırıl gözleri ile çevresine enerji veren bir insan.
Klasik müzik eğitiminin ardından, rock ve jazz'ı bir araya getirerek kendi eklektik fusion tınılarını ortaya koyabilen bir müzisyen, farklı stilleri ustaca karıştırarak dinleyicisine hem karmaşanın değerini anlayacağı, hem de hızında rahatlayacağı bir müzik sunuyor.
2003 yılında İngiliz The Guitarist dergisinde en iyi 5 gitaristten biri olarak gösterilmiş, Kansas City Jazz Festivalinde Grammy ödüllü Billy Paul ile sahne almış ve ardından Leverkusen Jazz festivaline çağrılmış.

Önce müzisyen sonra gitarist
Bana gitarist denilmesinden çok müzisyen denilmesini isterim. Gitar benim için sadece bir araçtır, amaç her zaman iyi müzik yapmaktır. Dünya standartlarında güzel şeyler yazmak ve onları hem müzisyenler hem de dinleyiciler ile paylaşmak istiyorum.
Duygu ve düşüncelerinizi iyi ifade edebilmek için enstrümanınızı da doğru çalmanız gerekiyor.

Müziğe başlamamın sebebi müzisyen olan babamdır. Babam da müzisyendi ve bas gitar çalardı. Kıbrıs yıllarca İngiliz sömürgesi olarak kaldı. Babam adada bulunan İngiliz askerleri ile müzik çalardı. Evde onlardan aldığı rock ve pop albümlerini dinlenirdi, ben de onları dinleyerek büyüdüm. Her zaman etrafımda gitar, gitar amplisi ve müzik aletleri oldu. İnsan doğal olarak da o ortamdan etkileniyor. Önce rock çalarak başladım, rock ve fusion sonradan hayatıma girdi. 1990 yılında Marmara Üniversitesi Müzik akademisine girdim, orada klasik müzik eğitimi gördüm. Bunun dışındaki bilgi ve becerilerimi şahsi çabalarımla öğrendim diyebilirim.

*Ben müziğe ilk başladığımda **Dire Straits** grubunu dinliyordum. Benim için çok önemli bir gruptu, onlardan sonra **Yes**, **Jethro Tull**, **Yellow Jackets** dinlemeye başladım. Onlardan yola çıktım 1992-93'lü yıllardan sonra **John Coltrane ve Miles Davis**'i keşfettim. Ama bu arada uzun bir dönem **Deep Purple, Bad Company, Pink Floyd, Mahavishnu Orchestra** ve **Led Zepplin** de dinlediğim bir dönemim var. Kendi enstrümanım olarak da **Scott Henderson**, **Al Di Meola** ve **John McLaughlin**'den feyz aldım.*

2003 yılı kariyerimin dönüm noktası oldu, İngiltere'de "The Guitarist" adlı derginin düzenlediği bir yarışmaya baş vurdum, yarışma fikrine karşıyım ama Kıbrıs gibi bir küçük yerden dünyaya açılabilmenin tek yolu buydu. Bir demo kaydı hazırlayarak gönderdim. Binlerce kişi arasından ilk beşe girdim, beni İngiltere'ye davet ettiler. Birmingham Fuarı'nda da sahneye çıktık ve çaldık. İki Amerikalı ve iki İngiliz vardı, ben yarışmada ikincilik aldım. Dergi adımı iç kapağa yazdı, benimle kısa röportaj yaptı, arkasından konserler geldi ama o dönemde henüz bir albümüm yoktu. Volkan Öktem ile arkadaşım Ant Şimşek vasıtası ile tanıştım. Onunla birlikte devreye Eylem Pelit, Serkan Özyılmaz ve Şenova Ülker girdiler. Daha sonra Levent Altındağ ve Serdar Barçın da ekibe katıldılar. En son da Aycan Teztel devreye girdi. Yapmış olduğum demo kaydını dinlediler. Beni İstanbul'a çağırdılar, gittim ve birlikte bir kayıt yaptık. Böylece ilk albüm ortaya çıkmış oldu.

2.Albümün kapağındaki metal daire hem teknolojiyi hem de batı ve doğuyu temsil ediyor. Doğu daha mistik. Kapaktaki daireyi bir zaman makinesi olarak da görebilirsiniz. Biraz da sizin hayal gücünüze bağlı. Albümün içeriği de böyle, doğu batı sentezi bir müzik var.

Yaşam yolculuğunun şu an neresindesin? 10 yıl sonra 49 yaşında nerede olmak istiyorsun?
Benim gibi bir adam için yaşam yolculuğu her zaman en baştadır. Her zaman tanrıya ve sevgiye daha çok yaklaşmaya çalışıyorum. Paylaşmaya başarmaya daha yakın olmak istiyorum, işte böyle bir yolda ilerliyorum. Ben bu yolda sanatı seçtim, müziği seçtim, başka insanlar başka şeyleri seçmiş olabiliyorlar. Bana göre bütün iyi olan insanlar olarak aslında ardımızda bir iz bırakmaya çalışıyoruz. Bu iz bizi Allah'a yaklaştırıyor. Ben iyi müzik yaparak Allah'ın sesinin elçisi olmaya çalışıyorum. Bu yolda neler yapmış olsak da hala bir şey bilmiyoruz ve yeniyiz diye düşünüyorum. Daha çok çalışmamız gerekiyor, müzik de sanat da böyle bir şey, ucu bucağı yok. Tam olarak ruhsal boyutta nereye varmak istediğimi bilemiyorum ama dünyevi boyutta konuşursak Grammy'e aday olmak istiyorum. Amerika'da üçüncü bir albüm yapmak istiyorum, İstanbul'da

değişik müzisyenlerle çalmak istiyorum. Bu albümden önce "**To whom it may concern**" diye bir albüm yapmıştım. Albümde gene İstanbul Super Band ile çalmıştık ve albüme adını veren parça bana İngiltere'de ikinciliği getiren parça idi.

Öncelikle daha başka albümler yapmış ve farklı müzisyenlerle çalmış olmak istiyorum. Ayda en az üç farklı festivalde çalmış olmak istiyorum. Dünyanın değişik yerlerinde olmak ve evde pek oturmamak istiyorum.

A Reborn Journey, albümün öyküsü ne?

Öykünün temelleri İlk albümüme dayanıyor, oradan başlamam lazım. O albümü Leverkusen Jazz Festivalinde çalmıştık. O festivali düzenleyen kişi İstanbul Super Band ile yaptığımız perfomansdan çok memnun kaldı ve yeni bir albüm yaparsak bizi tekrar festivale çağıracağını söyledi. İçinde biraz mistik sound'lar olsa çok iyi olur dedi, bu daha önce yapılmıştı ama bende denemek istiyordum. Bir de Levent Altındağ var, doğu ve batı müziğin tam ortasından vurabilen olağanüstü bir müzisyen. Saksofon çalıyor ama saksofonda doğu nağmeleri ve gamları ustalıkla falan çıkartıyor. Ne isterseniz çalabilecek bir insan. İkinci albümde bir sentez yapmayı düşünüyordum ve bu cesareti buldum. Ben de Akdenizliyim, bir tarafta Yunan, bir tarafta Arap, bir tarafta Türk derken değişik kültürlerin ortasındayım. Kıbrıs'ta ayrıca oldukça yoğun bir batı müziği ortamı da var. Kısacası doğduğumdan beri tüm bu müziklere aşina olarak büyüdüm. Böyle bir yolculuğa çıkmanın tam zamanı diye düşündüm ve bu yüzden de albümümün adını **A Reborn Journey** koydum. Bu benim kendimi bulmaya çalıştığım bir yolculuk, içinde de dört tane bahsettiğim gibi sentez parça var". **İstanbul without midnight**", "**Quantumising myself**", **The Meditarrenean breeze**, ve **Abracadabra**, diğerleri daha çok fusion, rock ve jazz ağırlıklı müzikler.
Bir parçada da Nijerya doğumlu ama İngiltere'de yaşayan müzisyen **Ola Onabule** var, o bizi Leverkusen de dinlemiş ve tanımış bir müzisyen. Beni kendi konserlerinde ve albümlerinde çalmak üzere İngiltere'ye davet etmişti, ben albüm yapınca da o benim albümümde müziğini benim yazdığım "**Stand!**" adlı parçayı sözlerini yazarak söyledi.
Ernie Watts da albümde çaldı. Bunun da ilginç bir öyküsü var. Levent ağabeyin çok yoğun bir dönemi idi ve albümü de bitirmemiz gerekiyordu. O sırada Ernie Watts İstanbul'a geliyordu, menajerini aradık ve sorduk. Kabul etti. Onu otelinden aldım **Ömer Göksel**'in stüdyosuna getirdim. Stüdyoda Levent Altındağ, Eylem Pelit, ve Ahmet Esenyel vardı. Ernie önce bir parça çalacaktı ama sonra üç parça çaldı.
"**Is this it?**", "**Don't Go**" ve "**It's up to you**", çok güzel oldu.

Mısırlı Ahmet "**Abracadabra**", "**The Mediterrenean Breeze** ve "**İstanbul Without Midnight**"da çaldı. **Ercan Irmak** The Mediterrenean Breeze de onunla birlikte değildi ama "**Quantumising Myself**" de çaldı.
İstanbul Super Band Volkan Öktem, Eylem Pelit, Serkan Özyılmaz, Aycan Teztel, Şenova Ülker ve Levent Altındağ olarak bana eşlik ettiler ve tüm düzenlemelere bizzat katkı oldular..
Bu albümdeki müzisyenlerin hiç birisi maddi bir karşılık için albümde çalmadılar. İyi müzik adına bir araya geldiler.
Albümün kapak tasarımını **Alihan Kekeva** dostum yaptı.
Miksleri **Dave Weckl** yaptı, mastering'i **George Whitty** gerçekleştirdi.

Mevlana'nın Felsefesi benim için çok önemli. İnsanların dil ve din olarak ayrılmaması, herkesin bir bütün olarak kabul edilmesi, kuralcılığın, yasakların olmaması bana göre bu felsefeyi dinler üzeri bir yere getiriyor. Ney zaten Mevlana'nın tanrıya yakınlaşmak için kullandığı kendi sesini temsil ediyor. Bu felsefede müzik çok önemli bir yer tutuyor. Beni etkiliyor.
Bu albümün ardından festivallere katılmak için başvurular yaptık. Zor olduğunu biliyorum ama Grammy'e başvurduk ve ilk altmışa kaldık. Konserler vermeye devam edeceğiz ve ondan sonra da üçüncü bir albüm gelecek. Dave Weckl bu albümde çalmak istiyor. Onun bestelerini mi çalarız, "İstanbul Super Band featuring Dave Weckl"mi olur şimdilik bilemiyorum. İstanbul Super Band ile her zaman çalmak istiyorum, Dave ile de ortak bir proje yapacağız bunu, ben de, Dave de istiyoruz. Artık plak şirketleri albüm yapmak için müzisyene para vermiyor, sen kendi paranı harcayıp albümünü yapıyorsun, sonra plak şirketine götürüp satıyorsun. Kısacası para lazım ve bir şekilde bulacağız. Kıbrıs'ta devlet sanatçısı statüsündeyim (bu arada bu kavramı her ne demekse hiç anlamıyorum, Devlet ve sanat aynı cümlede bile kulağıma garip geliyor, disonans tınlıyor) belki orada Cumhurbaşkanlığı'ndan destek alabilirim. Belki AB projelerinden bir para alınabilir, bir yolunu bulmak mümkündür diye düşünüyorum, ama?

Kıbrıs'ta bir müzisyen olarak yaşamak

Kıbrıs'ta siyasi durum iç açıcı değil, Rum kesimi kendisini adanın tek sahibi olarak görüyor. Annan planına da hayır demişlerdi. Ben barışçı bir insanım ve tabi ki barış olsun istiyorum ama eşit şartlarda bir barış olmalı. İki halkın eşit olduğu, kimsenin kimseye kendisini üstün görmediği bir barış olmalı. Bu şimdilik mümkün gözükmüyor. Siyaseti kirli buluyorum ve sevmiyorum ama maalesef Kıbrıs'ta yaşıyorsanız siyasetin göbeğinde yaşıyorsunuz.

Türkiye'de her gün iyi müzik dinleyicisinin arttığını görüyorum. Akbank ve İstanbul Jazz Festivalleri her yıl gelişiyorlar. Başka bir çok konserler oluyor, dünyaya açılıyoruz. Bir çok önemli müzisyen burada konserler veriyor. Bu gelişmenin sürmesi için dinleyicinin her gün daha iyi müzikler dinleyip talep etmesi gerekiyor. Artık iyi müzisyenlerin barlarda kulüplerde boğaz tokluğuna müzik yapmak zorunda kalmaması lazım. Devletin de bu konuda destek olacak politikalar geliştirmesi lazım ama öyle gözükmüyor.

Son söz

Okan Ersan kendisini önce bir müzisyen sonra bir gitarist olarak tarif ediyor. Onunla konuştuktan sonra ben onun hakkında ne düşündüğümü sorguladım.
Bence o önce bir filozof sonra bir müzisyen, uzun ince bir yolda yürümeye başlamış, yolculuğun asıl amacının hedefe varmak değil oraya giderken olgunlaşmak olduğunu iyi biliyor, yol arkadaşlarını da iyi seçmiş, belli ki hiçbir zaman yalnız kalmayacak. Umarım Grammy ödüllerini dağıtan insanlar müzik insanlarının ruhlarının derinliğini de görmeye çalışsınlar. Eğer böyle bakarlarsa o derinlikte sımsıcak temiz bir cesur yürek göreceklerdir.

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

Burçin Büke'nin Göz Bebekleri

Burçin Büke hakkındaki yazımı kaleme almadan önce acaba başka insanlar onun hakkında neler demiş diye internet üzerinde bir gezinti yaptığımda karşıma Bülent Gürlük beyefendinin yazısı çıktı; bakın Bülent bey İzmirli hemşerisi için neler söylemiş:

Besteleriyle, hiçbir sözün anlatamayacağı bir duygu derinliği yaratmanın ustası o. Yüreğinizden çıkıp doğaya, çiçeğe, denize ve hatta sevdiğiniz her şeyin hücrelerine karıştığınız bir yolculuğa başlıyorsunuz onun ezgilerinde...
Yeni albümü 'Gözbebeğim' ile, yine yapmış yapacağını Burçin Büke. Bu kez, sadece kendi besteleriyle birbirinden değişik müzikal serüvenlere sürüklüyor dinleyiciyi. İçindeki hisleri öylesine etkileyici melodilere dönüştürmüş ki, her dokunuşunda ayrı bir duyguyla yükleniyorsunuz. Sevgili Burçin'in notalarından aşk, coşku, neşe, hüzün, gözyaşı ve tanrısal bir sevdanın tınıları yükseliyor. Farklı müzikal etkilerin diyarında, kaybetmeye başladığınız 'insancıllığın' armonileriyle hayatı yeniden kucaklıyorsunuz.

Şimdiye kadar Batı klasiklerinin ünlü isimlerini büyük bir başarıyla yorumlayan, konserlerinde Avrupa jazz'ının en güzel örneklerini çalan dünya çapındaki piyanistimiz Burçin Büke, 'Gözbebeğim' albümünde bu türlerin kalıplarıyla kendini kısıtlamamış. Bütün sınırları aşarak, içindeki seslerle kendi müziğini yaratmış. Ünlü piyaniste, Ayşe Özbekgil kemanıyla, Yahya Dai saksofonuyla, Volkan Hürsever kontrbasıyla ve Deniz Dündar da davuluyla eşlik etmiş. Burçin Büke'nin, birikimi ve yeteneğiyle damıtılmış 11 bestesinin bulunduğu 'ustalık dönemi' ürünü 'Gözbebeğim', bana göre kariyeri açısından akıllarda yer tutacak bir sıçrama taşı niteliğinde...
Onun kalitesi ve ayrıcalığıyla mutlaka tanışmalısınız.

Bülent beye hak verdim çünkü ben tanışma mutluluğunu 10 yıl önce yaşamış bir Burçin hayranıyım, o günden beri sevgili arkadaşımın bir insan ve bir müzisyen olarak gelişimini büyük bir ilgiyle izledim. Yeni albüm elime geçer geçmez onunla buluştum ve *"baba, nedir bu gözbebeği şimdi?"* diye söze girdim. Burçin ruhundaki müziği konuşturdu:

Gözbebeği kelime olarak duyulunca birazcık arabesk tınlıyor, insanlardan bu tip reaksiyonlar aldım. Benim 7 yaşında bir oğlum ve 6 aylık bir kızım var. Bunlar benim gözbebeğim. Tüm sevdiğim insanlar benim göz bebeğim ve ben de bu albümü tüm onlar için yaptım. 11 bestem bu albümde yer alıyor. Hepsinin de insan ve doğa sevgisine dayanan birer öyküsü var. Haydn, Mozart, Chopin, Rahmaninov gibi klasik bestecilerin eserlerini çaldığım albümler yaptım, bunun sonu yok. Belki bir de Lizst albümü yaparım, Mahler olur, Schumann olur, Schubert olur. Bir de kendi bestelerimi çaldığım bir albüm yapmak istedim. Zaten yıllardan beri bunu konserlerde teker teker dinleyicilerime bis olarak çalıyordum. Daha çok da bunlar konuşuluyordu. İnsanlar benim bestelerimi dinlemek için bir CD istediklerini bana yıllardan beri belirtiyorlardı ben de erteliyordum, şimdi zamanı geldi. Stüdyoya girdim, benim grubumda Deniz Dündar ve Volkan Hürsever var. Bunların yanına İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası konsertmaisteri Ayşe Özbekligil ve operandan bas bariton Zafer Erdaş Yunus Emre'nin sözlerine yazdığım iki bestede katıldı. Bu bir jazz albümü değil. Klasik müzik albümü de değil, bu bir Burçin Büke albümü. İnsanlar bu müziğe pop mu der çağdaş müzik mi der ben bilemem.

Bir albüm öncesinde ve sonrasındaki promosyon çok önemlidir, bu albüm sıfır promosyona rağmen çok iyi satıyor. Özellikle Türkiye'ye ilk döndüğüm günlerde çok zor günlerim oldu, kırıldığım günlerim oldu ama asla vazgeçmedim. Demek ki insanlar beni tanıyor, müziğimi beğeniyor.

İyi müzik, kötü müzik, insan hayal ettiği müddetçe yaşar....
Ben bugün herkesi dinlemeye çalışıyorum artık, kötü denebilecek müziklerden bile iyi yönlerini alabiliyorum ve öyle besleniyorum. Her şeyin iyi yönlerini

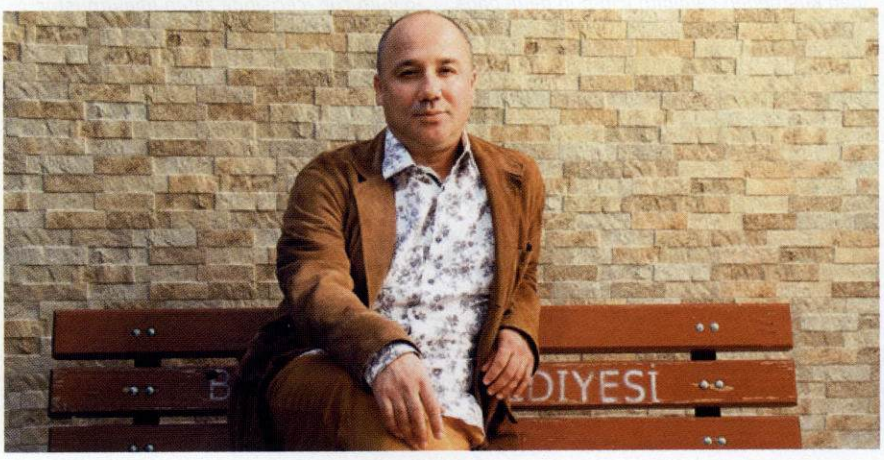

görebiliyorum. Bir önemli şey de doğa sevgisi, benim için bu Foça'da başlayan bir şey. Babam da çok severdi Foça'yı. Foça'da bulunan ve maki denen bodur ağaçlar bile bana çok güzel geliyor. Her şeyin tadını çıkartabiliyorum.

Şimdi 46 yaşındayım. Bazı insanlar piyano çalışır, ben ise her gün piyanodan daha iyi ses çıkartmaya çalışıyorum. Bu çok ayrı bir şey. Bazıları mekanik olarak çalışır, ben artık o devrede değilim. Ben iyi bir şey almaya çalışıyorum piyanodan. Bazı piyanist arkadaşlarımız şu boy büyük bir piyano çaldım, şöyle ses çıkartıyordu der. İdil Biret'in bir sözü vardır, kötü piyano yoktur, kötü piyanist vardır. Bir piyanist en kötü şartlarda bile iyi sesler çıkartmaya gayret etmelidir. İyi çalmak için de hiçbir zaman küsmeden her gün piyano çalmalısınız, ayrıca başka enstrümanları çalan insanların yaptığı müzikleri de dinlemeniz lazım. Ben bu işin peşini bırakmadığım için bu albüm çıktı. Bu aynı zamanda benim müziğe olan aşkımın ve inancımın da bir sonucu oldu.

İnsanın hayal etmesinin bir sınırı yok, 12 yaşındayken Gershwin'in Rhapsody in Blue eserini çalmak istiyordum, bugüne kadar 200 defadan fazla çaldım. Sonra Berlin'de resital verseydim dedim gerçek oldu, Carnegie Hall'da çalsaydım dedim o da oldu. Şunu gördüm eğer çalışıyorsanız ve doğru çalıyorsanız insana her kapı açılıyor. Ben Türkiye'ye ilk geldiğimde çok zorluklar çektim, bana konser verdirmediler. Ama ben küsmeden çaldığım için gün geldi bana çaldırmayan insanlar beni aradılar ve konser vermemi istediler. O dönemde Türkiye'de çalamayınca yurt dışında konser zevkimi tatmin ettim. Ben bu albümdeki parçaları Avrupa'da önemli salonlarda da çaldım, hatta yalnızca benim bestelerimi çaldığım konserler de verdim. Klasik eserleri yorumlamamı çok beğeniyorlardı ama ayrıca kendi eserlerimi de çok beğendiler. Türk piyanistleri Avrupa'da Adnan Saygun, Necip Kazım Akses gibi bestecilerin eserlerini çalarlarken ben kendi eserlerimi çaldım. Çünkü sözünü ettiğim bestecilerin eserleri artık eskidi. Hindemith, Ravel ve Prokofiev arasında bir müzik yapılmış ve zaman içerisinde gelişmemiş. Bunun devamı gelmemiş, bir elektronik müzik Türkiye'de yapılmadı. 12 ton müziği yapılmadı veya sunulmadı. Ben bu tip modern müzikleri geçmişte Almanya'da yaptım ama artık hissettiğim müziği yapıyorum. Bana sipariş edilen müziği yapmıyorum, çalmıyorum. Bestelerim ise hakim olduğum olaylar. Klasik müzik konserlerimde seyirciler çıkıp benim kendi eserlerimi çalmamı istiyorlar. Anadolu'dan müzik öğrencileri benim kendilerine eserlerimin notalarını göndermemi istiyorlar. Eskiden buradan oralara gidenler sadece yabancı müzikleri çalmışlar ama kendileri müzik üretmemişler. Şimdi bu değişiyor.

Türkiye'deki festival anlayışı

Çok rahatsız olduğum bir konu var, Türkiye'deki müzik festivalleri hakkında konuşmak istiyorum. Benim hissettiğim festivaller bilet satma kaygısında gibi. Aman salonlar dolu geçsin. Mesela ZAZ bunun bir örneği. Millet Charles Lloyd yerine ZAZ'ı tercih ediyorsa, maksat salon doldurmaksa o zaman Elton John gelsin. Festival çok ünlü isimleri çağırabilir, konserleri stadyumlarda da yapabilir. Ama benim gibi sanatçı arkadaşlarımın bu yaklaşımı desteklemeleri, süper yaptınız demeleri bana koyuyor. Onlar bunu bile bile diyorlar, o fanusun içine girmek istiyorlar. Halbuki uluslararası festival ülkenin tanıtımı için yapılmalıdır. Sanatçı tanıtımı için değildir, olmamalıdır, bu ayrı bir şeydir. İtalya'nın bilmem ne festivaline gidince adam sana önce spagettisini, peynirini tanıtır. Şarabını içirir, akşam da seni dinlemeye gelir. Dışardan gelen adam o kültürün içerisinde zaten boğulmuştur. İstanbul zaten yıllardan beri yanlış tanıtılıyor, insanlar yurt dışında Festival konuşuldu zannediyor halbuki ZAZ konuşuluyor. Başka festivallerde de aynı şey oluyor. Ben ve benim jenerasyonumdan bir çok piyanist Avrupa'da çok önemli yerlerde çalıyoruz ama ben ayrıca İzmirli olmama rağmen daha bir kere bile İzmir'deki festivale davet almadım. Kimse bana ne projen var diye sormadı. Sonra da insanlar bana sen neden gelip de İzmir'de çalmıyorsun diye soruyorlar, komediye bakar mısın? Peki İzmir festivali yurt dışında tanınıyor mu? Hayır, bir grup insan var, o festivalin içindeler ve sadece kendi adamlarını çaldırıyorlar. Ama sanatçı arkadaşlarım bu festivali de harika diye alkışlıyorlar. Halbuki sanatçının yanlış yapılanı ortaya koyması lazım. Bence Avrupa'daki festivallere mecburiyet koymak ve onların gönderdiği sanatçıların karşılığında bizim de onlara sanatçı gönderebilmemiz lazım. Bir çok genç ve yetenekli sanatçımız var. Festivaller sanat içinde bir ülkenin tanıtımını yapmalılar.

Bundan sonrasına dair...

Tabi ki gene klasik müzik albümleri çıkartacağım. Ama beste yapmaya ciddi olarak devam edeceğim. İnsanlar benim bestelerimi seviyorlar, bu yüzden daha ciddi çalışmalara gireceğim. Avrupa'da şunu gözlemledim, dünya sanatta ticari yöne doğru gitmiyor. Ticari yönde yürürsen savaşın uzun sürmüyor. İlle de modern müzik yapmak zorunda değilsiniz ama taklit olmayacak, bu çok önemli. Kendi içinizdeki doğruyu sunmanız lazım. Değişik bir şey ortaya koymanız lazım. Ben Monk, Bill Evans veya Chopin olamam ama Burçin olabilirim ve bunun savaşını veriyorum. Ben her şeyden önce bir klasik müzik konser piyanistiyim ve bunu her zaman hatırlıyorum. Jazz benim klasik müzik dışındaki hobimdir, beni dinlendirir, mutlu eder.

Genç müzisyenler için söz?

Genç müzisyenlerin işi bütün dünyada çok zor. Eğer müzik yapacaklarsa enstrümanlarına yakın olmak zorundalar. Bunun dışında sanatın her çeşidi ile ilgilenerek görgülerini bilgilerini geliştirmeleri lazım. Tiyatro, opera, sergi, çok müzik dinleme, kitap okumak, hatta piyanodan feragat edip kitap okumalılar. Opera dinlemeliler. Kültürün bütününe açık olmalı ve hepsinden kendi sanatları için bir şeyler alabilmeliler.

Son Söz, ve bir intihal

"Bir müzik, insanı böylesine alıp götürür mü?
Hissedip de söyleyemediklerinizi dinletir, yaşamın her tadını ezgileriyle sunar mı?
Şaşırtır mı insanı bu kadar?
Yapar... Bu yüzden onun adı Burçin Büke...
Bu yüzden her dokunuşuyla insanları hayran bırakmayı başarabiliyor, dünyanın neresine gitse. Notalarıyla olağanüstü bir titreşim yayıyor. Evrensel bir etkileşim yarattığı müziği sayesinde her dinleyiciyle ayrı bir duygu alışverişi kuruyor."

Evet bu sözler benim değil, kamuoyunda bilinen şekliyle intihal yapmış oluyorum denebilir mi?

Biz jazz yazarları da intihal yaparız ama kimin yazısını neden kaynak olarak gösterdiğimizden buna intihal denemez, olsa olsa ilham denir. Bu yüzden sözlerin yazarı Bülent Gürlük Bey'e teşekkür ediyorum çünkü yazdığı şeyler bana büyük bir ilham verdi.

Tüm bir evren tek bir insanın göz bebeğine sığabilir. Elinize aldığınız albümde Burçin Büke önce yakın çevresinde sevdiği insanlardan başlıyor sonra yarattığı müzik ile herkesin içine sığınabileceği ve soluk alabileceği bir göz bebeğini insanlığa armağan ediyor. Bu yüzden de bir müzik insanı böylesine alıp götürebiliyor, hissedip de söyleyemediklerimizi dinletiyor, yaşamın her tadını ezgileriyle sunabiliyor, insanı şaşırtabiliyor.

Tunçel Gülsoy
tuncelgulsoy@gmail.com

Oğuz Büyükberber'in 4 Kimliği ve Sonuç: Aynen Devam...

Oğuz Büyükberber'in "4" isimli ve dört çalışmadan oluşan albümü Lin Records tarafından yayınlandı. Bu benim şimdiye kadar gördüğüm ve dinlediğim albümlere benzemeyen farklı bir albüm. İçinde 3 müzik ve bir kitapçık var. Şöyle ki:
1. Eser; solo klarnet
2. Eser; piyano trio (piyano: Oğuz Büyükberber, bas: Demirhan Baylan, davullar: Cengiz Baysal, Cem Aksel)
3. Eser: elektronikler
4. Eser: Oğuz Büyükberber'in görsel çalışmalarını içeren bir kitapçık.

Tabi söylemeye gerek yok ama gene de belirteyim, dördüncü eseri dinlemiyorsunuz sadece bakıp görüyorsunuz.

Onun hakkında internet sayfalarında kısa bir özgeçmiş bulabilir miyim diye aradım ve Wikipedia'da şöyle bir yazı buldum.

Oğuz Büyükberber (d.1970, Kayseri) besteci, klarnet sanatçısı, grafik sanatçısı. Türkiye'de ve Avrupa'da özellikle jazz, elektronik ve modern müzik dallarındaki çalışmaları ve "Klarnet"i ile tanınır. Özellikle Amsterdam ve İstanbul arasında çok çeşitli birliktelikler oluşturmuştur. N-Collective bünyesinde Office R6, DBO projeleriyle beraber Robert van Heumen ile elektronik çalışmalar yapmıştır. Koan ve Ayşe Tütüncü Üçlüsü'nün değişmez elemanı olarak ağırlıklı olarak Avrupa'da konserler vermektedir. Müziğin yanında yetkin bir grafik sanatçısı olarak çeşitli projelerde elektronik görsel sunumlar da yapmaktadır. Çağlayan Yıldız ve Ayşe Tütüncü ile yaptığı çalışmalara hayranlık beslenesi klarnet sanatçısı. Özellikle bas klarnet ile oynadığı tüm oyunlar çok eğlencelidir. Vakt-i zamanında içinde yer aldığı Lodos projesi Türk jazz müziği açısından gayet kayda değerdir.

Cihangir'in "artiz" kahvesinin yanında asude bir bahar ülkesi gibi duran Firuz'da oturduk, ona *"hoş geldin genç adam"* dedim, güldü ve sonra o konuştu ben dinledim, hepsi bu...

41 Yaşında genç olmak

Hala beni genç gördüğün için teşekkür ederim, ama artık 41 yaşındayım. Bizim öğrencilerimiz kabul edilebilecek bir kuşak geliyor, onlar varken biz hala genç sayılmayız.

Bu albüm benim yaşıma kadar sanat ile ilgili olarak ilgilendiğim, beslendiğim ve ürettiğim şeylerin kısa bir özeti diyebiliriz.

***İlk bölüm**de bas klarnetçi kimliğim ve buna bağlı olarak doğaçlamacı ve besteci kimliğim bir noktada kesişiyor ve albümün dörtte birini oluşturuyor. Bu bölümde yalnız bir serüven var. Oğuz kendi başına çalıyor, kendisi için çalıyor, mekan için çalıyor. Mekanın içinde çalıyor. Mekanı dinleyerek mekanla etkileşerek çalıyor.*

*Çoğu kişi bilmez ama benim için piyanodan önce klarnet vardı. 2001'de Amsterdam'a gitmem ile tekrar alevlendi. Son 3-4 yıldan beri de üzerinde yoğunlaştığım bir pratiğe dönüştü. **İkinci bölüm**de piyano çalıyorum, tabi burada bestecilik ve doğaçlamacılık yönüm de var. Burada bir "interplay" sunuyoruz. Parçada dört müzisyen yer alıyor ama aynı anda çalan üç kişi var. Davulda bir bölümde Cengiz bir bölümde Cem çalıyor. Basçı ise hep Demirhan oldu. Bu bölümde üç müzisyenin sohbetine tanık oluyoruz.*

***Üçüncü bölüm** ise tamamen elektronik bir kompozisyon. Burada birebir bir enstrüman icrası görmüyoruz. Aslında görüyoruz ama elektroniklerin icrası farklı bir şey. Kompozisyonu görüyoruz ve o kompozisyonun ses dünyasında nasıl gezindiğini görüyoruz. Üçüncü bölümü bir icra değil, kompozisyon olarak da düşünebiliriz, tıpkı dördüncü bölüm gibi. Hatta yıllara yayılmış çalışmaların bir kolajı olarak da kabul edilebilir.*

***Dördüncü bölüm** tamamen görsel sanatlardan oluşuyor. Benim 70'li yılların başına kadar giden bir görsel sanatçı kimliğim var. Üç yaşında resim çizmeye başladım. Bu serüven hiçbir zaman bitmedi, üniversitede güzel sanatlarda okudum, hatta birincilikle girdim ve diploma aldım. Diploma tabi bitiş değildir, sadece bir süreç içindeki taçlandırmaların bir tanesidir. Dolayısıyla görsel sanatlar benim hayatımda hep vardı ve olmaya da devam edecek.*

Ben hayatım boyunca görsel sanatlarla müziği hep karşılaştırdım. Benzerliklerini farklılıklarını sorguladım. Zaman zaman kendimi dönüm noktalarında, yol ayrımlarında hissettim. Acaba görsel sanatları bıraksam mı diye kendimi sorguladım.

İnsanın kendisini yol ayrımında hissetmesinin bir sebebi de saygı oluyor. Bana sorarsan ilişkilerde de böyle, hayat tercihlerinde de böyle. Bir şeye duyduğun saygı yüksek olunca onun tam hakkını vermek istiyorsun. Veremeyeceğini hissedince de insan bırakma noktasına gelebiliyor. Ben çok şükür o noktada değilim ama müzik ve görsel sanatları birlikte götürmek ciddi bir zaman ve enerji alıyor.

Bu albümü dinlediğinizde ilk duyduğunuz ses müzik tarihinde yazıyla kayıtlı ilk müzik kabul edilen antik bir Yunan melodisi. Aydın yakınlarında bir mezar taşında bulunuyor. Ondan eskisi şimdilik bilinmiyor. Bu açıdan bakınca şunu görüyoruz, bu albüm müzik tarihinde bilinen en eski eserle başlıyor. Sonunda elektronik parça ile bitiyor ve bu da bir serüven.

Kutuların içinde kaybolmak üzerine

Günümüzde herkesi bir kutuya hapsetmeye çalışan bir sistem var. Bu kutulaşmada birden fazla kutu işgal etmenize izin verilmiyor, yani hem şair hem politikacı olamıyorsun. Sana karar ver hangisin diye soruyorlar. Ben hiçbir kutumdan vazgeçememeye çalışıyorum, müzik ve güzel sanatlar ayrımında düşünürken en çok kompozisyonun müziğe benzediğini düşündüm. Kompozisyonda da tuval ile karşı karşıya kalma durumuna benzeyen bir durum var. Resim yapmak müzik bestelemek gibi bir süreç diye düşünüyorum. Yaratırken bir şeyler ekleyerek, çıkartarak çalışıyorsunuz, sürekli bir şeyler değişiyor. Yalnız bir üretim süreci geçirip onun sonucunu başkaları ile paylaşıyorsunuz. Halbuki enstrüman çalarken direkt icrayı paylaşıyorsunuz. Hele doğaçlama sürecinde yaratma sürecini ve icrasını aynı anda paylaşıyorsunuz. Bu çok tılsımlı bir şey ve aynı zamanda neden müzisyen oldum sorusunun da cevabı benim için. Ama diğer dünyalardan da vazgeçemediğim için bu albümde tüm dünyalarımı bir araya getirdim ve küçük bir mozaik dünya sunmaya çalıştım. Görsel sanatlar dünyamı da albümdeki kitapçıkta sundum.

61 Yaşında, 20 yıl önce, 20 yıl sonra

Bu güne kadar kırktan fazla albümde yer aldım.
Kiminde tek başıma kiminde başka insanlarla çaldım. Yirmi yaşında hayal edemeyeceğim bir noktaya geldim. Şimdi de acaba bundan yirmi sene sonra nasıl bir noktaya gelebileceğimi merak ettiriyor. Kendi yaptığı ile daha da barışık, sanatı ile daha çok insan ile etkileşim içinde olan, dünyaya ve hayata dair merakı devam eden ve hala bu enerjiyi bir şekilde devam ettirebilen bir insan olmak istiyorum. Zamanı geldiğinde başka tarz albümlerim de çıkabilir, örneğin bir "rembetiko" albümü veya Kayseri türküleri albümü gibi.

Şu anda Amsterdam'da yaşıyorum. Yakın gelecekte ya var olan bir toplulukla ortak bir proje yapacağım, ya da kendimin elemanlarını seçerek meydana getirdiğim bir oda orkestrası ile birlikte bir repertuar oluşturacağım. Oda orkestrasından kastım akustik ve Batı müziğine yakın bir disiplinde bir grup. Ben proje yürütücüsü, gerektiğinde repertuar belirleyicisi, ya da müzik yazarı ve solist olacağım, klarnet çalacağım. Yaptığımız müziğin içinde doğaçlamalar da olacak, bizim toprakların, bizim coğrafyanın malzemesini içinde barındıran, bu malzemeyi bazen doğrudan bazen de dolaylı olarak kullanan bir proje peşindeyim.

Türkiye üzerine düşünceler

Türkiye'de son dönemlerdeki müzik hayatının gelişimini çok olumlu görüyorum ama işin ekonomik yönü oldukça olumsuz. Tahmin edilemez ve tahammül edilemez bir hal aldı. 20 yıl önce Akbank Jazz Festivaline gelen müzisyenlerle ilgili bilgiye bile ulaşmak o kadar zordu ki. 1990 senesinde internet diye bir şey yoktu. Yurt dışından birisi gelecek de, bir kitap getirecek de bilgi edineceksiniz. Doğru dürüst bir enstrüman sahibi olmak bile mümkün değildi. Bugün bir çok şey çok farklı, bilgiye ulaşmak çok kolay, enstrüman satın almak mümkün. Türkçe'ye çevrilmiş bir çok kitap var, hatta Türkiye'nin kendi diskografisi oluştu. Genç bir dinleyiciyi epey zaman götürecek kadar albüm var. Ama yapılan müzik insanlara ulaşabiliyor mu, ekonomik olarak bir dönüşümü var mı dersen orada epey sorun var. Ama ben hala umutluyum.

Son söz, Oğuz'un ardında gelmek isteyenler için

Her şeyden önce bu işte insanın gerçekten kendi iç sesini duymaya hevesli olması lazım.
En büyük problem kendi iç sesimizi duymaktan korkuyor olmamız.

Sevildiğimizi hissetmek için dış seslere uyum göstermeye çalışıyoruz. Kabul edilmek kaygısı ile hareket ettikçe kendi iç sesimizi duymamız imkansız hale geliyor.

Kendi sesimizi dinlemeden ne gerçek bir şekilde iletişim kurabiliriz ne de bir şey üretebiliriz.

Ve kendi iç sesim bana şunu söylüyor:
Aynen devam...

Elif Seven
elifseven@yahoo.com.tr
Fotograflar: Tunc Süerdaş

Uraz Kıvaner "Pieces"

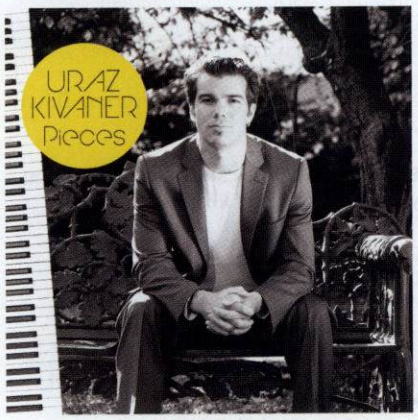

Uraz Kıvaner, bundan 6 sene önce Sibel Köse Jazz Vokal Atölyesi'nde vokalistlere eşlik ederken tanıştığım, fırsat buldukça aynı sahneyi paylaştığım, müzikle ve teknolojik konularla ilgili sorularımı hep hiç sıkılmadan yanıtlayan, insanlara elinden gelen her konuda yardım etmeyi gerçekten çok seven komşum ve sevgili arkadaşım. Bu aralar ilk albümünü çıkarmanın heyecanı içerisinde. Siz bu satırları okurken, ilk albümü "Pieces" raflarda yerini almış olacak. İşte karşınızda birkaç soruyla Uraz Kıvaner ve "Pieces."

Bilgi Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra Polonya'ya gittiğini biliyorum. Neden burada kalmayıp gittin ve neden Polonya? Orası ile burasının farkı nedir?
Mezun olduktan sonra burada sadece yapmayı arzuladığım ve de sevdiğim müziği yaparak geçinmenin neredeyse imkansız olduğunu anladım. Ben de babamın 15 senedir yaşadığı ve de benim ara sıra tatil için gittiğim Polonya'ya gitmeye karar verdim. Orada sanata ve sanatçıya verilen değeri bildiğim için zaten bu kararı vermek zor olmadı. Jazz yediden yetmişe herkesin çok sevdiği bir müzik türü orada. Özellikle eski jenerasyon komünist rejim sırasında yasak olduğu ve de gizli gizli kıyıda köşede dinlemek zorunda kaldıkları için şu anki müzisyenlere büyük saygı duyuyorlar. Orada jazz kültürü, cebinizde 5 zloti de 15.000 zloti de olsa girebileceğiniz kulüplerin olduğu, genci yaşlısı bir sürü jazz müzisyenin aynı sahneyi paylaştığı, özellikle yazları irili ufaklı 100'e yakın festivalin olduğu şekilde gelişmiş durumda. Zaten oranın özelliklerini yazmam, burayla arasındaki farkı anlamaya yeterli bence.

Peki döndükten sonra buradaki jazz kariyerin nasıl devam etti?
Gelmem zaten yavaş yavaş oldu. İlk olarak Polonya'daki turnem sırasında Ankara Jazz Festivali'ni de dahil ettik turneye. Bu maksatla grubumla ilk kez Türkiye'de çalmış oldum. Bunu takip eden yaz sezonunda da Bodrum'da Tony Jones ile Joy Voeth ve Monika Bulanda'nın da yer aldığı bir grup kurduk. Ve de o sezon Kempinski Oteli'nde çalmaya başladık. Grup elemanları sonradan değişse de ben 4 yaz boyunca her sene düzenli o işi yaptım. Onur Alatan, Ferit Odman, Ozan Musluoğlu gibi iyi müzisyenlerle çalışarak o iş daha da zevkli hale gelmişti zaten. Ben de kışları da kalmaya karar verdim. Ve de gerek kendi adıma gerekse de beraber çaldığım arkadaşlarımın guruplarında İstanbul'un güzel jazz mekanlarında sahne aldım. Hala da almaktayım.

Sıradan bir günün nasıl geçiyor? Neler yapıyorsun?
Sabah kalkar bilgisayarımı kontrol ederim. Günlük manşetler, sosyal ağlar derken kendimi genelde bilgisayarıma bağlı dijital piyanomun başında bulurum. Bazen egzersiz yaparım bazense sadece çalarım. Havamdaysam birkaç değişik aranjman ve de kompozisyon da o sırada çıkar zaten. Bunların dışında da, küçüklükten beri hayalini kurmuş olduğum ve de parayı denkleştirip toparlayabildiğim sinema sistemimde birkaç film ve de konser izlerim. Bunlar benim zihnimi rahatlatmamı hatta bazen ilham almamı sağlayan şeyler. Akşama çalacaksam hazırlanır giderim. Zaten dönüşüm epey geç olur gelip yatağa geri yatarım.

Albümündeki "Song For T.Ö" adlı parça, Tuna Ötenel için yazılmış bir parça. Tuna Abi'yle tanışmanı ve bu şarkının hikayesini biraz anlatır mısın?
Tuna Abi'yle ilk olarak babamın Ankara'daki gündüzleri spor ve eğlence, geceleri de jazz kulüp olan mekanında tanışmıştım. O zaman daha 5, 6 yaşlarındaydım. Kendisi orada çalardı o zamanlar. Geceleri kulübe iki adım mesafede olan evimize gitmek yerine orada kalmayı tercih eder müzik dinleye dinleye kenardaki yastıkların üzerinde uyurdum. Tuna Abi de beni ilk oradan hatırlar. Daha sonra 2003 yılında Bilgi Üniversitesi'nden mezun olur olmaz şans bu ya, Polonya'ya gitme kararımla beraber kendimi Tuna Abi'nin de dahil olduğu Polonyalı efsane saksofoncu Janusz Muniak ile beraber "Legends On Tour" turnesinde buldum. Tuna Abi ikinci setlerde genelde saksofon çalıyordu ve ben de o set gruba piyanoda eşlik ediyordum. Bu sayede hem ben Tuna Abi'ye daha önce fazla görme fırsatı bulamadığı bir ülkede yardımcı oluyordum hem de ondan uygulamalı "nasıl iyi bir jazz adamı olunur?" onu öğreniyordum. Ona yazdığım parça ise, onun bu sağlık durumunu öğrendikten sonra ortaya çıktı. Hem onunla geçirdiğim o inanılmaz turneyi düşünüyordum hem de böyle bir şanssızlığın nasıl olur da bu kadar önemli bir müzisyen ve de dünya iyisi bir insanın başına gelir onu düşünüyordum.

Piyano çalmaya nasıl başladın? Ailede başka müzisyen var mıydı? Sana bu konuda destek oldular mı?
Ben çok şanslı bir çocuktum. Çünkü babamın jazz müziğine olan merakı benim genlerime geçmekle kalmamış ev ortamına da yansımıştı. Evde sürekli jazz dinlenirdi. Babam eski bir milli basketbolcudur çoğu insan tanır: "Yavuz Kıvaner" diye ama bilmedikleri bir şey var ki aslında çok genç yaştayken Selçuk Sun ve Erol Pekcan gibi önemli büyüklerimizle kontrbas çalmış bir insandır kendisi. Ne yazık ki jazz müziği, milli takım antremanlarının yoğunluğu yüzünden bırakmak zorunda kaldığı için bir uktedir onun içinde. O yüzden benim müziğe olan ilgimi arttırmak için bana iş için gittiği yerlerden enstrümanlar getirirdi. İlk davul seti almıştı bana. Oyuncak tabii ki. Daha sonra yılların eskitemediği bir Casio Org. Çoğu küçüklük resmimde bu klavyemsi şeyle görürsünüz beni. Daha sonra ben doğduktan sonra taşındığımız evde bir duvar piyanosu vardı. Televizyondan duyduğum melodileri falan çalmaya başladım 4, 5 yaşındayken. Ben 16 yaşıma kadar hiç ders almadan kendi kendime bir şeyler yapmaya çalıştım piyanoda. Daha sonra lisede eğitim başladı zaten.

Albümde iki tane söylediğin parça var. İlk ne zaman şarkı söylediğini ve ilk hangi parçayı söylediğini hatırlıyor musun? Peki albüme bu parçaları koyma fikri nasıl gelişti?
Anaokulundan beri okul korolarında söylerdim hep. Bu durum Güzel Sanatlar Lisesine girdiğimde daha da eğlenceli bir hal aldı zaten. Çok sesli müzikle beraber içimdeki insan sesine karşı olan hayranlık hep daha da gelişti. Lise döneminde kendime aldığım uyduruk gitarla sahillerde arkadaş buluşmalarında falan söylerdim o dönemin pop parçalarını. Bizim lisede çok "in" bir şeydi şarkı söylemek. Zaten Murat Boz'un sınıf arkadaşım olmasından da anlayabilirsiniz bunu. Ama ben de biliyordum ki benim sesim hiç bir zaman pop müziğe yatkın değildi. Murat'ın o inanılmaz sesi de zaten pek yardımcı olmuyordu anlayacağınız. Polonya'ya taşındıktan sonra tesadüf eseri Chet Baker'in kayıtlarından birini dinledim bir yerde. Ve de fark ettim ki sesim bu adamın sesine benziyor. Çok dinler oldum onu. O sesindeki rahatlatıcı tondan mıdır nedir bilmem? Sahnede ilk solo söylediğim eser bir müzikal eserdi. Ama ilk jazz parçası "I Fall In Love Too Easily" oldu. Beni sağda solda duyan insanlar sürekli şarkı söylememe konusunda yüreklendirecek şeyler söylüyorlardı. Özellikle de çok sevdiğim dostum Sibel Köse. Ben de albümü yaparken zaten değişik yanlarımı ortaya çıkarma fikrinden yola çıkmıştım dolayısıyla bu yönümü de koymanın doğru

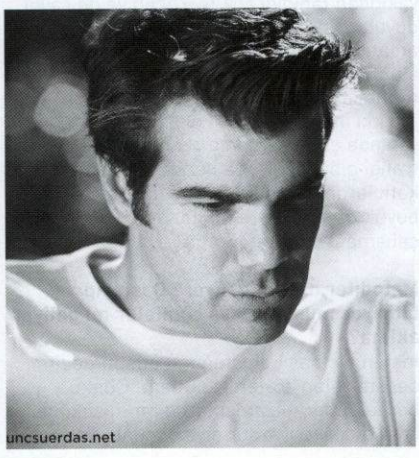
tuncsuerdas.net

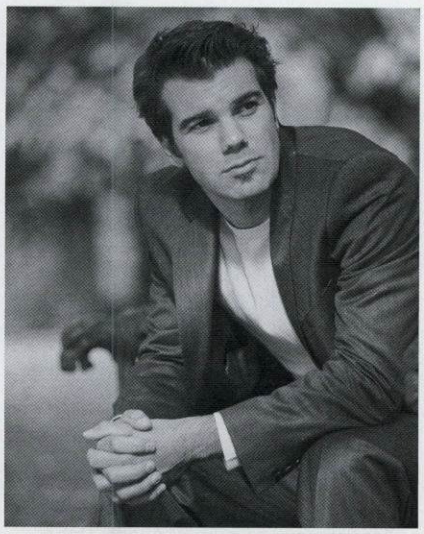

olacağını düşündüm. Ama yine söylüyorum, ben arada sırada şarkı söyleyen bir piyanistim. Oscar Peterson'ın bile bir tane vokal albümü var. İsmi de "With Respect To Nat."

Bu söylediğin parçaları ayrı olarak mı kaydettin? Aynı anda mı çalıp söyledin?
Kayıt sırasında piyano mikrofonları vokali de almasın diye sonradan söyledim vokalleri. Ama konserlerde tabii ki aynı anda çalıp söylüyorum.

Albümünde birkaç parçada dinlediğimiz bağlamacı İsmail Altınsaray'la askerde tanıştığını biliyorum. Biraz anlatır mısın albüme nasıl dahil oldu?
Askerliğimi Ankara Armoni Mızıkası'nda yaptım. Genelde oraya o dönem askere gelmiş en tecrübeli müzisyenleri alırlar. İsmail de o müzisyenlerden bir tanesiydi. Bağlama konusunda nam salmış büyük ustalardandır. Kendisi de benim kadar çılgın olduğu için çok iyi dost olduk ve de askerdeyken bazen beraber değişik şeyler çalardık. Bir gün benim bu parçalardan bir tanesinin notasını yazdım verdim ona ve hep beraber çaldık. Çıkan sonuca herkes çok şaşırdı. O kadar güzel bir sound olmuştu ki İsmail'i kesinlikle albüme dahil etmeliyim diye düşündüm. Çalışması ve de dostluğu çok keyifli bir arkadaşımdır. Umarım daha birçok projede beraber çalışma fırsatı buluruz ileride.

Albümde çaldığın ekip arkadaşlarının parçalara katkısı nasıl oldu?
Çalan müzisyenlerin hepsi zaten camianın yakından tanıdığı çok tecrübeli ve de saygı duyulan isimler. Katkıları kuşkusuz anlatılamayacak kadar büyük. Zaten albümü dinlerken de herkes farkeder mutlaka spontan gelişen bazı olayları ama tabii ki inanılmaz yaratıcı sololarının yanında çoğu parçanın aranjmanı ve de trafiği gibi konularda herkes çok büyük katkılarda bulundu. Benim için herkesin büyük özveride bulunduğu ortak bir takım çalışması oldu zaten.

Melodiler nasıl oluşuyor? Başlayıp bitiriyor musun yoksa cümleler mi geliyor aklına?
İnanın hiç nasıl oluştuğunu düşünmedim desem yalan söylemiş olmam. Çünkü herhalde farklı zamanlarda farklı şekilde ortaya çıkıveriyordur diye düşünüyorum. Bazen bir melodi gelir aklınıza bazen parçanın tüm altyapısıyla beraber her şeyi.

En çok nerede çalmayı seviyorsun? Kulüp, konser salonu, yurt içi, yurt dışı?
Yurt dışında çalmak, inanın bana çok büyük zevk veriyor çünkü ülke tanıtımına çok büyük katkıda bulunduğunuzu hissediyorsunuz. Benim de hassas olduğum konulardan biridir bu. Bizim ülkemizin sanatını sanatçısını olabildiğince çok insana ulaştırabilmek, yabancıları hayrete düşürebilmek ve de Türkiye'den de iyi jazz müzisyenleri çıkabildiğini onlara kanıtlamak beni çok mutlu ediyor. Birçok insan daha haritada yerimizi gösteremezken konserlerimizden sonra nasıl olur da bizim ülkeye ziyarete gelebilir onu planlamaya başlıyor.

İlk albüm için özellikle bu parçaları nasıl seçtin? Eminim daha başka bestelerin de vardır ama ilk albümde bunlar olsun diye nasıl karar verdin?

Daha önce de değindiğim gibi bu albümün amacı, insanlara hayatımın farklı yanlarını gösterebilmek. Çünkü ilk albümde bana göre kendinizi tam anlamıyla tanıtmanız önemli bir şey. Bence insanlar sizin ne tarz müzikleri nasıl yorumladığınızı merak ediyorlar. Ben de parçaları bu anlattığım görüşe dayanarak seçtim.

Albümü kaydedeli 1 sene oldu neredeyse. Neyi bekledin çıkarmak için?
Hem masteringiyle uğraşıyordum hem de yazın Bodrum'daydım ve de uzaktan kumanda bu işlerin yapılamayacağını anladığım için döner dönmez kolları sıvadım.

Kendi sesini, sound'unu buldun diyebilir misin? Nasıl bir süreç bir müzisyenin kendi sound'unu araması bulması? Sonuçta bu yolculuğun başında bir sürü piyanist dinliyorsun insan onlardan etkilenmez mi?
Cevap soruda geliyor zaten. Dinlediğiniz her kişiden kendinize yakın hissettiğiniz yanları alıyorsunuz bazen bilinçli bazen de bilinçsiz. Dolayısıyla sizin kimliğiniz yaşadıklarınızla dinlediklerinizin sentezinden ortaya çıkan bir "sound" oluyor. Bu daha sonra değişebilecek birşey ama. Çünkü herşeyin değiştiği gibi insanlar da değişir. Sevdikleri şeyler, dinledikleri şeyler, hayatlarındaki insanlar v.s. Ben zaten buna karar verememe "benim sound'um budur abi" diye. O bence dinleyicilerin ya da diğer müzisyenlerin değerlendirebileceği bir şey.

Senin ilham kaynağın muzisyenler kimlerdi yerli ya da yabancı?
Benim ilham kaynaklarım; Ahmad Jamal, inanılmaz tekniğini duygularla harmanladığı ve kendine has bir sound yarattığı için. Bill Evans, romantizmi çok güzel yansıttığı için, Oscar Peterson inanılmaz teknik şeyleri çocuk oyuncağıymışcasına inanılmaz güzel bir swing hissiyatıyla yaptığı için ve pek tabii ki Tuna Abi, neredeyse bu saydıklarımın hepsi ve de ek olarak, mütevaziliğiyle, duruşuyla ve diğer müzisyenlere saygısıyla tam bir jazz müzisyeni örneği olduğu için.

Canlı konser izlemek yerine evdeki ses sisteminde konser izlemeyi sevdiğini biliyorum. Neden?
Evinizin koltuğunda veya yatağınızda "aman yaptığı hiçbirşeyi kaçırmayayım" korkusu olmadan izlemenin keyfi yüzünden. Ve de istediğiniz kişiyi, istediğiniz zaman izleyebilme şansınız olduğu için tercih ediyorum. Ama canlı konserlere de gitmiyor değilim sadece diğer arkadaşlarım kadar çok gitmiyorum. Onun zevki tabii ki apayrı.

Bi sonraki albüme çalışmaya başladın mı ya da aklında bazı fikirler var mı?
Daha birçok bestem var insanlarla paylaşmak istediğim. Yeni birtakım parçalar da yapıyorum. Ama asıl bu albüme gelecek yorumlar, bir sonraki albümümü daha çok şekillendirecek.

Albüm çıktıktan sonra yurt içi yurt dışı konserler olacak mı?
Ümit ediyorum ki olacak.

En son Kapadokya Jazz Günleri'ne gittin geldin. Onun dışındaki projeler neler bu aralar?
Alaçatı'da yılbaşında Sibel Köse'yle çalacağız. Daha sonra her hafta bir konser olmak üzere Alaçatı projesi yaza kadar farklı farklı solistlerle devam edecek. Albüm çıktıktan sonra tabii ki kendi konserlerime biraz daha fazla ağırlık vereceğim. Ama onun haricinde Ozan Musluoğlu'nun quartetine dahilim ve de çalarken çok keyif aldığımız konserler yapıyoruz.

Amerika'ya gidecek misin? Hep "Amerika bir başka, jazz'ı orada öğrenmek, dinlemek lazım" gibi bir inanış var ya, sence de öyle mi?
Çaldığımız müzik tabii ki oradan çıkma ama dünyaya mal olmuş bir müzik. Dolayısıyla öğrenmek için oraya gitmek lazım inanışını geri kafalı buluyorum. Özellikle de şu anki, bir tuşla önümüze bütün materyallerin gelebildiği bu globalleşmiş dünyada. Evet Amerika'ya gitmek istiyorum ama sebebi orada müziği daha iyi öğrenirim diye değil orada daha çok müzisyenle tanışabilirim diye. Çünkü oradaki iyi jazz müzisyeni adediyle dünyanın herhangi başka bir yerindeki müzisyen adedi mukayese bile kabul etmez. Ve de ne kadar daha iyi müzisyenlerle çalarsanız kendinizi geliştirmeniz bir o kadar daha kolay olur. Çünkü onlarla aynı çıtada kalabilmek için daha çok çalışmanız gerekiyorsa daha çok çalışırsınız ve de eksiklerinizi görmek daha da kolaylaşır.

Hayallerin neler?
Müziğimle kalıcı olabilmek. Benim eserlerimin Realbook parçaları arasına girebilmesi ve de dünyadaki birçok müzisyen tarafından çok zevk alınarak çalınması. Tüm dünyaya, insanlara müziğimi sunabilmek istiyorum.

Umarım her müzisyen gibi sen de hayallerini gerçekleştirebilirsin Uraz'cım. Bu keyifli sohbet için çok teşekkür ediyorum.

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Çayeli'nden öteye giderum cazlu cazlu

Avrupa kökenli Spiral Quartet, Fransa ve Türkiye arasındaki kültürel paylaşıma kuruluşundan bugüne yer veren çağdaş bir jazz grubu. Repertuvarına ilk konserlerden beri Türk Halk Müziği eserlerini alan dörtlü çok farklı ve zengin bir müziği tanıma isteğini her fırsatta ortaya koyuyor. Hatta 2009 yılı Fransa'da Türk mevsimi olarak kutlanırken Spiral Quartet bu etkinliğe 'Diyar Diyar Jazz' başlıklı bir projeyle katılmış. Türk Halk Müziği'nin karmaşık ritimleri üzerinde esneklikle hareket eden sanatçılarını hayranlıkla izledikten sonra onlar da bu müziği Fransız halkına tanıtmak istemişler. İşte bu sürecin devamında Türk Halk Müziği ve jazz'ın kimliklerini yadsımadan, Spiral Quartet'in kendini özgürce ifade edebildiği bir ortak alan olarak bir albüm kaydetmişler, grupla aynı ismi taşıyor. Bu arada 2005'te kurulan Spiral Quartet'in öyküsünde grup lideri Philippe Poussard'ın eşi Jale Minibaş Poussard'a da geniş parantezler açmak gerekiyor. Çünkü Philippe Poussard, akademisyen eşi Jale Hanım sayesinde hiç tanımadığı bir ülkeyi ve kültürü keşfetme çabasına girişmiş. Böylelikle klasik müzik eğitimini cebinde bilip, kendisi için tamamen yeni sanatsal oluşumlarla ilgilenmeye başlamış ve işin ucu doğaçlamayı da içeren bakış açısıyla iki geleneği bir arada dokuyan bu albüme uzanmış. Galatasaray Üniversitesi'nin nefis manzarasına nâzır Jale Hanım ağırladı, Philippe Bey anlattı, biz çıktık kerevetine.

Bu arada Spiral Quartet 'Jazzycolors' Uluslararası Jazz Festivali kapsamında 9 Kasım akşamı İstanbul'u Paris'te yaşatan 'Paristanbul' başlıklı bir konser verdi.

Ne güzel bir vesile, bu albüme uzanan süreci evliliğiniz başlatmış. Ne kadar oldu?

10 yıldan uzun zaman önce tanıştık. Ben tarihler konusunda pek güvenilir kaynak değilimdir ama eşim çok iyidir. Ne diyeyim, bayağı uzun zaman önce tanıştık. Ve dokuz yıl önce Fransa'da evlendik. Eşim sayesinde Anadolu'nun geleneksel müziklerini keşif imkanı buldum daha en başta. Çok da sevdim. Benim için çok ilginçti çünkü çok canlı bir kültür sizinki, geçmişte kalmamış ve sürekli merak uyandırıyor. Eşimin de Anadolu'ya ait çok fazla parça bilmesi ve hepsini yürekten sevmesi benim için ayrıca heyecan vericiydi. Kültürün önemli bir parçası olan mutfak da benim çok önemlidir ve Türk mutfağından çok etkilendim. Ve eşim sayesinde İstanbul'u keşfettim. İstanbul çok zengin bir kent ve bir çok medeniyete ev sahipliği yapıyor. Ayrıca eşimle Anadolu'ya sıkça seyahat imkanı buldum. Geçen gün uçakta giderken Türkiye haritasını gördüm, ne kadar büyük. Müzikle ilgili kısmına gelirsek Türkiye'ye özgü melodi ve ritimler Avrupa'dakinden tabii çok farklı.

Peki klasik müzik kökenli olmanız Anadolu müziği ile ilişkinizi olumlu veya olumsuz anlamlarda nasıl etkilerdi?

Ünlü Macar besteci Bela Bartok'u sürekli düşündürdü haliyle. Anadolu ve Balkan müziklerini ciddi olarak araştıran ilk etnomüzikologtur kendisi. Besteci olarak benim için bir rol modelidir. Eğer Bartok'un müziğini bir kaç saniye dinlerseniz, onun Bartok olduğunu bilirsiniz. Halk şarkılarından çok etkilenmiş ve onlara büyük saygı göstermiştir. Bunları yok sayan bazı besteciler gibi değildir.

Binlerce türkü arasından bu albüme aldıklarınızı nasıl seçtiniz?

Eşim bunda da en büyük pay sahibi. Dediğim gibi çok sayıda türkü biliyor ve notalarıyla birlikte bunları getirdi. Bu kolay bir seçim değildi çünkü aynı zamanda grupla uyum sağlaması gerekiyordu. Kimi zaman Jale'ye çok beğendiğim parçalar olduğunu ama işlemek için ne yapacağımı bilemediğimi söyledim. Yaptığım bazı düzenlemelerin gruba uymadığı da oldu. Önden prova etmemiz gerekiyordu. Burada önemli olan taklit etmemekte. Kendi vizyonumu ortaya koymaktı. Bu ülkenin geleneksel müzisyenleri gibi çalmayı hem beklemiyor hem istemiyordum, çünkü bunu yapsam saçma olurdu. Büyük besteci Steve Reich benim hissettiklerimi aslında tam olarak özetleyen kişi. Afrika müziği üstüne çok derin çalışmalar yapmış ama katiyen taklit etmemiştir. Amerikalı bir klasik müzik bestecisi olarak doğru ölçüde

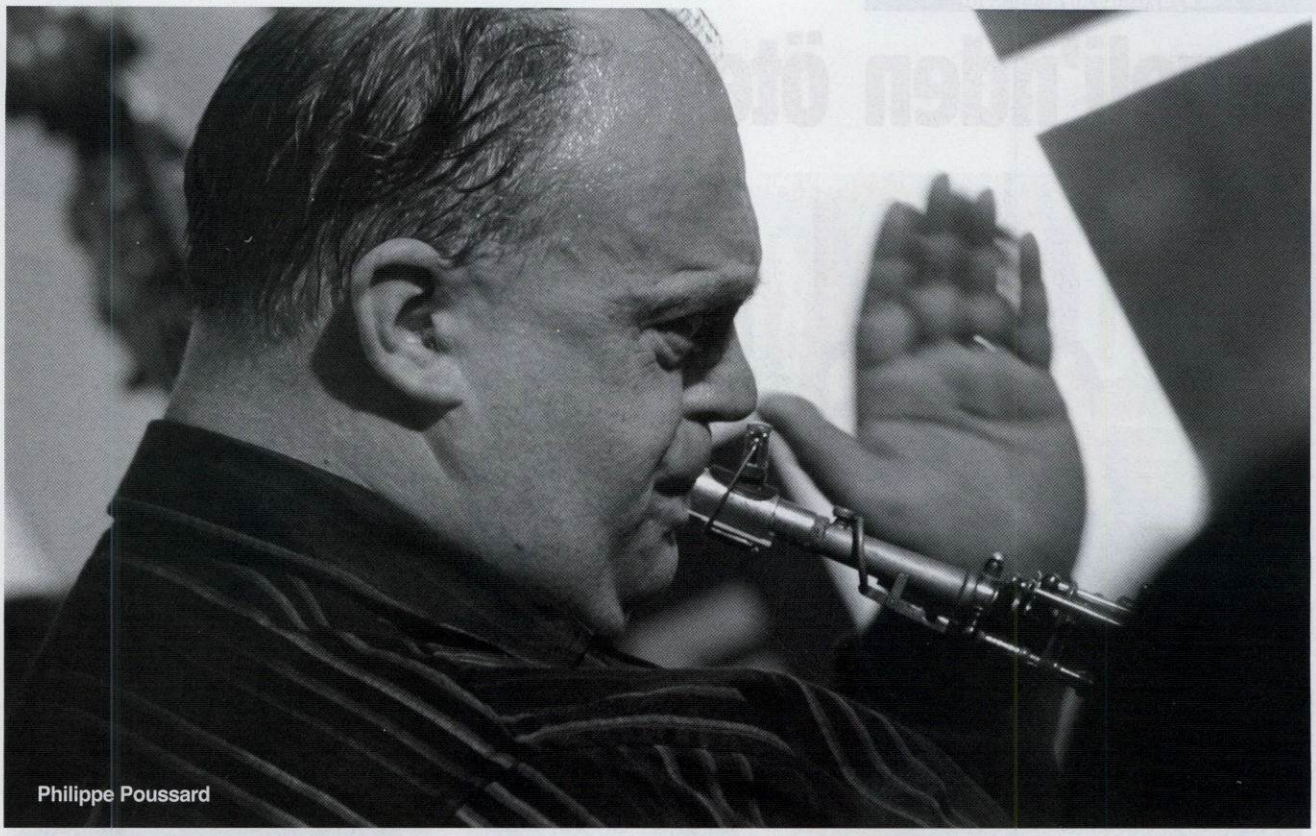
Philippe Poussard

esinlenmiştir. Ben de Avrupalı bir besteci olarak Türkiye'den bir müzisyen gibi çalamam ve öyle çalsam bu ülkenin insanlarının ilgisini çekemem.

Dörtlüyü oluşturan arkadaşlarınızı taklit etmeme eğiliminize ortak etmek zor olmadı mı? Sonuçta onlar da Avrupalı müzisyenler ve üstelik bu kültürle doğrudan temas etmelerini sağlayan kimseleri yok.
Bu kolektif olduğu kadar benim çalışma şeklimle çok ilgili bir çalışma. Bazı fikirler ve düzenlemelerle karşılarına çıktım. Beraberinde onlar kendi fikirlerini ortaya koydu. Zaten jazz dediğimiz böyle bir şey. Örneğin kontrbasçım François-Charles Delacoudre 'Galata'da doğaçlamak istedi çünkü buradan gerçekten çok etkilenmişti.

'İstanbul'da Sabah'ı Coltrane'e ithaf etmişsiniz. John Coltrane size ne ifade eder?
Ben onu henüz ergenlik çağımda keşfetmiştim ve bence jazz'ın devlerinden, en ağır toplarından biridir. Aslında biraz komik benim rock'n'roll dinleyen arkadaşlarım vardı, hatta ben de dinlerdim ve jazz'dan etkilenmemde Coltrane ve dörtlüsünün çok büyük etkisi vardır. Devamında Thelonious Monk'tan çok etkilenmişimdir, gelecek yıl 30. ölüm yıldönümü olacak. Charlie Parker, Wayne Shorter ve sonra Dave Liebman. Onun bir soprano saksofon canavarı olduğunu düşünüyorum. Bunların hepsi benim esin kaynaklarımdır. Dave Liebman buraları çok sever ve Aydın Esen'in çok büyük bir müzisyen olduğunu söyler. Aydın Esen hakikaten çok büyük isim. Bir piyanist olmanın ötesinde çağdaş müzikteki en önemli isimlerden biri.

Evet ama sizin çağdaş müzik olarak ifade ettiğiniz ve aralarında fark olsa da bazılarımızın yeni müzik dediği kavram Türkiye'de çok ürkütücüdür. Fransa'da durum nasıl?
Aynı şekilde. Çünkü çok sofistikedir ve kolay kolay nüfuz edemezsiniz. Biraz çaba harcamayı gerektirir ve ticari müziklerin yanında hiç bir şansı yoktur. Sonra medyanın da hoşuna giden bir tür değildir ki, dinleyicide bir farkındalık yaratmaya çalışsınlar. Düşünün ki, içinde bulunduğumuz zamandan yüzyıl geride olduğu halde insanlar Arnold Schoenberg'in müziğini dinleyemiyor, çok zor olduğunu düşündükleri için. Gerçi Pink Floyd'un başarısı malum albümleri bile bu devirde ticari olarak başarısız olurdu herhalde. Bizim ilk albüm 'Kaléidoscope' için de aynı durum geçerli.

Açık söylemek gerekirse ben 'Kaléidoscope'u 'Diyar Diyar Jazz'dan daha çok seviyorum.
O sadece orijinal bestelerden oluşuyordu ve her tınının kendi içinde bir özgünlüğü vardı. Ne yaparsam yapayım kendi bestelerimden uzaklaşmamaya özen gösteriyorum. Ama düzenlemelerimi de armonik duygularıma sadık kalarak yapıyorum, hiç birimiz makamlar üstüne doğaçlamaya kalkmıyoruz, çünkü o bizim emprovizasyon alanımız değil. Bu konuştuklarımızın kapsamını biraz daha genişletecek olursam; Beethoven'ın bütün sonatlarını çalmak, jazz'ı öğrenmek ve makamlar üstünde doğaçlama yapabilmek için hep koskoca bir ömür vermeniz gerekir. Bir yorumcu olarak bakarsam benim başlıca menzilim jazz ama her tür müzikal deneyime ve resme açık olmayı seviyorum.

Fransızlar 'Diyar Diyar Jazz'daki müziği nasıl karşılıyor?
Fransa'da Türk Mevsimi'nde çaldığımızda hem Türkiye hem Fransa'dan dinleyicilerimiz vardı. Fransızlar için jazz, Türkler için türkü tarafı cazipti en başta ama işin sonunda bir taraf jazz'la bir taraf türkülerle buluştu. Çoğunun müzikten çok keyif aldığını gördük, bu çok önemliydi bizim için. Çünkü bu şekilde yolumuzu çizebiliyoruz biz de. Umut ederim ki, bizim yaptığımızdan sonra Fransız halkı da Türk müziğine daha çok ilgi duyar ve keşfetmeye doğru gider.

Genelleme yapmanın kolay olmadığı durumlardan biridir ya, şimdiye kadar verdiğiniz konserlerde dinleyicinin ilgisini en çok çeken aranjman hangisi? 'Çayeli'nden Öteye' gibi geliyor.
Evet 'Çayeli'nden Öteye', 'Tavas Zeybeği' ve 'Aman Adanalı'. 'Aman Adanalı' da cidden çılgın bir düzenleme var. Biraz reggae altyapılı, politonal bir şey. 'Bozlak Blues' da enteresan oluyor, çünkü burada geleneksel bozlak seslendirmiyoruz. Eşimin bana bozlakı dinletmesinden sonra bende kalan izlerle yaptığım bir parça bu.

Söyleşiye Jale Hanım ile başladık, onunla bitirelim o halde. Albümün kapanışını yapan 'Jale's Song'un öyküsü nedir?
Bunu evlenmeden önce yapmıştım. Bütün bir bestedir. Fransa'daki konserlerde ve Cemal Reşit Rey'de çaldıktan sonra albüme de aldık. Çalmayı çok seviyoruz çünkü çok enerjik bir parça. Daha doğrusu konserlerde çok güzel oluyor ama stüdyoda zar zor çalabildiğimiz parça oldu. Neredeyse albümün geri kalanı kadar zaman aldı. Çünkü Jale orada olmayınca ilham da olmuyor. Konserde çalınınca daha iyi bir tını veriyor sanırım.

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Zehir gibi albüm 'Zefir'

Birbirinden farklı birçok usta müzisyenle değişik ortamlarda çalmak, onları sürekli dinlemek ki bu çevre çok zengin olup pek çok değerli ismi kapsamaktadır ve bu isimler hayatıma yön vermiş çok değerli insanlardır. Arif Sağ, Nida Tüfekçi, Erol Pekcan, Süheyl Denizci ve Cahit Berkay gibi farklı anlayışlarla müzik yapan ve üreten, ülkemizde pek çok konuda öncülük etmiş ustalar bunlardan bazıları. Küçük yaşlarımdan beri içinde bulunduğum bu kültürel zenginlik bende bir süre sonra doğal olarak fikirlerimi ve düşüncelerimi daha farklı bir biçimde hayata geçirme arzusu yarattı. Bu düşünceyle 2 sene önce kaydedip üzerinde çalışmaya başladığım farklı yapılardaki melodileri çalınabilir hale getirmeye başladım ve 'Zefir'de dinlediğiniz hallerine getirdim dostlarımla beraber, çok fazla sorgulamadan sadece içimden geleni yapmaya çalıştım. Beni ben yapan, besleyen, yaşadığım toprakların eşsiz kültürü; müzisyeni, yazarı, büyük şairleri, ressamları, aydınları ve devrimcileriyle beraber içimdeki bütün büyük o coşkuyla, eğrisiyle doğrusuyla bu albümü kaydettik... " cümlelerinde ifadesini bulan tevazusuyla müjdeledi ilk albümünü Umut Pelit. UCM etiketiyle yayımlanan albümde Umut'un ağabeyi Eylem Pelit'in de aralarında bulunduğu bir 'all-stars' kadro yer aldı, ki kendilerini takdim eder etmez sözü hemen işin esas sahibine bırakmak icap ediyor.

Umut Pelit, davul ve vurmalı çalgılar - Eylem Pelit, bas gitar - Çağdaş Oruç, tenor saksofon - Serkan Özyılmaz, elektrik piyano ve keyboard - Baran Çak, vokal - Okay Temiz, perküsyon - Turgut Alp Bekoğlu, trampet - Volkan Öktem, bas davul - Ercüment Orkut, piyano ve keyboard - Nail Evrim Doğ, elektrik gitar - Emir Ersoy, piyano - Sezin A. Türkmenoğlu, bas - Aydın Karabulut, kontrapedal - Cenap Oğuz, cowbell.

'Zefir', içinde hayli nefes göndermesi olan bir sözcük, şayet baktığım kaynaklar beni yanıltmıyorsa. Albümde de uzun ve lezzetli tenor saksofon cümleleri var. Acaba o göndermeler karşılıklarını saksofon sololarında mı buldu?

Zefir batıdan esen ılık rüzgar demek. Aslında ben tek başıma karar verdiğimde albümün ismi farklıydı Tek başınıza karar verdiğinizde nasıl duyulup nasıl görüldüğü konusunda net fikirlere sahip olamıyorsunuz. Daha sonra Mircan'la (Kaya) oturup konuştuğumuzda çok önemli katkıları oldu ve onlardan en önemlisi de albümün ismi 'Zefir' oldu. 'Zefir' bana da çok sıcak geldi. Aslında uzun saksofon soloları da dostum, kardeşim Çağdaş Oruç sayesinde. Tenor saksofon benim çok sevdiğim ve önemsediğim bir enstrüman. Bir de şarkılara çok yakıştırıyorum. Evet, 'chorus' olarak diğer enstrümanlardan biraz daha fazla, o da tamamen müzikal bir durum. Aman çok güzel çaldık, iki bölüm daha ekleyelim şeklinde değil de o an kendiliğinden gelişen bir şey.

Ailede bir Eylem Pelit'in olması müziğe girişi kolaylaştıran bir unsur mudur? Veya ağabeyinden bağımsız olarak, sen zaten bando takımında trampet çalanlardan biri miydin?

Yok, ben küçükken asker olmak isteyen çocuklardan biriydim, gerçekten. Ağabeyim konservatuvarda okuyordu, müziğe kabiliyeti çok ileri düzeydeydi. İlkokuldan sonra girdi oraya. Kimimiz hakikaten çok çalışarak bir şeyler oluyorsak kimimiz de hem çok çalışarak hem de doğuştan gelen yetenekle oluyor, ağabeyim olduğu için söylemiyorum, o onlardan biri. Bana küçük yaşlarda dinlediği müzikleri dinleterek çok büyük katkısı oldu. 80'li yıllarda çağdaş türkülerden başlayarak Cem Karacalar, Edip Akbayramlar, Zülfü Livaneliler, Fikret Kızıloklar, Esin Afşarlar ve daha farklı değerleri ağabeyim sayesinde keşfettim. Diğer taraftan Ruhi Su gibi değerlerin ne yaptığını anlamaya çalışmamda çok büyük katkısı oldu. Ben 90 yılında İstanbul'a geldim. Geldiğimde onun da jazz'la olan mesaisi başlamıştı. Al di Meola'nın 'Tirami Su Project', ilk dinlediğim örnektir, hiçbir zaman unutmam. Sonra Joe Sample gibi çok farklı bir kafa yapısında müzikler dinleterek bu işte 'Kind Of Blue'dan Herbie Hancocklar'a, Weather Reportlar'a ve günümüzde hepimizin bildiği bir çok isme kadar uzandı.

Sen de o emeğe 'Eylem'e' isimli parçanla teşekkür etmiş oldun... Bu arada gerek çalımınla gerek anlatırken verdiğin örneklerle füzyon zamanlarına sadık kalmışsın ama tını ve groovelarıyla sevdiğin farklı ekollerde davulcular da vardır herhalde.

Çok uzun yıllardır bu müziği dinlediğim için birçok isimden etkilendim tabii ama herkesin idolleri de vardır mutlaka. Mesela Tony Williams'la başlar benim için müziğe ve enstrümana yaklaşımı açısından. Biraz daha günümüze gelip Vinnie Colaiuta çok özel bir adam, onunkisi ruhunu şeytana satmak gibi bir şey olmalı. Daha sonra Carlos Vega ve Jeff Porcaro takıntım olduğunu arkadaşlarım da bilirler. Carlos Vega batı yakası tarzı müziklerde Lee Ritenour, Dave Grusin gibi isimlere uzun yıllar eşlik etmiş çok ciddi bir müzisyendir, erken bir zamanda intihar etti. Jeff Porcaro'yu ise zaten hepimiz Toto'nun beyni olarak tanıyoruz, yaptığı her şey efsane oldu. Daha da yakın geçmişimizde ise Cliff Almond ve Gary Novak'ı çok beğeniyorum. Tabii bu isimler çok önemli benim için ama sadece davulcu dinleyen biri değilim. Bill Evans takıntım vardır ciddi şekilde, rahmetli Erol Pekcan'ın bana aşılayıp bağımlısı yaptığı isimdir. Onunla ilgili her şey ilgimi çeker ve takip ederim ciddi şekilde. Onun dışında John Coltrane, Jacky Terrason, Weather Report, Jaco Pastorius, Brad Mehldau ve aslında o kadar çok isim var ki, hangisini söyleyeceğini bilemiyor insan. Herbie Hancock'un yaptığı her şey benim için bir olaydır. Yellowjackets gibi hem bireysel hem de grup olarak bu kadar güzel müzik yapan adamlara halen inanamıyorum.

Peki davul gibi bir eşlik enstrümanıyla albüm yapmak ne kadar kolaydır ya da bu bir dezavantaj mıdır?

Aslında davul diye bir enstrümanın okulunu dünyada nerede okursanız piyano da öğreniyorsunuz, armoni dersleri de alıyorsunuz ciddi bir şekilde. Bizim ülkemizde öyle bir şey yok sadece. Bilgi Üniversitesi'nde vardı, çok çok çok iyi müzisyenler çıktı oradan da ama orası da kapandı sonradan. Benim yaptığım kendi kendime öğrenmek, sormak. Ama şanslı bir ortamda yetiştim yaşadım. Cengiz Özdemir, Levent Altındağ, Süheyl Denizci gibi müzisyenlerin arasında olmak bir şanstı. TRT'de çok uzun yıllar jazz programları hazırlayıp sundum, biz aslında ailece TRTciyiz. Annem çoksesli müzik yayınlarında çalışıyordu, Süheyl Abi ile o vesileyle tanıştık. Rahmetli Erol Pekcan'la da öyle. 'Jazz Ustaları'nı yaptığı sırada ben çocuk olsam da oturup dinliyordum yanında. Benim için çok büyük bir şans ve kıymettir o radyoya girmek. Öyle yıllarca devam etti.

Haddimi çok aşsam da en sevdiğim konulardan biridir, ekipman. Senin vazgeçemediğin neler var?

Ben Yamaha Recording Custom davul kullanıyorum. 10-12 yıl önce aldım, hala çok severek ve seçerek kullanıyorum. Sesini çok seviyorum. Ondan aldığım tınıya göre bir zil set-up'ım var, Zildjian. Bende daha çok zil ve trampet merakı var. Evet çok iyi bir davulunuz olacak ama trampet daha renkli bir şey. Çaldığınız mekana, çaldığınız müziğe ve her yere göre değişebiliyor. Öyle bir dört beş tane farklı model ve ölçülerde trampetlerim var.

Pat Metheny Trio, Aralık 2011, CRR
Pat Metheny (g), Larry Grenadier (b), Bill Stewart (d)
Fotoğraf: Yaşar Aksu

JAZ

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Müzik artık daha SERBEST

Ediz Hafızoğlu

Babylon web sitesindeki konser detayına o cümlelerle başlamışlar ya, bizce de öyle. "Hayırlı uğurlu olsun... Artık SERBEST Müzisyenler ve Yapımcılar Derneği de var..." Sık seyahat eden müzisyenlerin uzun zamandır en büyük sıkıntılarından olan havayolu şirketlerinin enstrümanlara yönelik özensiz uygulamalarına karşı başlatılan ve kayda değer sonuçlar alınan ilk kampanyası 'Enstrümanıma Dokunma' ile adını duyuran SERBEST, derneğin kuruluşuna ilk günden beri destek veren ve oluşumda bizzat bulunan müzisyenler ile ilk müzikli buluşmasını 30 Kasım'da Babylon'da düzenledi'. Kolektifistanbul, Korhan Futacı & Kara Orkestra, Yasemin Mori, Fairuz Derin Bulut ve daha pek çok müzisyenin katıldığı ve tüm gelirlerin derneğe bağışlandığı konser vesilesiyle SERBEST'le buluştuk, 'Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için' diyerek.

Aslında manifestoda gayet anlaşılır ve etkileyici olarak dile getirilmiş ama özetlemek gerekirse SERBEST'in kuruluş amacı nedir?
Serbest'in temel kuruluşu hepimizin aklında uzun yıllardır bir şekilde dolaşan projeler ve kafalarımızı karıştıran bazı temel sorunlarla ilgili. Hem bu projeleri hayata geçirmek hem de gerekli yerlerde elimizi taşın altına koyabilmek, sesimizi çıkarabilmek için bir dernek çatısı altında toplanmamızın anlamlı olacağını düşündük. Müzisyenlerin pek âdeti olmadığı halde biz bir arada hareket edebilmek için SERBEST'i kurmak istedik. SERBEST, olanaklarını paylaşmak, geliştirmek, yeni bağlantılarla doğru insanları buluşturmak amacıyla kuruldu. Bu yolla amacımız başta müzik olmak üzere kültür sanat alanlarında sürdürülebilir katkılar sağlamak.

Kabine enstrüman almayan havayolu şirketine yönelik başlatılan ve gördüğüm en başarılı kampanyalardan birine dönüşen 'Enstrümanıma Dokunma' sürecinin kuruluşta ne derece etkisi oldu?
'Enstrümanıma Dokunma', SERBEST'in kuruluşundan önce başlatıldı. Drum&BassMagazine'in yürüttüğü bir kampanyaydı. Biraraya gelip bir şey söyleyememek sıkıntısından doğmuş bir kampanyaydı. Ancak dernek kurulur kurulmaz, kampanyayı SERBEST'in yürütmesinin daha doğru olacağını düşündük. Aslında sonuç olarak aynı ekip yürüttü bütün işleri. 'Enstrümanıma Dokunma' kampanyasının tek başına SERBEST'in kuruluşunda bir rolü yok ancak bu ve bunun gibi pek çok başlıktan dolayı SERBEST var.

Konu açılmışken 'Enstrümanıma Dokunma Kampanyası'nda ne aşamadayız?
Kampanya beklediğimizden çok daha hızlı ve zahmetsiz bir şekilde sonuçlarını vermeye başladı. Atlas Jet, ki kampanyanın başlamasına sebep olan uygulamaları onlar yapıyordu, geçtiğimiz bayramdan beri tüm uçuşlarında müzik enstrümanları için ayrı bir bagaj bölümü ve ayrı bir prosedür uyguluyor. Bu konuda çok kısa bir sürede bir farkındalık yarattık ve geri dönüşü hızlı oldu. Bu ve bunun gibi, bir araya gelindiğinde çok kısa sürede yol alınacak ve ortak paydalar bulunabilecek sorun o kadar çok ki. SERBEST'in uzun vadeli hedeflerinden biri de bu. Müzik meslekleri etrafında bir sendikalaşmaya gitmek. En azından meslek birliklerinin bu alanda faaliyet göstermesini sağlamak.

Serbest'in halihazırdaki yönetim kuruluna ve üye müzisyenlerine bakınca sektörün jazz kanadının ağırlıklı olduğunu düşündürüyor ama, belki biraz da çağrı niyetine, Serbest Müzisyen ve Yapımcı diye kimlere denir?
Aslında şu anki oluşumda da jazz ağırlıklı bir yönetim kurulumuz var denemez. Yönetim kurulumuz, Aslı Doğan, Reha Öztunalı, Ediz Hafızoğlu, Emrah Kara ve Şule Camadan'dan oluşuyor. Serbest Müzisyenler ve Yapımcılar Derneği kavramı dahilinde bizim için altı çizilmesi gereken kelime SERBEST! Serbest sadece müzisyen ve yapımcıları değil, tüm müzik mesleklerini kapsıyor. Ses teknisyenleri, organizatörler, promoterlar, enstrüman yapımcıları, menajerler, müzik yazarları, yani müzik etrafında gerçekleştirilen tüm meslekler. Aslında Serbest, müziğe dair herhangi bir kaygı taşıyan, bir şeyleri değiştirmek isteyen herkes için var!

Serbest'in önceliği müzik olmakla birlikte sürdürülebilir bir kültür sanat politikası oluşturmak adına başka önemli çalışma alanları da var. Bu alanlar üstünden düşünürsek işbirliği yapılabilecek kurum ve kuruluşlar neler olabilir?
Projeler oldukça geniş bir alana yayıldığı için belirli işbirlikçi kurumlardan bahsetmemiz çok zor. Tabii ki öncelikli partnerimiz Kültür Bakanlığı olmalı. Ancak onun dışında bize fon sağlayabilecek, ya da herhangi bir şekilde destek olabilecek her türlü kurumla işbirliği yapabiliriz.

Serbest kendisini şahane bir konserle tanıttı.
30 Kasım'da Babylon'da, Yasemin Mori, Kolektif İstanbul, Kara Orkestra, Fairuz Derin Bulut ve pek çok müzisyenin katıldığı bir geceyle ilk SERBEST buluşmasını gerçekleştirdik. İlk amaç tabii ki sesimiz duyurmak. Ayrıca destekçilerimizle buluşmak, yalnız değiliz demek. O gece sahne alan tüm müzisyenler ve Pozitif ailesi, SERBEST'i destekliyor. Gecenin tüm gelirleri de derneğe bağışlandı. Üstelik harika bir gece oldu. Daha ne isteriz!

Sadece Ediz'e (Hafızoğlu) yönelik bir soru sorayım. Müzisyenliğe çok yoğun bir şekilde devam ederken Serbest'in yanı sıra Drum&Bass Magazine ve Gitar Dergisi'ni de bir güzel yönetiyorsun sevgili eşin Seval'le birlikte. Müzik dergileri bir bir yok olurken bu dergileri sürdürmeye yönelik motivasyon, zaman ve finansmanı nasıl sağlıyorsun?
Öncelikle bu iş nasıl olacak diye çok fazla düşünmüyoruz, düşündükçe kafamız iyice bulanıyor, yapmasak mı, olmayacak galiba diye içimiz kararmaya başlıyor. Gözümüzü karartıp girdik, hem de Rolling Stone Türkiye kapandığı aylarda. İki dergi de beklediğimizden çok daha etkili oldu. Amacımız farkındalık yaratmak, gerisi de bizi çok fazla ilgilendirmiyor açıkçası. Drum&Bass Magazine 13. sayısı ile 2. yılımızı bitirmiş oluyoruz, bu da bizim için çok önemli bir başarı. Gitar Dergisi de harika gidiyor. Para mı dediniz? Seval de ben de her gün gereğinden fazla çalışarak bunların hepsine bir şekilde yetişebiliyoruz. Motivasyon için sadece dostlarımızla vakit geçirmemiz yeterli oluyor. Ülkemiz günden güne kararsa da etrafımızda bizimle birlikte olan bitenlere çok takılmadan olumlu düşünen, gülümseyebilen insanlar var, en büyük motivasyonumuz dostlarımız, sevdiklerimiz. Hem dergiler, hem plak şirketi hem dernek, hepsi için elimizden ne gerekiyorsa yapıyoruz. Dünyayı kurtarma gibi bir amacımız yok ama bir kişiyi bile bu hareketlerle doğru yönlendirip etkileyebilirsek ne mutlu bize. Vakit ayırıp bize her zaman destek olduğun için sana da ayrıca çok teşekkür ediyoruz.

Seval Deniz Karahaliloğlu
sevaldeniz2010@gmail.com

Okay Temiz: 57. Sanat Yılında Jazz'ın Delikanlısı

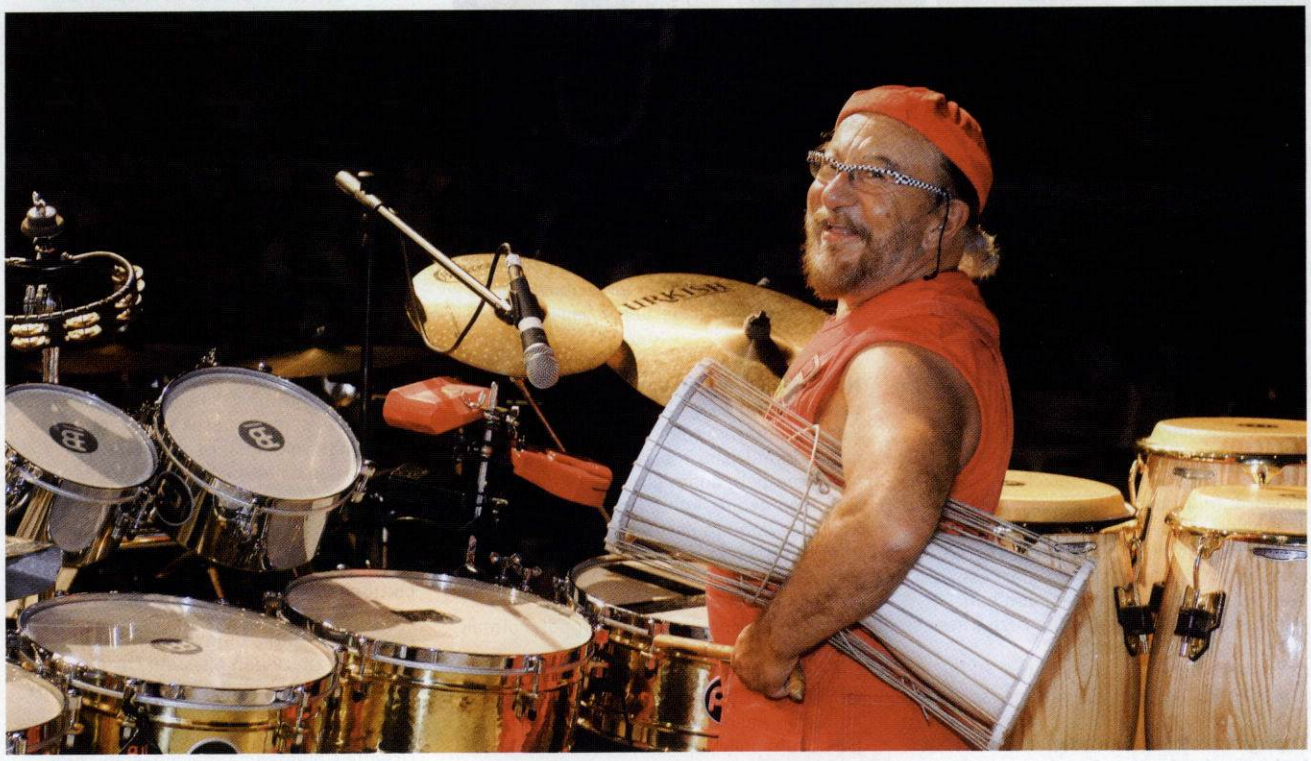

Siyah beyaz televizyon ekranında, daha önce hiç görmediğim garip aletlerden güzel sesler çıkaran bir adam. Müzik beni o kadar etkilemiş ki gözlerimi beyaz camdan bir türlü alamıyorum. "Ben, bu şarkıyı biliyorum" diyorum kendi kendime. Tanıdık melodi yükseldikçe, benim heyecanım artıyor, ekrana daha çok yaklaşıyorum. Sanki ekranın içinden geçip stüdyoya akacakmışım gibi geliyor. Türkiye'den uzakta yabancı bir ülkede yaşayan ve orada Türk Müziğini tanıtan bu sanatçının adı Okay Temiz.

Çocuk aklımda uçuşan bir sürü soru. O ilginç müzik aletlerini nereden buldu? Masal kahramanları gibi duran bu aletlerin bir öyküsü var mı? Bu bir yandan çok tanıdık gelen, öte yandan gizemli bir dünyaya ait bu müzikleri bestelerken nerelerden ilham alıyor?

Yıllar sonra, jazz müziğinin delikanlısı Okay Temiz karşımda. Sanki aradan hiç zaman geçmemişçesine genç, enerjik ve canlı. Çocukluğumda bana hayaller kurduran müziğe, başka diyarlara ait çalgılara, tolumun her kesiminden insanı bir araya getiren ritim atölyelerine, çocukluğuna, davula nasıl başladığına, sahne üzerindeki anılarına, dostluklara ve öğrendiklerine dair konuşuyoruz.

Farklı aletleri kullanarak müzik yapma fikri nasıl ortaya çıktı?

Bunlar daha önce yapılmış çalışmalar. İlgilendiğim için bunları gördüm, araştırdım. Berimbau dediğimiz kabak ağacından yapılma bir alet var. Sonra, quicca denilen hayvan sesini taklit eden başka bir alet daha var. Güney Afrika'da aslan avına çıkan avcılar bunu hayvanı çağırmak için kullanıyorlar. Bunu görmeden ilk defa plaklardan sesini duydum. Bu gibi bilgileri hep topladım. Meyve kabukları, kabak, ağaç kütükleri, kuru yapraklar, kuru meyvelerin içindeki kuru çekirdeklerle birlikteki doğal hali. Bu doğal malzemelerden ormanlarda, tabiatta çok var. Fakir dünya ülkelerinde insanlar, mesela Brezilya'da, Hindistan'da, Afrika'da, Çin'in ücra bölgelerinde bu doğal malzemeden yaptıkları müzik aletlerini kullanırlar. Her ülkede insanlar bu tip doğal malzemeyle neler yapabileceklerini fark edip şaşırıyorlar. Vahşi hayvanları kaçırmak için, hayvan avlamak amacıyla, dans takısı olarak veya çocuklarına oyuncak olarak alıp kullanıyorlar. Bunlar tabiatla iç içe yaşayan ve her şeyin farkına varan insanlar. Zaman içinde bu malzemenin kullanımı gelişiyor. Bunlardan müzik aletleri yapıyorlar.

Dünyanın dijital müziğe yöneldiği bir dönemde bu doğal müzik aletlerini nasıl keşfettiniz?

Ben bilgiye açık bir insanım. Hep araştırım. Dinlediğim şeyleri görmek isterim. Şimdi insanlar modernleştikçe tabiattan uzaklaşıyor. Ormana girdiğinde duyduğu sesler insanlara korkunç geliyor. Ormanın sesini bile duymuyorlar. O seslerden korkuyorlar. Şehirli insan rüzgarın sesinden korkuyor. Afrika'da, Hindistan'da, Brezilya'da doğa ile iç içe yaşayan insanlar, ormanlardaki bu seslerden bir şeyler kapıyorlar. Yaşantısı içindeki sesler oluyor. Tabiatın sesinden korkmuyorlar ve o duyduğumuz müzikler o sesleri yaşantısına katmış olan insanların ürettiği müzikler oluyor. Mesela, tabiattan kopuk insanların korktuğu rüzgarın sesini çıkaran aletler var. Rüzgar sesini biz yaptığımız müzikte kullanıyoruz. Bu "farkına varmakla", o seslerin "değerini" anlamakla ilgili. O sesleri duyduğumda merak ettim,

araştırdım ve o aletleri buldum yaptığım müziğin içine koydum.

Bu, "farkındalık" ne zaman başladı?
Çocukluğumdan beri var. Benim için "görmek" ve "duymak" çok önemli. Ben köyde yetiştim zaten. Benim çocukluğumda, İstanbul'un 60 kilometre dışında Çatalca'da bir çiftliğimiz vardı. 1950'lerde, 450 koyun, 5 tane traktörümüz vardı. Koyun çobanlığı yaptım. Hayvanları sağardık. Evler kerpiçti. Hayvanların dışkılarından tezek yaptık. Kerpiç duvarlara çarpardık. Ben tabiatın içinde yetiştim. Hem okula gidiyordum hem de koyun çobanlığı yapıyordum. Yaz aylarında koyun çobanlığı yaparken, geceleri dağa gidiyordum. Babam, "al oğlum" deyip 25 koyun veriyordu. Kangal köpeklerim de vardı. Gece dağda tabiatla baş başa, o çan sesleri, o rüzgarın sesi, koyunların sesleri, bütün o sesleri duyarak yaşadım ben. Müziğimdeki, o çan sesleri, o rüzgarın sesi nereden geliyor sanıyorsun? Çocukluğumdan, yaşanmışlıktan. Belli etmeden kullandığım bir birikim var.

Yaptığınız müzikte, sıradan insanları kışkırtan, keşke ben de çalsam dedirten tınılar var. Müzikle hiç ilgisi olmayan insanlar, borsacılar, eczacılar, banka müdürleri, işletmeciler, cerrahlar sizin kurduğunuz ritim orkestrasında bir araya gelebiliyorlar. Bu kadar farklı ilgi alanlarına sahip insanları nasıl bir araya getiriyorsunuz?
Ritim her şeyi sıfırlıyor. Biz adamı sıfırdan başlatıyoruz. "Ritim Atölyesi" insanları eşit kılıyor. Orada insanların kimliği yok, orada sadece zaman ve ritim var.
O insanları müzik toparlıyor, onları ritim bir araya getiriyor. 200 kişi açık havada konser verdi. Psikologlar, beyin cerrahları, işadamları, matematikçiler, öğrenciler gibi çok farklı kesimlerden gelen insanları ritim bir araya getiriyor. Ritmin insanlar üzerinde çok acayip bir gücü var. İnsanların beraber çaldıkları zaman duydukları bir haz var. Ritmin birleştirici bir etkisi ve bir mesajı var. Çalmaya başladıkları anda havada güçlü bir atmosfer yaratıyor. Bu ritim duygusu herkesin içinde var, herkesin yaşamında var. Neden bu ritim duygusunu dışa yansıtmayalım, neden paylaşmayalım dediğinde çok güzel şeyler çıkıyor ortaya. İki yüz kişi bir araya gelip bir konser veriyor.

Bu ortak ruhu yakalayabilmek için kurduğunuz ritim orkestrasında hangi müzik aletlerini kullanıyorsunuz?
Eskiden darbukalar kullanıyorduk. Onlar soğuk aletlerdi. Şimdi Afrika'dan getirdiğimizi dejembe dediğimiz bir müzik aleti var. Onlar hakikaten sıcak. Keçi derisi, kütükten yapılmış bu dejembeleri kullanıyoruz. Kütüklerin içi oyularak ve üzerine keçi derisi gerilerek yapılan bir alet.

Neden ritim, neden davul? Çello da çalabilirdiniz?
Konservatuara girdiğimizde, ben trompet istiyordum. Dişlerin bozuk dediler, alakası yok. Trompete adam almışlar, yer yok. Trombon dedim, kolun kısa dediler, kontrbas istedim boyun kısa dediler. Sonra ellerime baktılar. Davul çalacaksın dediler. Anladım ki, davul da adam yokmuş. Ondan (kahkahalar...) Sınıflar dolu. Yerler paylaşılmış. Ben ilk başta trompetçi olmak istedim. O enerjiyi hissediyorum. Üflediğimde müzik trompetten çıksın istiyordum. Çocukluğumda, köyde kamışları keser, onlardan kaval yapardım. Bu durum psikolojik olarak çocuklukta insanın ruhuna giriyor.

Ama davul sizin için çok doğru bir tercih olmuş. Öyle değil mi?
Beni trompete almadılar diye çok kızdım. Hep çalıştım. Girdim müzik odasına çok sıkı çalıştım. İlk sene okulun senfoni orkestrasında, Hikmet Şimşek yönetiyordu, davul çaldım. Daha sonra, çok çalıştığım için beni trombona almaya kalktılar ama kabul etmedim. Ben davul çalışıyorum, bu saatten sonra trombona geçmem dedim.

Davul konusunda kendinizi nasıl geliştirdiniz?
Davulu taklit ederek öğrendik. Amerikalı davulcu Max Roach ve Amerikalı Art Blakey dinlerdik. Motomat adamlardık. Ne çalarsa dinler, aynısını çalmaya çalışırdım. Davul çalmayı öyle öğrendim.

Jazz'da bir "doğaçlama" olayı var. Sahnede çalarken, parçanın normal akışı içinde duyduğumuz bu doğaçlama olgusu nasıl oluşuyor? Nasıl gelişiyor?
Amerikalı jazz'cıların Charlie Parker adını taktıkları küçük bir kuş vardır. Sabah serinliğinde veya akşam serinliğinde ortaya çıkar. Herhangi bir müzik cümlesini alıp onu geliştirerek jazz'ın alasını yapar. Ana müzik cümlesini kaybetmeden, müzik yelpazesini geliştiriyor. Neden ana müzik cümlesine tekrar geri dönüyor? Çünkü oradan kuvvet alıyor. Kuş müziğin özünü kapmış, işi çözmüş. İşte jazz'ın özü bu. Charlie Parker'a, "bird" yani kuş adı buradan verilmiştir. Hakikaten müzisyensen, bu dersi alıyorsun. Kurduğun müzik cümlelerini özüne katıyorsun. Müzik böyle oluşuyor. Doğayı yaşamadan, o Charlie Parker kuşunu dinlemeden müzik yapamazsınız. Mesela, Güney Afrikalı trompetçi Mongezi Feza, trompeti bu kuş gibi çalıyordu. Don Cherry onu dinlediğinde, "bu bambaşka" demişti. Müzik cümlelerini ardı ardına zengin süslemelerle kuruyordu ve modern bir tarzı vardı.

Farklı milletlerden müzisyenleri nasıl bir araya getirerek sahneye çıkıyorsunuz. Aynı dili konuşmadığınız insanlarla sahnede sadece müziğin dili ile nasıl anlaşıyorsunuz?
Bizim bir sözümüz vardır. "Az konuş, çok çal" diye. Adam çalarken belli olur zaten. Çalarak her şeyi anlatıyorsun. Çalabiliyorsan, çok fazla da konuşmaya gerek yok. Bu demek değildir ki hiç konuşmuyoruz. Sahnenin dışında jazz müziğine, yaşanan zorluklara, sosyal olaylara ilişkin konuşuyoruz. Arkadaşlarla sahneye çıktığımızda konuşmuyoruz. "Burada bunu yapıyoruz, şurada bu yapılacak" demeye gerek yok. Yani, konuşmak yok, gösteriş yok. Müziği duyuyorsan çalarsın. Sahnede "dinleme sanatı", çalan için de geçerli, dinleyen için de geçerli.

Yabancı bir orkestrayla sahneye çıktığınızda unutamadığınız bir anı var mı?
Amerika'ya gittik, dünyanın en önemli saksofoncularından biri olan Ornette Coleman ile sahneye çıktık. İsveç'te Don Cherry'den modern jazz'dan bir şeyler öğrendik ama notalar havada uçuşuyor. Ornette Coleman çalmaya başladı. Aldı başını gidiyor. Davulla bir yerden müziğe gireceğim ama bir vurgu yok, bir bip yok, bir es yok. Nereden gireceğim. Ornette Coleman uçuyor. Bana döndü. "Marching" dedi. Tek kelime. Yani, "marş çal" demek istiyor. Ben de marş temposuyla girdim müziğe, onlar da halı gibi müziği marş temposunun üzerine serdiler. Bir iki defa bu marş temposuyla müziğe girdim, marş temposu oldu jazz. Ohhh, çıktık ferahlığa, sanki otobana çıktık gidiyoruz. Böyle ufak bir tüyo varmış. Bu tüyoyu da herkese vermezlermiş. "Marching". Tek kelime. Öyle uzun boylu konuşma filan yok. "Bunu yap, şöyle yap" yok. Böylece, sahnede "konuşmamayı" öğrendik. Yalnız bunu yapabilmek için de adam lazım.

Bu insanlar çok özel sanatçılar. Onlarla aynı sahnede birlikte çalma üslubu, tarzı üzerine neler söylenebilir?
Bu adamlar işi biliyorlar, kokuyu alıyorlar, her müzisyenin bir tavrı var. Öyle sahnede çok çalamazsın. Mesela Amerikalı saksofoncu Farrell (Pharoah) Sanders geldi. Ben ona CD'ler filan yolladım. Dünyanın en önemli müzisyenlerinden biri. Dakikalarca çalan, dinleyenleri alıp götüren eşsiz bir üslubu var. Sahnede tunç ve bakır karışımı bir gong vardı. Vurduğun zaman sesin tınısı uzayıp gidiyor. O tınıda

Farrell (Pharoah) Sanders'in gösterdiği tepki, duruşu, bakışı mükemmeldi. Adam müziğin içine giriyor ve müziği yaşıyor. Bu özel insanlarla birlikte çalmak insana çok şey öğretiyor. Sahnede çalarken ders veren insanlar bunlar. Çünkü yalnız sahneye çıkıp çalmak önemli değil, insanın sahnede bir duruşu olması lazım.

Sahnede çalarken, müzisyenlerin birbirinden öğrenmesinin öneminden bahsettiniz. Bunu bir örnekle açıklamak mümkün mü?

Mesela sahnede ünlü bir orkestra saksofon, davul ve piyano üçlüsü var. Amerikalı saksofoncu Charles Lloyd mükemmel çalıyor. Diğerleri solo yaparken duruşu, onları dinleyişi, seyredişi bir harika. Sahnenin neresinde olursa olsun, çalan arkadaşlarıyla bütünleşiyor. Charles Lloyd sadece çalarken değil, sahnede duruşu ve dinleyişiyle bile bir ders veriyor. Bu tavrı, yaptığı müziğin içine dahil. O nedenle, adam bir harika. Mesela çok kötü örnekler de var. Bir adam var, sahnede hep birlikte çalıyoruz. Solo çalan arkadaşlarına beğenmeyen, küçümseyen bakışlarla bakıyor. Suratında pis bir sırıtış. İşte bu müzisyen değil. Hep, "ben çalacağım" mantığı olmaz. Böyle müzisyen olunmaz. İnsan ilk önce müziğe ve yaptığı işe saygı duymayı öğrenecek.

Müziğinizi yaparken, siz kendi dilinizi ve kendi kimliğinizi yarattınız. Bunu yaparken Anadolu'dan esinlendiniz. Kendi kimliğinizi yaratma olgusunu ne tetikledi?

Kendi kimliğimi yaratma olgusunu Don Cherry tetikledi. 1968'de onunla tanıştım. Don Cherry müziğine dünya renklerini katmak isteyen, son derece araştırmacı kimliği ile jazz tarihi için çok önemli bir müzisyendi. "Okay, Türk Müziğini de alalım, çalalım" dedi. O sırada Muvaffak Falay da oradaydı. Beraber Türk Müziğini araştırdık. Ben annemden kasetler, 45'lik plaklar getirdim. Bedia Akartürk, Muzaffer Sarısözen bu sanatçıların plaklarını, Karadeniz kemençelerinin müziklerini, Kafkas müziklerini, Türk folklorundan örnekleri topladık. Don Cherry bu müzikleri dinledikçe, harika demeye başladı. Baktık, "Sarı Kız"'a, Bayburt türkülerine, Kafkas melodilerine ilgi duyuyor. Çaldık bunları. Çok güzel oluyor. Bu mesaj daha iyi. Gerçek yaşamın içinden gelen bu melodiler daha mesajlı. Araştırdık, bilgi topladık. Bunları müzikte kullandıkça enerji kattı bize. Bu melodilerde çalarken, insana enerji veren bir ruh var. Ben davul çalarken çok rahat çalıyordum. Sağlam. Köklerim Anadolu'dan geldiği için vurguların nerede olduğunu biliyorum. Jazz'ı da biliyorum. Parçayı da biliyorum. Parçayı çalarken burada folklorik motifleri var deyip gösteriyordum. Parça devam ediyor, burası da jazz diyordum. Göstererek, deneyerek çaldık. Dokuz sekizlik ölçüyü bilmedikleri, yabancı oldukları için olayı zor kavradılar. Dokuz sekizlik ölçüyü çalarken, orada bir el elastikiyeti olması lazım. Anlatması kolay değil ama ben bu ölçüye "milli his" diyorum. Çünkü insan "hissederek" çalıyor. Evet, Türk Halk Müziğini jazz'ın içinde kullanma olayı, "Sarı Kız" ile başladı.

Sizin kendi müziğinizi çaldığınız, başka sanatçıların da kendi müziklerini çaldıkları ve doğaçlamanın ağırlıkta olduğu konserlere nasıl hazırlanıyorsunuz? Önceden prova alıyor musunuz?

Bütün konserlerde %85 doğaçlama müzik yapıyoruz. Ortak bir tema var. Ama sonra herkesin kendi müziği var. Birbirini dinleyerek yaptığı bir müzik. Çünkü nereden nereye ineceği hiç belli olmayan bir müzik bu. Dünyanın en iyi saksofoncularından biri olan, saksofoncu Farrell (Pharoah) Sanders İstanbul Cemal Reşit Rey'e konser vermek için gelmişti. Beraber sahneye çıkacağız. Ben daha önce Zurnacı Ahmet ile yaptığımız parçaları içeren bir CD göndermiştim. Folklorik Türk müziğini görmesi için. Cemal Reşit Rey'de kuliste Sanders'a "CD'ye bakabildin mi, vaktin oldu mu?" dedim. Bana, "Okay no talk, no show" dedi. Yani, çalacağımız konserleri konuşmayacağız, gösteri de yapmayacağız. Ben de, "bu lafı duyduğum için çok memnun oldum, teşekkür ederim, bu söylediğin şey benim için çok değerli, benim de tam olarak istediğim bu" dedim. Birbirimize sarıldık. Harika. Adam kelimeleri bitirmiş, çalıyor. Prova yok zaten. Direk sahneye çıktık, çaldık. Hayatımda verdiğim en güzel konserlerden biriydi. Adam bu "gösteriş meraklısı" müzisyenlerden çok çekmiş. Ben de yaşadım bunları. Adamlar konser sırasında, müziği bırakıp kendilerini ön plana çıkarmaya, kendilerini göstermeye çalışıyorlar. Göstereceğin şey müziğin olacak, kendin olmayacaksın.

Şimdiye kadar çok sayıda orkestra ile birlikte çaldınız. Kendi kurduğunuz bir orkestranız da var değil mi?

Uzun süredir birlikte çaldığımız bir çekirdek kadro var. Bulgar klarnetçi İvo Papazov, İsveçli saksofoncu Lennart Aberg, Yunanlı klarinet ve saksofoncu Floros Florides, bas gitarst İsmail Soyberk ve Senagalli davulcu Yamar Thiam ile birlikte çalıyoruz. Birlikte çok sayıda konser verdik.

Müziğinizi çalışırken etrafınızdaki insanlara dinletip fikirlerini sorar mısınız?

Bütün çıkan albümlerimin isimlerini eşim Anna koyar. "Auro Boralis" (kuzeyde kutuplara yakın yerlerde gece gökyüzünde görülen kutup ışıkları) , "63. Paralel" (Fransa'daki evimizin üzerinden geçen paralelin adı). Kimsenin aklına gelmez. Bir parça yaptım adını "Ozon Hole" (Ozon Deliği) koydu. Parçalarımı ilk önce eşime dinletirim. O çok güzel isimler buluyor. Ben yaptığım müzikleri karımla ve oğlumla paylaşırım. Yaptığım albümleri onlara adarım. Bir beste yaptığım zaman arkadaşlarıma sorarım, ne diyorsunuz diye. Sonuçta, karar verecek olan benim ama çevremdekilerin fikirlerini de alırım. Müzik de paylaşmak lazım. Başkalarının fikirlerini dinlemezsen, müziğini genişletemezsin.

Türkiye'de günümüz jazz'ına baktığınızda ilk gözünüze çarpan nedir?

Mesela Türkiye'de bazı bascılar müziği hiç dinlemeden çalıyorlar. Müziği durmadan bıdı, bıdı, bıdı, bıdı, bıdı aralıksız çalmayı marifet sanıyorlar. "Bir dakika, bir dur" diyorum. "Bak, notalar uzun uzun gidiyor". İş, "hiç nefes almadan, son hız, aralıksız çalmak" değil ki. Notaları hiç hissetmeden, mekanik çalıyorlar. Ruh yok. Çünkü notalara bakmıyorlar. Orada ne yazıyor ilgilenmiyorlar, hissetmiyorlar. O zaman yapılan şey müzik olmuyor. Bunlar çok önemli ayrıntılar. Bunları konservatuarda öğretmiyorlar. Nota, teknik öğretiyorlar. Armoniyi nasıl yaparsın onu öğretiyorlar. Esas öğretilecek şeyi "dinlemeyi" ve "notaları hissetmeyi" öğretmiyorlar. Üç nota ile müzik yaparsın ama o notaları nereye kullanacağını bilmen lazım. Müzikte sorun şu. İnsanlar kendilerini geliştirmiyorlar. Her şeye at gözlüğü ile dar çerçeveden bakıyorlar. Yeni çalışma tekniklerini öğrenmiyorlar, merak etmiyorlar, yeni bir şeyler sunulduğu zaman kabul etmiyorlar. Müzikte dürüst olacaksın. Sonra, kendi özüne, kendi içine geri dönüyorsun. Dürüst ol, müzik senin olsun. Kabul edilebilir ol, gerçek olsun. O zaman müzik kalıcı oluyor. Çıplak net müziği bilmiyorlar. Folklorda bu çıplak müzik var. Doğaya açılmadan bu çıplak, net müziğe ulaşamazsın.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

İş Sanat bu sezon da jazz'ın en büyük isimlerini ağırlayacak

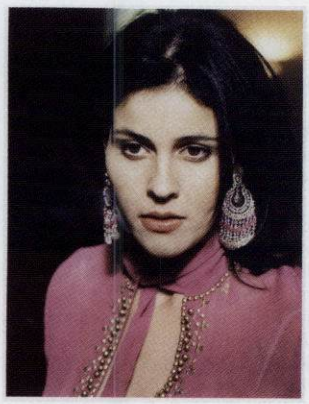

Souad Massi – 20 Ocak

Dünya müziği sevenlerin ilgi ve beğeniyle takip etti sanatçıların başında gelen Cezayir'in parlayan yeteneği Souad Massi, ilk kez ülkemize konuk oluyor. Politik içerikli müzik yapması sebebiyle Cezayir'den ayrılarak Fransa'ya yerleşen Massi; ağırlıklı olarak Arapça ve Fransızca müzik yapmakla birlikte, İngilizce ve Berberice de şarkı söylüyor. Ağabeyi besteci, erkek kardeşi müzisyen ve kız kardeşi dansçı olan Massi, sanatçı kimliğiyle de kendisine destek veren ailesinin teşvikiyle 17 yaşından itibaren gitar konserleri vermeye başladı. İlk başlarda flamenko tarzında müzik yapan bir grubun üyesi olan sanatçı, daha sonra "Atakor" adlı bir rock grubu kurdu. Tek bir albümü olan Atakor, yaklaşık yedi yıl boyunca Cezayir'i baştan sona dolaştı. Bu vesileyle Massi, hem ülkesini daha detaylı tanıdı hem de yöresel ezgileri bir araya getirdi. Ölüm tehditleri aldığı Cezayir'in 90'lı yıllardaki çalkantılı atmosferinden çıkarak 1999'da Paris'te gerçekleştirilen "Femmes d'Algerie" (Cezayir'den Kadınlar) Festivalinde sunduğu başarılı performansıyla dünya müziği platformunda ilgi odağı olan Massi, halk, chaâbi, rock gibi farklı türleri bir araya getirdiği ilk albümü Raoui ile uzun süre Fransa müzik listelerinin başlarında yer aldı. Ritmik melodileri ve duru sesiyle seslendirdiği sosyal içerikli sözlü şarkılarıyla 60'lardaki protest sanatçıların çağdaş bir yansıması olarak görülen Massi, her konserinde dinleyicilerini büyülemeyi başarıyor. Souad Massi, Raoui (2001), Deb (2003), Mesk Elil (2005), Acoustique (2008) ve Ô Houria (2010) adlı albümlere imza attı. Sempatik yapısı ve canlı kişiliği ile günümüzün en etnik aktivist sanatçıları arasında yer alan Massi, eleştirmenler tarafından asi tarzıyla sıklıkla Joan Baez ve Tracy Chapman ile özdeşleştiriliyor. 2002 yılında en prestijli dünya müziği ödüllerinde "BBC Radio 3" ve Fransa'da altın plak ödülüne layık görülen sanatçı, güzel sesi ve zarafeti ile günümüzün önde gelen dünya müziği elçileri arasında yer alıyor.

Monika Mollina – 28 Şubat

İş Sanat farklı ve kendine özgü eşsiz vokaliyle tüm dünyada büyük hayran kitlesine edinen Akdeniz şarkıcısı Monica Molina'yı konuk ediyor. Sanatçı bir aileden gelen Molina aynı zamanda efsaneni İspanyol şarkıcı Antonio Molina'nın da kızı. Babasından aldığı bayrağı dinleyenlerin içine işleyen, bir parça melankolik, bir parça umut dolu, ama her zaman romantik sesiyle hayat verdiği şarkılarla aktarmaya devam eden Monica Molina, yayınladığı Tu Despidada, Vuelo, De Cal y Arena ve A Vida isimli dört albümü ile dünya müziği piyasasında kendine önemli bir yer edindi. Bugüne kadar İspanya'da çıkardığı her albümü ile 'platin' satış statüsüne ulaşan ve Latin Grammy adaylığının yanı sıra pek çok ödül kazanan sanatçı, en iyi şarkılarını bir araya getirdiği Autorretrato albümünün fotoğraf çekimlerini de İstanbul'da gerçekleştirerek boğazın ve ülkemizin güzelliğini tüm dünyaya taşıdı. Son projesinde babasının efsaneleşen şarkılarına yer veren Molina, aşk rüzgârları estiren şarkılarıyla dinleyicilerine ulaşmaya devam ediyor. Molina'nın sıcacık sesiyle seslendireceği en güzel Akdeniz şarkıları Şubat ayında içinizi ısıtacak.

Brad Mehldau Trio – 8 Mart

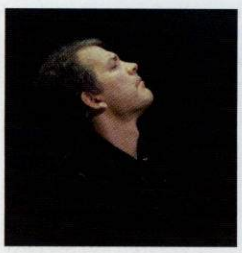

Brad Mehldau (p), Larry Grenadier (b), Jeff Ballard (d).
Yenilikçi ve yaratıcı yorumlarıyla tüm dünyada geniş bir hayran kitlesine sahip Amerikalı jazz piyanisti Brad Mehldau triosuyla bu sezon İş Sanat jazz konserlerinin ikinci konuğu oluyor. Rock, jazz ve klasik müzik gibi farklı türleri eserlerinde benzersiz bir şekilde buluşturan Mehldau, bugün modern jazz müziğin kabul görmüş isimleri arasında yer almakta. Keith Jarrett, Chic Corea, McCoy Tyner gibi efsanelerden sonra gelen neslin en saygın ve yaratıcı piyanistlerinden kabul edilen sanatçı, 1990'ların ortalarından beri hem triosu ile hem de solo olarak dünya çapında yaygın bir şekilde konserler veriyor. Albüm ve konserlerinde kendi bestelerinin yanı sıra jazz standartlarına ve popüler müziğin özellikle de rock müziğinin jazz düzenlemelerine yer vermesiyle tanınan Mehldau, Nick Drake, The Beatles, Radiohead ve Paul Simon gibi grup ve müzisyenlerin şarkılarını kaydettiği sıra dı dışı repertuarıyla geniş bir ifade aralığına sahip müziğinin sınırlarını zorluyor.

Bobby McFerrin - 28 Mart

İş Sanat'ta yılın bombası. On Grammy ödüllü, dünyaca ünlü ses virtüözü Bobby McFerrin muhteşem solo bir konser için İş Sanat'a geliyor. Çoğu kişinin bundan yirmi yıl önce yazdığı, tüm bedenini bir müzik enstrümanı olarak kullanarak seslendirdiği ve dünya müzik listelerinde uzun sure bir numarada oturan "Don't Worry Be Happy" ile tanıdığı Bobby McFerrin tam anlamıyla bir efsane. Dört oktavlık ses genişliği, muazzam tekniği ve emprovizasyon yeteneğiyle neredeyse insanüstü bir özelliğe sahip olan McFerrin paletinde, duymuş olduğu her türlü müzik stilini barındırıyor. Gerçek bir kültürler arası ve melez müzik anlayışına sahip sanatçının jazz, pop, R&B, klasik ve dünya müziği gibi türlerin hepsini bir arada hatta bazen tek bir şarkıda buluşturduğu eşsiz müziği sanki bu dünyanın dışına ait gibi. Sınırları olmayan ve durmadan kendini keşfeden McFerrin, muhteşem bir şekilde dinleyicilerin katılımını sağladığı ve deneyime teşvik ettiği konserlerinde sadece en son müziklerin değil aynı zamanda yaratıcı enerjinin dinleyenlerle buluşmasını sağlıyor. Tüm dünyada milyonları kendine hayran bıraktıran Bach'ın Ave Maria prelüdünün enfes icrası, Beatles şarkılarına getirdiği benzersiz yorumlar, çellist Yo-Yo Ma'dan piyanist Chick Corea ve aktör Robin Williams'a uzanan sanatçılarla yaptığı çalışmalar, Viyana Filarmoni'yi yönetişi ve hatta bazı bölümlerinde Susam Sokağı'ndaki "Muppet Show"a katılımı McFerrin'ın sıra dışı müzik kariyerini kabaca özetliyor. Bu harikulade ses cambazını eşine az rastlanır solo konserinde canlı dinleme şansını sakın kaçırmayın!

Can Ergelmiş
can.ergelmis@gmail.com

Piyanist Brad Mehldau Trio İş sanat'da...

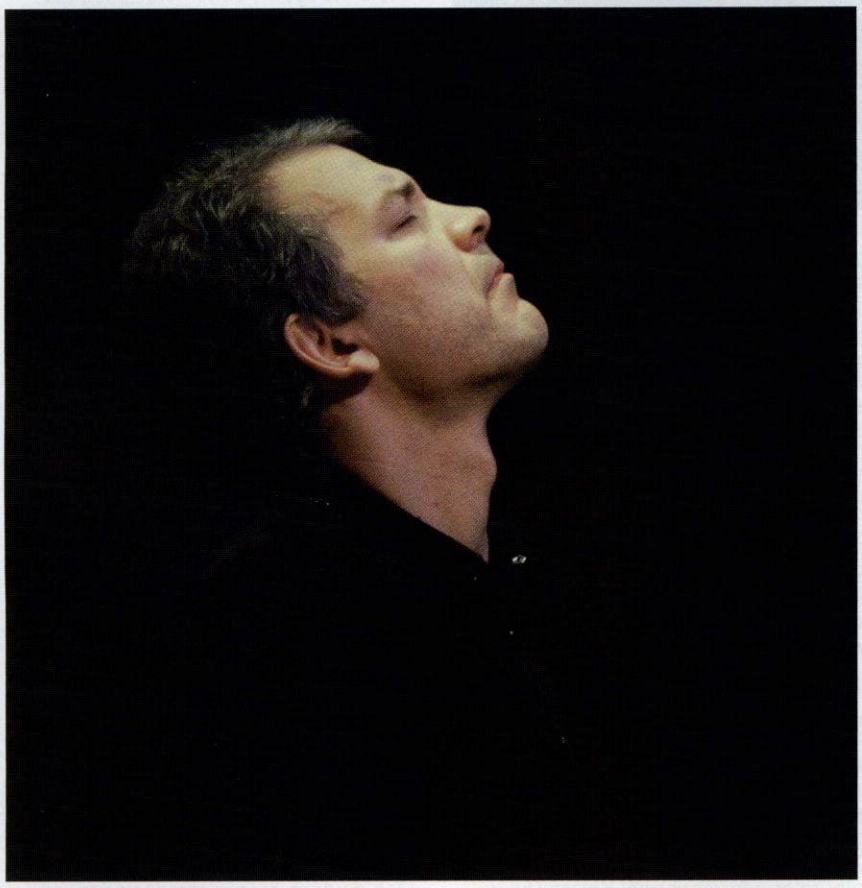

Özellikle son on yıl boyunca neredeyse her sene ülkemizde konser veren Brad Mehldau, 8 Mart'ta, İş Sanat'ta Larry Grenadier (b) ve Jeff Ballard (d) ile birlikte İstanbul'a konuk olacak. Brad Mehldau Trio, son 17 yıldır jazz dünyasındaki yerini koruyor; jazz dinleyicilerinin ve daha geniş bir müziksever kitlesinin ilgiyle takip ettiği, ama onun da ötesinde, bence günümüzün en sağlam, yaratıcı, ve jazz anlayışını klasik piyano triosu normları ekseninde geliştiren, ileriye taşıyan bir topluluk. Brad Mehldau ise, benim de hem dinlemekten çok büyük keyif aldığım, konserlerini ve kayıtlarını yakından takip ettiğim, ayrıca müzik yazılarını okurken de çok şey öğrendiğim bir müzik ve kültür insanı. Yeni yıldaki bu konseri fırsat bilerek, Brad Mehldau'nun hayatı ve müzik kariyeriyle ilgili bir yazı yazmak, Mehldau'nun müzikal anlayışını anlamak ve icra ettiği müzikle bir araya getirmek açısından benim için çok aydınlatıcı bir tecrübe oldu; umarım sizin için de olur...

Mehldau, sadece bir müzisyen, yani besteci, yorumcu ve grup lideri değil, onun ötesinde müzik ve sanat hakkında kafa yoran, yazılar yazan ve sanat felsefesiyle uğraşan bir kültür insanı. İlham aldığı müzisyenler arasında, triosunda birlikte çaldığı Larry Grenadier, Jeff Ballard ve Jorge Rossy'i gösteren müzisyenin üslubunun oluşmasında ayrıca Larry Goldings, Kevin Hays, Peter Bernstein, Jesse Davis ve David Sanchez'in de katkıları var.

Brad Mehldau'nun klasik eğitim almış olması da, onun müzik anlayışını, tekniğini ve stilini de temelden etkileyen önemli bir faktör. Jazz'da sıklıkla görülen, sol elde eşilkçi akorlar ve sağ elde melodinin icra edildiği bir tarzın ötesinde, sol elinin alışılgeldik olmayan ritmik yapılar içinde melodiye eşlik etmesi; hatta zaman zaman farklı zaman ölçüleri içinde bunu gerçekleştirmesi, Mehldau'nun çalışını ciddi anlamda özgünleştiriyor. Müziği ve performansları çok geniş bir dışavurum yelpazesi içinde yer alırken, özellikle farklı zıtlıkları bir araya getirmeyi seven müzisyen, genellikle entellektüel birikimini ve bilgi dağarcığını müziğine açıkça yansıtmayı başarıyor.

Mehldau, aynı zamanda ünlü Hollandalı jazz vokalisti Fleurine ile evli; üç çocukları olan çift, yılın yarısını Hollanda'da, diğer yarısını da ABD'de geçiriyor.

Brad Mehldau, 1970 yılında, ABD'de, Florida eyaletinin Jacksonville şehrinde doğdu; henüz küçük yaşta babasının işinden ötürü Georgia, New York ve New Hampshire eyaletlerinde yaşayan müzisyen, ülkenin en zengin eyaletlerinden biri olan Connecticut'a yerleşti. Altı yaşında piyano çalmaya başlayan piyanist, 14 yaşına kadar ders aldı, ancak sonrasında da kendini yetiştirmeye devam etti. West Hartford'daki William H. Hall Lisesi'ne gitti; okulun prestijli jazz programının da bir üyesiydi. Hatta henüz ikinci sınıftayken katıldığı yarışmada, Berklee'nin En İyi Müzisyen Ödülü'nü (Best All-Around Musician Award) almaya hak kazandı. 1988 yılında New York'taki The New School'a (The New School for Social Research) modern müzik eğitimi almaya giden Mehldau'nun bu dönemdeki mentorları arasında Fred Hersch, Junior Mance, Kenny Werner ve Jimmy Cobb bulunuyordu.

Mehldau, henüz öğrenciyken, Amerika'da ve Avrupa'da farklı topluluklarla birlikte turnelere katıldı. Özellikle Avrupa'da katıldığı jazz festivalleri, ününün artmasına yardımcı olmuştu. Bence burada özellikle Avrupa jazz çevrelerinin jazz'a bakış açılarının daha esnek olması önemli bir unsurdu. Mehldau'nun alışılagelmedik sol el tekniği, klasik müzik ve çağdaş/yeni müzik esinlenmeleri ve piyanonun tüm ses yelpazesini, gerektiğinde renkli, gerektiğinde de tekdüze olarak kullanabilmesi, farklılıklara daha açık olan Avrupa jazz camiasının ilgisini çekmesini sağladı.

İlk defa Amerikan jazz dünyasının kendinden söz etmeye başlaması da New School döneminde tanıştığı ve ders aldığı Jimmy Cobb'un ekibine katılmasına denk geliyor. Mehldau, kendi trio'sunu oluşturana

kadar farklı topluluklarda yer aldı; bunların arasında en ilgi uyandıranı ise Joshua Redman quartet'ti. 1994 yılında Warner Bros. ile kaydettikleri Moodswing albümü de, Redman & Mehldau ortaklığını pekiştirmiş, Brad Mehldau'nun ilk albümünün, Redman'ın plak şirketi tarafından yayınlanmasını sağlamıştı. Birkaç sene önce Joshua Redman ile yaptığım röportajda, Mehldau'yla karşılıklı müzikal gelişimlerinin birbirlerine ciddi katkıları olduğunu belirtmişti. Gerçekten de, aynı yaş grubunda ve müzikal anlamda gelişim yolları bambaşka olan – babası çok ünlü bir jazz müziyeni olan Joshua Redman, üniversiteden mezun olana kadar profesyonel anlamda jazz ile ilgilenmemiş, ancak daha sonra hukuk okumak üzereyken bir yıl mola alıp müzikle uğraşmaya başlamasıyla birlikte asıl istediğinin jazz çalmak olduğunu anlamıştı - bu iki müzisyeni aynı sahnede ya da aynı kayıtta dinlemek, birbirlerini iyi anladıkları ve aynı zamanda birbirlerini geliştirdiklerini de görmek için gerçekten de yeterli.

Brad Mehldau'nun kendi adı altında kaydettiği ilk albüm, 1995 yılında yayınlanan Introducing Brad Mehldau'ydu. O tarihten bu yana da, birçok ünlü jazz eleştirmeninin yakından takip ettiği bir müzisyen oldu Mehldau. Hatta Chicago Tribute, albümün, "Mehldau'nun orijinal bestelerini çalarken yarattığı hayat dolu anlara ulaşan bir yapıt olduğunu" belirtmişti. Onlara göre, "Eliptik hatlar, değişken ritmik figürler ve beklenmedik renk ve dokular... Mehldau'nun çaldığı kadar da akıllıca bestelediğini kanıtlar nitelikteydi."
Mehldau, 1995'te, Larry Grenadier ve Jorge Rossy ile, günümüzün en uzun soluklu, klasik ölçütler içinde en yaratıcı sonuçlarından birini ortaya koyan Brad Mehldau Trio'yu kurdu. On yılın ve başarılı birçok albüm ve konserin ardından Jeff Ballard, Rossy'nin yerini aldı; geçtiğimiz altı yıl içinde de bu üçlü çalışmalarına ve kayıtlarına devam ediyor.

Trio, 1996 yılında ilk albümleri olan The Art of the Trio'yu kaydetti, Warner Bros. Etiketiyle yayınladı. Albümde, orijinal kompozisyonlarının ve jazz standartlarının yanı sıra, klasik, rock ve popüler müzik repertuarından eserleri (örneğin Blackbird ve Mignon's Song) de bambaşka bir üslupla yorumlayan üçlü, benzer bir yaklaşımla, The The Art of the Trio II - Live At The Village Vanguard (1998), The Art of the Trio III – Songs (1998), The Art of the Trio IV - Back At The Vanguard (1999) ve The Art of the Trio V – Progression (2000) albümlerine imza attı. Art of the Trio serisinin her bir albümü, birbirinden başarılıydı. Stüdyo kaydı ve canlı kayıt olan bu albümler, müzik eleştirmenlerinden çok iyi yorumlar almış, özellikle Brad Mehldau'nun jazz dünyası dışındaki müzikseverlere de ulaşmasını sağlamıştı. Tabi özellikle Radiohead'in Paranoid Android ve Exit Music (for a Film) yorumları, hem Radiohead fanatikleri, hem de rock dinleyicilerinin topluluğu ilgiyle takip etmesine yol açtı. Zaten Mehdlau, daha sonraki albümlerinde yer verdiği Knives Out ve Everything in Its Right Place yorumlarıyla da, Radiohead'i yorumlarına devam etti.

2011 yılında, The Art of the Trio serisini, bir compilation şeklinde bu sefer son dönemde çalıştıkları prodüksiyon şirketi Nonesuch Records'tan, The Art of the Trio: Recordings 1996-2001 ismiyle yayınladılar. 6 albümün yanı sıra, 1996-2001 yıllarında gerçekleştirdikleri canlı kayıtların da bulunduğu bu yayın, aslında Mehldau'nun müzik kariyerinin ilk yıllarında, aslında ne kadar kendini geliştirmiş bir müzisyen olduğunu tekrar gösteriyor. Örneğin, henüz ilk albümleri olan The Art of the Trio'dan, bu serinin son albümü, The Art of the Trio V – Progression'a uzanan bu gelişim dinlendiğinde, ekibin aslında ne kadar güçlü olduğunu, bunun ötesinde hala çok geniş bir gelişim olanağının bulunduğunu anlamak mümkün oluyor. Her ne kadar Rossy'nin ekipten ayrılmasıyla Ballard yepyeni bir heves ve enerji getirmiş olsa da, bu kayıtlar, bize Rossy'nin Brad Mehldau Trio'nun oluşum ve ilk gelişim aşamasında çok büyük değerler katan bir müzisyen olduğunu gösteriyor.

Brad Mehldau'nun kariyeri sadece kendi triosuyla da sınırlı değil. Pat Metheny ile iki albüm kaydedip turneye çıkan, Charlie Haden'la çalan, Charles Lloyd'un da dörtlüsünde yer alan müzisyen, Beatles, Nick Drake, Radiohead ve Paul Simon gibi müzisyen ve toplulukların eserlerini kendi üslubuyla yorumlarken ve onlara bir jazz dokunuşu katarken, Mehldau, aslında 1920'lerin jazz müzisyenlerinden çok da farklı bir şey yapmamıştı – o dönemde jazz müzisyenleri nasıl American Songbook'u, yani dönemin popüler müziğini yorumlarken ve jazz standartlar dağarcığına kaydederken, Mehldau da 20. yüzyılın sonunda ve 21. yüzyılın başında, dönemin popülerlik kazanmış şarkılarını yepyeni bir üslupla yorumlayarak jazz'ın ruhunu yaşatmaya devam etti.
1997 yılında New York'taki Village Van Guard'da ilk konserini verdiğinde ise, Mehldau artık jazz dünyasında kendi rüştünü ispatlamıştı. New York Times'ın ünlü jazz eleştirmeni Peter Watrous, Mehldau'nun bu performansından övgüyle bahsediyordu: "Mr. Mehldau'nun takıntılı hali, müziğini zenginleştiriyor. Jazz müzisyenleri, geleneksel olarak tempoları ikiye katlamak ya da yarıya düşürmekle bilinir, ancak Mr. Mehldau ve ekibi, müziğe ve zaman örgüsüne

birçok farklı açıdan yaklaşabiliyor."
Kısacası, klasik müzikteki temel eğitimi ve standartları içeren geniş bir repertuarıyla, Mehldau, müziğinin sadece ticari popülerlikten çok daha derin bir karakteristiğe sahip olduğunu göstermişti.

Mehldau'nun müziği, sadece kendi dönemindeki jazz piyanistleriyle karşılaştırılmıyor; onun çok ötesinde, hem jazz tarihindeki en önemli piyanistler ve müzisyenlerin duygu birikimi ve derinliği Mehldau'nun müziğinde hissediliyor. Örneğin, 1997 yılında, Hollanda'daki North Sea Jazz Festivali'nde sergilediği performans sayesinde, "Beethoven'ın gücünü ve enerjisini, John Coltrane ve Miles Davis'in doğaçlama zenginliğini, Bill Evans'ın ise duygusal yaklaşımını" taşıdığı şeklinde yorumlar yazılmıştı. Mehldau'nun müziğinde, elbette Oscar Peterson, Wynton Kelly ve Keith Jarrett'in dokunuşlarını bulmak da mümkün.
New School'u izleyen yıllarda, Mehldau zaman zaman klasik köklerine döndü. Bu dönemlerin birinde, Thomas Mann'ı ve Hitler Almanyası'nın faşizmi nasıl kabullendiğini anlatan kitabı Doctor Faustus'u keşfetmişti müzisyen. 1998 yılının yazında, Mann'ın romanının ellinci yıldönümünde Berlin'e yaptığı seyahatte, Schubert'in Winterreise'sinin geleneğinden etkilendi ve Elegiac Cycle albümünün konseptini oluşturdu. Elegiac Cycle, Brad Mehldau'nun şimdiye kadar kaydettiği iki konsept albümden ilkiydi. 1999 yılında yayınlanan bu albüm sayesinde, Evans'la birlikte, Fransız empressyonistleri Debussy ve Ravel, ve 19. Yüzyıl Alman romantikleri Schubert ve Brahms ile karşılaştırılan ve jazz tarihindeki en iyi jazz piyanistleri arasında gösterilmeye başlanan Mehldau'nun özellikle Alman müzisyenlere özel bir ilgisi bulunuyor: "Alman etosunun ilgimi çeken yanı, aktarılan derin ve yoğun duyguların miktarı. Hem edebiyat literatüründe, hem de Schubert ve Schumann'ın müziğinde, bambaşka bir özlem duygusu var."

Places ise, Mehldau'nun konsept albümlerinden bir diğeri. Yayınladığı, parçaların tümünün kendine ait olduğu ikinci albüm olan Places (2000), aslında Mehldau'nun en kişisel ve özel albümlerinden biri. Hem solo, hem de trio parçalarından oluşan bu albümdeki her eser, bir yeri temsil ediyor. Örneğin, Am Zauerberg ve Airport Sadness, içe dönük bir melankoli tasvir ederken, Paris, Amsterdam ve Perugia, daha enerjik, heyecanlı ve farklı bir duyarlılık şekli taşıyordu. Mehldau için belki de en kişisel olan West Hartford, yani ilkgençliğinde yaşadığı şehir... Places, aslında Mehldau'nun müziğinde aşırı görkemli, gereksiz derecede çarpıcı finallerin olmadığını bize hatırlatıyor. Alexandra Ivanoff'un geçtiğimiz sayılarda dergimizde yer verdiği ve benim de kendisine çok katıldığım formüle Mehldau'nun en ufak bir şekilde değer vermemesi, onun ne kadar güvenli ve özgün bir müzisyen olduğunu da gösteriyor.

Mehldau'nun, biraz da kendi tarzı dışına çıktığı ve triosu dışında müzisyenlerle çalıştığı bir albüm de 2002 tarihli Largo. Duygu yoğunluğu, bir trio albümünden daha farklı olan bu albümde,

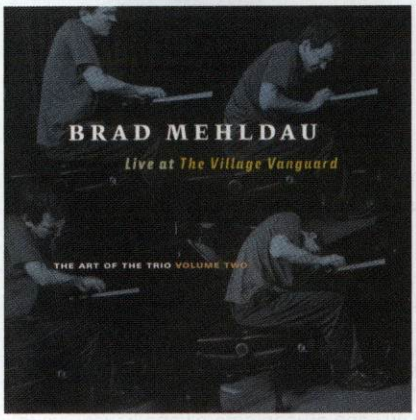

Mehldau'nun yanında en büyük rolü prodüktör Jon Brion üstlendi. Daha planlı eserlerin, daha elektronik sound'ların bulunduğu bu albüm, bir açıdan jazz dinleyicilerinin aradığı mola, başka bir açıdan da Mehldau'nun yaratıcılığının sınırlandığı bir denemeydi. Albümdeki en ilgi çeken eserler, When It Rains, Beatles'ın Dear Prudence'ı ve Radiohead'in Paranoid Android yorumuydu.
Art of the Trio serisinin ardından, Brad Mehldau Trio, Anything Goes (2002), Day is Done (2004), House on Hill (2003/2004) ve Brad Mehldau Trio Live (2006) albümlerini kaydetti. Bu albümler, artık hem Brad Mehldau'nun, hem de trio'nun olgunluğunu pekiştirir nitelikteydi. Hiçbir orijinal kompozisyona yer vermedikleri, ancak Nearness of You, Anything Goes ve I've Grown Accustomed to Her Face gibi jazz standartlarını ustalıkla yorumladıkları Anything Goes, Rossy'nin toplulukta kaydettiği son albümdü.
Day is Done ise, daha önce Chick Corea, Kurt Rosenwinkel ve Joshua Redman gibi ustalarla çalan ve böylelikle, eklektik bir üslup geliştiren Jeff Ballard'ın topluluğa katıldıktan sonra kaydettikleri ilk albüm olma özelliğini taşıyor. Ballard'ın getirdiği dinamizm, kolaylıkla fark edilirken, Paul Simon'ın 50 Ways to Leave Your Lover'ının ve Paul McCartney'nin Martha My Dear eserinin yorumları, trio'nun, güncel popüler ve rock müziğinin başarıyla yorumlama misyonunu sürdürdüğünü gösteriyordu.

Brad Mehldau'nun neredeyse yirmi yıllık profesyonel müzik kariyerindeki ilk solo kaydı olan Live in Tokyo (2004), müzisyenin o güne kadar geliştirdiği müzik birikimini ortaya koyduğu ve bence jazz dinleyicilerinin koleksiyonlarında bulunması gereken bir albüm. Keith Jarrett'ın Köln konseri kadar büyük bir sansasyon olmasa da, Mehldau'nun performansı, yarattığı ruhani boyut, yoğun meditasyonu, çıktığı müzikal yolculuk, Paranoid Android uyarlaması, Someone to Watch Over Me ve How Long Has This Been Going On? yorumları, Monkvari bir absürdlük içindeki Monk's Dream... Hepsi de, Mehldau'nun anlık yaratıcılığını sergilediği, tekniğini, heyecanıyla birleştirdiği, dinleyicileri şaşırtmayı başardığı etkileyici ve çok güçlü bir müzik devinimini oluşturuyor.
Mehldau'nun solo çalması, müziğindeki yoğun tutkuyu hissetmemizi, her detayı rahatlıkla duymamızı sağlarken, müziğini oluşturan fikirleri nasıl oluşturduğunu, geliştirdiğini ve bu fikirler arasından hangilerinie tutunduğunu kolaylıkla izlememize fırsat tanıyor. Ayrıca, istediği zaman durağanlaşmak ve yavaşlamak, istediği zaman da hızını artırmak, dinamizmini katlamak için gerekli ilhamı ve ortamı kendi kendine yaratabilmesi de, Mehldau'nun, son derece özgün, yaratıcı ve yetenekli bir müzik insanı olduğunu tekrar tekrar gösteriyor.

Highway Rider (2010) ise, Brad Mehldau Trio Live'dan sonra, Mehldau'nun 4 yıllık aradan sonra yayınladığı ilk albüm. Avrupa premierini, 2010 Londra Jazz Festivali'nde benim de dinleme şansı bulduğum bu projede, Mehldau, Largo'daki ortağı Jon Brion'la bir araya geldi. Largo'da olumlu eleştirilerin yanı sıra, birçok olumsuz eleştiriyle de karşı karşıya kalan ikili, Highway Rider'da ortaya çok daha iyi bir iş çıkardı.
Sound anlamında, Highway Rider'ın, Largo'yla taşıdığı benzerlikler de dikkat çekiyor. Bazı eserlerde, tıpkı Largo'da olduğu gibi org, synth ve zillerin kullanılmış, ancak Highway Rider, Largo'ya göre çok daha doğal duyuluyor ve özellikle albümde yer alan kompozisyon yaklaşımı ve yorumlar,

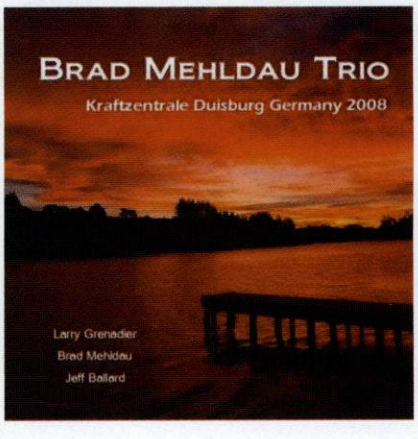

Highway Rider'ı, sanatsal anlamda ve Mehldau'nun kendi müzikal dehasını sergilemesi açısından Largo'nun çok daha ötesine taşıyor.

İki CD'lik albümde Mehldau'nun sadece bir yorumcu değil, bestecilik anlamında da ciddi bir aşama kaydettiği görülmekte, trio ve quartet'in orkestra ile bütünlüğünü sağlaması açısından büyük bir başarı sağladığı izlenmekteydi. Tabi bunun en büyük sebeplerinden birinin, Mehldau'nun son yıllarda yer aldığı klasik projeler olduğunu da unutmamalıyız. Klasik müzik etkilerine yoğun olarak rastlanan, ancak yine de karakteristik jazz öğelerini ve Mehldau'nun çekici piyano sololarını içeren bu proje, sadece string seksiyonu olan bir jazz projesi değil. Onun çok daha ötesinde, eklektik bir tabana sahip, tüm öğelerin mükemmel bir şekilde entegre olduğ, müziğin adeta aktığı, kompozisyonla, emprovizasyonun nasıl buluşması gerektiğini açıkça gösteren bir senaryolar bütünü.

Highway Rider'da, Mehldau'ya, Joshua Redman, Ballard, Grenadier ve davulcu Matt Chamberlain de eşlik ediyor. Redman'ın üslubu ve San Francisco Jazz Collective'in Sanat Direktörü olmasından ötürü kazandığı ve buraya taşıdığı tecrübe, trio'ya derinlik katmıştı elbette. Johnny Boy isimli hayali film kahramanının, evinden ayrılarak bir olgunluk yolculuğuna çıkmasını tasvir eden bu proje, tıpkı Live in Tokyo gibi, Mehldau'nun, trio kayıtlarının yanı sıra en

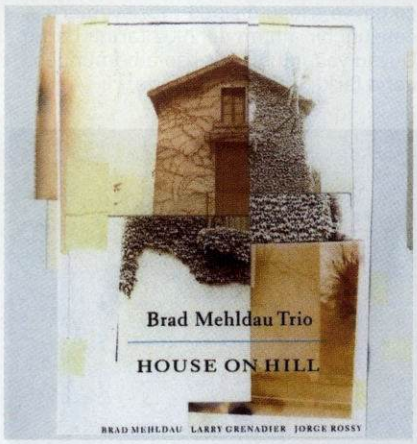

ilgi çekici ve başarılı yapıtlarından biri kuşkusuz.
Mehldau, son olarak iki CD ve bir DVD'den oluşan solo piyano kaydı Live in Marciac (2011)'ı piyasaya sürdü. Fransa'daki ünlü jazz festivalinde 2006 yılında kaydedilen parçalardan oluşan bu albüm, Live in Tokyo'nun devamı adeta; Mehldau'nun müzik dehasını bariz bir şekilde yansıttığı bir başyapıt. Hem orijinal parçaları, hem de çağdaş popüler müzik parçalarını yorumladığı bu kayıtla birlikte, Mehldau artık solo kayıtlarıyla da olgunluk döneminde olduğunu gösteriyor. Kimi zaman psychedelic, kimi zaman ritmik, kimi zaman melodik, kimi zaman da kaotik olabilen müzisyen, tüm bunları bir Porter bestesinde de, bir Kurt Cobain yorumunda da sergileyebiliyor.

Solo ve trio projelerinin yanı sıra, birçok jazz müzisyeniyle çalıştı Mehldau. Charlie Haden, Peter Bernstein, Chris Cheek, Eli Degibri, Michael Brecker, Chris Potter ve Lee Konitz ile kayıtlar gerçekleştirdi; Wayne Shorter, John Scofield ve Charles Lloyd'un albümlerinde yer aldı. On yılın üzerinde bir süre boyunca, düzenli olarak peter Bernstein, Kurt Rosenwinkel ve Mark Turner ile ortak projelere imza attı. Charlie Haden ve Lee Konitz ile Alone Together (1997), Fleurine ile Close Enough For Love (1999), Pat Metheny ile Metheny Meldau (2005) ve Metheny Meldau Quartet (2006), Lee Konitz, Charlie Haden ve Paul Motian ile Live at Birdland (2006) albümlerini kaydetti. Mehldau'nun kayıt ve performans birikimi, sadece jazz ile sınırlı da değil. Willi Nelson'un Teatro'sunda ve Joe Henry'nin Scar'ında yer alan müzisyen, ayrıca Stanley Kubrick'in Eyes Wide Shut ve Wim Wender'ın Million Dollar Hotel gibi filmlerinde rol aldı; Ma Femme est une Actrice, Million Dollar Hotel, Space Cowboys, Eyes Wide Shut ve Midnight in the Garden of Good and Evil filmleri için müzik besteledi.

Mehldau'nun Klasik Batı Müziği alanındaki çalışmaları da son yıllarda bu camiada adından söz ettirdi. Mesela, Carnegie Hall'un sponsorluğunu üstlendiği projede, soprano Renee Flemming ile çalışan Mehldau, vokal ve piyano için bestelediği orijinal kompozisyonlarını kaydetti, bu kayıtlardan oluşan Love Sublime albümünü 2006 yılında yayınladı. 2007 yılının Mart ayında ise, Mehldau, piyano ve orkestra için yazdığı The Brady Bunch Varyasyonlarını, Paris'teki Theatre du Chatelet'de Orchestre National d'Ile-de-France ile çaldı. 2010 yılında Anne Ofie Von Otter ile, yine bir klasik kayıt yayınladı; Love Songs. Henüz geçtiğimiz yıl, Londra'nın ünlü konser salonu Wigmore Hall'da, müzikal küratörlük rolü üstlendi ve geçtiğimiz sezon çeşitli müzisyenlerle ortak konserler verdi.

Albümlerinin kapak notlarını kendi yazan ve müziğini ciddi anlamda, detaylı bir şekilde anlatan Mehldau, onun dışında müzik hakkındaki yazılarına da devam ediyor. Yazılarını, kendi web sitesinde (www.bradmehldau.com) ilgilenenlerle de paylaşan müzisyen, günümüzün müzik hakkında düşünen, yazan, üreten, yorumlayan, çalan, kendini yetiştirmiş en önemli jazz müzisyenlerinden ve düşünürlerinden biri. Yeni yılı karşılarken, Mart'ta Brad Mehldau'yu misafir edecek olmanın heyecanını taşıyoruz.
Yazıyı bitirirken, Mehldau'nun kısa bir sözüne yer verelim istedim:
"Doğaçlama süreci, ölümsüzlüğün teyidi anlamına geliyor. Bir şey, yarattığınız an itibariyle, sonsuza dek yok oluyor; bu ironi de doğaçlamanın gücü aslında. Doğaçlama, doğdukça sürekli yok olarak, bir bakıma ölüm sorunsalını çözüyor. Kayıpla alay ediyor, kendi faniliğiyle eğleniyor."

Elif İzgi
www.alacatijazzruzgari.com

BU RÜZGAR, KIŞI BAHARA KAVUŞTURUYOR: ALAÇATI JAZZ RÜZGARI Şubat'tan Nisan'a BU'RA LOKAL'de esiyor...

Sibel Köse

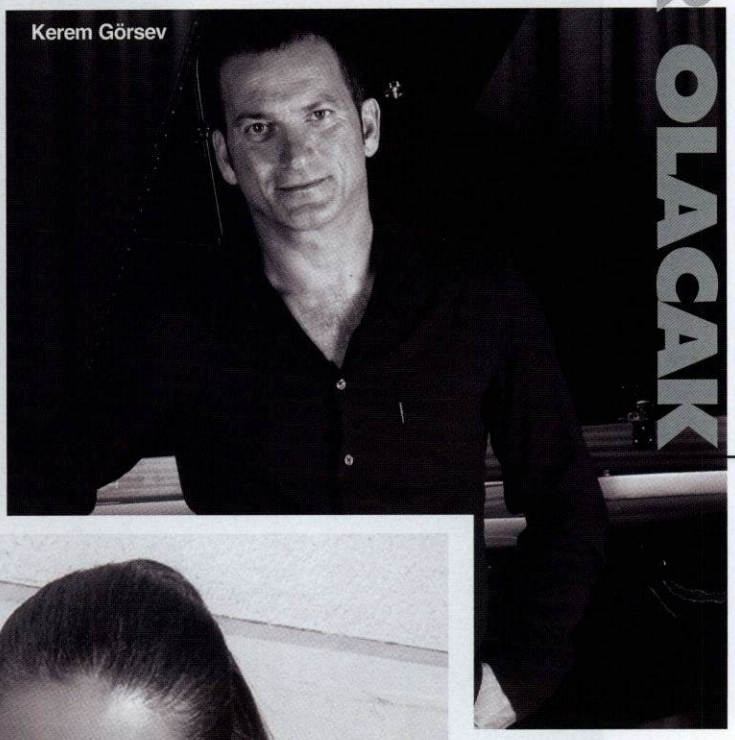
Kerem Görsev

Melis Sökmen

Geçtiğimiz yıl ilk kez düzenlenen Alaçatı Jazz Rüzgarı Festivali, 2012'de daha da hızlı esiyor ve adeta kışı bahara dönüştürüyor.

Sporun yanı sıra artık sanatsal etkinliklerle de adını sık sık söz ettiren Alaçatı'ya yeni bir soluk getiren Buğra Özçetin ve Oğulcan Şişman, yeni yılda da jazzseverleri Bu'ra Lokal'de ağırlamaya hazırlanıyorlar.

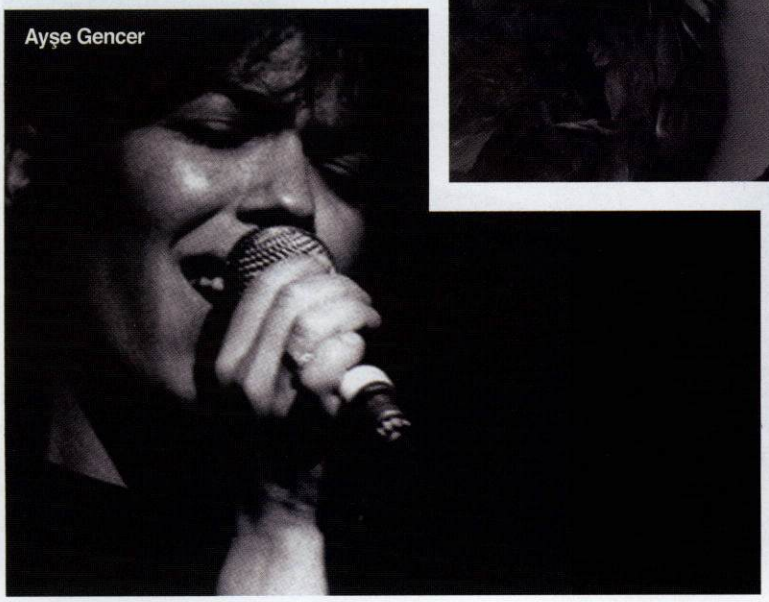
Ayşe Gencer

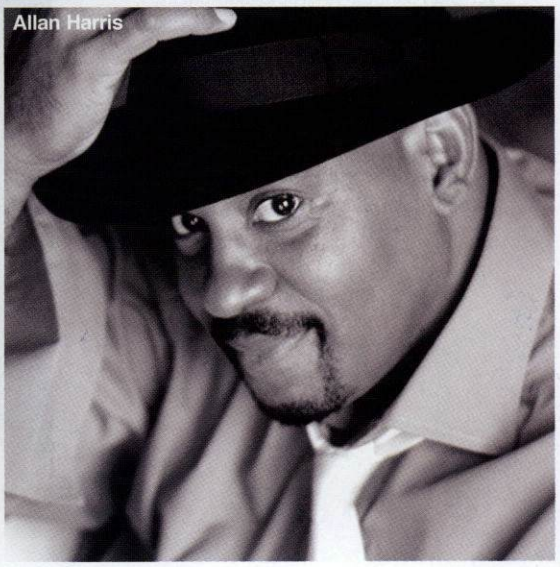
Allan Harris

İmer Demirer

2012'de 11 Şubat'ta başlayıp 29 Nisan'a kadar sürecek olan Alaçatı Jazz Rüzgarı Festivali, 18 konserde 16 sanatçıyı ağırlayacak. Caz müziğine uzun yıllar emek vermiş sevilen konuk sanatçılar arasında yer alan sanatçı ve gruplardan bazıları: Sibel Tüzün, Meltem Ege&Önder Focan, Fatih Erkoç, Brenda Berin, Gülçin Ergül, Kerem Görsev,

Ayşe Gencer&İmer Demirer, Melis Sökmen, Ayten Alpman, Elif Çağlar, Mine Çağlayan, Selen Beytekin, Neşet Ruacan , Selen Servi, Sibel Köse, Allstar Jazz Band, Antiphellos Quartet.

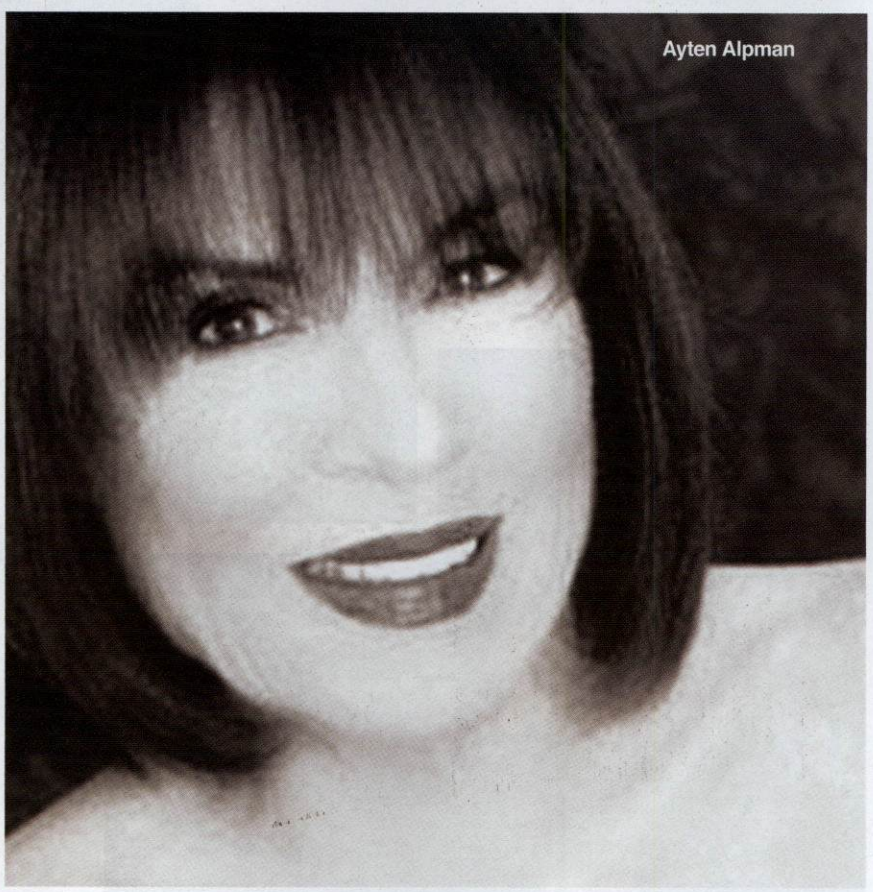

Ayten Alpman

Sıdıka Gözütok
sidikag@tribeca.com.tr

Aksanat Jazz Konserleri

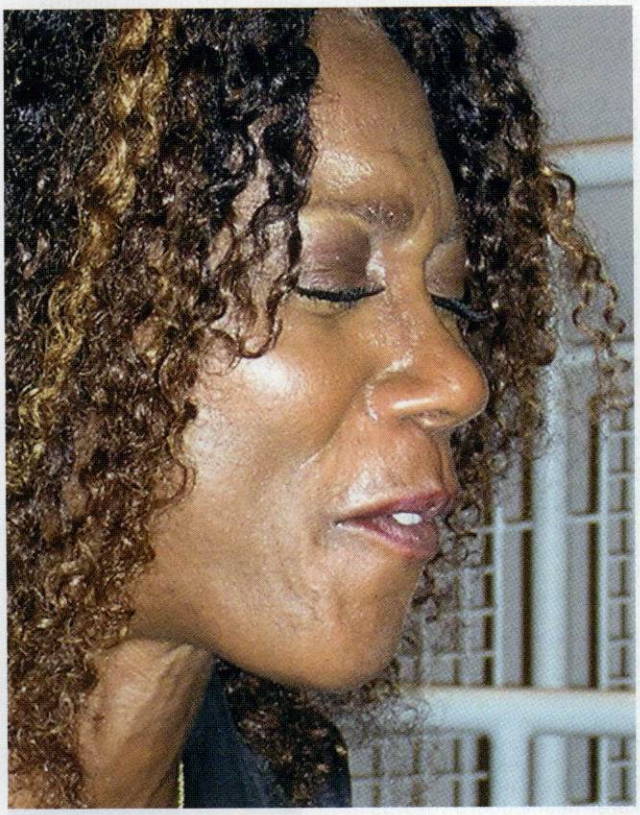

24 -25 Ocak 2012
Carmen Lundy Quartet
Carmen Lundy (vo)
Antony Wonsay (p)
Darryl Hall (b)
Jamison Ross (d)

Grup lideri olarak onun üstünde albüm kaydeden Lundy, şu sanatçılarla da sahneyi paylaştı ve kayıtlar gerçekleştirdi: Aynı zamanda kardeşi olan, basçı Curtis Lundy, Ray Barretto, Kenny Barron, Bruce Hornsby, Mulgrew Miller, Terri Lyne Carrington, Kip Hanrahan, Courtney Pine, Roy Hargrove, Jimmy Cobb, Ron Carter, Marian McPartland, Regina Carter, Steve Turre, Geri Allen, Robert Glasper ve Kenny Kirkland. Sanatçının, caz eleştirmenlerince çok beğenilen ve 2005'te gerçekleştirdiği "*Jazz and The New Songbook-Live at The Madrid*" adlı çalışmasında, caz dünyasının tanınmış müzisyenleri de ona saygı gereği çaldılar.

Carmen Lundy vokalist ve besteci olarak, The New York Times, The Village Voice, The Los Angeles Times, The Washington Post ve yabancı basından bolca övgü aldı. Besteleri Carmen Lundy Songbook başlığıyla 2007'de yayımlandı ve Kenny Barron ("Quiet Times"), Ernie Watts ("At The End Of My Rope"), and Straight Ahead ("Never Gonna Let You Go") gibi sanatçılar tarafından yorumlandı.

Bugüne dek yaptığı kendi albümleri ise şunlardır: "*Good Morning Kiss*" (CLR/Afrasia Productions), "*Moment To Moment*" (Arabesque/Afrasia Productions), "*Night And Day*" (CBS/SONY), "*Old Devil Moon*" (JVC), "*Self Portrait*" (JVC), "*Something To Believe In*" and "*This Is Carmen Lundy*" (her ikisi de Justin Time için), "*Jazz and The New Songbook ¢□" Live at The Madrid*" (2-diskten oluşan set ve DVD, Afrasia Productions) ve en son çalışmaları "*Come Home*" ve "*Solamente*" (Afrasia Productions).

23 Şubat 2012

Steve Williams Quartet
Olivier Temime (s)
Olivier Hutman (p)
Sylvain Romano (b)
Steve Williams (d)

1956'da Rochester, New York'da doğan, Washington, DC.'de büyüyen ünlü jazz davulcusu Steve Williams, müzik eğitimine University of Miami'de devam etti. Daha sonra Monty Alexander Band'e katıldı ve onunla uluslararası arenada konserler vermeye başladı. Şarkıcı ve jazz piyanisti Shirley Horn'a, basçı Charles Ables ile birlikte 25 sene eşlik etti. Shirley Horn ile olan işbirliği, Williams'a Toots Thielemans, Branford Marsalis, Wynton Marsalis, Carmen McRae, Roy Hargrove , Miles Davis gibi sanatçılarla turneye çıkma ve kayıt yapma olanağını vermiştir.

Williams 2006'da New York'a geri döndü ve orada Michael Carvin'le çalıştı. Birlikte konser verdiği diğer sanatçılar the Slagle/Stryker Band, Paul Bollenbach, Roni Ben-Hur, Larry Willis, the John Hicks Legacy Band, Bill Saxton, Bob Mover, Amy London,
Sara Lazarus, Ben Vereen, Joe Lovano, Eddie Henderson, Carmen Lundy, Bob Stewart veClifton Anderson oldu. Sanatçı yaptığı çalışmalarda, Milt Jackson, Freddie Hubbard, Joe Williams, Woodie Shaw, Gary Bartz, Eddie Henderson, John Hicks, Larry Willis, Mulgrew Miller gibi pek çok ünlü sanatçıyla çaldı.daha sonra, birlikte ilk bestelerinden olan "Pads"i kaydettiği Gary Thomas' Band'e katıldı.

Steve Williams müzik kariyerine kendi beşlisiyle devam etti ve grup üyelerinin bestelerini tanıtmaya başladı. New Incentive grubunun lideri olarak yaptığı ilk kayıt
Ocak 2007'de yayımlandı. Bu kayıttaki müzisyenler: Olivier Hutman, Michael Bowie, Donvonte McCoy ve Antoine Roney. John Hicks, Gary Bartz ve Roy Hargrove konuk müzisyen olarak yer aldı.

Workshop: 24 Şubat Cuma ünlü davulcu deneyimlerini müzikseverlerle paylaşacak, gelen soruları yanıtlayacak.

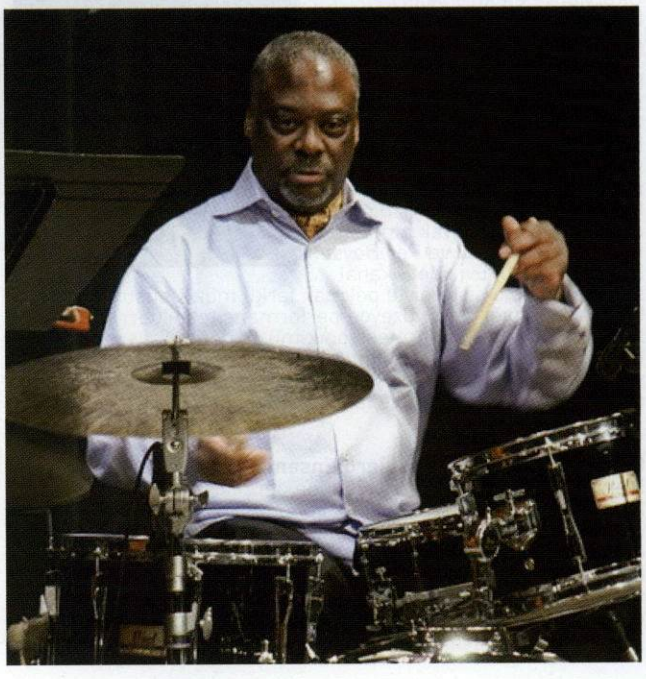

Sıdıka Gözütok
sidikag@tribeca.com.tr

Borusan Ocak - Şubat Konserleri

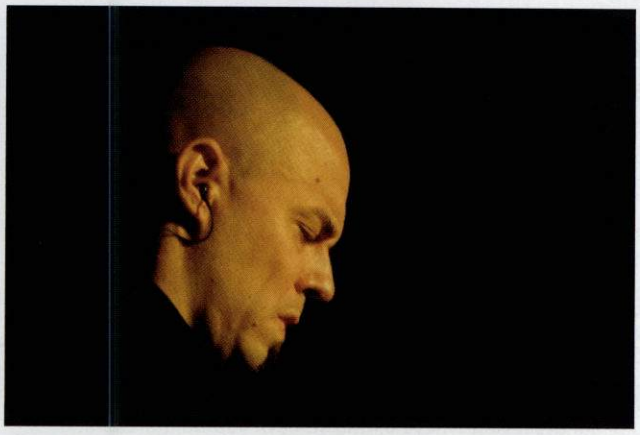

Ocak
Hindistanbul
Youn Sun Nah Quartet

6 Ocak Cuma
HindİSTanbul

Mısırlı Ahmet (darbuka)
Roman Bestion (piyano)
Niladri Kumar (sitar)
Ganesh Rajagopalan (keman)

Farklı kültürlerin temsilcileri ve kendi çalgılarında ustalaşmış isimlerden oluşan Hindistanbul, hem solo hem de grup ruhu ile bambaşka boyutlara ulaşan bir müzik ziyafeti sunuyor. Kimi zaman enerjik kimi zaman dingin, fakat her zaman yaşayan bir müziğin etrafında buluşan Hindistanbul, dünyanın tüm seslerini müziğine katarak zenginleştiren, ritim anlayışı ve soloları ile tüm dünyada beğeni toplayan ünlü perküsyoncu Mısırlı Ahmet'in alanında ustalaşmış sanatçılarla sahneyi paylaştığı bir oluşum. Sina Çölü'nde darbukanın büyük boyutlusu olan deholla üzerine çalışmalar yapan Mısırlı Ahmet, bu çalgıyı icra etmek üzerine özel bir teknik geliştirmiş bir müzisyen.

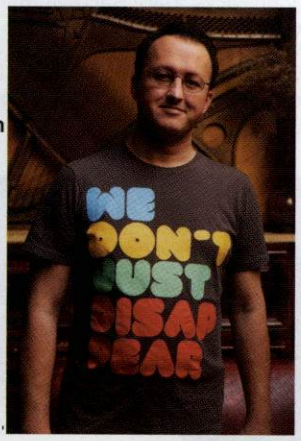

7 Ocak, Cumartesi
"Sub City 2064"
Erdem Helvacıoğlu & Per Boysen
Erdem Helvacıoğlu (*TogaMan Gitarviol ve elektronikler*)
Per Boysen (*Chapman stick ve elektronikler*)

Erdem Helvacıoğlu ve Per Boysen'in 2007'de Santa Cruz, Kaliforniya'da Live Looping Festivali'ndeki buluşmaları sırasında ortaya çıkan fikir, bundan üç yıl sonra enstrümantal bir albüm olan *Sub City 2064*'ün ortaya çıkışına ön ayak olmuştu. Erdem Helvacıoğlu ve Per Boysen, Borusan Müzik Evi'nde 8 kanal surround audio sistemiyle pek çok farklı müzik enstrümanın bir araya geldiği, ileri düzeyde performans teknikleriyle bezenmiş, interaktif bir elektronik müzik deneyimi sunacaklar. Konser, *Sub City 2064* albümünün karanlık sualtı dünyasına ait ses tasarılarını içerirken aynı zamanda sürpriz müzikal anlar da dinleyenleri bekliyor olacak.

12 Ocak Perşembe
Borusan New Series: Esbjerg Ensemble
Marcus Hagemann küratörlüğünde gerçekleştirilen Borusan New Series'in Ocak ayındaki ilk konuğu, Danimarka'nın en eski ve en tanınmış oda müziği topluluğu olan Esbjerg Ensemble olacak. Topluluk, yenilikçi ve çeşitlilikler içeren programıyla ününü hak ediyor. Danimarka'da adeta oda müziğinin standartlarını belirleyen Esbjerg Ensemble'ın seçkin, uyumlu ve ifade gücü yüksek müzisyenleri dünyanın farklı ülkelerinden geliyor. Tahta nefesliler beşlisi, yaylı çalgılar dörtlüsü, piyano ve perküsyon olmak üzere on bir sanatçıdan oluşan topluluk, repertuarındaki solo yapıtlar, büyük veya küçük topluluklar için yazılmış müziklere getirdiği olağanüstü yorumla uzun yıllardır ülkesi ve yurtdışında beğenerek izleniyor.

13 Ocak Cuma
Korhan Erel & Tolga Tüzün
"Satırarası"
Korhan Erel (*bilgisayar, kumanda ara birimleri*)
Tolga Tüzün (*piyano*)

Her ikisi de "normal" kabul edilenin dışında, satır aralarında yaşayan, nefes alan sesler, dokular, örgülerle uğraşan besteci ve piyanist Tolga Tüzün ve bilgisayar müzisyeni Korhan Erel'in 2009 yılında başlayan işbirlikleri, aynı yıl yaptıkları albüm kaydı ve sonraki yıllarda beraber yaptıkları araştırmalar, tartışmalar ve ustalık sınıfı çalışmaları ile devam ediyor. İkili 2011 yılı sonlarına doğru internet üzerinden yayınladıkları albümlerini Borusan Müzik Evi'nde tanıtacak ve yeni çalışmalarından örnekler sunacaklar.

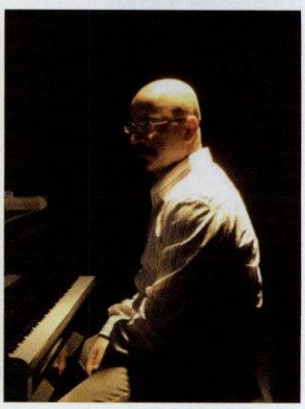

14 Ocak Cumartesi
TELVİN
"Erkan Oğur & Anatolian Blues"
Engin Recepoğulları (*saksofon*)
Genco Arı (*piyano*)
Erkan Oğur (*gitar*)
Ozan Musluoğlu (*kontrbas*)
Turgut Alp Bekoğlu (*davul*)

Erkan Oğur, İlkin Deniz ve Turgut Alp Bekoğlu'nun 1995 yılında bir araya gelerek kurdukları Telvin, sanatçıların müzikle ilgili arayışlarının "renkler" anlamına gelen bu kelime üzerinden sürmesine vesile oldu. Telvin'in tasavvufta halden hale geçmek ve karar haline doğru yürüyüş anlamına gelen karşılığı da topluluğun felsefesini tasvir ediyor. Renklerin müzikteki karşılıkları üzerine süren bu müzikal yolculuk, sanatçıların yaklaşık 10 yıldır ulusal ve uluslararası festivallerde, çeşitli mekânlarda müziklerini icra etmeleriyle devam ediyor. Telvin kendini şöyle tanımlıyor: *Tutku, korku, aşk, hırs, nefis gibi insani zaaflardan, egolardan arındığınız noktada hâlâ müzik varsa,bu saf müziktir. Temalar, kâinattaki müzik enerjisinin Anadolu'ya hediye edilen kısmına dayalı olarak biçimlenip, geniş doğaçlamalar içeren kendine özgü tavrıyla halden hale geçmeyi ifade etmiş, yaşamımızdaki müzik hallerinin de bir ifadesi olmuştur. Telvin, hem iddiasız hem de sınırsızdır. Telvin bir mekân ise biz kapısını dışarıdan çaldık. Şans eseri kapı açıldı. İçeri girdik ve kapı üzerimize kapandı. İçeride kaybolduk. Dışarıya açılan kapıyı arıyoruz.*

19 Ocak Perşembe
Dilbağ Tokay & Emine Serdaroğlu
"Belle Epoque'tan Günümüze"
Dilbağ Tokay (*viyolonsel*)
Emine Serdaroğlu (*piyano*)

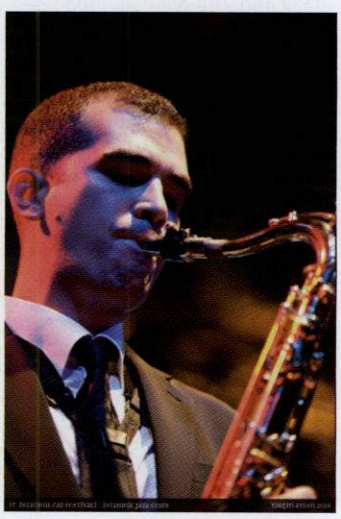

Dilbağ Tokay ve Emine Serdaroğlu viyolonsel-piyano ikilisi, özenle seçilmiş konser programları ve özgün yorumlarıyla geniş bir izleyici kitlesinin beğenisini kazandılar. 1998 yılından beri birlikte çalışan ikili bugüne kadar İstanbul'un önde gelen konser salonlarında, Türkiye ve Avrupa'da başarılı resitaller verdi. Klasik ikili yapıtlarının yanı sıra modern besteler, danslar, tangolar ve Türk bestecilerin yapıtlarından oluşan geniş bir repertuar oluşturan Dilbağ Tokay ve Emine Serdaroğlu viyolonsel-piyano ikilisi Borusan Müzik Evi'nde Martinu, Glazunov, Wagner,

Saint-Saëns, Saygun, Pärt ve Cassado'nun müziklerinden bir seçki sunacak.

20 Ocak Cuma
Nova Muzak Series: Tarwater
Borusan Kültür Sanat ve Kod Müzik'in işbirliğiyle devam eden Nova Muzak serisinin Murcof ve Vladislav Delay'den sonraki üçüncü konuğu Tarwater. Bernd Jestram ve Ronald Lippok'tan kurulu Berlinli topluluk Avrupa'nın postrock bölgesiyle elektronikanın aynı koordinatlarda buluştuğu kendine özel, ince bir dilimde bulunuyor. Kuruldukları 1995 yılından bugüne 11 albüme ve çok sayıda remikse imza atmış olan ikili, akustik enstrümanları, organik sesleri kullanarak, Lippok'un soğuk ve hissiz vokaliyle kırılgan melodilerin beslendiği, daha ilk notasından dinleyeni yakalayan parçalar yaptılar. Bu yıl çıkardıkları *Inside The Ships*'te ise nefesli çalgılar veya santur gibi enstrümanları da işin içine katarak analog ve elektronik sesleri yoğunlaştırıp ürettikleri ses bulutları pop analistlerinin kafasını karıştırmaya devam ediyor. Hem gitar müziğinin uzantısı olan postrockçılar sevdi onları, hem de IDM'ciler... Siz de ister 'indietronics' deyin, ister Doğu Almanlık kanalından Krautrock geleneğine bağlayın ve öyle sevin, Tarwater ile yolculuğa çıktığınızda her daim yeni bir şey keşfedecek ve zati bildiğinizi daha güçlü hissedeceksiniz.

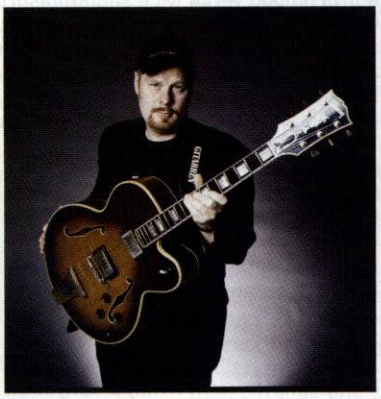

21 Ocak Cumartesi
Youn Sun Nah & Ulf Wakenius
"O sıradan bir vokalist değil, bir müzik enstrümanı..." Bu söz, özgün ve güçlü vokal tekniği ile büyük bir hayran kitlesine sahip olan Youn Sun Nah için söyleniyor. Koreli sanatçı, bu tanımlamayı fazlasıyla hakediyor zira şarkılarını söylerken öyle rahat bir şekilde sınırları zorluyor ki, ona hayran olmamak imkansız. Youn Sun Nah, bir süredir işbirliği içinde olduğu İsveçli giteris Ulf Wakenius ile Borusan Müzik Evi'nde dinleyenlerini jazz'ın engin denizinde bir yolculuğa çıkartacak. İkilinin kendilerine has üsluplarının birleşimi sonucu yepyeni bir jazz platformu meydana geliyor, Youn Sun Nah'ın cesur vokali ve Ulf Wakenius'un üst düzeyde üretken gitar tekniği birbiri içinden doğan yepyeni bir müzikal bileşime varıyor. Öyle ki bu bileşim onları, kendi bestelerinin yanı sıra "My Favorite Things"den "Enter Sandman"e kadar uzanan bir repertuvara hakim kılıyor.

26 Ocak Perşembe
Furkan Özyazıcı
Chopin, Ars-Kosova ve Romantic Music gibi uluslararası piyano yarışmalarında dereceler kazanmış, Avrupa'da ve Amerika'da resitaller vermiş olan piyanist Furkan Özyazıcı, Borusan Müzik Evi'nde piyano edebiyatının vazgeçilmezlerinden Beethoven, Schumann ve Rachmaninoff'un eserlerinden oluşan bir program sunuyor.

27 Ocak Cuma
Ozan Musluoğlu Quartet feat. Meltem Ege
Meltem Ege *(vokal)*
Engin Recepoğulları *(tenor saksofon)*

Uraz Kıvaner *(piyano)*
Ozan Musluoğlu *(kontrabas)*
Ferit Odman *(davul)*

Başarılarıyla ve birlikte sahneyi paylaştığı sanatçılarla verdiği çok özel konserlerle adından sıkça söz ettiren kontrabas sanatçısı Ozan Musluoğlu, üretkenliğini özenerek kaydettiği albümleri ile de perçinliyor. Sanatçı, 27 Ocak Cuma akşamı Borusan Müzik Evi sahnesinde, vokalde Meltem Ege, saksofonda Engin Recepoğulları, piyanoda Uraz Kıvaner ve davulda Ferit Odman'dan oluşan topluluğuyla Antonio Carlos Jobim'in yapıtlarından oluşan çok sevdiği Brezilya müziğinden seçilmiş repertuarını seslendirecek. Yeni yılı karşılarken "The Girl from Ipanema"nın bestecisi Antonio Carlos Jobim'in bossa nova ritimleri ile ısınmak için Borusan Müzik Evi'ne davetlisiniz.

28 Ocak Cumartesi
Trio Elf
Walter Lang *(piyano)*
Sven Faller *(bas)*
Gerwin Eisenhauer *(davul)*

Üç yetenekli müzisyen Walter Lang, Sven Faller ve Gerwin Eisenhauer tarafından 2005 yılında kurulan Bavyeralı *drumn'piano'bass* üçlüsü Trio Elf, *club sound trio* olarak adlandırılıyor. Aphex Twin'den, Paul Desmond'a uzanan geniş repertuarlarıyla dinleyicilerine iyi vakit geçirtmeyi alışkanlık haline getiren toplulukta Walter Lang'ın ilgi çekici doğaçlamaları ile Faller'in basının tınısı ve elektronik müzik uzmanı Eisenhauer'in tonları bir araya geliyor. "Üçlü müziğin yeni tınısı" olarak kabul edilen Trio Elf, İstanbullu müzikseverler için Borusan Müzik evi sahnesine konuk oluyor.

Şubat
Torun Eriksen feat. İlhan Erşahin

Mart
Les Signes Extérieurs – dance concert by and with Mathilde Monnier and Louis Sclavis
Nick Bartsch & Ronin

Şeyda Kankaya
info@istanbul-iletisim.com

Ghetto'da Ocak...

Jehan Barbur

Ayhan Sicimoğlu Hakkında;
Üniversite yıllarında, Londra'nın meşhur grubu White Funk grubu Kokomo ile çaldı. Mazhar Fuat Özkan ile İpucu grubunu kurdu. Afro-Cuban Percussion Workshop'ta eğitmenlik yaptı. Lan Banda del Sole, Bennato, Pino Daniele gibi isimlerle çalıştı.

Son Söz
"Ritim yoksa zaman yoktur, zaman yoksa hiçbir şey yoktur."

19 Ocak – Perşembe
Bilal Karaman ve Müzisyen Dostları
Bilal Karaman

Jazz gitaristi Bilal Karaman müzisyen dostlarıyla Ghetto sahnesinde...

Yinon Muallem, Elif Çağlar, Burak Malçok, Murat Çekem, Ahmet Bilgiç, Okan Kaya (Gevende) Onurman, Deniz Güngör aka Denolog bu zamanların en yetenekli gitaristi Bilal Karaman'a sahnede eşlik edecek.

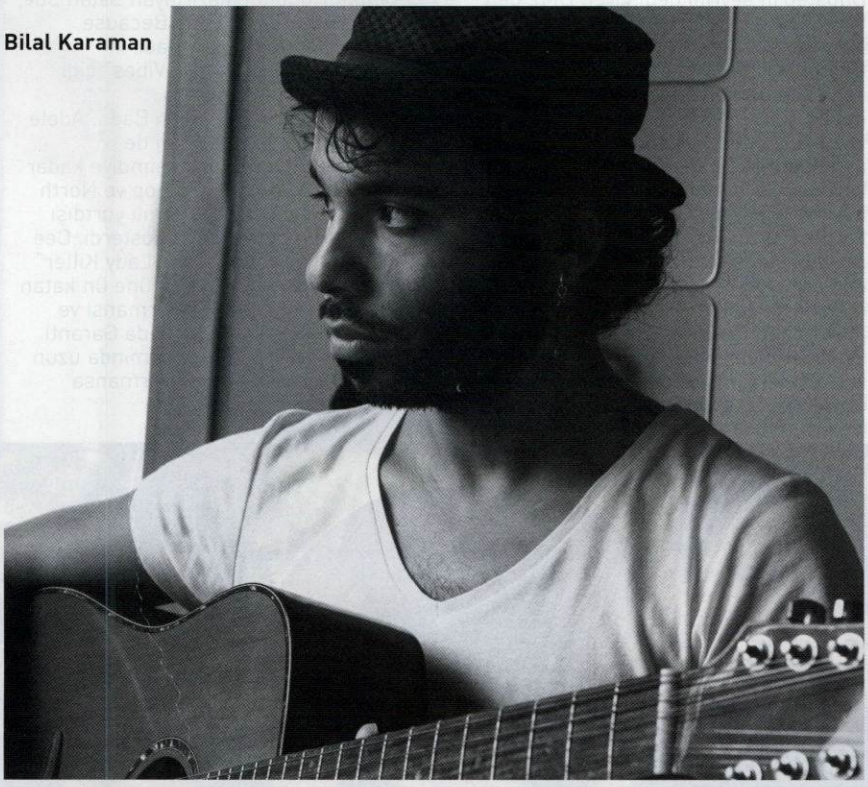
Bilal Karaman

Bilal Karaman Doğan Canku ile Flamenko tekniklerini geliştirdi, Önder Focan'ın jazz atölyelerine katıldı, Donovan Mixon ve Wolfgang Muthspiel ile jazz gitar, Erkan Oğur ile Türk Müziği perdesiz gitar, Aydın Esen ile yüksek armoni ve doğaçlama çalıştı. Bilal Karaman'ın kuvvetli referansları, yetenekleri, jazz müziğine getirdiği farklı yaklaşımı müzisyenin piyasadaki yerini sağlamlaştırdı.

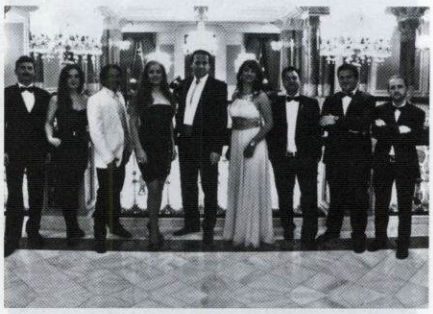

Bilal Karaman, ileri seviyedeki müzikal bilgisi ve tekniğinin yanı sıra kendine has tarzıyla kendi bestelerinde de modal ve melodik motifler, modern armoniler ve doğaçlamaları sıkça kullanıyor.

Müzikal olarak iyi besleneceğiniz bu geceyi kaçırmayın.

25 Ocak – Çarşamba
Jehan Barbur
Hayatın İçinden Masalsı Şarkılarla Jehan Barbur
Beyrut, hayata başladığı nokta. Sonrası şehirler arası yolculuk... Son durak, bize ses verdiği yer İstanbul. Müzikal yolunu çizmesine yardımcı rollerden biri Bülent Ortaçgil'e ait. "Uyan" ve "Hayat" birbirini takip eden başarıyı destekleyici iki albüm. Erkan Oğur, Vedat Sakman, Birsen Tezer, Fatih Erdemci, Sumru Ağıryürüyen, Pinhani, Gülay, Cengiz Özkan, Jülide Özçelik dinlediği isimlerden sadece birkaçı. Şiirdeki kelimeleriyle ve ruh haliyle Edip Cansever, ve filmleriyle Reha Erdem, müzik dışı etkilendikleri arasında. Tüm bunlar Jehan Barbur'a çıkarıyor bizi. Jehan Barbur, hayatın içinden şarkılarıyla 25 Ocak Çarşamba akşamı Ghetto sahnesinde olacak.

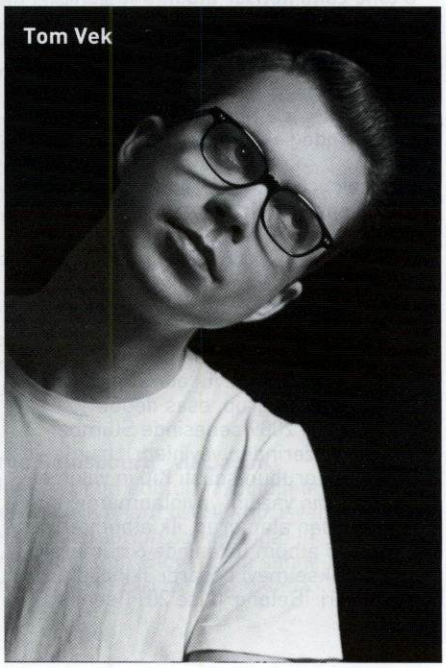
Tom Vek

7 Ocak – Cuma
Ayhan Sicimoğlu & Latin All Stars

Bir Ghetto Klasiği: Ayhan Sicimoğlu & Latin All Stars

Yeni albümünü "En Estambul" adıyla yayınlayan Ayhan Sicimoğlu her ay klasikleşen Ghetto performansını, 7 Ocak akşamı gerçekleştirecek. Sicimoğlu, yol arkadaşları Latin All Stars ile 7 Ocak akşamı yine Latin ritimlerine eşlik etmeden yerinizde duramayacağınız bir geceye davet ediyor sizi. Hayat enerjisi, renkli bir performans, tutku, her zaman olduğu gibi yine Ghetto'da ritimle buluşacak.

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

İstanbul Jazz Center Konserleri

16 Ocak 2012
Ayşe Gencer "But Beautiful"

Ayşe Gencer (vo)
İmer Demirer (tp)
TBA

Müzisyen bir ailenin kızı olarak dünyaya gelen Ayşe Gencer, doğduğundan beri evde klasik ve jazz'dan başka müzik duymadığını ve sözlerini anlamasa da jazz müziğindeki hüzünlü ve içine işleyen tınıları çok küçük yaşlarda duyarak mutlu hissettiğini söylüyor. İlk piyano derslerini babaannesinden alan sanatçı, TRT İstanbul Radyo'sunun açtığı hafif batı müziği vokal yarışmasını kazanarak sanat hayatına adım attı. Bodrum Jazz Now adlı kulüpte, piyanoda Tuna Ötenel, kontrbasda Nezih Yeşilnil ve davulda Cankut Özgül'le jazz söylemeye başladı.
Kendisini her daim motive etmiş ve cesaretlendirmiş olan değerli müzisyen Erol Pekcan'ın önemi Ayşe Gencer için çok büyük. Ayşe Gencer, 1986'da trompet sanatçısı İmer Demirer tanıştı ve 1988'de kendisiyle evlenerek hayatlarını ve müzik çalışmalarını birleştirdiler. Sanatçı birçok yerli ve uluslararası jazz festivalinde, kültür ve sanat etkinliklerinde yer almışlardır. Akbank Jazz Festivali, Yapı Kredi Jazz Festivali, Antalya Jazz Festivali, Bodrum Jazz Festivali, Alanya Jazz Günleri, TRT Jazz Orkestrası ile çeşitli konserler, İstanbul Klarnet Korosu ile konserler, Borusan Kültür ve Sanat Etkinlikleri, Ankara Türk Amerikan Kültür Derneği Jazz & Blues Festivali, Ankara Jazz festivali gibi etkinlikler bunlardan başlıcalarıdır.
Repertuarındaki parçaların hepsinin bir anısı ve kendisinde bıraktığı izler olduğunu söyleyen sanatçı çok sevdiği standartlardan biri olan Everything Happens To Me adlı parçayı bas sanatçısı İlkin Deniz'in "Old School Jazz Standartları" albümünde seslendirdi. Bu albüm Amerika'da yayınlandı. Şimdilerde kendi adına ilk olarak çıkartacağı "But Beautiful" adlı albümünün heyecanını yaşıyor...

12 Ocak
Marius Neset Quartet

Marius Neset (s)
Ivo Neame (p)
Jasper Hoiby (b)
Martin France (d)

1986 doğumlu saksafon sanatçısı Marius Neset, yaşına rağmen kayıtlarında ve sahne performanslarında oldukça olgun profil çizen bir isim. Yeteneğiyle basından epey takdir toplayan Neset'ten Guardian'da da övgüyle bahsedilmişti. Bir besteci olarak Neset'in etkilendiği isimlerse birbirinden oldukça farklı. Django Bates, Pat Metheny, Frank Zappa and also Bach, Stravinsky ve Shostakovich bu isimlerden bazıları. Neset ilk solo albümü 'Suite For The Seven Mountains'ı 2009 yılında yayınlanmıştı. Kendisinin ayrıca JazzKamikaze isimli caz, rock, elektronika ve klasik müziği harmanladığı bir grubu da var. Neset'e İstanbul performansında Ivo Neame (piyano), Jasper Hoiby (akustik bas) ve Martin France (davul) eşlik ediyor.

14 Ocak
Can Kozlu Band

George Garzone (ts)
Can Kozlu (d)
TBA

1954 yılında İstanbul'da doğdu. Müzik yaşamına 6 yaşında piyano dersleri alarak başladı. Saint-Joseph Lisesi'nin hafif müzik orkestrasında davul çaldı. Paris Sorbonne Üniversitesi'nde ekonomi ve CIM Müzik Okulu'nda iki yıl boyunca jazz teorisi dersleri aldı. Aynı dönemde Kenny Clarke, Bob Guilotti, Godwin Agbeli, Abulhakari Lunna ve Ragmand Raghavan gibi ustalarla çalıştı.
Müzik kariyerine devam etmek isteyen Kozlu Amerika'ya geçerek Berklee Müzik Akademisi'nde vurmalı çalgılar üzerine yoğunlaştı. 1986'da müzik eğitimini tamamladıktan sonra çeşitli topluluklarla Fransa, Avusturya, Kuzey Afrika, Karayipler, Amerika ve Türkiye'de konserler verdi. Birlikte çaldığı isimler arasında Mike Zwerin, Mick Goodrick, Barney Kassel, Rick Ford, Chris Woods, Tiger Okoshi, Aydın Esen ve Hal Crook gibi ünlü müzisyenler sayılabilir.
George Garzone 1950 yılında dünyaya geldi. 9 yaşında klarnet çalarak müzik yaşamına başladı. 13 yaşında, bugün çaldığı enstrüman olan saksofonla tanıştı. 1972 yılında Berklee College of Music'den mezun olduktan sonra, New England Conservatory ve Tufts University gibi okullarda da eğitmen olarak çalıştı. (Berklee'deki eğitmenlik görevini ise hala sürdürmektedir.) İlk albüm çalışmasını 1977 yılında Baird Hersey ile birlikte yapan Garzone, George Russell ve Gunther Schuler gibi ustaların büyük orkestralarının yanı sıra, Kenny Baron, Eddie Gomez, Aydın Esen, Tom Harrel ve George Adams gibi caz dünyasının önde gelen isimlerinin albüm çalışmalarında da yer aldı. Avrupa'nın önemli caz festivallerine defalarca katılan Garzone, 1977 yılında Tom Jones ile 7 haftalık bir Güney Amerika turnesine çıktı. Japonya, Hawai ve Hong Kong'da konserler verdi. En yetenekli saksofoncu dalında iki kez Boston Müzik Ödülü'nü alan Garzone, cazın kalbi olan New York'a gitmeyerek Boston'da yaşamayı ve akademik hayatı tercih ettiği için hak ettiği kadar tanınmamış değerli bir müzisyendir.

2-3 Mart
Buster Williams Quartet

Buster Williams (b)
Mark Gross (s)
Patrice Rushen (p)
Cindy Blackman (d)

Buster Williams Cassandra Wilson, ve Betty Carter gibi vokalistlerle birlikteliklerine ve dahil olduğu Jazz Crusaders, Herbie Hancock's Mwandishi Band, ve Sphere ile T.S. Monk gibi gruplara kadar bir 'sideman'den çok öte bir müzisyen oldu. Sayısız sahne çalışmalarının yanı sıra kendi sahne programları ve kayıtları ile de önemli bir müzisyendir. The Penguin Guide to Jazz onu "kusursuz harmoni" ve "orijinal, duygulu ve hatasız bir ritm duyusu sahibi" olarak niteledi. Buster Williams destekleyici yeteneğinin yanı sıra dinamik ve yaratıcı bas solalarıyla da jazz severleri etkisinde bırakır. Babası da bir basçı olan Williams New Jersey'de büyüdü. Akşam okulunda okurken Jimmy Heath ile sahne almaya başladı. Mezuniyetinin ardından gene Ammons ve Sonny Stitt ile çalışmaya başladı. Ardından Dakota Staton tarafından işe alınan Williams, Art Blakey, Betty Carter, Carmen McRae, Chet Baker, Chick Corea, Dexter Gordon, Branford Marsalis, Wynton Marsalis, Herbie Hancock, Larry Coryell, Lee Konitz, McCoy Tyner, Illinois Jacquet, Nancy Wilson, Elvin Jones, Miles Davis, the Jazz Crusaders, Ron Carter, Woody Shaw, Sarah Vaughan, Benny Golson, Mary Lou Williams, Hank Jones, Lee Morgan, Jimmy Rowles, Hampton Hawes, Cedar Walton, Bobby Hutcherson, Billy Taylor, Sonny Rollins, Count Basie, Errol Garner, Kenny Barron, Charlie Rouse, Kenny Dorham, Freddie Hubbard ve daha birçok jazz devi ile çalışma fırsatı buldu. 30 yıl süren 'sideman'liğin ardından, öne geçmeye ve kendi müziğini paylaşmaya karar verdi. 1991 yılında "1991 Komposizyonuyla" NEA büyük ödülünü aldı. Müzikal çalışmalarını "Something More" isimli grubuna kaydırdı. Kuartetinin yanı sıra Kenny Baron ve Benny Golson ile turnelere katılmaktadır.

Mevcut haliyle "Buster Williams Something More" kuarteti büyük bir basçıdan ve kompozitörden daha fazlasını sunar. Her zaman büyük müzisyenelerle birlikte çalışan Williams ile büyük piyanist George Colligan, alto saksafoncu Steve Wilson ve davulcu Lenny White ile sahne alacak.

13 Mart
Nicholas Payton Quartet

Nicholas Payton (tp)
Lawrence Fields (p, keyb)
Ben Wolfe (b)
Nasheet Watts (d)

Müzisyen bir aileden gelen Nicholas Payton trompet çalmaya henüz 4 yaşındayken başladı. Ailesinin de teşviki ile çocuk denecek yaşta profesyonelliğe adım atan müzisyen babasının da üyesi olduğu Young Tuxedo Brass Band'de çalmaya başladığında 9 yaşındaydı. New Orleanslı trompetçi 12 yaşındayken All Star Jazz Band'e katılıp Avrupa'da ve Amerika'da çeşitli festivallerde çalma imkânı buldu. Okul yıllarında usta trompetçi Wynton Marsalis'in teşviki ile trompete odaklananan Nicholas Payton eğitimine New Orleans Centre for Creative Arts'da trompet bölümünde devam etti. Ardından New Orleans Üniversitesi trompet bölümüne giren müzisyen burada çalışmalarına Wynton ve Branford Marsalis'in babası Ellis Marsalis ile devam etti.
90'lar boyunca Amerika ve Avrupa'da bir çok önemli jazz müzisyeni ile çalma imkanı bulan müzisyen ilk albümü From This Moment'ı 1994 yılında yayınladı. Kariyeri boyunca çalıştığı isimler arasında Elvin Jones, Courtney Pine, Joshua Redman, Christian McBride, Mark Whitfield, Roy Hargrove ve Wynton Marsalis gibi jazz devleri olan Nicholas Payton 1996'da Kansas City isimli filmin soundtrack albümünü kaydetti. 1997'de yayınlanan Doc Cheatham Nicholas Payton albümündeki performansı ile "En İyi Enstrümantal Solo" dalında Grammy Ödülü alan müzisyen yeni neslin en yetenekli trompetçileri arasında gösteriliyor.

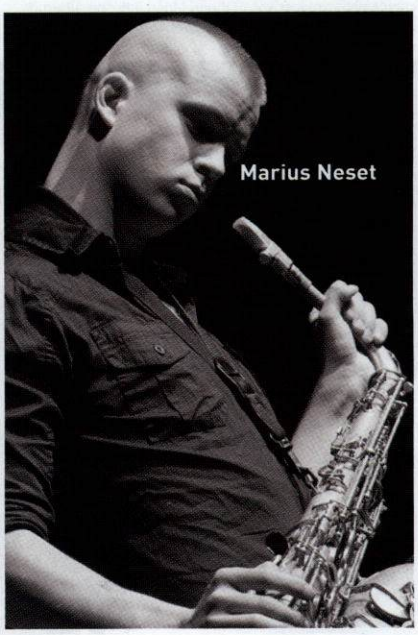

Bengi Ünsal
bengi.unsal@iksv.org

Salon IKSV Salon Konserleri

Dan Berlund's Tonbruket

Nils Petter Molvear
21 Ocak
Norveçli avant-garde jazz trompetçisi ve besteci Nils Petter Molvear albümlerinde ve tanıtımlarda NPM kısaltmasını kullanıyor. 1997'de yayımladığı Khmer adlı ilk albümü Norveç Grammy ödülünü aldı. Parçaları, Bill Laswell, Bugge Wesseltoft, Cinematic Orchestra gibi sanatçılar tarafından remix'lendi. 2002 çıkışlı Streamer albümü, Londra ve Finlandiya'daki performanslarının canlı kayıtlarını içeriyor. Baboon Moon adlı son albümü Eylül 2011'de yayımlandı. Jazz, ambient, hip-hop ve rock'ı buluşturan bir çizgiye sahip olan ekip Nils Petter Molvaer trompet Stian Westerhus gitar Erland Dahlen davul'dan oluşuyor.

Dan Berlund's Tonbruket
11 Şubat
İsveçli bas gitarist ve besteci Dan Berlund lise yıllarında gitaristliğini yaptığı grupla Black Sabbath ve Deep Purple şarkıları cover'ladı. 90'lı yıllarda Stockholm'deki Royal Music University'de okurken Esbjörn Svensson ile tanıştı. "Son on yılın triosu" olarak nitelendirilen Esbjörn Svensson Trio ile uzun yıllar boyunca çaldı. 2008'de Esbjörn Svensson'un vefatından sonra Tonbruket'i kurdu. 18. Istanbul Jazz Festivali'nin "A Strange Place for Jazz" adlı projesinde sahne aldılar. Son albümleri Dig It To The End'deki "Le Var" adlı şarkıyı Ravel'e adadılar. Progresif rock'a göz kırpan jazz tınılarına sahip olan ekip Dan Berglund kontrbas Johan Lindstroem gitar Martin Hederos piyano Andreas Werliin davul'dan oluşuyor.

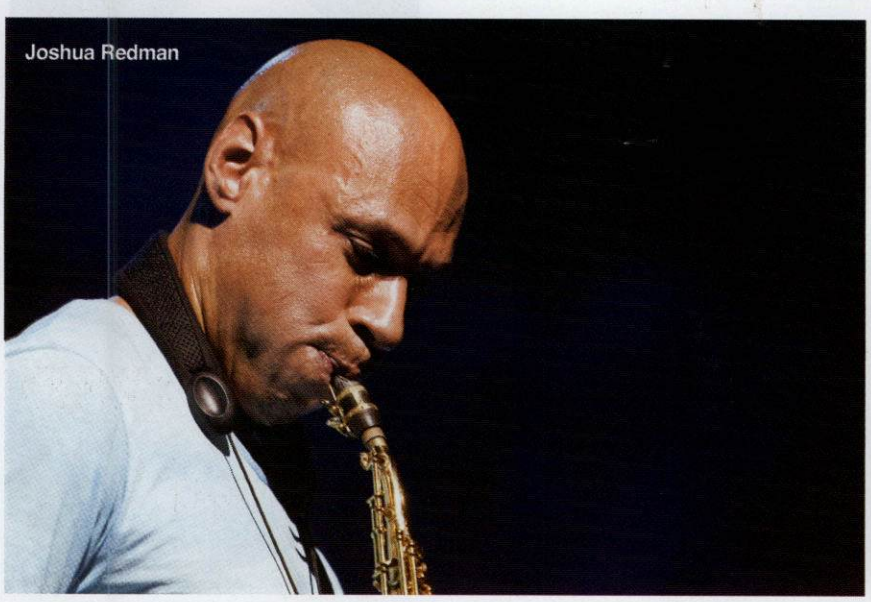

Joshua Redman

Joshua Redman Trio
17-18 Şubat
Amerikalı jazz müzisyeni, besteci, saksofon virtüözü Joshua Redman çocukluğunda birçok farklı enstrümanı çalabiliyordu. John Coltrane, Ornette Coleman gibi jazz efsanelerinin yanı sıra The Beatles, Prince, The Police ve Led Zeppelin gibi gruplardan da etkilendi. 1991'de Thelonious Monk Uluslararası Jazz Saksofonu Yarışması'nı kazandı. The Elastic Band ile çıkarttığı Momentum adlı albümüyle Grammy'ye aday oldu. Jack DeJohnette, Charlie Haden, Pat Metheny gibi isimlerle kayıtlar gerçekleştirdi. Funk, rock ve soul'a uzanan doğaçlamalarla olan ekip Joshua Redman saksofon Reuben Rogers bas Greg Hutchinson davul'dan oluşuyor.

Nils Petter Molvear

OCAK AYI PROGRAMI

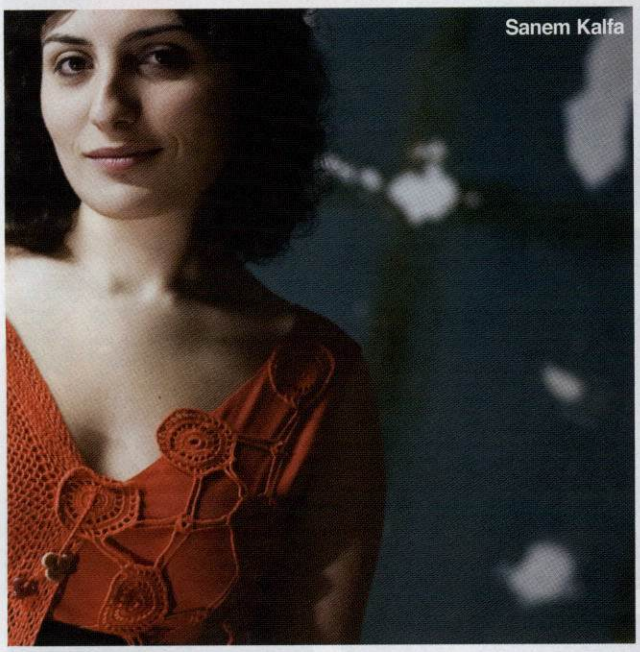
Sanem Kalfa

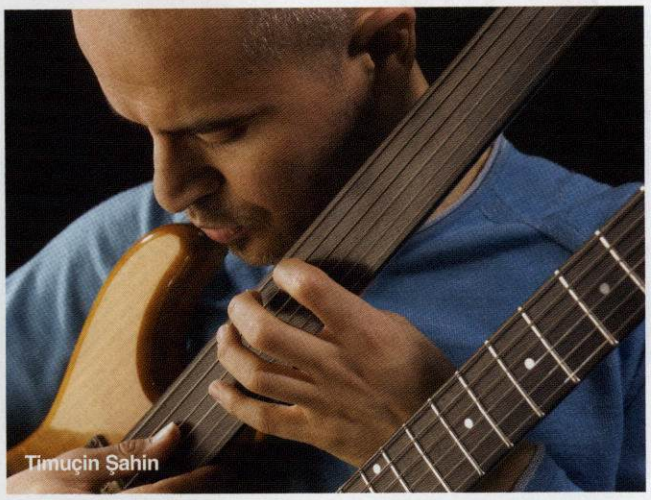
Timuçin Şahin

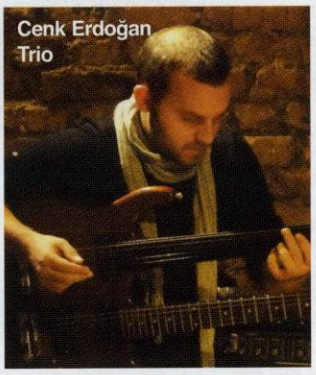
Cenk Erdoğan Trio

Sibel Köse Quartet

Yaşam Hancılar

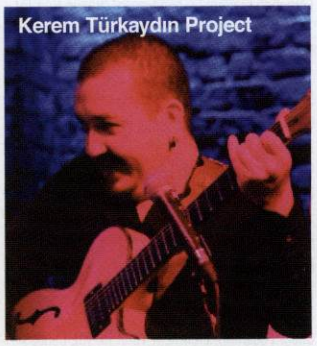
Kerem Türkaydın Project

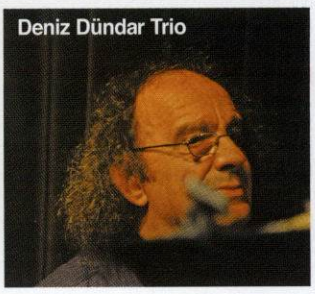
Deniz Dündar Trio

Sibel Köse & Önder Focan Duo
02 Ocak / Jan. 2012 P.tesi
Saat: (21:30-00:30)
Sibel Köse (vo), Önder Focan (g).

Deniz Dündar Trio
03 Ocak / Jan. 2012 Salı
Saat: (21:30-00:30)
Burak Bedikyan (p), Kağan Yıldız (b), Deniz Dündar (d).

Kerem Türkaydın Project
04 Ocak / Jan. 2012 Çarş.
Saat: (21:30-00:30)
Kerem Türkaydın (g), Okan Barut (tb), Burak Erkut (p), Cudi Genç (b), Onur Alatan (d).

Yaşam Hancılar
05 Ocak / Jan. 2012 Perş.
Saat: (21:30-00:30)
Yaşam Hancılar (vo), Önder Focan (g), Kağan Yıldız (b), Ediz Hafızoğlu (d).

Timuçin Şahin
06 Ocak / Jan. 2012 Cuma
Saat: (22:30-01:30)
Timuçin Şahin (7 string fretless g), John O'Gallagher (as), Josh Davis (b), Tyshawn Sorey (d).

Selen Beytekin Project
07 Ocak / Jan. 2012 C.tesi
Saat: (22:30-01:30)
Selen Beytekin (vo), Şenova Ülker (tp), Yahya Dai (ts), Burak Bedikyan (p), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Serdar Barçın Band "Barbun"
09 Ocak / Jan. 2012 P.tesi
Saat: (21:30-00:30)
Serdar Barçın (as), Çağrı Sertel (p, keyb), Eren Gümrükçüoğlu (g), Alper Yılmaz (b), Ediz Hafızoğlu (d).

Selçuk Sun Quartet feat. Sibel Köse
10 Ocak / Jan. 2012 Salı
Saat: (21:30-00:30)
Sibel Köse (vo), Selçuk Sun (p), Erdal Akyol (b), Deniz Dündar (d).

Cenk Erdoğan Trio
11 Ocak / Jan. 2012 Çarş.
Saat: (21:30-00:30)
Cenk Erdoğan (g), Cemil Tatlıpınar (b), Korhan Ogan (d).

Ricardo Moyano & Gustavo Battistessa
12 Ocak / Jan. 2012 Perş.
Saat: (21:30-00:30)
Ricardo Moyano (g), Gustavo Battistessa (bandoneon).

Sanem Kalfa
13 Ocak / Jan. 2012 Cuma
Saat: (22:30-01:30)
Sanem Kalfa (vo), Önder Focan (g), Ozan Musluoğlu (b), Ediz Hafızoğlu (d).

Sibel Köse Quartet
14 Ocak / Jan. 2012 C.tesi
Saat: (22:30-01:30)
Sibel Köse (vo), Kürşad Deniz (p), Kağan Yıldız (b), Cem Aksel (d).

OCAK AYI PROGRAMI

Brezilya ve Arjantin Gitar Müziği Milongalar ve Tangolar
16 Ocak / Jan. 2012 P.tesi
Saat: (21:30-00:30)
Hüsrev İsfendiyaroğlu (g), Melin Yuna (danscı), Selim Yuna (danscı).

Kent Mete New Trio
17 Ocak / Jan. 2012 Salı
Saat: (21:30-00:30)
Kent Mete (p), Yaz Baltacıgil (b), Nedim Ruacan (d).

Blas Rivera Quartet
18 Ocak / Jan. 2012 Çarş.
Saat: (21:30-00:30)
Blas Rivera (p, s), Marta Gonzales (keman), Fernando Giardini (g, bandoneon), Ruben Ruiz (b).

Çağıl Kaya Band "Round About Monk"
19 Ocak / Jan. 2012 Perş.
Saat: (22:30-01:30)
Çağıl Kaya (vo), Tamer Temel (s, flt), Ercüment Orkut (p), Eylül Biçer (g), Volkan Topakoğlu (b), Cem Aksel (d).

Ercüment Vural & Önder Focan "Kırmızıya Çalıyor"
20 Ocak / Jan. 2012 Cuma
Saat: (22:30-01:30)
Önder Focan (g), Ercüment Vural (p, vo), Çağdaş Oruç (ts), Emre Can (b), Erhan Seçkin (d).

Dilek Sert Erdoğan vs Bilal Karaman
21 Ocak / Jan. 2012 C.tesi
Saat: (22:30-01:30)
Dilek Sert Erdoğan (vo), Bilal Karaman (g), Ferhat Hasanoğlu (b), Alp Ertung (d).

Oğuz Büyükberber Trio
23 Ocak / Jan. 2012 P.tesi
Saat: (21:30-00:30)
Oğuz Büyükberber (bclt), Demirhan Baylan (b), Cem Aksel (d).

Profundo Project / ODTU GECESİ
24 Ocak / Jan. 2012 Salı
Saat: (21:30-00:30)
Funda Sezer (vo), Baki Duyarlar (p), Gücüm Sezer (g), Volkan Topakoğlu (b), Onur Alatan (d).

Sarp Maden Quartet
25 Ocak / Jan. 2012 Çarş.
Saat: (21:30-00:30)
Sarp Maden (g), Engin Recepoğulları (ts), Çağlayan Yıldız (b), Derin Bayhan (d).

Le Bang Bang
26 Ocak / Jan. 2012 Perş.
Saat: (21:30-00:30)
Stefanie Boltz (vo), Sven Faller (b).

Ece Göksu Quartet
27 Ocak / Jan. 2012 Cuma
Saat: (22:30-01:30)
Ece Göksu (vo), Can Çankaya (p), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Meltem Ege Quintet
28 Ocak / Jan. 2012 C.tesi
Saat: (22:30-01:30)
Meltem Ege (vo), Şenova Ülker (tp), Önder Focan (g), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

Eren Noyan Band
30 Ocak / Jan. 2012 P.tesi
Saat: (22:30-01:30)
Eren Noyan (vo), Umut Ünleyen (p), Sinan Aktaş (b), Barış Baykan (d).

Emre Kayhan 5tet
31 Ocak / Jan. 2012 Salı
Saat: (21:30-00:30)
Engin Recepoğulları (ts), Emre Kayhan (tb), Cem Tuncer (g), Kağan Yıldız (b), Ferit Odman (d).

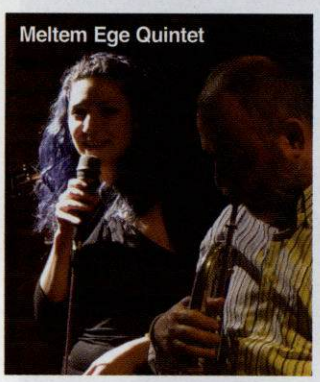

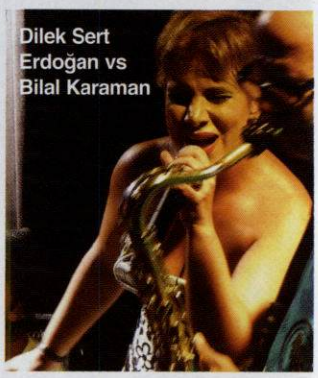

Tamirane Etkinlik Programı

Duygu Filiz
duygu@tamirane.com

8 Ocak Pazar
"Morning Jazz Sessions"
Yaşam Hancılar Quartet
"Jazzmates" isimli grubuyla pek çok jazz kulübü, organizasyon ve "14. Uluslararası İstanbul Jazz Festivali"nde sahne alan Yaşam Hancılar Hollanda'da yaşıyor. Yaşam Hancılar Quartet, jazz standartlarına getirdiği özgün yorumlarıyla ilk kez "Morning Jazz Sessions"da. Vokalde Yaşam Hancılar, klavyede Ercüment Orkut, bas gitarda Kağan Yıldız ve davulda Ediz Hafızoğlu.

15 Ocak Pazar
"Morning Jazz Sessions"
Kaan Mete Quartet
Kaan Mete Quartet, jazz standartları ve özgün bestelerinden oluşan bir repertuar ile "Morning Jazz Sessions"da. Gitar ve vokalde Kaan Mete, klarinette Gürtuğ Gök, basgitarda Nezih Yeşilnil ve davulda Ricardo Marenghi.

21 Ocak Cumartesi
Jaga Jazzist (Oslo)
Kendilerine has müzik tarzlarıyla bir fenomene dönüşen ve 9 kişilik bir orkestradan oluşan Norveçli progresif jazz topluluğu Jaga Jazzist, Garanti Caz Yeşili konserleri kapsamında ilk kez İstanbul'daki hayranlarıyla buluşuyor... Jazz, rock ve elektronikayı

birleştirdikleri müzikleri, sıra dışı kimlikleri ve farklı stilleriyle dünyada önemli sayıda bir hayran kitlesini peşinden sürükleyen Jaga Jazzist, ritmik, melodik ve aynı zamanda hipnotize edici tarzlarıyla müzikseverlerin hafızasında özel bir iz bırakmak üzere Tamirane'ye geliyor. Daha önce hiç izlemediğiniz bir jazz konserine hazır olun!

Jaga Jazzist'in özgün tarzının ve kategorize edilememesinin nedenlerinin başında şüphesiz bu jazz "ordusunu" oluşturan birbirinden yetenekli müzisyenlerin Jaga Jazzist dışında birçok farklı projede yer alıyor olması var. Norveç ve diğer İskandinav ülkelerinden çıkan hemen hemen tüm önemli müzikal kayıtlara katkı getirmiş olan Jaga Jazzist üyeleri, birbirinden farklı müzik tarzlarından ilham alan son derece yetenekli ve sıra dışı müzisyenler. Bu yeteneğin göstergesi olarak; 17 yıllık uluslararası müzik kariyerlerine rağmen 29 ile 35 yaşları arasında değişen genç grup üyeleriyle Jaga Jazzist, sayısız uluslararası jazz, rock ve elektronik müzik festivallerinde sahne aldı.

1994'te kurulan Jaga, İskandinav Warner'dan çıkan ilk albümleri "A Livingroom Hush" (2001) ile büyük alkış topladı. Albüm, 2002'de BBC tarafından yılın jazz albümü olarak seçildi. Takip eden dönemde verdikleri birçok konserle müzikseverleri büyüleyen Jaga Jazzist, özgün tarzı ve yarattığı yankı ile kısa zamanda bağımsız ve alternatif müziğin en önemli plak şirketlerinden Ninja Tune'un dikkatini çekti. Jaga, ikinci albümü "The Stix"i Ninja Tune'dan çıkardı. Albümün prodüktörlüğünü, Röyksopp ve Kings of Convenience'in da stüdyosu olan "Duper Studio"sunun beyni Jørgen Træen üstlendi. Takip eden albümleri "What We Must" baskın bir rock "sound"una sahipken bir sonraki albümleri "One Armed Bandit" rock tınılarından uzaklaşırken "Jaga Jazzist sound"una efsanevi Nijeryalı müzisyen Fela Kuti'nin afrobeat stilini entegre etti.

Eric Satie, John Coltrane, Charles Mingus'dan Aphex Twin'e, Stereolab, Soft Machine, Squarepusher, Isotope 217 ve Tortoise'a kadar birçok kişi ve grupla kıyaslanan Jaga Jazzist'in müzikal kahramanları ise Steve Reich, My Bloody Valentine, Fela Kuti, Dungen, Jean Claude Vannier, Tortoise, Cornelius, Sonic Youth, Radiohead ve MGMT.

9 yetenekli müzisyenden oluşan Jaga Jazzist 21 Ocak Cumartesi akşamı Tamirane'de;
Mathias Eick (trompet, kontrbas, klavye, vibrafon), Marcus Forsgren (gitar), Even Ormestad (bas), Andreas Mjøs (vibrafon, gitar), Lars Horntveth (saksafon, klarinet, gitar), Martin Horntveth (davul), Øystein Moen(klavye), Erik Johannessen (trombon, perküsyon) ve Peder Simonsen'den (tuba, glockenspiel) oluşan "jazz ordusu" ile sahnede olacak. Jaga Jazzist, 21 Ocak Cumartesi akşamı, saat 22:30'da Garanti Caz Yeşili konserleri kapsamında Tamirane'de verecekleri konser ile müzikseverlerin zihnini açarken kentin müzik hafızasına özel bir iz bırakacak. Jaga Jazzist sahne almadan önce ise saat 21:00'den itibaren Berke Yavuz progresif jazz yüklü setiyle pikapların başında müzikseverleri keyifli bir ısınma turuna çıkaracak.

22 Ocak Pazar
"Morning Jazz Sessions"
Harikalar Diyarı
2006 yılında kurulan Harikalar Diyarı, jazz standartlarından oluşan bir repertuar ile ilk kez "Morning Jazz Sessions"da. Vokalde İrem Derlen, gitar ve vokalde Nafi Bensusan, gitar ve vokalde Metin Levi, klavyede İlker Akman, bas gitarda Eren Turgut, davulda Onur Alper olacak.
29 Ocak Pazar
"Morning Jazz Sessions"

Çağıl Kaya Happy People
2009 yılında Çağıl Kaya, Tamer Temel ve Yalım Akın'ın tarafından kurulan Happy People, R&B ve Jazz arasında gidip gelen repertuarlarıyla Tamirane'de. Rh Factor'den Erykah Badu'ya, Michael Jackson'dan Kenny Garret'a kadar uzanan geniş bir repertuara sahip grup, vokalde Çağıl Kaya, saksafonda Tamer Temel, gitarda Eylül Biçer, basgitarda Gökhan Cebecioğlu, klavyede Semih Önyer ve davulda Onur Alatan'dan oluşuyor.

Eray Aytimur
erayaytimur@yahoo.com

Evi barkı, köyü yanmış gibi...

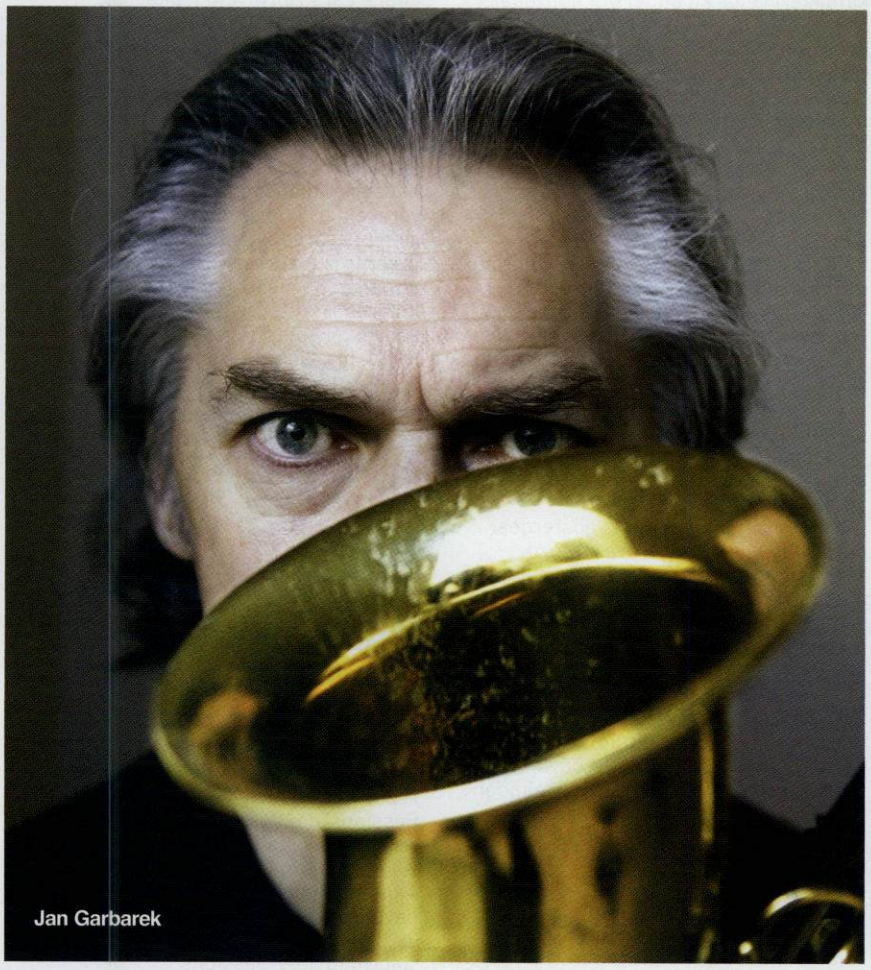
Jan Garbarek

Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nun programını erkenden edinmekte maharetli sayılmam. Fakat ECM müzisyenlerinin 2012'deki Türkiye programına bakmak üzere pek sevdiğim ecmrecords.com adresine girdiğimde Jan Garbarek Group'un 24-25 Şubat tarihli CRR konserinden aylar öncesinden haberim olduğu için pek mesudum. Sonuçta Jan Garbarek, her ne formatta olursa olsun yine gelsin dedirten ustalardan biri. Bir yandan, fazla metafiziki bulduğum için kendisinden uzun zaman önce vazgeçtiğimi biliyorum, bir yandan da her koşulda gözüm kapalı tanıyabileceğim parlak ve temiz sololarını herkeslerde bulmaya çalışıyorum. Sonuçta egosuyla kendisini tanrısal mertebelere koysa da, kalenderliğiyle her şeyleri görmezden geldiği söylense de Garbarek bir kült figür. Müzik üretmek kadar bu konuda düşünmek, şiir okumak, doğanın tadını çıkarmak için Oslo'daki apartmanından Norveç'in kırsal bölgelerine kaçmak da yaratım sürecine dair seçimleri. Durum böyle olunca da yaptığı müziğin devrim niteliğinde görülmesi ve sesin şairi olarak anılması tesadüf değil, çünkü söz konusu seçimlerinin de katkısıyla bilinçaltını gizemli ve estetik bir şekilde enstrümanına akıtabiliyor. Tanpınar'ın bayıldığım sözü vardır, "Coğrafya kaderdir" diye. Jan Garbarek de Avrupa ve bilhassa İskandinav folklorundan bolca beslenen yazgısıyla müziğini uhrevi bir yaşam alanına dönüştürüyor. Kendisi ise malumu feylesof edası ile formüle ediyor. "Bugün çaldığımı -ya da her neyse yaptığım- çalıyorum, çünkü bir kere öğrendim jazz'ın dilini. Şu an çaldığım, kuralsız çalamayacağımdır".

Besteci, piyanist ve kuramcı George Russell tarafından "Avrupa jazz'ında Django Reingardt'tan beri en orijinal ses" olarak tanımlanmasına ve anayolun dışında kalan albümlerinin yine de ciddi miktarlardaki satışlarına rağmen Garbarek kendisini umarsamaz saksofoncu olarak anımsatmayı tercih eden biri. Zaten bu yaklaşımı sayesinde Micheal Brecker'dan Tommy Smith'e kadar farklı dönemlerin farklı ekol saksofoncuları üzerindeki tartışılmaz etkileri var.

İnternet nedeniyle son zamanlarda yerlerde sürünen albüm satışlarından o da muzdarip olsa bile dinleyici nezdinde her zaman kredisi olanlardan biri Jan Garbarek. Dolayısıyla The Hilliard Ensemble ile kaydettiği 'Officium'un bir milyondan fazla satması da şaşırtıcı değil ki, bu ortaklığı ünlü The Guardian gazetesi "Büyük bir müzik olayı" olarak nitelerken Time Out dergisinin İngiltere edisyonu da "Garbarek'in tarihe not düşülmüş hırslı ve empati dolu sanatsal ifadesi" olarak tanımlamış.

Böylesine büyük bir müzisyeni herkesin birkaç saniyede ulaşabileceği özgeçmişiyle anlatmaya kalkmak tabii çok sıradan bir uğraş ama o özgeçmişte yapacağımız satır arası okumalarla Garbarek'in müziğine kimliğine veren tinsel boyutu özümsemek belki daha kolay olacak.

Jan Garbarek 4 Mart 1947'de Mysen'de doğmuş. Sevgili dostum Tunçel Gülsoy bu bilgi ışığında zodiak bazlı çıkarımlar da yapardı muhtemelen ama astrolojiden nasibini almamış bendenizin bu konuda söyleyebilecek bir şeyi yok. Garbarek'in Polonyalı babası 2.Dünya Savaşı sırasında Nazi uygulamaları nedeniyle çok ağır koşullarda çalışmış ve savaş bitiminde sanatçının Norveçli annesiyle evlenmiş. Fakat Garbarek, ailesinin Oslo'ya taşındığı yedi yaşına kadar bir memlekete ait olamamış. 1961'de radyoda John Coltrane'den 'Countdown'ı duymasıyla ise hayatı hiçbir memlekete ihtiyaç duymamacasına değişmiş. Kendini saksofon ve Coltrane çalışmaya adamış Garbarek. Tabii bu arada Norveç'i sık sık ziyaret eden Dexter Gordon'dan da çok etkilenmiş ki bu anlamda Jan Garbarek'in kendi kendisini yetiştirmiş bir müzisyen olduğunu söyleyebiliriz. Garbarek hard bop tarzında oldukça tatmin edici ilerlemekle birlikte dinlediği ve beğendiği herkesten bir şeyler almaya başladığını fark etmiş ve daha orijinal, daha kendisi olan bir şey yapmak istemiş. Milyonlarca nota çalmak zorunda olmadığını ve diz çökmenin ona göre olmadığını fark etmiş. Yine de ona bu kadar çok şey katan bütün müzisyenlere hayatı boyunca minnettar kaldığını söyler her fırsatta. Nihayetinde George Russell'la Molde Jazz Festivali sırasındaki tanışma Garbarek'in yaşamında apayrı öneme sahip. Ne var ki, çok genç olmasına rağmen çok iyi tekniği olan Garberek'in gelişiminde Russell'dan bile çok Don Cherry rol oynamış ve üstad Cherry, onu müziğine Norveç kültürünü de katması için cesaretlendirmiş. Garbarek'in stili ilk dinleyişte sade ve soğuk gibi gelse de derinliğine indikçe kendine özgü sıcaklığı ile o yıllardan başlayarak dikkat çekmiş. 1969'da Manfred Eicher'in yepyeni kurduğu ECM'e daveti ise Jan Garbarek için milat olmuş. 1970'te Arild Andersen, Terje Rypdal ve Jon Christensen ile kaydettikleri 'Afric Pepperbird' Avrupa jazz'ının devriminde köşe taşlarından birini oluştururken 1972'de 'Triptykon'u kaydeden Garbarek işte bu noktada Don Cherry'nin etkisi ile Norveç folk müziğini gerçek anlamda ilk kez kullanmış. Ondan sonra artık her işinde bu varmış. Uzun

sözün kısası 70'lerden itibaren çağdaş Avrupa jazz estetiğinin temellerini atan Garbarek, yaklaşımıyla Amerikan jazz'cılarına da katkıda bulunmuş. O dönemde Keith Jarrett`ın projesi olan "European Quartet" ile dünyada ses getiren Jan Garbarek ilerleyen yıllarda solo projelere ağırlık vermiş. Kendi tarzına yakın isimlerden Tommy Smith, Charles Llyod, Keith Jarreth ve Palle Dainelsson'la doldurduğu albümleri, 80'li yıllarda Eberhard Weber, Bill Frisell ve John Abercrombie ile çalışmaları izlemiş. Garbarek'i benzerlerinden ayıran en önemli özelliği dünyadaki tüm folklorik ve etnik temalara olan açıklığı olmuş pek tabii. Güney Amerika'dan Nana Vasconcelos ile tropikal takılırken 1984'te Ravi Shankar ile doldurduğu 'Song For Everyone' ile uhrevi bir dünya açmış. Ardından Norvaç halk şarkılarına yönelip Agnes Buen Garnas ile 'Rosensfole' albümünü çıkarmış. Sonra tekrar Doğu'ya yönelerek Pakistan'ın uluslararası sesi Nusret Fateh Ali Han ile çok ünlü 'Ragas&Sagas' çalışmasını gerçekleştirmiş. Eleni Karaindrou'nun besteleri ile Angelopoulos'un film müziklerini saksofonuyla zenginleştiren Garbarek yedi düvelin pek sevdiği Anouar Brahem ile de 'Madar'a imza atmış. "Hayatımın en iyi dakikaları, her bir notaya bir anlam verebileceğimi umduğum anlardır" diyen; tenor ve soprano saksofonun yanı sıra flüt de çalan sanatçı ECM etiketli yaklaşık 50 albümünde yer alan parçaları ile Hollywood sinemasının da gözdeleri arasında. Müziğin kendi kendini anlattığına inanlardan biri olarak sözcüklerden daha fazla medet ummaktansa bu yazıyı saksofoncu dostum Serdar Barçın'ın sözleriyle noktalamak belki de en doğrusu. "ECM'in en çok iş yapan artistlerinden. Etnik ve lirik olup bu kadar akademik ve görgü ile çalınan jazz halini hâlâ dinlemediğimi söyleyebilirim. Garbarek budur benim için... Kuzey ülkelerinde hayal ettiğim yemyeşil doğa, kışın karların bitki örtüsünün üzerini örtmesi, keçiler, kuzular... Bu müzik bunları düşündürür bana. Eski, ağır yorganlar gibi tonu var, üstümü örtesim, sabah pestil gibi kalkasım geliyor. Evi barkı, köyü yanmış gibi çalıyor"...

Diskografi

Esoteric Circle (Flying Dutchman, 1969)
Afric Pepperbird (ECM, 1970)
Sart (ECM, 1971) Terje Rypdal ile
Triptykon (ECM, 1972)
Witchi-Tai-To (ECM, 1973) Bobo Stenson ile
Dansere (ECM, 1975) Bobo Stenson ile
Dis (ECM, 1976) Ralph Townerile
Places (ECM, 1977)
Photo with Blue Sky, White Cloud, Wires, Windows and a Red Roof (ECM, 1978) Bill Connors ile
Aftenland (ECM, 1979) Kjell Johnsen ile
Eventyr (ECM, 1980) John Abercrombie ve Naná Vasconcelos ile
Paths, Prints (ECM, 1981) Bill Frisell
Wayfarer (ECM, 1983) Bill Frisell ve Eberhard Weber ile
It's OK to Listen to the Gray Voice (ECM, 1985) David Torn ile
All Those Born With Wings (ECM, 1987)
Legend of the Seven Dreams (ECM, 1988) Rainer Brüninghaus ile
Rosensfole (1989) Agnes Buen Garnås ile
I Took Up the Runes (ECM, 1990)
Ragas and Sagas (ECM, 1990 [1992]) ile Fateh Ali Khan
StAR (ECM, 1991) Miroslav Vitous ile
Atmos (ECM, 1992) Miroslav Vitous ile
Madar (ECM, 1992) Anouar Brahem ve Shaukat Hussain ile
Twelve Moons (ECM, 1992)
Officium (ECM, 1994) Hilliard Ensemble ile
Visible World (ECM, 1995)
Rites (ECM, 1998)
Mnemosyne (ECM, 1999)
In Praise of Dreams (ECM, 2003)
Dresden (ECM, 2009) live album
Officium Novum (ECM, 2010) Hilliard Ensemble ile
Eşlikçi olarak
Bill Connors
Of Mist and Melting (ECM, 1977)
David Darling
Cycles (ECM, 1981)
Paul Giger
Alpstein (ECM, 1991)

Egberto Gismonti
Sol Do Meio Dia (ECM, 1977)
Magico (ECM, 1979) with Charlie Haden
Folk Songs (ECM, 1979) with Charlie Haden
Trilok Gurtu
Living Magic (1990)
Zakir Hussain
Making Music (ECM, 1986) with John McLaughlin and Hariprasad Chaurasia
Keith Jarrett
Belonging (ECM, 1974)
Luminessence (ECM, 1974)
Arbour Zena (ECM, 1975)
My Song (ECM, 1977)
Personal Mountains (ECM, 1979)
Nude Ants (ECM, 1979)
Manu Katché
Neighbourhood (ECM, 2006)
Eleni Karaindrou
Music For Films (1991)
Kim Kashkashian
Monodia (2002)
Karin Krog
Jazz Moments (1966)
Til Vigdis (1967)
Joy (1968)
Art Lande
Red Lanta (ECM, 1973)
Marilyn Mazur
Elixir (2007)
Gary Peacock
December Poems (ECM, 1977)
Voice from the Past - Paradigm (ECM, 1981)
Guamba (ECM, 1987)
George Russell
Electronic Sonata for Souls Loved by Nature (Flying Dutchman, 1969)
Trip to Prillarguri (Soul Note, 1970)
Listen to the Silence (Soul Note, 1971)
Terje Rypdal
Terje Rypdal (ECM, 1971)
Hav (1971) with Jan Erik Vold
L. Shankar
Vision (1983)
Song for Everyone (1985)
Stuttgart Chamber Orchestra
Caris Mere (1995)
Ralph Towner
Solstice (ECM, 1975)
Solstice/Sound and Shadows (ECM, 1977)
Miroslav Vitous
Universal Syncopations (ECM, 2003)
Eberhard Weber
Chorus (ECM, 1984)
Stages of a Long Journey (2007)
Kenny Wheeler
Deer Wan (ECM, 1977)
Kutu olacak

Nefesiyle ruhlara yol gösteren adam! Jan Garbarek Quartet 24 - 25 Şubat'ta CRR'de!

İskandinav jazz'ının babası Jan Garbarek herbiri usta müzisyenlerden oluşan quartetiyle İstanbul'da! 40 yılı aşkın başarılı müzik kariyeri, sayısız albüm ve projesiyle dünyanın en önemli jazz üstadlarından olan Garbarek, 24-25 Şubat'ta Cemal Reşit Rey (CRR) Konser Salonu'nda hayranlarıyla buluşacak. Jan Garbarek 1970`li yıllarda ünlü piyanist Keith Jarrett`ın projesi olan "European Quartet" ile yaptığı çalışmalarla dünyaca tanındı. İmzası bulunan 40`ı aşkın albümüyle ünlü jazz plak şirketi ECM`in ve modern jazz kronolojisinin en değerli isimlerinden olan Garbarek`in müziğinin en karakteristik özelliği klasik jazz'ın yanısıra Norveç ve Dünya folklorunu da müziğine taşımasıdır. Tenor, soprano saksafonun dışında flüt de çalan müzisyen Eleni Karaindrou, Ustad Fateh Ali Khan, Zakir Hussain ve Deeyah gibi etnik isimlerle birçok albümlü çalışmalarıyla da tanınıyor. Birçok Fransız, ve Norveç filminin özgün müziklerini yazmasının yanısıra albümlerindeki şarkıları Hollywood da dahil olmak üzere birçok kez sinema yapımlarında kullanıldı.

Özlem Oktar Varoğlu
oov@leo.com.tr

Uluslararası Ankara Jazz Festivali 15 Yaşında

15.Uluslararası Ankara Caz Festivali Taslak Program

ankara 15

Konser Tarihi	Konser Adı	Yer / Salon	Ülke
20-Jan-12	Basın Açılışı - İlham Gencer Solo/Erdinç Aktuğ Quartet	İtalyan Büyükelçiliği	Türkiye
2/2/12	HKK Cazın Kartaları & Durul Gence	ATO	Türkiye
2/8/12	Okay Temiz Project feat. Doudou N'Diaye Rose	Konser Salonu ODTÜ/ATO	Türkiye
2/11/12	Burhan Öcal & Tuluğ Tırpan DUO	Konser Salonu ODTÜ	Türkiye
2/15/12	Michaela Rabitsch&Robert Pawlik Quartet	TAD	Avusturya
2/15/12	OMKARA	Bilkent Konser Salonu	Fransa
2/16/12	Tamburi Mundi-Project: The Rhythms in Dialogue	A Salonu ODTÜ	Türk-Alman
2/16/12	Odwalla	Konser Salonu ODTÜ	İtalya
2/17/12	Michiel Borstlap Trio feat. Gene Jackson	Hacettepe M Salonu	Hollanda
2/18/12	Ferit Odman "Autumn in New York"	Hacettepe M Salonu	Türk-ABD
2/23/12	Kerem Görsev Trio & Allan Harris	Balo Salonu/ ATO	Türkiye
2/24/12	Alexandre Frazão Trio		Portekiz
2/24/12	Turkophony Allstars feat. Dave Weckl	Konser Salonu / ATO	Türk-ABD
2/25/12	Volkan Öktem FEAT. "Laço Tayfa"	ATO	Türkiye

Taslak programdır, gruplarda, günlerde ve mekanlarda değişiklik olabilir. Programa atölyeler ve jam session programları eklenecektir.

Kurumlar Sponsor oldukları konserlerde logo kullanma ve CIP davetiye almak hakkına sahiptirler. Konser öncesinde kokteyl vermek isterse ayrıca görüşülecektir.

ODTÜ KKM: ODTÜ Kültür Kongre Merkezi - KK Salonu: 850 kişilik, A Salonu: 200 kişilik. TAD: Türk-Amerikan Derneği: 200 kişilik, CerModern: 400kişilik, Hacettepe Üniversitesi M Salonu:600 kişilik.Bilkent MF Konser Salonu 700 kişilik. ATO Congressium Konser Salonu: 3500 kişilik.

Kesinleşen Konser

Jazz'ın Nabzı Ankara'da Atıyor. Uluslararası Ankara Jazz Festivali'nin 15. yıl teması **Cazın Nabzı.** Türkiye'den ve dünyadan önemli perküsyon ve davul ustalarını Ankara'da ağırlıyoruz. Ülkemizin jazz sanatçılarına destek olmanın yanısıra, Türk jazz'ının yurtdışında tanınması için de önemli bir rol oynayan Ankara Uluslararası Jazz Festivali yine görkemli ve kaçırılmayacak bir program sunacak. **Ankara Caz Derneği**'nin yıl içinde yaptığı en büyük etkinlik olan Festival, **LEO Etkinlik Yönetimi ve İletişim** tarafından gerçekleştiriliyor.

20 Ocak 2012 tarihinde İtalya Büyükelçiliği açılışa ev sahipliği yapıyor. Festivalin yapılması için destek sağlayan kurumlar, şirketler, elçilikler ve destek veren basın kuruluşlarının Ankara Temsilcilerinin katılımıyla Ankara'nın en renkli etkinliklerinden biri haline gelen Ankara Jazz Festivali Açılış Töreni yurt içinden ve dışından dünyaca ünlü simaları ağırlayacak. Katılan kurumlara plaketleri, jazz'ın büyükelçileri tarafından sunulacak. Törende jazz'ın duayeni **İlham Gencer** katılımcılara bir performans sunacak. Sonrasında ise **Erdinç Aktuğ Quartet** sahne alacak.

Festivalde, 2 Şubat- 25 Şubat 2012 tarihleri arasında, **Cazın Nabzı** teması ile vurmalı enstrümanlara gönül vermiş birbirinden ünlü isimler sahne alacak. Festivalin gelenekselleşmiş açılış ve protkol konserini, her sene olduğu gib **Hava Kuvvetleri Komutanlığı Cazın Kartalları Orkestrası** verecek. Orkestraya bu sene Türk jazz davulcularının en önemli isimlerinden **Durul Gence** eşlik ediyor.

Okay Temiz'in Senegalli ritm ustası **Doudou N'Diaye Rose ve ekibi** ile gerçekleştireceği **proje, Burhan Öcal, Tuluğ Tırpan Duo** ve **Volkan Öktem feat. Laço Tayfa** Türk jazz'ının davul ve perküsyon projeleri olarak festivalde yer alıyor. İtalyan ve Afrikalı müzisyenlerden oluşan perküsyon grubu **Odwalla**, Avusturya'dan **Michaela Rabitsch&Robert Pawlik Quartet** yenilikçi ve enerji dolu temalarıyla heyecan verici performanslar sergileyecekler. Türk, Alman ve Hinli müzisyenlerden oluşan **Tamburi Mundi Project: The Rhythms in Dialogue** adından da anlaşılacağı üzere farklı kültürlerden ritimleri özgürce sentezleyen bir projeyle izleyenlerin karşısında olacak. 2005 ve 2007 yıllarında birlikte sırasıyla "Orange Juice" ve "Back Again" albümlerini kaydeden **Kerem Görsev Trio & Allan Harris**, yine bu albümlerden parçalardan oluşan bir konserle festivalde yer alıyorlar. Bu seneki festivalin kaçırılmaması gereken konserlerinden biri de **Turkophony Allstars feat. Dave Weckl.** Buzuki Orhan olarak da bilinen Orhan Osman'ın Anadolu ritimlerini ön plana alarak yaptığı besteleri Dünya'nın çeşitli yerlerinden müzisyenlerle yorumladığı projede davulda Dave Weckl, bas gitarda Kai Eckhart, akustik ve elektro gitarda Chris Paul Robinson, klarnette Stavros Pazarentsis, neyde Serkan Bağkesen var. **Ferit Odman** "Autumn in New York"albüm projesi ile festivalde yer alacak.

Festivalde yer alacak diğer konserler, program, bilet satış ve müzik örnekleri için http://ankaracazfestivali.wordpress.com/ adresini takip edebilirsiniz. Konser biletleri Mybilet'te satışa sunulacak. Ayrıca Twitter ve Facebook'ta da festivali takip edebilirsiniz.
Facebook: Uluslararası Ankara Caz Festivali
Twitter: LEOOrganizasyon

DEĞERLİ BASIN MENSUBU:
Program ve Festival Yönetmeni ile söyleşi talepleriniz için lütfen bizi arayın.
Festival Basın İlişkileri: Selin Demiral
0549 401 16 89 - basin@leo.com.tr

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

Aykut Uslutekin 105. Kişisel Sergisini Viyana'da Açtı...

Ünü yurtdışına yayılmış olan fotoğraf sanatçısımız Aykut Uslutekin, 105. kişisel sergisini sanatın başkenti Viyana'da açtı.

Jazz ve bale gösterilerinin canlı performans çekimlerinden oluşan 35 fotoğrafın yer aldığı serginin açılışı 04 Kasım Cuma günü Viyana Belediye Başkanı ve çok sayıda Türk ve Avusturyalı diplomatın katılımı ile gerçekleşti.

Sergi, 28 Aralık 2011 tarihine kadar Viyana Studio Smyrna'da açık kaldı.

Özge Aksoy
bulten@bsnods.com

3. Avea Sıra Dışı Müzik Konserleri

"3. Avea Sıra Dışı Müzik Konserleri" kapsamında, "Flamenkonun Sinatrası" Diego El Cigala 17 Aralık'ta İstanbul Aya İrini'de sahne aldı.

İspanya'nın en buğulu sesi Diego El Cigala, verdiği muhteşem konser ile hayranlarını büyüledi.

Geleneksel ile moderni, doğu ile batıyı tanıştıran dünyaca ünlü isimleri, Türk hayranlarıyla buluşturan Avea, "3. Sıra Dışı Müzik Konserleri" ile kendi kültürlerinden kopmadan; dünya çapında üne kavuşmuş usta müzisyenleri ağırlamaya devam ediyor.

Flamenko müziğinin dünyadaki sayılı isimlerinden Diego El Cigala, 17 Aralık'ta Aya İrini'de "sıradışı" bir konser verdi. İki kere bis yapan Diego El Cigala, orkestrasıyla sahneden ayrılırken de alkışlar susmadı.

Flamenko ile jazz'ı harmanlayarak farklı bir soluk getiren ve müzik otoriteleri tarafından "Flamenkonun Sinatrası" olarak anılan Diego El Cigala, konsere başlamadan önce Aya İrini'nin büyülü atmosferinden çok etkilendiğini ve Türk hayranlarıyla birlikte olmaktan büyük mutluluk duyduğunu ifade etti.
Diego El Cigala, verdiği muhteşem konserde; arasında ***En esta tarde gris*** ve ***Los Hermanos*** gibi son albümünde yer alan ünlü eserlerini seslendirdi.
Diego El Cigala hayranları, sanatçının **söylediği şarkılarda alkışlarıyla ritim tutarak eşlik** ettiler.
3. Avea Sıra Dışı Müzik Konserleri, önümüzdeki aylarda, **Anouar Brahem Quartet, Bratsch, Mostar Sevdah Reunion, Susana Baca** gibi dünyaca ünlü isimleri ağırlamaya devam edecek.

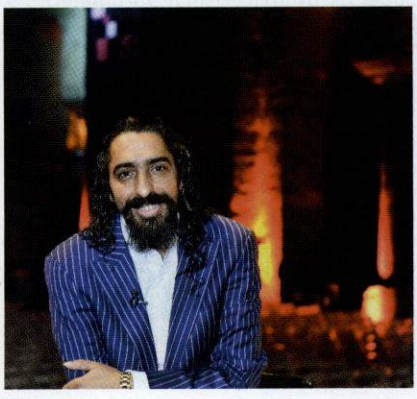

Can Karakuş
kuscan@gmail.com

"An Evening of Fourplay"

Bundan yıllar önce "An Evening of Fourplay" DVD'sini ilk izlediğimde bu müziğin Jazz'ın karmaşıklığı ile sadeliği arasındaki ince çizgide durduğu hissine kapılmıştım. Salt müzik yapmak için bir araya gelmiş dört teknik anlamda üst düzey müzisyen, onların müzikal olgunlukları ve aralarındaki uyuma seyirciyi de dahil etmelerini sağlayan pozitif enerjileri. İKSV Salon'a gelecekleri açıklandığı anda bu tecrübeyi yıllar sonra canlı olarak yaşamak için sabırsızlanmaya başlamıştım.

Salon'a haftaiçi olması ve işlerimin uzaması nedeniyle konser başlamadan bir kaç dakika önce yetişebildim ve balkonda arkalardan kendime zor da olsa bir yer buldum. Fourplay'in sahneye çıkmasıyla birlikte kendimi Jazz'ın saflığına teslim etmiş bulunuyordum. Bu "sade" ve "saf" sözcüklerini kullanışım şüphesiz enstrümanlarına bu kadar hakim olmalarına rağmen müzikal anlamda da bu denli olgun olmaları ile alakalı. Duyguyu en başından kısa kısa cümlelerle inşa edip en sonunda müzikal ve duygusal hazzın doruğuna süper bir uyum içerisinde yürümeleri, birbirlerini dinlemedeki kusursuzlukları ve seyirciyi de bu duyguya ortak etmedeki ustalıkları Fourplay'i farklı kılıyor.
Teknik becerilerinin yanında her bir müzisyenin konser boyunca seyirci ile olan iletişimi ve dinanizmi üst düzeydeydi. Harvey Mason (davul) dinamik ritimleri, mükemmel tuşesi ve stick kontrolü, Nathan East (Bas) sürekli olarak baseline'ı dolduran funky tekniği, duygu dolu vokalleri, şarkıyla bütünleşen mimikleri, Bob James (tuşlular) yılların süzgecinden geçen melodileri, üstün tekniğine karşın yalın ve insanın içine işleyen dokunuşları, Chuck Loeb (gitar) tekniği, gruba yeni katılmış olmasına karşın uyumu ve yer yer fusion tadında soloları ile bu deneyimi eşsiz kılmayı başardılar.
Grup eski parçaları yanında son albümü "Let's Touch The Sky"dan da parçalara yer verdi bu konserde. Albüme de adını veren bu parça zaten grubun yıllanmış bir şarap gibi her geçen gün daha da tatlanan müziğinin bir sembolü gibi. Parça uzun bir piyano introsu ile başlıyor. Bob'un sihirli dokunuşlarını takip eden gitar melodileri, blues üzerinde kısacık belli belirsiz bir mola verdikten sonra Nathan'ın derin vokali ile birleşiyor. Parçanın sonunda daha mutlu bir havayı solumamızı sağlayan melodiler ise şunu düşündürüyor: Parça tek bir çizgide ilerliyor gibiyse de Bob aslında birçok farklı duyguyu kusursuz bir duruluk içinde yaşama ve yaşatma konusunda oldukça başarılı. Ve yıllar da geçse bu müzikal tavrını aynı şekilde muhafaza etmiş durumda.

Chuck Loeb'e ayrı bir paragraf açmak gerektiğini düşünüyorum. Lee Ritenour gruptan ayrıldığında Jazz çevrelerinde bu Fourplay'in ruhundan bazı şeylerin yitebileceği şeklinde yorumlanmıştı ve Lee'nin clean tonunun ve sihirli dokunuşlarının yerinin doldurulamayacağı düşüncesi hakimdi. Konserde gördüğümüz kadarıyla Lee'nin gitarının tadını yakalamak belki kolay olmayabilir, fakat her gitaristin de bir yoğurt yiyişi vardır elbette. Chuck da üstün teknik kapasitesi ve grupla uyumu neticesinde Fourplay ruhundan bir şeylerin kaybolmasına asla izin vermeyeceğini bize müziğiyle anlattı. Hatta yer yer fusion kokan soloları ve ekstra enerjisiyle gruba kattığı dinamizm, "Show must go on! (Şov devam etmeli!)" mesajını verdi adeta. Lee'den sonraki dönemde grubun bir gitarist daha (Larry Carlton) eksilttiğini de düşünerek Chuck esprili bir şekilde bu konuyla ilgili tedirginliğini de paylaşarak bizi epey güldürdü.

Son bir parça için geri geldiklerinde grubun yaptığı inanılmaz şov ise hem uyumlarını hem virtüözitelerini hem de müziği duyma ve yorumlamadaki üstün becerilerini ispatlar nitelikteydi. Seyirci ile olan keyifli iletişimlerini de bu şekilde en üst seviyeye çıkarmayı başardılar. Karşılıklı atışmalarla geçen bu son bölüm önce piyano ve davulun dansına, daha sonra ise dört müzisyenin de pası birbirlerine attıkları bir şova dönüştü. En sonunda neredeyse her bir enstrümanın bir saniyelik performanslarının birbirini izlediği bu şovda, bir Federer - Nadal müsabakası izliyormuşçasına bir o tarafa bir bu tarafa bakmaktan yorulduk adeta. Bu unutulmaz gösteri geceye damgasını vurdu ve konserin de hakettiği şekilde sonlanmasını sağladı.

Mekanla ilgili bir şeyler söylemek gerekirse, Salon İKSV'nin Jazz için önemi tartışılmaz. Son dönemde gerçekleştirdikleri başarılı konserlerle önemli müzisyenleri seyirci ile buluşturuyorlar. Fourplay bunlar içerisinde son dönemde en ilgiyle karşılananlardan bir tanesiydi şüphesiz. Önce de belirttiğim üzere, Fourplay yaptıkları müziğin sadeliği ve pürüzsüzlüğüyle içime işleyen gruplardan bir tanesi. Fakat mekanın ses düzeninde yer yer bas ve davulların patlaması, müziğe kendimi kaptırarak rüya alemine geçiş yaptığım anlarda beni uyandıran faktör oldu. Umarım bundan sonraki konserlerde bu ufak sorunun da önüne geçerek dört dörtlük performanslara zemin hazırlamış olurlar. Ama ne olursa olsun muhteşem bir geceydi ve tadı hala damağımızda. Amacımız da kesinlikle bağcıyı dövmek değil zaten, bu üzümün tadına bayılıyoruz.

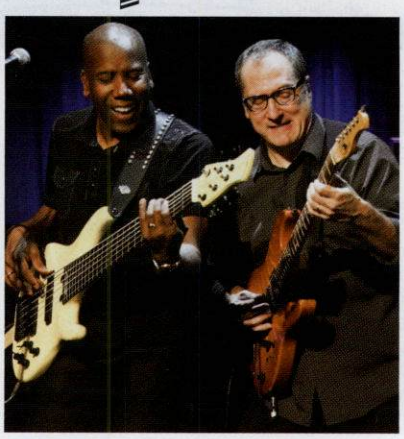

Ezgi Ayçe Kızıldere
ezgi@genccazcilar.org

JamZZ

21. Akbank Jazz Festivali kapsamında düzenlenen, JamZZ Genç Yetenekler Yarışması'nın ardından...

Derya Bigalı
Akbank Sanat Müdürü Derya Bigalı'nın, jüri başkanı Baki Duyarlar'ın, ve katılımcıların düşünceleri ile ilgili yazılarından derlediğimiz ülkemizin yepyeni yarışması 1. JamZZ...

JamZZ projesini gerçekleştirmeye nasıl karar verdiniz? Biraz bu süreçten bahseder misiniz?
Dünya'da kurumsallaşmış olan birçok festival (Molde, Montreux, North Sea gibi) genç jazz'cıların yer aldığı yarışmalar düzenliyor yada genç kuşak jazz sanatçılarıyla ustaları bir araya getiriyor. Amerika'dan bir örnek verecek olursak The Thelonious Monk Institute of Jazz'ın düzenlemiş olduğu Thelonious Monk Yarışması'nı ele alabiliriz. Dünyanın en seçkin jazz yarışmalarından olan bu oluşum jazz tarihine birçok ünlü genç jazz'cı kazandırmıştır. Jazz'ın Türkiye'deki en eski kurumsal destekçilerinden biri olarak Akbank Jazz adına gelecek kuşaklar için fırsatlar oluşturulabilmesi için böyle bir projeyi hayata geçirme kararı aldı. Böyle bir projenin Türkiye'de yapılmasının jazz'ın hem yaygınlaştırılması hem de jazz dünyasına yeni yetenekler kazandırılması adına çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Yarışmanın içeriği ve başvuruların değerlendirilme sürecinde yaşananlar hakkında bilgi verebilir misiniz?
JamZZ, Akbank Jazz Festivali'nin bu seneki ilklerinden biriydi. Çıkış noktasında 30 yaşını aşmamış amatör genç yeteneklere, festival'in bir parçası olma ve profesyonel sanatçılarla birlikte sahnede "jam session" yapma imkanı sunmak bulunuyordu. "Nefesli, "vurmalı", "telli", "tuşlu" ve "tokal" olmak üzere beş ayrı kategoride başvuruların kabul edildiği yarışmamıza 66 genç müzisyen başvurdu. Aralarında 18 yaşında olan bir bas gitaristi hatırlıyorum. Jaco Pastorius'dan müthiş etkilinmiş bir çocuktu. Dereceye girememiş fakat jüriyi etkilemeyi başarmıştı.
Bize ulaşan tüm adayların kayıtları ve bilgileri ilk olarak Baki Duyarlar, İmer Demirer, Cem Aksel ve Kağan Yıldız tarafından değerlendirmeye alındı. Bu süreç sonrasında Akbank Sanat'ta dinleme fırsatı bulduğumuz 18 aday belirlendi ve 16 Ekim Pazar günü Sevin Okyay, Seda Binbaşgil, Baki Duyarlar, İmer Demirer, Cem Aksel, Kağan Yıldız, Mehmet Uluğ ve benim olduğum jüri "En İyi Performans", "En İyi Doğaçlama" ve "En İyi Yorum" kategorilerinde dereceye girecek olan isimleri belirledi.

Bu yoğun katılımda jürinin karar vermesi zor oldu mu? Adayların seviyeleri genel olarak nasıldı?
Kuşkusuz işin en zor kısmı değerlendirme aşamasıydı. Adayların her birinin teknik donanım ve yetenek seviyelerinin böylesine yüksek olması karar vermemizi bir hayli zorlaştırdı. Öte yandan Türkiye'de gelecek yıllar için güzel bir jazz kuşağı yetişmekte olduğu ve fırsat verilirse bu isimlerin iyi yerlere gelebilecek olduklarını gördük. Ankara ve İstanbul'dan gelen başvuruların ağırlıklı olduğu yarışmamızda Kocaeli, İzmir, Samsun, Girne gibi şehirlerden de başvurular geldi. Vokal başvurularının belirgin bir farkla önde olduğu yarışmamıza trompet, gitar, saksofon, piyano ve bas gitar enstrümanlarında katılım oldu.
On sekiz katılımcının performanslarının dinlendiği ön eleme sonrası **Anıl Bilgen** (piyano) - En iyi Performans, **Tolga Erzurumlu** (piyano), - En iyi Doğaçlama ve **Utku Akyol** (trompet) - En İyi Yorum kategorilerinde birinci oldu. Üç farklı dalda kazanılan birinciliklerin yanı sıra jüri gösterdikleri başarı sonucunda; **Nilay Tezsay** (vokal), **Bengisu Önal** (vokal) ve **Efe Oğur**'u (davul) da mansiyon ödülüne değer buldu. Normalde mansiyon alanında bir ödül kararlaştırmamıştık fakat katılımcıların göstermiş oldukları yüksek performans sonrasında böyle bir karar aldık.

Babylon'daki final gecesi hakkındaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?
Sadece dereceye giren genç müzisyenler değil, pazar günü dinlediğimiz 18 müzisyenin hepsi 17 Ekim 2011, Pazartesi günü Babylon'da gerçekleşen jam session şenliğine davet edildi. O gün sahnede çekirdek ekipte piyanoda Baki Duyarlar, kontrbasta Kağan Yıldız, davulda Cem Aksel ve trompette İmer Demirer'den oluşan bir kadro yer alıyordu fakat bu genç müzisyenler sürekli olarak sahnede birbirleriyle yer değiştirerek ustalarla jam session yapma fırsatı buldu. Dereceye giren genç müzisyenlere küçük bir hoşluk olması adına normalde planlamadığımız bir şey yaptık o gece ve müzik enstrümanları ve albümleri almaları için hediye çekleri takdim ettik.

Final gecesi sonrasında neler yaşandı? JamZZ'de önümüzdeki yıl için neler planlıyorsunuz?
Bu yarışma Türkiye'de jazz müziğine gönül vermiş fakat birbirlerini hiç tanımayan gençlerin tanışmasına ve birlikte çalmasına fırsat oldu. Birbirlerini tanımayan müzisyenlerin birlikte aynı sahneyi paylaşmaları, seslerini duyurmaları için bir platfotm oluşturulması amaçlarımız arasındaydı ve bunu başarmanın mutluluğunu yaşıyoruz. JamZZ'e katılan isimlerden bazıları daha sonra da birlikte çaldılar ve arkadaş oldular. Bu durumda projenin amaçlarından biriydi. Biz kendilerini 'Kampüste Jazz' turnemiz kapsamında Eskişehir'de düzenlendiğimiz basın gezisine davet ettik. Katılanlar çok hoş vakit geçirdi.
Önümüzdeki yıl Akbank Sanat'ta düzenlediğimiz jazz konserlerinde JamZZ finalistlerimizin performanslarına yer verebileceğimiz bir konser düzenlemek istiyoruz. Sonbahar'da ise yarışmayı çok daha büyüterek devam etmeyi planlıyoruz.

Baki Duyarlar
Jüride İmer Demirer, Kağan Yıldız, Cem Aksel, Derya Bigalı, Seda Binbaşgil, Sevin Okyay ve Pozitif 'den Mehmet Uluğ bizlerleydi. Çok uyumlu ve birbirini dengeleyen bir jüriydi. Çünkü böyle yarışmalarda genelde yapımcı ve müzisyen tayfasının kararları farklı olur ama burada kararlar çok farklı değildi. Birinci, ikinci, üçüncüsü olmayan, bizim için herkesin birinci olduğu bir sistemle değerlendirdik arkadaşlarımızı. 66 katılımcıyı önce 18'e düşürdük. Onları canlı dinledik aralarından 3 en iyi seçtik, 3 tane de mansiyon verdik. Bence müziğin yarışması olmaz ama yarışmadan da olmaz. Çünkü etkinlik çok güzel ve müzikal tadı oldukça yoğundu.

Hatırlatmak istediğim en mühim konu şu; Profesyonel kayıt şart değil demiştik ama cep telefonuyla çekilmiş yetersiz kayıtlar da istemiyoruz kesinlikle, altını çizelim.

Devamı olacak mı?
Şimdiden ikincisini nasıl yapacağımızı düşünmeye başladık. Yine Akbank Jazz Festivali kapsamında olacak. Belki aynı veya

benzer bir jüri ile olabilir. Kurallar ve gidişat aynı olabilir. Zaten 1-2 yıl içinde de kemikleşir diye düşünüyorum.

Genç müzisyenlerin yaklaşımlarını nasıl buldunuz?
Kabiliyetleri sabit, inceleyince görüyorsun ki hepsinin yurtdışında yaptığı bir şeyler var. Okuyorlar veya workshoplarla meşguller. Bunun zaten böyle olması lazımdır sebebi de şu; Bir Norveçli Türk müziği öğrenmek isterse Finlandiya'ya mı gitmeli Türkiye'ye mi gelmeli?

Sizce bu yarışmayı öne çıkaran bir özellik var mı?
Vokalistten fazla enstrümantalistlerin katılmış olması bu yarışmada öne çıkan nokta bence. Diğer yarışmalardan farklı olan noktası budur.

Organizasyon bir eleştiri getirmek gerekirse;
Ödüller bence farklı olmalıydı. Yurt dışı workshopları daha faydalı olabilirdi. Fakat bunlar sponsorların maddi bütçesiyle alakalı sonuçta. Belki zaman içerisinde bu aşamalar daha kolay olabilir.

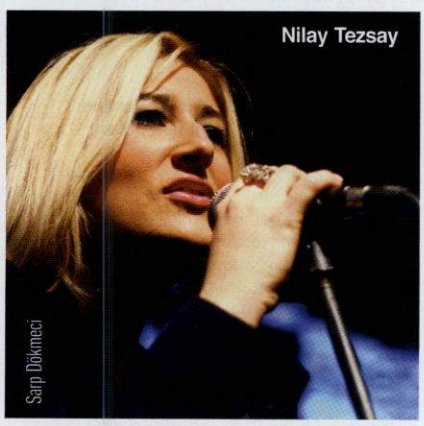

Nilay Tezsay
Akbank Jazz Festivali'nin bu sene 21.si düzenlendi ve bunun için çalışan ekip gerçekten çok tecrübeli. Bu sene ülkede jazz ile ilgili ne varsa festivalde mevcuttu diyebilirim; çocuklar için atölyeler, söyleşiler... Çok büyük kitlelere ulaşıldığını düşünüyorum. Yarışmalar önemli ve insanları teşvik ediyor. Sayıları arttırılmalı.. Bu kapsamda gerçekleşen JamZZ Genç Yetenekler Yarışması, çok başarılı ve faydalı bir organizasyondu. Sadece jüride vokalle ilgili birilerini görememek beni tedirgin etti. Çok iyi enstrüman çalan arkadaşlar vardı. Bana jüri mansiyon ödüllerinden biri geldi. Ertesi akşam Babylon'da çok güzel bir gece yaşadık. Hiç bitmemesini istemiştik, doyamadık... Cem Aksel, Kağan Yıldız ve Baki Duyarlar eşliğinde 'My Funny Valentine' söylemek benim için çok zevkliydi. Sonra JamZZ finalistleri olarak Akbank'ın 'Jazz Treni'yle yola çıktık. Trende bize özel yemekler, bize özel canlı konser grubu. Eskişehir'e vardığımızda Alp Ersönmez'in o nefis konserini izledik. Sahnede grupça acayip eğlendiler, dolayısıyla biz de. Tepkiler harikaydı. Bu seyahat inanılmazdı. Pozitif grubuyla tanışma fırsatı bulduk. Bir vagon dolusu jazz ile ilgili insanla beraber zaman geçirmek harikaydı gerçekten. Sevgili Hülya Tunçağ'dan çok güzel anılar dinledik. JamZZ finalisti arkadaşlarım Bengisu Önal ve Utku Akyol ile iyice kaynaştık ve bundan sonra da aynı sahneleri paylaşmaya niyetliyiz. Değerli Sanat Müdürü Derya Bigalı'ya yine çok teşekkür edeceğim, her şey çok güzeldi.

Esra Kayıkçı
İlk reklamlarını gördüğüm an katılmak istedim. Mimar Sinan'dan kompozitör arkadaşım Mehmet Ali Uzunselvi ile 3 kayıt yaptık, yolladım. Olumlu sonuç gelince çok sevindim. Zaten jüride de takip ettiğim ve çok sevdiğim isimler vardı. İmer Demirer, Kağan Yıldız, Baki Duyarlar gibi işinde başarılı isimlerin olduğunu görmek, bu isimlerin bir kez bile olsun beni dinleyecek olmaları bile yeterliydi. Bizleri eleştirdiler ve ben bunun çok faydalı olduğuna inanıyorum kendi adıma. Mesela Baki Duyarlar, Night in Tunusia'yı söylerken nakarat kısmında basmadığım ve parçanın karakteristik özelliğini ortaya çıkaran bir notayı bana hatırlattı, çok çok hoşuma gitti bu. İlk defa böyle bir yarışma ortamında bulundum ben. Hepimiz kaynaştık, birbirimizi izledik. Bunun herkese çok şey kattığına inanıyorum.

Barış David Ekinci
Türkiye'de jam session eksikliği var bir defa. Bu açıdan bile çok olumlu bir gelişme bu. Jazz heveslilerinin birbiriyle tanışıp, ustalarla bir araya gelip onlardan birebir öğrenmesi çok önemli. Çünkü bu müziğin nefes aldığı ortam aslında jam'ler. Jam'lerin yapılması ve oraya giden müzisyenlerin tavrı çok önemli. Mesela Paris'te haftanın her günü en az 3-4 tane jam session var. Benim bilmediğim bir o kadar da vardır ama bazılarına gidilmez. Sahneye çıktığında hata yaparsan alacağın tepki çok önemli. Herkesin seviyesi aynı değil çünkü. Ama seviyesi düşük olup da iki sene kapanıp çok iyi müzisyen olabileceklerin önünü de kesmemek lazım. O açıdan jamZZ'deki jürinin insanlarla iletişimi de çok kuvvetliydi bence. Katılımcı sayısı ve seviye de çok çok iyiydi.

Konuray Mutluer
Jamzz'in profesyonellerle etkileşim anlamında genç bir müzisyene kattıkları zaten tartışılmaz. İmer Demirer, Baki Duyarlar, Cem Aksel gibi isimlerle, kendi adıma Kağan Yıldız'ın çaldığı yerde çalmak tarif edilebilir birşey değil gerçekten. Ama bana kalırsa JamZZ'in en az ustalarla müzik yapmak ve etkileşime girmek kadar önemli bir artısı da Türkiye'de ki en iyi genç müzisyenlerle çalma ve etkileşime girme fırsatıydı. Açıkçası ben yarışmadan önce Türkiye'de 20li yaşlarında bu kadar iyi müzisyenler olduğunu söyleseler asla inanmazdım. Bir daha olsa tabi ki katılmak isterim, o kazanımlar gerçekten önemli oldu benim için. Özellikle kendi genç müzisyenlerimizin ne kadar iyi olduğunu görmek ve onlardan faydalanmak adına...

Özel bir anı var mı?
Tekil bir olay değil ama, benim yarışmanın finallerindeki görüntüm oldukça ilginç bi anı oldu başlı başına. Elektronik bir enstrümanla finale kalan tek kişi olmam, enstrümanla katılan yarışmacılara göre yaşça küçük olmam ve yarışmanın temsil ettiği müzik türüne pek de uymamamın (fazla etnik sayılabilirdi ve finallerde çaldığım bir parça bas soloydu) birleşmesiyle ben sahnedeyken insanların kafasının karışması ve yüzlerindeki şaşkınlık ifadesi ilginçti gerçekten. Ama aslında bu tür bir yarışmacının yarışmada ilerleyebilmesi ve böylesine çok şey öğrenebilmesi JamZZ'in müzik yelpazesinin ne kadar geniş olduğunun bir kanıtı.

Efe Oğur
JamZZ hakikaten faydalı oldu. İlk önce başvuru için kayıt gönderilmesi gerekiyordu, bu vesileyle kendinizi daha ciddi şekilde dinleyebilme/değerlendirme fırsatı sunuyordu. Ardından tabi jüri önünde performans kısmı benim açımdan çok önemliydi. Pek sahne tecrübem yok, dolayısıyla hem heyecanla başa çıkmak hem de diğer müzisyenleri dinlerken kaybolmadan anlamlı cümleler kurmaya çalışmak, çok ilerletici oldu. Yarışmacılara eşlik eden müzisyen arkadaşlar çok başarılıydı. Yanlış söylemiyorumdur umarım; piyanoda Uraz Kıvaner, kontrbasta Volkan Topakoğlu, davulda da Onur Pekin yer aldılar. Ellerine sağlık...

Jüri üyeleri ile tanışmak, bizzat sohbet etmek çok değerliydi. Özel olarak bahsetmeye gerek yok, hepsi üstad. Onlarla sahneyi paylaşmak ayrı bir keyifti, hiçbir şey olmasa bile belki bir daha yaşama fırsatı bulamayacağım bir anı olarak kalacak.

Jüri özel ödülü hakkında neler düşünüyorsun?
Yarışmanın formal olarak 3 kazananı var. Belirlenen üç ayrı kategoride değerlendirilerek seçildiler. Ben ve diğer iki vokalist arkadaş (Nilay Tezsay ve Bengisu Önal) ise, jüri özel ödülü aldık. Herkesi tebrik ederim. Önemli olan Jazz müziğine olan ilgiyi daim kılmak ve devamını getirebilmek.

Anıl Bilgen
Çok uzun bir zamandır etrafımda jazz müziğine karşı benim hissettiklerimi hisseden insanlar olmamıştı. Ve böyle bir ortamda benim gibi jazz ile samimi biçimde ilgilenen insanlarla beraber olmak müthiş bir histi. Onun dışında ustalarla çalma fırsatı herşeye değerdi. Onların eleştirilerini alabilmek ve daha da önemlisi çok değerli bağlantılar kurmuş olmak. Bunlar benim için çok önemli ve heyecan vericiydi. Özellikle de Babylon'da herkes keyifli bir gece geçirdi. Müzik yaparken de herkesin keyif alıyor olması benim için çok önemli sanırım. Bence bir müzisyenin hayatı boyunca çalıştığı temelde tek şey sahneye çıkıp çalmak ve bu da performans anı.

En iyi performans ödülü?
Bu nedenle bu ödül benim için çok değerli ve bana doğru yolda olduğumu hissettiriyor...

Utku Akyol
Kesinlikle çok iyi bir girişim ve başlangıç olduğunu düşünüyorum. Bu kadar yoğun bir müzik geçmişime rağmen yinede gerçekten sahnede çok heyecanlıydım. Yeni insanlarla tanışma ve birlikte müzik yapma fikri daha da ötesi o an hemen hatta belki tanışmadan ismini bile bilmeden...

En iyi yorum ödülüne layık görüldün?
Böyle bir ödüle layık görüldüğüm için çok onurlandım ve umutlandım. Artık geleceğe çok daha iyimser bakmaya başladım. Bize bu imkanı tanıyan herkese ne kadar teşekkür etsem az kalır, umarız devamı gelir. Ve aynı şekilde başka arkadaşlarımız da çok daha güzel ödüllere sahip olur.

Tolga Erzurumlu
JamZZ öncelikle bir yarışmanın yanında katılımcılar için çok motive edici bir ortamdı. Çünkü bilinmeyen bir çok genç ve iyi müzisyenin de çok yakınımızda olduğunu bizlere hissetirdi. Bu işe gönül veren herkese teşvik oldu. Tabi jurinin yeri bende çok ayrıydı... Şahsen onları takip ediyor ve beğeniyle dinliyordum...

Ve en iyi doğaçlama ödülü sana geldi, bu konuda neler düşünüyorsun?
Çok sevindiğim bir ödül oldu. Kendime en yakın bulduğum da o ödüldü. Hazırlayıp gönderdiğim demoyu daha sonra arkadaşlarımla da paylaştım aldığım olumlu tepkiler de hep doğaçlama ödülüyle ilgiliydi.

Hülya Tunçağ
htuncag@portecho.com

Sonbaharda Jazz İzlenimleri:

Akbank Jazz Festivali, 21 yılı devirdi. Jazz'ı, tüm renkli boyutlarıyla yansıtan, zaman zaman öğretici, paylaşımcı dopdolu 21 yıl. Bu yıl 13 Ekim'de başlayan festivalin ne yazıkki, yurt dışında bulunduğum için beşinci gününe yetişebildim. Dolayısıyla **Arild Andersen Trio** ve Bassdrumbone konserlerini kaçırdım. Ancak **Vijay Iyer Trio** ile teselli bulabildim. 18 Ekim'de Babylon sahnesine bascı Stephan Crump ve fırtına davulcu Marcus Gilmore ile çalan Hint kökenli Iyer, son yılların parlak piyanistlerinden. Yaratıcı ve enerjisi çok yüksek Babylon konseri, jazz'da yeni ufukların ipucunu veriyordu adeta. Beklentimi karşılayan diğer konserlere gelince; 23 Ekim'de Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleşti. Yanına, piyanist Jason Moran, bascı Reuben Rogers, davulcu Eric Harland gibi genç kuşağın usta yorumcularını alan Post-Coltrane okulundan **Charles Lloyd**, eski ve yeni albümlerinden çaldığı parçalarla yine "cool" ve "mistik" bir hava estirdi. Ardından saat 20.30'da "Seven Seas" projesiyle sahne alan **Avishai Cohen Trio**, belki de festivalin en iyi konserini gerçekleştirdi. Bir zamanların Tel Avivli bu harika çocuğu, yine memleketlisi piyanist Omri Mor ve davulcu Amir Bresler ile müthiş bir performans sergiledi (dedesi İzmir'in köklü ailelerindenmiş); Cohen'in , etnik köklerini modern jazz'a yansıttığı, son yıllarda basmakalıp hale gelen etnik kaynaşmadan uzak, tümüyle kendine özgü, taze ve samimi bir "sound"du beni çok etkileyen...

Bu yılki festivalde bende iz bırakan olay ise Akbank Caz Treni'ydi. Sevgili arkadaşlarım Hakan Binbaşgil ve Derya Bigali'nın projesiydi bu jazz treni. Aslında tren, jazz tarihinde bambaşka bir anlam taşır. Çoğu jazz toplulukları, orkestralar, konser turlarına trenle çıkarlardı. Bu yolculukta, hem prova yapılır, hem sohbet edilir, hem de besteler oluşturulurdu. Duke Ellington'ın bazı müzik düşüncelerini bu tren yolculuklarında geliştirdiği ve bu düşüncelerinin orkestranın tenor saksofoncularından Paul Gonsalves, altocu Johnny Hodges ve daha sonraları Billy Strayhorn tarafından notalara döküldüğü anlatılır. Hatta, Strayhorn'un 1941'de yazdığı "Take The A Train", böyle bir izlenimin sonucudur. 24 Ekim sabahı, kırkın üzerinde basın ve TV mensubuyla birlikte "Kampüste Jazz" çerçevesinde Eskişehir'in yolunu tuttuk.
Harika sonbahar renkleri içindeki yolculuğumuzda treninin ritmine canlı müziğin swingi eşlik ediyordu. Bu yolculukta Serhan Yedig gibi eski gazeteci dostlarımla biraraya gelip sohbet etme olanağını bulmamın yanısıra yeni gazeteci arkadaşlar ve genç jazz'cılarla (Bengisu gibi) da tanıştım. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sinema Anadolu salonundaki konserin kahramanları **Alp Ersönmez** Dörtlüsüydü. Basda Ersönmez, tenor saksofonda Engin Recepoğulları, tuşlu çalgılarda Can Çankaya, davulda Ediz Hafızoğlu'nun yer aldığı müthiş dörtlü, başarılı performansıyla salonu yerinden oynattı. Tadı damağımda kalan Eskişehir turundan sonra İstanbul'un karmaşasına döndüm. Ancak bu karmaşa içinde bazı önemli konserler beni bekliyordu.

Zaten Ekim, sıradışı konserlerin ardarda geldiği çok yoğun bir aydı. Hatta bazıları, Akbank Jazz Festivali ile çakışmıştı. Öyle ki birbirinden önemli konserler aynı gündeydi, jazz ve modern müzik meraklılarını şaşkına çevirmişti. Bizi şaşkına çeviren konserlerin bir bölümünün mekanı, İKSV Salon'du. 26 Ekim'de son derece minimal bir **John Abercrombie Quartet** konserini, 31 Ekim'deki **Steve Swalow Quintet**'in beklendiği gibi müzikalite harikası performansı izledi. Bu jazz olayında

Charles Lloyd

kuşkusuz Swalow'un hayat arkadaşı karizmatik piyanist Carla Bley'in rolü büyüktü (bunun için sevgili Bengi'ye teşekkürler).

Bodrum'a dönmeden önce, İstanbul'daki son günümü **Sonny Rollins** ustayla taçlandırmayı düşünüyordum. Tenor saksofonda başlıbaşına bir okul sayılan Rollins'i, gerek sağlığı gerek yaşından dolayı bir daha izleme şansım olmayabilirdi. İş Sanat'da 2 Kasım'da yine genç ve orta kuşağın önemli yorumcularıyla sahneye çıkan Rollins, biraz düş kırıklığı yarattı bende. Oysa onun harika konserlerini yaşamıştım geçmişte. Genel olarak tekdüze bir konserdi ve ben biraz kırıktım salondan ayrılırken. Neyseki imdadıma Aytek Şermet yetişti harika bir sürprizle. Birlikte İstanbul Jazz Center'a vardığımızda sahnede usta genç bascılarımızdan **Ozan Musluoğlu**'nu, son yıllarda favorim olan trompetçi **Jeremy Pelt** ve topluluğundan piyanist Danny Grisset, tenor saksofoncu JD Allen ve davulcu Jonathan Barber ile gördüm.Oysa Pelt Beşlisi 3 Kasım'da çalacaktı ve ben dinleyemeyeceğim için üzülüyordum. O gece, Musluoğlu'nun "40th Day" albümünün tanıtım konseri için biraraya gelmişlerdi. Ozan'ın sağlam Post-Bop bestelerinden oluşan fırtına gibi konserin ardından artık içim rahat bir şekilde Bodrum'a dönebilirdim.

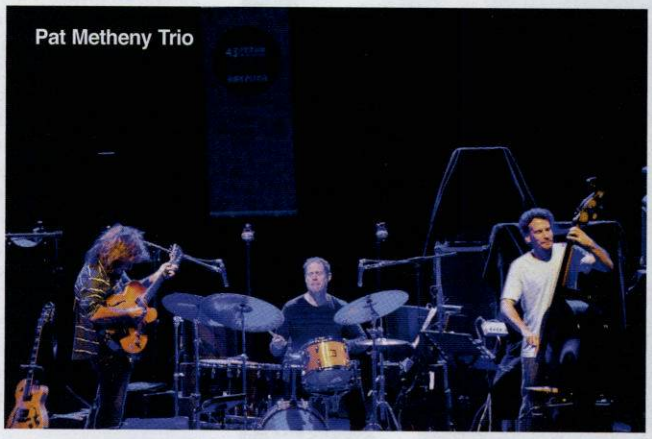
Pat Metheny Trio

Ek:
2011 yılının son günlerini benim için taçlandıran üç harika jazz olayını yaşadım. İlki, 30 Kasım ve 1 Aralık'ta CRR'de gerçekleşen **Pat Metheny Trio** konserleriydi. Bunun için önce sevgili Murat Beşer'e ve beni Pat Metheny konseriyle buluşturan Sümeyra Gümrah Teltik'e yürekten teşekkür ediyorum. Yaşamım boyunca geriye dönüp baktığımda iki gün arda arda dinlediğim aynı konserin çok ender olduğunu anımsıyorum. Yanına Brad Mehldau ekibinden iki güçlü ritmciyi, bascı Larry Grenadier ile davulcu Bill Stewart'ı alan Metheny, geçmişten günümüze harika bir müzikal yelpaze ile karşımıza çıktı. Bascı Grenadier ile yaptığı düetleri, metronom kusursuzluğundaki davulcu Stewart'ın katılmasıyla trio yorumları izledi. Üçlünün çaldığı parçalar içinde eski bir Metheny çalışması olan ve çok sevdiğim "Question and Answer" yorumu ise dinlediklerimin en iyisiydi. Metheny 'nin 2010 yılına ait fantastik solo projesi "Orchestrion", konserin son bölümünü oluşturuyordu. "Günümüzde Jazz" programımda bu projeyi tanıtırken nasıl gerçekleştirdiğini çok merak etmiştim. Aslında eski bir "One Man Band" sisteminin geliştirilerek güncelleşmiş biçimiydi. Ama sahnede gözümüzün önünde Metheny'nin loop ve yerdeki pedallarla anbean yarattığı orkestra, gerek görsel gerek işitsel harika bir yanıttı merakıma. Hele hele Grenadier ve Stewart'ın katılımıyla bu şölen, dinleyiciyi müthiş bir katarsise ulaştırdı.

İkinci olay, ilk kez katıldığım **2.Kapadokya Jazz Günleri** oldu. 30 Kasım- 4 Aralık tarihleri arasında Kapadokya'nın masalsı ortamında gerçekleşen jazz günlerinin kahramanları, Elif Kayaman ve İpek Erdem. Önder Focan'ın "Swing A La Turc" projesiyle başlayan jazz günleri, Onur Ataman Trio, Yahya Dai, Alp Ersönmez Quartet'in "Yazısız", Ozan Musluoğlu feat. Meltem Ege konserleriyle devam etti. Kapanışını Ayşe Gencer & İmer Demirer Quartet'in yaptığı bu küçük ama anlamı büyük festivalin son iki gününü, dolu dolu yaşadım.Tüm programa baktığım zaman, henüz ikinci yılında gençlere yönelik olması dikkatimi çekti ki bu benim çok duyarlı olduğum bir konu. Gençlerle söyleşileri; Nevşehir Üniversitesi öğrencileriyle Şenol Filiz ve Önder Focan, Kapadokya Meslek Yüksek Okulu öğrencileriyle Alp Ersönmez yaptı. Buna ek olarak 1 Aralık'ta "Gençler için Jazz" adı altında atölye çalışması da vardı. Sıradışı konser mekanları, kaldığım harika Argos Butik Otel'in jazz ve sanatsever sahibesi Aslı Özbağ'ın ve personelinin güleryüzü, 2 Aralık'ta ayağımızın tozuyla yaptığımız Göreme Açıkhava Müzesi gezisi, 3 Aralık sabahı güneşin doğuşunu izlemek üzere çıktığımız balon turu, kaldığım günlere rastgelen Ozan Musluoğlu Quartet ile genç yetenek Meltem Ege'nin enerjisi yüksek konseri ve Bezirhanenin mistik ortamını pekiştiren Ayşe Gencer ve İmer Demirer, Ozan Musluoğlu, Serkan Özyılmaz Dörtlüsünün keyifli yorumlarıyla sona eren, çok yeni olmasına karşılık kusursuz organizasyonuyla **Kapadokya Jazz Günleri** için başta Elif Kayaman, iki dizi çekimi arasında konukları ihmal etmeyen hep yanımızda bulunan İpek Erdem olmak üzere iletişimi sağlayan Burcu Yılmaz ve elindeki küçük not defteriyle her anımızı izleyen, bizleri bilgilendiren Tuba'ya teşekkür borçluyum. Bu harika gençler olmasaydı şimdi bu satırları yazıyor olmayacaktım. Türkiye'de jazz sanatının sevilmesine sizlerin de (büyük bir özveriyle olduğuna inandığım) katkınız çok çok önemli. Bu arada son gece tanıştığım Nevşehir Üniversitesinden Ahmet ve Tevfik adlı iki sanat sever genç ile yaptığımız sohbet sonucunda gelecek yıl için yeni bir proje geldi aklımıza. Anadolu gençliğine ulaşmak benim için çok önemli ve heyecan verici. En güzeli bu heyecanı, Kapadokya Jazz Günleri'nin yaratıcılarının paylaşması...

Ne yazık ki Nardis'de 24-25 Kasım'da sahne alan Christian McBride Trio'yu kaçırdığım için (o iki geceyi öve öve bitiremeyenleri çok kıskanıyorum).

Umuyorum 2012 yılı da jazz açısından herşeye rağmen bereketli olur...

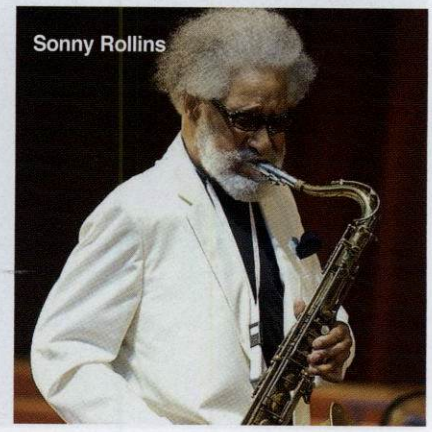
Sonny Rollins

Nisso Niyego
nisso.niyego@gmail.com

Chivas Jazz Knights Konserleri

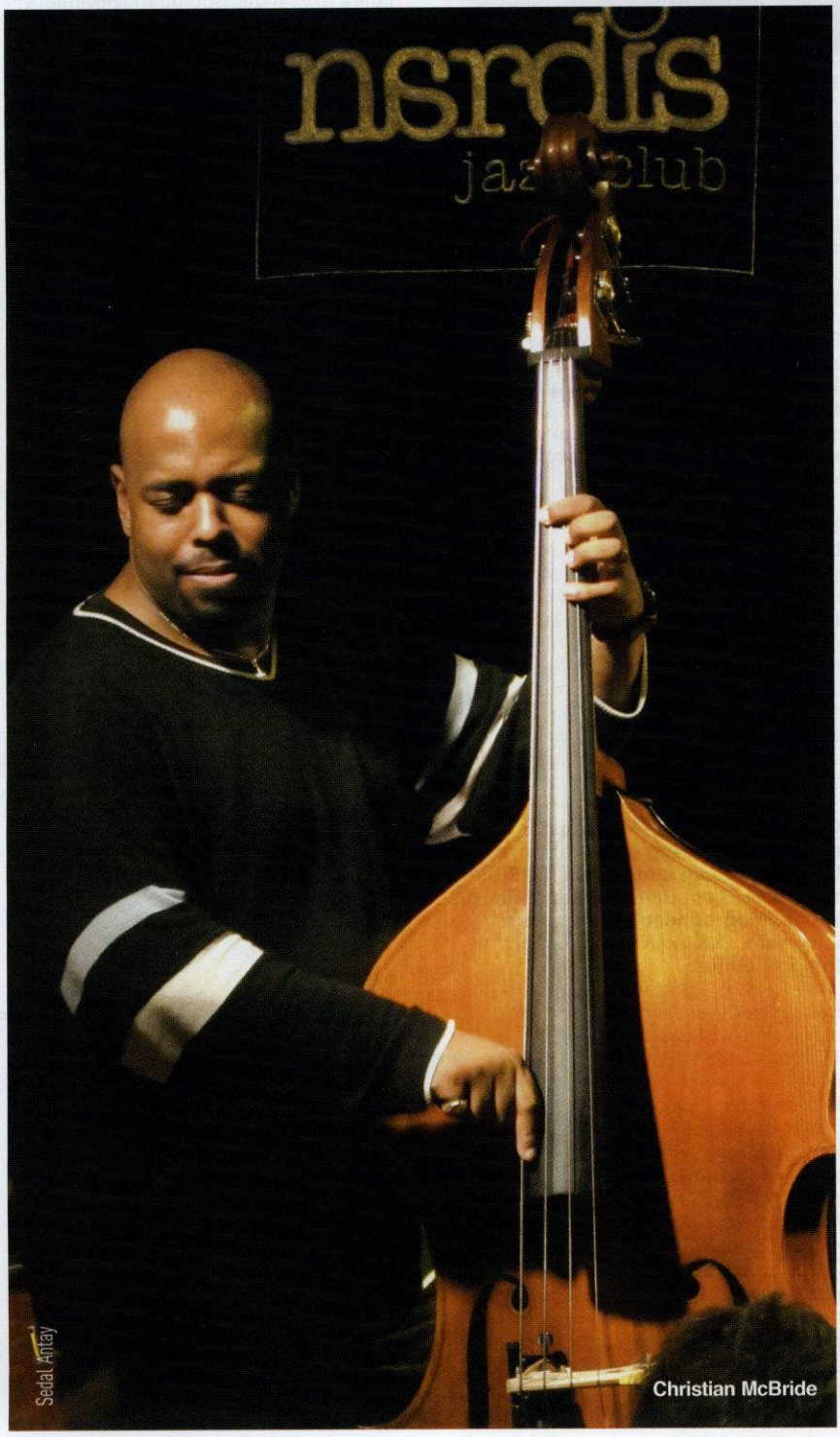

Jazz müziğine verdiği değerle bilinen Chivas Regal bu yıl Chivas Jazz Knights kapsamında birbirinden değerli sanatçıları İstanbul'un en güzel jazz kulübü Nardis'de sahneye çıkardı.

Roberta Gambarini, Dee Dee Bridgewater ve Christian McBride konserlerinin tadı damağımda kaldı ve izlenimlerimi sizlerle paylaşmak istedim. Üstelik Dee Dee Bridgewater ile Jazz Dergisi için bir de röportaj yaptım.

Roberta Gambarini

Thelonious Monk Jazz Enstitute vokal yarışmasında aldığı üçüncülük, ardından Italian Jazz Awards'da 'En İyi Jazz Şarkıcısı' adaylığı, geçtiğimiz yıl 'En İyi Jazz Vokal Albümü' dalındaki Grammy adaylığı ve Jazz Journalists Awards'da da 'Yılın Kadın Vokalisti' ödülünü alarak yerini her geçen gün daha da sağlamlaştıran sanatçı, jazz eleştirmenlerinin ilgisini ilk olarak 'Easy to Love' adını verdiği 2006 yılı çıkışlı ilk albümüyle çekmeyi başarmıştı. Roberta Gambarini'yi bence özellikle Nardis'te dinlemek tartışmasız daha da büyük keyifti. Yurtdışında herhangi bir jazz severe 'sizce bir jazz kulübü nasıl olmalı?' diye soracak olursanız size üç aşağı beş yukarı Nardis'i tarif edecektir. Loş ışık, küçük bir sahne ve sahnedeki sanatçının performansını bu kadar yakından dinlemenin verdiği haz çok farklı. Bir de özellikle söylemeliyim ki burada dinleyiciler konser sırasında çıtını çıkarmıyor. Gerçi sesini çıkarmaya teşebbüs edecek olursa Zuhal abladan (Focan) tatlı-sert uyarıyı da alır; o da ayrı...
Yumuşak ve temiz vokali ile son yılların en iyi jazz vokallerinden biri olan Gambarini, Nardis'teki performansına da a capella yorumuyla söylediği 'Nobody else but me' parçasıyla başladı. Sanıyorum bu bile bir vokalistin sesine ve kendine ne kadar güvendiğinin bir kanıtı.

Zaten ünlü piyanist Hank Jones Roberta Gambarini için "son 50 yılın en iyi vokalistlerinden biri" diye boşuna söylememiş. Bir parçasında sahneye Önder Focan'ı davet eden Gambarini; bugüne kadarki müzikal yolculuğunda Hank Jones'un yanı sıra James Moody, Ron Carter, Herbie Hancock, Christian McBride, Jimmy Heath, Roy Hargrove, Gerald Clayton, Neil Swainson, George Mraz, Al Foster, Toots Thielemans, Jeff Hamilton gibi birçok usta müzisyenle

çalışmış. İtalyan sanatçı jazz'dan bebop'a, blues'dan pop-rock'a kadar farklı birçok tarza hakim olduğunu o akşam gösterdi.
Bu arada son dipnot olarak söylemeden geçemeyeceğim; konser sırasında Chivas'ları tabiri caizse 'götürdüm'. Eşimin imdadına da elma suyu, soda, tonikle karıştırarak yapılan ve şampanya kadehlerinde servis edilen Chivas Royal'ler yetişti.

Dee Dee Bridgewater

3 Grammy ödüllü Dee Dee Bridgewater'la Nardis'teki soundcheck'inin hemen ardından bir röportaj yaptım ve İstanbul, jazz ve Billie Holiday'e ithafen yaptığı albümle ilgili konuştuk.

Daha önce de İstanbul'a konserler vermek için gelmiştiniz, şimdi de sizi Chivas Jazz Knights kapsamında izleyeceğimiz için çok mutluyuz. Size göre İstanbul'u diğer şehirlerden ayıran en belirgin özellik nedir?

Teşekkür ederim, ben de tekrar burada olmaktan dolayı çok mutluyum. İstanbul'da bir çok kez konser verdim; sanırım ilk gelişim 1990 yılındaydı. İstanbullu müzikseverlerde en çok takdir ettiğim ise jazz hakkında oldukça bilgili olmaları, ki bu da benim için harika bir şey. Sahnede bir parçayı seslendirmeye başladığımda hemen olumlu tepki veriyorlar, çünkü ne söylediğimi biliyorlar ve olaya hakimler.

Daha önce Dizzy Gillespie, Sonny Rollins, Dexter Gordon, Max Roach gibi efsanevi jazz sanatçılarıyla çalıştınız. Sizi en çok etkileyen hangisiydi?

Bu saydığınız isimlerin hepsi çok büyük müzisyenler ve ayrı ayrı büyüleyici kişilikler. Böyle efsanelerle çalıştığım için kendimi çok şanslı buluyorum. Dizzy Gillespie bana gerçek bir sahne sanatçısı olma cesaretini verdi. O sahnede bambaşka biriydi, çok eğlenceliydi. Max Roach kesinlikle gelmiş geçmiş en parlak davulculardan birisidir. Max'den afrikan davul ritimlerinin ve aynı zamanda siyahi olmanın gururu duygusunu aldığımı söyleyebilirim.

Daha geniş kitlelere isminizin yayılması, şöhretinizin artması 'Dear Ella' albümünüzle mi gerçekleşti?

Grammy ödülleri kazanmaya başladığınızda belli bir kitlenin ilgisini daha fazla çekiyorsunuz ve ününüz de doğru orantılı olarak büyüyor tabi. Ama daha önce de Grammy adaylığı alan albümlerim olmuştu. Sanırım benim ilk olarak jazz severler üzerinde farkındalık yaratan albümüm Horace Silver'a ithafen yaptığım 'Love and Peace'dir.

Son albümünüzü Billie Holliday'e ithaf ettiniz ve daha önce de Ella Fitzgerald, Horace Silver ve Kurt Weill adına bu tarz albümleriniz oldu. Acaba bundan sonra planlarınızda saygı duruşu niteliğinde yeni bir albüm projeniz var mı?

Dediğin gibi kendimi yakın gördüğüm büyük müzisyenlere ithaf albümler yaptım ve sırada da bu tarz yeni bir albüm hazırlığım var. Şimdi Abbey Lincoln'ın anısına bir albüm yapacağım çünkü Abbey'e aramızdan ayrılmadan önce müziğini daha geniş kitlelere ulaştıracağıma dair bir sözüm vardı. Ona çok yakındım ve benim için bir anlamda anne/kızkardeş figürüydü. İnanılmaz bir müzisyen, gerçek bir sanatçı ve aynı zamanda da bir şairdi.

Chivas Jazz Knights kapsamında bu akşam bizlere canlı dinleme şansı bulacağımız son albümünüz 'To Billie With Love From Dee Dee' albümünüzün kapak fotoğrafından bahsetmenizi istiyorum. Çok başarılı, harika bir fotoğraf olmuş.

Çok teşekkür ederim, benim de çok içime sindi açıkçası. Albümlerimde kapak resimlerim kendi fikirlerimden yola çıkarak yapılır. Bu kapak için de kendimi bronz renkte boyattım. Yalnız Billie gardenya çiçeği kullanırdı fakat ben manolya çiçeğini seçtim. Çünkü Billie 'Strange Fruit' şarkısında manolyadan bahsederdi, ben de o yüzden bir bağlantısı ve anlamı olsun diye manolyayı tercih ettim.

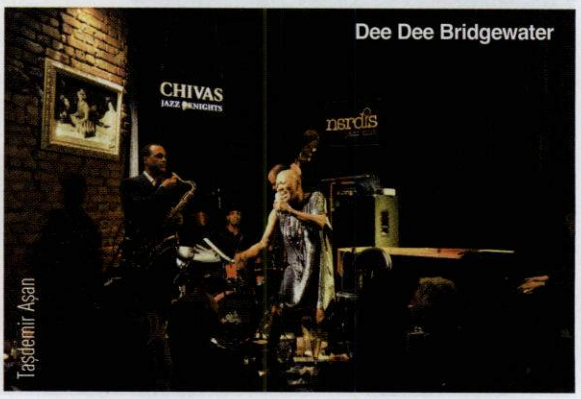

Christian McBride

Christian McBride konserine büyük beklentilerle gittim. Çünkü jazz dünyasında önemli bir yere sahip, şimdiye kadar efsane olmuş jazz müzisyenleriyle beraber çalmış bir şahsiyet ve ben daha evvel Jazz Center'daki konserine de gidememiştim. Freddie Hubbard, Sonny Rollins, McCoy Tyner, Roy Haynes, Chick Corea, Herbie Hancock, Dianne Reeves, Diana Krall, George Benson, David Sanborn, Toots Thielemans, David Gilmore, Sting ve Pat Metheny gibi isimlerle birlikte müzik yapmak herkese nasip olmaz. İşin enteresan tarafı Christian McBride R&B dünyasında da müzisyenlik yapmış, üstelik Chaka Khan, Natalie Cole ve James Brown gibi önemli müzisyenlere aranjörlük yapmış. Bu kadar çok farklı insanla farklı tarz ve oluşumlarda çalan Christian McBride, kendi liderliğindeki ilk albümü 1995 yılında Verve etiketiyle çıkartır. Ve 'Gettin' to It' adını verdiği albümü o senenin en çok satan jazz albümü olur.
Sosyal olaylarla da son derece ilgili ve aktif görevler alan Christian McBride, 1997 senesinde Bill Clinton'ın düzenlediği bir toplantıda "Irkçılık ve Performans Sanatları" üzerine bir konuşma yapmış. 2000 senesinde Jazz Aspen Snowmass Summer Sessions'ın Sanat Yönetmenliği'ni üstlenmiş. 2005 senesinde kendisine Harlem'deki Jazz Müzesi'nin müdür yardımcılığı görevi verilmiş ve aynı zamanda da Los Angeles Philarmonic Association'ın yaratıcı başkan yardımcılığını yapıyor.
Ve biraz da konserden notlar: Genelde bildiğimiz, aşina olduğumuz jazz standartlarını çok iyi yorumlayarak çaldı Christian McBride. Tekniğini ise ağzımız açık dinledik; daha evvel bu kadar kuvvetli ve hızlı çalan başka bir basçıyı sanırım canlı izleme şansım olmamıştı; elleri basın üzerinde piyanodaki gibiydi desem abartmış olmam. Ülkemizin başarılı kontrabas müzisyenlerinden arkadaşım Ozan Musluoğlu ile konser arasında lafladık ve o da ne kadar etkilendiğini ve zaten jazz dünyasındaki en beğendiği müzisyenlerden biri olduğunu anlattı.
Bir de Christian Sands adında henüz 22 yaşındaki piyanisti de süper kabiliyetliydi; değinmeden geçemeyeceğim.
Dinleyici kitlesi bu kadar iyi, müzisyenler de bu kadar pozitif olunca ortaya böyle unutulmaz bir konser çıkıyor.
Teşekkürler Chivas, teşekkürler Christian, Dee Dee, Roberta ve Nardis...

Serdar Karabatı
serdar.karabati@bilgi.edu.tr
Fotoğraf: Serdar Karabatı

Ses tüneli, tuhaf yerler, en sevdiğim şeyler

Jazz Festivali'nden, Cemil Reşit Rey salonundaki konserlerden ve İKSV Salon programından akılda kalanlar.

Tünel Şenliği eğlenceli, şamatalı bir buluşma hali. Galata ile Asmalımescit arasında uzanan sokaklar büyük bir insan yığınını ağırladı. Kadın müzisyenlerden oluşan üflemeli çalgılar topluluğu Pinettes Brass Band ve Okay Temiz Ritim Atölyesi'nin öğrencileri çokça alkış topladılar. Boğaziçi Üniversitesi Jazz Korosu Şişhane'deki açık konser alanına ses verirken, dinleyicilerin yüzlerine vuran pastel renkler ortamı ayrıca güzelleştiriyordu. Festivalin eski, yeni tüm takipçileri, jazz için tuhaf yerlere gidilmesinden hoşnut olmalı. Camialtı Tersanesi'nde, dökük binalar ve vinçler arasında, gemilere bakarak, isteyince dolaşarak müzik dinlemek güzel bir deneyim. Buradaki tek sıkıntı, planlanan konser dizisinin, biraz da başlangıçtaki gecikme nedeniyle, aranan duyguyu uyandıramaması oldu. Bir sonrakine, grupların tarzlarının eşleştirilmesi ve ses düzeniyle ilişkili kesintilerin kısaltması hedeflenmeli.

Michel Camilo konseri zaman zaman parlasa da beklentilerin altında seyreden bir gece oldu. Piyanistin eskileri tam da eskisi gibi, hemen hiç yeni soluk katmadan ele alması hayal kırıklığı yarattı. Arkeoloji Müzesi'nin bahçesi ve yaz olması ferahlatıcıydı.

Bilgi Üniversitesi Santral kampüsündeki Jamie Cullum konserini ev sahibi sıfatıyla izledim. Zıpırlıklarıyla dinleyiciyi

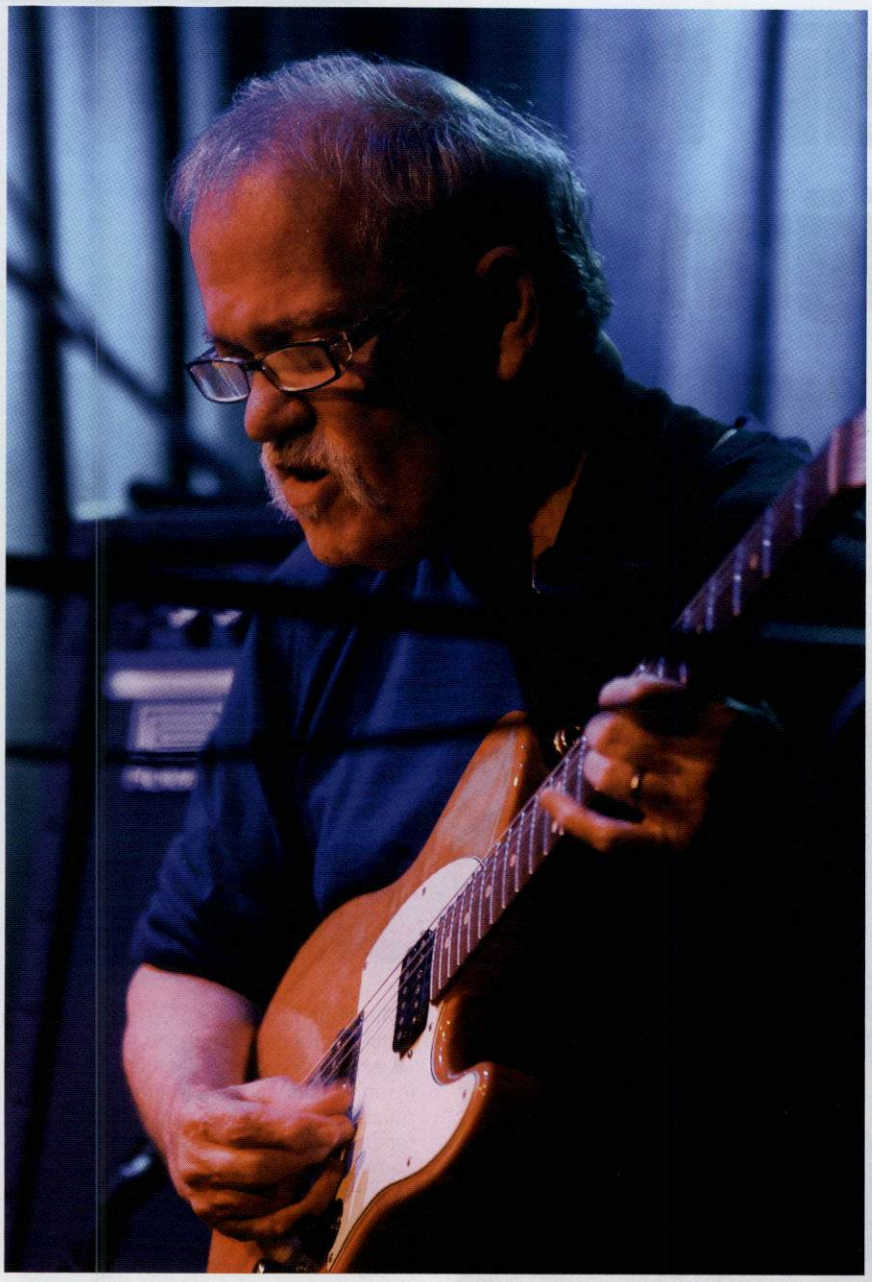

saat geçirdiler. Grubun My Favorite Things standardına getirdiği yorum bir hayli cezbedici idi.
Pat Metheny Trio odaklanma konseri olarak değil, sayfaların hızlıca çevrildiği bir dergi olacak şekilde tasarlanmış. Sanırım, farklı profildeki seyircinin farklı beklentileri göz önüne alınmış, gecenin Pikasso gitar gibi ara zevklerle süslenmesi düşünülmüş. Orchestrion fikrini sahnede izlemek çok keyifli; koleksiyonun ana parçası da görücüye çıkmış oldu böylece. Yine de, performansın kuvvetli damarı Bright Size Life gibi klasiklerin çalındığı bölümler idi. Özellikle Question and Answer yorumunu, sonunda uzayıp giden ses tüneli dahil, ayrı bir yere koyuyorum.
Tribute to Miles ufak bir sapmayla çok farklı mecralara kayabilecek bir proje. Ancak, bu olası tehlikeden hiç iz yoktu ve tam aksine beklentileri tamamıyla tatmin eden bir konser oldu. Miles Davis'in müziğini anmanın herkesçe malum zorluğundan dem vuran Marcus Miller, projeyi film müziği gibi ele aldıklarını belirtti. Yılın en iyi sahnelerinden birini izledik.
Salon'da sahne alan John Abercrombie'ye eski dostları Mark Feldman ve Joey Baron eşlik ediyordu. Ustayı yeniden izlemek bir zevk; küçük mekanda bulunmanın farkıyla müzisyenin nüktedan yanını da gördük. Konser ise beklentinin bir parça altında, enerjisi düşük bir çizgide ilerledi.

avucunun içine almayı çok iyi başarıyor ve belli ki müziğini yaşıyor. Ancak Cullum'ı yalnızca bir neşe veya samimiyet kaynağı değil, müzikalitesi ve performansıyla üst düzeyde bir üretici olarak ele almak gerekir. Festivaldeki diğer bazı müzisyenlerin tersine, durmayıp piyanosuyla ezana eşlik etmesi, güzel bir şey çıkar mı diye sorabilmiş olmasından dolayı doğru tercihti.
Ernest Ranglin'i sahnede izlerken insan yalnızca Jamaica müziğini ya da jazzın alışverişe ne kadar açık bir müzik olduğunu düşünmüyor. Seksenine yaklaşmış Ranglin'in neşesi ve salona yaydığı dalga, türlü sert kalıba ya da pırıltılı kılıfa sokulmaya çalışılan müziğin bazen bu içtenlikli haliyle çok daha fazla anlam taşıdığını hatırlatmakta.
Yılın en heyecanlı buluşmalarından biri Nardis'deydi. Christian McBride üçlüsüyle kulüp ortamında yakın temas kurma imkanı bulanlar, çok zevkli birkaç

L.Diana Gücük
jazzcaffee@gmail.com

"Jazz Müziğinde Kadın"

21. Akbank Jazz Festivali Kapsamında "Jazz Müziğinde Kadın" paneli 15 Ekim 2011 tarihinde Beyoğlu Akbank Sanat Salonlarında gerçekleşti.

Panele dünyada sesini duyurmuş kadın jazz müzisyenlerimizden Ayşe Tütüncü, Jülide Özçelik, Nilüfer Verdi katıldı. Panelin başında, araştırmacı yazar Leyla Diana Gücük dünyadaki kadın jazz sanatçılarından kesitlerin yer aldığı bir video/kısa film eşliğinde bir sunum yaptı. Panelin moderatörlüğünü yapan, yazar ve radyo programı yapımcısı Tuncel Gülsoy bu bağlamda panelistlere "müzik hayatlarına nasıl başladıklarını" ve panelin esas gündemini oluşturan şu konular ile ilgili düşüncelerini sordu:

- Jazz müziği içinde daha çok sayıda ve etkin kadın yer alsaydı bundan nasıl etkilenirdi ve dünyadaki yeri nasıl olur, etkisi nasıl değişirdi?

- Türkiye'de durum nasıl, nasıl farklı olabilir ve ne yapılabilir?

Ayşe Tütüncü: Erkek çocuklarını olduğu kadar kız çocuklarını da "bir şey/ birisi" olmaya, bu konu bağlamında da "müzisyen" olmaya özendirmek çok önemli. O zaman dünyada ve Türkiye'de, toplumsal hayatımızda olsun, müzik hayatımızda olsun çok daha dengeli bir rol dağılımı olma ihtimali olurdu. Bunun hasretini çekiyorum.

Jülide Özcelik: Sanatın ve tüm mesleklerin içinde kadınların daha aktif olarak yer alması, durumu her şekilde iyiye götürecektir. Kadın ayrıntıcıdır, empati yeteneği yüksektir, sorunlara çözüm üretme gayretindedir. Konulara genellikle teknik açıdan değil, ruhsal açıdan yaklaşır. Bu durum her ne kadar olumlu gibi görünmese de özellikle sanatta; içsel zenginliğini ortaya koyması açısından önemli bir fark yaratır.

Nilüfer Verdi: Kadınlar her alanda kendilerini geliştirmek ve gelişmiş oldukları alanlarda kendilerini göstermek, arenada pay almak varlıklarını göstermek için çabalamalılar.
Erkek egemen dünyanın nasıl bir dünya olduğunu yaşıyoruz yüzyıllardır, tabiatta olduğu gibi en sıhhatli ve yaşanır ortamlar dengenin var olduğu ortamlardır, cinsler arası güç dengeleri daha adaletli olduğu zaman yer yüzü daha mutluluk içeren bir yaşam sunacak ve bu müzikten tutun atmosferdeki oksijen dengesine kadar her alanda kendini belli edecektir. Kadının korumacı ve birleştirici yanı daha etkin bir şekilde hayata geçecektir.

Burcu Yılmaz
burcu@kapadokyacazgunleri.com

Kapadokya Jazz Günleri

30 Kasım – 4 Aralık Tarihleri arasındaydı!

Ozan Musluoğlu Quartet feat. Meltem Ege

Kapadokya'da oyuncu İpek Erdem ve yapımcı Elif Kayaman tarafından hayata geçirilen ve 30 Kasım- 4 Aralık 2011 tarihleri arasında bu sene ikincisi gerçekleşen Kapadokya Caz Günleri'nin bu yılki en önemli etkinliği ortaokul ve lise öğrencilerini jazz müziğiyle tanıştırmayı hedefleyen "Gençler için Jazz" projesi oladu. Hollanda'da uzun süre jazz eğitimi alan Onur Ataman'ın anlatımı ekseninde, birçok jazz müzisyenimizin enstrümanları ve jazz'ın kültürü ile ilgili uygulamalı bilgiler verdiği projede ayrıca sakoafon ustası Yahya Dai'nin B Planı performansı da yer aldı. Nevşehir Valiliği ve Milli Eğitim Müdürlüğü'nün destekleriyle şehrin dört bir yanından bine yakın öğrenci bu proje için bir araya geldi.

Kapadokya Jazz Günleri 2011

Geçtiğimiz yıl iki genç kadın, özellikle dizi filmlerden tanıdığımız oyuncu İpek Erdem ve Türkiye'deki jazz müzisyenlerinin birçoğunu temsil eden yapımcı Elif Kayaman, güzeller güzeli Kapadokya'da bir jazz organizasyonu hayal ettiler ve 6-12 Aralık 2010 tarihleri arasında gerçekleşen, birçok konser ve söyleşiden oluşan "Kapadokya Jazz Günleri" hayata geçti. Girişimin kendine özgü cesareti ve kararlılığı, hem Kapadokya halkı, hem de diğer şehirlerden gelen jazz severler tarafından büyük ilgiyle karşılandı ve böylece Kapadokya Jazz Günleri'nin ikincisi de hayat buldu. .

30 Kasım – 4 Aralık 2011 tarihleri arasında Kapadokya'da bulunan 9 ayrı mekanda gerçekleşen Kapadokya Jazz Günleri, önemli jazz müzisyenimiz Önder Focan ve ney sanatçımız Şenol Filiz'in projesi Swing A La Turc ile 30 Kasım 2011 gecesi Kapadokya Kültür Merkezi'nde başladı. Jazz Günleri boyunca Onur Ataman Trio & Yahya Dai, Alp Ersönmez, Ozan Musluoğlu Quartet & Meltem Ege, Ayşe Gencer & İmer Demirer Quartet ve Ülkü Sunat Trio sahnede oldu.

Kapadokya Jazz Günleri'nin bu yıl en dikkat çeken projesi ise ortaokul ve lise öğrencilerine özel bir atölye ve konser niteliği taşıyan "Gençler için Jazz" odu. 1 Aralık 2011 tarihinde yine Kapadokya Kültür Merkezi'nde gerçekleşen ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün etkin çalışması ile sekiz yüzden fazla öğrenciyi ağırlayan "Gençler için Jazz" gençleri sanat ve getirdikleri ile ilgili bilgilendirmeyi, ilgilerini yakalamayı ve genel farkındalığı yükseltmeyi amaçlıyor. Yahya Dai'nin bilgisayar ve sayısız enstrüman yardımıyla sahnede canlı olarak bir jazz eseri ürettiği ve bu sürecin her aşamasının öğrenciler tarafından birebir seyredildiği proje, gençlerin aklında sorular ve fikirler uyandırdı.

Swing A La Turc

Bu yıl, Kapadokya Jazz Günleri'nin programı, Önder Focan, Şenol Filiz ve Alp Ersönmez'in üniversitelerde gerçekleştireceği söyleşilerle de beslendi. Bezirhane, Anatolian Houses, Han Çırağan, Hanedan, La Rocca gibi şık mekanlarda gerçekleşen konserlere İstanbul, Ankara, Kayseri gibi şehirlerden de katılım oldu.

Sosyal sorumluluk ve müzik sevgisinin birleştiği bir noktada ortaya çıkan Kapadokya Jazz Günleri, daha uzun yıllar bu muhteşem coğrafyada gerçekleştirilmeye devam edecek gibi görünüyor.

KAPADOKYA JAZZ GÜNLERİ PROGRAMI
30 Kasım 2011
Söyleşi
Şenol Filiz, Önder Focan
Nevşehir Üniversitesi

Kapadokya Jazz Günleri Açılış Konseri
Swing A La Turc
Kapadokya Kültür Merkezi

1 Aralık 2011, Perşembe
Atölye
Gençler için Jazz
Kapadokya Kültür Merkezi

Konser
Onur Ataman Trio & Yahya Dai
Han Çırağan

2 Aralık 2011, Cuma
Söyleşi
Alp Ersönmez
Kapadokya Meslek Yüksek Okulu

Konser
Alp Ersönmez - Yazısız
Anatolian Houses

Jazz Geceleri
Ülkü Aybala Sunat Trio
La Rocca

3 Aralık 2011, Cumartesi
Gündüz Konseri
Forum Kapadokya Alışveriş Merkezi

Konser
Ozan Musluoğlu Quartet feat. Meltem Ege
Hanedan Kervansaray Restaurant

Jazz Geceleri
Ülkü Aybala Sunat Trio
La Rocca

4 Aralık 2011, Pazar
Gündüz Konseri
Forum Kapadokya Alışveriş Merkezi

Konser
Ayşe Gencer & İmer Demirer Quartet
Bezirhane

Fusun Levet
jazzforever23@gmail.com

Fransa'dan, oradan buradan...

Bireli Lagrene ve Sylvain Luc

Piyanist Gordon Beck 6 Kasımda , 76 yaşında vefat etti. Ülkemizde fazla tanındığını sanmıyorum. Çünkü tanıdığım en mütevazı müzisyenler arasındaydı ve isim olarak da çoğu zaman geri planda kalmak istedi.

Ben kendisini "Europeen Rhythm Machine" grubuyla tanıdım. Daha sonraları ise Ronnie Scott's Jazz Kulübünde dinledim. Phil Woods'la yaptığı düo konser hep aklımda kalacak. Gordon Beck, Bud Powel, Bill Evans, Ravel, Phil Woods ve Debussy'den etkilenmiş bir müzisyen. Armonilerdeki zerafeti, cümlelerindeki yaratıcılığı, Debussy'de olduğu gibi müthiş bir akıcılık ve bir o kadar da lirik. Ama birden bire klaviyeyi allak bullak eden bir enerji! Dinlenmesi gereken bir piyanist olduğunu düşünüyorum.

Manda Djinn New Yorklu bir şarkıcı. Uzun yıllardır Paris'te yaşıyordu. Gospel ve jazz şarkıcısı olarak kendisine Tommy Flanagan, Ron Carter, Sonny Stitt gibi isimler eşlik etmişti. Hastalığını yenemedi ve ayrıldı aramızdan.

Bir başka kaybımız ise Andre Hodeir. 91 yaşındaydı. Jazz yazarlarının içinde en orijinali, en bilgilisi ve en çok tercümesi yapılanıydı. Klasik keman eğitimi aldıktan sonra savaş öncesi Jazz Groupe de Paris'yi kuran ve Django Reinhardt, Don Byas, Kenny Clarke, Pierre Michelot gibi müzisyenlere eşlik etmiş bir müzisyen. Yanısıra müzikolog, kompozitör ve aranjör.1947 -1951 yılları arasında Jazz Hot Dergisi'nin genel yayın müdürü. Jazz on Joyce, Bitter Ending gibi önemli eserleri var.

Kasım ayı iyi gelmedi bu yıl...

Sonbaharda jazz'a bu yıl Güney Kore'de başladım. Seulda çok sayıda jazz kulübü var. Yanısıra barlar, oteller çok erken saatlerde live programlar yapıyorlar. Jazz kültürü son derece gelişmiş durumda. Argujeong Hot House Jazz,Club Evan, Birdland. All That Jazz, Watercock, Blue Rain kulüplerden bazıları. Bu arada Busan kentinde bir Monk kulüp olduğunu da belirteyim.

Korede jazz'ın bir babası var. Perküsyoncu RyuBok Sung. İlk olarak Straight No Chaser'ı dinlediği zaman yaşamı değişiyor. Jazz kültürünün yerleşmesine büyük emeği geçmiş bir müzisyen. Ben, Jazz Akademisine bağlı Daehangro'da saksofoncu Lee Jeong Suk dörtlüsünü dinledim. Apgujeong kulüpte gecede iki grup oluyor ve genelde 19.30 da başlıyor. Seul'un en hareketli mahallerinden biri olan Itaewon'da All That Jazz adlı kulüpte Charlie Jung trio programdaydı. İsimlerini, alışık olmadığımız bir dil olduğu için zorlukla hatırladığım son derece yetenekli müzisyenlerle tanıştım.
Kulüplere giriş ücreti yok denecek kadar az. Eleştiri getireceğim tek nokta bazı yerlerin biraz gürültülü olması.

Bu arada şarkıcı Youn Sun Nah'tan sözetmek istiyorum. Kore dışında da büyük bir üne sahip. Fransa'da kendisine Chevalier des Arts sanat madalyası verildi. Yanısıra 2011'de çıkardığı Same Girl albümüyle Fransa Jazz Akademisince Mimi Perrin, Echo Jazz Awards 2011 ve Korede en iyi jazz albümü ödüllerini aldı. Same Girl çok güzel bir albüm. İlk kez kalimba isimli bir enstrümanla karşılaştım bu albümde. Youn Sun gerçek anlamda bir jazz şarkıcısı. Sesindeki özelliklerden biri de Kore dilinden kaynaklanıyor sanıyorum. Güçlü aynı zamanda duru ve yumuşacık bir ses.

Jarasum, Seul Jazz Festival, JVC ise belli başlı festivallerden . Yolu Güney Kore'ye düşen jazz severleri büyük sürprizler bekliyor. Fransa'da ise sonbahara **Bireli Lagrene ve Sylvain Luc** duo konseriyle başladım. Virtüoz iki gitarist ve standartların yanısıra kompozisyonları ve doğaçlamadaki güzellik ve her zaman var olan swing hassasiyeti. İkisi arasında dostça ve çok zevkle dinlediğimiz bir yarış vardı sanki.

Sunside jazz kulübünde Fransa'da çok az tanınan piyanist Harold Mabern'i dinledim. Bundan önce saksofoncu Eric Alexandre'in grubuydu ve iki yıl önce gelmişti Paris'e. Memphis'li Mabern otodidakt bir müzisyen. Ahmad Jamal ve Phineas Newborn tarafından teşvik edilmiş. Özetlemek gerekirse, jazz'ı tutkuyla ve değişik akımların etkisi altında kalmadan icra eden bir jazz piyanisti.

Django d'Or un sahip olduğu dernek mekanı maalesef yandı. Müzisyenler el birliği ile bir yardım konseri organize ettiler. Avrupa Jazz Oskarı'na katılan müzisyenlerin çoğu oradaydı. Didier Lockwood, Marcel Azzola, Stephane Belmondo. David Linx, David Reinhardt, Rhoda Scott, Romane ve diğerleri.

Paris dışında Kenny Barron ve David Sanchez'i dinledim. Ortak yanları 30 yıl kadar önce şöhreti Dizzy Gillespie'nin yanında tanımaları. Bir tarafta Getz'in favori piyanisti Kenny Barron, diğer tarafta çılgın Latin ritmler ve tenor saksofoncu David Sanchez, ortada Monk'un davulcusu Ben Riley ve kontrabascı Ray Drummond. Gerisini sizlerin hayal dünyasına bırakıyorum.

"Victoire de La Musique" 2011 yılı en iyi formasyon ödülünü alan Jean Philippe Viret trio, piyanoda Edouard Ferlet, davulda Fabrice Moreau yoğun müziğiyle çok keyifli bir konser verdi. Viret, Tuna Ötenel'e de eşlik etmiş ve arşeyi çok iyi kullanan bir kontrbascı. Kompozisyonları ve bazı standartlardan da örnekler verdiler. Viret'nin Pour Melisse, Le temps qu'il Faut ve L'Indicible isimli albümleri var.
Birkaç yıl önce kapanan Le Franc Pinot jazz kulübünün sahibi Jean Marc, Paris'in belki de en büyük mahzeninde yeni bir jazz kulübü açtı. **Le Caveau des Legendes.** St Germain des Près ruhunun hakim olduğu bir kulüp bu. Rene Urtreger Trio ilk konserlerden birini verdi. Bu isimli bir jazz kulübüne de ancak böyle efsanevi isimler yaraşır.

Alto saksofoncu Peter King kulübün davetlisiydi. Parisian Jazz Quartet (piyanoda Alain Jean Marie, kontrabasta Duylinh Nguyen davulda ise Yves Nahon). Peter King yaşayan en büyük altocudardan biri. Ne yazık ki ülkemizde fazla tanınmıyor. Kendisini bir çok kere davet ettim. En son ise Ankara Caz Derneği tarafından davet edilmişti.

Peter King, Philly Joe Jones, Zoot Sims, Al Cohn, Red Roney, Nat Adderley, All Haig, Jon Hendricks Max Roach ve daha bir çok müzisyene eşlik etmiş bir saksofoncu. 2005 yılında BBC tarafından yılın müzisyeni seçilmişti. Charlie Watt beşlisinin müzik danışmanlığını yaptı ve bu grupla da çaldı. Senfonik jazz çalışmaları, Lalo Schifrin'in şefliğinde orkestrada çalındı. Adı geçen şef ve örneğin Elvin Jones, King'in en büyük altocularından biri olduğunu çeşitli fırsatlarda belirttiler. Paristeki konserine gelince: Kendisini devamlı yenileyen bir müzisyen Peter King. Olağanüstü bir Soul Eyes solosu yanısıra değişik yorumlarla Wayne Shorter ve Coltrane kompozisyonları çalındı. Peter enstrümanına hükmeden bir müzisyen. Sopranodaki sesler daha lirik. Kendi aranjmanlarıyla solo olarak çaldığı Lush Life'a ise muhteşem bir yorum getirdi.

Yine aynı kulüpte bu kez Alain Jean Marie'yi "Biguine Project" grubuyla dinledim (basta Patrick Fremeaux ve davulda Jean pierre Meunier). Biguine müziği Antil Adaları'nda doğdu. 50'li yıllarda ise Al Lirvat ve Robert Mavounzy tarafından modern yorumlar getirilerek bugünkü durumuna ulaştı. Bu müziğe Wabop diyoruz. Bebop'ın biguine müziğine uyarlaması. Havanın iyiden iyiye soğuduğu ve grinin en koyu tonlarına büründüğü şu sıralarda, grubu dinlerken kendisini Antil sahillerinde hissetmek çok güzel bir duygu.

Son günlerde dinlediğim Tania Maria ve Eddie Gomez'in yeni albümü Tempo'yu çok sevdim. Bu arada L.A.'dan trompetçi arkadaşım Elliot Caine'in Hippie Chicks on Acid isimli albümünü de dinlemek fırsatını buldum. Kaliforniya'da yaşayan Elliot değişik ve hatta Filter Rock grubuyla da çalmasına rağmen müziğinde herhangi bir belirsizlik yok (bu arada bazılarına albümün ismi itici gelebilir). Elliot müzikal açıdan bekleneni fazlasıyla veriyor. A Different Beauty isimli ballad yorumu çok güzel. Tabii bu arada piyanoda Mahesh Balasoorya, vibrafonda Nick Mancini, tenor saksofonda Carl Randall, basta Bill Markus ve davulda Kenny Elliot olduğunu belirtmek isterim. Kompozisyonlarından latin motifli 'Elleina's Dance" ve Killer Joe esprisinde "Defiance" grooves bluesy sevenler için.

Bir yılı daha devirdik. Yeni yıla giriyoruz. 2012'de gönlünüzce yaşayın sevgili okurlar. Çünkü duymuşunuzdur her an her şey olabilir!

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Pete Rugolo

BiJazz'ın geleceği ile ilgili fikir savaşlarının verildiği 1940'lı yıllarda, ön saflardaki savaşçılardan biri, 16 Ekim 2011 tarihinde 95 yaşında yaşama veda eden besteci ve aranjör Pete Rugolo'ydu. Kl asik müzik etkilerinin jazz'da hissedilmeye başlandığı ve müzisyenlerin kutuplaştığı savaş sonrası yıllarda Rugolo, big band lideri Stan Kenton ile çalışmaktaydı. Bakır nefeslilerin yaydığı cesur ama uyumsuz ezgilerle Rugolo besteleri, sevenleri ve sevmeyenleri arasında uzun süre tartışıldı.

Bakır nefesliler ve perküsyonu etkili kullandığı düzenlemeleri televizyon kanallarının kısa sürede ilgisini çekti. Sınırlı sürelerde dramatik etki veren temaları ile The Thin Man (1957-59), Richard Diamond: Private Detective (1957-1960), The Fugitive/Kaçak (1963-67) ve Felony Squad (1966-69) gibi dizilerde oyuncular kadar yıldızlaştı.

Pete Rugolo'nun jazz dünyasına yaptığı belki en büyük katkı ise kendi müziğiyle olmamıştır. 1948 yılında, Hollywood merkezli Capitol plak şirketinin New York temsilcisi olarak, Miles Davis'in dokuz kişilik topluluğunu Royal Roost kulübünde dinleme imkanı bulmuştu ve bir yıl sonra bu topluluğa 78lik plaklar yapma kararını verdi. Düzenlemelerini Gil Evans, John Lewis ve Gerry Mulligan'ın yaptığı Godchild, Boplicity, Israel ve Moon Dreams gibi eserler büyük ticari bir başarı elde etmedilerse de genç müzisyenlerin dikkatini çekerek "cool jazz"ın ilk dalgasının oluşmasını sağladılar. Yaklaşık 10 yıl sonra Rugolo, şirketi Capitol'u, topluluğun 10 parçasını Birth of the Cool ismiyle albümleştirmesi konusunda ikna ederek modern jazz'ın köşetaşlarından birini yerine yerleştirdi.

Pietro "Pete" Rugolo, 25 Aralık 1915 tarihinde İtalya'nın Sicilya adasındaki San Piero Patti kasabasında dünyaya geldi; 5 yaşındayken ailesiyle birlikte ABD'nin California eyaletine göç etti. Önce sürdürdüğü Oakland şehrindeki Mills College'de Fransız besteci Darius Milhaud ile tanıştı. 1920'lerdeki Paris kökenli Les Six grubu genç bestecilerden olan Milhaud, ilk olarak Harlem'de duyduğu jazz müziğinden oldukça etkilenmiş, 1923'te bestelediği La Création du Monde (Dünya'nın Yaradılışı) adlı bale müziğine jazz temalarını harmanlamıştır. Milhaud'nun öğrencileri arasında Dave Brubeck, Burt Bacharach, Philip Glass ve Steve Reich gibi değişik disiplinlerden müzisyenler bulunmaktaydı. Bu sanatçılar, aynı Rugolo gibi, hocalarının geniş bakış açılı yaklaşımından feyz almışlardı.

Rugolo ayrıca 20. yüzyılın çağdaş klasik müzik bestecileri Schoenberg, Bartók, Stravinsky, Samuel Barber ve Edgard Varèse'den de fazlasıyla etkilendi. Mills'deki bir yaz kursunda Bartók'tan bizzat ders alma fırsatı buldu. Bartók etkileri Rugolo'nun en ticari bestelerinde bile hissedilebilmektedir. Bütün bu akademik formasyonun yanında, Duke Ellington ve Jimmie Lunceford gibi dönemin önde gelen big band'lerini hem ilgi hem de zevk ile dinlemeyi sürdürüyordu. 1940'ların başında Stan Kenton orkestrası döneme damga vuran topluluklardan biri haline gelmişti, askerlik görevini yerine getirmekte olan Rugolo ise San Francisco yakınlarındaki bir üste bir askeri bando yönetmekteydi. Bando müzisyenlerinden biri de ileride Take Five adlı bestesiyle ünlenecek olan saksofoncu Paul Desmond'du.

1943 yılında San Francisco'nun Golden Gate tiyatro salonunda verdiği bir konserden sonra Kenton'un yanına gelen Rugolo, ona kendi aranjmanlarını gösterdi. Bunlardan birini müzisyenleriyle birlikte çaldıktan sonra Kenton, "Terhis olduğunda işin hazır. Bana benzer yazıyorsun ama benden çok daha modernsin." dedi. Kenton'un "modern" demesi o günlerde yapabileceği en büyük övgü olarak kabul edilmekteydi. İki yıl sonra haftalık 150 dolar maaşla işe başlayan Rugolo'ya Kenton kendi sesini bulmasını salık verdi. Alışılagelmiş bir formata sahip orkestrasında Rugolo'nun asimetrik yapılar, ahenksiz tınılar, uyumsuz enstrüman gruplamaları oluşturmasına engel olmadı. Rugolo'nun Kenton için bestelediği ilk eser "Opus a Dollar Three-Eighty" oldu.

Rugolo'nun Kenton orkestrasına yaptığı birçok katkı arasında en göze çarpan 1947 yılında kaydedilen ve Wagner etkileri taşıyan Impressionism adlı lirik bestesidir. Bunun dışında, Cuban Carnival, Unison Riff, Artistry in Percussion, Elegy for Alto ve ünlü Kübalı müzisyen Machito için yazdığı aynı adlı beste sayılabilir. Ayrıca, orkestranın solisti June Christy için yaptığı Willow Weep for Me ve Over the Rainbow düzenlemeleri de dikkat çekicidir. Orkestranın bazı genç müzisyenlerinin swing eksikliği şikayetlerine karşı da Rhythm Incorporated (daha sonra Capitol Punishment olarak piyasaya sürüldü) adlı eseri bestelemiştir. Rugolo, 1947 ile 1953 yılları arasında 5 kere Down Beat dergisinin okuyucu anketlerinde yılın aranjörü seçildi.

1949 yılında Kenton orkestrasından ayrıldı, gene de eski patronuna arasıra düzenlemeler yapmayı sürdürdü. Capitol plak şirketinde işe başladı ve June Christy, the Four Freshmen ve Nat King Cole albümlerinde prodüktörlük yaptı. Cole ile yaptığı bir albüm sırasında temelli olarak Los Angeles'e yerleşmeye karar verdi. Orada, Hollywood stüdyolarında çalışan birinci sınıf müzisyenlerle çalışma olanakları buldu. 1950'lerin sonunda Mercury plak şirketinde Dinah Washington, Billy Eckstine ve Patti Page gibi sanatçıların repertuar sorumluluğunu üstlendi.

1953 yılında kendi adına albümler yayınlamaya başladı: Introducing Pete Rugolo, Adventures in Rhythm, Rugolomania, The New Sounds of Pete Rugolo, Reeds in Hi Fi, Brass in Hi Fi, Music for Hi Fi Bugs, Rugolo Plays Kenton, Ten Trombones Like Two Pianos, Ten Trumpets and Two Guitars, Ten Saxophones and Two Basses ve Brigitte Bardot filmlerinin müziklerinin jazz aranjmanlarını içeren Behind Brigitte Bardot (Cool Sounds from Her Hot Scenes: Unrestrained and Unexpurgated) adlı albümleri yayınladı. Zaman içinde stili, jazz'dan hafif müziğe kaydıysa da albümlerinde trompetçiler Shorty Rogers ve Conte Candoli, saksofoncular Bud Shank, Plas Johnson ve Buddy Collette, tromboncu Milt Bernhart, piyanistler Jimmy Rowles ve Russ Freeman ve davulcu Shelly Manne gibi yıldız jazz müzisyenlere yer vererek kalitenin düşmemesini sağladı.

Rugolo, kariyerinin kalan kısmını televizyon ve film müzikleri yaparak sürdürdü.

İsben Önen
isben.onen@gmail.com
Fotoğraflar: İsben Önen

Helmut'un Maceraları

Bazı insanlar dünyanın tüm bu karmaşıklığı ve şaşılacak derecedeki tekdüzeliği içinde kendi kutularını kurmayı başarıyor. Onlardan biriyle yollarımızın nasıl kesiştiği ile başlamalıyım. İki sene önce, mimarlık tarihine "Süsleme cinayettir!" diyerek geçen Avusturyalı mimar Adolf Loos üzerine yazılacak bir kitap için, Viyana'da araştırma yapmayı isteyip istemediğimi soran bir telefon aldım. Sürekli sözünü ettiğim türden bir telefon değildi bu; hani şu "Bizim davulcu hastalandı, Art Farmer beşlisinde çalmak ister misin?", "Zawinul'un basçısı kaçmış, ne dersin?" ya da koca Dexter'a gelen telefondaki gibi "Lionel Hampton seni dinlemek istiyor, gelir misin?" türünden. Ama kabul etmemle, tanışacağım insanlar dizisi beni başka kapılara götürdü... Kitabın yazarı Chris ile tanıştığım gün, konu jazz'a gelip dayandı. Bana **Helmut Weihsmann** adında bir mimarlık tarihçisi ve jazz "kazıcısı"ndan söz edip, onu bulmam gerektiğini söyledi. Yalnız sorun şuydu ki, ona ulaşmak biraz zordu; çünkü yıllar önce iki şeyi reddetmişti: araba ve cep telefonu... Aslında üçüncü bir şeyi daha koşulsuz reddetmişti ama bunu sonraya bırakıyorum.

İlk karşılaşma
için zaman geçmesi gerekti... O yaz geçti, sonbahar ve kış da geçti. Bahar geldi, sonra o da geçti, hatta bu yaz da geçti. Ben tam olan biteni biraz daha anlar gibi olmuşken, araya ağaçlar girdi ve sonbahar bu kez bir soruyla geldi:

"Was it in Tahiti, were we on the Nile?"

Anımsıyorum, Helmut'un dünyasıyla Nil'de karşılaştım. Bir kahve sonrası Batı Garı'yla sonlanan sokaktan geçen dokuz kırk dokuz tramvayı boyunca ne kadar çok ortak noktamız olduğunu keşfe çıktık ve konuşma hiç bitmeyecekmiş gibi göründü. Kendimizi bu koca nehir kıyısında bir kazı alanında bulmuştuk ve kazdıkça sürekli yeni bir şeyler çıkıyordu: mimarlık, sinema, tarih, dünya, jazz, hava, sular, kum ve kayalar. Kafe Nil'de başlayan kazı çalışmaları yürüyerek varılan bir plak dükkanıyla sonlandı. Helmut tanıdık topraklara gelmişti ve aralardan, arkalardan çıkardığı plakları inceleyip, bana işin inceliklerini anlatıyordu: "Bunlar şu kadar gram, bu Japonların yaptığı yeni baskı, şuradaki ikinci el ama sağlam, bu özgün kılıf değil zaten ben de var, şuradakinden ise farkında olmadan üç tane almışım, şunu başka bir taneyle değiştirmiştim, bunu Londra'dan, şu en arkadakini ise Chicago'dan almıştım...".

İkinci karşılaşma,
iki hafta sonra Helmut'un evinde oldu. Ev, dört dairenin birleşmesinden oluşan, gördüğüm en ilginç konut çözümlerden biriydi. Bir zamanların dört evi, şimdinin tek evinin bölümleri olmuştu. Bir zamanların apartman holü olan alanı da o zamanların dört evi olan şimdinin sekiz odasının dolaşım alanı olmuştu. Beklediğim gibi, ev Helmut'un maceralarının izleriyle doluydu: yazdığı mimarlık ve kent tarihi kitapları, konferans bildirileri, eskiz defterleri, düzenlediği mimarlık ve jazz film gösterimlerinin afişleri... En derin iz on beş binden fazla plak ve sıfır "CD"ydi! Artık böylece koşulsuz karşı çıkılan üçüncü şey de ortaya çıkmış oldu. Gençliğinden beri pek alışılmış olmayan, belki biraz garip ama kendisini kesinlikle bir anarşist olarak tanımlayan Helmut bir biriktirici olarak doğmuştu. "Birikenleri düzenlemek, sınıflandırmak ve kategorilere ayırıp yeniden düzenlemekten keyif alan bir *ansiklopedist*" de olabileceğini ekledi. "Günlük gelen plakları, eve girdikten sonra yerlerine yerleştirmeden önce birkaç gün boyunca dinliyorum." Sayısı her gün artan bütün bu plaklarla nasıl bir ilişkisi vardı? Yanıt çok açıktı: "Günlük bir aşk ilişkisi!" Walter Benjamin biriktirici ile biriktirdiği nesneler arasındaki

avlanmayla başlayan ve gittikçe erotik bir hal alan ilişkiden söz ederken yanılmıyordu demek ki.

Plaklar kimi için seslerin daha doğal halleriyle kaydedildiği, kimine göre tüm gelişmelere rağmen hala üstüne daha iyisi olmayan nesneler... Helmut için sadece bu nedenlerden dolayı, yani işlevsel olarak değil aynı zamanda kapakları, tasarımları, üretim biçimleriyle çok büyük estetik değere sahip. Özetle Helmut plakları seviyor. Elinize aldığınızda belki eskiliğinden, ham görünüşünden, sadeliğinden, büyüklüğünden, ağırlığından ya da sadece malzemesinden, kılıflarının narinliğinden dolayı daha çok insana ait bir "şey", güzel bir şey; evet bir yanılsama ama sanki bir tane üretilmiş, çok özel bir şey gibi geliyor. "Bilgilerini bilgisayara girmeye kalksam, yaşamımın geri kalanını bu işe ayırmam gerekir." dediği biriktiri, enstrümanlara göre düzenmiş. Tabi ki düzen: canlı kayıt, müzisyen ve kronolojik gibi bir takım alt sınıflandırmalara ayrılmış durumda. Peki tüm bunları belirli bir sisteme göre mi ediniyor, nerelerden neyi bulacağını nasıl biliyordu? Sıra dışı bir insan olan Helmut bilinmeyenleri, yenileri, istenmeden ya da özellikle göz ardı edilmişleri, kıyıda köşede kalmışları arayıp bulmayı, biriktirisinin ana düşüncesi olarak ilan etmiş. Bilinmeyen topraklarda dolaşıp, çok iyi iz sürüp, saklı kalanları bulmak... Böyle olunca 1970'te aldığı bir jazz müzisyenleri sözlüğünü, bu dışarıda bırakılanları ekleyerek yıllar içinde Helmut'un Jazz'cılar Sözlüğü'ne dönüştürmüş. Ne kadar eskiyse o kadar iyi dediği dükkanlardan; yolculuklarda keşfedilen yerlerden; internet üzerinden yapılan açık arttırmalardan; değiş-tokuşlardan; tamamen başka bir amaçla alınan bir plaktaki bilinmeyen bir davulcunun peşine düşüp, bu kez başka bir plaktaki başka bir bilinmeyenle devam eden ve sonu olmayan bir merakla beslenen, çılgınca bir biriktirme durumu. "Her şeyin tam olmasını istiyorum. Örneğin 1945'ten günümüze herhangi bir yerde, İngiltere'de üretilmiş her şeyi eksiksiz olarak toplamak istiyorum..." diyen Helmut, güneşin altında plak adına ne varsa kendi süzgecinden geçirip almış ve "onlar da olursa tamam" dediği üç yüz plağı da bulana kadar almaya devam edecek gibi gözüküyor. Önemli bir kaygısı ise şimdinin plak şirketlerinin genç yetenekleri nasıl hızla keşfedip, onlara hızla ürettirip, bir biçemden diğerine nasıl oynattıkları ve onları çarçabuk nasıl tükettikleri... "Oysa kimse Coleman Hawkins'i bir biçemden diğerine geçmesi için zorlamamıştı. Yıllara yayılı ve kendiliğinden bir süreçle olmuştu ama asla *demode* olmamıştı".

Benjamin'in biriktirmeyle ilgili yazdığı "Her tutku kaosa dokunur, biriktirme tutkusunun dokunduğu kaos bir anılar kaosudur... Bir biriktiricinin (koleksiyoncunun) yaşamında düzen ve düzensizlik arasındaki diyalektik bir gerilim içinde sürer. Biriktiricinin varlığı doğal olarak başka şeylere de bağlıdır. Bunlardan biri çok gizemli bir sahip olma duygusudur. Bir diğeriyse nesnelerle işlevsel, kullanım değerlerinden bağımsız, yararlılıklarıyla ilgili olmayan ama onları kaderlerinin bir görünümü, bir sahnesi olarak inceleme ve sevme ilişkisidir. Bir biriktiricinin yaptığı en anlamlı büyü, tekil nesneyi büyülü bir çekim alanı içersine hapsetmektir", bana insan olmanın iyi huylu yan etkilerinden biri olduğunu düşündürtmüştür, eskil ve yabanıl bir miras. O gün Helmut'un karşısında otururken Benjamin'in şerefine bir kadeh kaldırmak gerekiyordu, tabi ki öyle yaptık ve kazılara kaldığımız yerden devam ettik.

Dört yaşına kadar Viyana'da yaşayıp, ailesinin 1954'te Kanada'ya yerleşmesiyle yeni kıta kültürüyle tanışıp Rocky Dağlarında country, western, bluegrass, popüler müzikle ilk tanışmam dediği Johnny Cash ve annesinin lokantasındaki müzik kutusunda çalan Avusturya halk müziklerini dinleyerek büyüdü. 1964'te Viyana'ya dönünce bu kez Bob Dylan müziğiyle karşılaştı ve çok etkilendi. Bu arada biriktirmeye de başlamıştı. İlk biriktiriler model uçak ve arabalar oldu. Bu sadece biriktirmenin değil aynı zamanda yaşamındaki diğer ana taşlardan biri olan mimarlığa olan ilgisinin de başlangıcı oldu. On sekizine geldiğinde ise bir yol ayrımına gelmişti: uzun zamandır çaldığı davula ağırlık verip müzisyen mi olacaktı, yoksa mimar mı? Seçimini ikincisinden yana kullanıp yeni bir maceraya yelken açtı. Bu arada Bob Dylan onu jazz'a varacak olan yolun başlarına, "blues"un kökenlerine götürmüştü. O dönemde dinlediği ve ağırlıklı jazz müzisyenlerinin oluşturduğu "Paul Butterfield Blues Band" yavaştan ufukta belirecek olan akustik-elektrik tartışmasını da daha iyi anlamasına yardımcı olacaktı. Aldığı ilk jazz plağı "Çok genç adamlardı ve yeni bir şey yapıyorlardı, farklı biçemleri vardı. Hatta bambaşka giyiniyorlardı, boncuklar takıyorlardı, uzun saçları vardı. "Afro" durumlar açığa çıkıyordu ve tüm bunlar popüler bir moda çılgınlığı daha ortada yokken olmuştu." dediği Charles Lloyd, Keith Jarrett, Jack deJohnette'in Forest Flower'i olmuştu. Helmut, jazz macerasında yelkenler fora dediği bu dönemi bir kültürel, müzikal ve politik devrimin başlangıcı olarak görmüştü. "Gary Burton Afrika'ya özgü giysiler giyiyordu, Archie Shepp çıkagelmişti, Kara Panterler kendilerinden söz ettirmeye başlamıştı... Bir şeyler oluyordu... "Free Jazz"ın azizleri olan bebopçular garip giyinip, başka bir dil konuşup, alışılmadık şeyler çalıyordu; bağımsız plak şirketleri daha özgür şeylere olanak tanıyordu. Beklenen olmuş ve sonunda jazz ticari kaygılarından kurtulmuştu." Bir süredir kaynayan su artık yüksek ve uyarıcı bir sesle serbest kalmıştı. Helmut için yolların kesiştiği ve ayrıldığı bu dönemde biriktiri (koleksiyon), jazz, mimarlık maceraları için alt yapı çalışmaları tamamlanmış ve yola çıkılmış oluyordu. Viyana'da jazz'la ilgilenen biriyle karşılaşmanın çok da kolay olmadığını söyleyen ve Viyana'da yatılı bir lisede okuyan Helmut, iki sınıf arkadaşını anımsıyordu. Bu üçlü ortaklaşa ve düzenli bir şekilde "blues-rock" ve "blues" plakları biriktirmeye başlamışlardı. "Kimin hangi plakların alınmasından sorumlu olacağını kararlaştırmıştık ve sistemli bir şekilde işe koyulmuştuk".

Jazz'la ilk canlı karşılaşma ise daha sonra alışkanlık yapacak olan bir kaçış öyküsü ve çoğu kaçışlar gibi bir gece macerası. Yurttan saat on sularında kaçan üçlü, artık olmayan ama o dönemler kentin en önemli jazz kulüplerinden "Josephinum"a gider. Aslında bir zemin ve bodrum kattan oluşan bir kafe olan Josephinum gece saatlerine kadar bohem şairlerin uğrak yeriydi. Geceleyin ise bir jazz kulübüne dönüşüyordu ve sabah dörde kadar canlı müzik oluyordu. Bu kaçışlarda "Erich Kleinschuster" altılısında çalan Fritz Pauer'i, "Francy Boland-Kenny Clarke Big Band"i ve Viyana'da Amerikalı ve Doğu Avrupa'dan pek çok jazz müzisyenini dinleme şansı bulurlar: "Viyana çok farklı insanlarla karşılaşmak için bir kaç İskandinav kenti, Paris ya da Londra gibi yerlerden biriydi ve belki de hepsinden daha katmanlıydı..." Bir süre devam eden jazzla bu yüz yüze karşılaşmadan sonra Helmut biriktirdiği blues ve rock albümlerinden, birkaç Dylan ve Cash albümü hariç, kendi deyişiyle "kurtuldu". Bu arada yetmişlerin başı gelmişti ve mimarlık macerası da başlamış oldu.

Peki jazz'a neden tutulmuştu, neydi bu ateşi başlatan? Kendi öyküsünü daha iyi anlatmak için buluşmadan önce renkli oklar, altlı-üstlü yazılar ve çerçevelerden oluşan bir tablo çizmişti. Gerçekten görmeye değerdi çünkü bu yalnız Helmut'a göre jazz tarihi değil, aynı zamanda kendi macerasının yol haritasıydı. "Jazz müziği yirminci yüzyılın sesiydi ve klasiğin birkaç yüzyılda Bach'tan Schönberg'e ve Stockhausen'a denediği şeyleri tek yüzyıla sığdırmıştı. İkinci dünya savaşından sonra ise pek çok uç noktaya varılmıştı, bir zamanlar dans edilen müzik, birden yalnız dinlenir hale gelmişti. Jazz bir sanat formuna dönüşmüştü. Özellikle altmışlarda ise, konuştuğumuz gibi, yaşanan bir takım sosyal ve politik değişimlerle ve medyanın dönüşmesiyle bir isyankar tutum üstlenmiş, uluslararası bir nitelik kazanmıştı. Sanıyorum jazz'daki bu evrensel olmaya ilişkin değer beni çok

etkilemişti ve biçem ve coğrafya ayrımı yapmadan ilgilenmeye başlamıştım. Mimarlıktaki Uluslararası Biçem gibi içinde herkesin anlayacağı bir şey vardı. Bir yandan da değişen medya ile daha yaygın hale gelmeye başlayan sinemayla karşılaşmıştım. Amerika'da *Jazz on a Summer's Day*'i izlemiştim. Hepsini tam olarak anlayamamıştım ama bu müzikteki kendiliğinden, anlık, yaratıcı ve güçlü bir şeyin beni çok etkilediğinin farkına varmıştım. Maholia Jackson, Anita O'day Jimmy Guiffre, Thelonius Monk... Evet, belki farklılıkları ayırt edemiyordum ama gerçekten büyülenmiştim ve bu filmde duyduklarımı da toplamaya başladım. Gary Burton, Jeremy Steig, Weather Report ve dediğim gibi Charles Lloyd ilk aldıklarım oldu ve ardından Miles Davis geldi. Artık her gün eve yeni bir albümle gelir olmuştum, bizimkilerden öğlen yemeği için para alıp, plak alırdım. Üniversitedeyken bir mimarlık bürosunda çalışmaya başlamıştım ve ancak o zaman yepyeni albümler almaya başlayabilmiştim. Yazları ise öğrenciler için kurduğumuz "Audio Center" adında bir plak dükkanında çalışıyordum (hala

"Gençler için Plak Kulübü" olarak çalışmaya devam ediyor). Dağıtımcılardan doğrudan plak alabiliyorduk ve ben de biriktirimin ilk büyük bölümünü bu şekilde yapmıştım". 1971-72 yıllarının Temmuz ayları Montreux Jazz Festivali'nde, Ağustos ayları ise plak satın almak için gerekli parayı bir araya getirmek için çalıştığım plak dükkanında geçti".

Yetmişlerin ilk yıllarında başlayan mimarlık macerasına dönersek, tüm mimarlık öğrencilerinin belalısı mühendislik dersleriyle karşılaşınca, bu kez yelkene başka rüzgarlar doldu. Rota iki yıl kalacağı Paris Villetaneuse Üniversitesi oldu. Bir medya işleğine dahil olduğu Paris'te mimarlıkla eş zamanlı yürüyecek olan yeni bir macera olan sinema da başladı. O dönemde Paris'teki Montparnasse Garı ve çevresinin kentsel dönüşümü gündemdeydi ve Helmut üyesi olduğu Ars Nova topluluğuyla bölgede film çekimleri ve araştırmalar yapıp öneriler hazırlamak için çalıştı. Bu görsel macera daha önce kısaca sözünü ettiğim gibi Viyana Jazz Festivali ve benzer etkinliklerde jazz filmleri gösterimlerine uzanacak bir yolun da başlangıcı olacaktı. Aslına bakılırsa Paris yaşamındaki üç maceranın bir anlamda kesişim yeri oldu: sadece Cinematheque Française'i değil jazz kulüplerini de sık sık ziyaret etmeyi ihmal etmedi, "avantgard" jazz'ın en özgün örneklerini dinleme fırsatı buldu. Viyana'ya dönüşten ve mimarlık eğitimini tamamladıktan sonra da maceraların arkası kesilmedi: 1976'da, bir sanat merkezi olarak kullanılan ve Arena adıyla bilinen eski mezbahanın yıkılmasına karşı çıkmak için yapıyı üç ay boyunca işgal edenler arasında yer aldı; bir dönemin mimarlığına ilişkin en kapsamlı araştırmalarından birini *Kızıl Viyana: Sosyal Demokratik Mimarlık ve Komünalpolitik 1919-34*'ü (1985); sinema ve mimarlık ilişkisini tartıştığı *İnşa Edilmiş Yanılsamalar* (1988) ve *Cinetecture* (1995) adlı çok ses getirecek kitaplarını yayınladı; dünyanın dört bir yanında dersler verdi, konferanslara katıldı; sayısız jazz ve mimarlık filmi gösterimleri düzenledi. Jazz filmleriyle ilgili en heyecan verici anı "A Great Day in Harlem" (1958) fotoğrafının öyküsünü anlatan aynı isimli filmin (1994), fotoğraftan hayatta kalan müzisyenlerden Johnny Griffin ve Benny Golson'un da katılımıyla, gerçekleşen gösterimi ve ardından verilen konser... Bu konser o tarihe kadar aynı sahneyi hiç paylaşmamış olan iki tenor devini bir araya getirdiği gibi, ikiliye eşlik eden Fritz Pauer üçlüsünün de Golson'la hala süren yoldaşlığının da başlangıcı oldu.

Helmut'un bu yazıda sözü geçecek son macerası bir kutu macerası... Tüm biriktirinin içinde duruğu koca-bir-oda-kutusu, adı kutulu radyo programı için Gernot'ya götürülen seçme plakların taşındığı kutu, kayıtların yapılacağı yere varmak için binilen tren-vagonu-kutusu, kayıtların yapıldığı, fotoğrafta da gördüğünüz, ev yapımı ses yalıtımlı iki-ona-bir-yirmilik-kutu ve tabi kendi de bir kutu olan radyo!

Üçüncü karşılaşma,
dokuzda yine bir sabah garı buluşması... Bu kez de Johannes değil Helmut'la "Freies Radio Freistadt" ve "Radio Orange - Freies Radio Wien"deki "Meine Jazz Kiste", *Jazz Kutum* programının kayıtlarını yapmak üzere yarım saatlik bir yolculukla, müzik kaydetmeye gönlünü kaptırmış bir kimya profesörü olan Gernot Friedbacher'in evine gitmek için buluştuk. Gernot'nun bizi aldığı istasyondan kasabaya kadar Sheila Jordan'lı eski bir programı dinleyerek vardık ve ev yapımı radyo programı için işe koyulduk. Helmut'un radyo macerası, konuk olarak katıldığı bir radyo programında, tanınmış bir mimar tarafından tasarlanmış bir evde yaşayıp o mekan için yazdıkları parçaları dinletmesiyle başlamış. Artık her ayın ilk pazartesisi "türler arası karmaşadan uzak duran; cümle yapısı, ritmi ve temposuyla jazz'ın ortak dilini konuşan; geriye doğru mümkün olduğunca geniş bir bakış açısıyla bakıp, mesajı olabildiğince çok dinleyiciye ulaştırmayı amaçlayan, adında *jazz* olan ama içinde çok konuşma olmayan" program yayınlanıyor. Her program belirli bir konu etrafında bir araya getirilmiş parçalardan oluşuyor. Bu kimi zaman bir yer, kimi zaman bir akım, müzisyen ve takipçileri, yılın zamanına göre örneğin Noel ya da gelecek programı gibi 2011'de kaybettiğimiz jazz müzisyenleri olabiliyor.

Kayıttan önce Helmut'un seçip bir kutuya koyup Gernot'ya getirdiği parçalar, önce doğru sıraya göre bilgisayara aktarılıyor ve düzenleniyor. Daha sonra Helmut bu kez Gernot'nun yaptığı kutuya girip, kutuyla gelen parçalardan oluşturulan programın konuşmalarını yapıyor. Bu kutu çok ufak olduğundan (bakınız fotoğraf), Gernot'nun kusursuz iş yapmadaki kararlılığı ile Helmut'un havası her geçen dakika daha da ağırlaşan hacimdeki sabırsızlığı ara ara tartışmalara neden oluyor. Tabi bu tartışmaların yaz aylarında daha da kızıştığını söylememe gerek yok. Kayıtlar yapılıyor, tekrar dinleniyor, hatalar düzeltilecek gibiyse Gernot cerrahi müdahalelerle durumu kurtarıyor. Yok, eğer durum ciddiyse o zaman Helmut'a tekrar kutu yolu gözüküyor. Helmut'un orada gecelediği her buluşmada üç program kaydediliyor ve yeni yılla beraber jazz şarkıcılarının konu olduğu yeni program "Vox-Box" için yolculuklar artacak gibi gözüküyor. Tüm bu programları internet üzerinden *www.frf.at* ve *www.o94.at* adreslerinden dinleyebilirsiniz.

Mimarlık, sinema, tarih, jazz, plaklar, kutular, radyo programı ve zaman zaman hepsinin çakıştığı bütün bu maceralar... Helmut'u tanımak bana çok iyi geldi, umarım yılın bu son yazısını okuyanların bir bölümünde de bir kurma isteği kabartır. Daha önceden kurmayı başaranlar içinse başka bir kurma öyküsünü dinlemenin keyfi olur. Aslında her yerde düşündüğümüzden çok kutu var!

Ünlemlisorulunokta
Okuduğumun yalancısı olmak istiyorum...Yapılan son "yok"lamaya göre ülkemizdeki klasik ve jazz müziğini dinlemeyenlerin sayısı yüzde doksanlardaymış ve Radyo Üç'ün vericileri böyle bir durumda gereksiz yere vermeyecek, hatta vermemekle kalmayıp her şeyi geri alacakmış. Geçen hafta buraların TRT'si ORF'nin jazz redaktörü Herbert Uhlir bana Avrupa'daki jazz müziği dinleyicisinin, bütünün yalnızca %4'ü olduğunu söyledi. Buna rağmen hiçbir vericinin ayarıyla oynanmayacakmış!

Yeni yılda yeniliklerin, kötü eskiliklere şöyle sıkıca bir sarılmasını ve bırakmamasını diliyorum.

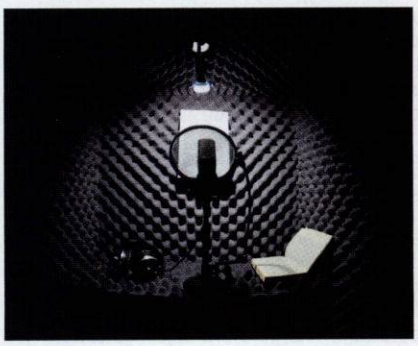

Uğur Hüküm
ugur.hukum@gmail.com

Paris Mektubu / 21-28 Aralık 2011

"Jazz Migration / Göçebe-Göçmen Jazz"

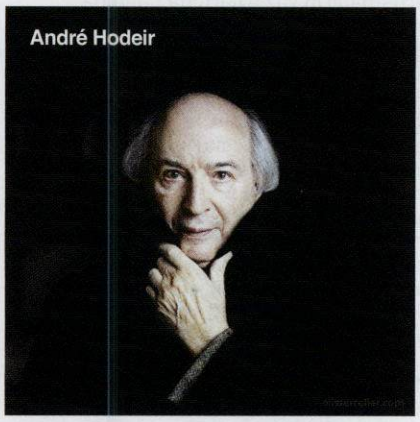

Jazz'ın doğduğu Amerikan-zenci müziği bir yanıyla köle tüccarlarının köklerinden, alışılmış ortamlarından zorla sökerek getirdikleri kölelerin geleneksel Afrika müziğinden kopmasıyla oluşuyordu. Bu koşulların kaçınılmaz mantıki sonucunda Lousiannalı veya Virjinyalı köleler yeni birtakım (sosyo-kültürel) etkenler nedeniyle yepyeni bir gelenek yaratıyorlardı. Bu yeni etken ve öğelerin tümü Anglo-sakson veya Fransız kökenliydi. Yani Jazz temel özelliklerinden bir bölümünü de bu öğelere borçluydu..."

Geçtiğimiz 1 Kasım'da yitirdiğimiz Fransız Jazz teorisyeni **André Hodeir** 1954'te yayınlanan **"Hommes et Problèmes du Jazz/Jazz İnsanları ve Sorunları"** başlıklı kitabında jazz'ın doğuşundaki döllenmeyi, dinamizmi yukardaki sözlerle özetliyordu. Biz bu varsayımdan hareketle jazz'ın dünyanın büyük oranda tek göç, göçmenlik kaynaklı müziği olduğunun altını çizip, melezleşen kültürlerin, sanat türlerinin yarının en güzellerini yaratmaya baş aday olduklarını vurgulamak istiyoruz. Bir önceki sayıda hazırladığımız "**Jazz ve Avrupa**" dosyası da aslında aynı yaklaşımla jazz'ın Afrika-Avrupa alaşımı göç dinamiğinin zenginleştirdiği, var ettiği Kuzey Amerika'da doğmasının bir rastlantı olmadığını kanıtlamaya, göstermeğe çalışıyordu.

18 ve 19. yüzyıllarda doğal, kendiliğinden gelişen bu süreç 20 ve özellikle de 21. yüzyıllarda, bu kez belirli bir bilinç ve kararlı bir iradeyle jazz'ın yaratıcı boyutuna katkıda bulunmağa çalışıyor. Çok daha küçük ölçeklerde de olsa "**Jazz Migration**" bu alanda çoğaltılması, desteklenmesi gereken alçak gönüllü girişimlere mükemmel bir örnek teşkil ediyor.

AFIJMA

"**Jazz Migration**"u anlamak için ardındaki **Afijma**'nın varlığını anlatmak, tanıtmak zorundayız. Açık adıyla "**Association des Festivals Innovants en Jazz et Musiques Actuelles/Jazz ve Güncel Müziklerde Yenilikçi-İlerici Festivaller Derneği**" olan Afijma 11'i Avrupalı, 29'u Fransız toplam 40 çağdaş jazz ve doğaçlama müzik festivali yönetiminden oluşan bir tür federal dernek, bir tür festivaller kolektifi. Günün birinde bütün Fransız ve/veya Avrupa Jazz festivallerini temsil etmek gibi bir amaçları veya gösteri, şenlik organizörü olmak gibi bir iddiaları da yok.

Kendilerini en genelde "***Sanatsal ve kültürel eylemci yurttaşlar***" olarak gören insanların bir araya gelerek kurdukları örgütün en genel amacını kendileri şöyle toparlamış: "***Jazz (****Norah Jones****) var, Jazz (****Michel Portal****) var... Festival var, Festival var... Şayet festivallerde salt şenlik, eğlence güdüsü sanatsal ve kültürel gereklilik ve titizliğe üstün geliyorsa egemenlik rating'lerde demektir. Afijma Çağdaş Yaratıcı Jazz ve onun en geniş çevrelere tanıtım militanlığını seçmişlerin cephesidir.***"

İlk ağızda epeyce radikal hatta sert gözüken bu tavra birazcık yakından baktığınız zaman Afijma'nın sanatta, daha da özelde jazz müziğinin eğitim, yaratım, sunum-yorum ve paylaşım aşamalarında uyarılarda bulunmasının, birtakım ölçütlerle bazı sınırları hatırlatmasının çok açıdan yararını teslim edebilirsiniz. Evet, **sanatsal yaratıcılıkla** ile **eğlendirici uğraşı** arasında öze yönelik bir fark vardır. Ama Afijma ille de birini ötekinin üstünde görmüyor ya da aralarında taban tabana zıtlık, antagonist bir uçurum olduğunu savunmuyor. Elitist/seçkinci bir tuzağa düşmeden yalnızca kendi çalışma alanını belirliyor.

1993'te Fransa'da kurulan Afijma Derneği öncelikle, deyim yerimdeyse sağlam "**ideolojik**" bir ağa sahip. Tüm bu "**farklı**" festivalleri birleştiren ortak payda 10 maddeli bir temel ilkeler dizisi, bir "**Charte/Karta/Anlaşma**"da toplanmış:

Özgür ve bağımsız sanat yönetimi,
Sanatsal açıdan riskli olana öncelik,
Düzenli biçimde önceden yapılmamış tasarı ve yaratılar üretmek,
Güncel jazz, yeni yaratı ve canlı gösteriler taahhüt etmek,
Avrupa jazz'ının teşvik ve değerlenmesini sağlamak, Yerel toplulukların kendilerini ifade edebilmelerine destek olmak,
Genç müzisyenlerin eğitim ve kariyerlerini geliştirmelerine yardım,
Yeni dinleyici kitlelerini araştırma ve hassasiyet kazandırma çalışmaları,
Kent çevreleri ve/veya kırsal alanlarda yerel çalışmalar düzenleme,
Uluslararası planda işbirliği ve değiş-tokuş faaliyetleri düzenleme.

Jazz Migration

Afijma kurulduğu yıldan itibaren geliştirdiği faaliyetlerine 2002'de bir yenisini katmaya karar verir: "**Jazz Migration**" (**JM**). Temel amaç bir kez daha genç jazz'cıların doğuşu, gelişmesi, yayımı, izleyici /izleyiciye ulaşabilmesini sağlamaktır. Ayrıca bu süreç "**Göç etmenin**" genç sanatçılara kazandıracağı duyarlılık, "**Göçebelik/Göçerlik**" duygusunun kavranması kadar, onları izleyenlerin de "**Ötekilere**" aşinalığını hızlandırabilirdi. Başlangıçta (hatta bugün bile) gerçekten de yenilikçi bazı genç toplulukları, jazz'cıları ağırlayabilecek festival, kulüp sorumlularının sayısı hiçte yüksek değilmiş. Afijma yöneticilerine göre ülke, kıta çapında keşfedilmeyi bekleyen çok sayıda değerli sanatçı çoğu zaman dağıtım, yayım engelleri ve zorluklarıyla karşı karşıyaymış. İşte bu noktada devreye giren bir başka örgüt JM'a daha verimli ve başarılı olma yolunda kolaylıklar sağlamış. "**Fédération des scènes de jazz et de musiques**

improvisées/ FSJ /Doğaçlama Müzikler ve Jazz Sahneleri Federasyonu"nun desteğiyle ülke düzeyinde toplam 70 sahnenin kapıları Göçebe jazz'cılara açılıvermiş.
Esas olarak Bölge yönetimleri ve yerel festival komitelerinin hamiliğinde şekillenen JM'in aday toplulukları öncelikle belirli ölçütlere uymak kaydıyla yerel sorumlular tarafından seçiliyor. Bu yeni yetenekler ikinci aşamada, her yıl Afijma ve FSJ'nin belirlediği profesyonel müzisyen ve eğitimcilerden oluşan bir jüri tarafından ilk elemeye tabi tutuluyor. Jüri bu aşamada 8 ile 12 arası grubu final için seçtikten sonra kayıtlar Afijma ve FSJ üyesi festival ve sahnelere yollanıyor. Onlardan öncelik sıralamasıyla ilk iki topluluk tercihi isteniyor. Böylesi demokratik bir oylamının sonucunda en fazla oy alan 3 grup yılın turneye çıkacak sanatçılara olmaya hak kazanıyor. 3 genç topluluk 10 ay süresince Afijma ve FSJ üyesi festivallere katılıyor, sahneye çıkıyor. Turne ve konserler sırasında geniş çapta tanıtım, profesyonel refakat ve eğitim programları; ayrıca basın-yayın, yapımcılar, dağıtımcılar ve organizatörlerle buluşmalar düzenleniyor. Genç sanatçıların her türlü masrafları Afijma tarafından karşılanıyor.

2012'de 11 yaşını dolduracak olan JM, 11 yılda her yıl 3 yeni topluluk olmak üzere toplam 33 genç jazz grubuna tanınma, kendilerini ifade olanağı sağlamış. İlk 10 yılda 120 müzisyen 400 konser verirken, 4'ü derleme 15 albüm ve bir de DVD çalışması yayınlanmış (*sıkı durun!*), bu genç topluluklar her yıl yarım milyonu aşkın jazz severin karşısına çıkmışlar. Uzun lafın kısası, Afijma ve Jazz Migration ilk bakışta sanılacağı gibi bir kaç bin seçkinin kamu olanaklarıyla kendi kendini tatmin ettiği seçkinci bir faaliyetten olmaktan uzak, yeni yeteneklerin yetiştiği, korunduğu bir yuva, bir laboratuvar olarak ciddi bir sosyo-kültürel işlevi yerine getirmekte. 2012'in şanslı galibi üç genç topluluk **Actuum, Journal Intime, Imperial Quartet**'in Mart ayından itibaren verecekleri 50 kadar konserin yer ve tarihlerini merak ediyorsanız **http://www.afijma.asso.fr/index.htm** adresinden Fransızca veya İngilizce olarak dilediğiniz bilgilere ulaşabilirsiniz. Gönül diler ki, önümüzdeki yıllarda Türkiye'den de bir jazz derneği veya sahnesi/kulübü Jazz Migration ağına katılsın ve de genç Türk jazz'cılarına yeni ufuklar açılabilsin...

(Bu arada 2009'da Fransa'da Türkiye Mevsimi çerçevesinde düzenlenen faaliyetlerden Mavi Banliyöler şenliğine katılan İlhan Erşahin ve arkadaşlarının Afijma ile işbirliği yapmış olduğunu da hatırlatmadan geçmeyelim. UH)

.....

FESTİVALLERDEN: JazzyColors, iF, Sons d'Hiver

"JazzyColors", başlığından da sezebileceğiniz gibi Jazz'ın bütün

renklerine açık bir festival. İlki 2002'de düzenlenen bu şenliğin amacı genellikle Amerikan-Fransız–İngiliz üçgenine sıkışmayı, yoğunlaşmayı reddetmek ve jazz'ın evrensel sıcakkanlılığından yararlanıp, jazz ötesi de kültürel buluşmaları gerçekleştirmek. Bu yıl 8-30 Kasım tarihleri arasında yaşanan festival mekân olarak kendine **Sırbistan Kültür Merkezi, Paris Çek Merkezi** ve **Paris Goethe Enstitüsü**'nün salonlarını seçmişti. Katılan topluluk ve sanatçılardan bir kaç örnek: **Julia Hülsman** (Alman), **Jordan Officier** (Kanada), **Smarton Trio** (Macar), vs, vs... Gerisi (www.jazzycolors.net) adresinde.
"3. Festival des Musiques Improvisées – impro Focus (iF) / 3. Doğaçlama Müzik Festivali – iF"in Fransa'nın en genç kenti Toulouse'da düzenlenmesi bir rastlantı olmasa gerek. 4-14 Ocak tarihleri arasında yapılacak şenlik sürekli arayış ve hareket halindeki jazz ve güncel müzikler için tam bir laboratuvar olma özelliğini taşıyor. Araştırmacı ve denemeci girişim ve yapımlara açık olan festivalin nüfusunun yarıya yakını öğrenci gençlikten oluşan, Fransa'nın ikinci büyük üniversite kenti Toulouse'da kök salmasını da doğal karşılamamız gerekiyor. Festivali düzenleyen kulüp **Le Mandala** da kendi başına bir hoş hikâye:
(http://www.lemandala.com/)

Bu yıl 13 Mart – 16 Nisan tarihleri arasında 29. yaşını kutlayacak, Paris bölgesinin en önemli jazz şenliği **"Banlieues Bleues/Mavi Banliyöler"** programı her açıdan tüm esrarını koruyadursun, yılın en kesat mevsimi kış aylarının zengin sesi **"Sons d'Hiver"** 27 Ocak'ta başlıyor. Paris banliyölerinden Val de Marne bölgesi belediyelerinde düzenlenen festivali **"Indian Songs"** başlığıyla **Pura Fe** ve **John Trudell & Bad Dog** açıyor. 28 konserlik festivalde **William Parker, Don Byron, David Krakauer, Pharaoh Sanders** gibi dünya çapındaki isimlerin yanı sıra çok sayıda gözde Fransız sanatçı da yer alıyor. Festivali 18 Şubat'ta **Archie Shepp, Joachim Kühn** ve **Joe Bowie. Defunkt Millenium** kapatacaklar.
(www.sonsdhiver.org)

Hatırlatalım geçtiğimiz sezonda iki festival daha 25. yaşlarını kutladı: **Never d'Jazz** ve **Tourcoing Jazz Festival.**

Archie Shepp, Joachim Kühn

MEKANLARDAN: Fats-Harlem, Huston/Viret, Cullum/TSF, Trois Baudets/ Jaz'Partage, Le Caveau des Légendes, Sorano/Vincennes

Geçtiğimiz Ekim ayının ikinci yarısında tarihi **Folies Bergère** salonu Parislilere armağan, kapalı gişe bir müzikale sahne oldu. **Richard Maltby**'nin **"Fats Waller, Harlem Swing"**i tam 30 yıl önce **Porte Saint-Martin Tiyatrosu**'nda yaşadığı başarıyı tazeliğinden hiçbir şey kaybetmemiş biçimde tekrarlıyordu. Ancak gerçek zafer aynı oyunun 1978'de **"Ain't Misbehavin'"** adıyla **Broadway**'de yıllarca sahnelenmesinden kaynaklanıyordu.

Jazz ile yolu çakışan sanatlar çoğalıyor. Edebiyat bunun son örneklerinden. Kendine yaşama mekânı Fransa, yazı dili olarak Fransızcayı seçen Amerikalı ünlü yazar **Nancy Huston** kendi metinlerinden hareketle 1 Kasım'da **Chinon**'da **Jean-Philippe Viret Trio** ile son derece ilginç bir jazz-edebiyat gösterisi sunmuş.

Fransa'nın gözbebeği radyolardan, **"Yüzde Yüz Tek Jazz Radyosu TSF"** geçtiğimiz Ekim ayından beri **BBC Radio 2** ile bir yıldız sunucu ve programını paylaşıyor. Son yılların harika ve yaramaz çocuğu, piyanist-crooner **Jamie Cullum**, her Pazar sabahı 11-12 arası **"Jamie Cullum Show"**da dinleyicileriyle kendi tercih ve görüşlerini paylaşıyor, küçük yorum ve hikâyeler etrafında neşeli ve orijinal bir saat geçiriyor.

Paris'in en eski jazz kulüplerinden **Trois Baudets** ayda bir düzenlenen ilginç bir deneyim başlattı. **"Jaz'Partage"** başlığını taşıyan bu faaliyette, saat 19'dan itibaren yeni kurulmuş olması şartı aranan topluluklar 20 dakikalığına sahneye çıkarak çalıyor ve kendilerini gösteriyorlar. 29 Kasım'da ilk denemesi yaşanan faaliyet hem müzisyenler hem de çeşniye meraklı jazz severlere ufuk açabilir.

Çok sevindirici iki haber:
Paris'e gerçek bir jazz kulübü daha! Hem de jazz'ın yaldızlı yıllarının semti, **St. Germain-des-Près**'de **Le Caveau des Légendes (LCDL)** adıyla yeni bir Jazz mekânı devreye girdi. 22, rue Jacob (sokağı) VI. Paris adresindeki **"Efsaneler Mahzeni"** diye çevirebileceğimiz LCDL 1950'lilerin başında jazz kulübüymüş. Daha sonraları lokantaya dönüşen kulüp faaliyetlerini jazz ile Fransız şansonu ve tiyatro arasında çok amaçlı olarak paylaştıracakmış. Siftahı 2-3 Aralık'ta

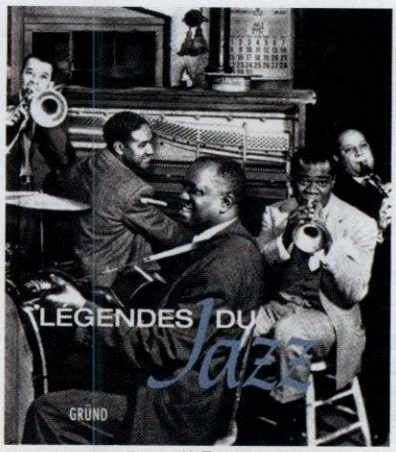

yaşayan en önemli Fransız jazz piyanistlerinden **René Urtreger** ve **Triosu** yapmış. Bu ay **Peter King, Tony Chasseur, Xavier Richardeau** ve bir başka ünlü Fransız piyanist **Alain Jean-Marie** ve **La Biguine Reflection**'ı ağırlayan LCDL'in Paris jazz potansiyeline ciddi katkıda bulunacağına inanıyoruz. Hoş geldin LCDL, yolun açık ola!
Ve aynı dilekler bir başka yeni jazz mekânına! Paris'in bitişik banliyölerinden Vincennes'de tümüyle jazz'a hasredilen enfes bir jazz üssü daha. Üstelik tanınmış jazz piyanisti **Laurent de Wilde** yönetiminde dünyaya gelen **Espace Daniel Sorano** açılışı 5 Kasım'da yakın zamanların önemli seslerinden **Sara Lazarus** konseriyle yaptı. Ne mutlu jazz severim diyene!

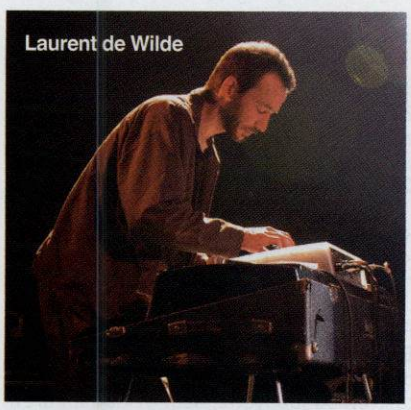

ÖDÜLLERDEN: Sunside/Cailleton, Victoires, Marciac-Mehldau, Soul Bag
Paris'in en önemli jazz yuvalarından **Sunside**'ın 10 yıldır genç jazz'cıları teşvik amacıyla düzenlediği yarışmanın 2011 galipleri şöyle: Büyük Ödül kadın şarkıcı **Chloé Cailleton**, ikincilik ödülü de **Flash Pig Quartette**'e verilmiş. En İyi Solist Çalgıcı ödülü baterist **Ariel Tessier**'ye giderken, ikinciliği kontrbasçı **Ronan Courty** almış. En İyi Beste Ödülünü ise **Word Out** grubu kazanmış.
Geçtiğimiz 12-13 Kasım'da televizyondan naklen yayınlanan **Les Victoires du Jazz /2011/Jazz'ın Zaferleri** ödülleri 6 dalda sahiplerini buldu. En İyi Enstrümantal Sanatçı veya Topluluk Ödülünü (kontrbas) **Jean-Philippe Viret Trio** kazandı. Enstrümantalci Yeni Yetenek Ödülü (bateri) **Anne Paceo Triphase**, Fransızca veya Fransız Yapımı Vokalist Ödülü **David Linx & Maria Joao**, Enstrümantal Albüm (piyanist) **Eric Legnini & The Afro Jazz Beat**'in "***The Vox***" albümü, Fransız Yapımı Uluslararası Albüm (piyanist) **Tigran Hamasyan**'ın "**A Fable**" ve Onur Ödülü baterist **André Ceccarelli**'ye verildi.

Dünyanın en saygın jazz dergilerinden ABD'de yayınlanan **Down Beat**'in yılın En İyileri seçkileri arasında okurların verdiği 2011'in **En İyi Jazz Albümü** taltifi, bu yaz çıkan Amerikalı piyanist **Brad Mehldau**'nun 2006'da Marciac Festivali'ndeki canlı konser kaydı "**Jazz in Marciac**"a (Nonesuch) gitmiş. Bir başka Amerika kökenli kurum, **Blues Foundation** da yılın "**Keeping the Blues Alive Award/Blues'u Canlı Tutma Ödülü**"ne Fransız aylık "**Soul Bag**" dergisini layık görmüş.

SÜRELİLERDEN: Jazz Hot, JM/Jm, SoJazz, JazzNews, Citizen Jazz
Değerli ve sevgili okur! Paris mektubumuzun altbaşlıkları arasında izninize başvurmadan ufak bir değişikliğe karar verdik. Daha önce "**Yayınlardan**" başlığıyla seçtiğimiz yeni veya bazen eski olsa da tanıtılmasında yarar gördüğümüz jazz kitaplarıyla süreli yayınları birlikte yazıyorduk. Fakat her iki tür yayıncılıkta da son 1-2 yılda öylesine bir hareketlilik ve zenginleşme yaşanmakta ki ayırmadan edemedik. Hatta Fransızca internet ağlarında jazz yayıncılığının da hatırı sayılır bir ağırlık kazanmağa başladığını gördük. Biz de alıştığımız, sizlere de düzenli yansıtmağa çalıştığımız dergiler kadar düzenli olmasa da bazı internet sitelerinden haber ve bilgiler vermeğe çalışacağız. İçinizde Fransızca bilenler böylece kolaylıkla yeni kaynak ve ufuklara açılabilirler.
Bir önceki mektubumuzda daha ayrıntılı aktardığımız 4 ayrı kategoride dergi **(Les Allumés du Jazz, BHCJ Bülteni, Les Cahiers du Jazz** ve **Impro Jazz,** ki bunlara **Blues, Soul Bag** veya füzyoncu/dünya müzikçi **Vibrations** dergilerini eklemek de gerekir) dışında Fransa'da "demirbaş" diyebileceğimiz 4 ayrı süreli jazz dergisi yayınlanıyor: (Kronolojik sırayla) **Jazz Hot, Jazz Magazine/Jazzman, So Jazz** ve **Jazz News**. Bu süreliler çoğu zaman gerek dosyaları ve röportajları, gerek yeni albüm ve jazz üzerine hazırladıkları özgün çalışmalarla ciddi, kaliteli ve yararlı bir rekabet içindeler. Biz sizlere esas itibariyle 4 saygın ve yaygın dergide gözümüze ilişen önemli dosya, söyleşi, haber seçmelerini iletmekle yetineceğiz. Diğer kaynakları da elimizden geldiğince izleyip kayda değer bir nokta yakaladığımızda sizlerle paylaşacağız.

Artık üç ayda bir yayınlanan **Jazz Hot**'un (JH) 657 nolu Sonbahar sayısında çok geniş bir yaz festivalleri değerlendirmesi yer almış. 1939 doğumlu Amerikalı piyanist **Roger Kellaway** ile yapılan derinlemesine bir söyleşi bugüne kadar şahsi veya kolektif, 250'in üstünde albüm kaydetmesine karşın daima gölgede kalmayı tercih eden bu değerli müzisyeni yakından tanımamızı sağlıyor. Ve JH'tan yine arşivlik bir portre, namı "**The Wizard**", adı **Marcel Biancini** yaşasaymış bu yıl 100 yaşında olacakmış. Fransız jazz'ının virtüoz gitaristlerinden 1911 Marsilya doğumlu Bianchini'yi 1997'de yitirmişiz.

Jazz Magazine/Jazzman (JM/Jm)
2011'in son 3 ayına dörtnala girdi desek yeridir. Ekim sayısının kapağında kendine has efkârlı ve esrarengiz bakışıyla öteleri gören **Miles Davis**, hemen altında "**Özel sayı: We Love** - kırmızı kalp simgesiyle- **Miles**" ifadesi, onun altında "***Bıraktığı en güzel miras, hayatını paylaştığı müzisyenler***" sözleri ve fotoğraflarıyla "***Herbie Hancock, Wayne Shorter, Marcus Miller ile 4 saat özel söyleşi***" var. Evet, 28 Eylül 1991'de yitirdiğimiz eşsiz müzisyen yaşıyormuşçasına hâlâ dipdiri aramızda. Derginin Miles Dosyası ayrıca sanatçının 60'larda oluşturduğu ikinci Beşlisi, 1973-1991 arası toplu **Montreux** video kayıtları ve Warner yapımcılık arşivlerinde bir sürü bilinmeyen yorumunu içeren toplu CD kutusu "**The Warner Years**" hakkında tanıtım makaleleriyle zenginleştirilmiş. Ünlü Alman yapım şirketi **Enja**'nın 40. yılı münasebetiyle kurucu ve patron **Matthias Winckelmann** ile yapılmış söyleşi de bu sayının başka bir özgünlüğünü oluşturmuş.

Jazz'ın yükselen iki divası Kanada/Quebec'li **Térez Montcalm** ve Amerikalı **Stacey Kent** JM/Jm'ın Kasım sayısının kapak konukları. 1963 Montréal doğumlu ilki Térez anadiliyle Frankofon ve tamamen müzisyen bir ailede şansonlarla büyümüş; diğeri, Stacey 1965 South Orange (New York) doğumlu karşılaştırmalı edebiyatçı ve de mükemmelen Frankofon, eşi saksofoncu **Jim Tomlinson**'a rastladığı 1991'den itibaren yolunu çizmiş. 21. yüzyılın iki büyük jazz sesi, jazz'ın nispi bir gecikmeyle kazandığı bu özgün şarkıcıların özellikle Fransızca dili ve Fransız şansonunun şahsi yorumlarına kazandırdığını tek bir sözcük, yaklaşık ortak bir paydayla özetlemişler: **şefkat** veya **yumuşaklık** (denebilir). Derginin aynı sayısının dosyasıysa **John Coltrane**'nin 1965'te Antibes-Juan-les-Pins'te verdiği iki konser ve ilk defa piyasaya çıkan **Jean-Christophe**

Averty'nin (dönemin Fransız Radyo-Televizyonu **ORTF**'in benzersiz programcı ve animatörü) çektiği ve hazırladığı konser DVD'si olmuş. Dergi bu konseri, "**Ulu kasırga**" sözleriyle tanıtmış.

JM/Jm'nin 632 numaralı Aralık sayısının kahramanı gülümseyen portre desenine kırmızı gül yaprakları serpiştirilmiş, yaşayan mit **Keith Jarrett**. Kapakta içerdeki söyleşiden bir alıntı "***Piyanoyla çalışmayı tamamen durdurmuştum***" ve şöyle bir kapak manşeti, "**Keith Jarrett HAYATA DÖNDÜ**"yü görüyoruz. Ciddi sağlık sorunlarının üstesinden geldiğine inandığımız büyük jazz müzisyeniyle yapılan uzun bir söyleşinin iç başlığıysa "**Rio'lu Adam**". Aranızda Jarrett severlerin yoğun olduğu varsayımından hareketle sanatçının son albümünün adının "**Rio**" (ECM) olduğunu hatırlatmaya gerek var mı? Ayrıca üç genç nesil Fransız piyanistine de Jarrett'in günümüz jazz'cılarına etkisi üzerine sorular yöneltilmiş. Derginin iç sayfalarında, yine kapaktan duyurulmuş uzun ve arşivlik bir "**Hard Bop Dosyası**" başlatılmış. Bu sayıda yayınlanan 1. Bölümde 1952 **Lou Donaldson, Horace Silver ve** 1953 **Clifford Brown, Jay Jay Johnson** kayıtlarıyla başlatılan Hard Bop olgusu, akımı 1966 **Cannonball Adderley** ve yine Lou Donaldson 1967 kayıtlarıyla şimdilik noktalanıyor.

Jazz News (JN) Ekim kapağına New Orleans'ın yeni yıldız umudu "**Kid from Nola**", **Trombone Shorty**'yi, Kasım kapağına da Lübnan'ın yeni barış umudu, kendinden şimdiden "**Doğu'nun Miles**"ı diye söz ettiren trompetçi **İbrahim Maalouf**'u seçmiş. İki sayının iki baba Amerikalı konuğu olmuş. **Brasil 66**'ten beri keyifle izlediğimiz piyanist **Ramsey Lewis** ve 70'lerin başından itibaren diskoların" Süper starı" gitarist, Funky jazz ustası **George Benson**. Kasım sayısında ayrıca oldukça ilginç bir **Free Jazz** ile şu sıralar kimlerin uğraştığına dair uzunca bir dosya da yer almış.

JN Aralık sayısının 24 sayfasını "**Bir Zamanlar New York**" başlığıyla jazz'ın başkenti New York'a ayırmış. Genç yeteneklerden efsanelere, jazz kulüpleri ve haritalarından New York'ta kaydedilmiş en iyi canlı albümlere, **Frenchies**'ten **Latinolar**'a, istisnai **Paris Blues Revisited** sergisinden **Lincoln Center**'da düzenlenen **John Coltrane**'nin **African Brass** gösterisini yöneten **Charles Tolliver** ile söyleşiye koleksiyonluk bir dergi olmuş JN 7. sayısı. Ayrıca Norveçli trompetçi ve besteci **Nils Petter Molvaer** ile müzik ve ötesi bir sohbet, **Nina Simon**'dan yeni iki kutu sürpriz **"RCA"** ve **"1955-59"** toplu kayıtlarının tanıtım ve hikâyelerini içeren deneme makaleleri JN'i arşivlerimizin vazgeçilmez kaynağı gönlümüze, aklımıza yerleştirdi.

So Jazz (SJ) Aralık'ta 21 sayıyı geride bıraktı. 19 nolu Ekim sayısının kapağında "**Ölümünden 20 yıl sonra Miles Davis, 1944'ten beri ajitasyoncu**" sözleriyle yine Miles oturuyordu. İç sayfalarda Miles'in güncelliğini ele alan "**Forever Miles**" başlıklı bir dosyanın ardından oldukça yararlı bir jazz'da "**Nouvelle Vague/Yeni Dalga**" konusu işlenmişti. Fakat bu sayının en fazla incelenen müzisyeniyse, üç ayrı yönüyle bir başka Jazz devi, **John Coltrane** idi. Ayrıca İngiliz yönetmen **Michael Radford**'un çektiği enfes belgeseli çevresinde **Michel Petrucciani** (1962-1999) ve en Fransız İtalyan jazz'cı **Aldo Romano**'ya ilişkin iki güzel yazı var. SJ Kasım sayısının konusu "**Piyano**", kapak konuğu ise konunun birinci davetlisi ünlü besteci piyanist **Keith Jarrett**. Aynı sayıda 2011'in parlayan yıldızı, özgün trompetçi Lübnan kökenli genç Fransız jazz'cı **İbrahim Maalouf** ile yapılmış hoş bir sohbet de var. 21 nolu Aralık sayısının kapak yıldızı, derginin "**Jazz Dada'sı**", bize göre de terü taze 80'lik avantgard-devrimci, modern-free saksofonun capcanlı devi **Ornette Coleman**. Henüz Maalouf kadar ünlenmese de, bu kez Irak kökenli Amerikalı bir başka trompetçi **Amir ElSaffar**'ın yeni albümüne övgü ve **Havana**'dan pıtırcık gibi açan yeni yetenekler. Örneğin tazecik vokalist **Danay Suarez**. Bir de, dinleme olanağımız olmadı, ama Miles meraklılarına haber, İspanya'dan bir hayli ilginç bir Miles yenilemesi: "**Miles Espanol, New Sketches of Spain**" (Eone Entertainment/Socadisc)

Fransızca jazz internet sitelerinin en eskisi, en fazla izleneni **Citizen Jazz** 10 yaşında. Gelecek sayıya özel bir röportajla bu siteyi tanıtacağımızı şimdiden duyuralım. (http://www.citizenjazz.com/)

.....

KİTAPLARDAN: Anquetil, Critten&Fatalot, Hostein, Tanner ve "Dictionnaire"

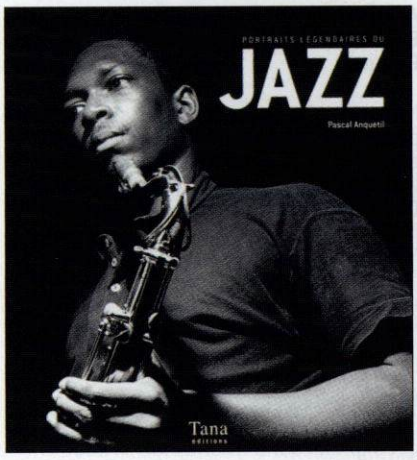

Fransa'da Noel ve Yılbaşı gibi yıl sonu bayramları yıllık satışların dörtte birine yakınının yapıldığı bir dönemdir. Alınan hediyelerin ikinci sırasında da geleneksel biçimde kitap gelir. Jazz kitapları satışların kaçıncı sırasındadır, bilemiyeceğim. Ancak bu mevsimde prestijli kitaplar vitrinleri, rafları süsler. Biz de sizlere bu güzel ve çoğunluğun fotoğraf ağırlıklı kitaplardan bir seçme sunmak istedik:

Kendisi de önemli bir jazz fotoğrafçısı olan **Lee Tanner** 1935-1992 arası en güzel jazz fotoğraflarından **"Jazz Image – Les Grands Photographes de Jazz/ Büyük Jazz Fotoğrafları" (Eds. Seuil)** başlıklı bir cins antoloji derlemiş. Aralarında **William Claxton, Guy Le Querrec, Herman Leonard, Bob Willoughby, Val Wilmer** ve **Frank Wolf** gibi en önemli fotoğraf sanatçılarının olduğu 28 fotoğrafçıdan 150 siyah-beyaz eser kitabın ilk sayfasını açtığınız zaman sizi anında yakalıyor ve son sayfaya kadar elinizden bırakturmıyor.

Psikanalist ve jazz eleştirmeni **Francis Hofstein** ve **Kolektifi** son derece ilginç bir çalışmaya imza atmışlar: "**L'art du jazz/Jazz Sanatı**" (Eds. du Felin). İlki 2009'da yayınlanan bu girişim 2011'de aynı başlığı koruyarak, fakat 2 yılda bir yayınlanan bir lüks kitap-dergi görünümlü biçim ve ritmi tercih ediyor. Kitap-dergide 200'den fazla kaliteli desen, resim ve fotoğrafın yanı sıra çok sayıda kültür insanı, edip, gazeteci, filozof, müzisyen, siyaset ve sosyal bilimcinin jazz müziğinin çağrıştırdığı, kapsadığı alanları en geniş anlamda ele alan kısa deneme, makale veya yazılar yer alıyor. Bir hayli özgün bir yayın. Çeşitli çevre ve faaliyetlere örnek ya da esin kaynağı olabilecek bir çalışma.

"**Légendes du Jazz/Jazz Destanları – 1900-2000 Fotoğraflarla Bir Tarih**" (Eds. Gründ), Amerikalı tanınmış jazz eleştirmeni, çok sayıda jazz üzerine referans çalışması olan **Bill Milkowski**'nin Fransızcaya çevrilen son kitabı. Yazar jazz tarihine yön veren 50 müzisyen etrafında tematik bir yaklaşım ve yine güzel fotoğraflar eşliğinde kendi yorumuyla jazz'ın yeniden tarihini yazmış.

Pascal Anquetil'in "**Portraits légendaires de Jazzmen/Jazz'cıların Efsanevi Portreleri**" (Eds. Tana) başlıklı kitabı **Chet, Coltrane, Duke, Miles, Parker** ve de **Billie, Ella, Sarah** başta olmak üzere Jazz'ın 70 büyük isminin her biri çerçeveletmeye değer fotoğraflarını birleştirmiş. Jazz okulları

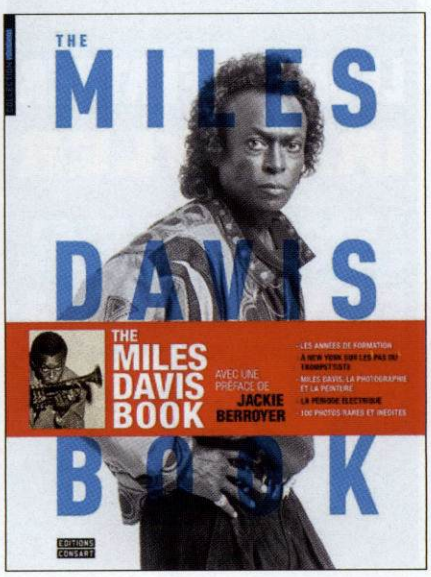

yönetmiş, öğretmiş, Jazz Akademisi üyesi, Ulusal Jazz Orkestrası (ONJ) müdürü, 2.000'den beri iki yılda bir "**Fransa'da Jazz**" isimli mesleki rehberi yayınlayan Anquetil 1970'lerden beri Fransa'nın en başta gelen jazz eleştirmen ve yazarlarından biri.

Jazz'ın gelmiş geçmiş, şahsi kanımızca en efsanevi sanatçısı **Miles Davis**'in hayatı, kişiliği, fiziği, her albümü, her dönemi üzerine sürekli yeni bir takım çalışmalar, ondan, onun eserlerinden esinlenen ürünler hiç bitmediği gibi azalacağa da benzemiyor. 4-5 tane yeni deneme tarzı kitabı dışında işte bir prestij kitabı daha: **"The Miles Davis Book"**u (Eds. Consart) kaleme alan iki müzik eleştirmeni ve uzman, **Pierre-Jean Crittin** ve **Franck Fatalot** sanatçının öncü niteliğini ön plana çıkartan özgün deneme ve yazıların yanı sıra Miles'ın pek görülmemiş fotoğraflarını eklemişler. Seçkiler içinde **John Lewis**'in özel bir makalesi, Miles'ın şahsi fotoğrafçısı **Antony Barboza**'nın çektiği resimlere de yer verilmiş.

Bütün sözlükler insanlar gibi canlıdır, dersek umarız abartılı gelmez. İnsanlar, toplumlar nasıl sürekli bir evrim ve değişim içindeyseler onların gününü, dönemini yansıtan sözlükler, ansiklopediler de kaçınılmaz olarak aynı devinim içindedirler. Sanatın her dalında ille de müzikte, daha özelinde "Dünyanın bütün renk ve seslerine açık" -**Açık Radyo**'nun kulakları çınlasın- Jazz'dan öteye hangi müzik dalı olabilir ki? İşte **Philippe Carles, André Clergeat** ve **Jean-Louis** Comolli'nin yayına hazırladıkları **"Le Nouveau Dictionnaire du Jazz /Yeni Jazz Sözlüğü" (Eds. Bouquins)** bu görüşün tipik bir örneği. Diyeceksiniz ki, **"The Penguin Jazz Guide"** ve 1992'den beri her 2 yılda bir yeni baskısı yapılıp, 2010'da 10. baskısı çıkan **"The Penguin Guide to Jazz Recordings"**ten farkı ne? Temel farkı Fransızların ansiklopedici yaklaşımı. Anglo-amerikan bakış daha ziyade **"14.000 Yeni Albüm"** tanıtımı veya **"En İyi 1001 Albüm"** gibi pazarlamacı bir anlayışın ürünlerini sergiliyor. 1988'den beri 4. baskısını yapan Fransız **Yeni Jazz Sözlüğü** ise rehberlik veya başvuru kitabı niteliğinde. Eser tek tek incelediği sanatçıları biyografik bir teknikle ele alıyor. Bir başka deyişle, yani satış rehberi gibi kullanılmaktansa sorgulamaya ve araştırmaya iten bir yaklaşım getiriyor. Kuşkusuz **Leonard Feather** ve **Ira Gitler** klasiği **"The Biographical Encyclopedia of Jazz"**ı veya İngilizce epeyce jazz ansiklopedisi mevcut. Ancak Fransa'da ansiklopedi dendiğinde çalışma daha kapsamlı ve büyük oluyor.

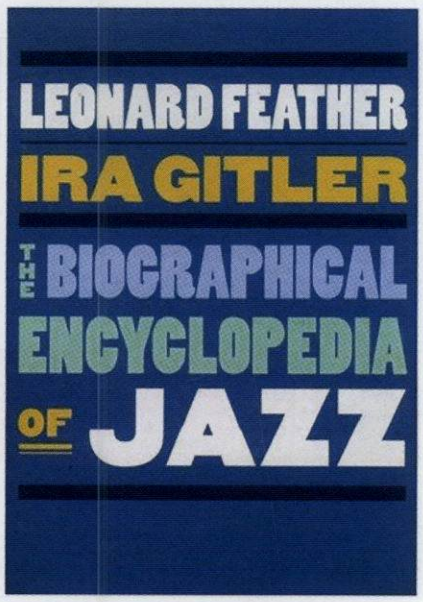

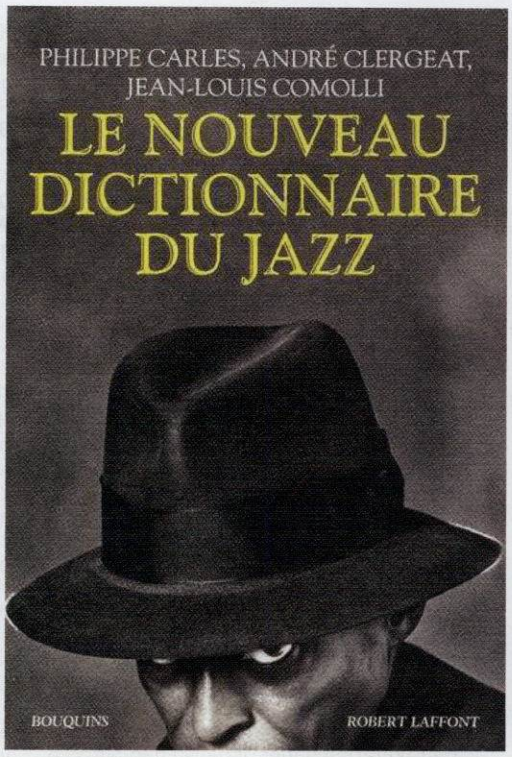

ALBÜMLERDEN: Mirabassi, Corea-Bollani, Galliano, Lloyd-Farantouri, Porter

Ne keyif, ne keyif! Şu sıralar İtalyan piyanist **Giovanni Mirabassi**'nin son albümü "**Adelante!**" (Discograph) ve İtalyan-Amerikalı çifte piyano **Chick Corea/Stefano Bollani**'nin "**Orvieto**"suyla (ECM) yatıp kalkıyoruz. Mirabassi yoldaş, uçarı ütopyacıların, hayalperest devrimcilerin evrensel zaafı en güzel devrimci şarkı ve marşları, romantik ve fantastik piyanosuyla birleştirince bizlere gözlerimizi kapatıp daha güzel günleri düşlemek kalıyor *(aynı sanatçının tam 10 yıl önce çıkarttığı "**Avanti**"yi tanıyanlar ne demek istediğimizi daha iyi anlarlar!)*. Albümü bir kez veya tekrar tekrar dinledikten sonra neler yapabileceğiniz veya yapmak arzusunu duyacağınız size kalmış bir olay. O sadece sol göğsün altındaki organa duygusal ve anlık bir ivme verme görevini yerine getiriyor.

Fransız akordeoncu **Richard Galliano**'nun son albümü "**Nino Rota**" (Deutsche Grammophon) ise bir başka romantik aşk hikâyesi. Şayet bir **Federico Fellini** ve "**Amarcord**" aşığı cazomansanız son ekmek veya sigara paranızı bu albüme vereceksiniz, demektir. Ekümenik Galliano bu kez **Tanrı Jazz** ile **Yarıtanrı Rota**'yı birleştirmiş. Daha ne diyelim!!!

Mikis Teodorakis ve **Zülfü Livaneli** ile yaptığı kayıt ve konserlerden ötürü belli bir Türk müziksever kesimin yakından tanıdığı dünyaca ünlü Yunan şarkıcı **Maria Farantouri**, son çalışmalarıyla jazz'ın sınırlarını zorlayan Amerikalı besteci, tenor saksofon ve flüt ustası **Charles Lloyd** ile **ECM**'den ortak bir albüm çıkartmışlar: "**Athens Concert**". 2 CD'lik bu kayıtta jazz geleneksel müzik ve popüler şarkılarla harmanlanıyor.

(Avrupa çıkışlı sanatçı ve albümlere radikalce öncelik verdiğimiz bu bölümde dayanamayıp bir istisnadan iki çift söz etmek istiyoruz. UH) "***Yeni bir Nat King Cole doğdu***", diyenler abartıyor ve çarpıtıyor, ama **Gregory Porter**'ı birkaç ay önce piyasaya çıkan ilk albümünde dinlediğimiz zaman ilk tepkilerimizden biri, "***Oğlan, bozma bu stil ve yorumunu***!" oluyor. Gerçekten enfes bir yorumcu bu genç Afro-Amerikalı jazz sesi. Belki sizler de dinlediniz, tanıyorsunuz. Yok, bilmiyorsanız, **Deezer** Meezer elinizin altında ne varsa, "**Gregory Porter – 1960 What**" diye yazın ve dinleyin lütfen! Düş kırıklığına uğrama olasılığınız epeyce düşük. Albümün adı "**Water**" (Motema Records)

Uzaktan epeyce cazip gözüken birkaç CD önerisi:

Juhani Aaltonen Quartet- ***"Conclusions"*** (Tum),

Stefano Battaglia Trio – ***"The River of Anyder"*** (ECM),

Lionel Belmondo/L'Ensemble Hymne au Soleil et Le Choeur National de Lettonie - ***"Des Clairières dans le Ciel"*** (Bflat/Discograph),

Laurent Dehors – ***"Une Petite Histoire de l'Opéra"*** (Tous Dehors),

Tigran Hamasyan – ***"EP N. 1"*** (Verve) **-** ***(Dikkat! Bu albüm 5 parçalı, 20 dakikalık, 25 cm'lik ve 2000 adet basılmış bir Collector LP'ymiş.)***

Guillermo Klein – ***"Bienestan"*** (Sunnyside)

Nils Petter Molvaer – ***"Baboon Moon"*** (Sula Records)

Pierrick Pédron – "Cheerleaders" (Act)

Aziz Sahmaoui – "University of Gnawa" (General Pattern)

Jazz Magazine/Jazzman'in yılın son sayısına eklediği "**2011'in Şokları**" şöyle:

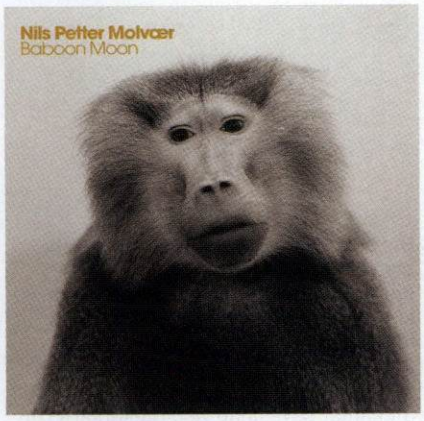

Ambroise Akinmusire, Richie Beirach, Samuel Blaser Quartet, Kurt Elling, Bill Frisell, Tigran Hamasyan, Stéphane Kerecki/John Taylor, Lee Konitz/Brad Mehldau/Charlie Haden/Paul Motian, Eric Legnini & The Afro Jazz Beat, Ngûyen Lê, Joe Lovano Us 5 ve John Scofield'in son albümler.

ŞAPKALAR: Brookmeyer, Motian, Legrand, Rousselet, Rugolo ve Hodeir...
Yeryüzünde Fransa ve dünya jazz tarihini yazan, yazdıran iki kişi varsa bunlardan birincisi tereddütsüz **André Hodeir**'dir. Bu benzersiz öncü müzikler ve jazz teorisyeni eşsiz insanı 1 Kasım'da yitirdik. 21 Ocak 1921'de dünyaya gelen Hodeir'in uzmanlık ve vasıfları bu sayfalara sığmaz. Türk jazz severlerin pek tanımadığını tahmin ettiğimiz bu kişiliği özetlemek gerekirse, kendisi öncelikle büyük bir besteciydi. Kemancı olarak **Claude Laurence** adı altında kaydettiği albümler dışında gazeteci, roman yazarı, jazz eleştirmeni, programcı, müzikolog, eğitmen ve yöneticiydi. Örneğin 1947-51 yılları arasında **Jazz Hot** dergisinin Genel yayın yönetmenliğini de yapmıştı. Bu Paris Mektubumuzun başında bir alıntısını aktardığımız değerli kültür insanın eserleri bugün halen ABD ve dünya müzik okullarında referans kitaplar, kaynaklar olarak kullanılmakta, okunmaktadır.
Christiane Legrand ölmüş. Bu nadide kadın sanatçının ünlü piyanist, besteci, yorumcu **Michel Legrand**'ın kız kardeşi olduğunu ölümünden sonra öğrendim. **Swingle Singers** ve **Les Double Six** vokal gruplarının kurucu solistlerinden, **Mary Poppins** (Fransızcasında), **Cherbourg Şemsiyeleri, Rochefort Matmazelleri** gibi filmlerin unutulmaz seslerinden Christiane Legrand 9 Kasım'da sessiz sedasız gözlerini yumduğunda 81 yaşındaydı.

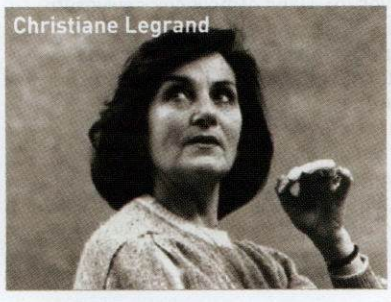
Christiane Legrand

François Jeanneau'nun yönettiği ilk **Ulusal Jazz Orkestrası** (1986-87) **ONJ**'nin ilk saksofoncularından 1961 doğumlu **Bruno Rousselet**'yi bir beyin tümörü 28 Ağustos'ta katletmiş.

1915 yılında İtalya'da doğan ve 5 yaşında ailesiyle ABD'ye göçen, **Capitol** firmasının müzik müdürlüğüne kadar yükselen 1949-50 yıllarında Miles'ın yapımcılığını üstlenen besteci ve düzenlemeci **Pete Rugolo** geçtiğimiz 16 Ekim'de aramızdan ayrılmış.

Amerikalı blues'cuların atası sayılan **Robert Johnson**'un yol arkadaşlarından Mississipi deltasının referans isimlerinden 96 yaşındaki **David "Honeyboy" Edwards** 5 Eylül'de, New Orleans sahnelerinin kült Büyücü (Vudu şeyhi) Blues yorumcularından 64 yaşındaki **Coco Robicheaux** 29 Kasım'da, Amerikalı Blues gitarcısı 80 yaşındaki **Hubert Sumlin** ve Country şarkıcısı 72 yaşındaki **Howard Tate** 7 Aralık'ta, yine Soul / Country şarkıcısı 71 yaşındaki **Dobie Gray** 8 Aralık'ta dünyaya son reveranslarını yapmışlar.

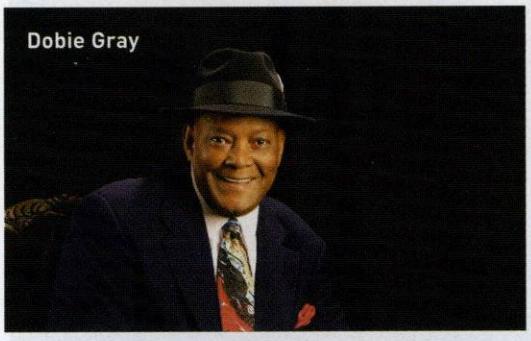
Dobie Gray

19 Aralık 1929 Kansas City doğumlu tromboncu, piyanist, besteci, düzenlemeci, orkestra şefi **Bob Brookmeyer** 16 Aralık 2011'de gözlerini yumarken, bir başka Amerikalı jazz devi 1931 doğumlu Ermeni kökenli ve 20. yüzyılın en büyük Amerikalı bateristlerinden **Paul Motian** geçtiğimiz 22 Kasım'da dünyamıza veda etmiş. Yine en azından bir özel yazı gerektiren, değeri yakın zamanlarda daha iyi anlaşılan İngiliz piyanist **Gordon Beck'i** de 14 Kasım'da 76.yaşını sürerken kaybetmiştik. Bu büyük isimlere saygı ve anma yazılarını sevgili dergi yönetimimize devrederiz. **Amy Winehouse** ve **Cesaria Evora**'yı değerlendirmesi de sizlerden...

Fransızların ünlü rapçısı ve sıkı bir jazz takipçisi, nadir rastlanır kültürel, insani ve aydınlık değerlerin savunucusu **MC Solaar**'ın ettiği çok ilginç bir çift söz dikkatimizi çekti. Sizlere yaklaşık 10 yıldır Fransa'dan yazan bir sadığınız olarak son zamanlarda Fransa ile Türkiye arasında yaşananlardan ne denli rahatsız olduğumuzu söylememize gerek var mı? O nedenle MC Solaar'ın kısacık cümlesinden bir "teşbih" çıkartmak istiyoruz. Malumunuzdur, "teşbihte hata olmaz" denir. "**Jazz mirası sayesinde maymun insan, bilge insan olmuş**". Anlaşılan **Sarkozy** ile **Erdoğan** jazz'dan hiç nasiplerini alamamışlar. Oldukları yerde sayıyorlar...

2012 yılının jazz'la dolu bilge insanların yılı olması dileğiyle mutlu, umutlu ve esen kalın...

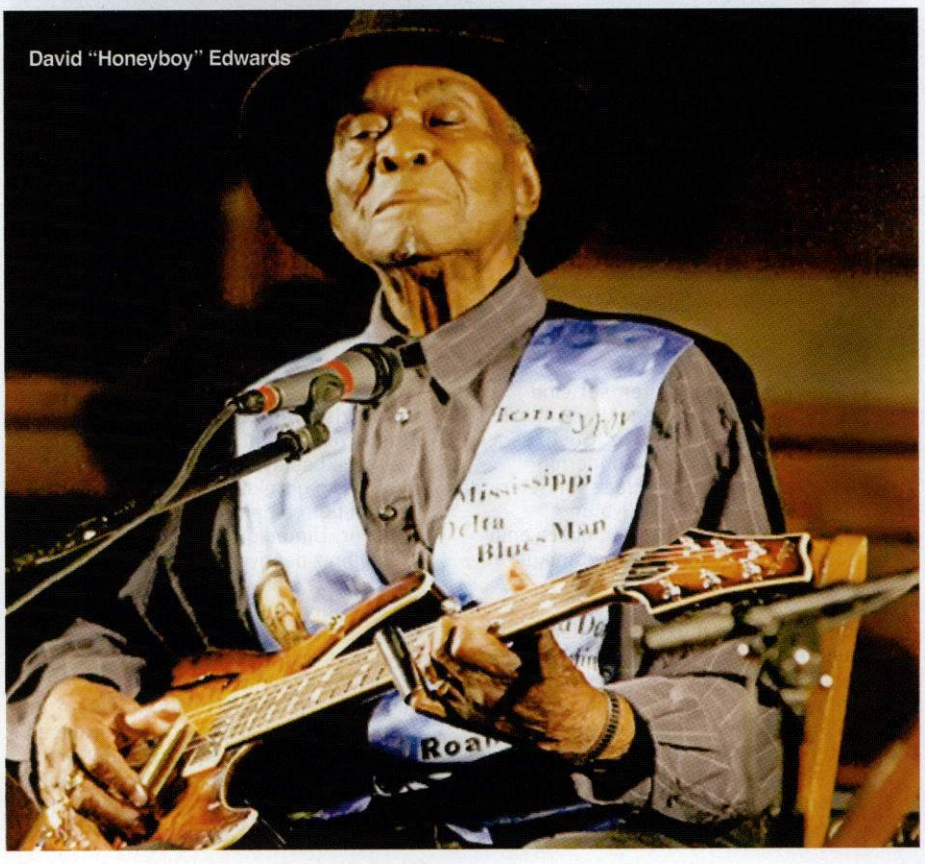
David "Honeyboy" Edwards

Filiz Küçük
filizkucuk@pramiletisim.com

İldeniz Çetin

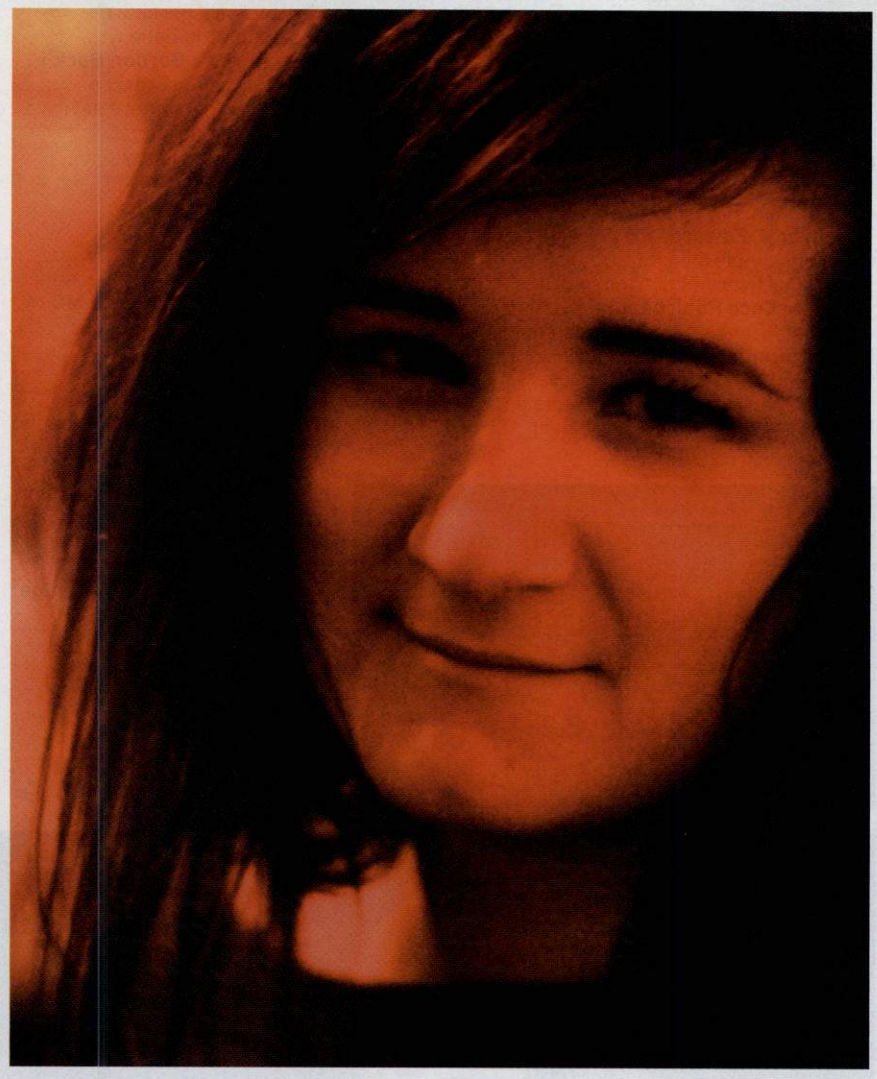

"Kendimi en iyi hissettiğim an, söylediğim ve dinlediğim anlar. Zayıflılığın ve güçlülüğün yaşanmadığı yerdir müzik".

Görüş Açısı'nda 'vokaller' serisine ülkemizin genç ve yetenekli vokallerinden İldeniz Çetin ile başlıyoruz. Güçlü sesi, etkileyici yorumuyla son dönemin yükselen isimlerinden. Jazz sahnelerinde adını sıkça duyacağımız, yolun başlarındaki çok özel sesli müzisyenin müzikal yolculuğuna keyifle tanıklık edeceğiz.

İldeniz Çetin'in müzikle ilişkisi nasıl başladı?
Kendimi bildim bileli hep şarkı söylüyordum. Zaten başka bir birey olmak içinde pek çaba sarf ettiğim söylenemez. İlkokulda ve ortaokulda sahneye çıkmak için bütün çabamı sarf ediyordum. Bunun sonucunda da Pera Güzel Sanatlar Lisesi'ne girdim. Orada 4 senelik müzik eğitimin ardından, Bilgi Üniversitesi'nde birbirinden değerli hocalardan dersler aldım. Bununla birliktede yurtdışındaki workshop'lara katıldım.

Bir müzisyenin kendine özel bir tarz oluşturması nasıl bir aşama gerektirir?
Aşamaya başlayabilmek için ilk başta müzik aşkı gerekli sanırım. Tarz bulmak kendini bulmakla eş değer ise, hiç kolay olmuyor. Dinlediğiniz müzikler, yaşadığınız deneyimler ve hissettiğiniz duygular ve o duyguları tanımlayabilme süreci. Çünkü müziği ya da sanatı diğer eylemlerden ayıran en önemli özellik, duygularınızı ifade edebiliyor olma özgürlüğü ki bunu da hiçbir şeye değişmem. Müzikal hayatımın anlam kazanmaya başladığı an Nükhet Ruacan'ı tanımak ve yaşamakla oldu. Tepetaklak oldu anladığım ve bildiğim herşey, başka bir yolculuğa girdim. Çok huzurlu, çok bebek, çok bilge ve çok erdemli. Adı jazz.

Bir müzisyen olarak kendinizi müzik piyasasında nasıl konumlandırıyorsunuz? 30 yıl sonra kendinizi nasıl bir konumda görmek istersiniz?
Azınlıkta olan bir tür olmasına rağmen her geçen gün festivaller ya da alternatif mekanlar sayesinde ve o mekanlara ruh veren süper müzisyenlerle, Türk ya da yabancı müzisyenler olsun, çok güzel bir yere gidiyor jazz ve bunun içinde sürüklenmekten çok keyif alıyorum. Kendi şarkılarımın olduğu bir albüm, şahane orkestralarla şahane aranjmanlarla şarkı söyleyebildiğim ve dünyayı müzikle karış karış gezebildiğim bir 30 sene olsun.

Müziğinizle ilgili güçlü ve zayıf bulduğunuz özellikleriniz nelerdir?
Kendimi en iyi hissettiğim an, söylediğim ve dinlediğim anlar. Zayıflılığın ve güçlülüğün yaşanmadığı yerdir müzik.

Beraber çalışmayı hayal ettiğiniz müzisyenler var mı?
O kadar çoklar ki. Aşık olduğum, beni besleyen, idollerim olan, keşke zaman makinesi olsa da bir kere izlesem dediğim insanlar. Ella Fitzgerald, Nükhet Ruacan, Miles Davis, Neşet Ruacan, İmer Demirer.

Türkiye'de kadın olmanın ya da kadın müzisyen olmanın zorlukları nelerdir?
Kadın olmak zor bir zanaat. Kadın müzisyen olmak ise işi daha da zorlaştırabiliyor. Ancak kadın ya da erkek olmanın dışında iyi bir müzisyen olmanın taraftarıyım.

Sizin müziğinizi dinlemek isteyenler sizi nerelerde bulabilirler?
Sanal iletişimlerimiz sağ olsun Myspace ya da Facebook'dan haber verebiliyorum. Dinlemek ya da çıktığım yerleri takip edebilmek adına Myspace/ildenizcetin

Müziğinizi neler besler? Nelerle ilgilenir İldeniz Çetin?
Her şeyden beslenebiliyorum. Yaşadığım hikayeler, dinlediğim müzisyenler beni etkilemeye yetiyor.

Diğer sanat dallarıyla aranız nasıl?
Yedi seneden beri Flamenko dans ediyorum. Dans etmeyi çok seviyorum.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?
Performans dışında vokal dersi veriyorum ve öğretmekten çok keyif alıyorum. Karşı taraf öğrenmeye açık olduğu sürece bilgilerimi paylaşmak çok keyifli geliyor bana. Müziğe dair daha fazla motive ediyor beni. Öğretirken bilgilerimi daha iyi tazeleyebiliyorum.

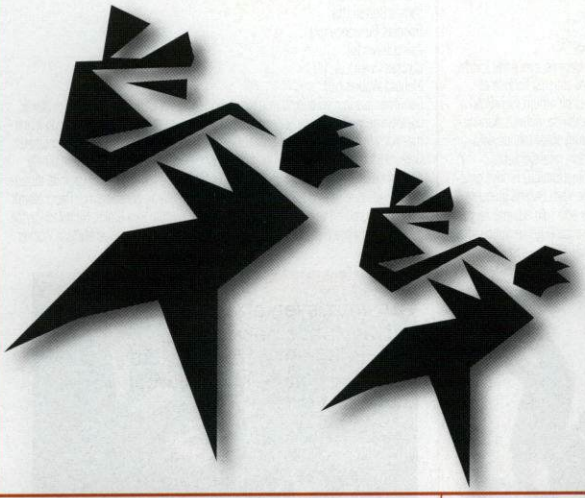

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el** db	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**s**ax	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**f**l	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**t**a	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**k**eyb	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**m**an	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**w**bd	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**x**yl	xylophone

Ferit Odman

Autumn in New York
Equinox 501098 (2011)

Müzisyenler
Terell Stafford (tp)
Vincent Herring (as)
Anthony Wonsey (p)
Peter Washington (b)
Ferit Odman (d)

Tüm dünyada "yılın en iyi 50 kaydı" arasında yer alan çalışması "Nommo"nun ardından bu yıl ikinci CDsini de piyasaya çıkaran Ferit Odman'ın "Autumn in New York" çalışması ve hakkındaki geniş yazıyı Çağlayan Yıldız'ın kaleminden bu sayımızın sayfaları arasında bulacaksınız.

Baki Duyarlar

Colors
Ada Müzik 503506 (2011)

Müzisyenler
Stanislav Mitrovic (ts)
Baki Duyarlar (p)
Eric Calmes (b)
Enrique Firpi (d)

Baki Duyarlar ve albümünün uzun hikayesini Tunçel Gülsoy'un kaleminden bu sayımızda okuyabilirsiniz.

Yahya Dai Quartet

Ümitvar Mavi
AK Müzik 811105 (2011)
Müzisyenler
Yahya Dai (s)
Ercüment Orkut (p, keyb)
Kağan Yıldız (b)
Ediz Hafızoğlu (d)

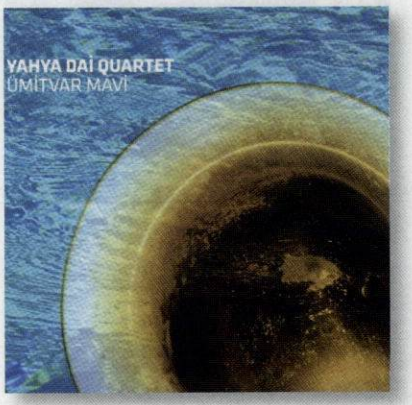

Geçen sayımızda Yahya Dai ile roportajını yapıp duyurduğumuz albümünü bu sayımızda Vitrine koyduk. Çünkü piyasada rahatlıkla bulacaksınız. Albüm hakkında bilgi notu olarak ise; Yahya Dai (1963) enstrümanına 1981 yılında başladı. İlk olarak 1987'de Tuna Ötenel grubunda ve sonrasında 1990'da Asiaminor topluluğunda yer aldı. Önder Focan, Acid Trippin, AyşeTütüncü, Özdemir Erdoğan, Cahit Berkay ve daha nice sanatçı ve toplulukla konserler verdi. Kırkayakın albüm çalışmasında yer aldı. Ülkemizde düzenlenen pek çok ulusal ve uluslararası festivalde yer alan Dai başta AsiaMinor ve Ayşe Tütüncü Trio ile birlikte Avrupa ve Amerika'da konser turnelerine katıldı. Dai'nin bilgisayar ve elektronikler ile gerçekleştirdiği "B Planı" adlı bir de solo projesi bulunmaktadır. Ankaralı saksofoncu 1998'de İstanbul'a yerleşmesinden yaklaşık bir yıl sonra oluşturduğu Yahya Dai Quartet, kurulduğu dönemde Dai'nin yanı sıra Emre Tukur (p), Eylem Pelit (b) ve Cengiz Baysal'dan (d) oluşuyordu. Zaman içinde Selim Benba da bir dönem piyano ve tuşluları çaldı. Quartet çalışmalarına 2002-2008 arası ekonomik zorlukların da etkisiyle uzun bir ara verdikten sonra, 2008'de bu defa piyano ve tuşlularda Ercüment Orkut, kontrabasta Kağan Yıldız ve davulda Ediz Hafızoğlu ile yeniden ülkemiz jazz sahnelerine geri döndü. Bu albümde genç piyanist, besteci ve düzenlemeci Ercüment Orkut'un çalışmalarının yanı sıra üçadet de Yahya Dai kompozisyonuna yer veriliyor. Ayrıca bir deDai-Orkut ortak bestesi de bulunuyor. Güncel jazz sound'larının hâkim olduğu albümde yer yer saksofon, piyano, kontrbas ve davul hâkim iken, bazı çalışmalarda ise EWI (Elektrik Wind Instrument), elektrik piyano ve elektrik basa yer verilmiş.

Sarp Maden

Durgun Sular
Kalan 009660 (2011)

Müzisyenler
Engin Recepoğulları (ts)
Sarp Maden (g)
Matt Hall (b)
Derin Bayhan (d)

Besteleri ve yorumu ile Türkiye jazz müziğinde kendi tarzını yaratmış bir sanatçı Sarp Maden. Üçüncü solo albümü "Durgun Sular"da sanatçı, modern akustik jazz ekseninde, sürprizlerle dolu bir albümle dinleyicisini selamlıyor. "Durgun Sular" CD'nin kapak fotoğrafının çağrıştırdıkları kadar dingin bir çalışma ve sanatçının ustalık döneminin bir ürünü... 15 yaşında rock müziğe merak saldığı için gitar çalmaya başlayan Sarp Maden, ardından jazz'a sevdalansa da enstrümanından vazgeçmemiş. Acid Trippin, Lodos, Trio Mrio, Quartet Muartet gibi gruplarla albümler yapmış. Sibel Köse, İmer Demirer, Erkan Oğur, Okay Temiz gibi ustalarla çalışmış. Son albümü "Durgun Sular"da ise birlikte müzik yaptığı dörtlüsünün imzası var. Tenor saksofonda Engin Recepoğulları, kontrbasta Matt Hall, davulda Derin Bayhan Sarp Maden ile beraber müziği şekillendiriyorlar. Müziği meditasyon gibi bir enerji formu olarak gören Sarp Maden'in son albümünde sekiz bestesi bulunuyor. Antares, Aeo, Sonbahar, Ş, Yaz Akşamı, Yedinci Renk, Art Niyet ve Durgun Sular sanatçının besteleri. 12 parçadan oluşan albümdeki diğer dört parça ise kayıt sırasında doğaçlama çıkan parçalar. "Tabi Tabi" Engin Recepoğulları, "Örött Pörkölt" Derin Bayhan, "Cihaz" Sarp Maden ve "Eve Nasıl Döndüğümü Hatırlamıyorum" Matt Hall tarafından doğaçlama çalındı. Çalıştığı gruplarla çeşitli albüm çalışmaları yapan Maden'in 2008'de "Bence", 2010'da ise "Ardından" adıyla yayınladığı iki solo albümü bulunuyor. Yurtiçinde pek çok festivallerde yer alan Maden, Almanya, İtalya, Fransa, Yunanistan, Avusturya, Slovakya, Gürcistan gibi ülkelerde de konserler verdi. Maden, Quartet'iyle festivallerde yer almayı ve konserler vermeyi sürdürüyor...

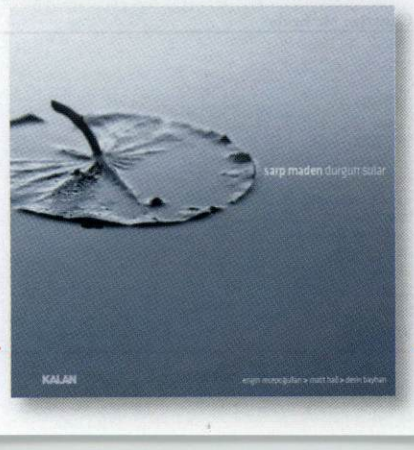

Yıldız Ibrahimova

Annemden Rumeli Türküleri
Kalan 9684 (2011)

Dört oktavlık sesi ve özgür doğaçlama ustalığı ile sevilen sanatçı Yıldız İbrahimova'nın yeni albümü "Annemden Rumeli Türküleri-Balkanatolia II" Kalan Müzik'ten çıktı.Bugüne kadar jazz'dan folka tam 17 albüm yayınlayan sanatçı, 2005 yılında çıkardığı Balkanatolia albümünün ikincisinde yine doğduğu topraklardan esinleniyor. Annesinin de sesinin çok güzel olduğunu çok güzel türkü söylediğini belirten İbrahimova, bu albümünde annesinin en sevdiği 13 türküyü kendi yorumuyla seslendiriyor. Albümde ayrıca İbrahimova'nın annesi Nevriye Alieva ve kızı Suna Dinçer de yer alıyor. Sesini bir enstrüman gibi kullanan İbrahimova, albümünde ona itham veren annesinin eski ve yeni fotoğraflarına da yer vererek dönemin havasını daha iyi hissetmemizi sağlıyor. Hayranları tarafından müziğiyle insanı transa geçirdiğine inanılan, bir ses fenomeni olarak kabul edilen İbrahimova "Annemden Balkan Türküleri-Balkanatolia II"de, bazen "Odam Kireç Tutmuyor" deyip hüzünlendiriyor, sonra "Alişimin Kaşlan Kare" deyip oynak havalara geçiyor. Albümde 13 anonim eserle birlikte İbrahimova'nın "Orient X Press" isimli bir bestesi de yer alıyor. Bulgaristan doğumlu Yıldız İbrahimova, konservatuarda piyano ve şan eğitimi aldı. Opera teori ve şan bölümünü bitirdi. Ancak dört oktavlık ses rengiyle cazı tercih etti. Jazz'ı, doğaçlama yapılabildiği için dünyadaki en özgür müzik olarak tanımlayan sanatçı, bugüne kadar farklı kıtalarda 40'ın üzerinde ülkede konser verdi, ödüller aldı. Yıldız; 1993'te başlayıp Innsbruck, Mulhouse, Novosibirsk, Varna, Atina'da, daha sonra Sofya, Nish, Ankara, Saraybosna uluslararası jazz festivallerinde enstrümansız, sadece sesle 90 dakikalık solo vokal konserleri vermesiyle de tanınıyor. İbrahimova, eski milletvekili, merhum Ali Dinçer'in eşi.

Umut Pelit

Zafir
UCM 510074 (2011)

Müzisyenler
Çağdaş Oruç (as)
Ercüment Orkut (p)
Serkan özyılmaz (p)
Ahmet Türkmenoğlu (b)
Umut Pelit (d)
Volkan Öktem (d)
Turgut Alp bekoğlu (d)
Okay Temiz (perc)

Umut Pelit'in "Zefir/Zephyr" albümü 2011'in özel çalışmalarından biri. Müzik ve sanat dünyasının tam çekirdeğine doğmuş bir müzisyen Umut Pelit, bas sanatçısı Eylem Pelit'in erkek kardeşi. Umut Pelit bugüne dek pek çok önemli sanatçının

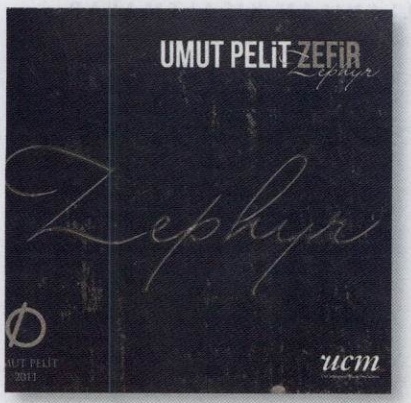

albüm ve proje çalışmalarında yer aldı. İlk albümü Zefir'de usta müzisyenler Eylem Pelit, Çağdaş Oruç, Serkan Özyılmaz, Baran Çak, Turgut Alp Bekoğlu ve Volkan Öktem enstrümanlarıyla yer alıyor. Albümün sürprizi ise usta sanatçı Okay Temiz'in perküsyon yorumları oldu. Jazz dünyasına taze bir soluk olacağını düşündüğümüz Umut Pelit'in ilk albümü davul albümü olması nedeniyle de özel bir ilgiyi hak ediyor.

Şirin Soysal

Bir Şeyler Var
Nu-Oc Rec. 0002 (2011)

Müzisyenler
Şirin Soysal (vo)
Korhan Erel (islik)
Tamer Temel (ts)
Şevket Akıncı (prod, g)
Cansun Küçüktürk (g)
Sumru Ağıryürüyen (mandolin)
Muammer Ketencoğlu (acc)
Fatih Serenci (acc)
Gülşah Erol (viy)
Anıl Eraslan (viy)
Kağan Yıldız (b)
Ceren Akçalı (b)
Amy Salsgiver (perc)
Ertan Şahin (suzafen)
Müzisyeni, besteci Şirin Soysal, Dublin Trinity College'in tiyatro bölümünden mezun olduktan sonra birçok oyun ve müzikalde sahne aldı. Mustafa Yurdakul ve Sibel Köse ile şan çalıştı. Halen Randy Esen ve Elif Çağlar ile vokal tekniği ve doğaçlama üzerinde çalışıyor. İlk albümü "Bir Şeyler Var"ı geçtiğimiz günlerde piyasaya çıkaran sanatçı kabare ve şanson geleneğini klasik dokunuşlar ve avant-garde açılımlarla çağdaş Türk dinleyicisine sunuyor. Şirin Soysal'ın müziği, Marlene Dietrich damarını David Lynch filmlerinin kara mizahıyla buluşturan bir modern kabare frekansını yakalıyor. Varoluşun türlü gizemleri karşısında, merak, farkındalık, öz eleştiri, serzeniş ve hayranlık gibi duyumlara kök salan şarkılar, Şirin Soysal'ın puslu, dalgacı ve dramatik sesinde yuva buluyor. Albümdeki orijinal bestelerin yazarı Şirin Soysal. Albümün prodüktörlüğünü Şevket Akıncı, miksajını Alp Çoksoyluer, mastering Demirhan Baylan yapmış.

Ceylan Ertem

Xenopolis
Baykuş Müzik 0009 (2011)

Müzisyenler
Ceylan Ertem (vo)
Behsat Üvez (vo, bağlama)

Steven Kamperman: (aclt, ss)
Jeff Sopacua (g)
Ernst Reijseger (viyolonsel)
Afra Mussawissade (perc, elektronik)
Gizemli, muammalarla dolu İstanbul. Modern zamanları ve geçmişi aynı anda içinde barındıran koca metropol. Şehrin, içinde yaşayanlarla sürekli çatışma halinde olduğu köprü... Xenopolis, İstanbul'a, bu kadim şehre adanmış bir albüm. Şehrin arka sokaklarında, kalabalıklarda, sokakları paylaşan insanlar arasında, dolmuş duraklarında, Sulukule'de, Haydarpaşa'da, Eminönü'nde, kısacası şehrin sokaklarında dolaşan bir albüm. Xenopolis tıpkı İstanbul gibi farklı coğrafyaların müzisyenlerini barındırıyor. Albüm, Steven Kamperman ve Behsat Üvez'in oluşturduğu, Türkiye geleneksel müzikleri ile Hollanda jazz'ını birleştiren Hollanda merkezli Baraná grubu ile Anima grubunun vokalisti olarak tanıdığımız ardından Soluk adlı solo albümü ile yoluna devam eden Ceylan Ertem'in ortak çalışması. Bu üçlüye İranlı perküsyoncu Afra Mussawissade, Hollandalı gitar virtüyözü Jeff Sopacua ve ünlü çeltist Ernst Reijseger eşlik ediyor.

Onur Ataman - Planeur

Gelecek
Avrupa Müzik 622992 (2011)

Müzisyenler
Serkan Modalı (vo)
Onur Ataman (g)
Albümün masteringi Bon Jovi, Metallica, Gun's and Roses, Arctic Monkeys, AC/DC gibi grup ve yıldızlarla çalışan ünlü mastering mühendisi George Marino tarafından New York'taki Streling Sound Stüdyoları'nda gerçekleştirildi. Gorefest ve Ayeron gibi rock gruplarından tanıdığımız Hollanda'nın ünlü rock davulcusu Ed Warby'nin eşlik ettiği Planeur'ün solisti Serkan Modalı ise 13 yaşından beri müzik yapan ve 6 yıldır Avea'da çalışan bir isim.Vokalist/söz yazarı Serkan Modalı ile uzun yıllar Avrupa'da kariyerini sürdüren jazz/rock gitar virtüözü Onur Ataman tarafından Hollanda'da kurulan Planeur, ülkedeki en dikkat çeken Türk grubu olma özelliği taşıyor. Toplam 10 şarkının yer aldığı albümde; söz, müzik ve düzenlemelerin tamamı ise Onur Ataman ve Serkan Modalı'ya ait. Rotterdam'daki Excess stüdyosunda "kayıt mühendislerinin hocası" olarak tabir editen Hans Pieters ile birlikte oluşturulan ilk albümde Ataman'a, Gorefest ve Ayeron gibi rock gruplarından tanıdığımız Hollanda'nın ünlü rock davulcusu Ed Warby eşlik etti. Vokal kayıtlarına Türkiye'nin ünlü vokalistlerinden Murat Ilkan'ın da destek verdiği Planeur'e, İspanyol jazz bas gitaristi Rafael Morales eşlik etti. Güçlü sound ve melodileriyle müzik dünyasında nefesleri kesecek Planeur'un ilham aldığı gruplar arasında ise Led Zeppelin, Pink Floyd, Dream Theater ve Foo Fighters gibi isimler yer alıyor. İlk klibini Böcek Yapım prodüksiyonluğunda ve Gürcan Keltek yönetmenliğinde, "Herşey Bitti" isimli şarkıya çeken Planeur, albüm fotoğraf çalışmalarını da ünlü fotoğrafçı Mehmet Turgut ile yaptı. "Hollanda'nın Kurtuluş Günü" kutlamaları çerçevesinde Hollanda'da düzenlenen etkinlikte sahne alan tek Türk rock grubu olan Planeur, ülkede büyük beğeni toplamıştı.
Planeur'ün "Gelecek" albümünü www.aveamüzik.com üzerinden dinlemek mümkün.

Christian Mc Bride

Big Band – The Good Feeling
Mac Avenue 10532 (2011)

Müzisyenler
Christian Mc Bride (b)
Steve Wilson (as, flt)
Todd Bashore (as, flt)
Ron Blake (ts, flt)
Todd Williams (ts, flt)
Loren Schoenberg (ts)
Carl Maraghi (bs, clt)
Frank Greene (tp)
Freddie Hendrix (tp)
Nicholas Payton (tp)
Nabate Isles (tp)
Steve Davis (tb)
Michael Dease (tb)
James Burton (tb)
Douglas Purviance (bt)
Xavier Davis (p)
Ulysses Owens, Jr. (d)
Melissa Walker (vo)
Günümüz jazz'ının en önemli müzisyenlerinden, başçı Christian McBride'in büyük orkestra ile yaptığı kayıt piyasada. The Good Feeling isimli albüm her zaman inanılmaz pozitif bir müzisyen olan sanatçının müziğinde de aynı etkiyi bulmak mümkün. Geleneklerine saygısı ve bağlılığı da herkesçe biliniyor. Öncü niteliklerine örneği dergimizin bu sayısındaki "Yılın Sanatçıları" organizasyonunu devlet çapında düzenleyerek adından saygıyla bahsedilen bir müzisyen olarak görebilirsiniz. Başçı olarak her zaman üretken ve paylaşımcı. Grupta Steve Wilson, Ron Blake, Nicholas Payton gibi önemli isimlere sahip olan big band'in vokalli şarkılarında ise Melissa Walker yer alıyor.

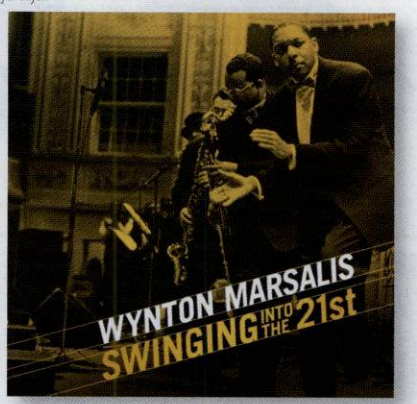

Wynton Marsalis

Selecion from Swinging 21st
Sony 96920 (2011)

Wynton Marsalis'in 50. yaş gününü kutlamak amacıyla dokuz tane albümden toplama parçalardan oluşan bir derleme albümü bu albüm. Oda orkestrasından stüdyo kayıtlarına; jazz ve blues'dan bale müziklerine, modern klasiklerden orkestra eserlerine oradan da swinge uzanan bir derleme "Swinging into the 21st." Kayıtta Marsalis'in farklı müzisyen gruplarıyle yaptığı farklı çalışmalar sayesinde ne kadar geniş bir müzikal yelpazeye sahip olduğunu bir kez daha duyuyoruz.

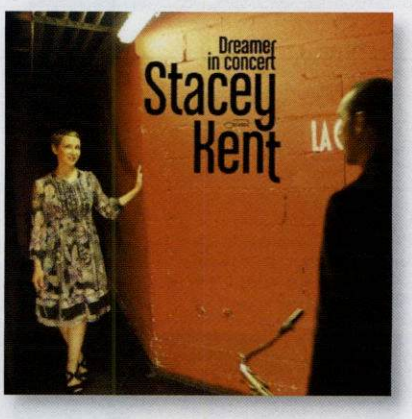

Stacey Kent

Dreamer in Concert
EMI 093228 (2011)

Müzisyenler
Stacey Kent (vo)
Jim Tomlinson (s)
Graham Harvey (p)
Jeremy Brown (b)
Matt Skelton (d)
Stacey Kent ilk konser albümü ile piyasada. Paris'te La Cigale'de sergilediği performansını "Dreamer In Concert" albümü ile evinize taşıyor. Kendi repertuvarındaki şarkıların yanı sıra Amerikan ve Fransız müziğinin klasiklerini de bu konserde seslendiren sanatçının bundan önce 8 albümü daha yayınlamıştı.

Roberta Gambarini

So In Love
Emarcy 10257 (2009)

Müzisyenler
Roberta Gambarini (vo)
James Moody (ts)
Roy Hargrove (tp)
Tamir Hendelman (p)
Eric Gunnison (p)
Gerald Clayton (p)
Chuck Berghofer (b)
Neil Swainson (b)
George Mraz (b)
Jake Hanna (d)
Al Foster (d)
Montez Coleman (d)
Jeff Hamilton (d)
Roberta Gambarinin'nin "Thelonious Monk Jazz Vocal Competition"a katıldığı zaman birinci olamamasının tek nedeni İtalya'dan Amerika'ya daha yeni gelmiş olması olsa gerek çünkü yaptığı her yeni albümde vokalist, o birincilik ödülünü fazlasıyla haketttiğini bir kez daha kanıtlıyor bize. Vokalistler hakkında çok da fazla konuşmayan pi-

yanist Hank Jones'un da "Son 60 senede gelmiş en iyi vokalistlerden biri" olarak adlandırdığı Gambarini'nin 2009 çıkışlı son albümü "So In Love." Vokalist albümde aşina olduğumuz standartların yanında birkaç az duyulmuş beklenmedik parça da seslendiriyor. Cole Porter hayranlığını bildiğimiz Gambarini, açılışı da albüme adını veren parçayla yapıyor. Bu defa sanatçıya tenor saksafonda James Moody eşlik ediyor. Jazz standartlarında olduğu kadar, diğer türleri de rahatlıkla söyleyen sanatçıya Willie Nelson'un "Crazy"sinde de trompette Roy Hargrove eşlik ediyor.

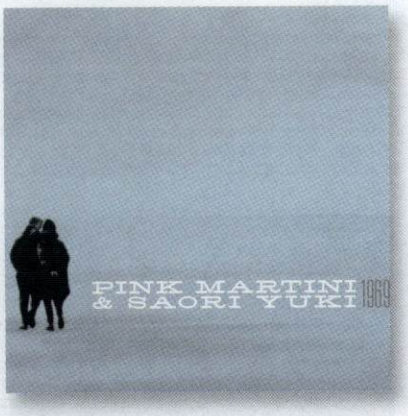

Pink Martini & Saori Yuki

1969
EMI 973521 (2011)

Müzisyenler
Saori Yuki (vo)
Pink Martini (orc)

Efsanevi Japon pop vokal sanatçısı Saori Yuki, Oregon Portlandlı ünlü grup Pink Martini ile işbirliği yaptı. Yıllar önce Saori Yuki'nin albümünü dinleyerek hayran kalan Pink Martini 2007'deki albümlerinde sanatçının "Taya Tan" adlı parçasını yeniden yorumlamıştı. Bu yorumu duyar duymaz harekete geçen Yuki, 2010'da Tokyo'da grupla buluştu ve şarkıyı beraber seslendirdiler. Bu ilk beraberliğin ardından birkaç çalışmaya daha beraber imza atan Yuki ve Pink Martini, "1969"u geçtiğimiz günlerde çıkardı. Dünyanın her noktası için önemli bir yıl olan "1969" adındaki bu albümde yer alan 12 şarkı, Japonca, Fransızca ve İngilizce.

Houston Person

So Nice
High Note 7229 (2011)

Müzisyenler
Houston Person (ts)
Warren Vache Cornet, flgh)
Mark Patterson (tb)
John Di Martino (p)
Howard Alden (g)
Ray Drummond (b)
Lewis Nash (d)

Tenor saksofoncu Houston Person'in son albümü olan "So Nice"daki en vurucu parçanın "Blues Everywhere" olduğunu söylebiliriz. Person'ın zarif bir balad üstadı olduğunu biliyoruz ama yeri geldiğinde tenorunun güçlü ve hareketli yanını da göstermekten kaçınmayan bir saksofoncudur Ö. Forma çoğunlukla sadık kalmak şartıyla usta tenorcu burada olayın iki yüzünü de gözler önüne seriyor. Yeri geldiğinde yumuşacık baladlar ve blueslar yeri geldiğinde de vurucu darbeler. Albümdeki hepsi birbirinden parlak müzisyenler bir yana, kayıt miks ve masteringde de usta kulak Rudy Van Gelder ile çalışılmış.

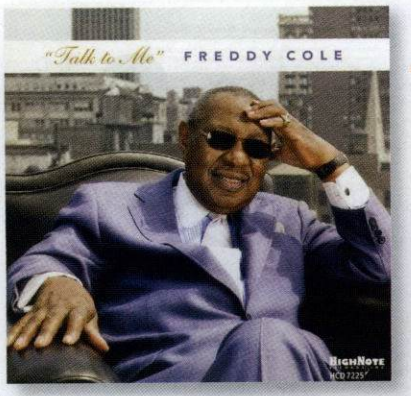

Freddie Cole

Talk To Me
High Note 7225 (2011)

Müzisyenler
Freddy Cole (vo)
Terell Stafford (tp)
Harry Allen (ts)
John di Martino (p)
Randy Napoleon (g)
Elias Bailey (b)
Curtis Boyd (d)

Grammy 2011 finalistlerinden vokalist Freedy Cole bu albümünde aşktan ve hayatın kendisinden bahsediyor tanıdık sesiyle bize. Her ne kadar ağabeyi Nat King Cole ile genetic olarak sesi benzese de, Freddy Cole'un kesinlikle kendine has biraz daha baharatlı bir tınısı var. Bluesvari dokunuşa sahip ipeksi bir ses. Geniş repertuarını "Broadway'den Blues'a" şeklinde tanımlayan vokalist, yaşayan en zengin repertuara sahip vokalistlerden biri. Yeni albümü "Talk To Me" de R&B kralı Bill Whithers'dan jazz standartlarına uzanan bir seçki bulmak mümkün.

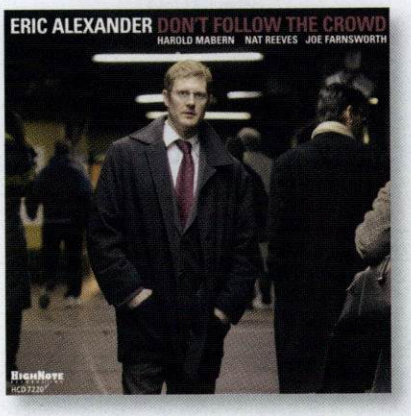

Eric Alexander

Don't Follow The Crowd
High Note 7220 (2011)

Müzisyenler
Eric Alexander (ts)
Harold Mabern (p)
Nat Reeves (b)
Joe Farnsworth (d)

2011 High Note çıkışlı "Don't Follow The Crowd" albümünde, tenor saksofoncu Eric Alexender bir kez daha uzun zamandır birlikte çalıştığı Harold Mabern, Joe Farnsworth ve Nat Reeves ile Rudy Van Gelder stüdyosuna giriyor ve standartlar ve standart olmayan orijinal parçalarla kendini jazz dünyasının en elit saksofoncuları arasına yerleştirecek olan bu albümü kaydediyor.

Poncho Sanchez & Terence Blanchard

Chano Y Dizzy!
Concord 33095 (2011)
Müzisyenler
Poncho Sanchez (vo, congas, perc)
Terence Blanchard (tp)
Francisco Torres (vo, tb)
Tony Banda (vo)
Rob Hardt (as, ts)
Ron Francis Blake (tp)
David Torres (p)
Joey De Leon, Jr. (d, perc)
George Ortiz (timbales)

60 yaşına devirmiş olan Laredo Texas'lı Poncho Sanchez, eşi benzeri bulunmaz bir latin perküsyoncudur. Congasıyla tanıdığımız ilk dönemlerinde büyük usta Cal Tjader'in yanında yetişmiş olan Sanchez 1999 senesinde kendi gruplarını yönetmeye başladı. Bu son albümünü, 1940'larda birlikte New York'da Latin jazz havası estirmiş olan conga ustası Chano Pazo ve trompetçi Dizzy Gillespie'ye ithaf etmiştir. Albüm Pazo ve Gillespie'nin beraber kaydettiği Latin jazzının en otantik eserlerinden oluşmaktadır. Sanchez albümde Gillespie'nin etkisini yakalayabilmek için genç trompetçi Terence Blanchard'la çalışılmış. "Tin Tin Deo", "Con Alma", "Groovin' High" bu efsane albümdeki parçalardan sadece birkaçı.

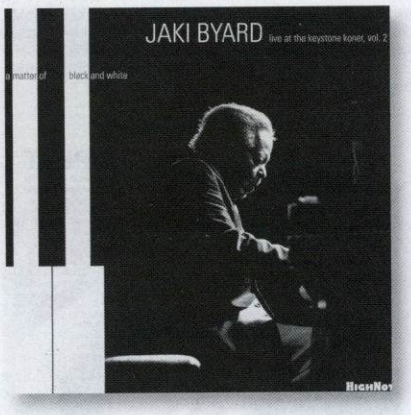

Jaki Byard

A Matter of Black and White
High Note 7219 (2011)

Müzisyenler
Jaki Byard (p) solo

Jaki Byard zıt türleri bile birbirine karıştırabilen, türünün tek örneği konumunda bir jazz piyanistidir. Daha önce çoğu stüdyoda kaydedilmiş olan solo albümler yapmıştır ama bu derleme diğerlerinden biraz farklıdır. Bu albümdeki solo kayıtlar 1978-1979 yılları arasında San Francisco'daki Keystone Korner'da yapılmış olan trio kayıtları sırasında gerçekleşmiştir. Byard'ın hayranları, müzisyenin birçok solo kaydından aşina oldukları bir müzik duyacaklar bu albümde de. Yine de bu, bu albümü daha az keyifli hale getirmez çünkü bugün bile Byard'ın solo kayıtlarını piyasalarda bulmak oldukça zor.

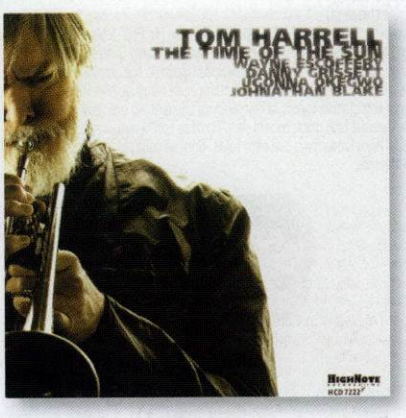

Tom Harrell

The Time of the Son
High Note 7222 (2011)

Müzisyenler
Tom Harrell (tp, flgh)
Wayne Escoffery (ts)
Danny Grissett (p)
Ugonna Okegwo (b)
Johnathan Blake (d)

Trompetçi Tom Harrell'in bu 2011 çıkışlı funk tınılı albümü "The Time of the Sun", bop sonrası dönemin etkilerini taşıyan müzisyenin en uç noktalardaki deneyseliik etkisinde yaptığı albümdür. 2007 yılındaki "Light On" albümünde çalıştığı aynı ekiple çalışan trompetçiye burada da saksofonda Wayne Escoffery, piyano ve Fender Rhodes'da Danny Grissett, basta Ugonna Okegwo ve davulda Johnathan Blake eşlik ediyor. Güneşin etrafındaki atmosferin en üst katmanındaki manyetik alana ait armonilerden oluşan bu albümde müzisyenin 70'lerden gelen funk etkileşimlerini duymak mümkün.

Etta Jones & Houston Person

The Way We Were
High Note 7197 (2011)

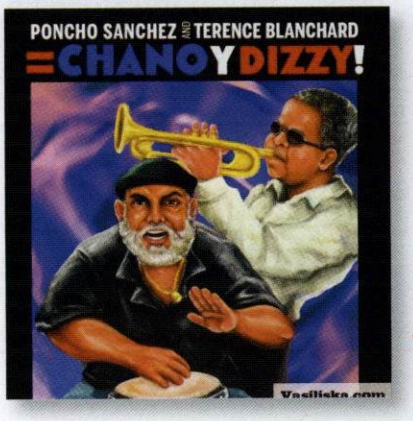

Müzisyenler
Etta Jones (vo)
Houston Person (ts)
Stan Hope (p)
Chip White (d)
Tenor saksofoncu Houston Person ile vokalist Etta Jones'in uyumlu birlikteliğini zaten daha önceden biliyorduk. Bu ekibe piyanoda Stan Hope, basta George Kaye ve davulda da Chip White eklenince ekip, 15 Nisan 2000'de bu keyifli kaydı yapmaya karar verir. Jones burada Gershwin'in "Oh, Lady Be Good"unu büyük bir ağırbaşlılukla bluesvari bir havaya büründürüyor. Bunun yanında, "What a Wonderful World" ve "Don't Go to Strangers"ı da keskin bir bilgelikle parıl parıl parlatıyor bu albümdeki versiyonunda.

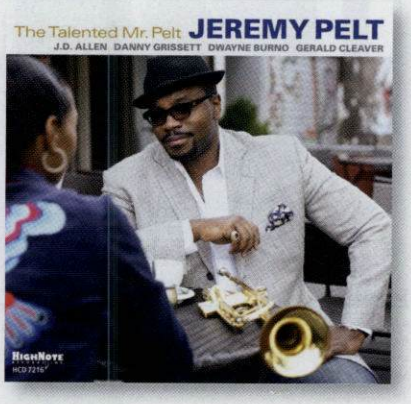

Jeremy Pelt

The Talented Mr. Pelt
High Note 7216 (2011)

Müzisyenler
Jeremy Pelt (tp, flgh)
J.D. Allen (ts)
Danny Grissett (p)
Gerald Cleaver (d)
Trompetçi Jeremy Pelt, 2011 çıkışlı "The Talented Mr. Pelt" albümünde de 2007'den beri birlikte çalıştığı aynı ekiple çalışmış. Piyanoda Danny Grissett, basta Dwayne Burno, davulda Gerald Cleaver. Birçok açıdan albümün bop sonrası modal jazza yakın durarak maceraperest ve atılımcı bir çizgide olduğunu söyleyebiliriz. İlerici düşünen doğaçlamacı yapısıyla Pelt albümde üflemelilerin sınırlarını oldukça zorluyor. Düzensiz funk ritimli bir vals olan "Paradise Lost", sınırları zorlayan "Pulse", insanı hayal kurdurmaya sevkeden balad "Only" ve daha birçok modern jazz bestesi bu albümde.

Stanley Jordan

Friends
Mac Avenue 1062 (2011)

Müzisyenler
Stanley Jordan (g, p)
Bucky Pizzarelli (g)
Mike Stern (g)
Russell Malone (g)
Charlie Hunter (g)
Regina Carter (vi)
Kenny Garrett (ss)
Ronnie Laws (ss)
Nicholas Payton (tp)
Christian McBride (b)
Charnett Moffett (b)
Kenwood Dennard (d)
Kendisinin şimdiye kadar yaptığı en başarılı albümü olarak adlandırdığı bu albümde Stanley Jordan'a son derece meydan okuyucu canavar gibi bir ekip eşlik ediyor. Gitarda Charlie Hunter, Russell Malone, Bucky Pizzarelli ve Mike Stern, saksofonda Kenny Garrett ve Ronnie Laws, trompette Nicholas Payton, kemanda Regina Carter, basta Christian McBride ve Charnett Moffett, davulda ise Kenwood Dennard var. Bu her biri birbirinden yetenekli müzisyenlerin Stanley Jordan'ı ve albümün kalitesini daha üst seviyeye çıkarmayı başardıklarını söyleyebiliriz.

Michael Buble

Christmas
Repriser Rec.49534 (2011)

Müzisyenler

Michael Buble (vo)
Bu tatil şarkıları dolu "Christmas" albümüyle Michael Buble bir kez daha kalpleri ısıtmaya hazır. Üç Grammy'li bariton sesli vokalist yine her zamanki gibi coşku dolu festival havasında bir albüm hazırlamış hayranlarına. Bir yeni yıl klasiği olan "White Christmas"da Shania Twain'le de düet yapan şarkıcı, albümdeki ikinci düeti de "Feliz Navidad" parçasında Latin şarkıcı Thalia ile gerçekleştirmiş. Yeni yıl keyfini yaşamak isteyenler için tam kıvamında bir albüm.

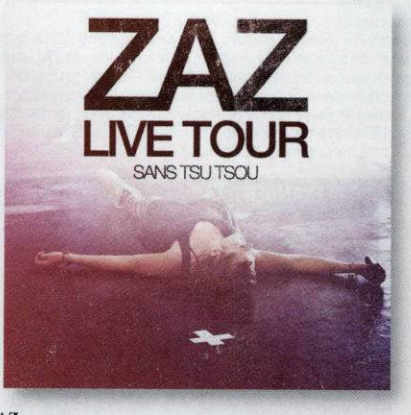

ZAZ

Sans Tsu Tsou
Sony Music 06992 (2011)

1 Mayıs 1980 doğumlu İsabelle Geffroy 2007 yılından bu yana dünya onu Zaz ismi ile tanıyor.Müzikle tanışması 5 yaşında girdiği konservatuarda aldığı solfej, keman, piyano gitar dersleri ile oluyor Zaz'ın. 11 yaşına kadar konservatuara devam ediyor. Ardından Bordeaux'ya taşınıyorlar. Müzikle yeniden haşır neşir olmaya başlaması 2000 yılında kazandığı burs ile gittiği CIAM'da oluyor. 2001 yılında ilk grubu olan Fifty Fingers'da solistlik yapmaya başlıyor. Bunu izleyen dönemde jazz, bask, endülüs, latin, küba, afrika ritimlerini harmanlayan çeşitli gruplarda solistlik yapıyor. 2002 yılında latin-rock grubu Don Diego'nun solisti oluyor. Zaz ismini de bu dönemde alıyor. İsabelle'e göre ZAZ, A'dan Z'ye müziğin tüm sesleri demek ya da tam tersi yani Z'den A'ya. 2006 yılında Paris'e taşınıyor ve pek çok cafede, kabarede, piyano barda şarkı söylüyor. Daha özgür çalışmak istediği dönemlerde Montmartre sokaklarında da şarkılar söylüyor. Normalde sokak müzisyenleri saatte 20-30 euro civarında kazanıyorken, yetenekli kızımız saatte ortalama 450 euro kazanıyor! Sokakların divası 2007 yılında prodüktör ve besteci Kerredine Soltani ile tanışıyor. Soltani o dönemde hafif kısık sesli bir kadın vokal arayışı içinde olduğundan Zaz'ı bulunca kaçırmıyor. Tanışmalarının ardından da Zaz için "Je veux"yü besteliyor. Mayıs 2010'da Zaz'in ilk albümü çıkıyor ve Ocak 2011 itibarı ile de 20 ülkede 500.000 albüm satan bir sanatçı oluyor. Yakın zamanda ParisMatch dergisi tarafından yılın en iyi çıkış yapan sanatçısı seçilmiş. Sanatçının live tur albümü olan Sans Tsu Tsou piyasada...

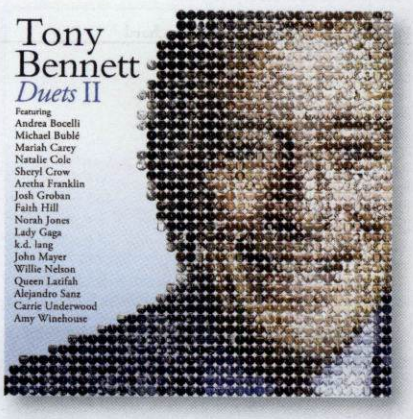

Tony Bennett

Duets – II
Sony Music

Müzisyenler
Tony Bennett (vo)
Amerikalı efsanevi şarkıcısı Tony Bennett 85.Yaşını "Duets II" albümüyle kutluyor. "Duets: An American Classic" albümünün devamı niteliğinde olan "Duets II" albümünde, Michael Bublé, Aretha Franklin, Sheryl Crow, Natalie Cole, Mariah Carey, Andrea Bocelli, Queen Latifah ve Willie Nelson gibi önemli isimlerin yanı sıra Amy Winehouse, Norah Jones, Lady Gaga ve John Mayer gibi genç isimlerde yer alıyor.Ayrıca bu albüm Amy Winehouse'un son studyo kaydı olan "Body And Soul" düetini de içeriyor.

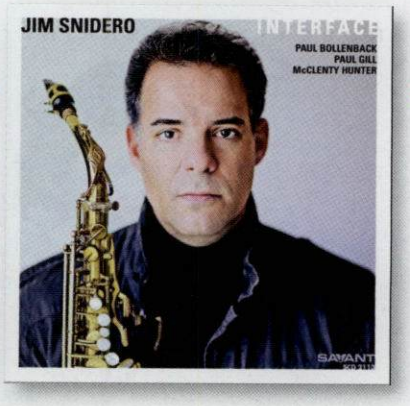

Jim Snidero

Interface
Savant 2113 82011)

Müzisyenler
Jim Snidero (as)
Paul Bollenback (g)
McClenty Hunter (d)
Jim Snidero birçok ünlü virtüözün ardından NEA jazz duayeni Toshiko Akiyoshi'yle de kayıt yaptıktan sonra kendini kanıtlamış bir alto saksofoncudur. Müzisyenin yönettiği bu 16. Albümde sekiz tane orijinal beste bulmak mümkün. Albümde saksofoncuya eskilerden guitarist Paul Bollenback, basta Paul Gill ve davulda McClenty Hunter eşlik ediyor. Hızlı tempolu, şehirli hip dokulu "Interface", Bollenback'in köseli gitarını duyduğumuz füzyon tadında "Fall Out", Snidero'nun melankolik baladı "After the Pain", saksofon ve gitar duosu "Silhouette", Orta doğu ezgili "Viper", örülem cümleleriyle hoş bir bossa nova olan "Aperitivo" albümdeki parçalardan sadece birkaçı.

Jerry Bergonzi

Convergence
Savant 2110

Müzisyenler
Jerry Bergonzi (ss, ts)
Bruce Barth (p)
David Santoro (b)
Andrea Michelutti (d)
Bu albüm, saksofoncu Jerry Bergonzi'nin önceki albümleri "Simply Put" ve "Three For All"un devamı niteliğinde. "Convergence"da da diğer iki albümdeki aynı müzisyenlerle çalışmış Bergonzi. Bazı parçalarda saksofoncu enstrümanını üst üste kaydetmiş. "I've Got a Crush on You" dışındaki bütün parçalar da müzisyenin orijinal bestesi. Albümde saksofoncunun sağlam tonal manipulasyonlarını, farklı renklerini ve güçlü telaffuzunu ve davulvari ritimlerini duymak mümkün. Oldukça keyifli bir albüm olan olan bu kuartet albümünü kaçırmayın.

Eric Reed

The Dancing Monk
Savant 2108 (2011)

Müzisyenler
Eric Reed (p)
McClenty Hunter (d)
Piyanist Eric Reed son derece vurucu, farkedilebilir ve dışa vurumcu bir çalış stiline sahip olmanın yanı sıra swing dolu ve zaman zaman da lirik ve içe dönük bir tınıya sahip olabilen bir müzisyendir. Wynton Marsalis'in vokalistlerle yaptığı çalışmalarda, kendisinin sololarının ne kadar taze ve yaratıcı olduğunu gördük. Bu Thelonious Monk repertuarından oluşan albümde de kişisel dokunuşunu akor değişimleri ve melodik oyunlarla muhteşem bir şekilde dengelemiş piyanist. Bu dengeyi parça seçimini "Round Midnight", "Blue Monk" gibi bilinmiş ve "Ask Me Now" ve "Reflections" gibi daha az çalınmış Monk eserlerini bir arada kullanarak da yapmış. Ekip

başçı Ben Wolfe'un akışkan ve kolay dinlenir çalışı ve davulcu McClenty Hunter'ın esnek ve sağlam ritim duygusuyla keyifli bir bütünlük oluşturuyor.

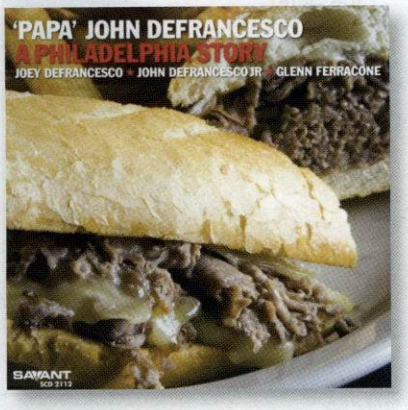

'Papa' John DeFrancesco

A Philadelphia Story
Savant 2112 (2011)

Müzisyenler
Papa John DeFrancesco (Hamond b-3 org)
John Defrancesco Jr. (g)
Glenn Ferracone (d)
Albümde Papa John DeFrancesco'ya gitarda oğlu John Defrancesco Jr. ve davulda da Glenn Ferracone eşlik ediyorlar. Soul, funk ve jazz alışımı bu albümde standartların dışında bir de orijinal parçalar mevcut. Set meşhur "Papa Was a Rolling Stone" ile başlıyor. John Jr'ın keskin funk ritimlerinin üzerine Ferracone'nin yıldız gibi parlak tuşesi ile parça coştukça coşuyor. Ekonomik kullanılmış gitar solosu "Strange Brew" u, tirik "By the Time I Get to Phoenix" iziyor. Lou Donaldson'ın hard bop tarzındaki "The Thang"i de albümdeki hakkı verilmiş parçalardan biri. Papa'nın derin soul jazz tınılarını duyduğumuz "It's Your Thing" de albüme değer katan parçalardan bir diğeri. Soul funk dolu bu albümü dinlemeye doyamayacaksınız.

Jeff Lorber Fusion

JLF Galaxy
Heads Up 33173 (2011)

Müzisyenler
Jeff Lorber
Jimmy Haslip
Eric Marienthal
Paul Jackson, Jr.
Vinnie Colaiuta
Lenny Castro
Dave Weckl
Larry Koonse
Randy Brecker
2010 çıkışlı "Now Is The Time" ile Jeff Lorber füzyon jazza geri dönüş yapmıştı. Yine aynı funk güdümlü enerji ile şimdi "Galaxy" ile de bu dönüşü pekiştiriyor. 11 orijinal besteden oluşan bu albümde "Underground" kaybolmuş değerlerin yeniden dirilişi gibiyken "Rapids" ve "Big Brother" modern dönem jazzının en güzel örnekleri arasında sayılabilirler. Latin etkili "The Samba"nın ise ilk olarak 1987 çıkışlı albüm olan "Soft Space" de yer aldığını söyleyebiliriz. Kış ortasında bahar havası estiren güzellikte jazz füzyon dinlemek istiyorsanız bu albüm birebir.

Jacques Loussier Trio

Scenes from Childhood
Telarc 332270 (2011)

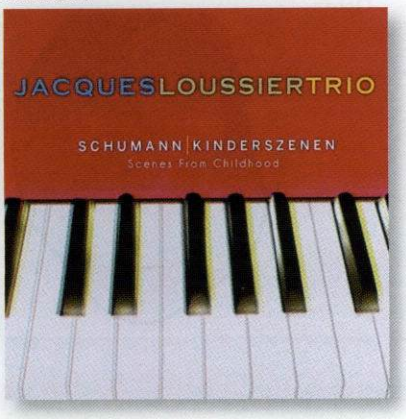

Müzisyenler
Jacques Loussier (p)
Benoit Dunoyer de Segonzac (b)
André Arpino (d)
50 yıldan uzun süredir piyanist Jacques Loussier klasik müziğin geleneksel tarafıyla jazzın keşfe açık yanının birleştiği bakir zeminlerde gezintiye çıkıyor. Kariyerinin ilk günlerinde "Play Bach Trio" ile Johann Sebastian Bach bestelerini yorumlayan müzisyen, ilerleyen yıllarda da aynı keşfi Debussy, Ravel, Vivaldi, Beethoven üzerinde de yaptı. Bu defa da piyanoda Jacques Loussier, basta Benoit Dunoyer de Segonzac ve davulda André Arpino'dan oluşan trio, Robert Schumann'ın eserlerini yorumluyor. Albüm Schumann'ın çocukluğuna ithafen 1838 yılında bestelediği 13 opusdan oluşuyor.

Rudresh Mahanthappa

Samdhi
ACT 9513 (2011)

Müzisyenler
Rudresh Mahanthappa (as, laptop)
David Gilmore (g)
Rich Brown (b)
Damion Reid (d)
"Anand" Anatha Krishnan (mridangam, kanjira)
Hintli-Amerikalı saksofoncu Rudresh Mahanthappa'nın müziği Güney Hint karnataga öğelerini çağdaş jazz ile harmanlanmasından oluşuyor. Mahanthappa, Samdhi'de teknolojiyi de bu karışıma katarak anlamlı ve eğlenceli sonuçlar elde ediyor. Müzisyene gitarda Dave Gilmore, elektrik basta Rich Brown, davulda Damion Reid ve Güney Hindistan'a ait yerel vurmalı çalgılar olan mridangam ve kanjira'da "Anand" Anantha Krishnan eşlik ediyor. Bu birliktelik sonucunda jazz, Güney Hint müziği ve elektronik arasında sıradışı bir diyalog oluşuyor. Mahanthappa, verdiği röportajlarda ilk ilham kaynağının düz jazz'dan ziyade The Brecker Brothers, Yellowjackets ve 1980'lerin Miles Davis'i olduğunu söylüyor. Bu etkiyi de Samdhi'de görmek mümkün—ileri fusion, funk groove'ları, post-bop cümleleri, jazz rock, Güney Hint ritimleri, electronica ve daha fazlasının izlerine bu albümde rastlamak mümkün.

Three Fall

On a Walkabout
ACT 9665 (2011)

Müzisyenler
Lutz Streun (ts, bclt)
Til Schneider (tb)
Sebastian Winne (d, perc)
Promoe (rap vo)
Three Fall, ACT'den çıkarttıkları ilk albüm olan "On a Walkabout" ile Red Hot Chili Peppers'ın müziğine gönderme yapıyorlar. Cesur ve maharetli bakış açıları ile sürekli bası ve chordal enstrümanları kullanmayı reddediyorlar. Saksofonda ve bas klarnette Lutz Streun, trombonda Til Schneider ve davulda Sebastian Winne'dan oluşan trio, özgün bir sese sahip. Sürekli hareket halinde olan bu üç müzisyen, bir yandan yapı ile doğaçlama arasındaki dengeyi sağlamaya çalışırken bir yandan da akılda kalıcı melodiler ve zeki aranjmanları ile yaratıcılıklarını ortaya koyuyor, 2008'de kurulan Three Fall, çok kısa zamanda tanınmış bir grup haline gelip Leverkusen Jazz Günleri'nde 'Futuresounds' yarışmasını kazandı. Viersen Jazz Festivali ve Leipzig Jazz Günleri'nde sahne almış olan grup, McCoy Tyner, Medeski Martin & Wood ve Nils Petter Molvaer gibi önemli jazz müzisyenleri ile çalışmıştır.

Pierrick Pedron

Cheerleaders
ACT 9511 (2911)

Müzisyenler

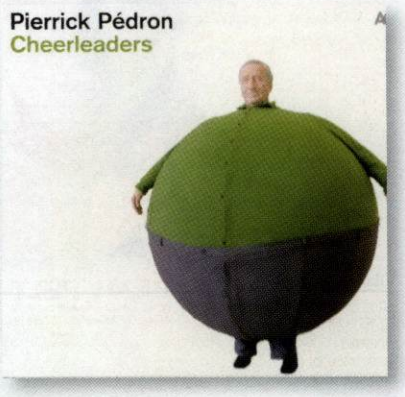

Pierrick Pédron (as)
Chris De Pauw (g)
Laurent Coq (p, Fender Rhodes, keyb)
Vincent Artaud (b)
Franck Agulhon (d)
Fabrice Moreau (d)
Camille de Bruyne (vo)
Monique Harcum (vo)
Nina Babet (vo)
Marie Ange Teuwen (vo)
Nathalie Paques (vo)
Brass Band
Fransız saksofoncu Pierrick Pédron'u ülkesinde çok popüler olan bir çeşit bando diyebileceğimiz 'fanfare'den gençliğinden beri etkilemiş. Kuzey Fransa, Hollanda ve Belçika'da sık sık rastlanılabilen bu bandolar Amerikan bandolarına benzer. Partilerde ve sokaklarda rastlayabileceğiniz bu bandolara çoğunlukla ponpon kızlar ('cheerleaders') eşlik eder. Bu geleneği kişisel jazz evreni ile birleştirme fikri Pédron'u büyülemiş.Gösterişli bir suit olan 'Cheerleaders'da fonda bando müziği ile parçaların akışını şekillendiriliyor. Bazı parçalar melodic fikirler ile oluşmuş, bazıları ise neredeyse Stravinsky'yi anımsatacak kadar ağır ve dramatik. Pédron dinleyicisini şaşırtmayı amaçlıyor. Gençken dinlediği Neil Young ve Pink Floyd gibi müzisyenlerin ve grupların stillerini de müziğine katmaya çalışan Pédron bu konuda başarılı olmuş ve farklı fikirlerle dolu bir albüm yaratmış. Parker, Cannonball Adderley ve Phil Woods gibi bop idollerini andıran tonu ile tanınan Pédron, jazz ile rock'ı harmanlamaya çalıştığını, ama amacının tipik jazz rock olmadığını belirtiyor. 'Cheerleaders' müzisyenlere arasındaki fikir alışverişinden doğan 'compositional jazz'a iyi bir örnek. Ama yine de bu albümde 70lerin super grupları gibi üretilmiş rock sound'unun izlerini duymak mümkün.

Jan Johansson

in Hamburg w/Georg Riedel
ACT 9510 (2011)

Müzisyenler
Jan Johansson (p)
Georg Riedel (b)
Claes Rosendahl (flt)
Bengt-Arne Wallin (tp)
Bosse Broberg (tp)
Jan Allan (tp)
Rolf Ericson (tp)
Kurt Järnberg (tb)
Eje Thelin (tb)
Lennart Åberg (reeds)
Rric Nordström (reeds)
Rune Falk (reeds)
Arne Domnérus (reeds)
Bjarne Nerem (reeds)
Rune Gustafsson (g)
Egil Johansen (d)
Piyanist Jan Johansson'un 1963'de başçı Georg Riedel ile birlikte ortaya koyduğu, İsveç halk türkülerinin yorumlarından oluşan "Jazz på Svenska" albümü hala İsveç'te en çok satan jazz albümü olma özelliğini taşıyor. İsveç jazz'ının öncülerinden olan Johansson ilk olarak Stan Getz'in grubunda bir üye olarak, sonra da Norman Granz'in ünlü "Jazz at the Philharmonic" serisinden çalan ilk Avrupalı müzisyen olarak tanındı. "Jan Johansson in Hamburg" NDR için 1964 ve 1968 arasında kaydedilen materyallerin bir derlemesi. Eğlenceli İsveç halk müziği yorumlarından Amerikan standartlarına ve Georg Riedel'in kendi bestesi olan "Sommar adjö"na kadar pek çok parçayı içeren bir albüm. NDR ile işbirliklerinin kendileri için çok önemli olduğunu belirten Riedel, bu ünlü workshoplar için normal repertuarlarını çalmak yerine NDR için özel bir şey yarattıklarını söylüyor. Ölümünden kısa bir süre önce Pippi Longstocking'in ilk filmi için melodiler oluşturmaya başlayan Johansson'dan bu işi devralan Riedel 1980'lere kadar bu film serisinin müzikleri üstünde çalıştı. Albümün son parçası olan dünyaca tanınmış bu çocuk şarkısı, zamansız ölümüyle aramızdan ayrılan yaratıcısına, bir jazz efsanesi olan Johansson'a bir övgü olma niteliğini taşıyor.

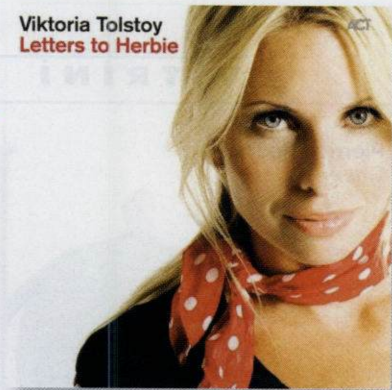

Viktoria Tolstoy

Letters to Herbie
ACT 9519 (2011)
Müzisyenler
Viktoria Tolstoy (vo)
Jacob Karlzon (p, keyb)
Krister Jonsson (g)
Mattias Svensson (b)
Rasmus Kihlberg (d)
Herbie Hancock kuşkusuz bir piyanist ve besteci olarak zamanımızın en önemli sayılı jazz müzisyenleriden. Son günlerde tanınmış konuklarla birlikte jazz, rock ve pop standartlarını çalıyor. "Possibilities" (2005) ve "The Imagine Project" albümlerinde Santana, Sting, Christina Aguilera ve Pink gibi ünlü müzisyenler ile işbirliği yaptı. "Letters to Herbie"de ise durum tam tersi; Herbie'nin başka müzisyenlerin parçalarının yorumlamasından ziyade, 71 yaşındaki müzisyenin hayranlarından biri olan ACT'nin yıldızı Viktoria Tolstoy 12 şarkıdan oluşan bu albümü Herbie Hancock için kaydetti.

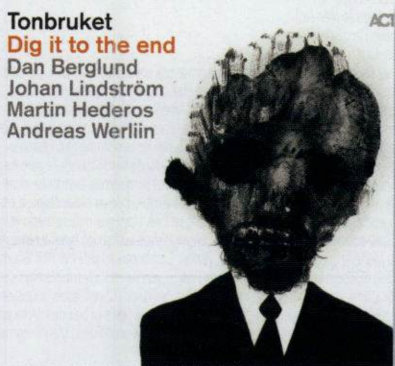

Tonbruket

Dig it to the End'
ACT 9026 (2011)
Müzisyenler
Dan Berglund (b)
Johan Lindström (g)
Martin Hederos (p, pump org, keyb, vi)
Andreas Werliin (d, perc)
Nino Keller (perc)
Thomas Hallonsten (Ham. org)
İsveçli bas gitarist ve besteci Tonbruket lise yıllarında gitaristliğini yaptığı grupla Black Sabbath ve Deep Purple şarkıları cover'ladı. 90'lı yıllarda, Stockholm'deki Royal Music University'de okurken Esbjörn Svensson ile tanıştı. "Son on yılın Trio'su" olarak nitelendirilen Esbjörn Svensson Trio ile uzun yıllar boyunca çaldı. 2008 yılında Esbjörn Svensson'un vefatından sonra Tonbruket'i kurdu. 18. İstanbul Jazz Festivali'nin "A Strange Place for Jazz" adlı projesinde sahne aldılar. Albümde 11 parça yer alıyor, "Le Var" adlı parça Ravel'e adanmış. Grubun önümüzdeki günlerde İstanbul'da Salon'daki konserini de izlemek isteyenlere hatırlatalım.

Joachim Kühn

Out of the Desert Live
ACT 9521 (2011)
Müzisyenler
Joachim Kuhn (p, as)
Majid Bekkas (vo, guembri, kalimba)
Ramon Lopez (d)
Abdelfettah Houssaini (djembe)
Abdessadek Bounhar (karkabou)
Rachid El Faditi (karkabou)
Kouassi Bessan Joseph (talking drums, perc)
Mouloud Amrini El-Mesaoui (d, perc)
Mouloud Lamimi El-Mesaoui (d, perc)
Hittouri El Uqzzani (d, perc)
Hmad Ait Ibrahim (d, perc)
Aamimi Er Houcin (d, perc)
1960'larda dünya çapında tanınmış sayılı Alman jazz müzisyenlerinden olan Joachim Kühn klavyede hünerlerini göstermeye devam ediyor. 2010'de kaydedilmiş bu canlı big-band performansında uzatılmış doğaçlamalarıyla dinleyicisini heyecanlandırmaya devam ediyor. Kühn geçtiğimiz yıllarda vokalist ve guembri müzisyeni Majid Bekkas, İspanyol davulcu Ramon Lopez ve bir grup Berber müzisyen ile ödüllü Out of the Desert albümünü kaydetmişti. Bu albümün başarısını takiben geçen yıl JazzFest Berlin'de Bekkas, Lopez, ve the Frankfurt Radio Big Band ile bu yeni versiyon kaydedildi. Ama Kühn'ün besteleri aynı ruhu yakalamayı amaçlıyor olsa da orkestranın da katkısıyla yeni ve farklı. Bekkas ve Lopez'in soloları ise çok etkileyici. Kühn'ün düşünceli Tony Lakatos ve sonra da ateşli Julian Arguelles çalmış olması dinleyicileri bu albüme kenetleyen başka bir etken.

Nils Landgren

The Moon, The Stars and You
ACT 9505 (2011)
Müzisyenler
Nils Landgren (tb, vo)
Michael Wollny (p)
Lars Danielsson (b)
Rasmus Kihlberg (d)
The Moon, The Stars and You, İsveçli jazz tromboncusu Nils Landgren tarafından aya ve yıldızlara adanmış farklı bir smooth-jazz albümü. Albüme katkıda bulunan önemli müzisyenler arasında Jazz Crusaders'ın piyanisti Joe Sample ve Fransız akordeon yıldızı Richard Galliano da bulunuyor. Landgren'un sıcak trombone tonu, Nat Cole ve Chet Baker'ı andıran şarkı söyleyişi kadar ikna edici oluşuyla tanınıyor. Stardartları yeni bir tazelik, sevgi ve hassasiyet ile sunuyor. Vince Mendoza'nın NDR Big Band için yaptığı aranjman ile Swinger Joe's Moonblues neşeli bir ustalık, Moon River yeni bir karakter, Jimmy Webb'in The Moon's a Harsh Mistress unutulmaz bir ton kazanıyor. Bu albüm, Landgren'in arkadaşı ve daha önce de bazı projelerde beraber yer aldığı Esbjörn Svensson'a adanmış. Albümün konukları ise; Joe Sample (p), João Bosco g, vo), Richard Galliano (acc), Steve Gadd (d), Caecilie Norby (vo), NDR Bigband, Stockholm Philharmonic Orkestra

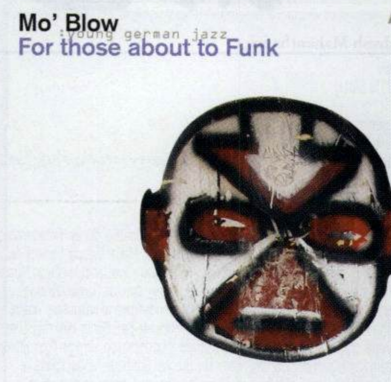

Mo' Blow

For those about to Funk
ACT 9658 (2011)
Müzisyenler
Felix F. Falk (s, perc)
Matti Klein (rhodes)
Tobias Fleischer (b)
André Seidel (d)
Berlin'de 2008'de Jazz & Blues Ödüllerinde hem jüri ödülü hem de izleyici ödülünü alarak çifte zafer yaşayan grup, yeni albümleri ile piyasadalar. Grup uzun zamandır Avrupa'nın "en ateşli kulüp gruplarından biri" olarak gayet iyi tanınıyordu. Almanya, Ingiltere, Belçika, Rusya, Polonya ve Fransa'yı kapsayan turneleriyle de bunu hak etmek için sıkı çalıştılar. Albümde 11 parça yer alıyor. Vokalde ise konuk olarak Jelena Kuljic var.

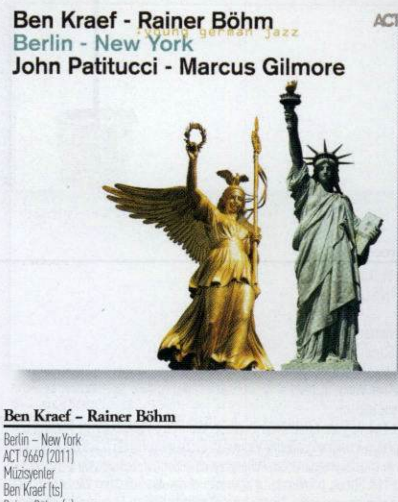

Ben Kraef – Rainer Böhm

Berlin – New York
ACT 9669 (2011)
Müzisyenler
Ben Kraef (ts)
Rainer Böhm (p)
John Patitucci (b)
Marcus Gilmore (d)
Alman saksofoncu, kompozitör ve akademisyen Ben Kraef, Berlin'deki Müzik Üniversitesi "Hanns Eisler"den mezun olmasının ardından, 2007 yılında The City College of New York'ta Almanya Akademik Değişim Programından aldığı bursla Sanat üzerine yüksek lisans programını tamamladı. Geçtiğimiz yıllar içinde pek çok kez, aralarında "Biberacher Jazzpreis"in (2006), "Concours International de Jazz de Fribourg"un (2007) ve Yamaha Saksofon Yarışmasının olduğu uluslararası ödüller ve dereceler alan Kraef'in performatif alanda yaptığı aktiviteler arasında ünlü Alman Ulusal Gençlik Grubu Bujazzo'nun kadrosunda bulunmak da vardı. Bu sayede üç yıl boyunca Avrupa'nın dört bir yanında, Güney Afrika ve Japonya'da çok sayıda performansa katılan Kraef'in beraber çalıştığı ve çaldığı isimler arasında Lalo Schifrin, Phil Woods, John Patitucci, Marcus Gilmore, Gunther Schuller, Yoshiaki Masuo, Herb Geller, Pee Wee Ellis, Peter Herbolzheimer, Till Broenner, George Garzone, Ari Hoenig, Lonnie Plaxico, Peter Weniger ve Jerry Granelli yer alıyor. Ayrıca kendisinin Wir Sind Helden ve Joy Denalane gibi tanınan pop gruplarıyla da ortak çalışmalar yapmışlığı var.

Ida Sand

The Gospel Truth
ACT 9518 82011)
Müzisyenler
Ida sand (vo)
Matthias Thorell (g)
Thobias Gabrielsson (b)
Andreas Hedlund (d, perc)
Ida Sand 1977 yılında müzikal bir ailenin içine dünyaya geldi. 8 yaşında çello çalmaya başladıysa da bu enstrüman onun aklını başından almadı. Bunun yerine Ida, çok daha fazla zamanını piyanonun başında geçirdi. Saatlerce tuşlara basıp üzerine şarkı söyledi. Annesinin ona piyano çalmayı öğretmesine izin vermiyor, kendisi öğrenmek istiyordu, öyle de oldu. 16 yaşına geldiğinde Ida müzik okulunda eğitim almaya başladı ve iki sene sonra Göteborg'daki Academy Of Music'e transfer oldu. Ida burada kendini şehirdeki capcanlı jazz sahnesinin kollarına bıraktı. Jazz Ida için ne kadar heyecan vericiyse, onun ilham kaynakları Stevie Wonder, Donny Hathaway ve Aretha Franklin olmaya devam etti. 200 yılında mezun olduğunda çalışmaya devam etti, gece kulüplerinde, piyano barlarında ve soul kulüplerinde çaldı, çaldı. Hep çok yoğun, hep bir şeyler öğreniyordu. Serbest zamanlı şarkıcı olarak çalışmaya başladığında Christian Waltz, Stephen Simmonds, Carola, Lisa Nilsson, Eric Gadd, Bo Kaspers, Jerry Williams, Uno Svenningsson, Jennifer Brown ve Nils Landgren gibi önemli isimlerle ortaklıklara imza attı. İkinci albümü True Love ile kişisel sound'unu tam olarak ortaya koymayı başardı. Bunun büyük oranda bir kız çocuğu dünyaya getirdiği döneme rastlamasıyla da ilgisi vardı. True Love'ın prodüktörlüğü, eşi, gitarist Ola Gustafsson tarafından gerçekleştirilmişti. Sand, son dönem çalışmalarında çok uzun zamandır peşinde olduğu hayalini gerçekleştirmenin haklı gururunu yaşıyor; üç büyük ilham kaynağını birbirleriyle buluşturuyor: Jazz, Gospel ve Soul. Altına da imzasını atıyor. Albümde 12 parça yer alıyor. Konuk müzisyenler ise; Raul Midon (vo), Joe Sample (p), Steve Gadd (d), Magnus Lindgren (tahta nefesli), Nils Landgren (tb) yer alıyor.

Julian & Roman Wasserfuhr

Gravity
ACT 9507 (2011)
Müzisyenler
Julian Wasserfuhr (tp, flgh)
Roman Wasserfuhr (p)
Lars Danielsson (b, cello, g)
Wolfgang Haffner (d)
Wasserfuhr kardeşler Alman jazz sahnesi adına birer fenomen. Julian Wasserfuhr'un sahip olduğu büyüleyici olgunluğa daha önce bu kadar genç hiçbir trompetçide rastlanmamıştı. Ağabeyi Roman'ın ona piyanoda, neredeyse simbiyotik bir halde eşlik edişi de eşit derece de etkileyici. Wasserfuhr kardeşler çaldıkları konserler sayesinde kısa sürede geniş bir izleyici kitlesine sahip oldular ve sahnede hızla yükseldiler. Göteborg'da Nils Landgren ve Lars Danielson gibi jazz yıldızlarıyla kayıt yapmalarının ardından Alman jazz ligine kesin giriş yaptılar.

Danilo Rea & Flavio Boltro

at Schloss Elmau Opera
ACT 9508 (2011)
Müzisyenler

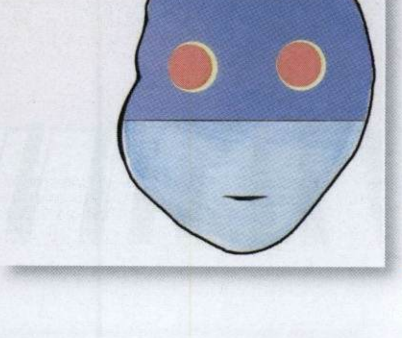

Danilo Rea (p)
Flavio Boltro (tp)
Opera önemli bir sanat formu; detaylı settler, süslü dramlar, büyük orkestralar, ve tabi ki de şarkıcılar. Peki ya operayı opera yapan bu özellikler bir kenara itilip melodiler bir piyanist ve bir trompetçiden oluşan bir duo tarafından yeniden yorumlanırsa? Piyanist Danilo Rea ve trompetçi Flavio Boltro'nun bu ilk duo projesinde gerçekten benzersiz bir sonuç ortaya çıkıyor. Rea ve Boltro uzun yıllardır süren arkadaşlıklarını ve jazz sevgilerini bu albüme taşıyorlar. Müzisyenler, Opera için onaltıncı yüzyıl ile yirminci yüzyıl arasında yaşamış İtalyan bestecilerin eserlerinden bir seçki oluşturmuşlar. Bayera'daki Schloss Elmau'da kaydedilen bu albümde dört parça canlı bir performans sırasında kaydedilmiş. Schloss'ta kaydedilen, daha önceki albümler gibi hem stüdyo kayıtlarında hem de canlı performanstaki ses kalitesi mükemmel. Orijinal melodiler yorumlarda merkezi konularını koruyor, fakat Rea ve Boltro ellerindeki doğaçlama olasılıklarını değerlendirmekten kaçınmıyor. Opera'nın ilginç kapak resmi Thomas Scheibitz tarafından yapılmış. ACT'nin görsel sanat ile müziği bir araya getirme geleneği meşhurdur. Rea ve Boltro da benzer bir şekilde jazz ve Avrupa operasını yenilikçi bir tavır ve mükemmel bir teknik ile birleştiriyor.

Radio String Quartet Vienna

Radiodream
ACT 9512 (2011)
Müzisyenler
Bernie Mallinger (vi, vo)
Igmar Jenner (vi)
Cynthia Liao (viola)
Asja Valcic (cello)
Viyana'da Sigmund Freud'u duymadan yaşamak neredeyse imkansızdır. Radio String Quartet Vienna da Radiodream albümünde ünlü psikoanalizciden ilham alarak yola çıkıyorlar. Zamanın en yenilikçi yaylı çalgı quartet'lerinden biri olarak bilinen müzisyenler bu albümde rüyalar dünyası inceleniyor. Rüya dolu bir gecenin nasıl müzik dilinde ifade edilebileceğini sorgulayan kemancı ve bestecı Bernie Mallinger, bu projede gizli hisleri, istekleri, fantazileri ve kabusları ele aldıklarını dile getiriyor. Radio String Quartet Vienna'nın ACT'den çıkartmış olduğu ilk albüm olan "Celebrating the Mahavishnu Orchestra" (2007) kritikler tarafından çok övgü toplamıştı. Quartet'in müziği, bilinen tüm tipik tarz sınırlarını aşıyor. Deneysel müziği seven bu Viyanalılar devamlı müzik dağarcıklarını genişletiyor. Esbjoern Svensson'un parçalarına getirdikleri yorumlar ve Klaus Paier ile Rigmor Gustafsson gibi isimlerle yaptıkları çalışmalar ile yaylılar ve jazz arasından güçlü bir bağ kurmayı başarıdılar. Bu Viyanalı müzisyenleri birbirine yeni seslere olan tutkuları bağlıyor. Jazz'ın içinde özgürlük fikrine sadık bir şekilde stilistik ufuklarını geniş tutuyorlar. Bernie Mallinger'in da dediği gibi: "Bir şey kulağa hoş geliyorsa onunla herşeyi yapabilirsiniz."

Dieter Ilg

Otello live at Schloss Elmau
ACT 9522 (2011)
Müzisyenler
Dieter Ilg (b)
Rainer Böhm (p)
Patricia Heral (d)
Opera önemli bir sanat formu; detaylı settler, süslü dramlar, büyük orkestralar, ve tabi ki de şarkıcılar. Peki ya operayı opera yapan bu özellikler bir kenara itilip melodiler bir piyanist ve bir trompetçiden oluşan bir duo tarafından yeniden yorumlanırsa? Piyanist Danilo Rea ve trompetçi Flavio Boltro'nun bu ilk duo projesinde gerçekten benzersiz bir sonuç ortaya çıkıyor. Rea ve Boltro uzun yıllardır süren arkadaşlıklarını ve jazz sevgilerini bu albüme taşıyorlar. Müzisyenler, Opera için onaltıncı yüzyıl ile yirminci yüzyıl arasında yaşamış İtalyan bestecilerin eserlerinden bir seçki oluşturmuşlar. Bayera'daki Schloss Elmau'da kaydedilen bu albümde dört parça canlı bir performans sırasında kaydedilmiş. Schloss'ta kaydedilen, daha önceki albümler gibi hem stüdyo kayıtlarında hem de canlı performanstaki ses kalitesi mükemmel. Orijinal melodiler yorumlarda merkezi konularını koruyor, fakat Rea ve Boltro ellerindeki doğaçlama olasılıklarını değerlendirmekten kaçınmıyor. Opera'nın ilginç kapak resmi Thomas Scheibitz tarafından yapılmış. ACT'nin görsel sanat ile müziği bir araya getirme geleneği meşhurdur. Rea ve Boltro da benzer bir şekilde jazz ve Avrupa operasını yenilikçi bir tavır ve mükemmel bir teknik ile birleştiriyor.

Leszek Mozdzer

Komeda
ACT 9516 (2011)
Müzisyenler
Leszek Możdżer (p) solo
Alman plak şirketi ACT Avrupa'nın new jazz-klasik piyanistlerini dünyaya tanıtma çabası içinde. Polonyalı piyanist Leszek Możdżer klasik müzik eğitimi aldıktan sonra gençlik yıllarında jazz ile tanışmasıyla bu gruba dahil olan önemli isimlerden. Müzisyenin ACT'den çıkan bu ilk albümü, isminden de anlaşılabileceği gibi, Polonyalı jazz piyanisti ve film müziği bestecisi Krzysztof Komeda'da adanmış. Albümdeki sekiz parça da Komeda'ya ait. Możdżer bu parçaları bestecinin anlayabileceği romantik bir tavırla ele alıyor. Piyanist kapanış parçası olan Moja Ballada'nın ortasında, Komeda'nın 1969'daki zamansız ölümüne bir gönderme olarak, albümü bitiriyor.

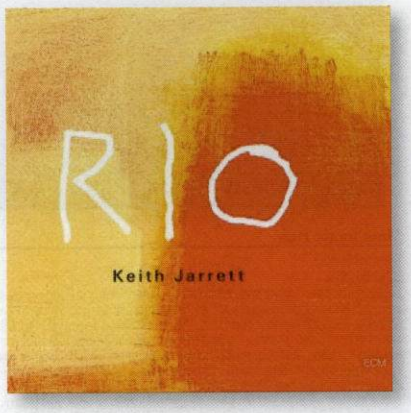

Keith Jarrett

Rio
ECM 2198/99 (2011)
Müzisyenler
Keith Jarrett (p) solo
2011 Nisan'ında Güney Amerika'da kaydedilmiş yeni bir solo Keith Jarrett kaydı. Jarrett'in solo kayıtları artık bir "gelenek" haline geldi, bu her zaman kendini yenileyen ve her seferinde özel bir tat veren bir deneyim. Daha önce sadece bir defa 1980'lerde Brezilya'da çalan ünlü piyanist burada görülmemiş bir hesabı olduğunu düşünüyordu. Bu ortamda ortaya çıkan tamamen doğaçlama müzik, Jarrett'in en sevilen solo piyano albümleri benzerlik taşıyor. Jarrett'in parça kalıpları yaratma ve beste kalıpları oluşturma yeteneği tartışılmaz. İki CD'lik bu albümdeki performansından Jarrett'de son derece memnun: "Güzel bir yapıda, cazımtrak, ciddi, tatlı, oynak, sıcak, ekonomik, enerjik, tutkulu ve Brezilya kültürü ile özel bir bağı var. Salondaki ses mükemmeldi, seyirci de." "Rio"nun yayınlanışı Jarrett'in ECM'deki 40ıncı yılına denk geliyor. Kasım 1971'de piyanist Jarrett ile produktör Eicher ilk çalışmalarını yapmışlardı. Solo piyano için çağrı açan çok etkileyici bir albüm olan "Facing You". Kapağı tanınmış grafik sanatçısı Mayo Büchner'in parlak kırmızı çalışması süslüyor.

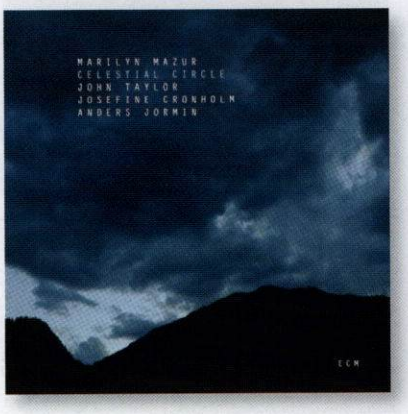

Marilyn Mazur

Celestial Circle
ECM 2228 (2011)
Müzisyenler
Josefine Cronholm (vo)
John Taylor (p)
Anders Jormin (b)
Marilyn Mazur (perc, d)
Marilyn Mazur'un yeni grubu ile ilk albüm çalışması. Mazur'un müziği her zaman özgür bir ruhu ve müzikalsınırları tanımayan bir anlayışı beraberinde getirdi. Atlantiğin her iki tarafında günümüz caz dünyasınınbirbirinden önemli müzisyenleri (Miles Davis, Wayne Shorter ve Gil Evans) ile çalışan Mazur, 14 yıl JanGarbarek Group'un bir üyesiydi. Son yıllarda daha çok kendi topluluklarına ağırlık veren Mazur, 2008'den beri "Celestial Hawk" projesi ilesahne almakta. Molde Festivali'nde ilk konserini veren grup şimdiden büyük festivallerin ve konsersalonlarının senelik programlarının değişmezlerinden oldu. Albüm repertuvarı Mazur'un parçalarından oluşmakta ancak doğaçlama duo ve trio'lar bestelere ayrı biranlam yüklemekte. Albüm Oslo'da Manfred Eicher'in produktörlüğünde kaydedildi.

Dino Saluzzi

Navidad de los Andes
ECM 2204 (2011)
Müzisyenler
Dino Saluzzi (bandoneon)
Anja Lechner (violoncello)
Felix Saluzzi (ts)
Ortak paylaşmışlıklardan türemiş yepyeni bir üçlünün ilk albüm çalışması. "Navidad de los Andes" (And Dağlarının Doğuşu), Dino Saluzzi, Anja Lechner ve Feliz Saluzzi'nin ortak projesi. Dino ve Feliz kardeşler 60 yıldır birlikte çalıyorlar. Arjantin'de henüz çocuk yaşta birlikte çalmayabaşladılar. Felix mütemadiyen Dino Saluzzi'nin "aile" projelerine eşlik etmekte ("Mojotoro" ve "JuanCondori"). Çellist Anja Lechner ve klarinet ve saksofon ustası Felix Saluzzi 2009'da Dino Saluzzi'nin orkestral kaydı "El Encuentro"ya solist olarak katkı vermişlerdi. Bu kayıttaki uyum bualbümü kaydetme fikrin oluşmasına zemin hazırladı. Anja Lechner 1990'lann ortasından itibaren Dino Saluzzi ile çalışmaya başladı. İlk olarak Dino Saluzzi Rosamunde Quartet ortaklığı ile ortayaçıkan "Kultrum" ile birlikte çalıştılar. Bunun dışında uzun bir süre duo olarak turneye çıktılar ve 2006'da "Ojos Negros"u kaydettiler. Navidad de Los Andes'in belirgin bir karakteri var, tıpkı o bölgenin basit ama tarifi zor havası, And Dağlarının büyülü ama gerçekçi hikayeleri. Üçlü bandeneon, çello ve klametin birleşimi ile oda müziği kalıbında ama tam olarak bir müzik türüne sokulamayacak bir tını yakalıyorlar. Kültürlerve türler arası yeniliklere açık bir müzik...

Chick Corea & Stefano Bollani

Orvieto
ECM 2222 (2011)
Müzisyenler
Chick Corea (p)
Stefano Boltani (p)
Günümüz jazz piyano dünyasının önemli iki temsilcisinin birlikte ilk kayıtları. Corea ve Bollani bu kaydı 2010 yılı sonunda Umbria Jazz Festivalinde gerçekleştirdi. "Orvieto" Corea'nın 27 yıl aradan sonra gerçekleştirdiği ilk ECM kaydı olmak'la beraber, Bollani'nin ECMile süre gelen birlikteliğinin de devamı. Kuşkusuz bu albüm bu sezonun adından sıkça söz ettiren jazz albümü olma özelliği taşımakta. Corea: "İki piyanistin birlikte doğaçlama çalması büyük bir meydan okuma. Stefano ile bu birliktelik ilham verici ve çok keyifliydi. Orvieto kış soğunu, bu eşsiz deneyim yaz sıcağını hissettirdi." İki yıldır duo olarak birlikte çalan ikili, baştan itibaren bu birlikteliğin büyük potansiyeli olduğunudüşünüyordu: Köpüren tuşeler, farklı yorumlarla fokurdayan ve parlayan bir zeka. İkilinin birliktebaşardıkları piyano duosununsınırlarını zorlamakta. Keyifli repertuvar: Chick Corea'nın "Armando's Rhumba" ve Stefano Bollani'nin "A Valsa da Paula".Jobim'den iki parça. Miles Davis'den "Nardis". Fats Waller'dan "Jitterbug Waltz". Jazz standartları "Darn that Dream" ve "If I Should Lose You". Sıkı bir blues. Flamenko etkisi taşıyan geleneksel bir parça.serbest doğaçlama ve başkaları...

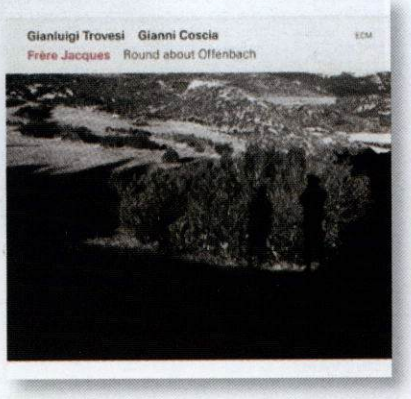

Gianluigi Trovesi / Gianni Coscia

Frere Jacques Round About Offenbach
ECM 2217 (2011)
Müzisyenler
Gianluigi Trovesi (clt)
Gianni Coscia (acc)
Çok seviten Trovesi & Coscia Duo'sunun üçüncü ECM albümü.
"In Cerca Di Cibo" ve "Round About Weill"dan sonra becerikli ellerini ve muzip müzik anlayışlarına bir örnek daha ve bu sefer Fransız ruh eşlerine - Fransız operetinin ustası Jacques Offenbach - adanan bir albüm Trovesi ve Coscia'nın temaları üzerine müzikal bir yolculuğa çıkıyorlar. Kendi bestelediklerı veyadoğaçlama olarak sestendirdikleri eserleri Offenbach eserleri aranje edilerek ortaya çıkıyor. "La Belle Helene", "La Perichole", "La Grande-Duchesse de Gerolstein", ve "Les Contes d'Hoffmann"in en bilinenmelodileri ile keyifli bir kayıt. Albüm notları, daha önceki albümlerde olduğu gibi, Gianni'nin çocukluk arkadaşı Umberto Eco'dan.

Stefano Battaglia Trio

The River of Anyder
ECM 2151 (2011)
Müzisyenler
Stefano Battaglia (p)
Salvatore Maiore (b)
Roberto Dani (d)
Stefano Battaglia'nın hem eleştirmenler hem de nitelikli dinleyiciler tarafından olumlu not

olan "Raccolto" (2003), "Re: Pasolini" (2005) ve "Pastorale"den (2008) sonra çıkan dördüncü ECM albümü "The River of Anyder" güçlü lirik bir trio jazz albümü. Stefano Battaglia: "Kendime günümüz müzikal lisanında çok kültürlülüğünden bağımsız parça ve danslar bestelemeyi görev edindim. Bin yıl önce dönem enstrümanları ile seslendirilebilecek nitelikte parçalar. Bunu bir çeşit müzik türleri öncesi müzik olarak düşünebiliriz." Özetlemek gerekirse "The River of Anyder" eskimeyecek bir piyano üçlüsü albümü.

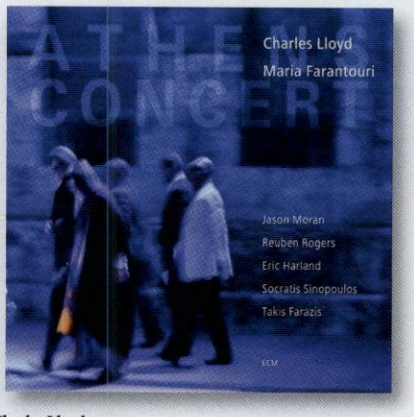

Charles Lloyd

& Maria Farantouri
ECM 2205/06 (2011)
Müzisyenler
Maria Farantouri (v)
Charles Lloyd (ts, flt)
Jason Moran (p)
Reuben Rogers (b)
Eric Harland (d)
Charles Lloyd: "Maria ve ben müzik dünyalarımız arasında bir köprü kurmayı hayal ettik. Bu rüya Atina konseri ile hayat buldu." "Atina Konseri" çok özel bir etkinlik olarak yorumlandı ve bu ikili albümde yayınlanıyor. Jason Moran'ınönemçıktığı yeni Charles Lloyd dörtlüsünün eşsiz Yunan sanatçı Maria Farantouri ile buluşması. Albümün konukları; Socratis Sinopoulos (lyra), Takis Farazis (p).

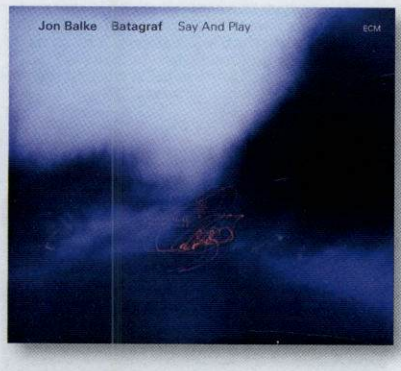

Jon Balke - Batagraf

Say and Play
ECM 2245 (2011)
Müzisyenler
Jon Balke (p, keyb, perc)
Helge Andreas Norbakken (sabar, gorong, djembe, talking drum, shakers, perc)
Emilie Stoesen Christensen (vo)
Erland Dahlen (d)
Torgeir Rebolledo Pedersen (şiir okuyan)
Vurmal sazlar "Enstitüsü" Batagraf'ın ikinci ECM albümü. Çeşitli kültürlerin vurmalı sazlarını birlikte kullanan ve yepyeni bir enerji ile kültürlerarası ortak paydayı ön plana çıkaran bir albüm.

Ricardo Villalobos & Max Loderbauer

Re: ECM

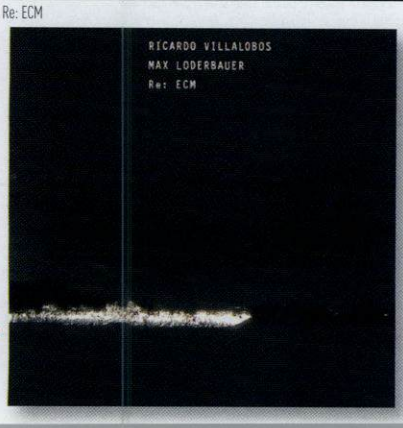

ECM 2211/12 (2011)

Müzisyenler
Ricardo Villalobos (elec)
Max Loderbauer (elec)
Re: ECM" Ricardo Villalobos ve Max Loderbauer tarafından Christian Wallumrod, Alexander Knaifel, John Abercrombie, Miroslav Vitous, Louis Sclavis, Wolfert Brederode, Paul Giger, Enrico Rava/ StefanoBollani/ Paul Motian, Arvo Pärt ve Bennie Maupin ECM kayıtlarını kullanarak oluşturulan ses yapılarını oluşuyor. ECM müziği kulüp D.J'liği ve elektronik müzik ile harmanlanıyor.

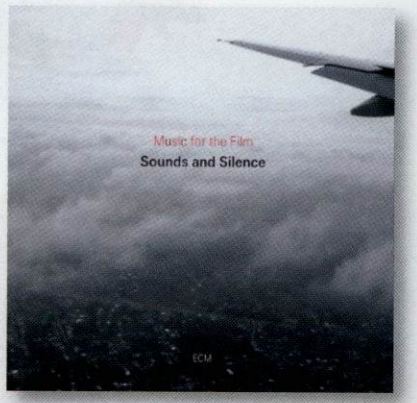

Music for the Film

Sound and Silence
ECM 2250 (2011)
Beş yılı aşan bir dönem boyunca İsviçreli film yapımcıları Norbert Wiedmar ve Peter Guyer Manfred Eicher ve ECM sanatçılarının dünyanın çeşitli yerlerinde çektiler. Estonya, Tunus, Almanya, Fransa, Danimarka, Yunanistan, Arjantin ve diğer yerlerde "Sounds and Silence" belgeseli ECM'in müzik yaratım sürecine ve besteci yorumcuların çalışma ortamına tanık oldu. Belgeselde karşımıza Arvo Pärt, Eleni Karaindrou, Dino Saluzzi and Anja Lechner, Anouar Brahem, Gianluigi Trovesi and Gianni Coscia, Marilyn Mazur, Nik Bärtsch's Ronin, Kim Kashkashian ve Jan Garbarek gibi isimleri ECM ile özdeşleşmiş sanatçılar çıkıyor. 2009 Ağustos ayında Locarno'da 7.000 kişilik bir izleyici kitlesi önünde prömiyeri yapılan belgesel birçok festivale davet edildi. Avusturya devlet televizyonunun özetlediği gibi: "ECM'in sihiri, zengin, heyecan verici, müzikal bir yol filmi". DVD ve Blu-Ray formatında hazırlanan film ECM etiketiyle piyasaya 2011 yılında sunuldu. Ayrıca belgeselde kullanılan parçalar CD (ECM2250) olarak da yayınlandı.

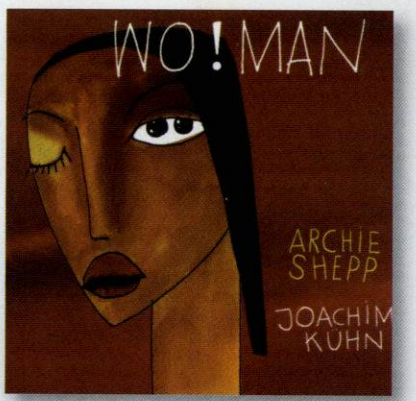

Archie Shepp & Joachim Kühn

Wo!man
Harmonia Mundi 3024 (2011)
Müzisyenler
Archie Shepp (s)
Joachim Kühn (p)
Alman piyanist Joachim Kuhn Ornette Coleman'la piyano çalmış bir müzisyendir. Şimdi ise 60'ların bir başka lirik saksofon üstadıyla çalıyor bu albümde. Shepp'in sağlam yalpalayan pattamaları ve sert mizaçlı dokunaklığı ve Kühn'un hafif tondaki kayıp giden tınıları hoş ve etkileyici bir kontrast oluşturuyor. Sonuç, iki dev müzisyenin ortaya çıkardığı son derece ahenkli bir egzersiz. Kuhn'un sağlam bir şekilde çaldığı folk temalı "Transmitting"in yanında Shepp'in serbest balladı "Nina"nın bizi durnan gibi sarıp sarmalayan bir havası var. "Drivin' Miss Daisy" de acı acı ağlayan tenoru ve blues piyano doğaçlamaları duyarken Ornette Coleman'in "Lonely Woman"ında gerçekten de o kadının yalnızlığını hissetmek mümkün.

Dave Liebman & Adam Nussbaum & Steve Swallow

Amazing
Kind of Blue 10045 (2011)
Müzisyenler
Dave Liebman (ss, ts, flt)
Steve Swallow (b)
Adam Nussbaum (d)
Son 30 yılda aralıklarla birlikte çalan Liebman, Nussbaum ve Swallow bu birliktelüklerini 10 yeni parça yazarak kutlamak istediler. Özgün parçaların dışında Swallow ayrıca Cole Porter'in "Get Out of Town" parçasına yaptığı düzenleme ile modern jazz bestelerinin sınırlarını zorluyor. Dinlenebilir olduğu kadar zorlayıcı ve heyecan verici bir üçlü.

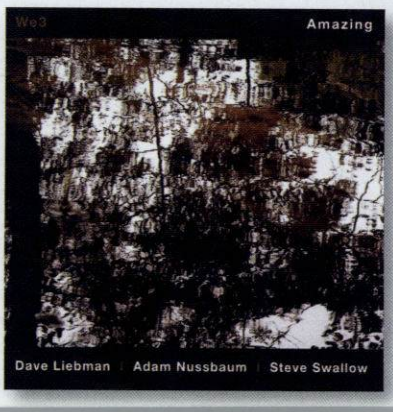

Samuel Blaser

Consort in Motion
Kind of Blue 10046 (2011)
Müzisyenler
Samuel Blaser (tb)
Russ Lossing (p)
Thmoas Morgan (b)
Paul Motian (d)
Sadece Kind of Blue kataloğunda değil jazz dünyasında son yıllarda yayınlanmış en heyecan verici albümlerden. Yeni kuşağın önde tromboncularından, Berlin New York döngüsünde dolanan genç İsviçreli Samuel Blasser'e başçı Thomas Morgan ve yine yeni nesilin yıldızlarından Russ Lossing eşlik ediyor. Bu üçlüyü yakın zamanda kaybetmiş olduğumuz her zaman yeniliğe ve genç müzisyenlere açık Paul Motian tamamlıyor. Rönesans ve Barok dönemi müziklerini jazz estetiği ile harmanlayan Consort in Motion" bizi tanımadığımız bir dünyaya davet ediyor.

Meshell Nddegeocello

Weather
Naive 247121 (2011)
Müzisyenler
Me'Shell Ndegéocello (vO9
Chris Bruce
Deantoni Parks
Gabe Noel
Jay Bellerose
Benji Hughes
Keefus Ciancia
Meshell Ndegéocello'nun bu 10. Albümü kendinizi sevgilinizle bir otel odasında bir hafta boyunca kendinize koza örmüşsünüz gibi bir hissiyat veriyor dinleyene. Albümün adını taşıyan parça biraz özür biraz da baştan çıkarma niyeti taşıyorken "La Petite Mort"da zarif bir erotizm tadı almak mümkün. "Who's your daddy?"de şarkıcı sesinin derinliklerinden mırıldanırken arkada sıcacık bir piyano ve yumuşak bir davul duyuyoruz. 1990'lardan beri "Weather"ın şarkıcının en dinleyiciyle direk ilişki içindeki albümü olduğunu söyleyebiliriz.

Gilad Hakselman

Hearts wide Open
Hamoina Mundi (2011)
Müzisyenler
Gilad Hekselman (g)
Mark Turner (ts)
Joe Martin (b)
Marcus Gilmore (d)
Gitarist Gilad Hekselman 7 senedir yaşadığı New York'da farklı farklı birçok müzisyenle çalışma fırsatı buldu. "Hearts Wide Open"da bu müzisyenlerden bazıları ile beraber çalıştı. Bunların arasında tenor saksofonda Mark Turner, basta Joe Martin ve davulda Marcus Gilmore'u bulmak mümkün. Sonuç, neden Hekselman in şu anda gitardaki en sağlam yükselen değerlerden biri olduğunu anlamaya değecek kadar açık ve net. Bu keyifli albümü kaçırmayın.

Michael Feinstein

The Sinatra Project Vol.2 The Good Life
Concord (2011)
Michael Feinstein 2008'dekinin devamı niteliğinde 2011'in Frank Sinatra projesi "Vol.2 Good Life" albümü dışında "mavi gözlüler" kataloguna da dahil etmek gerekiyor. Frank Sinatra'nın kariye-

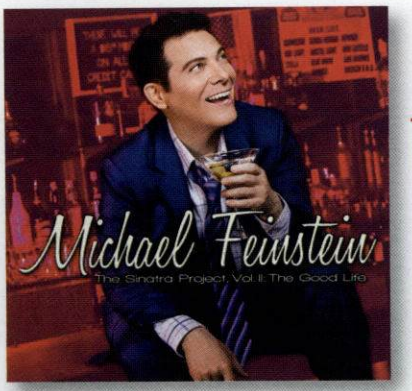

rinde az bilinen parçalara da yer vermesiyle farklı bir boyutta incelenmesi gereken çalışmada 12 parça var. Swinging medley "Sway", "Luck Be a Lady/All I Need Is the Girl" ve romantik ballad "The Way You Look Tonight" bunlar arasında. "C'est Comme Ca" ve "I'll Be Around"da piyano ile kendine eşlik etmesi de çok samimi ve hoş duruyor. Vokal severler bu "homage to Sinatra" çalışmasını beğenecekler.

Patrizio

Patrizio
Concord 33236 (2011)
Patrizio Buanne yeni bir şarkıcı, Concord'dan çıkış albümünü de kendi adıyla yapmış. Yapar yapmaz da tüm dünyada 1 milyonun üzerinde satış yapmış. Daha önce yaptığı İtalyan standartlarını kapsayan 2 albümü ile İngiliz müzik listelerinde de epeyce kalmış olduğu belirtiliyor. Bu albümünde ise 12 parçaya yer vermiş.

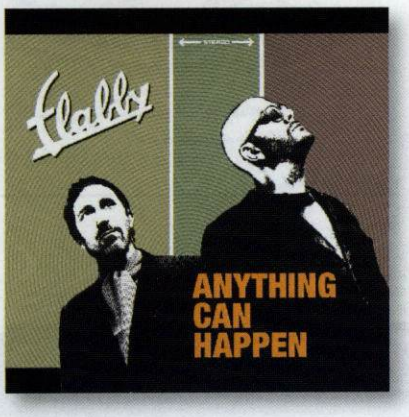

Flabby

Anything Can Happen
EMI 873311 (2011)
Müziğin peşinden koşarken, farklı tarzları ve sound'ları karıştırıp değişik ritim ve stilleri de katarak, tamamen yeni ve çekici bir şey ortaya çıkaran Flabby, "Anything Can Happen" ile bu karışımı ve yeniliği müzik severlerin beğenisine sunuyor. 1996'dan bu yana dünya üzerindeki çok çeşitli nedenlerden esinlenerek, ister 70'lerden bir reklam filmi ister yaşanan komik bir olay, yaşanmışlıkların yansıtıldığı ve her dinleyeni içine alan bir müzik icra eden Flabby, sağlam bir düzlem üzerine oturmuş ve oldukça "şık" bir jazz grubu. Albümden çıkan ilk single, aynı zamanda çıkış şarkısı olan "Don't Break This Heart Of Mine". John Davis'in Londra Metropolis'de düzenlemesini yaptığı 13 şarkıdan oluşan "Anything Can Happen"ı seveceksiniz.

Jim Hall & Pat Metheny

Nonesuch 511495 (2011)
Bir yeniden basım çalışması. İlk kez 1999 yılında kaydedilen albüm Pat Metheny'nin Jim Hall ile yaptığı bir duo çalışmasıdır. 17 parçanın yer aldığı albümün 6 parçası stüdyo kaydı, diğerleri ise canlı konser kaydıdır.

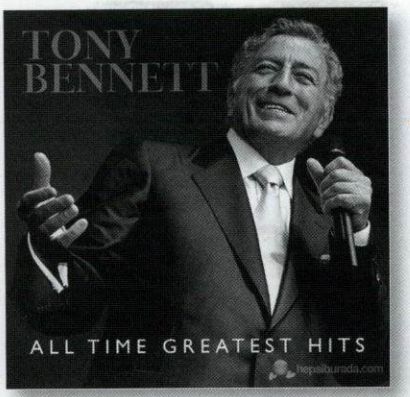

Tony Bennett

All Tiem Greatest Hits
Sony Music
85612 (2011)
"Duets" isimli albümünün ikincisini geçtiğimiz günlerde müzikseverlerle buluşturan Tony Bennett, "All Time Greatest Hits" isimli arşivlik albümünü dinleyicilerinin beğenisine sunuyor. Sayısız platin ve altın plak ödülü, "Hayat Boyu Başarı Ödülü" de dahil olmak üzere 10'un üzerinde Grammy ödülüne sahip olan Tony Bennett, en sevilen şarkılarından oluşan yepyeni albümü ile müzik marketlerdeki yerini aldı. Amy Winehouse, Lady Gaga ve John Mayer gibi sevilen isimlerle yaptığı düetlerle dinleyicilerini bir kez daha müziğine hayran bırakan Tony Bennett, unutulmayan şarkılarını "All Time Greatest Hits" isimli albümünde topladı. Yaşayan müzik efsanelerinden biri olan sanatçı, yeni albümde "A Rainy Day", "I Wanna Be Around", "I Left My Heart In San Francisco" ve "The Good Life" gibi sevilen şarkılarına yer verdi.

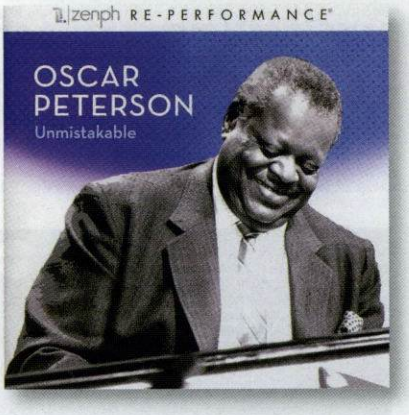

Oscar Peterson

Unmistakable
Sony 51702 (2011)
Oscar Peterson'ın 70li ve 80li yıllarda kaydettiği, çoğu daha önce yayınlanmamış şarkılarından oluşan "Unmistakable" albümü, eşsiz Zenph teknolojisi ile, Abbey Road stüdyolarında tekrar kaydedildi. Gelmiş geçmiş en yetenekli jazz piyanistlerinden biri olan Oscar Peterson'ın ustalığı ve The New York Times'in "Yılın En Yaratıcı Fikri" kategorisinde değerlendirdiği ve birçok Grammy adaylığı kazanmış Zenph teknolojisi bir araya gelerek "Unmistakable" albümü oluştu. Zenph projesinde bizzat yer alan ilk sanatçı olan Oscar Peterson'ın şarkıları, dünyanın en iyi piyanolarından biri kabul edilen Bosendorfer Imperial Grand ile kaydedildi.

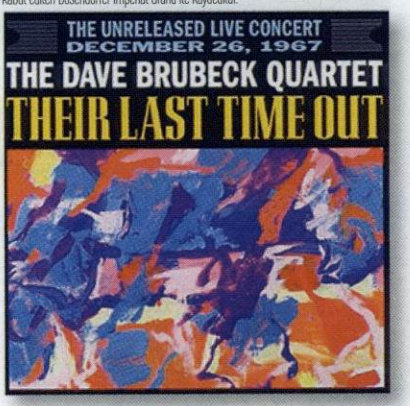

Dave Brubeck Quartet

Their Last Time Out
Sony 15622 (2011)
Dave Brubeck'in piyanoda, Paul Desmond'ın saksofonda, Eugene Wright'ın bas gitarda ve Joe Morello'nun davulda yer aldığı Dave Brubeck Quartet 1967 senesindeki daha önce yayınlanmamış canlı konser kaydı yeniden piyasada.

Miles Davis

Live in Europe 1967
Sony 944870 (2011)
Gelmiş geçmiş en büyük sanatçılardan biri olan Miles Davis'in aramızdan ayrılışının 20. yılında, onu yer aldığı gelmiş geçmiş en iyi jazz gruplarından Miles Davis Quintet'in yeni kayıtları basılmaya devam ediyor. Miles Davis'in trompette, Wayne Shorter saksofonda, Herbie Hancock piyanoda, Ron Carter bas gitarda ve Tony Williams'ın davulda yer aldığı efsanevi jazz grubu Miles Davis Quintet'in arşivlik albümü "Miles Davis Quintet / Live In Europe 1967" Sony Music etiketiyle yayınlanıyor. 1960 yıllarında Miles Davis muhteşem jazz grubu ile Avrupa turnesine çıktı. 1965 – 1967 seneleri arasında yayınladıkları "E.S.P.", "Miles Smiles", "Sorcerer" ve "Nefertiti" gibi efsanevi albümlerden performanslar sergiledikleri 1967 senesindeki Avrupa turnesinden şarkıların yer aldığı Miles Davis Quintet / Live In Europe 1967 albümü yeniden piyasa çıkarıldı. "E.S.P." albümünden "Agitation", "Miles Smiles" albümünden "Footprints" ve "Gingerbread Boy", "Sorcerer" albümünden "Masquelero" ve "Nefertiti" albümünden "Riot" Şarkılarını canlı versiyonları "Miles Davis Quintet / Live In Europe 1967" albümünde yer alıyor. Ayrıca, Miles Davis'in "Round Midnight", "On Green Dolphin Street", "I Fall In Love Too Easily" ve "No Blues" gibi daha eski Şarkılarının da original stüdyo versiyonlarından farklı yorumları da "Miles Davis Quintet / Live In Europe 1967" albümünde yer alan parçalar arasında.

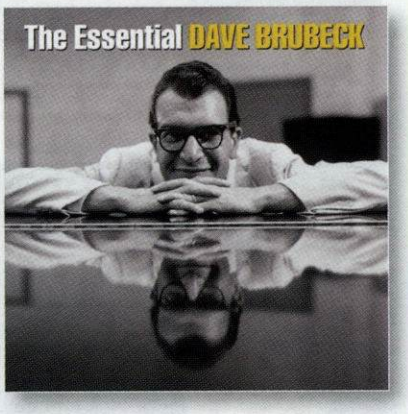

Dave Brubeck

The Essential
Sony 68722 82011)
Usta jazz müzisyeni, oyuncu ve radyo direktörü, "Yaşam Boyu Başarı Grammy Ödülü" sahibi Dave Brubeck'in klasikleşmiş şarkıları 2CD'den oluşan "The Essential Dave Brubeck" albümünde yer alıyor. Birçok jazz sanatçısı tarafından yorumlanan "In Your Own Sweet Way" ve "The Duke" gibi bestelerin sahibi Amerika, Kaliforniyalı jazz piyanisti Dave Brubeck'in "Take Five", "The Duke", "Stardust" ve "Kathy's Waltz" gibi klasikleşmiş şarkıları bu albümde! Tüm müzik severlerin arşivlerinde mutlaka yer alması gereken 2CD'lik bu albüm şimdi piyasada.

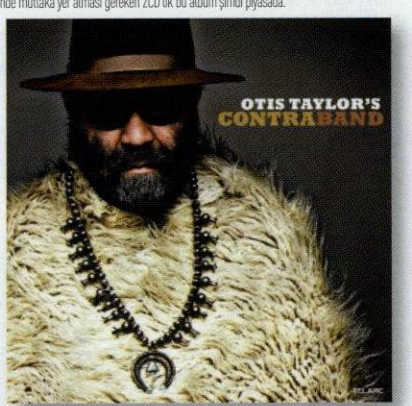

Otis Taylor

Contraband
Telarc 33188 (2011)
30 Temmuz 1948 doğumlu jazz, blues sanatçısı Otis Taylor'un yeni albümü piyasada. Özellikle blues severleri çok memnun edecek.

Il Divo

Wicked Game
Sony 66472
İlk albümlerinden itibaren pop müziğin ünlü isimleriyle aynı listelerde yer alan dünyaca ünlü opera grubu Il Divo'nun nefes kesen yükselişi devam ediyor! Bugüne kadar 25 milyonu aşkın albümü satılan ve sayısı 100'ü aşan altın plak sahibi olan ve "Ancora" albümüyle Billboard Top 200 listesine 1. sıradan giriş yapan tek popüler opera grubu olan Il Divo, bu başarısını yeni albümleriyle de devam ettirecek! "Il Divo – Wicked Game" popüler şarkılara getirdiği opera yorumları ile büyük başarı yakalayan Il Divo'nun yeni albümü "Wicked Game" Kasım ayında piyasaya çıktı. Bir Chris Isaak klasiği olan "Wicked Game" şarkısını yeniden yorumlayan Il Divo'nun aynı adlı yeni albümlerinin çıkış parçası olan bu şarkının prömiyeri "America's Got Talent" yarışmasında yapılmış ve grubun performansı ve görsel şovu büyük beğeni toplamıştı.

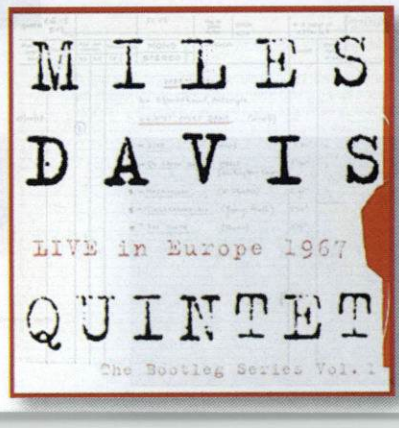

Jackie Evancho

Dream with me
Sony 87061 (2011)
2000 doğumlu Amerikalı küçük soprano Jackie Evancho'nun Sony Music etiketiyle yayınlanan-

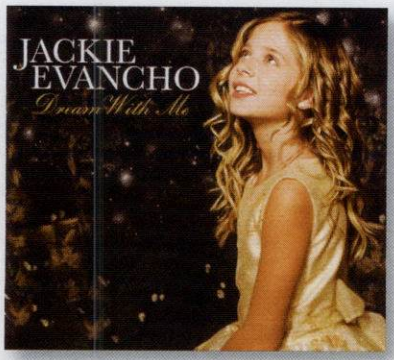

Dream With Me albümünde, klasik arıalardan Oscar ödüllü şarkılara kadar geniş bir yelpazede 14 adet şarkı yer alıyor. Albümün prodüktörlüğünü ise daha önce Celine Dion, Beyoncé, Prince, Barbra Streisand, Josh Groban, Michael Bublé ve daha birçok sanatçı ile çalışmış 16 Grammy ödüllü David Foster üstleniyor. West Side Story'den "Somewhere" şarkısını efsanevi müzisyen Barbra Streisand ile seslendiren Jackie Evancho, dünya çapında bir fenomen olan Susan Boyle ile de "A Mother's Prayer" şarkısında bir araya gelerek her yaştan müzikseverlerin uzun seneler boyunca keyifle dinleyecekleri bir albüme imza atıyor.

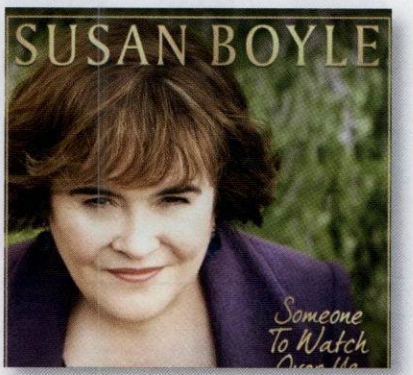

Susan Boyle

Somone to Watch Over Me
Sony 62522 (2011)
Bir gecede yakaladığı başarı ile tüm dünyanın tanıdığı bir isim olan ve 14 ayda 14 milyon albümü satılan Susan Boyle, şimdi üçüncü stüdyo albümü "Someone To Watch Over Me" ile bizim piyasamıza da girdi. 2009 yılında "Britain's Got Talent" yarışmasında "Sefiller"den "I Dreamed A Dream" şarkısını seslendirmesinin ardından sadece 24 saat içerisinde milyonlarca kişi tarafından izlenerek bir rekora imza atan Susan Boyle, üçüncü stüdyo albümüyle milyonları etkilemeye ve hayalı olan herkese ilham vererek peşinden sürüklemeye devam ediyor. Daha önceden olduğu gibi Susan Boyle, bu albümünde de bilinen pop klasiklerini yeniden yorumluyor. Boyle'un seslendirdiği şarkılar arasında "Unchained Melody" ve "Both Sides Now" gibi şarkıların yanı sıra albüme adını veren George ve Ira Gershwin imzalı 20'li yıllarda yazılmış olan "Someone To Watch Over Me" şarkısı, Nina Simone ve Jeff Buckley'den de dinlediğimiz "Lilac Wine", Depeche Mode'un "Enjoy The Silence" şarkısı, Donnie Darko filminin soundtrack'inde de yer alan "Mad World" yer alıyor.

Citi Robin

Gül Yaprakları
AK Müzik 811082 (2011)
"Gül Yaprakları ni, müziğimi seneterdir besleyen Türk kültürüne bir vefa borcu olarak görüyorum. Kendi besteleme tarzımla bu toprağın müzisyenlerinin yorumunun harmanlandığı bu projeyi bir Türk müzik şirketiyle işbirliği yaparak hayata geçirdik. Bu albümü Yaşar Abi'ye ithaf ediyorum" diyor Gül Yaprakları albümünü Yaşar Kemal'e ithaf eden Fransız sanatçı Thierry "Titi" Robin ve ekliyor: Yaşar Kemal benim için yüzyılın en büyük yazarlarından. Münewer Andaç ve Güzin Dino'nun çevirileri sayesinde bana uzun zamandır eşlik ediyor. O bir yandan ülkesinin kültürüne hâkimiyetiyle Anadolulu, diğer yandan ise sözleriyle evrensel bir insan. Ona çok büyük saygım var ve onunla kayıtlar sırasında İstanbul'da tanışmak benim için çok mutlu bir an oldu." İstanbul'da Aziz Hardal, Cem Ekmen, Gülay Hacer Toruk, Hasan Yarımdünya, Hasan Yükselir, Muammer Ketencoğlu, Özlem Özdil, Özlem Taner, Selçuk Balcı, Sinan Çelik, İzzet Kızıl ve Yasin Özçimi gibi müzisyenlerin katılımıyla A.K. Müzik tarafından kaydedilen bu albümde besteler Titi Robin'e ait.

Gülseren & Luis Ernesto Gomez

Kumbiya Turka
Özgü Müzik 381121 (2011)
Fransa'da bugüne kadar 3 tanesi solo, 10 albümü çıkan Gülseren'in Türkiye'de çıkardığı ilk albüm olan Kumbiya Turka, müzisyen eşi Luis ile birlikte gerçekleştirdikleri bir proje. Türkiye - Kolombiya kültürel köprüsü olarak gördükleri bu albüm için Gülseren ve Luis; 12 yıllık aşkımızın meyvesi" diyor.

Classic Meets Lounge

AK Müzik 811099 (2011)
Lounge beatleri birleşerek yeni isimlerle bu albümde başka bir hayat buluyor. Verdi'nin "Caro-Nome" si "Boğaziçi" olurken Satie'nin "Gymnopedie" si "Hayal", Bizet'nin Carmen'inden "Habanera" ise "Lamour"... Radyo Voyage 107.4 medya sponsorluğunda dinleyiciye sunulan albüme Edita Gruberova gibidünyaca ünlü ve büyük bir solistin Handel'in "Piangero" ve "Ombra Mai Fu"sunda dahil olmasıprojenin değerini ortaya koyuyor. Bize yabancı gelmeyen diğer isim de geçen yıl 6.sı düzenlenenÜluslararası Leyla Gencer Şarkı Yarışması'da büyük başarı elde ederek 3.lük kazanan genç mezzo soprano Anna Lapkovskaja. Bu günlerde Nürnberg Operası'nda Carmen rolünü söylerken izleyebileceğiniz sanatçı, bu albümde yine "Carmen" ile karşımızda ama biraz daha farklı bir şekilde.Klasik müziğin yarınlarının yıldızı Anne Bredow'un cennetten gelen sesi ise sizi başka dünyalaragötürecek. Bach, Vivaldi, Handel, Delibes, Caccini, Satie, Bizet, Puccini ve Verdi bu albümde eserleri bulunanbildiğimiz büyük besteciler. Farklı olan ise Mehmet Yesilçay'in düzenlemeleri, lounge ambient melodiler ve turntable üstadı DJ Caccini'nin uyumlu birlikteliği. Yuki Kuwano (keman), Christian Haller (ss) ve M. Yeşilçay yönetimindeki Pera String Ensemble albüme katkı sağlayan diğer sanatçılar.

Melody Players

Songs from our Memories
Bonsai Music 009224 (2011)
Hepimiz jazz, pop, soul, etnik ve halk müziği dinleyerek büyüdük. Bu parçaların çoğu hala hafızalarımıza kazılı... Erik Satie'den Serge Gainsbourg'a, J.S. Bach'tan Astor Piazzolla'ya veya Beatles'a. Sakin bir kayıtta Melody Players Trio bu güzel parçaları akıcı, duygusal ve müzikle resim yaparak yorumladı.

Gnu Quartet

Something Gnu
Bonsai Music 2742080 (2011)
Gnu (New olarak telaffuz edilir) dörtlüsü klasik müzik eğitiminden sonra, enstrümanlarını sırtlarına alıp gençliklerine dönüp klasik dışında her türlü müziği yorumlayan bir topluluk. Bu yolda The Beatles, Police, Nougaro, U2, Muse ve tabii ki Michael Jackson'ı ile çakışıyorlar. Kendi bestelerini unutmamaklazım. Sevimli açık fikirli ve rafine yorumlarla dolu albüm. Bir klasik müzik dörtlüsünden neler çıkabileceğinin bir kanıtı.

Söndörgö

Tamburising Lost Music of the Balkans
Harmonia Mundi
Balkan müziği genelde keman, akordeon ve nefeslilerle yapılır. Ancak tamburayı da aralarına alarak grup kendi sound'unu belirlemiştir. Tambura küçük bir mızrapla çalınan bir enstrümandır. Burada bas yerine kullanılmaktadır. Tamburayı,

Macaristan'da Budapeşte'nin kuzeyine yerleşik Macar Sırpları tarafından ateş oyunlarına eşlik eden dans şarkıları çalan gruplar kullanıyor. Sırp çingenelerinin yaygın olarak kullandıkları bu müzik József Kovács gibi kendi virtüözlerini de çıkarıyor.

Clara Ponty

Into The Light
Eden Records (2011)
Clara Ponty ve Stuart Bruce'un (Frankie Goes to Hollywood, Yes, Loreena McKennitt, Maxime Le-Forestier, Kate Bush) prodüktörlüğünü üstlendiği bu albümde Clara Ponty'ye ağırlıklı olarak bir ses sanatçısı olarak dinleyeceksiniz. Albümde birbirinden önemli katkıcı misafirler var: Jean-Luc Ponty, Nigel Kennedy, Vincent Segal ve Damien Smitt. Ponty'nin şarkıları farklı konulara yöneliyor: Ponty'nin ruhani dünyası, modern dünyaya bakışı ve hayat tecrübeleri...Clara ponty, klasik alt yapısı üzerine geliştirmiş olduğu jazz teknikleri ve pop ritimlerini kullanmadaki ustalığı ile ender duyulan bir sese ve yeteneğe sahip. Müziği bir iletişim aracı olarak gören Ponty, özellikle kelimelerle ifade etmekte zorlandığı duygularını müzikle aktarabildiğini düşünüyor. Beste yapmak, tam olarak varlığından emin olmadığı bazı duyguları hissetmesine ve bunları açığa çıkarmasına yardımcı oluyor. Dinleyeceğiniz 11 parça rafine düzenlemeler ve çekici melodiler barındırıyor.

Harold Lopez-Nussa Trio

El Pais des las Maravillas feat David Sanchez
Harmonia Mundi 006126 (2011)

David Sanchez (s)
Felipe Cabrera (b)
Ruy Adrian Lopez-Nussa (d, vib, cajon)

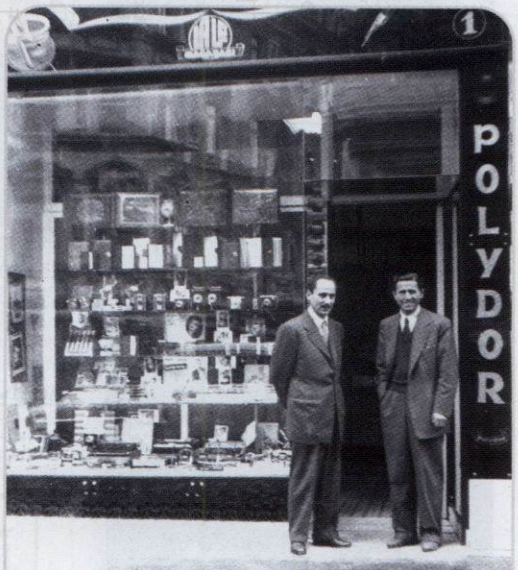

57 Years
LALE PLAK
Tünel Galipdede Caddesi No: 1
Beyoğlu 34430 İstanbul, Turkey
T: +90 212 293 77 39
info@laleplak.com

Cem Tuncer - ct@cemtuncer.com
www.cemtuncer.com

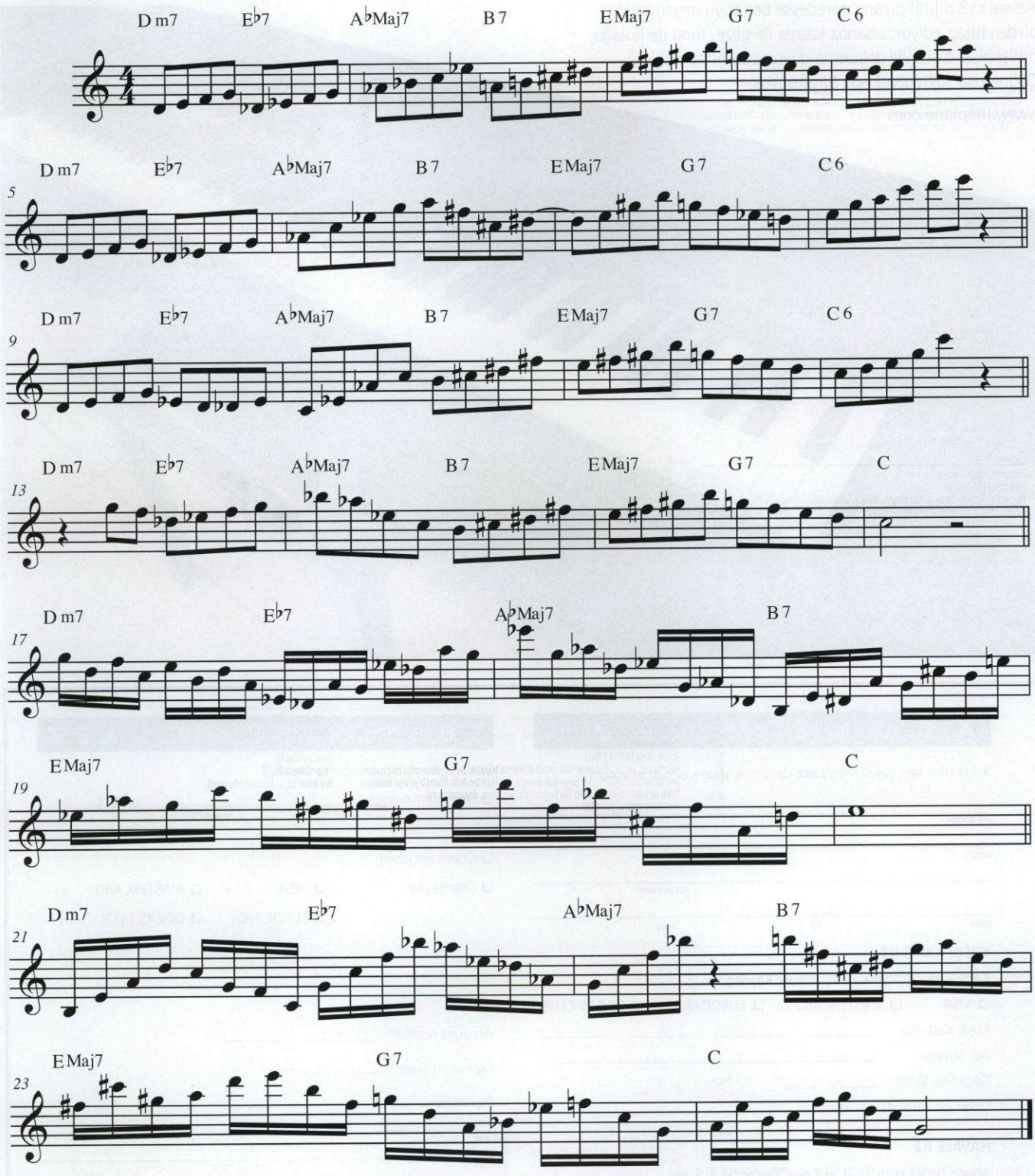

Selam,

Bu sayıda jazz dünyasının en önemli tenor saksofon üstadlarından John Coltrane'in en çok kullandığı armonik yapı ve paternleriyle ilgili örnekler var. Bu armoni yapısı Coltrane'e has 3'lü yukarı 5'li aşağı çözülen şekilde. Örnekler 4er ölçülük, bu armonik seyrin üzerine en basitten daha karmaşığa doğru neler çalınabileceği ile ilgili.

Herkese iyi seneler, iyi çalışmalar.

lila piyano bu ay Kawai CS 3 dijital piyanoyu öneriyor

Kawai cs3 dijital piyano neredeyse beş duyu organımıza birden hitap ediyor; abanoz kasası ile göze, tonu ile kulağa, fildişi hissi tuşesiyle dokunma duyumuza hitap ediyor. Çoğumuza söylenecek söz bırakmıyor.

www.lilapiano.com

ABONE FORMU

Yılda dört sayı yayınlanan **Jazz** dergisine abone olmak istiyorum.

ADI SOYADI

ADRESİ

POSTA KODU

ŞEHİR TEL FAKS

KREDİ KARTI İLE

Kredi kartı hesabıma 24 TL'yi borç kaydediniz

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Kredi Kartı No: |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Adı Soyadı: |_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|_|

Geçerlilik Tarihi: |_|_| |_|_| İMZA:

Şirket ise vergi dairesi ve no.su:.....

HAVALE İLE

Abone bedeli olan 24 TL'yi Boyut Yayıncılık A.Ş.'nin

❑ İŞ BANKASI HARBİYE ŞB. 396883 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ YAPI KREDİ MASSİT ŞB. 1001177 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ GARANTİ BANKASI YENİBOSNA ŞB. 6298375 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

■ Bu formu doldurduktan sonra 212.413 33 34 no'lu fax'a ya da Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34204 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel.0212.413 33 33

SUBSCRIBE TO JAZZ

❑ Yes, I want to subscribe to the JAZZ

❑ One year (4 issues) 24.00 $

❑ Check enclosed

❑ Charge my ❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Account number: |_|_|_|_| |_|_|_|_|

Expiration Date: |_|_| |_|_|

Signature:.....

PLEASE PRINT

NAME

STREET

CITY, STATE, PROVINCE

COUNTRY, ZIP/ POSTAL CODE

■ After filling completely, please send this form to the fax number or to the address mentioned below:
Adress: Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul
Phone: +90.212.413 33 33 - Fax: +90.212.413 33 34

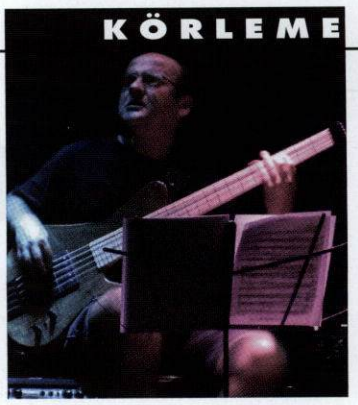

Ülkem Ozsezen
ulkemplm@yahoo.com

Alper YILMAZ

Körleme'de yeni yılın ilk konuğu Alper Yılmaz. İstanbul'a dönüşünden önce New York jazz sahnesinde önemli müzisyenlerle birlikte çalışan Yılmaz, ülkemizde elektrik bas'ın önemli temsilcilerinden. Besteci kimliği ile de tanıdığımız müzisyene, elektrik bas ve kontrbas çalan besteci/müzisyen albümlerinden oluşan bir seçki sunduk.

Stanley Clarke Trio

Jazz in the Garden

Heads Up Records/2009

Take The Coltrane – D.Ellington
Stanley Clarke - kontrabas
Hiromi Uehara - piyano
Lenny White - davul

Çok tanıdık bir parça ama ismini hatırlamıyorum. 12 ölçü blues. Kontrabasçı Brian Bromberg gibi geldi. Sol eldeki vibratosunu çok sevmedim. Los Angeles bazlı bir basçı gibi. Çok eski bir parça ama çok yeni bir kayıt gibi geliyor kulağa. Bir yandan söylüyor da, enteresan. Aslında böyle bir parçada davulun daha driving bir hisle çalmasını tercih ederdim. Beat'in çok gerisinde çalmış davulcu, o yüzden de müzik swing etmiyor. Bu da, özellikle de yeni bir kayıt ise, daha L.A.'dan çıkma gibi. Çok New York sound'u değil. Davul Gregory Hutchinson olabilir mi diyorum ama emin değilim. Değil ama, daha L.A. tarz bu. Şimdilerde sık sık tribute albümler çıkıyor, o tarz bir şey gibi düşündüm. Basçının sol elinde bir vibratosu var, çok garip. Daha çok elektrik bas çalmış ve oradan kontrabasa geçmiş birinin havası var. O yüzden Brian Bromberg dedim. James Genus olabilir mi acaba diye düşündüm ama olamaz çünkü onun daha farklı bir attack'ı vardır. Çalarken söylemesi enterasan geldi bir yandan da. Öyle bir mırıldanıyor ki arkada ikinci bir bas arşe ile aynı partiyi çalıyormuş gibi. Eskilerden Oscar Petiford'a bir parça referans var bana kalırsa. Çok az Milt Hinton'a referans duyuyorum. Elektrik basdan sonra akustik basa geçmiş gibi bir hava var bu kontrbasçıda. Çok klasik bir upright tekniği değil bu. Enteresan bir şekilde sağ el tekniği Eddie Gomez'i de hatırlattı. 60'lar ve 70'lerden bir hava da var ama yeni bir adam gibi duruyor. Parça Bessie's Blues'u andırıyor.

Stanley Clarke. Parça Duke Ellington'dan Take the Coltrane.

İnanamıyorum. Stanley Clarke'in genelde kontrbas çalışı, özellikle 70'lerde "out of tune"dur. Özellikle de Chick Corea, Flora Purim, Airto Moreira ile çaldığı dönemlerdeki kontrabas tonunu çok severim. Aslında 9'lu arpejle çaldığı zaman tahmin edebilmeliydim. 1, 5, 9 çaldığı zamanlarda 9'un üzerindeki vibrato'dan belki anlaşılabilirdi.

Davulcu da Lenny White. New York'lu bir davulcu. Aslında onu ilk Al di Meola'nın 1976 yılı albümü "Land of the Midnight Sun"da dinlemiş, hayran kalmıştım. Elleri sol, ayakları sağ çalışır. Açıkçası buradaki çalışını çok sevmedim. Lenny White gibi davulcuların beat'in daha önünde güzel drive'ları vardır aslında. Bu performansa 5 üstünden 1 yıldız veriyorum!

Drew Gress

Spin and Drift

Premonition Records/2001

Torque – Drew Gress
Drew Gress – kontrabas, pedal steel
Uri Caine – piyano
Tim Berne – alto & bariton saksofon
Tom Rainey - davul

Burada biraz Doğu Yakası sound'u var. New York. Yeni bir kayıt bu. Alto Vincent Herring mi acaba? Bas Peter Washington olabilir. Christian McBride'ı hatırlattı ama onun kayıt sound'u bu değil. Young Lions (Old Cats - Young Lions) ekolünden gibi geldi. New Orleans'tan New York'a gelen müzisyenlerin olduğu bir grup olabilir bu. O açıdan, bir mainstream havası duyuluyor hafiften. Bas biraz da Ben Street'i anımsattı. Ama Ben Street'in böyle işler yapmadığını biliyorum. Saksafon için, alto mu, tenor mu karar veremedim. Tenor'un gövdesi yok bu sound'da, ama alto için de biraz fazla pes. Tam emin olamadım. Daha alto gibi geliyor. Davulun kaydını trampet haricinde sevdim. Zilleri çok güzel kaydetmişler. Trampet fazla kutu kutu geldi kulağıma. Action'u oldukça düşük bir bas bu. Tellerin sapa çok yakın olduğu bir kontrbas. Scott La Faro ekolü tam tersidir mesela. Yüksek teller kullanılır. Dolayısıyla enstrümanın atağı tamamen değişir. Bu sanıyorum yeni dönem basçılardan. Peter Washington'un action'u böyledir mesela, biraz düşüktür. Kulağım ona gitti o yüzden. Hatta, davul acaba Ferit (Odman) mi diye de düşündüm.

Drew Gress.

Kimlerle çalmış? Tim Berne'ü düşündüm aslında, ama ismi aklıma gelmedi. Birlikte çok sık çalıştığım, Nick Kadajski, Tim Berne'ün öğrencisidir. Hem kompozisyon tarzından, hem de çalışından çok etkilenmiş. Bu parçada Nick'in Tim Berne'e referans vererek çaldığı birkaç lick' i duydum sanki. O yüzden Tim olabilirdi. Uri Caine hiç aklıma gelmedi. Güzel bir albüm bu. 5 üstünden 4 yıldız. Tim Berne'ün çok daha "On Fire" olduğu işler vardır. Ama sonuçta basçı albümü bu. Drew Gress benim çok dinlediğim bir basçı değil. Eşlikçi olarak dinlemiştim ama şimdiye kadar albümünü hiç dinlememiştim. Doğu ekolü olduğu çok belliydi. Tam bir New York sound'u.

Avishai Cohen Trio and Ensemble

At Home

Sunnyside/2005

Saba – A. Cohen
Avishai Cohen – kontrabas, elektrik bas
Mark Guiliana – davul, perküsyon, vokal
Tome Tzur – perküsyon
Anne Drummond – flüt, vokal
Jeff Ballard – perküsyon
Sam Barsh – Fender rhodes, melodica, org, piyano, vokal
Yosvany Terry – chekere, perküsyon, ss, ts, vokal
Diego Urcola - flugelhorn

Burada da elektrik bası çalan adam kontrabas kökenli. Müziğin içeriği açısından da İsrail kökenli gibi geldi. Avishai Cohen olabilir. Enstrümantasyon, beste açısından da... Bu tarz elektrik kayıt yapıp yapmadığını bilmiyorum, ama birkaç kez elektrik jazz bas çalarken gördüm. Daha yeni dönem bir basçı olma olasılığı da var. Çok entersan bir Berklee sound'u duyuyorum. Genç bir basçıysa, büyük bir olasılıkla Matthew Garrison'ın öğrencisi olmuş, ama sonrasında kendi sound'unu bulmuş birisi. Çünkü Matt'in Berklee'de ders verdiği dönemde aynı tarz birçok basçı çıktı sahneye. Daha büyük birisi de olabilir tabii ama daha yeni dönem bir iş bu. Çok kendine özgü bir sound'u var ama bu kontrabasçının. Soprano'da Steve Lacy etkisi duyuyorum. Larry Goldings'i anımsattı org.

Avishai Cohen. At Home albümü.

Mark Guiliana ve Sam Barsh! Sam Barsh ile çalmışlığım vardır. Yosvany Terry'i de tanıyorum. Kesinlikle çok emin olarak söylemedim Avishai Cohen'i ama etkisini duyabiliyorsunuz. Kontrabas kökenli bir basçı olduğu belliydi bu müzisyenin. Sam Barsh'in çaldığını tahmin etmeliydim, çünkü iki üç gig çaldık beraber. Hatta Türkiye'ye de getirip konser yapacaktık. Mark Guiliana ile de çok çalmak isterdim aslında ama hiç denk gelmedi. O da New York'taki yeni jazz davulunun sesini yaratan adamlardan birisi. Avishai Cohen bu arada çok da iyi piyano çalar. Bir de, trompetçi bir Avishai Cohen var, onunla karıştırmamak lazım!

Bilmiyordum.

Mark'in polyritmik işleri çalışı mükemmeldir; kulağa çok organik gelir. Sam Barsh'in kendi müziği çok minimalisttir.

Çok da iyi bir piyanist. Burada da org çalmış.

Evet, aynı zamanda Nord Synth'i inanılmaz kullanır. Rick Parker, Sam Barsh ve şimdi ismini hatırlayamadığım Arjantinli bir davulcu ile New York'ta üç-dört kere çalma şansım oldu. Çok çok iyi bir klavyeci.

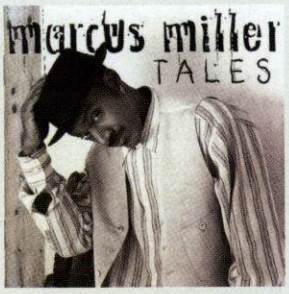

Marcus Miller

Tales

PRA Records/1994

Running Through My Dreams (Interlude) – M.Miller
Marcus Miller – bas klarnet, flüt, ritim gitar, bas gitar, klavye, org, piyano, programlama, sampling, synth, Prodüktör.
Lenny White – davul
Michael Stewart – trompet
Joshua Redman – tenor saksofon
Kenny Garrett – alton saksofon
Hiram Bullock – gitar
Poogie Bell – davul
Bernard Wright – klavinet, org, synth, synth bas.
Lalah Hathaway – vokal
Me' Shell Ndegeocello – synth, vokal
Jason Miles – programlama
Q-Tip – konuşmalar

Tononun kötülüğü itibariyle Victor Wooten gibi duruyor! (gülüyoruz).

Victor Wooten değil. Şöyle ki; Victor Wooten şimdiye kadar bunun 3 katı hızlı çalmaya başlamıştı bile! Victor Bailey olabilir. Victor Bailey'in buna benzer bazı işleri vardır.

Şu duyduğum da çok tipik bir Marcus Miller hareketi. Marcus Miller bu. Pop' larla melodi çalma çok Marcus Miller'a özgü bir hareket. Çok Miles etkisinde bir trompetçi. Wallace Roney olabilir. Hatta Miles'in kendi de olabilir. Kullanılan akorların yapısı ve düzenleme yapımcının da Marcus olduğunu söylüyor bana. Miles'in burada çaldığını sanmıyorum. Daha ziyade Miles Tribute gibi tınlıyor. Bu stilde Victor Bailey de var. Alto'da Kenny Garrett'ı duyuyorum. Bu durumda Miles'lı kadro. Victor Wooten Marcus Miller'ın oturttuğu slap çalışı çok daha ileri bir seviyeye çıkardı. Tipik Fender Jazz Bass sound'u bu. 70'lerde sık kullanılan dışbudak gövdeli, akçaağaç saplı bir bas. Mid'leri çok düşük. Baştaki açılışta daha ziyade Marcus değil de Victor Bailey diye düşündüm. Kenny Garrett'ı çok rahat duyuyoruz burada tabii. Çok tipik onun alto çalışı.

Marcus Miller gibi bazı müzisyenlerin müziklerini tanımamak neredeyse imkansız. Sev ya da sevme, çok kendine özgü güçlü bir sound'u var. O açıdan da köşetaşı bir adam. Victor Wooten da aynı şekilde. Victor Bailey daha arada o açıdan. Aynı jannn farklı uygulamalarını yapan müzisyenler üçü de.

Bu keyifli Körleme için teşekkürler.

Ben de teşekkür ederim.

Ülkem Özsezen
ülkemplm@yahoo.com

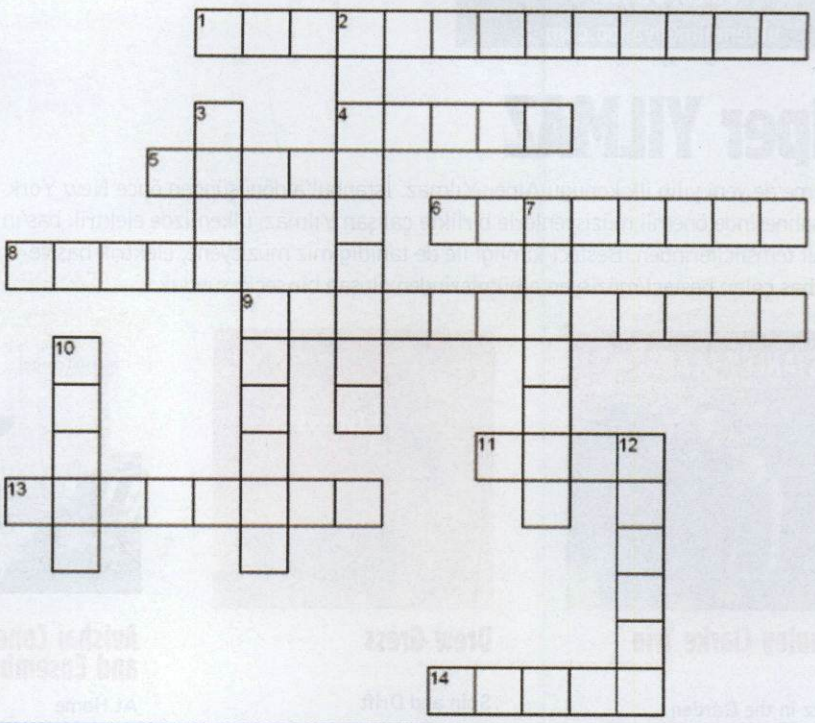

Sağdan Sola:

1- Genellikle beyaz müzisyenlerin öncülüğünde, Caz' da 50' li yılların ilk yarısına damgasını vuran Kaliforniya kökenli caz akımı.

4- 2005 senesinde vefat eden olağanüstü tekniğe sahip Danimarka ekolüne mensup bir kontrbasçı. ------ Pedersen

5- Errroll Garner' ın en ünlü bestesi.

6- Caz müzisyenlerinin sık kullandığı, caz standartlarının melodilerini ve akor şifrelerini içeren kitap.

8- Caz müziğinde ritim elemanı.

9- John Coltrane' in Tanrı' nın yüceliğini konu alan albümü.

11- Kornetçi Buddy Holden, kornetçi Joe Oliver ve Nat Cole' ün takma adı.

13- Genellikle Avishai Cohen ile çalan klavyeci/piyanist.

14- Minimalist akımın en önemli temsilcisi. ------- Reich

Yukarıdan Aşağıya:

2- 1950' lerin sonunda Downbeat ve Metronome dergileri tarafından en iyi klarnetçi seçilen Buddy Rich ve Duke Ellington orkestralarında yer almış bir müzisyen.

3- Jazz argosunda " İzleyiciyi kendinden geçirecek kalitede bir performans sergilemek".

7- Ses bilimi. Katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerde dalga yayılımının fiziksel özelliklerini inceleyen bilim dalı.

9- Bu efsanevi trompetçinin yaşam öyküsünü beyaz perdeye Andy Garcia taşımıştı. ------- Sandoval

10- Miles Davis' in All Blues isimli parçası bir ----- Blues' dur.

12- Bu Amerikalı müzik teorisyeni "Lydian Concept of Tonal Organization" tezini öne sürmüştür. ------ Russell

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız bizden CD kazanmışlardır.

Cihan Çolak - Muratpaşa/Antalya
Elif Gümrük - Beşiktaş/İstanbul

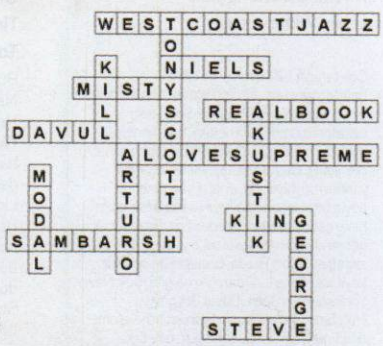

ÇAZGIR

Özgen Özman

Rey Per

www.rey-per.com

İstanbul Tel: +90 212 438 34 06
TrabzonTel: +90 462 334 70 00

Günün ritmi...

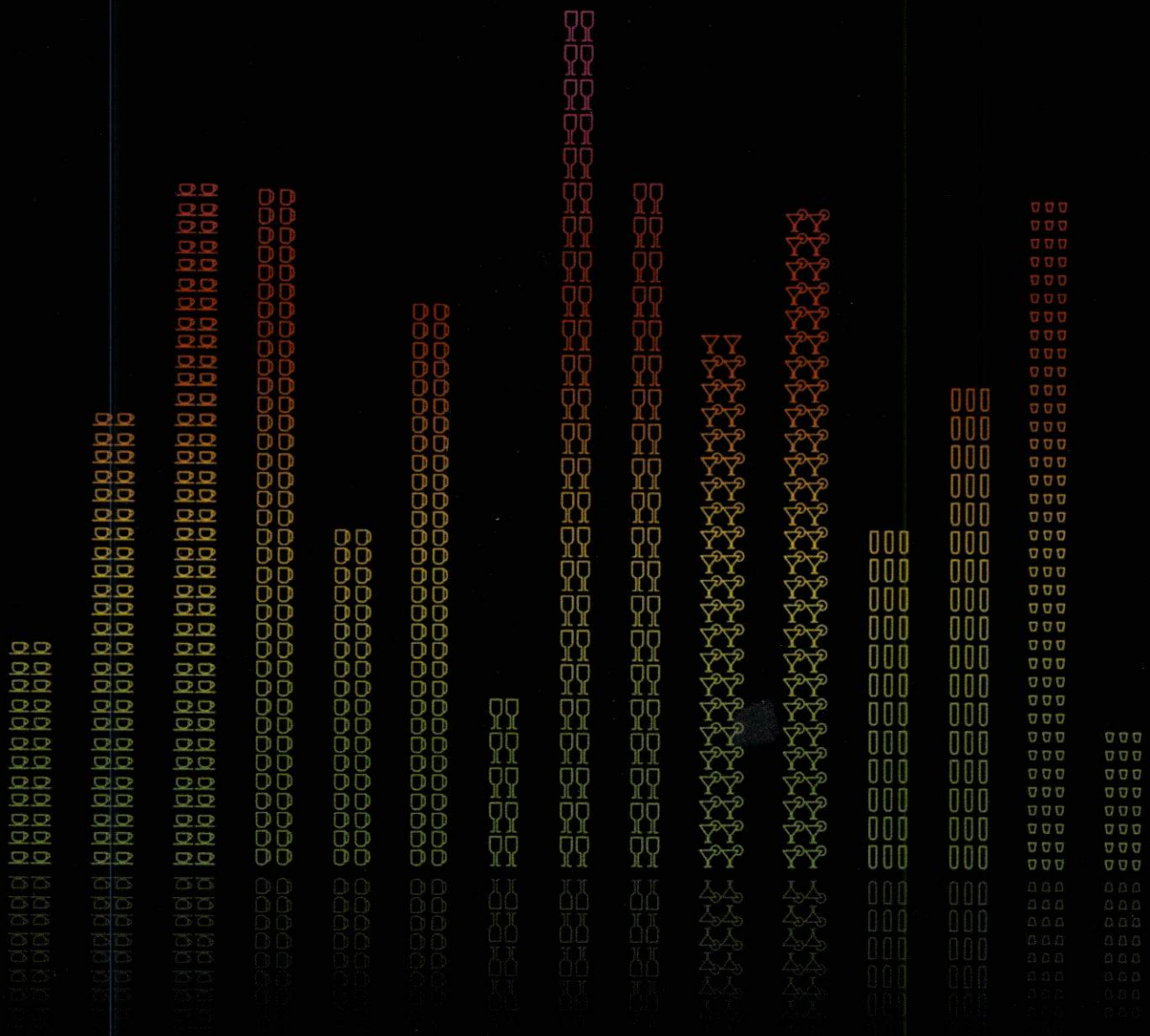

Enfes bir kahvaltıyla başlayan gün, çay saati ve lezzetli bir akşam yemeğiyle sürüyor.
Gün boyu keyfinize eşlik eden müzik tınılarıyla **SANSENDO**'da hayat; gecenin ilerleyen saatlerine kadar devam ediyor.

Bi dolu lezzet, bi dünya mutfak...

sansendo.com.tr

SANSENDO
RESTAURA
DELICATES
PATISSI